[illegible]

[illegible] Vincentii de [illegible]

questiones phisicorum

750

N. Inv. 750.

CCLVIII
28

[illegible]

Iste liber est magistri Vincencij de Brega

393

In isto libro continentur questiones super 8 libros phisicorum et etiam questiones sophismata

[illegible]

Hunc librum dedit Magister Vincencius de Bregea pro libraria Alme universitatis Studij Cracoviensis In quo continentur Questiones Circa libros phisicorum

Questiones in Phisicam Aristotelis M Vincentij de Brega

[illegible]

Queritur circa primum librum physicorum

Utrum de rebus naturalibus possit haberi aliqua notitia evidencior opinione et arguitur quod non. Quia si sic, ergo notitia opinativa esset notitia evidens, quod est falsum. Probatur: si sic, sequitur quod notitia opinativa et notitia scientifica, quod est falsum, cum sint habitus specie distincti. Tenet consequentia [illegible] ultima [illegible] quia omnis notitia evidens est notitia scientifica et [illegible] quia omnes [illegible] presupponunt [illegible] ideo si de rebus naturalibus habetur notitia evidencior opinione sequitur quod notitia opinativa est notitia evidente. Secundo sic: de rebus naturalibus non habetur aliqua notitia evidens, igitur de rebus naturalibus non habetur aliqua notitia evidencior opinione. Consequentia tenet [illegible] si sic [illegible] de eis habetur scientia una vel plures [illegible] quod de plures est scientie naturales quod est falsum si est plures vel esset distincte [illegible] non solum una quia tunc scientia libri methaphysice et eadem cum scientia libri de celo vel libri physicorum [illegible] quod multe sunt conclusiones habentes [illegible] et unum [illegible] totius scientie naturalis ut [illegible] causas scientie naturalis [illegible] quia [illegible] vel diversitas scientie attendi potest [illegible] vel [illegible] nec potest dici quod dicant [illegible] eo quod est. Sunt scientie plures distincte [illegible] puta [illegible] mathematica et naturalis. Nec [illegible] quod idem [illegible] eadem scientias habet scientias et errorem opinione [illegible] opinione et notitia evidente quod [illegible] implicat [illegible] quia aliquis sciens conclusiones primi libri physicorum evidenter potest dubitare conclusiones [illegible] libri [illegible] ideo si eadem est scientia primi et [illegible] simul sciens et dubitans. Preterea si sic aliqua habetur scientia realis et logicalis non [illegible] ut [illegible] notitia est [illegible] realis probatur [illegible] scientia [illegible] est scientia non realis. [illegible] omnis scientia [illegible] de [illegible] et [illegible] sicut [illegible] scientia [illegible] solum [illegible] vel [illegible]. Preterea [illegible] ethicorum [illegible] circa naturalis non est [illegible] ut [illegible]. Preterea [illegible] scientia [illegible] ut patet [illegible] et [illegible] ad [illegible] et [illegible] physicorum [illegible] vult quod [illegible] Preterea si sic [illegible] quod est falsum ut patet [illegible] sicut se habet [illegible] ad [illegible] sic se habet [illegible] ad intelligibile [illegible] sicut se habet [illegible] ad intelligibile sic se habet [illegible] ad intelligibile [illegible] est intelligibile [illegible] distinguitur [illegible] probatur [illegible] est [illegible] et intelligibile [illegible] In oppositum arguitur [illegible] physicorum

[illegible] qui de rebus naturalibus [illegible] notitiam [illegible] quod notitia [illegible] in [illegible] et [illegible] quod [illegible]. Alia est notitia complexa et est omnis [illegible] notitia qua [illegible] sic esse vel sic non esse et [illegible] notitia complexa [illegible] scientia [illegible] alia quod [illegible] expirientes quod [illegible] notitie [illegible] esse evidens apprehensio [illegible] scientia [illegible] actualiter [illegible] et [illegible] sic [illegible] alio modo [illegible] scientia evidens apprehensio [illegible] secundo [illegible] scientia evidens [illegible] dubitatione [illegible] dispositas [illegible] Secundum quod [illegible] Secundo quod [illegible] notitia [illegible] esse [illegible] qua [illegible] sic esse et non possum [illegible] non esse [illegible] dei influencia [illegible] et [illegible] evidenter [illegible] actualiter [illegible] dei influencia stante [illegible] quod ad [illegible] quod [illegible] scientie [illegible] de [illegible] notitia scientifica et [illegible] notitia opinativa quia notitia scientifica [illegible] evidenter [illegible] sic esse. [illegible] notitia opinativa non [illegible] evidenter sic esse [illegible] solum [illegible] probabiliter sic esse [illegible] omnis [illegible] diligat non [illegible] evidenter sic esse quia tunc [illegible] evidenter sic esse [illegible] non omnis [illegible] diligat ut patet de [illegible] solum probabiliter sic [illegible] quod sic [illegible] et [illegible] sic [illegible] quod omnis [illegible] diligat. Primo [illegible] de [illegible] rebus naturalibus habetur evidencior notitia opinativa vel opinione [illegible] Ex ista [illegible] non sequitur [illegible] et [illegible] patet [illegible] adducta. [illegible] ista de rebus naturalibus habetur scientia realis [illegible] sic [illegible] habetur scientia realis [illegible] supponit [illegible] scientie naturalis [illegible] supponit [illegible] quod [illegible] rebus naturalibus habetur scientie plures [illegible] de [illegible] habetur plures [illegible] rebus naturalibus habetur scientie plures [illegible] patet [illegible] eo quod [illegible] primi libri physicorum [illegible] sic [illegible] libri physicorum et alia [illegible] libri metheororum [illegible] plures sunt scientie naturales [illegible] eo quod scientia [illegible] scientificam et [illegible] eo quod [illegible] libri physicorum [illegible] libri metheororum [illegible] ista de rebus naturalibus [illegible] specie vel scientie distincte [illegible] sic [illegible]

naturalium quarum subiecta supponuntur pro rebus specie distinctis vel quarum subiecta sunt distincta vel quarum passiones sunt distincte [illegible]

[illegible]

Consequenter queritur

Utrum ens mobile sit subiectum [illegible] quod mobile sit subiectum illius libri et videtur quod non ens mobile [illegible] quod mobile est subiectum huius libri [illegible] ens mobile non est subiectum huius libri [illegible]

[illegible]

q3 finem p experienc — Sed ille doctor ad questionem rndo
ponit tres conclones p[ri]ma est ista nulla entitas ex aiam
existens est obiectum scie 2a co est ista q[uod] ipa conclonis no
est obiectum scie — 3o 3a sic cu rone conclois est obiectum scie sed co
instat ille obiciat 3a concl istas contra dicit q[uod] 3o 3a contradicit
prime q[uo]d om sit q[uod] obiectum scie vel est aliquid vel nichil
si nichil ergo non est obiectum scie et per 3ns nullum est obiectum scie
Si aliquid vel est res in aia vel res ex aiam si primo ergo
dicit 3o scie si 2o ergo dicit 3o prime — Secundo arguit sic quia
s[ecundu]m istam p[ro]p[osicio]nem non videtur posse salvari obiectum scie esse perpetuum
gratia ipius ipe dicit q[uod] h nominat res eius aliquid possit
sumi ... co[n]iunctione et 1o omne illud dicitur eius q[uod] est sive
ipsum sit verum sive falsum quo ar[istoteles] capit in libro predicto
ipsum eius sit ... abeo q[uod] res est vel non est esse vera
vel falsa — Ad 1o dicitur eius solum p[ro] tali q[uod] est eius verum et p[er] 3ns
non eius dicitur omne illud q[uod] est falsum et 1o capit philosophus non eius
ho primo posteriorum dicens q[uod] non eius non contingit scire ut q[uod] sy-
metros esse dyametros — Ad 2o capit eius pro aliquo ex-
istente reali ex aiam tunc dicitur ad maiorem concedo q[uod] obiectum
scie est non eius capiendo non eius — 2o ... ipsum sit eius 2o
et primo et ultimus concedit q[uod] obiectum scie est non et ut ista pro
equipollet huic nullum eius — 3o accepcio est obiectum scie
et negat ultimus 3ntiam in ... est obiectum scie ergo nullum est obiectum
scie q[uia] h nulla entitas existens extra aiam h et tamen sit obiectum
scie verum est aliquid ad obiectum scie quia nullum sit eius ipm
tamen est aliquali esse — Ad 2m ... dicitur q[uod] talia sunt perpetua
verum talia complexa signata sunt necessaria sicut hoc signatum complexum
deus est vel deum posse aliquid creare sunt signata necessaria et talia
signata complexa deus est non est ipse deus sed et hominem
posse videre non est ipse homo per hoc patet ad rationes contra
conclones maiorem concedo ... ad ... dicitur q[uod] ipsa non sunt
in tamen signum scie sed signatum complexum ... istud est
q[uod] verum est ... veritate sed q[uod] ... via patet ad 2am
Ulterius sciendum q[uod] ... accepcio istius nominis scie ca-
pimus ... hoc non ... sci ... stricto modo dicta non est
nisi habitus conclonis unius et ... scia 1o dicta non est ad ... illud
de quo pertinet eiusdem conclonis vel affirmat ... scia ...
capitur ... aggregato plurium habituum sic est scia capi-
pro quodam ... predicabili de omnibus considerans nulla scia
p[ro] modum sibi — 2m ... aliqua co[n]clones ... ista cap
sciencia stricto modo pro solo habitu unius conclonis ... est scia unum
... philosophorum ... non est unum ... libri philosophorum tenet ... eo q[uod] ... co[n]clones
plures diversa ... sine ... impossibilium lib — 2m 3o est ista
capiendo sciencia ... ... pro aggregato ... ... sic pt
dici q[uod] est unum sit philosophorum ... sit ad est ... totus scie lib
philosophorum ... p[ro] modum sibi ut ... ipsum ens mobile. Sed
de ista 2a ... dubitacio ... doctores ... sit illud ...
ad q[uod] ... scs thomas q[uod] eius mobile ... q[uod] mobile sit
... lib ... sic illud est ... huius lib ...
et ... nisi lib ... et ... eius mobile
... q[uod] mobile ... q[uod] patebit in processu. Sed ista

opinio non placet ... ... arguit sic ... opinio esset vera
... q[uod] scia nalis esset subalterna ... ... est finem eo q[uod]
una ... ... omnis scia capiens ... ...
cum ... accidentali ... ... subalterna illi sed scia nalis est
... ... dicit ipsam ... subalterna ... subalterna
... geometrie ... ... q[uia] mobilitas est ... ac-
... ... q[uod] est ... ...
nalis ... et ideo ... q[uod] melius dicitur corpus mobile ... ...
eo q[uod] de ... et passionibus ipsius ... ... Sed ... illam
opinionem ... ... thomas ... opinio esset vera ... q[uod] scia nalis
esset subalterna geometrie ... ... est finem cum sit scia ...
tenet ... ... corpus q[uod] est ... geometrie ...
ipsum pro ... ... q[uod] est esse in mole ... mole et ideo ...
est q[uod] ille due opiniones non ... ... solum ... in modo
loquendi et est ... q[uod] ... eius mole et corpus mobile est
eius mole in omne eius mole et corpus mole sunt ... ...
... ... q[uod] omne corpus mole est eius mole in omne eius mole
est corpus mole et ideo sit ... 3o ... eius mole vel corpus mole
est ... lib philosophorum ... ... semper loquendo de ...
scie large ... ... illud q[uod] est ... istius scie con-
... ... non ... metas et ...
... scie ... ... est eius mole vel corpus mole est huius ... q[uod]
nichil est ... illis ... p[ro] modum sibi ... scia q[uod] ...
... q[uod] si esset ad hoc esset hoc ... eius ... dici non potest
eo q[uod] hoc ... eius non ... ... p[ro] modum sibi et ... forte ...
... p[ro] modum sibi non esset ... metas et ...
... scie ... q[uod] notum est ... — 2o sic ... est ... 1o ... ...
q[uod] ... ... est ... ...
... ... ubi sic ... nobis ... ...
que sunt ... — Sed ... dubium istud non ... q[uod] ... quo
ipsum investigatur ... ... corpus mole investigat esse ut ...
6o topicorum ... — Ad ... est ... q[uod] ... ... dicere omne
corpus est mole et omne corpus mole est ... q[uod] una ... ...
... ... esse dubia et una ... ... q[uod] ...
... ... sic omnis homo albus est omnis
homo est albus ... ... q[uod] aliqui homines albi sunt et aliqui
nigri ... ... est ... omnis homo albus est ut notum est
et tamen illa ... est falsa omnis homo est albus q[uod] ... aliqui homines
sunt nigri — Ad ... ... in 6o ... probat ...
... omne corpus est mole ... illam ... ... corpus mole
est ... 1o ... intelligi ... intellig q[uod] ... ... q[uod] ...
... ... vel affirmari hoc ... est 2m ... — ...
hoc ... ad rationes ... ad ... dicitur ... ... q[uod]
... ... quoniam — Ad ... dicitur q[uod] ... ...
... — Ad ... ... et ad ... dicitur q[uod] si 2m q[uod] non
sunt ... sed solum ... — Ad ... dicitur quot ...
mobile non ... p[ro] condicione accidentali sed p[ro] ...
... loquitur ... ...
et hec est questio ...

3

Venitur consequenter

Utrum ad perfectam rei notitiam requiratur cognitio omnium causarum et arguitur quod non. Nulla est rei perfecta notitia igitur ad perfectam rei notitiam non requiritur cognitio omnium causarum. Tenet consequentia eo quod aliquid non esse non requiritur et antecedens patet eo quod de qualibet re quantumcumque modica immo de festuca infinite possunt fieri questiones nove dubie. 2° sic de non sunt perfecte cognite et tamen erit perfecte cognitum igitur perfecta notitia causati non dependet ex cognitione causarum. Consequentia iste note sunt et antecedens patet per philosophum eo quod de non sunt scientie. 3° arguitur sic non est perfecta cognitio dei a cognitione dei sed ista non dependet a cognitione causarum eo quod sua intellectio et sua entitas que a nullo dependet igitur antecedens patet quod si esset aliqua perfecta cognitio dei dependeret a cognitione creature et creatura tunc cognoscibilis tamen perfectam cognitionem haberet contra cognitione dei quod non videtur esse in cognitione. 4° sic effectus sunt magis noti ipsis causis igitur cognitio effectuum non dependet ex cognitione causarum. Tenet consequentia pro tanto quod notitia minus noti dependet ex cognitione magis noti sed non econtra sed antecedens patet in prohemio huius ubi probat totum esse notius ipsis partibus. 5° sic sunt causalitatis [illegible] sufficiens consequentia est sufficiens ut patet primo priorum. Tenet consequentia pro tanto quod cognitio cause dependet ex cognitione effectuum ut patet per auctoritatem primi huius. 6° sic infinite sunt cause rei igitur cognitio rei non dependet ex cognitione omnium causarum. Tenet consequentia eo quod infinitum 2° quod infinitum est ignotum ut patet primo huius et antecedens patet primo huius quod infinita nulli accidunt. In oppositum arguitur auctoritate philosophi primo huius qui dicit quod intelligere et scire contingit circa omnes causas quarum sunt cause et principia ex horum cognitione. Sciendum quod notitia intellectiva non capitur pro notitia incomplexa sed pro notitia complexa sed adhuc non pro quacumque notitia capitur sed solum pro tali notitia qua aliqua propositio prius dubia sit nota per propositiones indubitatas non in forma dispositas. Ex quo patet quod res incomplexe non capitur pro aliqua re simpliciter existente in anima vel extra sed res incomplexe capitur pro potentia cui est subiectus cognitionis. Ex quo ulterius patet quod hec notitia intellectiva non habetur sine pro aliqua re simpliciter existente in anima vel extra sed dicitur sine propositionibus complexionibus quia ita est sicut denotatur per eas et hoc est intentio philosophi cum dicit contingit scire et intelligere circa omnes scientias quarum sunt cause sed notitia scientie non est aliqua causa extra eiusmodi vere res simpliciter sed ut per eas intelligamus propositiones ex quibus evidenter inferuntur ipsa. Ergo hoc intentio philosophi primo priorum ubi dicit quod demonstratio est sillogismus faciens scire sed demonstratio non est res extra sed una est res que facit notitiam scientie. Ulterius sciendum quod titulus questionis potest habere duplicem sensum quod eum potest intelligi sic scilicet quod de aliqua re possumus habere plures notitias scientificas per causas diversas quod de aliqua re per talem cognitionem possumus habere diversas notitias per diversas causas. Ultimum sciendum quod notitia perfecta est duplex quedam est notitia simpliciter perfecta et quedam perfecta in genere. Notitia perfecta simpliciter est illa qua cognoscitur rem per omnem modum cognoscibilem sed perfecta in genere

notitia qua cognoscitur rem ex aliquibus causis illius et sed non in omnibus. Ulterius est sciendum quod cause sunt duplices quedam sunt cause perfecte quedam sunt cause per accidens et non intrinsece causam perfecte et causam per accidens sed intrinsece per causam perfecte propositiones necessarias ex quibus evidenter inferuntur. Dicitur causam non per accidens vero propositionem contingentem verum ex quo sequitur. 2° sed non evidenter et illud patet per philosophum primo posteriorum qui dicit ipsa accidentia non facere scientiam demonstrativam quod non est in modo in demonstrationibus per accidentia vis uni dicitur sic accidentia aut non perfecte quo ad veritatem sed perfecte quo ad esse non est scientia demonstrativa non [illegible] eventualiter demonstrare. Ergo et secundum causam accidentalem non contingit non esse ex isto patet error illorum qui istas distinctiones applicant ad res extra dicentes dicentes edificatorem esse perfecte causam domus sed politeum esse per accidens causam domus quod non est bene dictum quod omne per illum expositorum sic edificator est perfecte causa domus edificator est perfecte politeus sed perfecte causa domus et non perfecte et per accidens non est respectu rerum sed ad propositiones ex quibus inferuntur ipsa. 2° 3° hoc patet tres conclusiones quod perfecta notitia dependet ex eo ex quo ipsum ex cognitione causati patet sic perfecta notitia alicuius dependet ex eo ex quo ipsum evidenter concluditur ex perfecta notitia causarum ut patet primo huius. 2° propositio perfecta cognitio causati est cognitio complexa patet sic nulla est perfecta notitia nisi qua apprehendo evidenter sic esse vel non esse sed nulla notitia incomplexa est qua apprehendo evidenter sic esse et omnis notitia perfecta est notitia qua apprehendo sic esse et hec est incomplexa. 3° propositio perfecta notitia causati non dependet ex cognitione alicuius rei vel esse existentis extra animam patet sic nulla notitia complexa dependet evidenter ex notitia incomplexa prima patet ex propositione 2°. Sed omnis res existens extra animam est vel res incomplexa igitur ex ea non dependet notitia perfecta causati complexa. Ex his sequitur propositio 4° quod perfecta notitia causati dependet ex perfecta notitia esse complexe patet sic ex illo dependet talis notitia ex quo evidenter infertur sed ex notitiis complexis evidenter infertur notitia causati complexa et 2° ex illa dependet notitia causati perfecta quo scito scitur ipsa et quo ignorato ignoratur ipsa sed notitia complexa perfecta causati scitur scita notitia complexa principiorum et causarum ignoratis ignoratur eadem non antecedens et hoc auctoritate philosophi primo posteriorum ubi dicit de tali notitia principiorum et conclusionis dicuntur sicut inducentes cognitionem sic in apparet quod omnis nostra cognitio perfecta dependet in intellectu a principiis et non ex cognitione extra. 4° propositio est prima quod in nullo tamen supposito pro aliqua re potest haberi perfecta notitia simpliciter patet sic de nulla re possunt formari tot questiones in quibus plures possunt formari de eis quod patet ad experientiam. 6° propositio de aliqua propositione formata de aliqua re potest haberi perfecta notitia simpliciter patet sic aliqua propositio potest esse conclusa ex primis veris et immediatis et indubitatis non in forma dispositis sed illa est scita simpliciter. Tenet consequentia quod intelligitur nominis esse scitam simpliciter perfectam et antecedens est notum in multis propositionibus physice sic conclusis. 2° sic aliqua est propositio evidenter nota et non dubia in aliqua propositione est scita perfecte simpliciter. Tenet consequentia

3

quod hoc vocamus esse scitum perfectum simpliciter et ideo patet declaratio
conclusionis que per propositiones concludunt ex principiis euidenter notis ut
in nullo remanet dubie aliter tamen esset scitum et dubium
Propter hec ad rationes dicendum ad primam quando ipsum intendo hoc modo
nulla res adeo perfecte cognita quin perfectius possit cognosci et ideo
secundo quando quod talis notitia non est et non potest esse per causas
aliquas ultimas intendo id quando nulla est rei perfecta cognitio
id est non est conclusio adeo id est intime perfecta cognita quin possit perfectius cognosci
sic negando quando et ad propositionem dico quod in est inpertinens huic
quando capio scire est intermediis conclusionibus quod hic de eadem re infinite plures formas
propositiones una tamen post aliam possit euidenter sciri secundo quod ex aliquibus
propositionibus causam impertinentibus ad secundam nego quando ad probationem dico
quod concludit solum per causas certitudinis ex parte eorum eo quod plures
causa non sunt sensibiles sed quas intendo de causis id est de propositionibus
consequens euidenter in sensibilibus non iste multotiens sunt perfecte scite et
sensibiles ad tertiam dicendum ad ecto quando capio notitiam perfectam simpliciter
perfecta notitia que includit notitiam omnium cognitionum verificabilium
de illa re sic id est solus deus perfectam habet notitiam rei sed intendo
per rationem communem aliqua includit dico quod non solum deus habet perfectam
rei notitiam ad propositionem dico secundo quod aliqua est creatura que
tanta habet notitiam alicuius cognitionis sicut quanta notitiam habet deus
vel habere cognoscit formaliter de eo deus sed magis cognoscit
deus quam creatura sed ulterius non valet quarto quod notitia causata
est eque perfecta notitia rei eo quod hec creatura de eo habet
hanc notitiam perfectam dicens infinitas notitias de eo quas
creata cognoscit ad quartam effectus sunt magis noti dico quod
plerumque in natura quod per propositiones significantes effectus sunt nobis
notiores propositionibus significantibus causam sed ex hoc non infertur quin
in natura per quas notitia propositionis significantis effectum ex noti
propositionum significantium causas ad quintam nego quando et cetera quamvis
dicit esse de natura causalitatis in diversis processibus in aliquibus cumque divinus
sed hic processus in diversis id est non est ad ultimam dicendum quod in finita
vim concludit id est de eadem re non possunt verificari tot propositiones
per actus vel quin plures sed ex illis non infertur aliqua conclusio de
infinitate et ideo ad perfectam rei notitiam non est omnium harum
propositionum habere notitiam et sic patet questio et cetera

Consequenter queritur et cetera

Utrum eadem sint nobis nota et nature notiora
et videtur quod sic intelligentie sint nobis note et nature notiores
et patet quod propositio quod universale est notius in abstractione ut patet tertio de
anima propositio hoc id est primo intellectus agens quod causat universalitatem in
rebus abstrahendo per eas a materia sed quanto aliquid est magis ab-
stractum tanto ipsum est magis notum tenet consequentia quod si simpliciter
et simpliciter et magis ad magis et maxime ad maxime et secundo patet
antecedens non est de se ex quo sunt perfectiores nature secundo sic totum
compositum est notius principiis componentibus eo quod magis confusum est quod
patet primo huius et totum notius est apud naturam eo quod includit
entitates et aliqua sua parte in maioris perfectionis est et
per consequens magis notum tertio sic forma est notior apud naturam quam
materia eo quod perfectior et forma est notior apud nos eo quod materia non
cognoscitur nisi in comparatione ad formam ut patet primo huius et forma

est notior apud naturam et quo ad nos quarto sic in mathematicis
eadem sunt notiora nobis et nature in et maxime sit sic quod contra
eo quod certitudo mathematicalis sunt naturalia quod ut dicit in prooemio est minor
id est in mathematicis quam in naturalibus et ideo patet antecedens secundo huius
quod dicit quod in mathematicis eadem sunt nobis notiora et nature quarto sic
intelligentie est notior nobis rebus extra animam et eadem species est notior
apud naturam eo quod a quibus rebus inquantum deducit notitiam
est perfectior vel aliter per oppositum res extra animam sunt sensibiles res
vero interna sunt insensibiles sed res extra animam sunt notiores nature eo
quod perfectiores res causa aliquid et perfectiores illis speciebus cum quibus illa est
a quibus in oppositum arguitur auctoritas philosophi in prohemio huius non eadem
eadem nobis nota et simpliciter quarto sic quaeritur quod
Burleus in suo scripto dicit quod ad esse notius quadrupliciter apud
naturam vero ad notius apud naturam quod est perfectius in natura et iste
modo deus et intelligentie sunt notiores nature quae id est sic habet
sed manifestissima nature ut patet secundo metaphysice ideo dicit ad esse notius
apud naturam quod ipsum est magis intentum a natura et iste modo forma est
principia metaphysice sicut species est magis nota nature tertio dicit id est notius apud
naturam quod est prius secundum naturam quo modo arguit secundo metaphysice de priori
dicitur illud esse prius a quo non convertitur subsistendi consequentia et sic sed
est prius nature et cetera quarto dicitur notius apud naturam a quo natura
incipit operari hoc modo ipsa principia vel naturalia dicuntur esse notiora
apud naturam ipsis principalibus tunc dicit quod philosophus intendit quarto et supra
aliis tribus modis sumptis sed tunc est dubium quod intendit apud
per esse notius quo ad nos ad quod videtur thomas omne illud
esse notius quo ad nos quod est maioris entitatis eo quod eius est
primum obiectum intellectus et quanto aliquid plus capit de entitate tanto
plus capit de cognoscibilitate et quanto aliquid est magis ens tanto
est magis notius nobis sed id dictum non valet quod tunc sequeretur ipsum
propositionem esse notius apud naturam quod non est verum nec est motum suum eo
quod non concedit aliqua esse entitative reale quod est obiectum intellectus
primum sed solum est quedam dictio verificabilis de omnibus que possunt
percipi tamen ponitur intellectus sed dicendum Burleus licet quantum ad primum
verum est tamen quantum ad secundum assumptum falsum est eo quod natura nulla rem
potest similiter intendere producere et ideo principaliter non intendit speciem
sed intendit producere diversa individua eiusdem speciei successive et
falsum est quo ad tertium dicendum quod secundum apud naturam non est prius ipsa
species cum tamen secundum quod species non sunt nisi conceptus mentis existentes
et ideo talis modus prius de quo loquitur philosophus non est nisi consequentia
subsistendi ut ipsemet arguit testatur sed et ideo dicendum sed
quod in propositione aliqua sunt notiora apud naturam dicitur in intellectu per potentiam
sic si aliqua esset notiora apud naturam vel esset notiora aliquibus
nature in inciperet operari sed id dicuntur notiora apud nos que magis
sunt sensibilia vel que magis deduci possunt ex sensibilibus et quod effectus
sunt nobis sensibiles in suis causis ideo effectus sunt nobis notiores
in suis causis vel aliter potest dici quod illa dicuntur esse notiora
nature a quibus nos procedimus in acquirendo scientiam ordine nature
sed illa dicuntur notiora nature quo ad nos a quibus nos procedimus
in acquirendo scientiam ordine nostro vel ordine cognitionis nature et

io q[uod] iacmonstrat[ur] 2[m] quo pcedim[us] or[ti]ne ne a ...
sensibz causas ad ... sentes effcm io ... pfiale-
dur notores quo ad nos et i notores or[ti]ne ne. Scdo
q[uod] ista ... no 3 ... no s[unt] eadem nob[is] nota et ne[ture]
h[oc] solu[m] intalibz 3 ... ubi pcedim[us] or[ti]ne ne ul or[ti]ne ...
ne ul ubi ... effctus ad eam ul ... h[oc] no 3 ... ubi
... resperatum resperato ut pote si ... totu[m] ...
ul forma ad speciem totalem intelli[gi]b[i]l[e]s no est dubiu[m] ipm
totu[m] ... ul e forma ee notore quo ad nos et quo
ad natam h[oc] dices q[uod] ... phs posuit ... tu no
sic ... q[uod] ... sibi ... et q[uod] phe
loq[uitur] h[ic] de notoritate q 3 ... et ... io posuit ...
q[uod] e intalibz ... ista sump[...] 3 ... ceteris omibz pz.
suffi[cit] quod sit ... ad quest[ionem]. Ph[ilosophus] ad rones ad pima[m]
di ... q[uod] i ... q[uod] ... deus et intelligen[tie]
s[unt] notores quo ad nos et ad pb[...] di q[uod] ... si deus
et intelligen[tie] essent max[ime] abstracte abstra[cti]o[n]e ...
h[oc] q[uod] ... deus 3 max[ime] abstractus se ipo ab omibz ...
no ... deus ... 3 ... a nobis eo q[uod] om[n]is ...
solu[m] dependz ex sensat[...] Ad 2[m] di ... p[ro]...
pte quadi- totu[m] ee ... noti[us] quo ad natam et ad pba[...]
di ... natam q[uod] ut ... 3 no ome illud di esse noci[us]
ap[u]d natam q[uod] 3 ... ap[u]d natam ... spectat ad ...
h[oc] solu[m] h[oc] di notius apud natam q[uod] ... p[ri]us ...
operando ... et sic pz q[uod] p[ri]us ... ptes quas
... Ad 3[m] di q[uod] ... forma 3 notor ap[u]d
natam et e 3 ignocior est ... notor ... pcedim[us] ...
ad investigandu[m] ... h[oc] e ignotor qu[am] sit ... h[oc] no ...
i ... eo q[uod] ... sibi ... et pz 2o met[haphisice]. Ad 4[m]
di ... natam et ... q[uod] i mathe[matica] pcedi[mus]
or[ti]ne ... io ... dur notores ... et e item pcedi[mus]
a ... ms ... et nob[is] ms notis ad ... ms not[is]
io i mathema[tic]as ead[em] s[unt] notores ne et nob[is] eo q[uod] i math[ematica]
no pcedim[us] ab effctu ad cam h[oc] i omibz ... demon-
strandis i[n] pcedim[us] ... ad effctum h[oc] malus sens no
fit i[n]... io malus sens no s[unt] ... nob[is] notores
et ne. Ad 5[m] di q[uod] ... pbat ... no esse ...
... q[uod] fuit deu[m] et ... questionis et sic pz.

Ventur consequenter etc.

Utru[m] p[ri]us cognoscuntur i nobis noti[ci]e sing[u]l[ari]s rei
qua[m] notic[ie] univ[er]s[a]l[e]s ... et arguit[ur] p[ri]mo quod
cognoscitur in nobis p[ri]us noti[ci]e sing[u]l[ari]s ... phy[sicorum] p[ri]o ...
ubi ... sing[u]l[ari]a ee notiora eo q[uod] sunt pinqua ms ...
2o ... no s[unt] ... que s[unt] difficiliter no[ta] h[oc] ... sint
huius ut pz 2o met[haphisice]. In oppositum e phs ... di[cit]
s[unt] aut[em] nobis p[ri]mo ... et ... confusa. Circa
istam ... 3 no[ta]d[um] q[uod] ... s[unt] mo[di] q[uod] quedam distinct[a] int[e]l[lig]i
... q[uod] est ... sim[pli]c[ite]r ... sump[...] et ... mo[do]
simp[...] sic ... sol[u]m ut ... s[unt] sic mi[nus]

qu[am] ... tur ... sim[pli]c[ite]r ... ad ... aliq[ua]s
aliquas ... p[ri]ma 3 ... simp[...] e mag[is] notu[m] noti-
de...a qua[m] ... 3 mag[is] notu[m] noti[ci]e confusa et
... p[ri]ma ... pbat sit h[oc] ... notiora
simp[...] sc[ilicet] q[uod] ipa metha[phisica] ... or[ti]ne doctrine ...
... q[uod] 3 ... eo q[uod] ipa 3 ... alias ... tenz
... q[uod] ipa ... univ[er]s[a]l[e]s ut pote ... 2o s[ecundum]
q[uod] ... notic[ie] ms univ[er]s[a]l[e]s ... notici[e] mag[is]
... q[uod] est ... eo q[uod] ... notic[ie] ... exptonis
... et tu[m] no ... notic[ie] omniu[m] gener[um] sup[er]ior[um]
ut pz ... tenet q[uod] notiora ... p[ri]us
... 3o sc[ilicet] q[uod] int[ellectu]s ... noti[ci]e univ[er]s[a]l[e]s oportet
magnu[m] tempus ... an[te]qua[m] deveniret i notic[ie]
ms univ[er]s[a]l[e]s q[uod] 3 ... tenet ... eo q[uod]
omnia intermedia p[ri]us oportet cognoscere an[te]qua[m] ...
... notias ms univ[er]s[a]l[e]s eo q[uod] illa intermedia sunt
notiora ipis ms univ[er]s[a]l[e]s. 4o sic a ... passo
suffic[ienter] disposito et no impedito pduat actione nobili[ore]
qua[m] ... agens ne ... passo i ...
... no statim pducit ... que 3 ... noti-
univ[er]s[a]l[e]s ... p[ri]us ... i nob[is] noti[ci]e sing[u]l[ari]s qua[m] univ[er]s[a]l[e]s sic ...
illi volut dice[re] p[ri]us ... i nobis notic[ie] ...
qua[m] notic[ie] univ[er]s[a]l[e]s h[oc] notitia ms ... sit nob[is] ...
et illa opio no placet alijs et illi ponut ...
... q[uod] noti[ci]e ms univ[er]s[a]l[e]s p[ri]us ... i nobis q[uam]
notias ms ... eo q[uod] 2[m] ipm ... req[ui]r[itur] ad
... ms univ[er]s[a]l[e]s eo q[uod] ... ms univ[er]s[a]l[e]s 3 ms distincta
et ... qua[m] ... mag[is] univ[er]s[a]l[e]s et sic ... opio q[uod] noti[ci]e
sing[u]l[ari]s simp[...] ... i nobis eo q[uod] ad illam
... req[ui]r[itur] q[uod] ad aliqua[m] ... ms ... q[uod] pbat
ipi sit ... ad intellectu[m] sort[is] ... q[uod] 3 ... no
... plus int[elligi]t[u]r sort[em] ee ... ad int[elligen]d[u]m sor[tem] e
hominem ... intelligere ... h[oc] ad int[elligen]d[u]m
sort[em] ee sort[em] no ... solu[m] int[elligi]t[u]r sort[em] ee ... solu[m]
sort[em] ee ... h[oc] ... sort[em] int[elligi]t[u]r sit ee ...
esse ... ista ... difficilior e q[uam] ...
aliqua ... ite ipi arguit sic ... p[ri]us
p[ri]us ... formas univ[er]s[a]l[e]s ... int[ellectu]s p[ri]us ...
formas univ[er]s[a]l[e]s qua[m] ... no[ta] e ... sicut ...
et int[ellectu]s ... et ... pz ... p[ri]o huius ...
p[ri]us ... formas univ[er]s[a]l[e]s ... i...
formas ... ms ... Pr[ima] int[ellectu]s ...
dit ... ad ... i ... i p[ri]us ... ...
q[uod] ... no[ta] 3 ... et ... pz 3o int[ellectu]s
... est sic tabula rasa ... p[ri]us ... ab indistincto
ad distinctu[m] ... eo q[uod] ... int[ellectu]s ... ita ...
int[elligi]t[u]r et speculari et distinguere i p[ri]n[cipi]o sicud i fine
q[uod] no 3 ... et ... pz 3o de a[n]i[m]a. P[rim]a h[oc] ... ...

auctoritate Avicenne quia viso aliquo adveniente a longe primo dico percipimus ipsum esse corpus quam esse animal et prius percipimus ipsum esse animal quam hominem et prius hominem quam Sortem secundo in natura [illegible] nobis via cognoscendi ad minus ad ipsa. Illud tamen videtur esse de mente philosophi primo huius ubi ex intentione totis viribus probat ipsa universalia nobis esse magis nota ipsis singularibus. Sed hec opinio non placet aliis ad evidentiam cuius sciendum quod notitia est duplex quedam complexa et quedam incomplexa. Notitia complexa est illa qua iudicatur sic esse vel non esse sed omnis alia notitia qua non potest sic iudicari esse vel non esse est notitia incomplexa et ista est duplex quedam abstractiva et quedam intuitiva. Intuitiva est illa qua res formaliter et in mente nisi ipsa cognoscitur sed abstractiva est illa qua res in aliqua sui similitudine representatur sicut quando quis personam [illegible] ab oculis considero ipsum obiectum dum obiectum absens est sed ille [illegible] notitie dicuntur ratione vel non non pertinet ad propositum pertractare. Secundo hoc ponuntur aliquae conclusiones prima est quod prima notitia intuitiva est [illegible] generationis est notitia intuitiva. Probatur sic omnis notitia prima et [illegible] primo generationis est notitia intuitiva sed prima notitia est [illegible] quod [illegible] intuitiva est que res formaliter et in mente nisi ipsa cognoscitur et hec [illegible] omnis notitia abstractiva est notitia que cognoscit rem per speciem sed nulla cognoscit rem per speciem nisi prius illa res cadit [illegible] vel res intuitive fuit cognita. Secundo probatur idem [illegible] vel [illegible] omnis notitia abstractiva presupponit notitiam intuitivam circa rem vel consimilis ut notum est per experientiam sed quelibet notitia intuitiva presupponit notitiam intuitivam et ipsa est prima primitive generationis. Tertio probatur eadem conclusio sic omnis notitia universalis est abstracta sed nulla notitia prima est universalis. Secunda propositio est quod primum cognitum ab intellectu est res vere singularis. Probatur sic id est primo cognitum quod est primo causatum sed singulare est primo causatum eo quod omnis via cognitionis singularis est causata [illegible] nota de se. Secundo sic primo cognitum est aliqua res existens potest autem cognosci [illegible] et obiectum sed nullum universale est primo cognitum. Tertio sic universale est [illegible] ab extra sed nullum [illegible] est primo cognitum eo quod [illegible] eadem notitia vel [illegible] precessit notitiam singularem. Quarto eadem est ponitur abstrahens vel [illegible] universale et cognoscens singulare intuitive [illegible] conceptum [illegible] prius habuit notitiam singularem tenet antecedens eo quod aliquis potest abstrahere conceptum ab eo quod non novit. Sed ad istam rationem dicet ipsum intellectum non posse intuitive singularia eo quod ipsum obiectum est singulare sed [illegible] ut potest [illegible] sed id non est nisi refugium miserabile et privat intellectum nobilissima sua operatione eo quod cognoscere singulare est perfectissima quod ista est magis de nota. Iste intellectus [illegible] habet [illegible] non est [illegible] eo quod [illegible] non [illegible] in intellectu [illegible] philosophi [illegible] fine [illegible] ubi est philosophi notitiam [illegible] generari in nobis ex notitia singularium. Unde dicendum [illegible]

quedam memoria fit sicut ex memoria et experientia multotiens iterata et in anima quiescente fit ars ita quod possit de facili [illegible] philosophi sed primum cognitum esset universale hec maxime esset [illegible] primum sed hoc est falsum tenet consequentia quia notitia principiorum [illegible] generatur in nobis ex notitia singularium quare primum cognitum est res vere singularis. Sed tertio ens est primum cognitum in singularibus non est primum cognitum tenet consequentia quia ens non est singulare antecedens probatur eo quod ens est primum obiectum intellectus. Ad illam rationem [illegible] antecedens [illegible] de quo [illegible] ens est primo cognitum sed intellectus antecedens quod sit [illegible] ens [illegible] primo [illegible] sic necessario antecedens ad probationem dico quod non ad intellectum philosophi [illegible] quod ens sit [illegible] de omnibus [illegible] ab intellectu et quod [illegible] ab intellectu sit [illegible] non ipsum sit ens. Tertia [illegible] verum [illegible] illarum cognoscitur a nobis notitia singulari et [illegible]. Tertio probatur sic sor [illegible] nullam habet notitiam abstractivam ipsius trianguli quod ipse triangulus est vel quod triangulus habet tres angulos equales duobus rectis sed cum de triangulo scripto in camera mea sor non habet adhuc notitiam singularem et [illegible] sed solum succedente tempore sor cognoscit ipsum triangulum notitia singulari et [illegible]. Secundo sic multarum rerum notitia abstractiva precedit notitiam intuitivam [illegible] universalis precedit [illegible] notitiam [illegible] quod [illegible] et [illegible] aliqua [illegible] universalis [illegible] eo quod [illegible] notitiam intuitivam omnium abstractivam. Tertio sic notitia scientifica includit notitiam abstractivam omnium illorum de quibus habemus notitiam sed aliquarum rerum prius habemus notitiam abstractivam confusam quam eandem habemus notitiam [illegible] que non est ut prius [illegible] eo quod aliqua demonstratio [illegible] non esset [illegible] quod [illegible] memorie non [illegible] eo quod si [illegible] notitia [illegible] non [illegible]. Tertio est sententia philosophi [illegible] ubi vult quod in acquisitione scientie [illegible] notitie [illegible] aliqua [illegible] et aliqua sunt [illegible] sit [illegible] sic in aliquae res prius [illegible] notitiam confusam quam eandem [illegible] notitia complexa et [illegible] sic [illegible] in notitiis scientificis [illegible] ubi vult notitiam [illegible] generari in nobis [illegible] ex notitia singularium qua generata ipsa [illegible] ubi [illegible] huius omnis reubarbara sanat coleram et [illegible] ex notitia horum singularium hoc reubarbarum sanat coleram [illegible] tum notitia [illegible] sit in nobis generata [illegible] principium universale et confusum est in [illegible] reubarbarorum quod sanat coleram et ideo [illegible] omne reubarbarum sanat coleram [illegible] dubito omne reubarbarum [illegible] in mente [illegible] notitie

abstractiue simpliciter omne reuerberatum sonare volens sed
noticiam deriuata cum reuerberare procedit in me notitiam generalem
et confusa sit sed patet ex eius [illegible] quod hec notitia prima primo generationis sit [illegible] singularis et ratione ubi singularis multarum cum ratione no-
ticia vniuersalis procedit in nobis noticiam singularem et hoc intendit
philosophus et commentator primo physicorum ubi tribus rationibus probat ipsum vniuersale
esse prius cognitum vnde totum [illegible] notius et noticia confusa prior
cognoscitur [illegible] qualis eius parte cognita sit causa vniuersale
prius cognoscitur notitia confusa .i. aliquem ratione prius generatur
in nobis notitia vniuersalis quam singularis. Ad idem probat 3o dif-
finitum notius est [illegible] confusa difficilius eo quod facilius
apprehendimus quod [illegible] nomen circuli quam quod significatur hoc est complexio
figura plana in cuius medio est centrum a quo omnes linee
ducte ad circumferentiam sunt equales istud idem patet 3o ratione
nam primo omnes pueri appellant omnes viros patres et mulieres
matres non [illegible] hoc quod pueri primo habeant [illegible] no-
uniuersalis sed quod pueri prius habent notitiam singularem non distinctam
[illegible] nam si hoc probaret vniuersale esse prius cognitum probare
alia bruta habere notitiam vniuersalem nam agnellus primo sequitur
oues postea autem [illegible] sibi [illegible] matrem sed hoc non
est [illegible] aliud nisi quod talia alia vel pueri habent primam notitiam habeant
singularem tamen ista non est sufficienter distincta ex eius patet quod
utrasque rationes prius positas non esse veras ideo ratione ad
rationes oppositas primo [illegible] quod [illegible] negatur [illegible] et [illegible] eo
quod magis vniuersalia non sunt prius nota [illegible] generationis [illegible]
ad maiorem [illegible] 3o [illegible] ista superius [illegible] solum
[illegible] de vniuersalissimis in primo vel [illegible] sed quia
et [illegible] de vniuersalissimis in causando que difficilius sunt
cognitionis in ipsa non est [illegible] Ad 2um dicitur negando
[illegible] quod vniuersalia non sunt primo nobis nota prima
generationis sed [illegible] multum tempore expendere prius
magis vniuersalis dicitur quod licet oporteat tempus expendere tamen non
magnum eo quod [illegible] cognoscendo singularem [illegible]
multas intellectiones abstractas [illegible] in medio [illegible]
ex hoc patet solutio 3e rationis. Ad quartum dicitur quod agens a-
[illegible] puta obiectum [illegible] intellectum nobiliore quod
[illegible] et hoc [illegible] notitia incomplexa singularis et ideo ratione ista
[illegible] laborat [illegible] prima. Per hoc dicitur ad rationes oppositas
2o [illegible] de forma non [illegible] et ad auctoritatem
[illegible] dicitur quod formas vniuersales [illegible] formas minus vniuersales
puta elementares quibus mediantibus forme [illegible]
vel mixti recipiuntur in eadem materia. Ad 2um dicitur negando
[illegible] eo quod isto argumento probaret [illegible]
eo quod [illegible] procedit de potentia ad actum. Ad 3um
dicitur negando [illegible] eadem [illegible] et sicut
tabula rasa ante actualem [illegible] Ad quartum dicitur quod [illegible]
habemus noticiam confusam et [illegible] ratione [illegible]

et hoc sit [illegible] magna distantia quia ultimus [illegible] non potest
distincte [illegible] hoc esse hoc singulare vel hoc. Ad primam
rationem [illegible] quod ratio prima [illegible] laborat [illegible] prima
et 2a quod ipsa est [illegible] Ad 2um dicitur [illegible] quod [illegible]
causando sunt difficillime cognitionis sed de illis non est
sermo in proposito. Et sic terminatur hec questio et c.

6

Sexto queritur consequenter

Circa litteram physicorum illud quidem si totum et immo-
bile utrum naturalis habeat disputare contra negantem sua
principia et arguitur quod sic metaphysica habet disputare contra negantem
sua principia et naturalis tenet [illegible] eo quod [illegible]
[illegible] de vno sed de [illegible] auctoritate physicorum [illegible]
ubi [illegible] disputat contra negantem principia metaphysica
2o [illegible] quia [illegible] physicorum primo huius ubi disputat contra negantem
principia scientie naturalis. 3o sit autem in naturalis disputat contra
negantem principia vel aliquis alius artifex superior
sed nullus artifex superior disputat contra negantem principia
naturalis scientie primo quia si sic sequeretur quod determinatione con-
tingeret descendere de genere ad genus quod est contra [illegible] primo
posteriorum [illegible] eo quod 3o [illegible] scientie probare per principia
alterius scientie eo quod [illegible] artifex non in sua sed in illis demon-
traret et si [illegible] esset verum [illegible] quod scientia naturalis esset subalternata
[illegible] quod est falsum quod est scientia principalis tenet [illegible] eo quod
principia scientie subalterne probantur per scientiam subalternantem
[illegible] metaphysica probaret principia naturalis scientie ipsa sibi esset
subalternaret et ista [illegible] non potest eo quod talis determinatio
non fieret ex principiis propriis illius scientie et per [illegible] non esset de-
[illegible] Ad idem [illegible] et [illegible] motor sunt principia scientie
naturalis in principia scientie naturalis [illegible]
naturalis potest disputare contra negantem principia ipsius [illegible]
prima patet quod physicus in 8o physicorum probat primum motorem
esse [illegible] contra negantem ipsum potest disputare et [illegible]
ex auctoritate [illegible] qui ponunt illa esse principia naturalia. In
oppositum arguitur auctoritate physicorum primo huius [illegible]
[illegible] si vnum et in [illegible] sit non de [illegible] et [illegible]
[illegible] sed sicut se habet geometra ad negantem sua principia
sic et naturalis sed geometra non habet disputare contra negantem
sua principia eo quod [illegible] physicus
[illegible] geometre non amplius est ratio ad destruendum principia eo
quod illis [illegible] sic et [illegible] naturali [illegible] negante
sua principia. Nota [illegible] scientiam [illegible]
physicum scientie sunt duplices quedam generales et sunt que consi-
derant ens ut ens ut metaphysica vel que [illegible] nos
in omnibus aliis scientiis ut logica. Alie sunt scientie speciales que non
considerant ens ut ens nec nos [illegible] in aliis scientiis
sed solum considerant aliquas certas partes entis [illegible]
[illegible] et ideo geometria et naturalis physica sunt scientie speciales

et i(n)c scie co(mmun)ales et speciales in hoc conveniunt q(uod) utraque suis
principijs ut l(ibet) notius licet principia unius sint no(n)
notiora alteri(us) s(ed) differunt in hoc q(uod) negans p(ri)ncipium scie co(mmun)al(is)
ne(cessari)o concedit aliquid ad q(uo)d s(equi)t(ur) primu(m) princip(ium) scie co(mmun)alis
s(ed) negans princip(ium) specialis v(e)l scientie negans ens ee ne(cessari)o
concedit aliquid ad q(uo)d s(equi)t(ur) ens ee s(ed) negans hanc p(ro)p(ositio)ne(m)
quecumque in simul co(m)municant et eid(em) int(er) se s(un)t ead(em) no(n) ne(cessari)o
concedit aliquid ad quod s(equi)t(ur) p(ro)p(ositi)o illa ex hoc p(atet) q(uod)
s(ed) s(cienti)a metha(physic)a possit dubitare contra negantem ei(us) princip(ium) no(n)
tamen omnes scientias speciales posse disputare contra negantem
principia huius. 2o scias aliquam artem disputare contra negante(m)
sua principia contingit dupliciter. q(uan)tum disputat contra oppone(n)tem
negando omnino p(ro)bare et illud est impossibile tam apud me
tha(physicam) q(uam) apud alios artifices speciales eo q(uod) quilibet
artifex suis p(ri)ncipijs ut l(ibet) notius a(li)quo p(ro)p(ositi)o(n)em ex aliquo
concesso p(ro)bat(ur) n(ecessa)rio et i(n) argumentatio(n)e no(n) fit a(n)no(n)
nec ex uno in uno p(ate)t ee a priori et ex impossibilibus et
hanc argumentatio(n)em vocat ph(ilosophu)s q(uan)doq(ue) metha(physica) s(ecundu)m ele(n)chu(m).
Sc(ilicet) q(uod) 2m c(ommen)tatore(m) ep(istu)le s(un)t principia sciencie quedam s(un)t
essendi puta q(uo)d d(icitu)r in 8 ph(ysicorum) p(ri)m(u)m motore(m) esse p(ri)
principia scie naturalis. Alia s(un)t p(ri)ncipia doctrine cognosce(n)di
quo mo(do) d(icitu)r motu(m) et infinitu(m) etc. eciam ee p(ri)ncipia doctrine
scie naturalis Alia principia cognoscendi et essendi quo mo(do)
mo(do) d(icitu)r na(tura)m esse principiu(m) scie naturalis. Ex hoc
dubium cum ipsa s(cienti)a no(n) sit habitus essentialis ut p(atet) 6o
ethicorum q(uo)d i(n) p(ro)p(ositi)o(n)e intell(igi)t(ur) n(ecessari)o ee p(ri)n(cipiu)m scie eo q(uod)
ad notic(iam) essentialis na(tur)e res extra a(n)i(m)am ad fa(cien)d(um) s(ed) so-
lum p(ro)p(ositi)o(n)es q(uia) illas concernunt inferentes et io p(ate)t dicta q(uod)
q(uod) q(ui)d intell(igi)t(ur) huius p(ro)p(ositi)o(n)is n(atur)a est p(ri)mus motor est ee
principium essendi et huius p(ro)p(ositi)o(n)is motus e(st) p(er)petuus eciam s(un)t ee
p(ri)n(cipiu)m vel doctrine vel principij cognoscendi eo q(uod) apud
naturalem hijs duabus p(ro)p(ositi)o(n)ib(us) ita potius n(atur)a est p(ro)p(ter) noticia(m)
et io illas in prin(cipio) suorum libri supponit. Unde nob(is) dicunt sciencie
q(ue) s(un)t n(atur)a aut omnia aut quedam que s(un)t moveri. 2m
h(oc) ponunt aliquas p(ro)p(ositio)n(es) p(ri)(mas) est ista naturalis p(ri)mus p(ate)t
disputare contra negante(m) principia essendi 2a est ista
naturalis no(n) p(ate)t disputare contra negantem principia cogno(scendi)
et essendi. Qu(ar)ta p(ro)p(ositi)o est ista metha(physica) l(ice)t disputare contra
negantes p(ri)n(cipi)a cuiusl(ibet) scie p(ri)ma 1o p(ate)t sic naturalis l(ice)t a(li)q(uod)
notius p(ri)ncipijs essendi tamen s(ed) naturalis p(ate)t disputare contra
negantem principia essendi 2a cont(ra) no(n) est eo q(uod) n(ih)il
notius p(ate)t silogisare ex minus noto et quamvis p(atet) ex eo
q(uod) principia cognoscendi s(un)t notiora principijs essendi. Alias
no(n) dicerentur ee principia vie doctrine. 2a p(ate)t sic
principijs via doctrine n(atur)a est notius apud illum artificem
s(ed) no(n) p(ate)t p(ro)bari p(er) illum artificem in contrarium no(n) est eo q(uod) omnis
silogisatio fiat ex magis notis et non e(st) notum eo q(uod) alias
ut dictum est no(n) essent principia cognoscendi 3a p(ate)t ut p(ri)ma
q(uod) principijs essendi et cognoscendi ad est notius ap(u)d illum artificem
s(ed) ipsa p(ate)t p(ro)bari contra negantem ipsa. Sed est dubium de q(uo)
2a via negans principia scie naturalis concedit aliqua ad q(ue)
sequitur princip(ium) scie naturalis s(ed) naturalis l(ice)t disputare contra negante(m)
principia cognoscendi quia p(atet) exercitans probando dicuntur
methaph(ysica) disputare contra negantem principia ipsius q(uod) negat princip(ium)
ipsius concedit aliqua ad q(ue) sequuntur principia eorum et quamvis q(ue)
nec quilibet negans motum d(icitu)r habere p(ro)p(ositi)o(n)em motus non est
s(ed) quilibet dicens habere p(ro)p(ositi)o(n)em motus non est movetur s(ed) tamen
fac(it) aliquid ad ad q(uo)d s(equi)t(ur) motum ee s(ed) negans motum
concedit motum. Ad id d(icitu)r q(uod) l(ice)t negans motum de actu
exercito nec exercitando disputans faciat aliq(ui)d ad q(uo)d s(equi)t(ur) ee
s(equi)t(ur) motum ee vel fuisse tamen negans motum no(n) d(icitu)r aliqua
p(ro)p(ositi)o(n)em ad q(ua)m vel ex qua est conveniens inferebat h(oc) p(ro)p(ositi)o motus e(st)
et h(oc) p(atet) p(ro)p(ter) probando q(uod) si possibile fi(eret) disputatio mentalis tunc
ph(ilosophu)s naturalis ut l(ice)t nunquam disputaret contra negante(m) p(ri)n(cipiu)m
et io l(ice)t exercitans argumentum disputationis vocalem tamen fac(it) a(li)q(uod)
ad q(uo)d s(equi)t(ur) motum ee et sic no(n) obstat 1a dubitatio. Du-
bitatur et contra p(ro)p(ositi)o(n)em tertiam p(ri)ma simul na(tur)a est princip(ium) essendi et
cognoscendi p(atet) p(ro)p(ositi)o(n)em 3am m(ateri)a est na(tur)a p(er) ph(ilosophu)m 2o huius in m(ateri)a s(ed)
princip(ium) essendi et cognoscendi q(uod) est contra p(ro)p(ositi)o(n)em p(ri)ma(m) et 2a p(ro)p(ositi)o(n)e
Ad hoc d(icitu)r sic m(ateri)a est princip(ium) essendi tamen n(atur)a est m(ateri)a s(ed) n(atur)a est
princip(ium) essendi tamen dicitur q(uod) n(atur)a p(ate)t est res extra a(n)i(m)am n(atur)a
est princip(ium) essendi n(atur)a cognoscendi s(ed) p(ro)p(ositi)o(n)es formate 2m diversos
conceptus ab ipsa n(atur)a s(un)t principia essendi et cognoscendi
aliqua et princip(ium) essendi et cognoscendi aliqua et io l(ice)t unum sit
m(ateri)a est na(tur)am no(n) tamen s(equi)t(ur) ex h(oc) m(ateri)a ee princip(ium) essendi et
cognoscendi. Contra h(oc) ad ro(natio)n(e)m inferebat na(tur)a est princip(ium) essendi et
cognoscendi s(ed) tunc h(ab)er(et) est impertinens a(rgumentu)m et io ratio p(ro) factoris
no(n) valet. Quarta p(ro)p(ositi)o sic mecha(nica) l(ice)t aliq(ui)d no(tiu)s q(uan)doq(ue)
principijs quarumcumque sciencia(rum) in mediate p(ate)t disputare contra
negantem p(ri)ncipia sua cuiuscumque 1a p(ro)p(ositi)o no(ta) est p(ate)t h(oc) q(uod) omnis dis-
putatio fit p(er) notiora a(li)q(uan)do q(uod) q(uia) ipse est artifex huius p(ri)n(cipi)a
communia. Contra h(oc) tamen ad ro(natio)n(e)s p(ri)ncipales ad p(ri)ma(m) d(icitu)r q(uod)
quando negat cum et ca(usa) visa est in contrario q(uo)m(od)o. Ad 2am
d(icitu)r q(uod) no(n) disputat ut naturalis s(ed) ut metha(physica) et io 1a ro(natio)
p(ro)bat contra eam. Ad 3am d(icitu)r h(oc) s(un)t p(er) artificem superiore(m)
et ad ad p(ro)p(ositi)o(n)em p(ri)ma(m) d(icitu)r q(uod) no(n) est m(edi)c(u)s de m(edi)c(in)a de re(cep)tore dese(cationis)
de regimine scie p(ro)batio(n)is ad ge(nus) scie probatione l(ice)t
m(edi)c(u)s sit determinatore dese(ca)tione de regimine scie de
sperare in aliud ge(nus) scie desperate. Ad 2am in p(ro)p(ositi)o(n)em
d(icitu)r q(uod) hoc fit p(er) principia communia certa et h(oc) sufficiat p(ro)p(ter)

6

principia negatur. Ad ultimam [illegible] dicitur [illegible] quod omnes [illegible] ad hoc [illegible] [illegible] et [illegible] quod omnium principia [illegible] stabilire et probare [illegible] [illegible] naturalis philosophus [illegible] mecha[nica] non [illegible]. Ad ultimum [illegible] [illegible] solutio [illegible] eo quod [illegible] [illegible] terminare [illegible] et [illegible] motor [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

a

[Se]quitur septimo consequenter

[illegible] sit [illegible] tantum unum est et [illegible] quod sit tantum ens est [illegible] tantum unum est [illegible] quod ens et unum [illegible] ut patet [illegible] et [illegible] exponentes [illegible] [illegible] hec [illegible] ens et [illegible] ab [illegible] est. Secundo quia exponen[tes] [illegible] tantum unum et [illegible] ipsa est [illegible] tenet quod [illegible] exponita equipollet [illegible] copulative [illegible] exponentibus [illegible] [illegible] copulativa [illegible] unum et [illegible] aliud [illegible] est. Tertio omne quod est unum [illegible] tantum unum [illegible] tenet [illegible] quod [illegible] affirmativa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omne quod est [illegible] est quod unum [illegible] est. [illegible] si [illegible] [illegible] tantum unum [illegible] [illegible] [illegible] quod multa sunt [illegible] [illegible] [illegible] eo quod non obstante multitudine hominum [illegible] [illegible] tantum [illegible] visibilis eo quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et non aliud ab homine est visibile. In [illegible] [illegible] [illegible] philosophus [illegible] huius [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quod ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quod anaxagoras et alii antiqui [illegible] omnem formam [illegible] esse accidentalem [illegible] formas [illegible] non dicebant esse formas [illegible] solum dicebant eas esse [illegible] [illegible] ut patet [illegible] physicorum [illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multitudine [illegible] [illegible] non dicebant omnia esse unum ens [illegible] unum [illegible] [illegible] [illegible] ponebant esse [illegible] [illegible] non [illegible] aliquod [illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible] philosophus [illegible] quod [illegible] et magnum et [illegible] non esse [illegible] [illegible] philosophus [illegible] probat [illegible] omnia non esse unum [illegible] si omnia esset unum aut [illegible] esse unum [illegible] aut unum [illegible] [illegible] non [illegible] quod sit nullum esset [illegible] vel quale [illegible] nullum esset [illegible] [illegible] [illegible] et nullum esset [illegible] infinitum [illegible] tenet [illegible] ultima eo quod [illegible] finiti et infiniti [illegible] [illegible] nullum [illegible] est [illegible] et [illegible] prima non [illegible] eo quod [illegible] vel quale [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] multa esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eo quod [illegible] esse [illegible] et non bono malo et non malo [illegible] homines et [illegible] et [illegible] que omnia sunt [illegible] et tenet [illegible] eo quod [illegible] eandem [illegible]

[illegible] eandem postea [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] non omnia unum sunt [illegible] [illegible] multa quod [illegible] quod [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ampli[us] [illegible] et [illegible] unum [illegible] [illegible] tertio philosophus ar[guit] [illegible] [illegible] [illegible] alia et [illegible] sic [illegible] [illegible] ens [illegible] ens esset non ens [illegible] [illegible] probat [illegible] quod [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non ens sit [illegible] philosophus [illegible] antiquos [illegible] [illegible] quod [illegible] non omnia esse unum [illegible] tantum [illegible] omnia non sunt unum [illegible] [illegible] [illegible] tantum unum [illegible] philosophus [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ab omni illo [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multis modis. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] ab omni illo [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible] ab illo [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] ita quod omne illud excludat [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] quo modo [illegible] supposito quod totus [illegible] sit albus et solus [illegible] sit in [illegible] camera [illegible] [illegible] esse [illegible] tantum albus [illegible] ista camera. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] non excludit omne illud a quo [illegible] [illegible] solum excludit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] homines [illegible] [illegible] [illegible] que tantum [illegible] et ista [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ista [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] tantum unum [illegible] [illegible] et ista [illegible] [illegible] tantum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excludit [illegible] [illegible] et ista tantum unum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] probant esse verum. Secundo [illegible] sic ista [illegible] non tantum unum est [illegible] tenet eo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] philosophus [illegible] [illegible] omnia [illegible] unum [illegible] eo quod ipsi omnem [illegible] negabant et sic [illegible] questio [illegible]

Septimo queritur [illegible]

[illegible] philosophus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] resoluta [illegible] [illegible] non multa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit aliqua res [illegible] distincta ab omni [illegible] et quali[tate] et [illegible] [illegible] quod sit [illegible] et quantitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] res distinctas [illegible] [illegible] non [illegible] eo quod [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit nulla [illegible] [illegible] nulla [illegible] est [illegible] [illegible] non est eo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si aliqua [illegible] quantitas eo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3º sic nulli quantitati est aliquid contrarium ergo nulla quantitas est qualitas consequentia nota est eo quod oppositum consequentis scilicet contrarium accidit antecedenti nam bene sequitur qualitas est quantitas qualitas habet contrarium ergo aliqua quantitas habet contrarium et hec repugnant primo antecedenti et antecedens patet per auctoritatem philosophi in predicamentis quod magne quantitati non est contrarium

9º sic nulla quantitas est prima species aliqua qualitas est prima species ergo aliqua qualitas est quantitas consequentia nota et antecedens primum patet per [illegible] philosophum de quantitate non est [illegible] activus nec passivus et antecedens 2um patet per experienciam et per auctorem primo de generatione ubi vult species agere mediantibus qualitatibus primis — 4º sic omnis qualitas suscipit magis et minus nulla quantitas suscipit magis et minus ergo nulla qualitas est quantitas consequentia nota est et antecedens utrumque patet per philosophum in predicamentis

6º sic secundum quantitatem aliquid dicitur equale alteri sed secundum substantiam et qualitatem res non dicitur equalis esse alteri ergo nec substantia nec qualitas est quantitas consequentia nota et antecedens primum patet per philosophum in predicamentis ubi illam ponit esse propriam proprietatem [illegible] quantitatis sed secundo patet quia tunc proprietates unius predicamenti [illegible] alteri predicamento et sic predicamenta ab invicem essent permixta quod est contra philosophum primo posteriorum

7º sic secundum qualitatem dicuntur similes sed non secundum quantitatem non qualitates non quantitates consequentia nota est eo quod [illegible] distincte proprietates illo [illegible] removentur et antecedens patet per philosophum in predicamentis ubi ponit propriam proprietatem qualitatis esse quod secundum eam res dicuntur similes — Octavo sic quantitas per se divisibilis est ut patet primo huius sed nullam substantiam nec qualitatem contingit per se esse divisibilem ut patet idem ergo nulla substantia [illegible] quantitas

Nono sic ad quantitatem sequitur per se motus et eadem ratione nulla substantia non erit quantitas consequentia nota est antecedens ambo patent auctoritate philosophi 4º phisicorum sed [illegible] negans esse motum probat augmentationem esse [illegible] motum — Decimo sic quantitas per se est commensurabilis nulla substantia per se est commensurabilis ergo nulla substantia est quantitas consequentia nota est et antecedens ambo patent auctoritate philosophi 5º metaphisice ubi dicit quantitatem esse unum de [illegible] commensurabilibus que per se sequuntur [illegible] per accidens [illegible] filius non per se sed per accidens [illegible] — Undecimo sic magis est commensurabile quam hic color ut albedo est magis [illegible] hic color est commensurabile et hic color est commensurabile [illegible] ergo commensurabile [illegible] est commensurabile [illegible] 2º metaphisice — 12º arguitur per oppositum sic hec albedo est commensurabile [illegible] quam hec albedo est magis ergo magis est commensurabile [illegible] quam est [illegible] 13º sic [illegible] filius est commensurabilis per accidens [illegible] filius est magis [illegible] magis est commensurabile per accidens — 14º per oppositum sic magis est commensurabile per se magis est [illegible] filius ergo [illegible] filius est commensurabile per se et [illegible] filius est commensurabile per accidens ergo commensurabile per se est commensurabile per accidens — 15º sic quantitas est in loco nulla substantia nec qualitas est per se in loco [illegible] nulla substantia nec qualitas ergo etc — 16º sic si quantitas non esset alia res sequitur quod mathematica non esset scientia realis distincta a methaphisica et naturali quod est contra Aristotelem 6º metaphisice tenet consequentia per eundem philosophum 3 de anima ubi dicit [illegible] secundum quod ad modum [illegible] res sed si eadem esset res substantia et quantitas et qualitas [illegible] eadem res eadem esset scientia mathematica et naturalis —

17º sic eadem substantia remanente acquiritur nova quantitas ergo quantitas est distincta realiter a substantia consequentia nota est eo quod [illegible] sibi ipsi [illegible] potest acquiri vel deperdi et antecedens patet quia per [illegible] substantia pedalis potest fieri bipedalis et econverso per condensationem substantia bipedalis potest fieri pedalis — 18º arguitur sic substantia et quantitas [illegible] ergo [illegible] consequentia patet per philosophum [illegible] ubi ponit substantiam et quantitatem duo esse genera generalissima — 19º arguitur sic si substantia esset quantitas [illegible] esset [illegible] quod non videtur esse verum et tenet consequentia quia ista propositio immediata nulla substantia est quantitas ut patet per philosophum primo posteriorum ubi vult omnem propositionem esse immediatam ubi negatur primo diversa ab invicem sed ipsa generalissima sunt primo diversa ergo negative unum de alio est propositio immediata sed ista est falsa eo quod ipsius contradictorium ponitur esse verum hoc videlicet aliqua substantia est quantitas — Vicesimo arguitur sic si sic esset sequitur quod ubicumque esset substantia talis ibi esset quantitas sed hoc est contra fidem ergo videtur quod ponere substantiam esse quantitatem ponatur aliquid repugnans fidei — In oppositum arguitur sic peccatum est fieri per plura quod eque potest bene fieri per pauciora sed nulla est ratio nec auctoritas nec experimentum cogens ad ponendum quantitatem esse rem distinctam ab omni substantia et qualitate ergo talis distinctio non est ponenda [illegible] Ad istam questionem est opinio ponens quantitatem esse rem distinctam realiter ab omni substantia et qualitate que sic faciat [illegible] quantitatis et ista opinio fulcitur argumentis [illegible] quorum [illegible] sed ista opinio non videtur mihi esse vera ideo ad [illegible] pono conclusiones aliquas — Prima est ista conceptus substantie et quantitatis sunt [illegible] distincta — Secunda est ista nulla est quantitas realiter distincta ab omni substantia et qualitate — 3a est ista quantitas non [illegible] vel formaliter — 4a est ista omnis [illegible] quantitas est substantia [illegible]

Prima [illegible] probatur sic conceptus absolutus et [illegible] differunt [illegible] a conceptu [illegible] sed conceptus quantitatis differt [illegible] a conceptu substantie [illegible] notum est [illegible] conceptus quantitatis est connotativus [illegible] quia conceptus quantitatis importat aliquid [illegible] et [illegible] sed conceptus [illegible] tenet [illegible] ex descriptione [illegible] connotativi [illegible] describi [illegible] quod describatur sic quantitas est aliquid habens partes [illegible] ut placet aliis doctoribus quantitas est quedam [illegible] partium sed [illegible] illorum [illegible] aliquid [illegible] et aliquid [illegible] sed conceptus substantie est conceptus [illegible] eo quod [illegible] vel importat ideo [illegible] conceptus sunt [illegible] distincta — 2º arguitur sic quantum et quantitas sunt nomina synonima sed [illegible] conceptus quanti facit distinctum [illegible] conceptu substantie et qualitatis et substantia distinguuntur [illegible] consequentia nota est et antecedens primum patet [illegible] nomina quantum et quantitas sed [illegible] per philosophum 4º metaphisice ubi [illegible] quantum quantum est quod [illegible] que insunt [illegible] aliquid [illegible] partes [illegible] ipsum [illegible] potest [illegible] per quam

In oppositum

conclusiones

2a

2m 9o

aliquam quantum esse quotatum 2m 3o pt et primo argum destitutate
... nulla z forma reali distincta ab ipsa ... torcia ...
... quantitas z torcia ... sit ... q ... torcius est
quanta ... nulla quantitas z forma reali distincta ab ...
... ab adversarijs ... primo
huius 3o ... ex ... orbis ... primum
ubi ... q si aliqua conforma torcia ... esset quan
titas a aliqua alia forma distincta a quantitate primum
... no pt ... duo primo quelibet res reali distincta ab
alia pt sua gradacione ... quantitas est
alia res pt aliquam ipsa ... esse no quanta ul potuit alia
fuisse no quanta ... quelibet res distincta ab alia no ...
... si quantitas z res distincta ab
... quantitas ... omne ...
pt ... no ... esset quanta. Scdo ... aliud
... no pt q si esset ... quantitas distincta ...
... no pt q ... due ... res
reali distincte ... adequate ... pene
trarent ... no pt dari 2m s. q aliqua
alia forma que no z quantitas sit torcia ... q
si sit ... forma no posset esse ... forma ... ul
... aliqua forma ...
q 3o ... primo huius ... orbis ... quod
... nullam ... omnis ... esset
accidentalis ... Scdo pt sit eadem ... aliquid
pt fieri maius z minus ... quantitatis nove aut
... quantitas no est res reali distincta a sb
... est eo q si res se ipsa ... minorat ...
... quantitate esse re distinctam ... quantitas
... assumptum ... q si ... ubi ... extendi
aliqua nova quantitas ... que prius no ... aut
... tota precedens ... ul ...
ipsa quantitas precedens se ipsa extendi z minorari ...
dari no pt ... q tunc esset dare ultimum instans ...
manens esse ... agens ... aliqua ...
... infinitas quantitates novas ...
... primo ... no pt dari scdm q
sit ul no quelibet ... ul due quantitates
in eadem pte ... penetrabiles eo q tota quantitas
... corrupta z nova ... in eadem ...
... ille due nova z antiqua se in eodem ... mutuo
penetrabunt no pt dari ... eandem ...
eo q ... fit albus ... novo gradu advenienti sic ...
fit maius ... novo gradu quantitatis adducto
3o argum sic ... ... partes reali loco z
situ distinctas ... quantitas no z res distincta a ma
... tenent eo q nulla est ... q si no ...
q nullum ... corpus ... sb ... 3m ...
... corpus esse ... istud ... sb ...

se totaliter ... toti quantitati z quelibet pars ...
z prius ... pt quantitatis z nulla pars quantitatis
... in eodem situ ... partes ... nullis ...
... quantitatis ... distincte loco z situ 3o
... sit ... esset ... sor ... posset ... no sortes
nulla pte ... sortes destructa ... ymo z ... eo q
sor esse sor ... tenet ... eo q sor non
pt esse sor quantitate ... destructa q ...
... aliquis ...
z sit destructa re accidentali ... destrui ... corpi
... argum sic si sb z quantitas sunt res distincte
... q eadem res ... accidentalem
pt ... z ... tenet ... q
sb ... adventum quantitatis sit ...
... incorporeum ... corporeum ... illa
... 4o sic si opinio esset vera ... agens in
... a qua forma ... forma ...
... tenet ... agens ...
... no sunt agentia ... ad qua
a agens ... quantitates ...
in ... 6o argum sit theologice ...
... ab ... ad ... sit motu
locali ... sb z quantitas ...
distincte ... quantitate ... motu locali
... quo posito ... partes ... distant ...
situ ul no si sic ... sb se ipsa ...
pte z ... se ipsa pt ... z ponere
quantitatem ... sbam existente ... si no distinguunt
partes ... loci ... esset loci mutatio ...
nans tale 3m 3o pt sic nulla predicatio ... ul for

3m 9o

malis ubi ... pnt ... aliud ...
huius ut ... 2o sic nulla z predicatio
... formalis ... quantitas ut ...
predicatio formalis ... ul ...
... quantitas no z ...
sit ... z formalis sb z quantitas ...
... sb z quantitas z ... primo ...
q ... sb z quantitas z ... primo vera ... omnis
sb z quantitas ... tenet eo q deus ... no
sunt quantitates ... tenet ... q ...
... primo ... 2m 3o pt sic omnis predicatio nunquam ...
... z ... z ... huius
... sb z quantitas z huius ut ...
... 2o sic ... predicatio vera sb z quantitas ul
quantitas z quantitas ut ... z ... tenet ...
accidentalis ut ... argum sic ...
... due ... quarum una sit ...
alia ... sit ille due ... eodem ...
... due ... ul ... eodem ...

9x

9 2m 3o

sunt eiusdem figure specialissime 3o figura secundum aliquam proportionem non aeris
quam vera est secundum minor que opponitur generationi 2e — 2o sic terra quadrata
figure capiatur et aqua consimilis figure tunc arguitur sic ille figure sunt
eiusdem speciei specialissime ille figure ille terra et aqua ergo aqua et
terra sunt eiusdem speciei specialissime 3o falsa ergo antecedens omnes figure
triangulis eiusdem speciei sit ergo hec consequentia falsa que opponitur
generationi 2e — 3o sic in eodem casu ille terra et aqua sunt diversarum
specierum vel ille due figure sunt due figure quadrangulares ergo figura
quadrangula ad aliam figuram quadrangulam est diverse speciei quod omnino
videtur esse falsum — 9o arguitur sic et capio ignis decem pugillorum
vel pugillorum et generetur usque ad quantitatem duorum pugillorum
tunc arguitur sic substantia ignis manet et tota quantitas ignis
ignis non manet ergo substantia ignis non est quantitas ignis
— 4o sic substantia ignis manet et tanta quantitas ignis non
manet ergo tanta quantitas ignis non est substantia ignis — 6o hec
ignis est quantitas decem pugillorum et ignis est quantitas duorum
pugillorum quod est falsum — 7o hic ignis est quantitas duorum pugil-
lorum hic ignis fuit quantitas decem pugillorum et hic est falsum
eo quod nullo modo habet decem pugillos fuisse realem quantitatem duorum pu-
gillorum est quantitas decem pugillorum — 8o arguitur sic
sicut quando res hec substantia potest esse ille res non est hec substantia et sic quacumque
quantitate potest ipsa substantia esse ergo substantia est quantitas tenet
assumptum primum videtur primum patet et assumptum 2m patet in-
ductive eo quod quantitate quantitate determinata ut puta linea
bina vel cubita sit ille quantitas ille res non potest esse — 9o arguitur
sic quedam experientia sumitur ad generationem in aquo vase
cuius omnia foramina sunt obstructa et incipiat hoc generari
nisi sit adeo tantam quantitatem quousque ipsum sufficiat ipsam
generes [illegible] quemadmodum apparet de musto novo infuso
vase fortiter obstructo et de glandibus vel castaneis in igne
sine ruptione cutis percutiens et tunc quod causa illa ruptura
vasis vel generatis pervenit tamen generari vel a calore vel ab aliquo
qualitate vel ab aliqua quantitate non potest dare duo pro-
eo quod in generatione plus dicitur et calor potest generari in com-
generatione sed patet in novo vino potest calefactionem ut est patet
dicendum 3m eo quod quantitas magis mutata in eodem generante
posito generando relinquitur in eodem scilicet quod hic sit per quantitatem
ergo ipsa quantitas est distinctum ab ipsa substantia in eodem [illegible]
— 10 arguitur ut causa auctoritatis accidentibus et universaliter per hunc de
accidentibus sic infinitum in magnitudine est secundum quod infinita aut qualitas
aut passio esse non contingit in 2m accidentibus sicut et aliqua
quantitates sunt et secundum [illegible] infiniti vero [illegible] quantitatem generis
et non sunt in qualitate ubi supra generatur — 3o 12o dicitur sic secundum
aut dicitur infinitum a qualitate aut ubi aut aliquo alio predicamentorum
impossibilis est esse et pole et patens eorum omnibus accidentibus et universaliter
ut videtur expresse etiam secundum et quantitatem esse diversas res
et non unam et ad hoc sequitur plus [illegible] habet magis sic quod
substantia est et quantitas duo et non unum est et ad probandum habet
generationem sequitur si vero substantia solum non infinitum est quam pure ut dicit

in nullo valet in substantia et quantitas essent due res et non una
generationem 3o primo huius 3o 10o dicit est in substantia aliud esse accidentia
sicut eius fuit et 3o 6o nos non dicimus quantum aliquid aut ubi
quam generacio fuit ad secundum [illegible] illorum quam ista diu-
versitas substantia non solum non dicit dicto in omnia [illegible] sunt in substantia
tanquam in subiecto secundum concludit ipsum quantitatem non esse substantiam eo quod
non est in subiecto generatio [illegible] 4o methaphysice hoc dicit vel velle in libro
predicamentorum nam omnia alia a quantitate debet esse quanta per accidens ut
album vel musicum non obstantibus istis generationes primo potestas
esse veras — et ideo respondeo primo ad dubium generationem 2m nota
ad primum dubium respondeo ad unum totum generationem totam totam 3o
ut 3o ille falsa eo quod [illegible] quod non plus denotatur in quod res sunt
figure de eiusdem speciei specialissime — ad 2m arguitur concedatur nunc tota
non nunc certum sed adhuc magis — ad 3m dicitur concedo concessa scilicet ille figure
sunt diversarum specierum et ad improbandum dicitur concedo consimiliter habet [illegible]
aliquam duo quadrangula sunt diversarum specierum et sic dicitur quod hoc
sit generationem eiusdem quam ille figuras potest esse eiusdem speciei specialissime
eo quod eiusdem ubi aut [illegible] potest naturalis concedit hanc propositionem esse
veras omnes quadrangulares sunt figure eiusdem speciei omnes triangulis sunt
eiusdem speciei et exemplis illius non sequitur hec propositio ergo omnes
trianguli sunt eiusdem speciei eo quod ipsa convertit vera 2a est falsa
— ad 4m dicitur ad unum tamen concedo omnes nego [illegible] capio
[illegible] sub forma qua primum sit et capere [illegible] sit in tota
quantitas non est hec substantia concedendum minorem et [illegible] et [illegible] [illegible]
tota quantitas non est hec substantia non potest inferri hic ergo in quantitas
est res distincta a substantia eo quod cum veritate huius propositionis tota
quantitas non est hec substantia eo quod cum veritate huius propositionis tota
quantitas non est hec substantia stat veritas huius propositionis tota quantitas
fuit hec substantia — ad 4m potest dici sed ad [illegible] concedo [illegible] et
[illegible] et nullo [illegible] non sequitur veritas huius propositionis quantitas
est res distincta a substantia eo ut [illegible] est quod [illegible] stat
veritas huius propositionis tanta quantitas fuit hec substantia — ad 6m
concedatur tota res [illegible] quod [illegible] [illegible] supponit pro eo quod est [illegible]
si [illegible] [illegible] supponet pro eo quod est ipso posse esse [illegible] ipso
est [illegible] ad quod est decem pugillorum et duorum pugillorum et
ipsa potest esse [illegible] [illegible] supponente pro eo quod est [illegible]
et [illegible] aliquid quod est decem pugillorum et est duorum pugillorum
— ad 7m concedatur [illegible] supponente pro eo quod est [illegible]
[illegible] quod est decem pugillorum fuit duorum pugillorum — ad 8m
dicitur concedo antecedens nego consequens ad probandum dicitur quod hic arguitur non valet
substantia ignis manet substantia ignis potest non esse tanta quantitas
ergo tanta quantitas potest non esse substantia eo quod hic mutatur hic in
aliquid [illegible] vel [illegible] vel [illegible] potest dici sed dicebatur ad argumentum
2m et ad 4m concedo [illegible] et nego illius [illegible] ergo quantitas
est res distincta a substantia — ad 9m dicitur ad illa experientia
et tamen ruptura generatur et ipsa quantitas sic mutatur quod partes
vel quantitate [illegible] [illegible] elongate esse non possunt nihil
generamento [illegible] et plus [illegible] [illegible] [illegible] — ad
auctoritatem primam philosophi dicimus quod nec philosophus nec [illegible] nec intel-
lexerunt nec quantitatem esse finitam vel infinitam per accidens

tamquam per accidens formam accidentalem realem inherentem illis sed intendunt quod hec propositiones substantia est finita sunt per accidens vel hoc tamen propositiones quantitas est finita quantitas et infinita sunt propositiones per se vere et quod hoc intendat auctor et non aliter patet in prima parte primi capituli 12o allegat quod finitum et infinitum per se inciat quantitati et non aliis dicit quod hoc est ideo quia diffinitio infiniti est quanti non tamen et non aliter intendit nisi quod hec pertinet quantum est finitum vel quantitas est infinita sic per se eo quod per diffinitionem predicati cadit diffinito vel econverso et ideo in nostro proposito 2o sensus quantum est econverso infinitum sed quia quantum non cadit in diffinitione substantie nec qualitatis ideo 2m propositione hec propositiones sunt per accidens quantitas est infinita quantitas est finita sed propositiones esse per accidens non impedit eas esse veram sed hec propositio Jo est loycus hec propositio per accidens et ideo vera et ideo non obstante quod hec propositio sola quantitas vel hec substantia est finita sit per accidens substantia est finita sit per accidens tamen est vera — Ad aliam auctoritatem philosophi substantia et quantum sunt in duo sed concedit ista una sed non dicit huius modi quantitas est res realiter distincta a substantia sed dicit huius modi implicat quantum esse et non plura esse quia sunt quantum est sed partes quantum sunt et sunt partes quanta sed sed plura sunt et equo patet quod hec propositio est falsa de dictu sed in quo tamen unum quantum est capitulo hic syncathegoreumatica 2m cuius exponitur in prima — Ad aliam auctoritatem dico quod per esse ut dicit aliud in diffinitione et tamen unum est quod aliud est esse substantie et aliud quantitatis eo quod alia est diffinitio substantie et alia quantitatis — Ad aliam auctoritatem dico quod non intendit nisi aliud nisi quod omnia alia predicamenta absolute predicamenta recipiant substantia contingere et denominare sed solum per accidens formali sed quod ista sit intentio contra patet per eundem quia sic dicit quod alia predicamenta absoluta dicuntur de substantia cum sola non dicitur de eis quod sola substantia de nulla aliorum predicamentorum predicatur contingenter et denominative quia alia denotant ab aliis predicamentis ipsa cum substantia non sit denotata — Ad aliam auctoritatem dico quod philosophus nichil aliud intendit nisi quod hoc propositiones sunt per se vere substantia est quanta, qualitas est quantitas et hec per accidens vera album est quantum vel quantum — Pro hoc ad rationes principales ad primam respondetur secundum aliam nego quantitatem eo quod diversa predicamenta omnia et eandem rem possunt significare sed dicens hoc est contra philosophum 6o metaphysice ubi docet predicamenta possunt esse entia talis respondetur quod philosophus ibi ponit decem predicamenta esse entia talia pretendo quod sint decem res reales existentes et diversa sed ideo quia decem conceptus sumuntur a distinctis rationibus formalibus non obstantibus ista conceptus de una et eadem re exponit rei possunt significare — Ad 2m secundo aliam nego consequentiam ad probationem dico quod hec propositio nulla substantia est accidens potest habere duas sententias unam duas supponit substantia nata supponere sed supponit ipsa est vera et sic predicamentum distinctum et 1o capitulo substantia est quantitas est falsa 2o capitulo 2m quod secundum cuius hec supponit pro eam et sic immo propositio est falsa omnis quantitas est accidens et ideo cum in prima sua hec quantitas possit supponere supra et sic possit supponere personaliter ideo propositio est impertinentes contra fac — Ad 3m dico nego assumptum si intelligitur contra ad probationem dico quod philosophus intendit quantum ut esse continuum id est hec propositio non est per se quantitas hec continuum vel linea hec continuum vel sic quantum ut est continuum id est res in alterius sed hoc predicamenta quantum non recipit hec continuum et est recipiendo calidum sed hoc recipit esse longum vel latum non recipit hec

ipsum aliquid continuum — Similiter vera respondetur ad 4m negando assumptum ad probationem dico quod non aliud intendit nisi quod nulla quantitas est contraria id est nulla res recepta sub conceptibus predicamenti quantitatis recipit hec contrarietatem vel parvum ut cum dico hec linea est linealis vel superficialis quadrangularis vel triangularis vel recipit contrarium aliud vel paruum — Similiter respondetur ad 5m negando consequentiam ad probationem dico quod philosophus intendit quantitatem non recipere magis et minus id est quod res recepta sub conceptibus quantitatis non recipit sibi idem quantum sibi competit suscipere magis et minus — Ad 6m dico nego consequentiam ad probationem dico quod philosophus non intendit aliud nisi quod esse equale sit proprium aliquid quantitatis cum quantitate per se predicabilis de eadem isto tamen non obstante potest dici predicari de substantia sed non per se et adequate — Similiter respondetur ad 7m quod dici simile et dissimile est propria proprietas qualitatis per se et convertibiliter tamen predicabilis hec tamen non repugnat ratione huius propositionis sed aliqua quantitate ad dicendum esse simile etc. — Ad 8m dico nego consequentiam ad probationem philosophi primo huius propositionis substantia est per se dilectabilis hec haberet necessario idem philosophus hec est per se substantia est dilectabilis 2m quod sanus fuit consilium in solutione dubiorum — Eodem modo respondetur ad 9m negando consequentiam ad probationem dico haberet esse verum ad substantiam est per se motus sed hec per se non sit vera ad substantiam est motus — Ad 10m dico nego consequentiam ad probationem dico ut prius haberet non esse per se vera substantiam est [illegible] — Ad 11m dico quod assumptum potest quantum dupliciter 2m quod secundum quando tamen potest sumi per se et 1o hec discretus est bonus omnis magnitudo est simile et hec color est magnitudo sed hec color est simile et tamen maior est falsa eo quod sua condicionalis est vera hec nec aliqua magnitudo non est simile sed si autem intelligitur aliter quod ut secundum istius hec supponit simpliciter tamen maior est vera si discretus non est necessarium supponit sed [illegible] maior et minor — Ad 12m dico intendo quod secundum cuius supponit ipsum secundo et sic quantum est bona si autem intelligitur quod secundum omnis supponit simpliciter sic nego quantum et quod propter variationem suppositionis — Ad 13m dico quod hec propositio dyameter est simile est simile per accidens potest intelligi dupliciter aut in sensu composito aut in sensu diviso in sensu composito conceditur propositio tamen discursus non valet sed in sensu diviso est distinctus bonus sed propositio est falsa — Ad 14m dico distinguo quod hec propositio secundum sententiam composita et divisa sumendo hanc propositionem magnitudo est simile per se in sensu composito ipsa vera est sed discursus non valet sed sumendo eam in sensu diviso ipsa falsa est propositio quantum bona — Ad 15m dico nego consequentiam ad probationem dico ut prius quod hec propositio in sensu diviso vera est substantia per se et in loco sed ipsa in sensu composito sit falsa — Ad 16m dico nego minorem ad probationem dico quod hec auctoritas et impertinens huic proposito eo quod diversas sententias non accidit per se diversitatem rei extra anima cum de una et eadem re diversa consideratio possunt formare diverse propositiones facere — Ad 18m dico nego consequentiam eo quod in rarefactione nulla nova quantitas acquiritur sed solum nova denominatio quantitatis sed hec denominatio non oportet ut fiat per novam quantitatem sed solum potest fieri per aliud et aliud situm partium — Ad 19m dico concedo consequentiam et nego minorem capitulo secundum et nego minorem vel sic dicendum hec est substantia est quantitas dicitur substantia non verificatur de eis supponentibus simpliciter sed est quantitas verificatur de eis simpliciter supponentibus si intelligatur vel quantitas sic quecumque dicit specie sed dicit nunc id est quecumque sunt in predicamenta distincta

sunt res divisas et distinctas ideo sic necessario arguendo eo quod
divisa puta eandem rem punctum sic etc. — Ad 19m dicitur negando
maiorem ad probationem dico quod licet ipso non sit subiectum non est quantitas
prout continua ius partis faciunt distincta puta ut patet consequens
eo quod alia est ideo aqua sub puncto quantitatis et aliqua ideo
aqua sub puncto sic et impossibile ergo unam rem esse aliam ergo est
impossibile habent partes esse [illegible] subiectum non est quantitas primum non
obstante ista tamen sic etc. supra patet ut dicitur [illegible] verificari
per hoc ista vel esse et sic nulla subiectum est quantitas eo quod ita pre-
supponit — Ad ultimum predicto argumento de [illegible] adiungo
dico quod hoc non est contra fidem que secundum fidem credimus
hoc in eucharistia sacra desinunt esse subiectum ideo non mirum si de-
sinat quantitas Sed dices quod in manet actu in questio necesse argumentum
quia non obstante quod quantitas non manet tamen actus
distinctum ex alia actu [illegible] quod manet et sic patet questio

9 **Queritur octavo consequenter**

Circa librum physicorum huius autem dubitatur de parte et toto
Utrum totum sit aliqua entitas distincta realiter ab entitate
partium et arguitur quod sic quecumque sic se habent quod de uno verificatur aliquid
quod de reliquo est impossibile verificari de alio ista sunt distincta realiter Sed multa
verificantur de toto que non possunt verificari de partibus ergo totum et
partes sunt entitates realiter distincte maior nota est Sed minor probatur quia
ut sic dicitur sic quod contraria posse verificari de eodem quod non verificatur
esse unum licet de toto verificatur esse unum Sed de partibus non verificatur
esse unum Sed ista in totum non est partes — Secundo totum per se agit
Sed partes per se non agunt nam de toto verificatur esse compositum sed
de partibus non verificatur esse compositum ergo partes non sunt totum vel sic compo-
situm in materia et forma compositum non dicitur compositum sed compositum non est materia
et forma non causat compositum — 3o materia et forma sunt partes com-
positi sed materia et forma non sunt compositum — 4o sic compositum est cau-
satum materia et forma non sunt causatum sed materia et forma non sunt
compositum — 5o sic omnis operatio debet sibi habere subiectum adequatum
Sed materia et forma sic sunt subiectum passionis ergo est ponere entitatem distinctam
que non sit subiectum passionis Sed hoc non erit nisi totum ergo totum est
distinctum a partibus — 6o sic totus homo per se sunt omnes partes
non sunt per se homo sunt omnes totum non est partes argumentum notum est
Sed argumentum utrumque patet auctoritate Aristotelis 4o ubi sic dicitur ens non sunt
nisi eius spera Sed circa spera sunt — 8o sic corrupto toto
remanent partes et totum non est partes argumentum notum est ergo
quod idem non manet per corruptionem Sed argumentum patet auctoritate Aristotelis
4o metheororum ubi dicit hec silla corrupta manet licet scilicet a.b.
in naporo ipso auctoritate Aristotelis ubi dicit quod impossibile est totum
esse entitatem distinctam realiter ab entitate omnium partium — Ad de-
terminationem questionis est sciendum quod apud logicos utitur hoc dictio totum
et alie plures apud logicos ideo totum est nomen omnis
solum sub nomine que significant vel supponunt pro rebus partes
habentibus patet vel nomine sic totus sunt rem compositam ex partibus
nomine sic sed sunt aliqua tamen qui ab hoc dicunt totum quod plures
habet partes non quidem tales ex quibus componitur Sed plures
tales sicut magis speciales licet ex quibus constituatur et hoc
habetur et tamen non est quidem tamen additur alia dictio que

non habentem partes sed distribuit pro omnibus partibus eius — Secundum quod
modum predicimus logica hec propositiones esse vera totus sortes non est
sortes totus sortes et minor sorte et sic de similibus propositionibus Sed primum
est sincategorematicum logicale et non multum spectat ad propositum Secundo modo dicitur
totum apud physicum et tunc et iterum non pro intentionibus secundis vel supponens
pro rebus partes habentibus — Secundum quemadmodum dicimus quod sortes est totum
Sed in partes sunt duplices quedam sunt quantitative et quedam qualitative
partes quantitative vocantur esse ille quecumque additur toti faciunt
ipsum magis vel minus extensum et partes — Qualitative vocantur
ut partes essentiales res intrinsice componentes et per illarum additionem
non est ipsum totum fit maius et quemadmodum dicimus quod etiam materia
et materia sunt partes essentiales sortis et quemadmodum dicimus supponi
auctoritate [illegible] tertia in materia agente et posterius esse partes
essentiales in esse adepti — Secundum hoc ponuntur 3es [illegible]
sit ista totum est eius innotescens Sed totum et pars Sed est ista
totum non est partes et totum et partes 4a Sed est ista de ratione ser-
monis totum est omnes partes sue 6a totum est omnia
quorum quodlibet est [illegible] quod est pars totius vel omnia quorum quodlibet est pars
totius sunt totum — Prima propositio sic omnis eius que est de puncto
sic ut verificatur de eius puncto sic est eius innotescens in hoc eius totus
est eius quantitas argumentum tenet pertinendo quod hoc eius totus ut patet
de alio [illegible] puncto sic sic ut dicimus hoc est totus perius determinatum
eo quod omnes res que totius puncto sunt pertinent de uno sic — Secunda
sic impossibile est compositum esse [illegible] in qua esse pertinet [illegible] toto
sic supra quod hoc ipso est res in qua pertinet esse de parte si
ipso formata fuit ideo res tamen sunt [illegible] argumentum tenet eo quod contraria
sibi se pertinent et simul se perimunt argumentum patet eo quod non est possibile
habent compositum esse nisi sortes est vel tota domus est qua habet esse
res si formetur argumentum in materia sortes est totum vel partes — 2o sic hec
dictio totum et pars sicut addita eius obliquos ideo sunt in obliquo
argumentum tenet pro distinctione rerum argumentum patet eo quod bene dicimus totum
partes est totum Sed pars totus est pars — 3o sic totum et pars distinguuntur
per se in materia sed sunt [illegible] argumentum eo quod si quis diffiniret unum
totum [illegible] unum et reliquum ut patet ex puncto argumentum patet eo quod
diffinitio totum bene dicimus totum est compositum ex partibus et econverso diffinitio
partis dicimus partes sunt totum componentes et in utraque ponitur
unum utrumque — Ex hiis sequitur conclusio quod nomine hec dictio
totus addita de sorte ut in maiori ex quo sequitur in partes
hec propositio totus deus [illegible] totali — Ita
dicitur 3o sic totum quadrupedale non est bipedale et totum aque
sue partes non est tenet argumentum eo quod due partes sunt aliqua partes
totius quadrupedalis argumentum patet eo quod antecedens est ad magis secundum
et ad esse magis secundum et 1o 2o non est multum dubia et contra istam
ponere sunt veritas huius propositionis totum a partibus differt et patet
sic ergo ex qua tamen non sequitur veritas huius propositionis totum differt
a partibus — 6a 3o sic totum bipedale et sue medietates sunt totum
et sue partes tenet argumentum eo quod due medietates sunt partes totius
argumentum de [illegible] quia non sic esse sed quod duo corpora esse in eodem
loco se penetrative hoc argumentum est contra et impossibile non [illegible]
physicorum argumentum patet hoc totum non est ille due medietates et hoc totum
non est sed hoc totum est distinctum ab illis duabus medietatibus
et ipsum penetrative est in eodem loco in quo sunt ille due medietates.

i hoc totum totus distinctum ex duabus medietatibus et ille due
medietates occupant totum illum locum ut patet satis dico et ille due
medietates penetrabunt se mutuo penetrabiliter in eodem loco — Ad
illam rationem respondet richardus harlowe negando maiorem intellectam
quod penetrat corpus quorum quodlibet est tantum sicut aliud quod illa sint in eodem
loco penetrare sed impossibile est duas manus vel duo capita penetrare
se esse in eodem loco unitum uni corpori quorum unum
propter ex duabus non est maius quam fuit in eodem modo sic de parte
et toto — Sed illa ratio non valet primo quia hoc totum est sed ille
due medietates igitur hoc totum cum illis duabus medietatibus non potest esse
penetrare in eodem loco tenet consequentia per te quia ut dicit hoc est impossibile
de corporibus quorum unum est tantum sicut aliud ut dicitur et antecedens probatur
quia si non sequitur quod due medietates pedales non faciunt penetrare totum
bipedale quod videtur contradictionem includere — Secundo hoc non valet eo
quod unum corpus esse partes alterius vel ipsum prohibet aliud aliquid au-
fert de natura ipsius vel non si non aufert idem sunt propter quod sunt non non
potest se compenetrare cum alio in eodem loco si autem aufert idem sequitur
quod pars medietas toti [illegible] et quantitas [illegible] occupat locum quam
ipsa eadem a toto separata quod videtur esse falsum et in [illegible] Secundo
probatur sic [illegible] sequitur quod aliquid est ponderosum nullum
[illegible] pondus et ad [illegible] calidum et frigidum [illegible] qualitas totum
vel idem [illegible] distinctis [illegible] quod non videtur esse [illegible]
[illegible] et impossibile ut notum [illegible] et tempio ad totum
pondus sit et calidum quod divido in duas partes [illegible] actu
fuit ille due medietates non tamen ponderabunt [illegible] plus ponderavit
totum et tamen entitas totius destructa est [illegible] totum plus [illegible]
ponderis consequentia tenet eo quod si totum fuit totum et destructum est
igitur medietates [illegible] non tamen ponderabunt quantum totum plus ponderavit
eo quod dicit [illegible] ipsis partibus nullam ponderositatem
agravari — 3o sic [illegible] sequitur quod per aliquam formam
totius posset [illegible] partibus eodem modo se habentibus [illegible]
eo quod tunc oporteret dicere quod [illegible] sortis medietas sorti et [illegible]
formas [illegible] sortis sor non esset quod videtur contradictionem includere
et tunc possibile esset sortem esse quamvis nulla pars sor est tenet consequentia eo
quod quecumque res realiter distincte [illegible] corrupta [illegible] non
corrupta [illegible] — [illegible] sit [illegible] ipsius distincti ex
[illegible] [illegible] exemplis [illegible] exprimitur
[illegible] partes rei [illegible] partes rei [illegible] rei — 4o sit
[illegible] entitas [illegible] aliquibus entibus positis omnibus aliis
[illegible] illud non est entitas distincta ab illis [illegible]
entitas totius [illegible] positis partibus omnibus aliis [illegible]
[illegible] que non sunt partes eo quod duabus pedalibus quantita-
tibus positis [illegible] idem totum non est
distincta entitas ab entitate partium — [illegible] sit totum
est omnes sue partes et omnes sue partes sunt totum [illegible]
[illegible] [illegible] sed iste due partes sunt totum et iste
due partes sunt totum quod [illegible] et reliquum [illegible]
esse [illegible] — 6o [illegible] sit totum est aliqua [illegible] plura et non est
plura distincta a partibus [illegible] totum est omnia quorum quodlibet est
aliquid vel pars totius consequentia tenet eo quod [illegible] for-
[illegible] [illegible] et [illegible] et assumptum [illegible]

[illegible] sed et [illegible] ad assumptum secundum apparet [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et non potest [illegible] de eodem [illegible] totum [illegible]
de aliquo et non potest [illegible] de eodem [illegible] et assumptum primum probatur
quia nullus [illegible] [illegible] de aliquo [illegible] [illegible]
et 2a pars probatur eo quod de aliqua re demonstrata [illegible]
[illegible] hoc est totum et non possumus [illegible] removere partes [illegible] —
[illegible] [illegible] totum et pars non [illegible] ad [illegible] non
[illegible] tenet [illegible] quod ista est una partes [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] eo quod aliquando [illegible] partes
est [illegible] non [illegible] hoc totum est vel hoc totum est — [illegible]
[illegible] a partibus totum differt igitur totum differt a partibus consequentia tenet
[illegible] [illegible] sed [illegible] totum non esse aliquas partes
quod repugnat [illegible] — Secunda 3a et quarta [illegible]
non valent consequentia [illegible] eo quod [illegible] numquam [illegible]
[illegible] patet eo quod [illegible] totum sue partes non esse [illegible]
[illegible] — 3o [illegible] eandem [illegible] quarta [illegible] quod
[illegible] probans [illegible] [illegible] sit primo [illegible] unum totum
de quo est unum dicere [illegible] quod hoc est unum [illegible]
[illegible] [illegible] est unum [illegible] non [illegible] ad
corpus et non partes [illegible] totum — [illegible] sit aliqua est [illegible]
[illegible] pars est [illegible] totum est distinctum a partibus
consequentia tenet [illegible] quod [illegible] non est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ubi [illegible] aliam obligatoriam aliquam [illegible] isto
posito tota [illegible] ex falso posito et [illegible] impertinente
est [illegible] eo quod falsum et impertinens est et tamen quelibet pars est
[illegible] prima pars [illegible] eo quod posita [illegible] pars vera
est [illegible] eo quod vera et impertinens — 4o sit sor corpori sor
est sue partes igitur sue partes corporis [illegible] aliqua [illegible]
non maior [illegible] — 6o sic sor videt [illegible] sortis et resi-
duum a sorte sunt sortes [illegible] sor et residuum a sorte [illegible]
[illegible] sortis videt — 7o sic et pono quod a et b sint
due medietates alicuius [illegible] et quod a [illegible] augmentatur
[illegible] diminuitur sit [illegible] quod [illegible] totum [illegible] fiat
maius et minus — [illegible] sit hoc [illegible] augmentatur
hoc [illegible] est a b [illegible] et a et b augmentatur et b augmentatur
quod est repugnans casui — 8o sic si [illegible] oportet
unum esse infinita et totum esse [illegible] et [illegible] esse
[illegible] et eandem [illegible] et [illegible] que omnia sunt
[illegible] et impossibilia igitur [illegible] — 9o sic [illegible]
totum est partes sed ipsum totum esse [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] quecumque [illegible] sunt eadem [illegible] [illegible] sunt eadem
[illegible] partes [illegible] toti sunt eedem sequitur quod [illegible] eedem [illegible]
et [illegible] una pars est alia et sic totum redderetur [illegible] —
[illegible] non obstantibus teneo [illegible] plures positas et
[illegible] adiunctis [illegible] illius ad primam [illegible] ans
[illegible] ad probationem [illegible] [illegible] de [illegible]
de illo [illegible] et non potest non [illegible] de eodem [illegible] [illegible]
[illegible] patet de passione [illegible] vel [illegible] negando assumptum eo quod
[illegible] totum de quocumque [illegible] saltem quacumque [illegible]
aliquid non de eodem [illegible] [illegible] negando assumptum [illegible]
[illegible] quod pars sit [illegible] [illegible] [illegible]

et pars alicuius totius sed imperfecte potest solvi. Ad rationem quando et pars habet
fuit pars et sic lapide remoto partem non oportet quod sit totum et pars dicta
ad inconveniens ut et isto modo habet tamen pars et pars relata sed
solum accidit ipsum esse sed quia primo solum probo procedit de parte
per ut sunt imperfecte ideo primo et impertinens ipsi auctoritati. Ad secundam nego
consequentiam et causa est quia aer et aqua non stante defectione ad invicem
dimensionum stantem confuse et distincte quod consequentia non valet. Ad tertiam
nego antecedens secundum dimensionem ad probationem quod utraque partes sunt indivisibiles quae
in nulla materia sibi proportionata. Ad quartam quae et quando concludens quod materia
admitto casum et concedo totum antecedens nego consequentiam et causa est
quia iste partes non sunt dimensionem omnium hoc aliquid sed hoc quod
sunt continua adinvicem et iuncte. Post hoc non dimensionem omnium licet aliquid
sed plura licet aliquid non quod per corporis alicuius rei sed solum per
divisionem partium et ideo concedo hoc totum esse quod hoc totum non est hoc
totum. Ad quintam consequentiam dico nego consequentiam et causa est quod si consequentia
valet probare et ubi sibi quod non solum totum realiter distinguitur a partibus
omnibus et totum sumpto re et realiter distinctum a sumpto quod et falsum et
impossibile. Primo ergo facta consequentia et suppono rationis obligationem
sed ipse suppositio et tunc arguo sic eadem partes primo loco posita
et nova que cum solo loco posita et concedenda tunc eadem partes realiter
distinguitur a se ipsa illa consequentia valet ubi sed sibi et antecedens primo que
tertium obligationum quod omnis partes sunt non et sequens intendendum ad eam
secundum sive qualitercumque eo quod est impertinens si autem fuit falsum sequens
tunc non potest sic intelligi ad eam sive qualitercumque. Ad sextam dico nego
consequentiam et causa est quia non concludit conclusio debitam concedendam
eo quod concludis per verbum praesentis tamen quod non et assumptum in aliqua
auctoritate et ideo si concluderes in hunc modum tunc aliquid quod et materia et
forma totius corporis tunc concedam consequentiam et consequentem sed tunc non
valet propter. Ad septimam concedo totum antecedens et omnes consequentias
usque ad ultimam que dicit sic digitus sortis et residuum a sorte videtur
tunc digitus sortis vivet quam consequentiam nego eo quod arguitur a propositione de
copulato extremo ad alteram eius partem que consequentia non valet
de forma. Eodem modo videtur ad nonam arguitur concedo omnes usque
praeter ultimam quia sic arguitur a et b augmentatur ergo b augmentatur
que consimiliter non valet sed procedens ubi potest et dicta nego
consequentiam penultimam potest tamen dictam resolvitur primum argumentum ad
tertium. Ad nonam nego consequentiam omnes eo quod nullum illarum sunt extra
[illegible] posito et quia ipse non aliter probat. Ad ultimam nego consequentiam ad
probationem dico quod licet partes et forma quecumque sunt unum et eadem eadem
inter se sunt eadem sed [illegible] tamen partes de facto signo
de quibus [illegible] esse eadem res [illegible] illa [illegible] una
et eadem res [illegible] sed [illegible] hoc non potest concludi [illegible]
totum non esse distinctum a partibus. Ad rationes principales
ad primam potest videri [illegible] primo nego maiorem eo quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] visitat vel visitari potest de [illegible] potest
affirmari de partibus eo quod partes sunt ipsum totum ad probationem dico
quod isto non obstante quod totum visitatur potest visitari de toto
et partibus aliquid tamen potest praedicari [illegible] quod forte non
praedicari [illegible] de partibus sed hoc non arguit distinctionem ex parte rei
[illegible] non esse [illegible] praedicari [illegible] et partibus [illegible]
de alio ubi [illegible] isto tamen non obstante eadem est res

[illegible] quod album et hoc [illegible] forte sit praedicari de toto
[illegible] et hec partes non arguit hoc tamen non arguit distinctionem
realem ex parte rei. Secundo potest videri nego maiorem eo quod
per motum localem solum vel per successionem temporis de eadem re
potest [illegible] praedicata [illegible] sed per motum localem dicimus
quod sortes [illegible] et currens quando tamen prius fuit quiescens que tamen praedicata
sunt impossibilia sed tamen talia non arguunt distinctionem ex parte rei.
Ad secundam nego istam consequentiam totum dividitur in materiam et formam
eo quod totum et materia et forma unitum [illegible] totum
dividitur in materiam et totum dividitur in formam et ideo si maior [illegible]
[illegible] sed [illegible] non valet si autem est de copulato
extremo tunc forma argumenti valet sed maior est falsa. Eodem modo
[illegible] ad tertiam materiam et formam causantem [illegible] quod [illegible] vel est de copulato
vel de copulato extremo [illegible] sed [illegible] forma argumenti
non valet sed secundo forma argumenti valet sed maior est falsa.
Ad quartam dico quod consequentia sed ad duo [illegible] quod si maior
[illegible] de copulato extremo [illegible] et [illegible] eo quod [illegible] materia et forma
sunt [illegible]. Ad quintam nego [illegible] eo quod materia et forma sunt [illegible]
Ad sextam ad nullam maiorem nego [illegible] ad probationem dico
quod non [illegible] falsum quod [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] potest [illegible] cum [illegible] ad equatum [illegible]
[illegible] ex parte rei quod et falsum eo quod [illegible] ad equata non est
[illegible] [illegible] ad equate [illegible] de aliquo sed [illegible]
[illegible] non praedicari sed [illegible] sed per hoc non
[illegible] totum esse distinctum a natura partium. Ad [illegible]
[illegible] nego [illegible] eo quod sed totum [illegible] rei [illegible] sic partes
que sunt totum [illegible]. Ad ultimam dico nego [illegible]
ad probationem dico quod [illegible] partibus [illegible] totum
[illegible] sit [illegible] totum desinit esse totum sed isto non obstante
hec res que fuerunt [illegible] totum vel hoc totum quod fuit [illegible] re-
manet [illegible] non remanet [illegible] sed [illegible] hoc et ista [illegible]
[illegible] non [illegible] corporis vel [illegible] nova [illegible]
et sic est questio [illegible] etc.

Consequenter queritur

[illegible] sunt plures partes quam [illegible]
[illegible] et arguitur quod sic. Sicut se habet totum ad partem sic
se habet [illegible] totius ad [illegible] partium sed totum est maius sua parte
ergo [illegible] totius est maior partium [illegible] nota et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] secundo [illegible] et [illegible] ad experientiam
et [illegible] primo [illegible] [illegible]. Secundo sic quod sunt partes
[illegible] tot sunt partes [illegible] et plures [illegible] plures sunt
partes totius quam [illegible] consequentia tenet [illegible] quod similiter
modum argumenti [illegible] sit [illegible] [illegible] tot [illegible]
[illegible] et plures [illegible] plures sunt [illegible]
[illegible] eo quod partes [illegible] sunt partes totius [illegible] totum
ad [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
plures [illegible] partes quam eius medietates. Tertio sic [illegible] sit [illegible]
[illegible] quod aliqua [illegible] linee [illegible] que non [illegible]
[illegible] et [illegible] sed [illegible] et capio duas medietates
alicuius linee [illegible] et capio unam [illegible] medietatis

et quero an illa est continua vel non continua. Si non, habetur intentum; si sic, ergo aliquo puncto est continua. Hoc punctum a continuatum partes alias medietates facit aequales; capio quam partes ergo ... minus totius est maior minore parte, aut aliqua linea continua non est continua a aliqua linea composita ex duabus medietatibus pedalibus, non habentibus quantitatem unius pedis, et ideo consequens deductum sicut primum. In oppositum arguitur: sic, si totius unius totus esset a minore parte, ergo primum infinitum et maius et hoc est consequens falsum eo quod infinitum omnem locum occupat et ... tenet eo quod tamen unus parte quam totus et unus infinitus. Circa hoc questionis est notandum quod duplices sunt partes totius quantitative et qualitative, et ista distinctio patet in questione precedente. Sed partes quantitative sunt duplices: quedam vocantur actuales et quedam potentiales. Actuales vocantur continue et huiusmodi quarum queque et cuius quantitatis cum quibus sunt tres partes vocantur esse partes eiusdem proportionis et huiusmodi non dicuntur potentiales quod solum sunt in potentia (?) ... quia hoc falsum esset, sed ideo quod tales partes non sunt eiusdem quantitatis sed sunt eiusdem proportionis et isto modo dicuntur partes proportionales. Alterius sciendum quod partes sunt duplices: quedam vocantur esse partes eiusdem denominationis et quedam alterius denominationis, partes dicuntur esse due medietates vel tres tertie vel quatuor quarte, et sic alius predicto cum duplici ... et alie partes vocantur, sicut medietas tertia quarta ille in partes totius divise habent denominationes. Secundum hoc ponitur aliquae conclusiones. Prima: eadem est pars totius et partis. Secunda: nulla magnitudo minuitur parte. Tertia: aliquae partes totius et aliquae partibus partes plures. Quarta: aliquae partes totius toti aliquibus partibus partis non sunt plures. Quinta: infinitum sunt partes plures partes totius partibus medietatis. Prima conclusio probatur: sic, dico quod non esset vera, aliqua esset pars ... totius non huius partem continuus ... in continuis ergo et omnes partes continue non est dicere et ...

Probatur quia capio aliquod bipedale et quero partem eius, tunc ista quarta medietas eius medietatis medietas a cum hoc ... pars totius vel non. Si non, ergo non ... medietatis bipedalis; si autem est pars totius et medietatis, sequitur conclusio. Secunda sic: si sic esset, sequitur quod aliquid quod bipedale non esset bipedale, et hoc consequens est falsum, probatur ... et ... probatur capiendo ut prius medietatem medietatis et quero an illa ... totum vel non; si ... sequitur conclusio. Si non ... ergo hoc bipedale non est bipedale, probatur hoc totum bipedale ... tres semipedales ... et tres semipedales quantitatis non ... bipedalem quantitatem ergo pedalis quantitatis non est bipedalis quantitatis.

Secunda conclusio probatur: sic, nulla est minima pars continui ergo nulla magnitudo minima partium. Consequentia tenet eo quod magnitudo partium sunt ... partium. Antecedens probatur quia si sic esset, sequitur ipsum continuum esse compositum ex indivisibilibus, consequens falsum quia est contra philosophum ... Consequentia probatur, ponitur tali minimo posito aut ipsum est divisibile aut indivisibile; si indivisibile habetur propositum; si divisibile, ergo pars eius minor toto, sequitur ideo non fuissemus ...

Tertia conclusio probatur: sic, quatuor quarte totius plures sunt partes in duabus medietatibus medietas et quatuor quarte sunt aliquae partes et aliquae partes totius ... consequentia nota est, et quelibet antecedentis nota est, dicere ... probatur consimiliter conclusionem quartam ...

... due medietates totius sunt pauciores partibus quatuor quartis medietatis et due medietates sunt aliquae partes et aliquae partes totius et cuilibet duabus proportionibus sicut ... minimo habetur propositum esse verum: aliquae partes partium plures sunt aliquibus partibus totius, aliquae partes partium non sunt plures aliquibus partibus totius. Quarta conclusio probatur: sic, si sic esset, sequitur aliquod totum esse simile vel equale sue parti; sed hoc consequens est falsum et contra ... propositio ... Euclidis. Sed consequentia probatur et pono aliquod continuum ... omnes partes proportionales sic quod minor proportionalis pars et minor alia in certa proportione velocius ... et tanto plus minore et capio minus ... partem illius totius et quero utrum ... totius ... sit maius quam pars ... vel non; si sic et non infinitum, si maius totum ... quam pars ... eo quod sunt duo infinita ... ut sequitur ... si non ... pars ... sit pars totius ... sequitur partem esse equalem toti. Secundo sic: in continuo sunt infinite partes proportionales et infinita sunt puncta ... cum partibus proportionalibus infinitum extendi unus punctorum unius partium proportionalium. Tertio, esset vera sequitur quod non plures precessissent dies quam septimane ... quod anni ... non bene capit ... probatur infinite precesserunt dies et infinite precesserunt septimane et anni et nullum illorum excedit aliud, ergo ... tot precesserunt dies quot anni.

Contra primam conclusionem arguitur: sic eadem est pars totius et partis, ergo eadem est medietas totius et partis, sed hoc consequens est impossibile eo quod tunc totum sua medietas non est maius. Consequentia probatur quia non videtur esse aliqua pars totius quam partis ergo si est medietas partis erit medietas totius. Secundo contra eandem arguitur: sic eadem est pars totius et partis ergo destructa parte destruitur totum, sed hoc consequens est falsum eo quod multi sunt sufficientes destruere partes qui tamen totum destruere non sufficiunt. Sed consequentia probatur totum et partes ut patet ex questione precedenti. Sed pars partis est pars totius, ergo destructa parte partis destruitur medietas et destructa medietate destruitur totum ergo ... difficilius est destruere totum quam partes vel partem. Contra secundam arguitur: aliquid est minimum continuum ergo est aliqua magnitudo minima partium. Consequentia tenet ut prius. Antecedens probatur quia omni magnitudine data est aliqua magnitudo minor, ergo est aliqua magnitudo minor omni magnitudine, et illa est indivisibilis, ergo. Contra tertiam arguitur: sic, quantacumque magnitudine totius data contingit equalem vel ... partium dare, ergo medietatis totius non excedit ... partium. Consequentia nota est eo quod ... oppositum antecedentis ... Antecedens probatur quia duabus partibus totius contingit equales dare duas partes medietatis et quatuor quartis totius contingit dare equales quatuor quartas partes totius et sic ... ergo non plures sunt partes totius quam partis. Secundo arguitur sic: et pono ... quod a et b sunt duo mobilia que moveantur super ... spacio continuo et incipiat a moveri in duplo velocius ... b ... in medietate illo puncto ... sit

tot partes proportionales sunt in a quot in b continue sunt partes partis
et a parte totius ergo non plures partes sunt partes totius quam partis
consequentia nota est et antecedens probatur quia in quocumque instanti
temporis mensurantis motum a et b b pertransivit fuit sibi in
spatio equali sicut fuit ipsum a ergo infinitas partes
sibi equales pertransivit b sicut pertransivit a — Ad primum
nego consequentiam ad probationem dico quod licet eadem sit pars totius
et partis eadem tamen pars non est eadem pars aliquota totius
et partis non multum refert dicere eadem est pars totius et partis
et eadem est pars aliquota totius et partis hoc prima
concedo [illegible] non dico hoc tu probas — Ad secundum
concedo quod destructa parte destruitur totum et ad improbationem
dico quod non difficilius est destruere totum quam partem immo
quia cum [illegible] est dicere pars est destructa tamen cum [illegible] est dicere
totum est destructum — Et dices oppositum huius videtur per
experientiam dico quod non ea quod bene videmus difficilius esse
destruere totum quam quamlibet eius partem [illegible] non est magis
difficile destruere totum cathegorematice quam eius partem
ex quo sequitur quod passer vel aucula modica quantumcumque magna
vel quantumcumque totum possit destruere — Ad tertium nego assumptum
ad probationem concedo antecedens nego consequentiam propter variationem suppositionis et ad
[illegible] dico quod oppositum [illegible] compatitur secum in antecedente [illegible]
hec propositiones non repugnant nulla magnitudo est minima et tamen
qualibet magnitudine data contingit dare minorem — Ad quartum concedo
antecedens nego consequentiam immo nulla est magnitudo totius non sibi
possit dari equalis magnitudo partium isto tamen non obstante
in infinitum excedit multitudo totius multitudinem partium — Ad ultimum
nego assumptum immo infinitas plures partes pertransivit a quam b
ad probationem nego consequentiam in quolibet instanti tamen a quam b fuit
sibi in spatiis equalibus ergo non plures partes pertransivit a quam b.
Et sic patet solutio ad rationes principales nam rationes prime partis
probant conclusionem secundam et ad oppositum solum excedunt rationem
[illegible] quod [illegible] unum infinitum esse maius alio et sic patet questio.

Queritur consequenter

Utrum entia naturalia sunt determinata ad maximum
et ad minimum et arguitur quod non quia si sic sequitur quod in quantitate esset [illegible]
[illegible] consequens falsum [illegible]
distant [illegible] maximum et minimum maius distat
[illegible] — 2o sic entia naturalia possunt fieri maiora et minora
ergo non sunt determinata ad maximum et ad minimum consequentia nota est
quod si essent determinata ad aliquam quantitatem extra illam
non possent transgredi in augendo vel diminuendo antecedens notum
est ad experientiam — 3o arguitur specialiter ipsa entia naturalia non
sunt determinata ad maximum entia naturalia sunt eadem cum entibus mathe-
maticis sed entia mathematica non sunt determinata ad maximum
et minimum ergo nec naturalia consequentia nota est et antecedens probatur quia si entia
mathematica essent distincta a naturalibus et hoc esset [illegible]
[illegible] non [illegible] alicubi essent entia mathematica
ubi non essent entia naturalia sed hoc consequens est falsum et impossibile ut patet
ad experientiam consequentia tenet [illegible] quod [illegible] aliquid distinctum
ab alio [illegible] dicere ipsum non esse [illegible]

illud non quocumque ente mathematico demonstrato verum est
dicere hoc ens est ens naturale necessario [illegible] eo quod entia distincta [illegible]
non [illegible] distinctio [illegible] sed non album et musicum
non [illegible] album et musicum esse distincta realiter [illegible]
[illegible] sic esset sequitur quod propositiones [illegible] apud mathematicum cum aliquibus
[illegible] mathematica essent [illegible] eo quod [illegible] quacumque linea
data contingit dare minorem et [illegible] super qualibet data lineam
et angulum equalaterum collocare esset falsa [illegible] quod capiam magis
lineam pedalem ut puta dyametrum totius spere [illegible]
et quero aut super eam contingit triangulum collocare vel non [illegible]
[illegible] si sic ergo sequitur quod illa linea [illegible] ipsum [illegible]
data fuit [illegible] linee ipsa est [illegible] et [illegible] lineam
non fuit maxima — Deinde arguitur quod entia naturalia non sunt determinata
ad minimum quia si sic sequitur quod non in infinitum [illegible] esset divisibile sed hoc
est falsum [illegible] physicorum [illegible] et [illegible] physicorum [illegible]
minimum [illegible] et quero aut est divisibile aut indivisibile si indivisibile [illegible]
si divisibile [illegible] pars sit [illegible] toto sequitur hoc minimum non fuisse minimum
— Item [illegible] arguitur [illegible] tam entia mathematica sunt
entia naturalia sed entia mathematica non sunt determinata ad minimum
[illegible] physicorum — 3o arguitur sic non est dare maximam [illegible]
[illegible] nota [illegible] sic sequitur quod esset dare motum
[illegible] physicorum [illegible] physicorum [illegible]
[illegible] motus [illegible] ad [illegible] sic
dare maximam [illegible] sequitur [illegible] — 4o sic quocumque
[illegible] dato contingit dare [illegible] ergo non est dare minimum [illegible]
est eo quod si esset dare minimum naturale non quocumque [illegible] dato contingit
dare [illegible] eo quod tunc esset aliquod [illegible] infinitum [illegible]
[illegible] quod omni [illegible] contingit [illegible] — 5o sic
si sic naturale accipio illud puta minimum carnis et quero aut
est divisibile aut indivisibile non potest dici quod indivisibile quia sic [illegible]
componitur aliquid [illegible] physicorum 6o physicorum si autem divisibile
aut [illegible] in partes que minus sunt vel non si primum sequitur quod hoc fuit
minimum [illegible] minimo non potest dici [illegible] quia [illegible]
[illegible] partes recipit [illegible] totius et [illegible] partes
[illegible] — 6o [illegible] sit illa minima caro [illegible]
[illegible] aut corrumpitur aut [illegible] si dicatur [illegible]
[illegible] illius temporis [illegible] minimum [illegible]
sequitur hoc non fuisse minimum si autem hoc corrumpitur [illegible]
aliquod [illegible] instans [illegible]
[illegible] et sic [illegible] instans non esse [illegible]
[illegible] ad [illegible] illo [illegible] esse
et in [illegible] instans non [illegible] instans fuit
ultimum instans [illegible] consequentia non [illegible] et antecedens probatur eo quod
in minimo instanti [illegible] sibi [illegible]
[illegible] corruptum [illegible] et [illegible] ergo
[illegible] corruptio [illegible]
[illegible] huius [illegible] si autem [illegible]
quantitas et magnitudo et [illegible] quod [illegible]
nulla [illegible] totius est cum minimo et [illegible] dicit philosophus

quod omni resistentiam potentis est tantum maius et augmentum. Circa
questionem istam est sciendum primo quod communiter sic dicitur quod propter hoc
quod omnia naturalia sunt determinata ad maximum et ad minimum unde dicitur
[illegible] quod in natura constantium magnitudinis est terminus [illegible] quod in [illegible] est secundum primum de
celo et mundo multum [illegible]. Secundo aliquis est sciendum quod
omnia naturalia duplicia sunt quedam naturalia homogenea et sunt homogenea que
in omnibus suis partibus sunt eiusdem rationis vel quorum quelibet
pars recipit predicationem totius sicut sic sicut ignis et aqua esse
omnia homogenea. Sed oppositum dicitur esse omnia ethrogenea illa que
sunt dissimilium vel quorum quelibet pars non recipit sic
predicationem totius quemadmodum sunt homines et animalia. Ulterius
est sciendum quod visum fuit quod partes sunt duplices quedam potentiales
et quedam actuales. partes potentiales appellantur quas totum habet quia
a toto separate non possunt retinere formam totius. Sed oppositum
partes actuales volunt esse ille que a toto divise possunt remanere
per tempus sub eorum specie sicut et totum. Sed omnia naturalia sunt divisibi-
lia duplici via secundum intensionem et secundum extensionem. Sed hoc patet quando partes actuales
et potentiales tamen [illegible] divisibiles secundum intensionem quam [illegible]
divisibiles secundum extensionem. Ulterius est sciendum quod de minimo et maximo
possumus loqui dupliciter. uno modo dicitur esse illud maximum quo non contingit
maius dari in duplo. Sed per oppositum illud dicitur esse minimum quo non
contingit dari minus in duplo. Sed ista acceptio non est multum
usitata. Sed ipsa sit [illegible] alio modo dicitur illud esse maximum quo non potest
esse maius simpliciter et per oppositum illud dicitur esse minimum quo non potest
esse minus. Sed illa acceptio potest accipi tam ad omnia divisibilia secundum
intensionem quam quo ad omnia divisibilia quo ad extensionem. Et ista
acceptio potest accipi dupliciter vel quod illud minimum sit etiam minimum quod simpliciter
non potest esse minus seorsum a toto separato vel quod non possit esse
minus inexistens toti et hoc est tam in continue quam [illegible]. Sed si
minimum de minimo quo non potest minus existere a toto separato hoc
est dupliciter vel quia simpliciter non potest esse minus per tempus notabile conservando
conservans formam [illegible] vel [illegible]. Secundum hoc
pono propositiones. Prima est ista: capiendo maximum primo modo omnia naturalia
sunt determinata ad maximum. Secunda est ista capiendo maximum simpliciter omnia
naturalia non sunt determinata ad maximum. Tertia est ista omnia naturalia
non sunt determinata ad minimum. Quarta est ista omnia naturalia sunt de-
terminata ad maximam quantitatem sub qua esse non possunt. Quarta omnia
naturalia sunt determinata ad minimam quantitatem sub qua esse non possunt.
Prima probatur quia si non sit erit scilicet quod quocumque ente naturali dato
contingeret accipi eius naturale in duplo maius. Sed hoc est falsum et contra
experientiam. Probo consequentiam quia maximum sic primo modo dicitur est id quo
non contingit dari in duplo maius. Sed si non est de vel maximum
inequalis sic scilicet quod quocumque homine dato quocumque equo
vel asino dato contingeret accipi in duplo maiorem quod est quod
repugnat sensui. Ex ista patet sequitur correlarium quod loquendo de minimo
opposito tamen maximo omnia naturalia sunt determinata ad minimum eo quod
alias quocumque homine dato contingeret in duplo minorem
reperire. Secunda probatur quia si omnia naturalia essent determinata ad
maximum simpliciter igitur aliqua esset punctualis quantitas [illegible] cuius
speciei quam minimum individuum illius possit transgredi in augmento.

Sed hoc est contra experientiam eo quod inequalis sunt
quocumque individuo dato potest dari aliquod individuum maius
illo [illegible] illius speciei certe. Secundo sit specia-
liter in hominibus non sit aliud scilicet quod aliqua esset maxima
latitudo raritatis aeris et aliqua esset maxima latitudo con-
trarii eiusdem. Sed hoc est contra et 3° physicorum et 4° physicorum
ubi dicitur quod quacumque raritate data contingit dare aliam
et 3° physicorum [illegible] ubi vult quod quocumque quanto dato
contingit dare quantum [illegible] et capio aliquem aerem qui
sit aliquam latitudinem raritatis et quero aut iste potest plus ra-
rescere vel non. Si non habetur intentum. Si sic igitur illa quantitas
precedens non fuit maxima quantitas aeris eo quod aer magis
est rarefactus. Tertia probatur sic si sic scilicet ut prius quod cuiuslibet
speciei esset aliqua determinata quantitas punctualis quam minimum
individuum illius speciei posset transgredi diminuendo. Sed hoc est falsum
eo quod tunc esset aliquis homo quo si daretur minor ipse non
esset homo et equus quo si daretur minor ipse non esset similiter quod
sunt falsa et contra experientiam. Preterea eadem [illegible] in homogeneis
sicut sic si sic scilicet quod aliqua esset minima caro vel aqua
Sed hoc est falsum [illegible] quod [illegible] et [illegible] quando si esset aliqua
[illegible] tamen [illegible] non [illegible] in instanti
[illegible] illius [illegible] esset [illegible] que fuit in [illegible]
[illegible] et illa eadem accepta [illegible] non fuit minima [illegible]
Tertio sit [illegible] esset [illegible] scilicet quod aliquod esset [illegible]
[illegible] primum acquisitum. Sed hoc est falsum eo quod [illegible] talis
[illegible] scilicet et quolibet [illegible] divisibilis et nulla talis [illegible]
[illegible] indivisibiliter [illegible] tenet eo quod illud primum
acquisitum totum simul. Ideo sequitur quod esset dare primum mutatum
esse quod est 3° physicorum et 6° physicorum et tenet [illegible] quod illa pars
forme divisibilis [illegible] primum acquisitum esse et aliqua pars [illegible]
esset primo [illegible] aliqua parte aliqua talis est minima quod
si non simul [illegible] igitur prius [illegible] medietas quam
totum et quod medietas [illegible] sit toto scilicet illud non fuisse minimum
simpliciter vel aliquid fuisse primum mutatum esse. Quarta conclusio
probatur sit omnia naturalia possunt esse sub aliquibus quantitatibus et
non possunt esse sub qualibet sed sub aliqua possunt esse et sub aliqua
non possunt esse igitur vel est maximum sub qua possunt esse vel minimum
sub qua possunt esse. Sed non est dare maximam quantitatem ut
patet ex conclusione secunda sub qua possunt esse nec minimum sub qua
possunt esse ut apparet ex conclusione tertia relinquitur igitur quod sit
dare maximum sub qua esse non possunt vel minimum sub quo esse
non possunt [illegible] eo quod [illegible] formas
[illegible] quo ad [illegible]
est notum ad experientiam et [illegible] patet ex [illegible] regula
[illegible] que dicit quod [illegible] maius esse [illegible] et [illegible] dicuntur
[illegible] ex conclusionibus [illegible]. Ex ista [illegible]
patet [illegible] que [illegible] scilicet [illegible] quod
non est dare minimam partem aliquam totius potentem seor-
sum existere sed sit dare maximam non potentem seorsum
existere. Contra conclusiones illas arguitur [illegible]

conclusionem primam in aliqua illarum et secunda contra nondum est aliquis
pro eo quod cum naturalia non sint terminata ad maximum simpliciter nec
per extrinsecum [illegible] sed non sint terminata ad maximum tertiam contra
quod oppositum [illegible] videtur [illegible] tempus [illegible] et contra oppositum
primae. Secundo sic conclusio contra repugnaret conclusioni primae in aliqua
illarum et secunda contra tenet ut prius assumptum quod cum naturalia
sint terminata ad maximum sub quo esse non possunt vel ad minimum
sub quo esse non possunt ergo non sint terminata ad maximum tertiam contra
quod terminantur per maximum sub quo esse non possunt nec sunt terminata per
quantitatem minimam ut patet ex intrinseco [illegible] sed
prima secundo [illegible] quantitatem minimam. Et ergo possit secundo
obici concludendo conclusionem quartam et quintam [illegible] contra-
riis primae [illegible] conclusionem primam [illegible] auctoritatem physicorum
secundo [illegible] qui dicit quod ignis in infinitum augeretur si esset
combustibile [illegible] ignis quantumcumque potest duplari triplari et sic
[illegible] in infinitum procedendo. Contra secundam auctoritatem
[illegible] et secundo [illegible] qui dicit quod omnium natura constantium positus
est terminus magnitudinis et augmenti quod quodlibet eius naturale [illegible]
sit ad maximam quantitatem simpliciter. Contra tertiam arguitur sic
si non esset dare minimam quantitatem simpliciter [illegible] ratio physici
[illegible] contra antiquos non valet eo quod ratio physici supponit esse
aliquod minimum naturale. Hoc idem attestatur [illegible] primo huius [illegible]
maximum et [illegible] minima tamen [illegible] qua nulla est [illegible]
[illegible] consistere [illegible] sic. Tertio contra eandem arguitur auctoritate
[illegible] octavo [illegible] qui dicit quod [illegible] naturalis et ut sit [illegible]
tactu ita quod nullus potest [illegible] quod sint aliqua cum
naturalia in actu quae non sunt tangibilia et ex isto [illegible]
[illegible] quod tangibile [illegible] et ad minimum. Quarto arguitur contra
eandem sic [illegible] non sunt terminata ad maximum et minimum
et res erunt terminatae ad maximum et ad minimum [illegible] non
eo quod res et operationes rei [illegible] patet per philosophum
secundo de generatione et auctoritate [illegible] octavo [illegible] ubi [illegible]
naturalia terminantur in magnitudine per suas operationes. Quarto arguitur
ad idem sic si sic esset [illegible] quod nulla esset ymago minima
ut possit esse [illegible] speculi [illegible] per [illegible]
[illegible] et contra [illegible] eo quod ymago
speculi [illegible] esse [illegible] naturale. Contra [illegible]
conclusionem et [illegible] sic si [illegible] esset [illegible] quod nulla esset
maxima levitas [illegible] nulla esset maxima gravitas [illegible]
[illegible] eo quod ignis [illegible] maxime levitatis [illegible]
maxime gravitatis ut patet per philosophum [illegible]
conclusionibus eo quod cum naturalia ut sint terminata ad maximum
et minimum sub quibus esse possunt [illegible] solum ad maximum et minimum
sub quibus esse non possunt istis omnibus non obstantibus. Conclusiones
[illegible] prius positas esse veras [illegible] videtur ad rationes [illegible]
ad primam [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dico quod [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible]
[illegible] [illegible] maximum et prima et secunda
Ad secundam videtur [illegible] dico quod isto

non obstante quod [illegible] [illegible] quod cum naturalia terminata [illegible]
aliquam quantitatem sibi [illegible] [illegible] huius
[illegible] quod cum naturalia terminantur aliqua quantitate [illegible] ter-
[illegible] maximum [illegible] illud quo non [illegible] dare [illegible] in duplo
Ad [illegible] videtur [illegible] conclusionem [illegible] [illegible] quod [illegible] ista [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible] non [illegible]
[illegible] vel [illegible] quod [illegible] [illegible]
Tertio possit dici quod ista auctoritas non [illegible] eo quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnes partes
[illegible] et [illegible] non [illegible] quae [illegible] solum per
[illegible] Ad [illegible] [illegible] dico quod auctoritas illa
[illegible] conclusionem [illegible] eo quod omnes [illegible] terminatae sunt ad certam
quantitatem quam non [illegible] dare in duplo maiorem
Ad aliam vero [illegible] ad [illegible] potest dici quod philosophus et [illegible] non
simpliciter supponit aliquid esse eius naturale minimum [illegible]
[illegible] antiquorum vel [illegible] non sit dare minimum
simpliciter [illegible] et dare minimum quod [illegible] aliquod naturale non potest
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] quod
ex talibus minimis non potest [illegible] eo quod si in tali
minimo esset [illegible] [illegible] nolle [illegible]
et ideo ratio philosophi sufficienter [illegible] contra antiquos non obstante quod [illegible]
[illegible] simpliciter minimum naturale. Per hoc idem videtur ad [illegible]
[illegible] ad auctoritatem [illegible] [illegible] huius dicendo quod simpliciter loquendo
naturalia non terminantur [illegible] tactus [illegible] aliquas aliquas
[illegible] adeo parvas [illegible] et ambulantes quod [illegible]
visu illas totas [illegible] possumus et tamen multae partes illarum
sunt minus [illegible] quam totum et ideo [illegible] partes non sunt terminatae [illegible]
[illegible] tactus. Ad [illegible] dicitur [illegible] [illegible] eo quod
nullus [illegible] potest esse ille operationes [illegible] naturalium [illegible] terminatae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] terminata operatio quae sibi et non alius [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] ignis [illegible] terminata ad calefaciendum
et [illegible] aer [illegible] terminata ad humectandum et homo terminatus [illegible]
ad [illegible] et equus ad equitandum et isto non [illegible] aliquis
[illegible] [illegible] eo quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] dico quod cum naturalia
terminantur in magnitudine per operationes [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] prima [illegible] non [illegible] cum naturalia terminantur simpliciter per
suas operationes [illegible] nos [illegible] equum aliquem valere ad equi-
tandum qui si esset paulo minor adhuc valeret ad equi-
tandum [illegible] si esset in duplo minor nullatenus posset ad equi-
tandum valere et ideo per operationes non [illegible] cum naturalia [illegible]
[illegible] simpliciter. Ad secundam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod nulla sit maxima distantia ex qua [illegible]
speculi possit [illegible] [illegible] ad [illegible] dico quod non [illegible]
quantumcumque tali [illegible] adhuc minorem [illegible]
[illegible] quod aliqua adhuc [illegible] [illegible] magnitudo in speculo re-
[illegible] quod apud naturales dubium est. Ad ultimam
[illegible] conclusionem [illegible] [illegible] dico [illegible] [illegible]
ad [illegible] dico quod [illegible] ignis est maxime levitatis potest ex-
[illegible] [illegible] quod nihil sit levius [illegible] vel quod [illegible] sit levior

omnibus comparando ignem ad quartum elementum et sic secundo istarum
rationum sed utroque sequitur oppositum intento rationis istam ignis est
maxime levitatis, id est ignis est tante levitatis quod non potest esse
maioris levitatis sic nego consequentiam quod nulla est maxima levitas
ignis sic et non aliqua est maxima levitas aeris. Sed
dices tu si ista solutio esset vera sequitur ignis posset esse infi-
nite levitatis et consimiliter aer posset esse infinite levitatis
et ex illo sequitur ignem non esse maioris levitatis quam aer quod est
contra Aristotelem et philosophum in primo celi et tenet consequentia ista prima eo quod
tam ignis quam aer non possunt devenire ad maximam levitatem
et tenet consequentia secunda eo quod unum infinite levitatis non est nec potest
esse levius alio. Ad istud respondeo negando consequentiam primam et ad probationem dico
quod illo non obstante quod nulla sit maxima levitas ignis ipsa
tamen non potest fieri infinite levitatis eo quod fortassis quod minima
levitas sub qua non potest esse ignis sit levitas infinita
nec valet hoc argumentum nulla est maxima levitas aeris igitur aer
est infinite levitatis nec hoc argumentum nulla est maxima le-
vitas aeris igitur eadem est levitas ignis et aeris eo quod
minima levitas sub qua non potest esse aer fortassis est levitas
ignis oppositum si sic arguitur nulla est maxima levitas aeris
nec ulla est minima levitas sub qua non potest esse aer igitur aer in-
finite est levitatis scilicet aer est tante levitatis sicut ignis
fortassis valeret sed tunc esset assumptum falsum quod ut visum est
ex forme quod et [illegible] quantitas naturalis sunt terminata ad maximum sub
quo esse non possunt vel ad minimum sub quo esse non possunt. Ad rationes
principales ad primam nego consequentiam et ad probationem dico quod posito inter-
de distantia formali et illa propositio est vera sed distantia
maxima et minima propter non est formalis sed distantia illa et non oppositum
maximum et minimum esse contraria nec forte esset maius inconveniens ponere
inquantum esse [illegible] quod prius fuit visum in una questione.
Ad secundam rationem respondeo concedo antecedens nego consequentiam eo quod quantitas naturalis non
sunt terminata ad maximum vel ad minimum quo ignis terminatus est ad
calefaciendum vel [illegible] et prius oppositum sunt terminata ad maximum
et ad minimum quod tale quantitate secundum proportionem duplam vel
sub duplam consistere non possunt. Ad tertiam respondeo concedo antecedens primum nego
antecedens secundum et ad probationem dico quod non obstante omnia quantitas esse terminata
vel ad maximum vel minimum oppositum multe sunt artifices considerantes
res terminatas non sub esse terminato sed mathematice considerat lineam
ut longa est et non lata et non refert apud eum an sit lon-
gitudinis finite vel infinite eo quod non considerat lineam secundum
motus vel moveri et ideo non obstante quod omnis linea esse finita
et terminata mathematicus tamen non considerat eam finita vel terminata
sic igitur licet ratio deveniat sermonis est quod quantitas mathematicalia
non sunt terminata eo quod quantitas mathematicalia non considerat esse sub esse
terminato vel indeterminato ex quo patet quantitas mathematicalia non esse
res preter naturam sed solum quantitas naturales. Ad quartam dico nego
consequentiam ad probationem dico quod sed consequentia istarum quod est continuum in infinitum
est divisibile nec hoc obstat quantitas esse terminata ad maximum
vel ad minimum formis priore vel posteriore. Ad quintam ut iam dictum est
ad argumentum secundum dico quod bene probat horum quartam et quintam
quod nulla sit maxima levitas nec nulla maxima gravitas

sed aliqua sit maxima sub qua esse non potest vel minima sub
qua esse non potest ut visum est prius. Ad ultimam quod fuit quartum
in ordine dico quod non est actione minimum simpliciter nec in certis
nec posse exiens oppositum tamen dando minimum id quo non potest esse
minus per tempore notabile seorsum a toto existere addito quod
et concedo illam minimam carnem esse dicendum infinitas partes
et in partes inequales [illegible] aliquid esse minus mino
nego consequentiam eo quod nullum minus illo potest per tempus notabile
perdurare. Et in hac sententia dicente propter suum parvitatem corrup-
tione ipsum corrumpere. Consimiliter via videtur ad ultimum
ad nullo tamen uno dico ipsum corpori [illegible] ad [illegible] dico
ut prius nullum esse minimum simpliciter sed posito uno sed secundum da-
tum nullum est minus eo actione minimum eodem modo quo prius
visum infinitum ad hunc sunt minora illo puta minus dicendum esse
id quod non est tantum sed aliud et sic patet questio etc.

Consequenter queritur

Circa hoc capitulum omnes communiter utrum
contrarietates primorum principiorum sit ut sicut principia non fiunt ex
alterius principia non fiunt ex alius sed ex principiis fiunt omnia
et principia ex maxime contrariis et arguitur primo contra primam et hoc
sit principia sunt contraria igitur principia fiunt ex alterius consequentia tenet
ex eo quia secundum mentem philosophi contrarium fit ex contrario posse sicut
album ex non albo et non ex quo sed ex nigro et musicum ex
non musico et antecedens patet per philosophum in littera utrum inquit omnes contraria
sunt principia et hoc nominat ut subdit infra. Secundo sic forma
fit ex nichilo igitur principia fiunt ex alterius consequentia tenet quia non
et forma sunt principia et antecedens eo quod forma de potentia materie educitur.
Tertio sic contra secundam contrarietatem forma fit materia fit igitur principia
fiunt ex aliis consequentia tenet eo quod ipsa forma vel fit ex
aliquo vel ex nichilo non ex nichilo quia hoc abhorrue-
runt omnes phylosophantes si ex aliquo et ipsa est
principium igitur principia fiunt a ex aliquo vel aliquis et antecedens notum
est de se quia ad formam eo quod ipsa habet esse prius non esse et quod in ad
materiam apparet autem consequentia primo huius qui dicitur materiam ingeni-
tam esse. Quarto arguitur contra contrarietatem tertiam actum fiunt
et non fiunt ex solis igitur omnia alia non fiunt ex principiis principiis
consequentia tenet pro tanto quia per principia sub sunt et antecedens probatur
eo quod accidentia accidunt post non esse et secundum probatur eo quod
sub composita actum. Quinto sic contra contrarietatem quartam principia
maxime sunt igitur non ex principia maxime sunt consequentia tenet eo quod a
a superiori ad inferius valet et antecedens patet tenet. In oppositum
arguitur auctoritate philosophi qui in capitulo allegato sic inquit oportet
enim principia neque ex alteris esse neque ex aliis et ex hiis omnia
et in capitulo sequenti sicut dicitur principia et ex sunt maxime. Ad evidentiam
huius questionis est sciendum quod aliquis [illegible] generantur actibus
sunt et aliquis sequentibus sed dicitur [illegible] cum generantur at-
tribuitur sunt in contrarium hec et etiam sunt ea secundum principia et alterius
et ideo bene dicimus ex musico fit musicus homo fit musicus
homo non musicus est fit musicus sed generantur sub sequentibus

actibus fit mentio propositio ex [illegible] et secundum duo forma et compositum et io
bene dicimus musicum fit ex non musico homo musicus fit ex non
musico. Ad [illegible] tamen tertie partis [illegible] sumitur mentio
habet propositio ex eo quod [illegible] de principiis sequentibus generationem et
de principiis precedentibus generationem. Secundo notandum quod hec propositio ex
sumitur diversimode [illegible] ex denotat consequentiam ordinis
et tunc tantum [illegible] post et sic dicimus ex albo fit nigrum eo quod
post album fit nigrum. Alio modo ex denotat consequentiam subiecti
suppositi et sic dicimus quod ex homine fit musicus eo quod musicus
sive musica presupponit subiectum in quo salvetur ipsum ut in subiecto.
Tertio modo ex dicimus partis consequentiam integralis quando dicimus
domum fieri ex lapidibus et lignis. Quarto modo dicit consequentiam efficientis
[illegible] quemadmodum filium fieri ex patre et lumen a
sole [illegible] tantum [illegible] ab. Sint hec conclusiones. Prima
[illegible] non fuit creatura. Secunda prima fuit creatura. Tertia primum
non fuit creatus. Quarta prima fuit creatus. Quinta omnia fuit
ex primis. Sexta non omnia fuit ex primis. Septima prima non
sunt [illegible]. Octava [illegible] prima. Prima quod prima
fuit creatura tamquam ex parte integrali [illegible] prima
non fuit creatus [illegible] tenet eo quod oppositum [illegible] ut [illegible]
repugnet [illegible] [illegible] quod unum primum [illegible]
[illegible] alterum. Secunda [illegible] prima fuit creatus tamquam ex [illegible]
[illegible] consequentiam ordinis [illegible] prima fuit creatus
[illegible] tenet ut patet et [illegible] ex ratione [illegible] quando
adducta eo quod forma fit ex materia tamquam ex [illegible] et forma
fit ex [illegible] ordinis consequentiam. Tertia [illegible]
[illegible] prima fuit creatus [illegible] primum non sit [illegible] prima tenet [illegible]
[illegible] repugnantiam eo quod [illegible] primum non [illegible] post se [illegible]
[illegible] adversariorum. Quarta [illegible] sit prima fuit creat-
us ut patet ex [illegible] secunda non fuit creatus tenet [illegible]
repugnantiam [illegible] cum [illegible]. [illegible] quarta [illegible] sit
prima [illegible] primum et omnia que fuit ex primis primus tenet [illegible]
eo quod si non [illegible] aliquid [illegible] productum et non ex primis [illegible]
[illegible] aliquid erit post primis quod repugnantiam includit re-
liquum et omnia [illegible] ex primis [illegible] [illegible] qui prima
supponit esse primum [illegible]. Sexta [illegible] sit [illegible] non fit ex primis
primis et non omnia fuit ex primis primus tenet [illegible] eo quod
oppositum [illegible] includit [illegible] [illegible] quod ipsum [illegible]
[illegible] in complexe. Septima [illegible] si aliqua prima [illegible]
[illegible] aliqua prima necessario requisita ad omnes
generationes et [illegible] eo quod non prima [illegible]
[illegible] necessario ad omnem generationem requisita [illegible]
eo quod [illegible] alia [illegible] esse [illegible] prima [illegible]
ad [illegible] [illegible] prima [illegible] ad [illegible]
[illegible] prima semper [illegible]. Octava [illegible] sit [illegible] necessario
aliqua [illegible] esse aliqua prima tenet [illegible]
eo quod [illegible] aliqua prima [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] sic semper in materia esse aliquas transmutationes

Secundo arguitur sic aut [illegible] ab [illegible] fu-
[illegible] ab [illegible] ut deductum [illegible].
[illegible] reliqua [illegible] esse [illegible] et ab [illegible]. Contra
[illegible] argumentum primo [illegible] prima [illegible] secunda tertia [illegible] quarta sexta
[illegible] non valent tenet [illegible] eo
quod [illegible] nova et alia [illegible]. Contra
[illegible] argumentum prima fuit creatus [illegible] alius
eo quod [illegible] reliquum tenet [illegible] eo quod
[illegible] dicimus fit [illegible] quod ipsum [illegible]. Contra [illegible]
[illegible] arguitur sic prima fuit creatus [illegible] prima non [illegible]
[illegible] et [illegible] tenet [illegible] quod omne id
ex quo aliud fit [illegible] illo ex quo ipsum fit. Secundo sic omnia
fuit ex primis ut patet ex [illegible] primum non [illegible] creatus [illegible]
[illegible] quod oppositum [illegible] et [illegible] notum ex [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] omnia fuit ex primis primis [illegible]
[illegible] et nichil fuit ex primis primis [illegible] eo quod [illegible]
tenet [illegible] eo quod [illegible]. Contra ultimam
prima [illegible] non [illegible] principia secundo si [illegible]
[illegible] aut [illegible] non [illegible]
quia sic non [illegible] ad omnes transmutationes [illegible]
quia [illegible] quantumque [illegible] prima [illegible]
[illegible]. Contra [illegible]
[illegible] et [illegible] tenet quia
[illegible] tamen [illegible] sunt [illegible]
[illegible] cum [illegible] sunt [illegible] et [illegible] si [illegible]
[illegible] reliqua esse [illegible]. Istis non obstantibus credo
[illegible] esse [illegible] non ad primas [illegible]
assumptum ad [illegible] [illegible]
[illegible] et alia [illegible] non [illegible]
[illegible] esse [illegible] et [illegible] addito assumptum
[illegible]. [illegible] quarta et sexta [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] necessario [illegible] quod
adhuc id non sufficit [illegible] omnes [illegible] non [illegible]
[illegible] quia [illegible] nullis [illegible]
[illegible] ut [illegible] non [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] necessario [illegible] eo quod [illegible]
et [illegible] quod in [illegible] ut [illegible] ordinem vel [illegible]
[illegible] aut [illegible] ut [illegible] consequentiam partis integralis. Ad
[illegible] necessario [illegible] et [illegible] quod [illegible]
prima [illegible] .i. ex [illegible] non [illegible]
[illegible] aliquid et [illegible] primis. Ad [illegible]
[illegible] necessario [illegible] eo quod [illegible] omnia
que fuit fuit ex primis primis [illegible] ipsum [illegible] esse
[illegible] non [illegible] dicimus [illegible] fit vel [illegible] fit
et [illegible] quod [illegible] non
omnia fuit ex primis quod [illegible] non [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] ipsum fit ex primis
primis et sic [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] necessario [illegible] ad [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]

dubi⁹ 2ᵘ q̄ᵘ ꝯ̄ne eadem aut ī h̄ᶜ fit ꝑ voces ſp̄ales vel ſnales dico q̄ ſꝫ man̄z ꝯi̇̄a ꝑ voc̄ꝫ ſnales r̄ᵒ cuiuſq̄ꝫ tāſmutāoīs ⁊ ad mȷ̄bꝫ 3ᵒ neꝫ ve manē ſꝫ que ſit ꝯi̇̄ꝫ ꝑ 1ᵒ nō obſtante vnı̄ ei ſꝫ dicē ꝯi̇̄a manet ſic intē̇ q̄ ī quacūqꝫ tāſmutaᵒᵉ eꝫ ad vnū ꝯ̄ſcu̇̄ mtᵛⁱⁿ intᶜ ꝯi̇̄a q̄ ꝑ voces ſnales. Ad vltimaꝫ nō ꝯ̄uāꝫ ad maȷ̄ dico ꝯ̄tro noīa ⁊ vba tāſioī tam ſigē ꝑ nō eodem mō ꝑ diuſam ſuppōnē ꝯ̄ditionꝫ que ſit ꝯ̄diuſa adınacō diuſaꝫ ſyncatāu ꝑ ꝯi̇̄s ⁊ poſtius. Ex hus fatiʳ ꝑ vtᵒ ad voc̄s ꝯ̄ples nā ꝯ̇ nō ꝯ̄mt ꝯ̄ꝫ ꝯi̇̄ctꝫ eo q̄ ꝯi̇ ꝯ̄u ꝯi̇ nō fit ꝯ̄ralio tanquāꝫ expte ınteſſitate vl' dr̄ alter ꝑ modū pᵒ in metᶜ dcm̄ eſt ꝯ̇ eadem vō ſoluebaʳ. Ad 2ᵐ dr̄ q̄ laborat ꝑ ꝯ̄ᵒ 2ᵘ. Ad 3ᵐ dr̄ q̄ laborat ꝑ ꝯ̄ue 3ᵃ ⁊ 4ᵘ. Ad 4ᵐ dr̄ q̄ actū fuit ex ꝯi̇̄s ꝯ̄ncipꝯ̇s tanq̄ ꝯ̄ſtō ꝯ̄ſuppoītō. Ad vltimaꝫ dr̄ q̄ laboret ꝑ ꝯ̄ᵒᶜ ⁱᵘ ⁊ ſic ꝑꝫ qᵒ.

[C]onsequenter queritur

Vtrū ꝯ̄ma ꝯi̇̄a ſit ꝯ̄ᵃ ⁊ arguit̄ q̄ nō ſꝫ ꝫ manē ꝯi̇̄a ꝑ nō ſꝫ manent ꝯ̄traria ī ꝑ ꝯi̇̄a nō ſit ꝯ̄ua ꝯ̄ua tenet ⁊ aūs ꝯ̄uū ꝑꝫ ꝑ ꝯ̄ph̄m ꝯᵒ hui⁹ ꝯ̄ꝫ ꝯ̄pocte ⁊ aūs ꝑ ꝑꝫ itm̄ ꝑ ꝯ̄ph̄m ꝯ̄mo hui⁹ dicentē ꝯi̇̄a nō manē. Scdō ſic ꝯ̄ncipia ꝯ̄ma nō fuit ꝯ̄ealtitis ꝯ̄ua fuit ꝯ̄ealtitis ī ꝯ̄ma ꝯi̇̄a nō ſit ꝯ̄ua tenet ꝯ̄ua ⁊ aſſūp ꝯ̄m⁹ ad vtramqꝫ eius ꝯ̄tem ꝑꝫ intⁱᵉ. 3ᵒ ſic ꝯ̄ᵘ ꝯi̇̄a ſit ſꝫ nulla ꝯ̄ua ſit ſꝫ ī nulla ꝯ̄ua ſit ꝯ̄ma ꝯi̇̄a ꝯ̄ua tenet eo aūs ꝯ̄u ꝯ̄ᵃ ꝯi̇ᵘ ſꝫ ſit ſꝫ ꝑ ꝯ̄ma ꝯi̇ᵘ ſit ꝯi̇ᵘ ſꝫ q̄ eius ꝯ̄porti io eꝫ bᵒʳ ꝯ̄ᵒ ꝯ̄ꝫ aucᵗᵉ aꝑtis in ꝯ̄ıtl' ꝯ̇ dicto ſꝫ nt ꝫ ꝯ̄ū. 4ᵒ ſic ꝯ̄ma ꝯi̇̄a nō dr̄ de aliquo ſꝫ ꝯ̄traria dr̄ de ſꝫ ī ꝯ̄ma ꝯi̇̄a nō ſit ꝯ̄ua tenet ꝯ̄uaꝫ ut ꝯi̇s aūs ꝑ ꝯ̇ q̄ dr̄ de ſꝫ a lꝫ a͛quid ꝯi̇s ſꝫ ī ſi ꝯi̇ᵘ dr̄ de ſꝫ ꝯi̇ᵘ nō erit ꝯi̇̄a ꝯ̄ma ⁊ ꝯ̇ itm̄ ꝑꝫ in ꝯ̄ꝫ ꝯ̇ dr̄ ma͞ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝫ aliquid ſꝫ q̄ ſit ⁊ .n. ꝯ̄ ⁊ quale ꝯ̄ a͛q ꝯ̄ ꝯ̇ q̄ ſola ſꝫ ꝯ̄ ſꝫ dr̄ ꝑ omnia alia deſꝫ eꝫ bᵒʳ ꝯ̄ deſꝫ eo q̄ omnia ꝯ̄ua ſit actū ꝯ̄ deſꝫ viſi. Ad oppᵐ arguit̄ aucᵗᵉ ꝯ̄ph̄y 12ᵒ meᵗᵉ qui ꝯ̄ hoc antiquos reprehendit q̄ ꝑ ꝯi̇̄a ꝯ̄ ponebant eſſe ꝯ̄traria. Ad oppᵐ e ꝯ̄ph̄s in ꝯ̄ ꝯ̇ inquid eſſe ꝯ̄ ꝯ̄ua ꝯi̇̄a ſit ⁊ poſtea approbando dicit ⁊ h̄ᶜ ꝯ̄ robil. Circa iſtam queſtionē ꝫ nondū q̄ dicitʳ ī vni oppō in rebus natis ⁊ in ꝯ̄ibꝫ oppō realis ꝯ̄ eſt int̄ formas ꝯ̄uas ut ꝯ̄ote in ꝯ̄forma calit ⁊ frig ⁊ ꝯ̄ int̄ formas ꝯ̄ꝑpoitas ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄dem ⁊ ab eodem ſꝫ ꝯ̄ ꝯ̄ ſe mutuo expellentes ⁊ talem oppōꝫ ꝯ̄ſidat ꝯ̄ph̄s naliꝫ. Eꝫ iſto modo capitō oppōꝫ nā ꝫ oppō ꝯ̄ dō ut oppō ꝯi̇̄a ꝯ̄ eo q̄ ꝯ̄tra dō ꝫ int̄ ens ⁊ nō ens quoꝫ alteꝫ nō ꝫ forma realis ⁊ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄ſitiua. Alia ꝫ oppō natis q̄ᵉᵒ dicim⁹ duos iſtos eē ꝯ̄ qui ſunt ꝑ nūquā ſimul ⁊ ſemel de eodem ſꝫ ꝯi̇ ꝯ̄ ⁊ ꝑ hūc modū dicim⁹ q̄ hꝫ duo ſ. albū ⁊ nigꝝ ſunt ꝯ̄ꝫ eo q̄ nūqᵃ ſimul ⁊ ſemel de eodem ſꝫ ꝯi̇ eē ꝯ̄ ⁊ ꝯ̄s oppō ꝫ multiꝫ quedam ꝯ̄ſitiua alia ꝯi̇̄ua ꝯ̄ ⁊ ꝫᵘ ꝯ̄ de ꝯ̄mo ꝯ̄ ut calidū frigidū de ꝯ̄ ſꝫ viſus ⁊ ꝯ̄ de 3ᵒ ut ꝯ̄ filius de ꝯ̄ ꝯ̄ius. Ex quo ꝯ̄ aliquiʳ q̄ eo rlm̄ ⁊ eē ab ſeū eſſe ꝯi̇̄aᵐ eſſe ꝯ̄ nō ſꝫ ꝯ̄ ꝑ ꝯ̄ eo q̄ nā ꝫ ꝯ̄ qua ꝯ̄ que ꝯi̇ dm̄ abſoluᵗᵉ ut reſꝑtiue. Eꝫ oppō in ꝯ̄ibus aliꝫ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄ q̄ hec due ꝯ̄ocs opponit ſor ꝫ albꝫ ſor ꝫ nis ꝑ aliꝫ ꝯ̄ocs ad ī uice opponiʳ nō ꝯ̄ ꝯ̄ ꝑ oppoita qualitᵉ ⁊ ſic ꝯ̄ocs ſunt ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯi̇ ad ī ꝯ̄ oppoī ꝑ q̄ mo⁹ oppōis ſit oppō ꝯ̄ ꝯ̄ eſſe ꝯ̄ vel ſꝫ ꝯ̄ ut ꝯ̄ ut ſꝫ alium. Ꝯ̄ hoc ꝯi̇ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝑ ꝫ ꝯi̇ᵘ nō opponiʳ qᵒ ꝯ̄ opponiʳ. 2ᵘ nulla ꝯi̇ᵘ realis opponiʳ. 3ᵘ ꝯi̇̄a opponiʳ ꝑ ꝫ. 4ᵘ ꝯi̇ᵘ nō opponiʳ ꝯ̄. 5ᵘ ꝯi̇̄a opponit ꝯi̇̄ate. Ꝯ̄ma ꝑ ſic ſi ſic ꝯ̄ ꝯ̄ma ꝯi̇̄a erit ꝯ̄ocs ⁊ h̄ᶜ ꝫ ꝯ̄ eo q̄ ꝯ̄ nullus ꝫ ꝯi̇⁹ ꝯ̄ Scdō ſic ꝯi̇̄a opponiʳ ꝯi̇̄ate ꝯ̄ ꝑ oppō ꝯi̇̄a ꝯ̄ nō ꝫ in ꝯ̄ibꝫ ꝯ̄ 3ᵒ ꝑ ſic tam̄ ꝯ̄ ⁊ forma ſꝫ ꝯi̇̄a realis ⁊ materia ⁊ forma nō ꝯ̄ ī nā ꝯi̇̄a realis ꝯ̄ ꝯ̄ua nota ꝫ de ſe ꝑ aūs ꝯi̇̄u ꝑ tot ſꝫ ꝯi̇ᵘ realia q̄ ꝯ̄ ꝯi̇̄a ꝯ̄ Eꝫ tam̄ duo ꝯi̇̄a ꝯ̄ ꝯ̄ponit ꝯ̄ncipiatū ī ꝯ̄ ꝯ̄ ꝫ nota ꝑ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝫ ſꝫ ꝑꝫ ꝑ ꝯ̄ 2ᵒ ꝯ̄ ⁊ in 1ᵒ metᶜ ubi ſolū ꝯ̄ ꝯ̄ ⁊ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯi̇̄a ꝯ̄ſtitutiua ꝯ̄ ꝯ̄ bᵒʳ ꝯi̇ꝯ̇ ꝑ ꝯ̄ ꝫ ſuſcep forme ī ꝯ̄ nō ꝫ ꝯ̄ua forme ꝯ̄ ꝯ̄ua q̄ q̄ ꝯ̄ aliꝯ̇ ꝫ ꝯ̄ ꝯ̄ ſꝫ nō ꝫ ſuſcep ⁊ aūs ꝑꝫ ꝑ ꝯ̄ph̄m ꝯ̄ q̄ ꝯ̄ ꝫ ſuſcep ꝯ̄ ſꝫ generabilium ⁊ ꝯ̄ 2ᵘ ꝯ̄ ſic ꝯi̇̄a ſꝫ ꝯ̄ua ⁊ nō ꝑ ꝯ̄ ut ꝯ̄ ꝯ̄ 2ᵘ ī ꝯi̇ᵘ ꝯ̄ ꝯ̄ua ꝑ ꝫ. 6ᵒ ſic ꝯi̇̄a opponiʳ ꝯi̇̄ate ꝑ nulla ꝫ oppō ꝯi̇̄a realis io oppō ꝯ̄ ꝯ̄ oppō ꝯ̄ aūs ꝑꝫ ꝯ̄ ⁊ ꝑ ꝯ̄ph̄ ꝯ̄ ⁊ 2ᵘ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝑꝫ ꝯ̄ ꝯ̄ quoꝫ ⁊ ꝯ̄ ꝯ̄ ſic oppō ꝯi̇̄atiua ꝫ realis ī ꝯ̄ formas ꝯ̄ ſibi ī ꝯ̄ ꝯ̄ Eꝫ h̄ᶜ ꝫ ꝯ̄ eo q̄ ꝯi̇̄aᵒ ꝯ̄ ꝫ nō ens ut ꝑꝫ ꝑ ꝯ̄ph̄m ꝯ̄ ubi dᵗ ꝯi̇̄aᵒ ꝯ̄ ꝯ̄ nō ens eꝫ nō ens nec eſt forma realis nec aliqui⁹ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝑꝫ aucᵗᵉ ꝯ̄ph̄y ꝯ̄ ubi dᵗ aliꝫ .n. ſit ꝯi̇̄a ⁊ ab ſo ꝯ̄ ſuffiꝯ̇ ꝫ facē mutaꝯ̄. 7ᵘ ꝯ̄ ꝑ ſic ꝯi̇̄a ſꝫ ꝯ̄ꝯ̇ꝯ̇ eꝫ nulla ſꝫ ꝯ̄ua ꝯ̄ ī nulla ꝯi̇̄a ſꝫ ꝯ̄ ꝯ̄ua aūs ꝯ̄u ꝑꝫ eo q̄ ꝯ̄ncipia debent eē ꝯ̄ ꝯ̄ ꝯ̄ eo q̄ ſꝫ ꝯi̇̄a ꝯ̄ tāſmuꝯ̇ oīs eꝫ aūs 2ᵐ ꝑ ꝯ̄ .n. ſꝫ ꝯ̄ tāſmuꝯ̇ oeꝯ̇ que nō ſunt de ꝯ̄ ī ꝯ̄ ꝯ̄ ſꝫ ꝯ̄ ⁊ multe tāſmuꝯ̇ oeꝯ̇ ꝯ̄ io ꝯi̇̄a ꝯ̄ nō ꝫ ꝯ̄ ꝯ̄ua. 2ᵒ ſic eodem mō ꝯi̇̄a ꝫ ad ꝯ̄ oppō qᵒ ipa nō requiʳ ꝯ̄ tāſmuꝯ̇ oīs eꝫ nō ꝯ̄ requiʳ ad ꝯ̄ ꝯ̄ tāſmuꝯ̇ oīs ut oppō ꝯ̄ ꝯ̄ q̄ multe ſꝫ tāſmuꝯ̇ oeꝯ̇ que nō ſunt de ꝯ̄ in ꝯ̄ ꝯ̄ nō de aff ī neg ⁊ ꝯ̄ ī ⁊ ꝯ̄ 4ᵘ 3ᵒ ꝑ ſic ꝯi̇ᵘ opponit ad ꝯ̄ ⁊ nō opponit ꝯ̄ ut ꝯ̄ io opponiʳ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝑ ꝯ̄ ē ꝯ̄ph̄y ꝯ̄ ⁊ ꝯ̄ ꝑꝫ exgeneratione ꝑ ⁊ ꝯ̄

Contra ꝯ̄ ꝯ̄ma arguit̄ nulla ꝫ oppō ꝯ̄ ī ſi ꝯi̇̄a opponiʳ opponiʳ ut ꝯ̄ocs ꝯ̄ua nō ꝫ ⁊ aſſūp ꝑ oppō ꝫ aff nec ꝯ̄ de eodem eꝫ omnis aff vel neg ꝫ ꝯ̄ ī omīs oppō ē ī ꝯ̄ibꝫ. Contra ꝯ̄

tria sunt principia realia in principia realia opponuntur tenet minor eo
quod sunt duo contraria principia et unum subiectum et arguitur per Aristotelem [illegible]
hoc tot sunt principia realia quot sunt necessaria ad generationem sed tria sunt necessaria
ad generationem materia et forma et privatio. Contra conclusionem 3am principia
opponuntur sed racio in principia sunt contraria tenet consequentia eo quod non
dicimus opposita sed racio nisi contrarius alius per eo ratione [illegible]
[illegible] arguitur concedendo principia opponuntur quoniam concurrunt ad trans-
mutationem vel ad motum sed omnis motus est inter contraria ut patet
5o physicorum. Contra 4am si principia opponerentur principiata
sunt componi [illegible] quod fieret in quod fieret sed consequens est falsum eo quod multa
fuit [illegible] ergo [illegible] opposita privata [illegible] esse et non esse
sed [illegible] esse in esse fit in [illegible] eo quod si oppos[ita]
dicis [illegible] non esse [illegible] compatibili [illegible] est falsum
secundo privata opposita [illegible] tres ergo si principia opponuntur principiata
principia erunt [illegible]. Ad primum negatur assumptum ad probationem dico quod ista de-
scriptio competit hiis que opponuntur sed [illegible] et [illegible] [illegible]
non [illegible] quia et aliqua alia opponuntur eo quod [illegible]
[illegible] et si [illegible] [illegible]. Ad secundum negatur assumptum et ad probationem
[illegible] negatur [illegible] eo quod ad transmutationem non plura requiruntur
principia realia intrinseca quam duo scilicet subiectum et forma que acquiritur.
Ad 3am negatur [illegible] principia realia sunt [illegible] ista principia
duo realia principia [illegible] temporibus [illegible] ad [illegible]
[illegible] transmutationis realis [illegible] non dicuntur tria principia eo quod
sunt tria [illegible] necessaria ad generationem sed [illegible] quod sunt duo que temporibus
[illegible] distinctis [illegible] et hoc [illegible] [illegible]
[illegible] quando dicit [illegible] scilicet [illegible] et absencia et [illegible]
[illegible]. Ad [illegible] negatur [illegible] [illegible] sit motum esse de [illegible]
[illegible] multe tamen sunt [illegible] ut [illegible] et [illegible] et alie
[illegible] quesolum sunt de [illegible] in [illegible] et [illegible]
ad aliam dicitur ut iam dictum est ad [illegible]. Ad ultimam
negatur [illegible] ad probationem dico quod [illegible] designato [illegible]
non esse forme [illegible] multe sunt alie forme [illegible]
[illegible] forme [illegible] que impediunt [illegible] et
[illegible] non [illegible] [illegible] non esse [illegible]
eo quod esse istius forme non est [illegible] sed [illegible]
albus est dicimus albo in album et tamen [illegible] quod aliquid
fit album non est [illegible] [illegible] temporalis et [illegible].
Ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] questione
et sic negatur [illegible] [illegible] [illegible] semper manent sic in [illegible]
[illegible] manent sic et [illegible] non semper manent sic et principia
non semper manent. Ad [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] integrantis et sic minor est falsa [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic
[illegible] est falsa et ita deficiunt sui maior et minor. Ad
3o [illegible] negatur ad probationem dicitur quod [illegible] ut
apparet supra sicut est aliquid [illegible] et [illegible] sic non est
[illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] eo quod [illegible] [illegible]
formalis [illegible] [illegible] et ad [illegible] physicorum [illegible]

dicitur [illegible] est [illegible] et [illegible]. Ad ultimam dicitur quod philosophus in loquendo
de primo principio [illegible] de [illegible] [illegible] contra [illegible]
antiquos qui pluralitatem ponebant [illegible] et [illegible]
ad [illegible] et sic patet questio etc.

Consequenter queritur

Utrum tantum sint tria principia rerum naturalium et arguitur
quod non [illegible] sunt principia [illegible] sed non tantum tria sunt principia [illegible] tenet
[illegible] hoc quod opposita [illegible] repugnat [illegible] et [illegible] qui
ponunt [illegible] principia esse [illegible] principia [illegible]. 2o sic tot sunt principia quot
principiata sed plura sunt principiata quam decem ut [illegible] ad
[illegible] in non tantum tria sunt principia [illegible] eo quod multiplicato uno
correlatorum multiplicatur et reliquum. 3o sic tantum sunt tria principia
tantum unum [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] tria sunt principia vel si tantum tria sunt principia tantum erit unum
[illegible]. 4o sic si tantum essent tria principia aut essent tantum tria
principia universalia aut singularia sed nullum [illegible] [illegible]
eo quod nulla sunt principia [illegible] [illegible] rerum ut singularia quia
multa plura sunt principia singularia quam principiata. 4o sic
aut in hoc [illegible] [illegible] [illegible] tamen vel [illegible]
et [illegible] sed nullum [illegible] [illegible] [illegible] quod
sic sunt tantum duo [illegible] quod sic sunt quatuor principia rerum naturalium
ut videbitur [illegible] hoc [illegible] tantum sunt duo principia
ergo non erunt tria principia tenet [illegible] et arguitur per [illegible]
[illegible] qui [illegible] esse sufficiens sine absencia et [illegible]
[illegible]. Ad oppositum arguitur [illegible] physicorum ubi
dicitur plura quam tribus non amplius [illegible] quod [illegible] in non
[illegible] neque plura duobus vel tribus [illegible]
arguitur sic tria sunt principia et non plura sunt principia in tantum tria sunt
principia. Sciendum quod ista quo solum querit de principiis [illegible]
et non de principiis [illegible] et istam questionem dissolvit philosophus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] prima est ista non [illegible] [illegible]
2a est ista principia non sunt infinita. 3a principia non
sunt tantum duo. 4a principia non sunt plura tribus. Primam conclusionem
probat philosophus [illegible] principia sunt contraria in non tantum unum est principium
[illegible] probat unum quod impossibile est quia non unum contrarium et
arguitur per [illegible] et [illegible] [illegible]. Secundam conclusionem
probat sic infinita sunt principia ergo [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] philosophus [illegible] [illegible] infinita aut non qui
neque [illegible] quod [illegible]. 2o arguitur sic [illegible] [illegible] plura
[illegible] principia non debent ponere infinita [illegible] non [illegible] et arguitur per
[illegible] [illegible] et quod [illegible] [illegible] melius quemadmodum
dicitur [illegible] quam [illegible]. 3a sic si essent principia
infinita aut in [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] sed nullum
[illegible] [illegible] [illegible] eo quod non omnia contraria sunt principia
sed solum contraria [illegible] que tamen in [illegible] [illegible] sunt duo sed [illegible]
[illegible] simul aut impossibile est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad unam [illegible] unum [illegible] sufficiens [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] sufficiens [illegible] unum. 3a [illegible] [illegible] principia
sunt contraria sed [illegible] [illegible] unum ergo non tantum sunt duo principia
tenet [illegible] et arguitur [illegible] [illegible] physicorum [illegible] [illegible]

vnu3 solu3 cu duobus pris 3 suffi(ci)us p(ri)ncipiu3 g(ra)t(ia) no(n) s(un)t pl(ur)a p(ri)n(cipi)a
t(ri)bus tenet p(ri)ma p(ro) r(ati)o(n)e q(uod) p(ro)p(ri)u3 3 p(er) ro(n)e pl(ur)a (et) a(ucto)r(ita)s p(ro) ex
lra ia allegata — Ex his p(ro)lu(sio)nibus ex(tr)a se jo 4u vo3 q(uo)d tria
s(un)t p(ri)n(cipi)a re(rum) h(ic) 3u istam p(ro)clu(sio)ne(m) a(r)gu(mentu)m bu(n)t sic m(ateri)a (et) forma
se ip(s)is solu(m) suffi(ciu)nt ad (con)stitu(tio)n(em) (com)p(osi)ti g(ra)t(ia) p(ro)p(ri)u(m) 3 p(er) ro(n)e t(er)t(i)a
p(ri)ncipia tenet p(ri)ma ut p(ri)us (et) a(ucto)r(ita)s p(ro) p(ro) ar(istoteles) 2o de a(n)i(m)a
(et) 1o met(aphysi)ce vbi d(icit) q(uo)d (com)p(osi)to(rum) (com)p(osi)to(rum) sufficiu(n)t (con)stitu(tio)n(em) ex act
uali (et) po(tentia)li p(ro) actuale m(ateri)e(?) forma p(ro) p(otentia)le m(ateri)a h(ic)
(quo)d vi (esse) determi(nat)o(n)e jo(han)n(is) sup(er) ista l(itte)ra qu(ando) d(icit) q(uo)d p(ro)cessus
iste a(ucto)r(is) no(n) 3 p(ro)cessus t(er)mi(n)at(ur) eo q(uo)d no(n) d(icit) qualit(er) sint
t(ri)a t(ame)n p(ri)n(cipi)a vo(cati)s vo(cati)s vo3 ul(tim)a 2m re(ru)m (e)t ad habendu(m)
s(er)mone(m) n(ost)r(u)m (con)t(ra) p(ro)no p(ro)pos(iti)o(n)es p(ri)ma est plura s(un)t p(ri)n(cipi)a re(rum)
n(atu)ralium t(ri)bus. (con)t(ra)s(t)a s(un)t (cor)relative haut (esse) f(acta) de (ra)t(i)o(n)e t(ra)ns
mo(tio)nis t(ame)n t(ri)a s(un)t p(ri)n(cipi)a re(ru)m n(atu)ralium — 2a p(ro) 3 t(ame)n duo s(un)t p(ri)n(cipi)a
(con)c(ur)r(e)n(t)i(a) (com)p(osi)ti — 3a 3 ista t(ame)n t(ri)plicia s(un)t p(ri)ncipia re(rum) n(atu)ralium
vl' s(ecundu)m aliu(m) modu(m) lo(quen)di t(ame)n s(un)t t(ri)a p(ri)ncipia 2m genus re(rum) n(atu)ralium
— p(ri)ma p(ro) p(ro)b(atu)r sic plura s(un)t (com)p(osi)ta t(ri)bus g(ra)t(ia) plura s(un)t p(ri)n(cipi)a t(ri)bus
p(ri)ma tenet (con)tento q(uod) cu(m) (com)p(osi)ti pl(ur)a sunt p(ri)n(cipi)a (et) a(ucto)r(ita)s notu(m)
3 ad (con)cipie(n)du(m) — 2o sic si t(ame)n (con)c(ur)r(u)nt t(ri)a p(ri)n(cipi)a aut (e)t t(ame)n (con)c(ur)r(u)nt
t(ri)a 2m n(umer)u(m) ul' s(ecundu)m sp(eci)em ul' 2m genus ul' 2m a(n)alogia(m) 3
n(on) p(ri)mo na(tur)a p(ro)p(ri)o q(uod) t(ame)n t(ame)n (esse)t vnu(m) (com)p(osi)to(rum) 2m n(umer)u(m) eo quot
t(ri)a p(ri)n(cipi)a solu(m) s(ecundu)m n(umer)u(m) (con)stituu(n)t (com)p(osi)tu(m) p(ri)ncipiatu(m) 2m n(umer)u(m) n(on)
2o quia sic solu(m) (con)c(ur)r(u)nt t(ri)a (com)p(osi)to(rum) 2m sp(eci)em 3 h(ic) (con)f(ir)m(atu)r eo q(uod)
multa s(un)t plura (com)p(osi)ta s(ecundu)m sp(eci)em t(ri)bus tenet p(ri)ma eo q(uod)
t(ame)n t(ri)a p(ri)ncipia s(ecundu)m sp(eci)em solu(m) sunt (com)p(osi)ti t(ame)n s(ecundu)m sp(eci)es ul'
o(mn)ia (et) eade(m) ro(n)e p(ro)s(u)nt p(ro)bari q(uod) nec t(ri)a s(ecundu)m ge(nu)s q(uia) multa
s(un)t pl(ur)a (com)p(osi)ta s(ecundu)m genus t(ri)bus n(on) s(ecundu)m a(n)alogia(m) eo q(uod) o(mn)ia
ent(ia) s(un)t vnu(m) s(ecundu)m a(n)alogia(m) g(ra)t(ia) (et) p(ri)n(cipi)a e(ss)e(n)t vnu(m) 2m a(n)alogia(m)
(et) p(ro) p(ri)us no(n) t(ri)a — 3o sic si t(ame)n (con)c(ur)r(u)nt t(ri)a p(ri)n(cipi)a s(ecundu)m sp(eci)em ul' ge(nus)
aut (e)t (con)c(ur)r(u)nt t(ri)a p(ri)ncipia v(ni)u(er)salia (e)t alia ul' t(ri)a s(ecundu)m sp(eci)em ul'
genus .i. t(ri)es (con)ceptus si p(ri)mo s(ecundu)m q(uod) aliqua s(un)t p(ri)ncipia re
alia v(ni)u(er)salia que m(ateri)ali(te)r (con)curr(u)nt ad (con)stitu(tio)n(em) cu(m) re(rum) sed
h(ic) p(ri)us 3 (con)f(ir)m(atu)r cu(m) q(uod) q(uia) res e(ss)ent in re(rum) na(tur)a 3 e(ss)e sin(gular)ia (et)
vna n(atur)o t(ame)n q(uod) t(ame)n q(uia) (com)p(osi)tu(m) (esse)t v(ni)u(er)sale eo q(uod) cu(m) (con)stitue(n)s
(com)p(osi)ti p(ri)ncipia (con)c(ur)r(u)nt v(ni)u(er)salia t(ame)n (et) q(uod) t(ame)n sup(er)flue p(er) ro(n)e
m(ateri)a sin(gular)is (et) forme sin(gular)is t(ame)n (et) q(uod) t(ame)n (com)p(osi)tu(m) m(ateri)u(m) (esse)t i(n)corp(ora)le
eo q(uod) tale v(ni)u(er)sale est i(n)corp(ora)le eo q(uod) nullus a(g)e(n)s a(c)tio
ad ip(su)m p(otes)t (con)tinge(re) eo q(uod) o(mn)is n(ost)ra op(er)a(ti)o 3 (con)t(ra) hoc aliquid
.i. sin(gula)re si 2m g(ra)t(ia) laboraui(mus) p(ro) 3o (con)t(ra) t(ri)a — Sed 3a p(ro) p(ro)b(atu)r sic p(ri)n(cipi)a
(con)c(ur)r(e)ntia (com)p(osi)ti s(un)t s(un)t h(ic) t(ame)n duo s(un)t s(un)t (con)c(ur)r(e)n(t)ia (com)p(osi)to(rum) (com)p(o)ne(n)
tes ideo t(ame)n duo s(un)t p(ri)ncipia (con)c(ur)r(e)n(t)ia (com)p(osi)ti a(ucto)r(ita)s no(n) eo q(uod) ex eo
s(un)t no(n) fit s(ubstanti)a b(ona) p(ro)p(ter) 2o de a(n)i(m)a vbi m(ateri)a (et) forma sufficie(n)t
(con)stituu(n)t (com)p(osi)to(rum) — 2o sic si pl(ur)a (con)c(ur)r(u)nt p(ri)n(cipi)a (con)c(ur)r(e)n(t)ia (com)p(osi)ti hoc
ma(xim)e (esse)t ideo quia p(ri)uatio 3 p(ri)n(cipiu)m h(ic) id 3 (con)f(ir)m(atu)r p(ro)b(atu)r quia s(ecundu)m o(mn)is
p(ri)uatio nulla(m) e(n)ti(ta)te(m) s(igni)f(ica)t eo q(uod) ip(s)a p(ro)p(ter) se e(st) no(n) e(ss)e q(uia) a(ucto)r(ita)s
p(ro) p(hi)l(osophu)m n(atu)r(al)ia t(ame)n (et) q(uod) id no(n) 3 p(ri)n(cipiu)m (con)c(ur)r(e)n(s) q(uod) no(n) manet
i(n) f(a)c(t)o eo ip(s)is p(ri)ncipiati h(ic) ip(s)a p(ri)uatio no(n) ma(nens) ut p(ro) 3 p(ro)
p(hi)l(osophu)m n(atu)r(al)ia (e)t — 3a p(ro) p(ro)b(atu)r t(ri)plicia s(un)t (con)ceptus p(er)f(e)c(t)e m(ateri)e
g(e)n(er)antes m(ateri)a(ru)m t(ra)nsmuta(ti)o(n)is realis ideo t(ame)n t(ri)plicia s(un)t p(ri)n(cipi)a
tenet p(ri)ma eo q(uod) id dicim(us) (esse) p(ri)n(cipiu)m i(n)tentio(n)ale q(uod) neces(sario)
requiritur ad p(er)f(e)c(ti)o(n)em m(ateri)a(ru)m t(ra)nsmutatio(n)is h(ic) a(ucto)r(ita)s p(ro)ba(n)t

quia si no(n) s(un)t (e)t q(uod) duo p(ri)n(cipi)a suffi(ciu)nt ad p(er)f(e)c(ti)o(n)em m(ateri)a(ru)m
t(ra)nsmutationis (et) s(ecundu)m duo p(ri)n(cipi)a suffi(ciu)nt .s. m(ateri)a (et) forma
ad p(er)f(e)c(ti)o(n)em m(ateri)a(ru)m t(ra)nsmutationis g(ra)t(ia) m(ateri)alis m(ateri)a (et) forma
p(er)f(e)c(t)e m(ateri)a(ru)m t(ra)nsmu(ta)t(io)n(is) h(ic) h(ic) 3 (con)f(ir)m(atu)r eo q(uod) sit aliq(ui)s aliqua
m(ateri)ali(te)r t(ra)nsmu(ta)t(io)n(is) (et) t(ame)n no(n) m(ateri)ali(te)r aliquid m(ateri)e alit(er) se h(abe)re
qua(m) p(ri)us q(uod) 3u d(i)c(tio)n(e)m includit tenet p(ri)ma p(ri)a forma (et)
m(ateri)a possu(n)t m(ateri)ali(te)r no(n) q(uia) m(ateri)a ip(s)as no(n) alit(er) se h(abe)re qua(m)
p(ri)us ul' qua(m) p(ost)(er)ius — Sed(?) arguit(ur) sic tres s(un)t (con)cept(us)
v(er)ificales de o(mn)ibus p(ri)n(cipi)is (et) o(mn)is (con)ceptus ad illos
s(un)t reducibiles (et) t(ame)n t(ri)plices s(un)t h(ic) di (con)ceptus o(mn)i(u)m p(ri)n(cipi)a
designantes p(ri)ma tenet (et) a(ucto)r(ita)s a(r)g(umentu)m na(m) o(mn)is (con)ceptus
designantes forma(m) aut p(ri)n(cipiu)m m(ateri)ale ul' formale
simpliciter eodem m(od)o ista sig(nifica)nt (et) i(m)portant — 3o
arguit(ur) sic tot s(un)t p(ri)ncipia q(uo)t suffi(ciu)nt h(ic) t(ri)a suffi(ciu)nt p(ro)
p(hi)l(osophu)m n(atu)r(al)ia — 4o sic t(ri)a s(un)t p(ri)n(cipi)a 2m n(umer)u(m) io t(ri)a s(un)t p(ri)n(cipi)a
s(ecundu)m sp(eci)em ul' genus vl' sic p(ri)n(cipi)a s(un)t finita (et) n(on) (et) no(n)
s(un)t t(ri)a n(ec) quatuor g(ra)t(ia) relinqui(tur) ip(s)a p(ri)n(cipi)a (esse) t(ri)plicia —
Contra p(ro)ones arguitur sic p(ri)mo p(ri)ma (con)t(ra)d(ic)it 2e io al(i)t(er)
illa(rum) 3 (con)f(ir)m(atu)r tenet p(ri)ma p(ro) logo (con)ue(n)ie(n)s (et) a(ucto)r(ita)s (con)t(ra) na(m)
p(ro) p(ro)o(n)em 2am t(ame)n s(un)t duo ~~(et) no(n) pl(ur)a p(ri)n(cipi)a~~ g(ra)t(ia) p(ri)n(cipi)a sunt
duo (et) no(n) pl(ur)a h(ic) p(ro) 3o(ne)m p(ri)ma p(ri)n(cipi)a s(un)t pl(ur)a t(ri)bus
io s(un)t pl(ur)a t(ri)bus (et) no(n) s(un)t plura duobus h(ic) hec p(ro)po(nes)
s(un)t i(n)uice(m) repugna(n)tes — 2o argu(mentu)m 3a p(ri)ma (con)clu(sio)ne
(con)t(ra) a(ucto)r(ita)te(m) p(hi)l(osoph)y n(atu)r(al)ia qu(ando) d(icit) pl(ur)a a(ut) t(ri)bus no(n) est
amplius 3o sic tot s(un)t p(ri)n(cipi)a q(uo)t s(un)t n(ecessari)a ad t(ra)nsmu(ta)t(io)n(e)m q(uo)d h(ic)
h(ic) no(n) pl(ur)a t(ri)b(us) s(un)t n(ecessari)a ad t(ra)nsmutatio(n)em qual(iter) ut a(r)g(umentu)m p(ro)
p(hi)l(osophu)m d(e)c(l)ar(a)t(ur) vnu(m) n(on) solu(m) cu(m) duobus p(ri)n(cipi)is suffi(ci)us est
— 4o arguit(ur) 3a (con)clu(sio) 3a t(ame)n duo s(un)t p(ri)ncipia (e)t o(mn)ia g(ra)t(ia)
p(ri)n(cipi)a s(un)t duo p(ri)us (con)f(ir)m(atu)r eo q(uod) t(ame)n t(ri)a p(ri)ncipia (con)c(ur)r(u)nt duo
Contra t(er)ti(a)m a(r)g(uitu)r (con)simili modo t(ame)n t(ri)plicia s(un)t p(ri)n(cipi)a
(e)t o(mn)ia p(ri)ncipia s(un)t t(ri)plicia g(ra)t(ia) duo ul' (con)t(ra) p(ri)n(cipi)a sunt
t(ri)plicia p(ri)us (con)f(ir)m(atu)r (et) p(ri)ma tenet p(ro) ro(n)e3 loyc(a)m q(uod) ab ex
clusiua ad vni(uersa)le de t(er)m(in)is t(ra)ns(posi)tis 3 bona (con)se(quentia) — Ad p(ri)m(u)m
r(espo)ndeo (con)cedo p(ri)ma(m) n(e)c(essari)o p(ri)us ad p(ro)b(ationem) dico q(uod) (con)t(ra)sta p(ro)p(ter)
t(ame)n duo s(un)t p(ri)ncipia (con)c(ur)r(e)n(t)ia (com)p(osi)ti no(n) s(equitu)r h(ic) p(ro) t(ame)n duo
s(un)t p(ri)n(cipi)a eo q(uod) (e)t a(r)g(umen)to a s(u)p(er)iori ad i(n)f(eri)us t(ame)n d(i)c(tio)ne in
cludente v(e)l negatio(n)is q(uod) a(r)gu(mentu)m nu(n)qua(m) valet modo
h(ic) (con)t(ra)sta p(ro)p(ositi)o b(ene) s(equitu)r forte o(pp)o(situ)m 3o(n)is p(ri)me no(n) t(ame)n s(equitu)r
(e)x 3o(ne) s(ecun)da — Ad 2m d(icitu)r q(uod) a(r)g(umentu)s ponu(n)t t(ri)a p(ri)n(cipi)a m(ateri)e
(con)c(ur)r(e)ntia r(espect)u cu(m)cu(m)q(ue) t(ra)nsmutationis h(ic) (con)clu(sio) p(ri)ma m(ateri)al(ite)r
de p(ri)n(cipi)is realib(us) m(ateri)a(ru)m t(ra)nsmu(tati)o(n)um (et) io b(ene) s(un)t cu(m)
ve(r)itat(i)o(n)e a(r)g(umentu)s v(er)itas 3o(n)is p(ri)me — Ad 3m (con)cedo
a(ucto)r(ita)s (et) p(ri)us (con)cedo p(ri)n(cipiu)m ad t(ra)nsmu(ta)t(io)n(em) v(nu)m sic .i. suff(icien)t(er)
t(ri)a i(n)tentionalia (et) duo realia h(ic) sic no(n) (con)tradic(it) p(ri)ma
g(ra)t(ia) 3o(n)is p(ri)me — Ad 4m (et) 4m sim(i)l(ite)r (con)cedo p(ro)(position)es
ul' a(r)g(umen)t(a) n(e)c(essari)o p(ri)mas (et) ad (con)t(ra)riu(m) dico q(uod) no(n) 3 vni(uersa)l(ite)r v(er)a h(ic)
solu(m) tenet in h(ui)u(s)(mod)i p(ro)(position)ib(us) vbi h(ic) t(ame)n ul' alia d(icti)o ex(c)lu
siua te(ne)t s(ecundu)m v(er)su(m) (con)s(equen)s p(ri)n(cipiu)m qu(ando) aut te(ne)t 2m v(er)su(m) eius in
(con)t(ra)riu(m) no(n) (est) r(ati)o(n)u(m) (con)t(ra) (con)tra — P(hilosophu)s h(ic) ad p(ro)(position)es p(ri)n(cipa)les (con)cess(a)e
(con)cedi t(ri)a t(ame)n p(ro) p(ri)ma 2a (et) 3a eo q(uod) laborant p(ro) 3o(n)e p(ri)ma
cu(m)q(ue) m(ateri)ali(te)r a(ucto)r(ita)s 3o(n)is p(ri)me cu(m) eius p(ro)b(ati)one est

falsus eo quod ymaginatur dicere privationem esse dicere privata re
incedendo quod patet. Forte verum sit ea esse principia in
generatione. Ad 4m: sicut laborat prius et infirmatur per [illegible] privatio
et 3a et 4a similiter. Ad 5m: laborat [illegible] quia [illegible]
sumitur privatio sunt intrinseca sola sunt intrinseca et extrinseca
verum est dicere principia esse plura [illegible] et per hoc patet questio etc.

Veritur consequenter

Utrum privatio sit principium rerum naturalium. Et arguitur
quod non, quia quod non est non est principium rerum naturalium; privatio non est; ergo privatio
non est principium rerum naturalium. Tenet consequentia [illegible] a superiori ad
inferius [illegible] et antecedens patet, auctoritate philosophi in littera qui dicit privationem
per se non esse. Secundo arguitur sic: privatio est principium; ergo privatio
est. Tenet consequentia [illegible] ab hoc verbo est 3o adiacente ad hoc verbum est 2o
adiacens [illegible] et privatio est privatio est ens et aliquid
[illegible] patet per philosophum in littera. 3o arguitur sic: principiatum
non debet [illegible] contrarietatem vel remotionem [illegible] esse principium, sed
vel contrarietas [illegible] et privatio principiatum [illegible] et antecedens primum [illegible] eo quod
contrarietas et illud [illegible] est contrarietas ambo debent esse [illegible]
[illegible] et antecedens [illegible] notum quantum ad eius utramque partem.
[illegible] arguitur sic: principia debent esse [illegible] sed privatio non
[illegible] assumptum primum probatur quia si non [illegible] ex eo non [illegible] fieret
[illegible] contra philosophum eo quod nullum non ens est [illegible]
4o sic: si privatio est principium aut est principium intrinsecum vel extrinsecum
non principium intrinsecum quia talia solum sunt duo scilicet materia
et forma [illegible] principium extrinsecum quia tunc vel esset efficiens vel
finis quorum utrumque [illegible] falsum. 5o sic: si sit aut privatio
esset principium per se vel per accidens [illegible] notat [illegible]
[illegible] non per se eo quod talia sunt duo [illegible] per accidens
[illegible] esse per accidens [illegible] non esse [illegible] ipsum privationem posse non
esse principium [illegible] si esset principium per accidens [illegible] male
reprehendisse antiquos de hoc quod obmittebant [illegible]
de ipsa privatione non [illegible] que per accidens sunt non [illegible]
[illegible] posterior et antecedens [illegible] philosophum [illegible] privationem
esse [illegible] principium [illegible]. 6o sic: si privatio esset principium
aut esset principium [illegible] vel [illegible] esse si non [illegible]
[illegible] negat philosophus in littera [illegible] quod omne principium [illegible] est
aliquid [illegible] privatio nullatenus [illegible]
[illegible]. 7o arguitur sic: si privatio esset principium [illegible] multa
[illegible] potentia [illegible] et appetitus [illegible] debent dici esse principium
rerum naturalium [illegible] patet [illegible] plura principia
intrinseca [illegible] non [illegible] aliquid illorum [illegible] principia
rerum naturalium [illegible] quod talia non sunt [illegible]
[illegible] debent [illegible] que [illegible] ad
[illegible] et sunt [illegible] appetitus [illegible] et [illegible] sunt [illegible]
[illegible] requisita ad [illegible] eo quod [illegible] recipit [illegible] quod est
[illegible] et quod appetit [illegible]. Ad oppositum arguitur auctoritate philosophi
primo huius [illegible] principium [illegible] privationem ponit esse unum
[illegible] principiis [illegible] principia [illegible] et [illegible] vel
non [illegible] privationis et postea [illegible] sequitur de eius

[illegible]. [illegible] et facilius quod apud multos privatio et
privatum esse [illegible] nomina synonima et quod privatum esse [illegible] indifferenter
[illegible] eiusdem [illegible] indifferenter [illegible]
[illegible] cadit in rectis et obliquos [illegible]
[illegible] obliquum [illegible] ipsum [illegible]
[illegible]. Ex hoc [illegible] quod [illegible] illos [illegible] secundum materia
[illegible] sit et [illegible] materia privatio [illegible] non placet aliis
[illegible] dicunt [illegible] in [illegible] ubi [illegible]
[illegible] in abstracto non posse supponere [illegible] dicit
idem sit [illegible] privari et privatio [illegible] esse et [illegible]
quia [illegible] recorem [illegible] patet quia
[illegible] actus [illegible] nullo non [illegible] et illi dicunt quod [illegible]
[illegible] privatio non supponit pro materia sed supponit pro forma actualiter
in materia existente et [illegible] esse demere [illegible] qui primo huius [illegible]
ipsam privationem [illegible] non [illegible] esse eo
quod ipsa privatio probabiliter deperditur sed ipsa forma probabiliter acquiritur
[illegible] non placet aliis et illi dicunt supponit pro forma acquirenda
[illegible] ipsam non esse acquisitam in materia [illegible]
quod [illegible] et ista [illegible] qui [illegible] in modo [illegible] et [illegible]
[illegible] et illi [illegible] modo [illegible] sic si privatio supponeret
pro forma [illegible] actualiter existente in materia [illegible] quod forme non
[illegible] non possent acquiri in materia [illegible] patet eo quod
illuminationes aeris [illegible] non [illegible]
[illegible] acquirere in [illegible] illud non [illegible] in materia [illegible]
privatio in materia [illegible] opinione forme non [illegible]
privationem forme in materia [illegible] tales non sunt [illegible] in materia sustinendo
[illegible] ipsam privationem cum privato esse nomina synonima quod [illegible]
[illegible] philosophus primo huius ubi [illegible] materiam et privationem esse unum
[illegible] dicta. Pono propositiones primam: ista privatio per se [illegible] ens
[illegible] privatio per se est principium. 3a privatio est intrinsecum principium [illegible]
[illegible] est [illegible] per accidens privatio est principium. Prima patet [illegible]
[illegible] per se est ens [illegible] materia privatio [illegible] privatio per se est ens [illegible]
[illegible] eo quod [illegible] silogismo expositorio et antecedens primum
[illegible] per philosophum in littera [illegible]
[illegible] et 3a [illegible] materia est principium intrinsecum et principium per se
[illegible] materia est privatio [illegible] privatio est principium intrinsecum per se. [illegible]
[illegible] sit [illegible] per accidens que [illegible]
est [illegible] quarta [illegible] quod non [illegible] privatio est principium eo quod
[illegible] esse privatio non est principium ista [illegible] philosophus [illegible]
ipsam privationem ponit esse principium per accidens. Contra primam
arguitur sic: privatio per se est non ens [illegible] patet [illegible] privationem per se
esse ens [illegible] tenet eo quod opposita [illegible] antecedens
et antecedens [illegible] per philosophum in littera ubi dicit [illegible]
non esse [illegible] actus materie et privationem per se non esse. Secundo
arguitur [illegible] illud quod [illegible] materia
[illegible] privatio [illegible] tenet [illegible] eo quod [illegible] non
[illegible] res et antecedens [illegible] in littera ubi [illegible] nos [illegible]
quidam materiam et privationem alterum dicimus esse. 3o arguitur
[illegible] sic quorum [illegible] et [illegible]

z esse per se solum unum non est ad intellectum et privatio secundum huius modi in materia
tenet, constat quod oppositorum contrariorum repugnantiam includere videtur per philosophum
in littera ubi supra dicit et habet quidem per se solum aliquam intentionem privatio
vero nequaquam. Idem idem patet auctoritate iuniter loquentem non omnibus locum
privationem esse non ens in modo non z contrarie non ens esse idem enim. 2o
arguitur 3o eandem rationem sic auctoritas 3ol sit actus in materia non est
in privatio z actus materie ad tenet praedictionem in solum et actus
bonorum per 3o post huius quod dicitur quod privatio accidit materie. 1o sic privatio
z permixta materie tamen privatio non z in tenet conclusio quia sibi ipsi immisceri
et antecedens apparet per 3o post huius. 3o sic privatio probabiliter dependet in
actione forme non privatio non z in tenet conclusio quia in nunquam dependet
in probabiliter ut non compatibiliter eo quod ipsa z contraria et antecedens patet per 3o
primo huius ubi dicit privationem z partibus qui in generatione successiva
in [illegible] partem de forma et partem de privatione. 4o sic privatio corrumpitur
privatio non z in tenet conclusio cum partibus eo quod in se ipsa z contraria
in generabilibus et incorruptibilibus ut patet post huius et antecedens idem patet per [illegible]
qui dicit in adventu forme ipsam privationem corrumpi. 4o arguitur per
[illegible] 3o [illegible] 2o quarta 2o 2o et quarta 3o physicorum [illegible]
[illegible] z [illegible] tenet conclusio per legem [illegible] et antecedens ad privationem
eius partem patet ex eo quod 3o [illegible] asserit per se privationem esse principium
eius [illegible] dicit 3o quarta. 6o arguitur sic privatio z principium per
actus non per rationem [illegible] in z principium per actus [illegible] z
[illegible] et antecedens post [illegible] privatio z principium per actus privatio z in non
in z principium per actus tenet conclusio per similem rationem [illegible]
7o arguitur 3o [illegible] privatio z principium intrinsecum [illegible] philosophus
intrinseca [illegible] z [illegible] et 3o physicorum [illegible] ubi dicit [illegible] quod [illegible]
[illegible] z corpus quod fuit [illegible] et [illegible] post [illegible] intrinseca
8o sic privatio z principium intrinsecum non tamen duo sunt principia [illegible]
[illegible] z [illegible] dicit [illegible] quoniam praecedentis ipsa
[illegible] istis non obstantibus [illegible] adiunctis principalibus ad privationem
dico nego assumptum de virtute sermonis ad probationem dico non [illegible] fuit aliquid
incorruptibile quoniam quod [illegible] privatio duo [illegible] unum [illegible] et ad modum
significatum [illegible] z ens [illegible] significatum [illegible] z non ens et [illegible] physicorum quod
dicit privatio z per se non ens [illegible] principalis significatio non ens
vel [illegible] per se significatum privationis [illegible] z non ens et [illegible] non
z significatum [illegible] [illegible] privatio per se z non ens
de virtute sermonis z [illegible]. Ad 2am nego assumptum de virtute sermonis
et auctoritate physicorum dico quod [illegible] privationem alterum esse [illegible]
quo ad modum principiandi ad motum [illegible] tamen isto bene stat
quod privatio [illegible] non z [illegible] z [illegible]. Sed
[illegible] privationem esse alterum [illegible] quo ad modum [illegible]
vel [illegible] eo quod privatio z [illegible] accidentibus [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] non z [illegible] quod [illegible] absolute
et [illegible]. Ad 3am nego assumptum de virtute sermonis et
auctoritate dico quod sit z [illegible] per se solum [illegible] manet in [illegible]
[illegible] tamen sic privatio non manet [illegible] esse per se solum
z [illegible] quo ad [illegible] per realem [illegible] solum [illegible]
quod non z [illegible] de privatione. Ad 4am [illegible] nego bene ad
auctoritatem [illegible] dico quod non [illegible] privationem esse actus realem [illegible]
solum z actus per [illegible] accidentalem eo quod actus potest capi

dicitur [illegible] z aliqua realiter informationibus solum [illegible] actus [illegible]
accidentaliter de alio [illegible] non [illegible] non [illegible] privationem esse
actus [illegible] non [illegible] solum [illegible]. Ad 4am [illegible] nego
ad [illegible] ad auctoritatem [illegible] dico aliqua esse permixta [illegible]
[illegible] vel quod [illegible] permixta realiter ad [illegible] vel quod [illegible]
denominative de [illegible] assumptum [illegible] 2o [illegible] tamen isto
bene stat privationem esse [illegible] sic et album permisceri [illegible]
[illegible] z dicere album est [illegible]. Ad 4am privatio probabiliter dependet
nego assumptum ad auctoritatem [illegible] dico quod [illegible] non [illegible] privatio
[illegible] [illegible] que [illegible] dependet in actione forme
[illegible] nego assumptum nego [illegible] dico aliquid corrumpi z
dicitur vel quod ipsum desinit esse vel quod ipsum desinit denominare
aliud [illegible] privationem [illegible] tamen [illegible]
[illegible] album desinas esse supposito quod [illegible] sit albus
et [illegible] non sit albus eo quod [illegible] album
desinit esse album est [illegible] desinit esse [illegible] z [illegible]
[illegible] desinit esse albus [illegible] et [illegible] isto
[illegible] et ita z [illegible] z [illegible] privatio corrumpi et
desinit esse [illegible] et [illegible] privatio desinit [illegible]
Ad 4am [illegible] nego assumptum ad [illegible] dico [illegible]
[illegible] in [illegible] privatio [illegible] z [illegible]
[illegible] privatio z [illegible] in [illegible] includit repugnantiam
plus quam hec due [illegible] album per se edificat [illegible] est
per actus [illegible] album edificat [illegible] quod [illegible] capi in sensu
diviso et [illegible] capi in sensu composito quid [illegible] se [illegible]
[illegible]. [illegible] solo [illegible] per [illegible]
[illegible] per assumptum [illegible] esse [illegible] de [illegible] eo quod [illegible]
accepta in sensu diviso ipsa tamen in sensu composito esset [illegible] et
[illegible] forma [illegible] non valet [illegible] non [illegible] z per actus
[illegible] album edificat album edificat [illegible] edificat per actus
edificat [illegible] omnes [illegible] sunt [illegible] et 3o [illegible] [illegible]
[illegible] non valet [illegible] assumpta in sensu composito capta
si autem capiatur assumptum in sensu diviso [illegible] bona
[illegible] privationem esse [illegible]. Ad 4am [illegible] nego [illegible]
[illegible] z quod non z [illegible] privationem esse principium intrinsecum
distinctum [illegible] tamen bene ipsa privatio sit principium intrinsecum
[illegible] distinctum [illegible] tamen [illegible] non capitur [illegible]
et [illegible] patet solutio. Ad [illegible] quod privatio non z principium
[illegible] intrinsecum distinctum [illegible] z [illegible] sic distinctum
principium [illegible] intrinsecum ad modum [illegible]
[illegible] aliis. Et [illegible] ad rationes principales ad
[illegible] patet solutio ex solutione dubii [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] et [illegible] ad [illegible] apparet solutio per solutionem [illegible]
Ad 2am [illegible] [illegible] eandem [illegible] quam privationem
z [illegible] [illegible] potest [illegible]. Ad [illegible]
potest [illegible] primo nego bene eo quod [illegible] dicitur privatio z [illegible] vel
potest dici [illegible] bene nego [illegible] eo quod non [illegible] omnis [illegible]
intrinseca [illegible] esse [illegible] intrinseca [illegible]
esse [illegible]. Ad 4am dico quod z principium intrinsecum ad probationem [illegible]

secundum ponere quod privatio est principium intrinsecum quia est materia. Ad secundum dico quod privatio est principium per se et ad improbationem dicitur quod Aristoteles aliud non intendit nisi inventionem vitare conclusionis esse quod habet esse unum privatio et primum per actus. Ad tertium dico quod privatio potest esse et est primum infinitum esse eo quod materia est privatio infinita esse. Ad ultimum nego minorem. Ad probationem potest dici quod appetitus et potentia materie habet modum principiandi reducibilem sed ipsa privatio habet modum principiandi reducibilem. Ideo Aristoteles ponit privationem esse principium et appetitum vel potentiam materie. Sed tamen non obstante ista positione est vera ut dicitur prius potentia materie est primum intrinsecum composito et sic sit dictum ad questionem.

Consequenter queritur

Utrum materia prima sit ens et arguitur quod non auctoritate Aristotelis [illegible] metaphysice materia nec est quid nec quale nec quantum [illegible] materia non est tenet consequentia eo quod omne illud quod est aliquid est aliquid istorum assumptorum ubi supra. Secundo si materia est in potentia tantum et materia est non ens tenet consequentia eo quod omne illud quod est in potentia videtur esse non ens ut patet auctoritate [illegible] nono metaphysice qui dicit quod actus est [illegible] esse potentia vero est non esse et ens patet per philosophum primo huius. Tertio si materia est contradictoria et non ens et materia est non ens tenet consequentia patet per [illegible] primo huius [illegible] ubi dicit materiam esse [illegible] intelligibilem non esse et tenet consequentia per philosophum primo posteriorum ubi vult [illegible] non esse [illegible] secundo [illegible] non est dare [illegible]. Quarto si materia esset ens sequitur quod ens [illegible] fieret ex non ente sed hoc [illegible] patet per [illegible] primo huius tenet consequentia quia [illegible] fit aliquid [illegible] si materia est ens [illegible] generatur. Quinto materia non est causa adeo ut respondet adeo ideo materia non est tenet consequentia eo quod omne quod est vel est causa adeo vel dependens adeo assumptum patet per [illegible] primo sic si materia dependeret adeo [illegible] ipsa dependeret adeo mediante forma vel secundum se ipsam sed non mediante forma quoniam ipsa materia [illegible] prius esse quam ipsa forma ideo non dependeret adeo mediante forma nec secundum se ipsam quia omne dependens secundum se ipsum ab aliquo aliquo modo est in ipso sed materia nullo modo est in deo tamen ipsa sit ens imperfectissimum deus vero perfectissimum [illegible] non [illegible] arguitur auctoritate [illegible] primo huius et patet [illegible] non fit ens secundum aliquid fieri ex nihilo quod est contra omnes philosophos tenet consequentia eo quod omnia fuit creata ut [illegible] primo huius si materia est non omnia fierent ex nihilo. Sciendum aliquid esse in potentia est dupliciter vel quia ipsum non est ipsum tamen potest esse quomodo dicimus antichristum esse in potentia et omne illud de quo verum est dicere ipsum non esse in potentia hoc modo dicitur esse ens actu et ideo aliquid dicimus esse in potentia eo quod quibus [illegible] [illegible] esse [illegible] tamen non [illegible] aliquid esse [illegible] aliquid privatione [illegible] privatum. [illegible] quod volebant dicere [illegible] antiqui [illegible] materiam in actu formalem et actu entitativo [illegible] illud [illegible] esse in actu entitativo de quo verum est dicere hoc est sed hoc est in actu formali de quo non solum

verificatur hoc esse immo etiam verificatur hoc esse hominem vel hoc esse album vel nigrum et similia distinguentes [illegible] potentiam obiectivam et subiectivam vocantes id esse in potentia obiective de quo verum est dicere hoc non est ipsum tamen potest esse sed vocantes id esse in potentia subiective de quo verificatur esse [illegible] tamen non verificatur hoc esse quantum hominem album vel nigrum. Secundum hoc ponuntur aliquae conclusiones quarum prima ista materia est ens actu. Secunda est ista materia est ens in pura potentia. Prima patet sic omne illud est ens actu de quo verum est dicere hoc est sed de materia verum est dicere hoc est igitur [illegible] tenet [illegible] et [illegible] tenet consequentia quia non verificatur esse [illegible] eo quod sua [illegible] est [illegible] nulla materia est. Secunda [illegible] sic materia est [illegible] quantum [illegible] est materia est ens actu tenet consequentia [illegible] predicta et arguitur [illegible] auctoritate Aristotelis et [illegible] primo huius. Tertio sic materia est per se [illegible] ergo materia est ens actu tenet consequentia eo quod materia est per [illegible] entis in actu nisi ipsum fuit ens in actu sed arguitur [illegible] auctoritate Aristotelis secundo de anima ubi dicit quod [illegible] et formam [illegible] fit unum [illegible] arguitur sic materia [illegible] est motus [illegible] intuitivum [illegible] est ens actu tenet consequentia eo quod materia est actu [illegible] nisi ipsum fuit ens actu et arguitur [illegible] intelligentia intuitive [illegible] materiam primam non secundum [illegible] huius intuitive [illegible] relinquit ipsam materiam ad huiusmodi intuitivam [illegible] tamquam obiectum [illegible] Tertio arguitur sic materia est causa omnium formarum [illegible] ergo materia est ens actu tenet consequentia quia nullum non ens dicimus causare aliquod ens assumptum patet quia omnis causa antecedit suum effectum sed causas formarum naturalis materia est causa quod arguitur primo huius. Secunda conclusio patet sic materia nullius [illegible] recipit [illegible] super se ergo materia est ens in pura potentia tenet consequentia per predicta minor quoniam quod hoc vero non vocamus esse in pura potentia et [illegible] arguitur auctoritate Aristotelis ubi supra quod materia nec est quid nec quale nec quantum. Secundo arguitur sic de potentia materie omnis forma [illegible] que est [illegible] et materia est in pura potentia tenet consequentia per predicta quomodo si non est in pura potentia et non [illegible] forme [illegible] potentia est [illegible] vel [illegible] sed aliquid sibi ex sua [illegible] non [illegible] ut hoc sibi [illegible] [illegible] [illegible] Aristotelis primo huius et [illegible] Tertio sic materia [illegible] recipit omnem formam et materia est in pura potentia [illegible] tenet consequentia quia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ubi [illegible] primo huius et [illegible] duabus conclusionibus sequitur [illegible] esse [illegible] realem [illegible] [illegible] quia materia que tamen [illegible] sub forma [illegible] in potentia est ad omnes formas [illegible] et hoc [illegible] esse [illegible] [illegible] istas conclusiones arguitur sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenet consequentia per [illegible] [illegible] et assumptum [illegible] non [illegible] materia est in pura potentia [illegible] materia non [illegible] materia non est et materia non est ens actu contra [illegible] conclusionem. Primam arguitur sic si sic scilicet ipsam materiam non posse aliquam formam recipere tenet consequentia eo quod illud quod [illegible] actus vel actu nullius forme [illegible] recipere sed [illegible] materia est ens actu vel actus. Secundo si sic scilicet

quod ex duobus entibus in actu fiet unum. Hec consequentia est falsa secundum philosophum 2° de anima et 4° metaphysice. Tenet consequentia quia forte unum est actu et forma est actus et ex illis duobus fit unum ... Sic si 3° esset vera scilicet quod omnis transmutatio esset alteratio, hec consequentia est falsa contra 4° physicorum. Tenet consequentia quia omnis alteratio in subiecto actu est alteratio ista apparet auctoritate ... 1° de anima ubi ponit differentiam inter formam substantialem et accidentalem et transmutationem forme substantialis et accidentalis quia subiectum accidentis est ens in actu, subiectum vero forme substantialis est ens in pura potentia et hec ... in loco preallegato. ... Sic si 4° esset vera scilicet quod ipsa materia de se esset hoc aliquid, sed hec consequentia est falsa ubi supra. Consequentia tenet quia omne ens actu est hoc aliquid actu. 4° sic in rerum natura est aliquod ens simpliciter actus ergo in rerum natura est aliquod ens simpliciter potentia. Tenet consequentia quia si unum oppositorum est in natura et reliquum et arguit apparet auctoritate ... 12 metaphysice ubi ponit aliquod ens esse simpliciter actum purum ab omni transmutatione separatum sicut intelligentias primas et deum gloriosum quod ... Ad dubium ... videtur ... assumptum et ad probationem ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... non recipit de se ... [illegible] ... non recipit aliquam ... et quia ... Ad ... [illegible] ... Ad 3um ... assumptum ... repugnantiam includit ... hoc medium ... Alia ... [illegible]

[illegible] ... et sic patet questio.

[Q]ueritur consequenter

[U]trum eadem sit materia numero omnium generabilium et corruptibilium. Et arguitur quod non auctoritate ... 2° huius materia est ad aliquid ... formis ... materia non est una numero omnium generabilium. Tenet consequentia quia multa ... uno correlativo multa et reliquum. Secundo arguitur sic plura sunt ... [illegible]

sed eadem sunt partes essent tunc sunt eadem se tenet consequentia auctoritate commentatoris in 7o metaphysice qui dicit quod duo sperma in duobus et duo per suas materias et causas patet ad experientiam. 3o sic materia tua et distincta ut mea et materia tua quia forma mea a forma tua sed forma mea non et forma tua ergo materia mea non et materia tua consequentia tenet et assumptum probatur quia si diceremus quod forma non et illa sit diceremus habent materiam non esse unam sed hoc est nota et apud omnes. 4o sic materia mea et tua aliquo modo est distincta id est vel sunt numero vel specie vel genere sed non sunt specie vel genere ergo sunt numero consequentia omnes ... nota esse debet nam nec conuenit distinctionem specie vel genere inter materias et causas primum et secundum abortus.

Ad oppositum arguitur auctoritate aristotelis primo huius quod petunt et fit ex plura que prius fit ex pauciora sed quam una materia sunt numero omnia prius fit et salvetur eo quod ad faciendum unum et sufficiens ut patet per philosophum primo huius. Secundo sic omnia que transmutantur ad invicem debent habere unam materiam numero sed cuncta naturalia sunt huiusmodi ergo cuncta naturalia debent habere unam materiam numero. 3o arguitur ad idem auctoritate aristotelis primo huius et 12o metaphysice ubi dicit ipsam materiam esse unam numero omnium generabilium et corruptibilium et in de substantia orbis dicit generabilia materiam esse unam numero sed etiam ... Secundum quod cuncta naturalia sumuntur sub duabus considerationibus uno modo consideramus cuncta naturalia simul existentia alio modo consideramus cuncta naturalia non simul existentia sed esse in invicem generabilia ut ex una generatur alterum. Secundum hoc ponuntur conclusiones. Prima est ista non materia est eadem omnium generabilium et corruptibilium. 2a infinitorum eorum esse generabilium vel eorum esse generabilium est eadem materia numero. 3a omnium generabilium et corruptibilium est materia eiusdem rationis. Prima probatur sic si non aliqua est materia una omnium generabilium et corruptibilium sed hoc est falsum probatur quod si sic omnia generabilia et corruptibilia sunt eadem numero sed hoc est falsum ad experientiam. Probatur consequentia quia ... sunt eadem numero ut patet per philosophum 2o metaphysice. 2o sic ista sunt distincta loco que sunt in distinctis locis sed diverse partes materie sunt in distinctis locis ut patet ad experientiam ergo consequentia nota et assumptum probatur quia si sic esset scilicet quod res existens in anglia non posset corrumpi non corrumperetur aliqua res in bohemia quod est falsum tenet consequentia eo quod quorum unum et reliquum non potest corrumpi sine reliquo et causa et conversum patet. 3o sic non sit esset scilicet quod eadem res esset calida et frigida sursum et deorsum tortuosa et recta alba et nigra que omnia sunt falsa et impossibilia et tenet consequentia eo quod sunt diversas partes materie ... calida et frigida etc. 4o sic quod agens ... activitate ... sue actioni subiecta ergo non tamen una est materia tenet consequentia eo quod si sola esset una materia quod agens in agendo ageret nullam et causa patet auctoritate aristotelis 2o de anima non actus activorum sunt in patiente disposito. Ex hac conclusione sequitur quod tot esse materias quot sunt forme eo quod quod agens ... formam educit de ... materia

ut arguendum est. Secunda 2o quod sic ex uno generatur aliud et ex alio rursum generatur aliud et sic sine statu et omnium istorum est una materia ergo omnium vel infinitorum esse generabilium est una materia ista consequentia nota est et propositiones assumpte etiam de se patent et sic etc. Istam conclusionem et philosophus intendebat intelligere ubi dicit primo huius ad parandum autem unum est sufficiens in tocius quod nichil esse generabilium sufficiens est unum principium inde contrariis a quo et ad quod transmutatur id est idem patet auctoritate aristotelis 2o de generatione ubi vult non solum materiam primo ... symbolam in ... 3o sic si non esset materia eiusdem rationis omnibus aut hoc est ex parte materie aut ex parte forme sed nullo modo ... aut ex sufficienti divisione et hoc non ... materia est huiusmodi causa etiam ipsa huiusmodi ... sit etiam ut forma eo quod tunc materia aliquam sibi formam retineret ... ratione cuius ipsa ab omnibus aliis distingueretur sed hoc est falsum eo quod tunc materia non esset in potentia ad omnes formas quod est contra philosophum primo huius ... et quod ... huiusmodi distinctionis esse eam ... patet auctoritate commentatoris qui dicit ... nec ... distinctam. Contra conclusionem primam arguitur sic materia prima ut ... distinctum quo materia una ab alia distinguitur ergo ipsa est una numero tenet consequentia eo quod ... in distinctum ... una numero ... auctoritate ... actus separat et distinguit sed materia prima nullum actum includit ratione cuius posset distingui ergo. 2o sic auctoritate aristotelis in 4o de generatione materia est una sed ... ergo materia est una numero tenet consequentia eo quod omne quod est unum ... est unum numero. 3o dubitatur eo quod ... sit de facto ... esse soluta ... non ... ut dicit aliquid apparet ... omnes formas esse ablatas ... et tunc queritur an ipsa sit una numero vel plura et arguitur quod non una numero quia ... et una numero ... ex ... tenet ... ablatis formis ... vel corrumpi ... si non ... distincte ... distincte. Ad oppositum arguitur sic illa sunt unum numero que nullum habent principium quo distinguuntur materialiter sed ... diverse partes materie non habent principium quo distinguuntur formaliter et materialiter ... non omnis distinctio materialis ... a forma sed ... omnis forma ablata et ... ibi principium ... vel diffusionis materialis. Ad primum argumentum ... assumptum et ... materie ut diversas ... distinctas de quo ... et dico ... non est illa ... separata ... quod primum distinctum ... materialis et ad ... illa auctoritas non probat quod ... ipsa posset distingui eo quod ... huius ... actus separat et distinguitur ... huius ... aliquid a ... ab actu separat et distinguitur ... pluribus ... esse ... separandi quia alia ... quod pluribus ... esse generabilium et corruptibilium solus ... separandi et distinguendi eo quod ... una et ... numero ut dicebatur in ... 2a ... quod ... non ... aliud ... una ... et sic eadem ... omnium generabilium et corruptibilium

et sic auctoritas illa laborat pro opinione 3a — Ad rationes videtur quod
quod tali posito scilicet ipsam materiam permanere esse unam omnium corruptibilium et corruptibilium
et 3a est diversa in numero et causa quia uno in numero dato infinita alia se
quuntur ut patet primo huius modo in genere est prima materia ab omni forma se
parata necessaria ut patet in primo de generatione ipsa numquam separatur a morphicis et
privationibus sed una pars non potest separari ab alia et tamen et eius formis
sunt huiusmodi in generatione sed forte possibile saltem aliqua virtute ipsam materiam
ab omni forma, a qua distincta posse separari et ideo dicimus quod tali
casu posito non esset una quantitas immo ymmo dicimus unum lignum esse
unum re uno — Licet 3 tenendo continuo in 1 1049 3o 29o ubi dicit sic
in mathematicis omne contiguum et continuum ita quod continuatione dicitur sed
quod tamen dispositionibus naturalium sunt ipse forme quibus ablatis licet quod
prius erat contiguum est unum continuum et ideo si omnes forme naturales
a materia essent ablate ipsa non fieret una quantitas sed omnes diversas
sas partes longe late profunde non calida non frigida nec
aliqua alia qualitate vivens tamen posito nullatenus esset secundum
ipsam materiam sed una re sic intendo quod una pars fieret alia primo
casu posito realiter huiusmodi partes non esset distincte quemadmodum
et nunc huiusmodi partes et medietates huius ligni sunt distincte — Et ideo
possent partes due partes prime et illa non fieret una quantitas nisi
2a partes nec ubi non fierent unum simpliciter et ille due partes
[illegible] — Unde visis argumentis faciliter ad rationes principales nam prime
rationes laborant pro opinione prima sed rationes 2e in oppositum adducte
laborant pro 2a opinione et sic dictum est ad questionem et cetera

Consequenter queritur

Utrum materia prima sit generabilis et corruptibilis et arguitur quod
sit materia prima incipit esse et desinit esse ergo materia prima est generabilis
et corruptibilis tenet consequentia quia si sic esset scilicet quod aliquid generetur et non esset
generabile et corruptibile et non esset corruptibile sed hec sunt inconvenientia et impossibilia
et assumptum probatur quia materia non est nisi aliquid quod non incipit esse in
illa consequentia et bona eo quod arguitur ab exponentibus ad expositum et assumptum probatur
notum est de se sed 2a probatio sic licet in ... in materia ante hoc non fuit sed
materia prima in materia ante hoc ... non fuit nisi ... si non sed licet in generatione
de opposito generationis scilicet hoc materia prima in materia ante hoc ... fuit nihil ...
sed quandocumque materia prima fuit nihil ... licet in generatione erat ... in materia ante
hoc ... fuit hoc ... licet generatione et similiter ideo prima consequentia fuit bona et tamen
arguitur sic materia prima incipit esse ... nihil ... materia prima inci
pit esse tenet illa consequentia quod ... est indefinita et ... et similiter
simpliciter et ... nihil ... materia incipit esse ... materia incipit esse
et eodem modo potest probari alia pars assumpti scilicet materia desinit esse 2o
sic sed secundum alterationes ad alterationes sic secundum generationes ad generationes
sed secundum alterationes res alteratur et secundum generationes res generatur et econtra
ergo similiter et ... nota est eo quod secundum alterationes res dicimus
esse alteratum ut forte dicimus esse alteratum de calido in frigidum
de albo in nigrum et similiter incongruenter 3o auctoritas Aristotelis patet hoc
primo huius qui dicit quod materia est id quod res invenit generari — 4o sic ... quod
... et illud magis sed ... materia omnia sunt generabilia ergo
materia ... generabilis ... nota est de se et assumptum primum patet ...

physicorum primo ... et primo huius qui dicit materiam esse
causam generationis et corruptionis et cuius signum est ut dicit quia
cuncta materia habentia sunt generabilia — 4o sic totum compositum primo est
generabile et materia est pars generabilis tenet consequentia eo quod quidquid con
petit toti composito primo competit cuilibet parti compositi non primo ut
patet primo huius et assumptum patet per Aristotelem 1o metaphysice ubi dicit ipsum
totum esse illud quod materia vere generatur — In oppositum arguitur auctoritate
Aristotelis primo huius qui ipsam materiam ponit ingenerabilem et incorruptibilem
huius cum quibus solutio non dependet ex difficultate ratione sed solum
ex modo loquendi doctorum — Secundum quod sciendum quod aliquid dicimus
esse generabile et corruptibile dupliciter vel quia per se est generabile vel per accidens
est generabile primo modo dicitur esse generabile quod simpliciter habet esse post non esse et
per oppositum dicitur corruptibile sed per oppositum dicimus corruptibile vel simpliciter
in quo aliquid generatur vel corrumpitur sed quemadmodum consueti sumus
dicere dolere a corde quia vivum in dolore accessit sed hoc solum
dependet ex modo loquendi usitato — Ad hoc sciendum quod aliquid
generatum vel corruptum est dupliciter secundum quemadmodum loquuntur doctores
sed uno modo dicimus aliquid generatum secundum partem et est id quod secundum
generationes aliquando dicimus aliquid generatum totaliter et consequenter
quod in materia tunc accidit generationis 2o dicimus aliquid generatum
totaliter eo quod quelibet parte totius attribuimus aliquomodo generatum
— Ad hoc sciendum quod aliquid generatum vel corruptum est dupliciter
vel simpliciter vel secundum quid id dicimus generatum simpliciter quod habet esse
simpliciter postquam non habuit esse sed id dicimus generatum secundum quid
quod aliquo modo habet esse tale postquam non habuit esse tale sed ... has
distinctiones ponit conclusiones ad modum doctorum loquendi prima
est ista materia non est generabilis per se 2a materia non est generabilis totaliter
3a materia non est generabilis totaliter — 5a materia non est generabilis
simpliciter — 4a materia est generabilis per accidens — 5a materia
est generabilis secundum partem — 6a materia est generabilis secundum quid — 6a
nulla harum ponit et patet declaratione terminorum sed solum tenet
ex modo loquendi doctorum — Prima probatur sic si materia esset generabilis
per se ipsa desineret esse per se secundum quod nihil et similiter primo huius
qui ponit eam esse eternam et tenet ex modo loquendi
per expositionem — Secunda 2o probatur sic si materia esset generabilis totaliter secundum quod
ipsa materia fieret generabilis sed hoc inconveniens et similiter eo quod sola forma
est terminus generationis ut patet 1o metaphysice tenet consequentia ut prius ex modo
loquendi doctorum — 3a conclusio probatur sic si materia esset generabilis totaliter
ipsa materia esset aliquid compositum ex partibus totaliter quelibet parte a qua
sit unum et dicitur aliquomodo hoc generabile sed hoc et similiter eo
quod tunc esset homo sed ... sine partibus sed est contra ... ergo
... et similiter tenet consequentia ut prius — 6a 5o probatur sic ut prima
si materia esset generabilis simpliciter ipsa simpliciter careret esse postquam non
esse generatum et similiter ut dicit et tenet consequentia ex modo loquendi
— 4a probatur sic id est generale per accidens in quo aliquid dicimus
fieri vel generari sed in materia aliquid dicimus fieri et generari in ipsa
materia est generabilis per accidens consequentia nota est de se et assumptum primum
patet ex modo loquendi usitato sed hoc notum est ad experientiam
et patet primo de generatione quod natura numquam separatur a morphicis

et passionibus. Quarto arguitur sic id est generabile subiectiue quod est subiectum generationis materia est huiusmodi igitur materia non est de se et alias opinio quod contradiceret in corpore questionis et alias secundum quod auctoritates patet per ... primo huius quia ponit materiam esse causam generationis et corruptionis non [illegible] minora non ... causam materialem. Ad quartum quod id est generabile et corruptibile in quo in quo aliquid novum habet esse postquam non esse. Sed in materia aliquid novum habet esse postquam non esse ut deductum est igitur. Solutio quod omnis huiusmodi propositio est falsa de rationis formationis ad quod sunt aliqua similia igitur ad multas propositiones in hac questione positas sunt similia in materia non est de se et alias per ... contento quod omnem hanc propositionem ... propter bonum ad quam cum similiter sunt deductione formationis dictum esse. Igitur hec non adhuc propositiones materia est generabilis et quod materia est generabilis per accidens materia est generabilis subiectiue scilicet ... materia est generabilis ergo hec propositiones erunt ... materia tenet predicata et alias ... non sunt materia est generabilis per accidens igitur materia est generabilis primo oppositum ... alias ... materia non est generabilis infert istam materia nunc est generabilis ... non ... sequente sunt indistributiue ... et distributiue. Sed hec propositio materia nunc est generabilis ... quia istam materia est et quod generabilis materia est per accidens generabilis eo quod ad materiam istam est per accidens generabilis sunt ista materia aliquomodo est generabilis. Sed iste due propositiones ... materia aliquomodo est generabilis et materia nullo modo est generabilis. Sed dicendum quod ... realis ... in quolibet ... quod ... propositiones ... propositione ... quod ... admitti ... formationis. Per hoc ad quod ad primam ... ad ... similiter ... huiusmodi ... materia prima incipit esse nihil ... materia prima desinit esse nihil ... desinit esse nihil ... materia prima incipit esse ... nihil ... materia desinit esse et ... quod ut visum fuit in ... iste due propositiones diuersas habent expositiones sibi inuicem ... expositiones huius propositionis materia prima incipit esse nihil ... hec materia nunc est nihil ... et in instanti ante hoc non fuit nihil ... expositiones huiusmodi ... nihil ... materia incipit esse sed hec nihil ... est in ... et in instanti ante hoc ... non fuit materia. Sed ad primas duas expositiones non sequitur ... due expositiones ... ad ... non sunt materia nunc est nihil ... et in instanti ante hoc ... non fuit nihil ... materia nunc est nihil ... et in instanti ante hoc ... non fuit eo quod oppositum ... sunt ... ad ... dico quod ... non ... consequentis ... et ... Ad ... patet dicta quod ... ad ... non ... alterationis non alteratum ... eo quod non est ... alterationis sed solum alteratum ... et sic concessum est ipsam materiam esse generabilem ... ad ... dicit ... eo quod materia est id quod generatur subiectiue in ... Ad ... ... quod ... non tenet in ... ubi exprimitur esse ... aliquis effectus ... et ... habent ... causam ... hoc ... in ... est ... calidus et ... [illegible]

19 [?]

probat esse tale sed si ipsum est tale ergo materia esse tale. Ad quintum patet ad ... ad ... modo loquendi ... sicut quod ipsa materia per se est generabilis subiectiue et sic patet questio ...

Queritur consequenter

Circa litteram philosophi ... utrum ... est ... ipsa materia sit per se intelligibilis et cognoscibilis. Et arguitur quod non. Primo non est ... sibilis ... materia non est intelligibilis ... tenet ... auctoritate ... et ... 2º et 3º ... quecumque intelligentie fantasmata speculari sed nullum simile est fantasiale ... et assumptum patet auctoritate ... 2º ... ubi ... non esse ... ... Secundo sic materia ... non potest mouere intellectum ... est non est intelligibilis tenet consequentia eo quod intellectus ... purus passiuus ... recipiens ... intelligens a quo ... sed assumptum patet auctoritate ... primo huius ubi dicitur materiam esse ... in potentia secundum nullum ... potest ... mouentem ... 3º si materia esset intelligibilis ipsa moueret intellectum tenet consequentia ut prius ... consequens est ... eo quod ... materia esset nobilior intellectu quod ... contra ... philosophi 3º philosophi ... ... et passo ... arguitur sic materia non intellectiua ... non est intelligibilis assumptum patet ... ... materia ... intellectu ... non ... materia ... potentia ... intellectus ... non ... ut ... 3º de anima. 4º arguitur sic materia non est actu abstracta ... materia non est actu intellecta tenet consequentia ... eo quod actu ... esse actu abstractum ... patet ... quod materia non potest abstrahi a condicionibus ... 6º arguitur sic si materia esset cognoscibilis aut hoc esset per speciem propriam aut per speciem alienam sed nullo modo ... eo quod non est ... actu ... ... anima ... ipsam solum esse intelligibilem ... analogiam ad formam ... per speciem alienam ... materia intellectiua ... ipsa materia intelligitur ... ... tanta ad obiectum solum ... obiectum ... alter ... quod conceptus asini formam hominis ... representare ... tenet consequentia quod ... non ... conceptus ... ab ipsa forma ... representare ipsam materiam ... conceptus asini ... representare hominem cum tanta sit distinctio realis inter formam et materiam quanta est distinctio inter hominem et asinum. Ad oppositum arguitur auctoritate ... primo ... dicit ipsam materiam esse cognoscibilem ... analogiam ad formam. Ad istam questionem aliqui ... ... ponunt ... tres ... prima est ista materia est intelligibilis 2ª materia non est intelligibilis per se 3ª materia est intelligibilis per accidens. Prima ... sic id est intelligibile ... obiecto adequato intellectus sed materia est huiusmodi. 2ª ... sic id non est intelligibile per se quod non est ens actu sed materia non est ens actu ... primo huius ... contento quod intelligibile per se debet esse ... et ... ... intellectus ... conclusionem probant sic materia est intelligibilis per ... conclusionem primam et non intelligibilis per ... ... quod ... est intelligibilis per accidens ... opinio ponit modum quo ipsa materia est intelligibilis ... quod ipsa materia non est intelligibilis.

[illegible] ut p[illegible] 2[illegible] et eiusdem [illegible] intellectus [illegible] forme [illegible] fuit [illegible] ad [illegible] intellectu forma intellectus [illegible] ad experientiam [illegible] ipsa [illegible] intellectus [illegible] plurium formarum [illegible] difficile [illegible] si [illegible] intellectus naturaliter [illegible] plurium formarum [illegible] istarum formarum non [illegible] naturaliter [illegible] suas formas [illegible] cum hoc [illegible] formas plures [illegible] ad experientiam [illegible] ad quaestionem. Circa cuius [illegible] aliquid esse intellectum [illegible] conceptu [illegible] in conceptu speciali [illegible] utroque modo [illegible] conceptu simplici [illegible] conceptu composito ita quod aliquid concipimus conceptu singulari et simplici et aliquid concipimus conceptu singulari et composito et aliquid concipimus conceptu speciali simplici et aliquid concipimus conceptu speciali composito [illegible] conceptum specialem simplicem [illegible] conceptum et solum talem [illegible] ex notitia intuitiva rei [illegible] conceptum specialem [illegible] equivalentem includit plures conceptus quo modo dicimus quod conceptus [illegible] conceptus specialis compositus eo quod iste conceptus equivalenter includit [illegible] conceptus eius [illegible] aliquid esse intellectum [illegible] dicimus [illegible] conceptus [illegible] non [illegible] et forte isto modo [illegible] intellectus [illegible] sola [illegible] dicimus aliquid esse intellectum [illegible] non quod ipsum [illegible] esse sub conceptu [illegible] quod ipsum [illegible] actu [illegible] et in isto modo [illegible] non solum [illegible] intellectus [illegible] multa [illegible] sit [illegible] intellectus eo quod [illegible] multos [illegible] actus [illegible] 2[illegible] ista [illegible] aliquae [illegible] intellectus [illegible] intellectus [illegible] in conceptu simplici [illegible] cognoscibilis in conceptu singulari composito [illegible] cognoscibilis [illegible] in conceptu speciali composito [illegible] non est cognoscibilis in conceptu speciali simplici. Prima [illegible] si ipsa [illegible] esset cognoscibilis [illegible] ipsa in esse ipsa [illegible] intuitive [illegible] nullam [illegible] intuitive cognoscibilis [illegible] intuitive cognoscibilis [illegible] aliqua [illegible] assumptum [illegible] si aliqua [illegible] esset [illegible] intuitive cognoscibilis [illegible] intellectus [illegible] sola applicatione [illegible] applicatione [illegible] in intuitiva [illegible] ista [illegible] intellectus [illegible] non esse intellectum [illegible] actu [illegible] ad intuitivam notitiam [illegible] non [illegible] intellectum [illegible] in [illegible] actu [illegible] et [illegible] intellectus [illegible] tenet [illegible] composito et assumptum

[illegible] nostra membra [illegible] intellectus [illegible] est [illegible] actu [illegible] ipsa [illegible] intellectus [illegible] notitia [illegible] aliquibus [illegible] intellectus [illegible] aliquid [illegible] et omne quod [illegible] ipsam [illegible] 3[illegible] cognoscibilis in conceptu [illegible] et conceptus [illegible] conceptus singularis et simplex [illegible] cognoscibilis in conceptu singulari et simplici prima [illegible] conceptus [illegible] composito [illegible] conceptus [illegible] et [illegible] conceptus [illegible] conceptus singularis compositus [illegible] cognoscibilis conceptu singulari et composito [illegible] conceptus [illegible] equivalenter includit hos conceptos [illegible] esse [illegible] quod est conceptus compositus [illegible] conceptus [illegible] est conceptus specialis et compositus [illegible] includit conceptus plures [illegible] potentia [illegible] esset intellectus conceptu speciali et simplici [illegible] talis conceptus [illegible] esse [illegible] ab intuitiva [illegible] et [illegible] illud [illegible] et tenet [illegible] non omnes conceptos simplices et speciales [illegible] ab intuitiva [illegible] in [illegible] quaestionis [illegible] esset intellectus isto modo [illegible] intuitive. [illegible] [illegible] intuitive [illegible] et quod omnis notitia intuitiva et [illegible] est solum [illegible] forma eo quod ipsa non [illegible] intellectus [illegible] conceptu speciali [illegible] in qua includitur conceptus [illegible] et [illegible] qui volunt [illegible] intellectus [illegible] esse cognoscibilem [illegible] ad formas ad [illegible] et ista [illegible] quae [illegible] non potest [illegible] esse [illegible] non sit aliquid [illegible] et [illegible] et [illegible] volumus [illegible] ipsam esse illud [illegible] ad [illegible] Contra [illegible] prima [illegible] sit omne [illegible] intellectum esse [illegible] ad primum modum [illegible] quod [illegible] adequato [illegible] prima [illegible] et assumptum [illegible] quod obiectum adequatum [illegible] quod in [illegible] potentia [illegible] obiecto [illegible] movet [illegible] non adequate. [illegible] [illegible] et [illegible] eundem [illegible] sit [illegible] prima [illegible] intuitive [illegible] cognoscibilis [illegible] cognoscibilis [illegible] ista [illegible] non est [illegible] quaestionis [illegible] ea quae intuitive cognoscitur [illegible] movet [illegible] et omnia talia [illegible] intellectus

ρsc primo modo et assumptum quod multiplicitur primo sic sc naturalis
vel compositum naturalis, et obiectum proprium intellectus, sed intellectus non fertur in
obiectum proprium intellectu aliquo alio et intuitive fertur in eam igitur
nota est et assumptum probatur, nam actus non est obiectum adequatum
intellectus cum actui simul obiecta ponuntur sensitiva quod quiditas propor-
tionalis vel quiditas rei naturalis est obiectum adequatum intellectus
et confirmatur quia vel intellectus habet aliquod obiectum proprium et adequatum
vel nullum, sed non nullum ut notum est, ergo habebit aliquod, sed id non
potest esse nisi sola vel quiditas rei naturalis, ergo ipsa sola intellectus intelli-
gibilis et cognoscitur ab intellectu, sed ante 2m auctoritas precedens quia iterum
dicit quod obiectum proprium et adequatum ponitur et id intellectu quo cognoscimus
omnia cognoscibilia ab illa ponuntur — 2o arguitur sic ad propositum
idem. Ante quidquid potest virtus inferior hoc potest virtus superior
et adhuc plus, sed virtus sensitiva et virtus inferior ad virtutem
intellectivam ut notum est, potens cognoscere aliquod obiectum intuitive
ut patet tractatum de [illegible] ergo virtus intuitiva
superior potest cognoscere aliquid cognoscere intuitive 3o
sic et redit quia in eam sicut se habet virtus sensitiva ad
comprehensionem actum sic se habet virtus intellectiva ad comprehensionem
sed virtus sensitiva respectu actuum habet cognitionem intuitivam ergo virtus
intellectiva respectu [illegible] habet cognitionem intuitivam, antecedens tenet consimiliter
[illegible] sicut se habet [illegible] ad [illegible] sic se habet intellectus ad intelligibilia
et hec est concessa ut dictum est in suo [illegible] — 4o
arguitur sic quiditas sic potest intellectus sed individuum potest sentire
et sic individuum potest et intuitive cognoscitur sensitiva sentitur sic
sola potest et intuitive ab ipso intellectu [illegible] ergo tenet consimiliter
et assumptum probatur per [illegible] 2o de anima ubi inquit quod ad alterum
magnitudo et magnitudinis esse magnitudinis apprehendimus per sensum
sed magnitudinis esse apprehendimus per intellectum — Hoc item
confirmatur auctoritate [illegible] quia sicut dicitur quod intellectus apprehendit
alietatem que ut formam et individuum apprehendit for-
mam potest, sed apprehendit individuum intellectu [illegible] — 4o arguitur
sic omnis notitia intellective qua indicatur aliquid esse vel non
esse est notitia intuitiva, sed aliqua est indicium intellectus, et
non prima vel sola aliqua intellective quo indicatur hoc esse vel
non esse, ergo aliqua est notitia intellectus respectu sic intuitiva
[illegible] et tenet assumptum primum patet ex [illegible]
notitia intuitiva, sed [illegible] precedente quia [illegible] indicium intellectus
quo indicat sortem esse vel non esse [illegible] sorte apprehendit
Contra hoc arguitur sic [illegible] potest intelligibilis
ergo [illegible] potest intelligibilis [illegible] et [illegible]
[illegible] sed [illegible] potest intelligibilis [illegible]
et intellective [illegible] actum sciendi, sed omne quod [illegible] actum sciendi
movet ad [illegible] sui, sed omne quod movet ad [illegible] sui
est potest intelligibile [illegible] prima nota est ex dictis
in precedente questione, sed 2a probatur quia si non esset aliquid est
conceptum quod nunquam movebit potentiam ad [illegible] sui quod

[illegible] et [illegible] eo quod omne obiectum apprehensum movet potentiam causando
similitudinem sui, sed [illegible] ultima [illegible] quia [illegible] de potest
intelligibile [illegible] quod esse et [illegible] movet potentiam ad sui cognitionem
— 2o arguitur sic nihil in intellectu tenet actum sciendi in quod [illegible]
sed nihil prima et quod incomplexum et nihil prima non est in intellectu
[illegible] actus sciendi. Contra conclusionem [illegible] arguitur sic [illegible] esset
cognoscibilis in aliquo conceptu simpliciter equali [illegible]
in conceptu [illegible] sibi et aliis, sed nullus est conceptus [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible] quod nota est [illegible] assumptum
primum, sed assumptum 2m probatur, nam et sola [illegible] diversa [illegible]
[illegible] sibi [illegible] tenet [illegible] eo quod primo diversa in nullo
[illegible] debent convenire et assumptum [illegible] patet per [illegible]
potest arguere contra conclusionem quartam, sed [illegible] quintam
arguitur sic nullus est conceptus compositus, ergo nulla [illegible] in
aliquo conceptu composito, quod tenet [illegible] quia [illegible]
[illegible] assumptum probatur omnis conceptus est actus [illegible] sed
[illegible] dicitur [illegible] sed [illegible] talium actuum [illegible] indivisibile
ergo omnes conceptus sunt simplices et indivisibiles, assumptum primum
patet eo quod omnis conceptus est [illegible] sed 2m patet [illegible]
[illegible] quod dicitur [illegible] esse [illegible] superficie, sed assumptum
patet per [illegible] et [illegible] in 3o de anima quod virtus intellectiva [illegible]
virtus [illegible] Contra conclusionem ultimam arguitur sic nihil potest
[illegible] cum [illegible] quod non est [illegible] non [illegible] ergo nihil potest [illegible]
conceptu simpliciter et equali [illegible] nota [illegible] eo quod [illegible] in-
telligi in conceptu speciali [illegible] quod non potest [illegible] a quo non
intelligente, sed assumptum [illegible] primo sic nihil [illegible] esse [illegible]
quod non est [illegible] ergo nihil potest [illegible] alio quod
non est [illegible] tenet [illegible] eo quod [illegible] res se habet [illegible]
sic se habet ad cognoscendum ut patet 2o [illegible] — 2o sic nihil potest [illegible]
[illegible] nullo [illegible] suo [illegible] ergo nihil potest [illegible]
cum [illegible] non [illegible] et assumptum patet [illegible] quia
[illegible] possunt [illegible] sibi
[illegible] in [illegible] istis omnibus non obstantibus
teneo conclusiones [illegible] respondeo ad [illegible] [illegible]
ad primam [illegible] assumptum [illegible] non est [illegible] adequato
intellectus [illegible] potest [illegible] in intellectu [illegible] respondeo quod
nullum est [illegible] adequatum intellectus [illegible] omnia ab
intellectu intellecta [illegible] in primo [illegible]
[illegible] notitia a notitia [illegible] quia [illegible]
[illegible] est notitia intuitiva [illegible] obiectum
adequatum intellectus in intellectu et adequate cognoscitur [illegible]
intellectus et omnia [illegible] illo adequato intellectus [illegible]
[illegible] ab intellectu [illegible] non adequate [illegible] quia [illegible]
visum [illegible] nullum obiectum adequatum intellectus [illegible] quia nulla [illegible]
[illegible] in intellectu ab intellectu [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] respondeo [illegible]
ad [illegible] respondeo [illegible] assumptum si [illegible] obiectum intelligas

tiam vel c̄pdi[ct]e sc̄ quia nulla talis visio et intuitive est
[illegible] et nulla talis est obiectum intellectus pro[illegible] intellectu cum [illegible] ex qua
[illegible] solum [illegible] q̄ [illegible] nullum esse obiectum [illegible] quo [illegible]
alia [illegible] intellectiva [illegible]. Ad 2um rn̄deo et potest dici [illegible]
[illegible] q̄ quidam potentia sensus inferior potest [illegible] superior si [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] vel potest dici [illegible] tota
[illegible] q̄ sensus superior [illegible] esse [illegible] [illegible] sensitivi in [illegible]
[illegible] testatus est [illegible] ipsius [illegible] que non potest talis ap-
prehendi [illegible] intellectum ut ipsa visio intuitiva ab illa [illegible]
Ad aliud potest rn̄deri [illegible] [illegible] [illegible] dictam
vel [illegible] [illegible] [illegible] quia sensus sensitiva [illegible]
cuius obiecto talem [illegible] et ad [illegible] q̄ talem [illegible]
potest a tali [illegible] intuitive apprehendi [illegible] sit non est [illegible]
et [illegible]. Ad aliud rn̄deo si [illegible] intellectu [illegible] in [illegible]
[illegible] nego assumptum et ad autem rn̄deo q̄ [illegible] [illegible]
non aliud [illegible] in [illegible] intellectum actum [illegible] et actum
intellectus [illegible] [illegible] [illegible] quantum [illegible]
[illegible] formam [illegible] quantitatem et non sensus
sensitiva apprehendit [illegible] sensus intellectus apprehendit
esse magnum et similiter rn̄de ad [illegible] aliam [illegible] et tertium
[illegible] ad aliam [illegible] assumptum [illegible] et 2m et non [illegible] non probat
[illegible] in q̄ [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] cuius [illegible] [illegible]
[illegible] talia [illegible] que [illegible] sortem et non [illegible]
sortem esse et non [illegible] q̄ [illegible] [illegible]. Ad primam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] in intellectum [illegible] actu
et [illegible] assumptum [illegible] ad [illegible] rn̄deo [illegible] assumptum [illegible]
omnes hec [illegible] et similes [illegible] [illegible] intellectum
movet intellectum et [illegible] apprehensum [illegible] intellectum movet
intellectum aliquid [illegible] causando actus intellectus [illegible] ab obiecto
[illegible] [illegible] [illegible]. Ad 2um [illegible] dico [illegible]
probat solum modum [illegible] et non est [illegible] q̄ [illegible] q̄ in intellectu
[illegible] actum intellectus [illegible] est [illegible] et sit [illegible]
a [illegible]. Ad primam rationem [illegible] tertiam nego [illegible]
[illegible] ad [illegible] dico q̄ non plus [illegible] q̄ [illegible] et actus
in nulla [illegible] tale [illegible] sed non [illegible] quam in aliquo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et actus [illegible]. Ad secundum
[illegible] [illegible] si [illegible] esse [illegible] intellectus [illegible] vel visio
vel equivalenter non [illegible] probat [illegible] non esse [illegible] visio
sed non probat quam aliquis sit conceptus equivalenter [illegible]
quo [illegible] [illegible] esse [illegible]. Ad alia
dico q̄ [illegible] omnis [illegible] non potest [illegible] q̄
non est [illegible] non [illegible] quia [illegible] et [illegible]
[illegible] equivalenter [illegible] et non potest [illegible] assumptum et [illegible]
est ut [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] non tamen potest [illegible] [illegible] quam [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible] dico q̄ ista
[illegible] sit non est [illegible] ab [illegible] vel aliter dico q̄ [illegible]
non est [illegible] eo q̄ non [illegible] quo [illegible] ad esse
q̄ sic [illegible] ad cognoscendum. Ad ultimam [illegible] intellectus
[illegible] et [illegible] q̄ [illegible] et [illegible] voluntas [illegible]
intellectus [illegible] actu [illegible] [illegible] indistincta [illegible]
potest [illegible] indistincta [illegible] nec [illegible] distincta
[illegible] potest [illegible] distincta [illegible]. [illegible] rn̄de ad
rationes [illegible] ad primam dico q̄ [illegible] [illegible] prima
[illegible] 2a et 3a non omnes probant [illegible] esse [illegible] posse
movere intellectum. Ad [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] dico q̄ ista [illegible] in intellectu non est [illegible] sufficiens
ad [illegible] [illegible] non posse intellectum eo q̄ multe sunt
[illegible] multo maiores [illegible] et [illegible] quamvis ista
[illegible] sit assignata. Ad 4am nego assumptum ad [illegible]
[illegible] q̄ [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quo non [illegible] potest esse abstracta. Ad ultimam
dico q̄ [illegible] non tamen [illegible] [illegible] vel potest
dici q̄ [illegible] [illegible] neque aliquem eo q̄ ipsa
non est [illegible] [illegible] solum est [illegible]
[illegible] [illegible] et sic [illegible] questio [illegible]

Consequenter queritur

Utrum potentie [illegible] sint infinite et
arguitur q̄ sic forme [illegible] sunt infinite cum a-
[illegible] et aliqua [illegible] et [illegible] sunt infinite [illegible]
[illegible] et [illegible] et assumptum [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] 2m [illegible] eo q̄ [illegible] si sic. Secundo
arguitur sic [illegible] est infinitus [illegible] sunt infinite
[illegible] tenet [illegible] quia alias [illegible] non posset salvari
infinitatem [illegible] in [illegible] infinitatem potentie et assumptum
[illegible] [illegible] 3o [illegible] 3o arguitur sic [illegible]
est infinita [illegible] potentie [illegible] sunt infinite [illegible] tenet
quia [illegible] [illegible] et aliqua [illegible] assumptum [illegible]
[illegible] 3o [illegible]. 4o arguitur sic non tot sunt potentie [illegible]
[illegible] [illegible] infinite sunt potentie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] assumptum [illegible] q̄ si non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cessabit [illegible]. 4o
arguitur sic [illegible] omnis [illegible] vel est [illegible] vel [illegible] sed non
omnis [illegible] [illegible] [illegible] sed quedam et aliqua
[illegible] [illegible] tenet [illegible] ultima eo q̄ [illegible]
ab inferiori ad superius [illegible] [illegible] tenet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
aliam [illegible] est [illegible] bona et totum assumptum [illegible]. Ad
oppositum arguitur sic si in [illegible] essent potentie infinite

sequitur quod esset dare actu infinitum consequens est falsum ergo et primo huius
ergo et cetera consequentia patet ex eo quod potentie materie actu sunt infinite
vel in infinitum ergo si sunt infinite et actu infinitum pro
cessus. Secundo sic si sic sequitur quod aliquid infinito
esset maius quod non videtur esse verum tenet consequentia eo quod ante
generationem sortis plures erant potentie quam post generationem sortis
eo quod sorti generatur corrupitur eius potentia. 3o sic potentia
materie non est res distincta a materia ergo potentie materie non sunt in
finite tenet consequentia antecedente quod materia non sunt infinite et
cetera apparebit in sequentibus. Secundum quod circa
potentiam materie duplex est opinio quidam ponunt potentiam materie non
esse rem distinctam a materia propter opinionem modernorum. Alia vero ponit
potentiam materie esse rem distinctam ab essentia materie omnino
opinione contraria sed quia ad huc non est visum que
harum opinionum vera sit vel falsa ideo respondeo ad istam questionem
secundum utramque viam. Unde tenendo quod potentia materie sit res
distincta ab essentia materie. Pono has conclusiones prima est ista
in materia sunt infinite potentie 2a in materia non sunt infinite
potentie 3a potentie materie non sunt res distincte ab essentia materie
ergo quod ista opinio est falsa. Prima conclusio probatur sic tot sunt potentie
materie quot erunt forme generande in materia sed infinite erunt forme
generande in materia ergo infinite sunt potentie in materia consequentia nota
est de se et assumptum probatum est. Sic quod cuilibet forme generande
est distincta potentia vel omnium formarum generandarum est una
sola potentia. Si primo modo habetur propositum. Si secundo scilicet sorte
generato sortes est impotentia et scilicet quod aliquid ab eterno
incipiebat corrumpi et continue corrumpebatur et continue usque
in eternum corrumpetur et tamen numquam erit hoc corruptum sed hec
sunt falsa et impossibilia ergo et illud ex quo sequitur et tenet consequentia
eo quod sorte generato manet ista potentia qua plato
fuit vel est impotentia et eadem potentia qua plato est
impotentia et sortes fuit impotentia ergo sorte generato sortes
est impotentia et consequentia 2a patet ex eo quod ab eterno homines
generabantur et in eterno homines generabuntur et impotentie omnes
forme potentia desinunt esse. 2a 3o probatur sic si in materia
esset infinite potentie sequitur quod eternum aptitudine esset corrumpi
aptitudine prius sed hoc est falsum et contra philosophum primo celi in fine probo
quod potentia sortis et fuit eterna aptitudine essendi et aliquando inci
piebat esse in materia si fuit eterna in materia et numquam desinit esse
hoc est propositum si non fuit eterna in materia et aliquando incipit esse
in materia ergo ista potentia fuit in materia et quero tunc de
ista potentia aut ista fuit eterna in materia aptitudine et a
aliquando incepit esse si fuit eterna in materia et aliquando corrumpitur
hoc est propositum si non fuit eterna ergo aliquando incepit esse in materia
ergo in materia fuit impotentia ad istam potentiam de qua quero
ut prius et sic procedendo in infinitum oportet ponere potentias sub

ordinatas infinitas in materia quod est absonum dicto in phisica
3a conclusio probatur sic potentia activa dei non est res distincta a deo
ergo potentia passiva materie non est res distincta a materia tenet consequentia
ex convenientia similitudinis eo quod si deus potest secundum se ipso agere cum alio quod non
est deus cum subiecto ipsa materia secundum se ipsa cum alio quod non est materia cum
subiecto potest recipere formas generandas et assumptum apparet
nam nisi sic esset sequitur quod in deo esset compositio actus et modo in deo
fuit aliqua complexio quod est contra dicta in phisica et tenet consequentia eo
quod potentia activa dei potest esse res quod non est res quod est deus ergo et
aliquis actus inherens deo quod actio completa desinunt esse. Et
conclusio ergo sic ista opinio est falsa ad quam sequitur contradictoria sed
ad opinionem istam sequitur contradictoria ut deductum est et est falsa.
Alius est modus ponendi tenentium ipsius potentie materie que ponit potentiam
materie non esse rem distinctam ab ipsa materia et in illum modum ponendi quo
habet quecumque dicunt potentiam materie sit res distincta ab ipsa materia
sive essentia materie et arguunt quod sic si potentia materie non esset res distincta
ab essentia materie sequitur in materia vel saltem plura esse unum sed hoc est
falsum ad experientiam ergo illud ex quo sequitur et consequentia probo antecedens
quod sic in materia sic dicitur si in materia fuit unica et agens fuit unum
et potentia fuit unica materie est forma est unum sed multarum formarum
distinctarum est unum et idem agens ut patet calitas et le
vitas et forme ignis quarum omnium materia est una ergo si potentia
fuit unica sunt ille forme unum. 2o sic si unum contrarium recipitur
esse in uno recipitur omnium oppositorum in materia susceptorum et reliquum sed
actus et potentia sunt huiusmodi relata quorum actus habet esse hic aliquid
omnium oppositorum in materia susceptorum ergo potentia et ad propositum ter
minum sequitur expositorum est in materia et reliquum et 2m assumptum
quod ad propositum patet per philosophum 2o metaphysice ubi dicit actum
et potentiam esse huiusmodi relata. 3o arguitur sic quorum unum corrumpitur
alio non corrupto ista non sunt realiter idem sed potentia materie corrumpi
tur materia non corrupta ergo dicitur realiter consequentia nota est de se et assumptum
probatur per quod ubi potentia generatur et applicatur
et hoc patet per philosophum 2o primo huius quod ipsam potentiam materie inde
ventam forte poterit corrumpi. 4o sic potentia est differentie
entis realis et est ens reale eo quod differentie entis differentie
est explicatam sed non ens exprimit entitatem vel entis
entis et assumptum patet per philosophum 3o huius ubi diffinitio motus sic
dicit motus est actus entis in potentia in quantum est in potentia.
4o sic illud quod est actus in materia desinens esse quod in materia non de
sinit esse est eius distinctum a materia ista non est de se sed potentia
materie est huiusmodi ut probatum est per philosophum primo huius qui dicit quod in
generatione porcelle esse ipsius individui est in materia potentia ad
esse individui istius sed cum generatione sequitur non est in materia potentia
ad esse illius individui et hoc oportet. Sed hoc non esset nisi
potentia materie esset actus distinctus materie desinens aliquando
esse quod in materia non desinit esse. Ad oppositum arguitur sic quod si
potentia materie esset res distincta ab essentia materie sequitur

quod in materia essent infinite potentie realiter et actualiter distincte
et hoc videtur esse falsum igitur una conclusio contra prius positam et secundo et tertio.
Sciendum quod apud logicos hoc nomen potentia sumitur multipliciter primo
modo dicitur potentia esse quidam respectus consequens relationis quo mediante
ipsa materia refertur ad formam inducendam rei generandam. Alio
modo potentia dicitur esse quedam habilitas vel naturalis potentia qua materia
materia potest omnem generationem recipere et sic esset potentia de secunda specie qualitatis.
Tertio modo potentia dicitur quod subiectum potens et isto modo materia et subiectum
potens sunt nomina equivalentia. Secundum hoc ponuntur conclusiones tres
quarum prima est ista potentia materie non est respectus distinctus ab
essentia materie patet. Secunda est ista potentia materie non est habilitas vel
naturalis potentia vel de secunda specie qualitatis materie addistincta. Tertia
materia est eadem cum potentia materie vel potentia materie et impariter
materie essentia ex oppositis se correlative. Quarto dicitur quod potentia
materie non est aliqua entitas realis ipsi materie addistincta. Prima
conclusio probatur sic si potentia materie esset respectus aut ille respectus est divisus forma
aut quod divisus forma est in materia non amplius inest in potentia ad eam
secundo eo quod non solum talis respectus esse recipit entitatem ab eo et ab eo
sed eius talis respectus non est quod forma generanda non divisa est sed talis respectus
non est. Secundo sic si materia haberet huiusmodi respectus sequeretur ut prius quod
infinities infiniti essent respectus in materia sibi invicem realiter addistincti
sed hoc videtur esse falsum tenet consequentia eo quod ipsa materia ad infinitas immo
infinities infinitas partes graduales alicuius forme est graduabilis
in potentia. Tertio sic si sic sequeretur quod quolibet agens produceret aliquam
formam gradualem in materia infinities infinitas potentias corrumperet
in materia sed hoc videtur esse falsum et non concordat dictis philosophus tenet
consequentia eo quod materia distinctum habet respectum ad quamlibet partem proportionalem istius
forme gradualis. Quarto secundum istam opinionem vel contra opinionem oppositam
quod ad agens corporale nunc id corrumperet quod ab eterno fuit in materia quod
est contra philosophum primo celi. Quarto arguitur sic nullus respectus est distinctus
a rebus absolutis cum oppositione mediis concepta sed in materia non est potentia(?)
talis respectus ipsi materie addistinctus consequentia nota est de se et assumptum supponitur
pro nunc. Secunda conclusio probatur sic materia omni concepto quod non est materia potest re-
cipere omnem formam generandam ergo non est ponenda huiusmodi habi-
litas qua mediante materia recipit omnem formam esse generandam
consequentia nota est per regulam aristotelis per eum est sic probata et assumptum
notum est de se quod ista realitas si addita non faceret ad hoc ut ipsa
materia ipsam formam recipiat. Secundo possit arguere arguitur sic quia
tertio primo sic quod si sic sequeretur quod infinite immo infinities infinite
essent habilitates in materia sibi invicem realiter addistincte immo sequeretur
quolibet agens aliquam formam gradualem producens infinitas huiusmodi
habilitates corrumpere quod non est verum et tenet consequentia ut prius. Item sequeretur
quod ista habilitas ab eterno fuit in materia et tamen nunc esset corrupta
in materia. Tertio sic si esset huiusmodi habilitas in materia aut igitur esset
forma substantialis vel accidentalis non substantialis quia tunc aliqua fuisset

forma substantialis eterna in materia quod est contra ponentem per hunc secundo et sexto et tertio
celi et est contra quod tunc omnis tamen in materia fuisset accidentalis non
potest dici quod sit forma accidentalis eo quod omnis forma accidentalis
aliqua sibi presupponit formam substantialem in materia, sed sequitur ut prius
aliqua ab eterno fuisse forma substantiale in materia. Quarto sic si esset
aliqua huiusmodi potentia sequeretur quod esset potentia omnem
excludens actum sed hoc videtur esse impossibile et tenet consequentia quia talis
potentia non potest esse aliquis actus nec substantialis nec accidentalis et
tertio probatur sic materia se ipsa recipit formam generalem ergo se ipsa
est potentia consequentia nota est et assumptum patet quod materia se ipsa est potentia
secundum quod apparet per philosophum et commentatorem primo huius in multis locis.
Secundo sic quelibet forma educitur de potentia materie et quelibet
forma educitur de essentia materie ergo essentia materie est potentia materie
et secundum istud dicitur quod potentia est aliquid et non est distinctum
a materia potentia materie est ut dicitur. Contra ipsas istas arguitur
et maxime contra secundam est principium passivum distinctum ab eo cuius est
principium passivum sed potentia materie est principium quo materia recipit formam
ergo et cetera non eo quod principium principiatum distinguitur sed hoc patet
ex communi usu loquendi philosophorum quia per ipsum potentiam esse principium quo
formaliter principium quod. Secundo sic materia de se est in generabilibus et potentia
materie de se est corruptibilis ergo potentia et eius non distinguitur. Tertio
sic potentia materie est actus materie sed materia non actus materie ergo potentia
materie et materia sunt distincta realiter. Hoc patet rationibus et tertio per
commentatorem primo huius secundo celi ubi dicit et attendit scilicet quod sit
in potentia omnibus formis et hoc quantum ad hoc rationibus tertio et sic
si potentia materie esset eius essentia tunc esse eius distingueretur
per ablationem potentie et post potentia materie aufertur a materia quia
potentia corrumpitur in adventu forme ergo et cetera hoc rationibus secunde
et non secunde idem commentator dicit. Exemplum tamen in materia quod in se
puta vel est se non potentia nec principio. Quarto arguitur sic potentia
activa est distincta ab eo cuius est potentia et potentia passiva est
distincta ab eo cuius est potentia tenet consequentia ex causa similitudine
et assumptum patet de igne cuius principium activum est caliditas. Quarto
arguitur sic materia est per se unibilis composita sed potentia non est per se
unibilis composita et potentia non est materia consequentia nota est et assumptum
patet sed secundum probatur quia respectus non est per se compositum sed potentia
materie est respectus ut patet per commentatorem in secundo prius allegato. Quinto
arguitur secundum in commentatorem aliquorum si potentia esset materia sequitur quod materia
esset in potentia ad aliquid et non sic. Sexto arguitur sic potentia
materie non ingreditur diffinitionem materie et non est materia tenet consequentia eo
quod diffinitio et partes diffinitionis exprimunt quidditatem rei et assumptum
patet auctoritate commentatoris ubi prius qui dicit quod potentia materie non est
substantia materie tamquam sit pars diffinitionis eius. Et ista ratio
primo ad primam nego assumptum et ad probationem dico quod ipsa
fundatur super falsa ymaginatione eo quod ymaginatur
esse distinctorum realiter necessario principium quo recipit et ut

illud intellectus quo primum recipit sed hic genus et finis non primum
partium scilicet ipso est quod et quo recipit. Ad 2m rationem dico
negando bonam et consimiliter ad 3m sed contra auctoritatem. Et secundum
quod aliquid esse actus est duplex vel quia ipsum forma actualis
alicui inherens realiter vel quia ipsum est praedicabile quod actualitas
et non posse praedicari de eo de quo praedicatur. Consimiliter aliquid dicitur
corpori duplex vel quia ipsum simpliciter recipit non esse per quam
habet esse et non dicimus album corporis quod res alba non est
per quam habet esse. Alio modo dicimus aliquid corpori non quia
recipiat vel habeat esse per esse sed quia solum desinit denominare
id quod prius denominabat quo modo dicimus album desinere quod album
desinit esse album. Ulterius sciendum quod [Commentator] voluit intelligere
huius compositionis [actus] et potentiae sed solum voluit intelligere hanc compositionem
[actus] et potentiae non est possibile primum [illegible] et hic per [illegible] [Commentator] [illegible]
prius allegatis nam [Commentator] post ista verba et accidit sibi eius
quod sit [in potentia] omnis forma [ex quo] scilicet [illegible] dicens non
quod potentia sed [illegible] eius ita quod sit per se diffinitionis et ideo vult [illegible]
quod [illegible] intellectus est forma sed sit [illegible] ipsa tamen non possit primum [illegible]
eo quod potentia non est per se diffinitionis intellectus et ideo sed actualis sit haec
[illegible] intellectus est potentia 2m [illegible] ipsa tamen non est [illegible] 2m intelligere
eundem. Ex hiis patet solutio ad auctoritates allegatas pro
[illegible] rationibus 2a et 3a nam non vult dicere [Commentator] ipsam potentiam
esse [substantialem] et [complementum] simpliciter sed solum vult eam esse complementum
[illegible] quo modo corporeitatis illud corpori quod album desinit de-
nominare. Consimiliter [Commentator] non accipit actus pro forma reali
alicui inherente sed solum accipit actus pro aliquo praedicato quod de alio
contingenter praedicatur. Ad 5m respondeo concedo antecedens nego consequentiam
et causa est quia [illegible] [indifferentia] eius [illegible] et [illegible] ipsa
et ideo [illegible] procedit scilicet [illegible] sit [opinantes] sic procedit per ipsis
[illegible] sit primum actum dei vel intellectus agentis vel [illegible]
non est distinctum contra ipsum [illegible] primum passivum non est distinctum
[illegible] ipsum eius primum passivum tenet [illegible] tibi [illegible]
[illegible] [illegible] aliquo modo [illegible]
sed [illegible] esset finis. Ad 4m respondeo negando bonam et ad probationem
respondeo quod [Commentator] voluit dicere [illegible] [illegible] per hoc [illegible]
esse [illegible] sed solum voluit dicere hic [illegible] potentia esse [illegible]
quod [illegible] non [illegible] non valet potentia et quod [illegible]
potentia et [illegible] quod [illegible] eo quod [illegible]
simpliciter et [illegible] per [illegible] et ideo [illegible] fallacia
equivocationis vel [illegible]. Ad 6m negando [illegible] et causa est
quod similiter non sequitur risibile non [illegible] differt [illegible]
[illegible] non [illegible] non valet [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] intellectus est potentia non
est possibile quod [illegible] non [illegible] sic non [illegible]
non est possibile homo est albus [illegible] homo non est albus. [illegible]
[illegible] respondeo ad rationes quibus [illegible] concedo antecedens

bonum [illegible] negando [illegible] cum [illegible] huius compositionis infinite
essent formae [illegible] ad quam [illegible] ipsa in se ipsa
et [illegible] [illegible] huius compositionis potentiae sunt finite eo quod
[illegible] sunt finite. Ad 2m respondeo negando assumptum et ad probationem dico
quod [illegible] nullibi potest hanc [illegible] et infinitus eo quod [illegible]
ipsius [illegible] scilicet quod nullus numerus infinitus est. Ad 3m nego
consimiliter assumptum eo quod nulla [illegible] infinita est in modo quolibet
finita est sed in infinitum [illegible] divisio [illegible]. Ad 4m respondeo
negando consimiliter assumptum de [illegible] [illegible] et ad probationem dico quod
[illegible] et [illegible] non tot formas potest recipere quam plures
sed [illegible] non [illegible] in [illegible] non sunt tot potentiae quam plures eo quod ad
illam [illegible] [illegible] aliqua esse [illegible] quod [illegible]. Ad
quintam respondeo distinguendo antecedens primum eo quod vel [illegible] disiuncta
vel disiuncte [illegible] non modo concedo [illegible] negando [illegible] assumpta
2o concedo [illegible] assumpta negando [illegible] eo quod non [illegible] dis-
iuncta [illegible] [illegible] sed solum [illegible] de dis-
iuncto [illegible] valet [illegible].
[illegible] respondeo ad rationes quibus 2o negando [illegible] et ad auctoritatem [illegible] respondeo
quod per [illegible] [illegible] non intellexit [illegible] sed per [illegible] intellexit
[illegible] [illegible] formae [illegible] et ideo [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et potentiae [illegible] [illegible]
et [illegible] sed [illegible] non [illegible] per aliqua [illegible] vel
[illegible] sed [illegible] [illegible] potente.
Ad 2m concedo antecedens primum negando [illegible] eo quod esse [illegible] et esse
[illegible] non [illegible] [illegible] et ideo nullum [illegible] esse
[illegible] [illegible] et ad auctoritatem [illegible] nono [illegible] respondeo
quod hic duo [illegible] actus et potentia [illegible] opposita [illegible] sed non
[illegible] [illegible] et sic deus et [illegible] et [illegible] actus esset
[illegible] quod [illegible] et finis. Ad 3m [illegible] solutio ex solutione
dubiorum. Ad 4m concedo antecedens negando [illegible] eo quod [illegible]
[illegible] indifferentiae actus [illegible] vel [illegible] vel [illegible] sed [illegible]
tanto non [illegible] sit [illegible] aliqua [illegible] distinctam
ab [illegible] [illegible] valet hic argumentum hic [illegible] indifferentia
realis [illegible] hoc [illegible] reale quod multe sunt differentiae [illegible]
quod [illegible] quam [illegible] non [illegible] res reales [illegible] indifferentiae
infiniti et [illegible]. Ad 4m patet solutio ex solutione [illegible]
dubiorum sed ad auctoritatem [illegible] dico quod non ad [illegible] in [illegible]
[illegible] formae in [illegible] et [illegible] potest ista forma
recipere sed [illegible] sequitur formam non est [illegible]
potest recipere istam formam et ideo potentia non [illegible] in [illegible]
illa [illegible] reali sed solum per accidente intentionali
quod etiam non corrumpunt sed solum [illegible] ut di-
ctum est. Aliae rationes ad oppositum laborant pro con-
clusionibus concessis ideo [illegible] sic haec quaestio et
et sequitur alia

Consequenter queritur

Utrum materia appetit formam et arguitur quod non si
sic aut igitur materia appeteret formam quam habet vel formam quam non habet
sed nullum modorum igitur et antecedens tenet cum sufficientia divisionis non primum dicitur probatur quia
Aristoteles et Commentator dicunt primo huius quod appetitus fiat ratione
carentie ideo materia non appetit formam quam habet quia non esset indigens
non secundo quia talis forma non est igitur si talem formam appeteret aut igitur
materia appeteret quod est contra Commentatorem. Secundo arguitur si materia formam appeteret aut
igitur hoc esset per modum vel per formam vel privationem sed nullum modorum primo
non quia cum materia appetit per modum quia si sic sequeretur quod tamdiu maneret
materia tamdiu maneret appetitus sed hoc est falsum eo quod inductio
fore appetitus materie corrumpi et tenet consequentia eo quod quorum unum et
reliquum quod dum manet unum tamdiu manet et aliud non primum
dicitur secundo quia si sic sequeretur quod ipsa forma appeteret corruptionem
ipsius sed hoc est falsum eo quod unumquodque quod diligit
se permanere et tenet consequentia eo quod generatio unius forme est corruptio alterius
non tertio quia quod non est non est causa alicuius sed privatio est quod habet distinctum
tunc materia non est in potentia esse non est tamen appetitus materie et confirmatur
ista pars quia si privatio esset tamen appetitus materie ergo materia solum appeteret
formam quam privata est sed hoc est falsum eo quod quelibet res diligit
se permanere ergo quelibet res appetit suam formam conservare. Tertio
arguitur sic si sic aut igitur talis appetitus esset res distincta vel non
sed nullo modo non primo nam ut dicitur Aristoteles primo huius materia scilicet et privatio
sunt ipsius appetit formam ergo non appetit eam per aliquid distinctum
ab ea non secundo quia appetitus corrumpitur inductione forme sed materia
non corrumpitur inductione forme igitur materia non est appetitus. Secundo probatur eadem
pars sic appetitus naturalis est naturalis inclinatio ~~est de se notum est~~
sequens naturam rei sed materia non est naturalis inclinatio et de se notum est
igitur quanto probatur verum sic quia si materia esset appetitus ergo dicere materia habet appe-
titum ad formam non esset aliud dicere nisi materia habet formam materie ad
formam sed hoc est improprie loqui ergo. Quarto arguitur sic si materia appeteret
formam aut igitur appeteret eam appetitu animali vel appetitu naturali sed
nullo modo primo non cum materia appetit appetitu animali quia talis sit cum cognitione
et cum materia non sit cognoscens secundum ipsam materiam huiusmodi appetitu ipsam formam
non appetere non secundo quia si sic ergo formam quam materia appetit illam
semper appeteret sed hoc est falsum eo quod appetitus solum est ratione carentie
ergo formam habitam non appetit et tenet consequentia eo quod appetitus naturalis
est inclinatio naturalis sequens naturam rei. Quinto arguitur sic materia omnem
formam necessitate recipit igitur ipsa nullam formam appetit tenet
consequentia eo quod appetitus dictat ipsam esse ad appetendum obiectum
determinatum et assumptum patet primo huius. Ad oppositum arguitur auctoritate
Philosophi et Commentatoris primo huius qui ponunt ipsam materiam ipsam formam
appetere. Nota pro argumentis fiet mentio de tribus conclusionibus in ista
questione prima est de principali questione scilicet an materia appetit formam

et supposito quod sic videbitur secundo quali appetitu materia formam appetit
an scilicet appetitu naturali vel animali et supposito quod altero illorum
modorum videbitur tertio quid sit tamen appetitus huiusmodi et ultimo videbitur
[illegible] an huiusmodi appetitus materie sit res realiter distincta ab ipsa
materia vel non et ideo pro omnibus istis quod dicendum sit [illegible] prima
est ista materia appetit formam secunda est ista materia appetit formam
appetitu naturali tertia materia appetit formam qua privata est et forma
est appetitus materie non est res distincta ab eadem materia prima
probatur sic omne quod est ens appetit suam perfectionem et materia appetit
formam igitur non est tale eo quod forma est perfectio materie et ita pla-
cuit primo huius et assumptum est Aristotelis formata in physica secundo sic
bonum sub ratione boni est obiectum appetitus sed forma est bonum materie
igitur materia appetit formam tertio si materia non appeteret formam sequeretur
quod generatio naturalis esset violenta sed hoc est falsum et tenet
consequentia eo quod talis generatio esset ab agente extrinseco et passum
non conferret vim generanti ergo generatio quelibet esset violenta tenet
consequentia et est descriptio violenti quia violentum est quod sit a principio
extrinseco scilicet ab agente nulla vim conferente passo et assumptum
ultimum patet ex eo quia si materia formam appetit materia agenti
nullam vim conferret quod ad motum lapis violentus sursum
proiectus nullam vim confert ipsi proicienti. Secunda conclusio probatur sic materia
appetit formam nulla cognitione mediante igitur materia appetit for-
mam appetitu naturali tenet consequentia ista ex differentia inter
appetitum naturalem et alios eo quod appetitus naturalis sit mediante
cognitione sed appetitus naturalis non sit aliqua cognitione mediante
et assumptum patet ex predicto quod materia non habet cognitionem antecedens patet. Nec quando
dicitur quod appetit cognoscit. Tertia conclusio probatur sic materia vel appetit formam
per formam vel per materiam vel quia privata est sed non primo quia tunc ad
sui ipsius appeteret corruptionem non per materiam quia tunc materia esset ipsa
sua forma appeteret quod est falsum igitur secundum tertium quod materia appetit quia
privata est ista est sententia Philosophi et Commentatoris primo huius qui volunt
ipsum appetitum fore ratione indigentie. Quarta conclusio probatur sic si
appetitus materie esset res realiter distincta ab eadem materia
sequeretur quod in materia essent infinite entitates realiter sic et quelibet
sunt realiter distincte sed hoc est falsum et contra Philosophum tertio huius
et tenet consequentia eo quod materia quamlibet formam appetitu distincto
appeteret ergo cum infinite sint forme generabiles in materia sequeretur infi-
nitos fore appetitus in materia et quia una forma non est alia
forma vel et omnis appetitus non est alius appetitus. Secundo
arguitur sic si sic sequeretur quod aliquod corpus aptum esse materie
esset corruptibile sed hoc est contra Philosophum primo celi et consequentia tenet eo
quod materia ab eterno formam appetit ergo si appetitus est res
distincta ipse ab eterno fuit scilicet in materia ante eius adventum
forme corrumpi. Tertio sic appetitus agentis non est res
distincta ab agente igitur appetitus materie non est res distincta

anima tenet quibus assumpti et assumptum patet quia si non sequeretur
quod intelligentia appetit motum celi vel movet celum vel habet
infinita tua activitate nisi quod non videtur esse verum sed ipse appetitus
materie non est res distincta a materia et habent omnes rationes probantes
potentias materie non distingui a materia probabitur consimiliter appetitum
materie ab eadem materia non distingui. — Secundo dubitatur utrum conclusiones
et primo utrum quantum ad primam sit appetitus et actus materie non est actus
sed appetitus non est materie. 2o sit appetitus materie est ad aliquid materie
non est ad aliquid sed appetitus non est materie. 3o sit appetitus anime
materie non corrupti [illegible]. 4o sit appetitus est in materia materie non est in materia
[illegible]. 4o dubitatur que sit differentia inter appetitum materie potentiam
materie et materiam eo quod omnes hee conclusiones sunt de potentia et materia
appetitus et materie appetitus et potentia. 6o dubitatur utrum conclusio
3a quod materia scripta forma appetit sed forma non appetit
quia privata. — Ad primum dubium videtur quod admodum dictum in questione
precedenti anima aliquam et non per intentiones secundas tantum formas
reales aliquas sive aliam sub inherente. Ad 2o actus et non
2e intentionis secunde nomina coniungentur predicabilia de
quibus predicantur et actus et verum de quibus probabilibus ex quo patet
solutio rationis prime et 2e eo quod vel sola premissarum assumptarum sup-
ponit naturaliter vel personaliter si primo ergo ratio vadit vel conclusiones vere
sunt eo quod hic eius appetitus et eius actus materie sed tunc consequentia non
valet eo quod sola minor supponit [illegible] sed si sola prior assumptarum
supponit [illegible] tunc consequentia esset bona sed assumpta sunt falsa hoc cum
conclusiones appetitus et actus materie appetitus et in materia sunt sup-
ponentibus personaliter sunt false et necessario ex eadem ratione radice
sunt solutio dubitationis 2e nam hic ergo vadit appetitus est ad
aliquid sed supponente naturaliter ipsa tamen omnino est [illegible] sed sup-
ponente personaliter eo quod nulla res fortassis est ad aliquid. Ad
3am patet solutio ex quo dictum eo quod primum assumptum est
multiplex quia vel sensus est in aliqua re quod sit appetitus fore
corruptibilis et sic assumptum est falsum vel sensus est quod hic conceptus
appetitus corrupti id est desinit denominare aliquid quod prius
denominavit et tunc assumptum verum est sed ex eo non sequitur aliquid
[illegible] ab ea fore distinctam sed ut sic album nunc desinit de-
nominare illud quod prius denominavit sed album corrupti [illegible] in-
existente eius [illegible]. Ad 4m dubium videtur quod ex
parte rei nulla est differentia inter potentiam et appetitum eo quod sunt
omnino eadem res [illegible] nomina sunt sed solum differunt penes
[illegible] materia [illegible] et ab ea dicitur [illegible] sed ipsamet considerata
[illegible] potens recipere formam dicitur esse potentia sed ipsa considerata
in ordine ad formam quam [illegible] appetit dicitur
esse appetitus. Ad ultimum videtur dubium [illegible]
necessario [illegible] nam sic materia scripta appetit formam ipsa tamen so-
lum appetit quia privata est. Propter hoc ad [illegible]
dico quod materia appetit tam formam quam [illegible] forma

quam non habet et pro solutione auctoritatis sciendum quod sic non possumus loqui
de appetitu naturali sed loquimur de appetitu alio quod sit materie ergo
sed appetitus alius aliquando sumitur pro potentia speciva et aliquando pro actu sed
potentie specive aliis [illegible] ad propositum sufficiat esse duplex est considerandum
duplex quedam enim est potentia speciva concupiscibilis alia est potentia
speciva irascibilis prima enim fertur in bonum vel malum simpliciter
vel bonum et malum arduum sed irascibilis solum fertur in bonum
arduum vel malum non simpliciter sed adverte quadam sed actus
potentie specive concupiscibilis sunt tres [illegible] potentia appetit
obiectum bonum vel malum simpliciter non curando an obiectum appetibile
sit presens vel absens et primo [illegible] amor [illegible] appetente
2o [illegible] appetitiva appetit obiectum considerando obiectum appetibile
[illegible] absens est et isto modo [illegible] appetitivam actus
concupiscentie. 3o modo considerat obiectum ut presens est et sic tamen
actus delectationis. Ad propositum materia appetit formam quam habet
appetitu [illegible] appetitu alio qui est delectatio sed materia appetit
formam absentem appetitu qui est [illegible] desiderio et hoc
[illegible] est quod illud quod absens est nobis arduum bonum desideramus
ad quo acquisito [illegible] delectamur sic materia [illegible] formam delec-
tatur formam tamen quam non habet tamquam sibi bonum arduum et
absens desiderat ex quo patet solutio auctoritatis quia probatur in eis
formam non appetere quam habet quia sic materia formam non appetit
quam habet appetitu [illegible] desiderio qui appetitus numquam fit
in ratione carentie vel absentie ipsa tamen materia formam appetit
appetitu [illegible] delectationis. Sed ad argumenta probationes qua probatur quod materia
non appetit formam quam non habet videtur necessario habere consequentiam
materia appetit formam quam non habet et materia non appetit [illegible]
[illegible] istam consequentiam sed [illegible] aliquid quod [illegible] appetit [illegible]
sed quod patet in hac propositione materia appetit formam supponit non
solum pro hiis que sunt sed etiam pro hiis que fuerunt sed sic non [illegible]
in [illegible] sed solum [illegible] pro hiis que sunt. Ad 6am dico quod materia
appetit formam scriptam quia privata est et admodum conclusionis 3e et
ad probationem nego hanc consequentiam scripta materia appetit formam quia
privata est [illegible] quecumque [illegible] materia est ipsa forma appetit quia non
appetit formam scriptam quia materia est sed solum appetit quia privata
[illegible] non valet argumentum [illegible] ut est sed materia non appetit quia
privata est sed ipsum [illegible] posset [illegible] de [illegible] conclusionis hoc
quicumque materia est materia ipsa materia appetit formam. Ad 2am
dico quod appetitus materie non est res distincta a materia et ad
propositum primum patet solutio videtur ex solutione dubiorum et ad
2am videtur quod hic [illegible] sunt [illegible] conclusionibus appetitus naturalis
est inclinatio sequens naturam rei eo quod [illegible] sunt scriptum. Ad
[illegible] nego consequentiam sed non valet dicere album est sortes
ergo quoddam habet albedinem est sortes [illegible] dicitur quod [illegible] est [illegible]

nō h3 appetitū ad formā eo q' nō h3 se istam tm̄ p'us
admittim9 eo q' cam aut' mā forma appetit quevaz
Ad 4m rn̄deo q' mā appetit formā appetitu nali ⁊
nego 2nā3 3 illam sibi appetit ⁊ tā3 q' mā nō appet
formā habitā 3 solū formā habendam Ad 5m
rn̄deo neḡo 2nām ad p'bō3 dico q' appetitus passiuus
nō desiat 3 appetitus agentis ille desiat se ad de
siatū obm̄ 3 dices illud q' nō cognoscit se nō desiat
3 agens nale nō cognoscit 3 nō desiat ad hoc q' h3 agens
nale nō cognoscat ponitur r̄e inagendo ab agente
intelligente ut q'te ab intelligentia ideo eius app'e
titus est determinatus ⁊ sic questio est finita ⁊ c'

Queritur consequenter

Utrū forma h3 aliq' eē distinctū an' aū ac
tualem gnāc3 ipius ⁊ arguit' q' sic q'm' cui h3 rei est
eiusdem p'ti cū illa re cui9 ē potentia ⁊ forma h3 aliq'
eē distinctū an' aū ipius gnāc3 ...

[illegible]

aū gnāc3 aliq' eē sōale licet in mā ⁊ h' ... anima roe
si sit sō q' sor eēt aliq' eēt ...

[illegible]

Item si talis modus et forma et qualitas forte et contrarium forte preexistebat. Secundo opinionem secundum modum quo forma et actu preexistebat. Item quarto talis modus aut est res aut aliquid distinctum a quidditate forme vel non. Si non, tunc cum generatio modus perficitur secundum non acquiritur per generationem. Si ille modus est quid distinctum tunc ergo generationibus ipsius naturalis [illegible] sequitur quod generatio huiusmodi non esset plus naturalis quam naturalis consimilis artificialis eo quod fiet solum a principio [illegible] passivo et huius generationis esset creatio eo quod ille modus [illegible] esse [illegible] quam [illegible] ipsius habuit esse et [illegible] sed hec [illegible] et tenet contra eo quod ille modus [illegible] hoc est alia opinio et assertio Alberto. Et hec opinio dicit ipsam formam non preexistere secundum totam ipsius essentiam sed solum secundum esse imperfectum et racione huius esse imperfecti quo agit ad ipsius generationem et illius racione vitatur forte productionem esse creationem. Istam opinionem dicit esse philosophi et Commentatoris [illegible] primo huius qui ponentes privationes esse principium rerum non intendunt per privationes simpliciter esse rei carentiam sed imperfectum esse forme ut patet ex verbis [illegible] quod dicit quod privatio non cessat corrumpi [illegible] tunc tenet tota forma completa. Sed hec opinio non valet primo quia eius motivum eo quod ut visum est [illegible] distinguitur [illegible] non est [illegible] principium [illegible] sic privationes intelligitur formam incompletam sequitur quod privatio non esset terminus [illegible] transmutationis. Sed hec [illegible] predicta et [illegible] eo quod ad perfectam intellectionem transmutationis non oportet intelligere formas sub esse completo vel incompleto. Secundo arguo sic quod incompletum forte et consistentiis cum esse completo forte vel non si sic aut manet cum esse completo forte vel non si manet ergo quelibet forma [illegible] et forma [illegible] non [illegible] esse unum si non manet [illegible] non [illegible] eo quod [illegible] esse incompletum [illegible] et albedo perfecta vel completa [illegible] albedinis [illegible] perfectam [illegible] si autem [illegible] perfectum esse non sit consistentiis cum esse perfecto quero autem manet cum esse completo vel non si manet ergo [illegible] forma [illegible] et tenet contra quod omnis forma [illegible] includeret partes [illegible] sed si non manet [illegible] non oportet tunc quia [illegible] non [illegible] contrarius cum [illegible] non [illegible] oportet ad hoc dicere [illegible] illa esset naturalis magis quam transmutatio artificialis tunc [illegible] forte esset creatio tenet contra quod [illegible] ipsius preexistebat manens. Ad racionem [illegible] ad questionem quod forme sunt duplices quedam simplices et indivisibiles quemadmodum ymaginantur de anima intellectiva. Alie sunt forme non simplices sed divisibiles, et hec vel secundum extensionem vel intensionem vel utroque modo. Secundo hoc dico ad questionem [illegible] aliquas [illegible] prima et ista forma indivisibilis non preexistit in materia

ad questionem

secundo autem forme divisibilis aliquid preexistit in materia prima. Quod sic non sit esset sequitur quod forma indivisibilis esset divisibilis. Sed hec consequens est falsum ergo [illegible] eo quod vel aliquid illius forme preexistit vel nihil. Si nihil habetur propositum si aliquid aut illud est minor forma vel pars forme. Si tota forma ergo item habuit esse antequam habuit esse quod est impossibile vel aliquid ipsius et sic [illegible] intentum. Secunda [illegible] sic cuiuslibet forme divisibilis medietates prius habuit esse in materia quam tota forma et quelibet medietatis prius quam medietas et eadem racione de omnibus ergo cuiuslibet forme [illegible] tenet contra quod [illegible] prima indivisibilis et assumptum probatur ex eo quod cuiuslibet forme divisibilis actio est successiva et successiva. Tercio arguitur sic non est dare partem [illegible] primam forme divisibilis acquisitam, ergo quacumque parte acquisita forme divisibilis alia acquirebatur et talis preexistebat in materia qualiter acquirebatur. Ergo quacumque parte [illegible] in materia prius existebat aliqua [illegible] forte in materia [illegible] et assumptum probatur per auctoritatem [illegible] 6o physicorum ubi non vult aliquam esse partem vel minimam esse [illegible] vel divisibilis. Propter hoc video ad raciones opinionis ad primam video [illegible] quia inclinacione naturali [illegible] inclinatur ad formam quandam [illegible] sed in productione artificiali materia [illegible] nec inclinatur ad dispositionem artificialem [illegible] quod non valet contra ista [illegible] sola materia [illegible] non est magis naturalis quam alia [illegible]. Ad aliud dico [illegible] eo quod in productione forme naturalis ipsum agens prius attingit formam ipsam alterando et disponendo antequam formam introducat. Sed non [illegible] nulla materia preexistit sed simpliciter [illegible] quod sit [illegible] sit nullo modo indigens ad suum [illegible]. Ad [illegible] nego [illegible] et ad probationem dico quod hec non valent forma fit [illegible] et prius. Sed ad [illegible] dico ad [illegible] nego [illegible] dico admittatur totum illud assumptum scilicet quod [illegible] sit distinctum [illegible] sed [illegible] duorum [illegible] actu sunt [illegible] ymaginandum quod sit aliqua res que sit distincta [illegible] et sic [illegible] cum eo [illegible] sed solum ille [illegible] in eodem [illegible] in quo [illegible] esse in actu et illud patet per [illegible] si aliquid est [illegible] et fiat in actu non est aliud sed unum et idem. Ad secundum nego assumptum ad auctoritatem [illegible] dico quod [illegible] multitudo sic quod illud quod prius erat [illegible] cum isto quod nunc est in actu faciat multitudinem, nam hoc est falsum ut visum est [illegible] quod perficitur [illegible] et nunc est actu [illegible] cum agens [illegible] nam forma producta cum materia [illegible] producitur est vera multitudo et conformiter potest dici ad auctoritates sequentes et sic [illegible] questionibus [illegible] ad [illegible] et sic patet questio [illegible]

25

Consequenter querit

Utrum in uno et eodem individuo sint plures forme substantiales realiter distincte et arguitur quod sit in uno et eodem individuo sunt plures operationes realiter distincte ergo in eodem sunt plures forme realiter distincte tenet consequentia eo quod principia operationum sunt forme ... [illegible] ... et assumptum probatur quia in individuo sentit et intelligit que sunt operationes distincte. Secundo arguitur sic diversa sunt predicata et principia sibi invicem ... subordinata ergo in eodem individuo sunt plures forme sibi invicem subordinate consequentia tenet pro tanto quod diversa ordinatio predicatorum sumitur ex diversa ordinatione formarum in eodem individuo ... et assumptum probatur eo quod ... genus et ... species. Tertio arguitur sit aliqua forma ... et aliqua est forma corporalis ... ergo et tenet consequentia eo quod eadem forma non est ... et corporalis et assumptum ... Primo sit aliquis sunt forme accidentales ... in ... ergo aliquae erunt forme substantiales ... tenet consequentia ... et assumptum probatur realiter ... que ... est separabilis ... Quarto sit aliqua forma ... an omne ... ergo tres forme sunt ... tenet consequentia eo quod si ... omne ... ipse ... nullo ... et assumptum probatur quia alias ... recipiunt in ... et ... eo quod ... se solum est eius ... Tertio ... assumptum ... sit esset sequens quod forma corporeitatis recipitur in ... tenet consequentia ... eo quod isto posito ... tenet consequentia eo quod si forma corporeitatis non ... omnium formarum vel omne ... ipsa aliquid recipere in ... quo posito ... In alia ... assumptum ... quod aliqua ... forma corporalis in ... non est ... Quarto arguitur sic ... ad ... una forma plures ... alias in eodem individuo ergo in eodem individuo sunt plures forme ... realiter distincte consequentia tenet eo quod ... non plures ... et assumptum probatur auctoritate ... in ... et aliqui auctores ... ubi ... quod embrio ... vivit vita plante ... vita alis et ... vita alis ... rationalis. Quinto arguitur sic in ... recipitur forma specialis ... ergo in eodem individuo sunt plures forme ... tenet consequentia non est eo quod ... et assumptum probatur auctoritate ... ubi ... recipere formas ... forma ... Ad oppositum arguitur sic si sic esset ... quod aliqua forma substantialis esset accidentales ... et tenet consequentia quod omnis forma adveniens enti in actu est forma accidentalis ut vult ... De ista questione videbitur primo an ... diversitas ... ordinatorum ... oporteat ponere ... diversas formas in eodem individuo distinctas realiter. Secundo videbitur an aliqua sit unitas naturalis ... ad ... Tertio videbitur an aliqua sit forma ... in ... Secundum istos articulos ... tres conclusiones. Prima ... ista ... diversitatem predicatorum non oportet ponere plures formas in eodem individuo. Secunda nulla ... unitas naturalis ... plures formas in eodem individuo distinctas realiter. Tertia nulla ... forma ... in ... substantiales et non accidentalis. Prima conclusio probatur sic ... conceptus communis et specialis sumuntur ab una et eadem forma ergo ... diversitate conceptuum vel predicatorum ... subordinatorum non oportet ponere plures formas huiusmodi distinctas realiter consequentia ista tenet ... quod si non ponitur pluralitas ... et assumptum ... quod si conceptus generis et speciei non sumuntur ab una et eadem forma ergo sumuntur a formis diversis ... quod si sic ... nunquam ... ista ... falsum ... sufficit extrema diversa ... ergo ... et ... ad ... hoc est ... relinquitur conceptum generalem et specialem posse ab eadem recipi forma. Secundo arguitur sic ... diversitate ... non ... pluralitas ... et assumptum probatur quia ... Tertio arguitur sic ab eadem re ... producuntur operationes distincte realiter ergo ab eadem re ... sumuntur diversi conceptus consequentia tenet ... et assumptum probatur ... quia producit multas ... visionem auditionem ... sol qui in ... causat album ... et ... sol eodem tempore ... calida causat ... ut ... ad experientiam. Secunda ... sit si aliqua esset ... naturalis ... plures formas in eodem individuo hec maxime foret ista quod ipsa ... sit forma non ... ab ... accidentium ... tenet consequentia ... eo quod ipsa ... et ... Primo ... si sic esset sequens ... tenet consequentia ... remanet qualitas symbola ut probatur ... in libro ... Et ... quero ... huius ... forma ... et ... forma ... accidens ... quod ... remanet ... Secundo arguitur sic si in eodem individuo essent huiusmodi plures forme realiter distincte ... alle forme facerent ... unum ... et nullo modo ... non ... [illegible]

for^e faciūt p se vnū quia si sic sequi^r q͛ h, ho^m for
duo p^o rea^r distincta h h^c ans ꝫ fl̄m ꝫ impo^le h
ꝓbo ans nā ꝑte forma sp̄alis cū forma gnali fac^t
p se vnū ꝛ eadem forma sp̄alis cū m^a facit p se vnū
ꝛ vnū ho^m nō ꝫ reliq^m eo q̄ h̄nt ptes m^e se rea^r
distinctas ī m^a p^t dici q fa^m p actu^s vnū eo q p pō
ū sias ille for^e sibi ī vice sūt cen^r sbordinate ꝫ^o
si sic aut ī iste for^e pducerēt ab vno ꝛ eodē agēte
ul^r a diu^rsis h nō p^o eo q huiꝰdi for^e s^t rea^r ī mo^o sp̄e
distincte ꝫ nō q̄nt ab eodem pduci agente nā idē
agens inq^m id ē aptū natū ꝫ face^r id inceade m^a
ul^r a diu^rsis agentib͛ quia si sic se^r q nullū poss̄ pduci
indiuj ꝓ̄ ceuret p̄a vn^lis ad pduc^oꝫ forme vn^lis
ꝛ ceurret cā ꝑti^r ad pduc^oꝫ forme pti^rs h h^c ans ꝫ
fl̄m ad experientiꝫ eo q ī nullis gnā oibꝫ n^alibꝫ ex
pimur huiꝰdi formas vn^les gn̄e ad pduc^oꝫ for^m
vn^lium cū eē ꝛ q nulle s^t huiꝰdi for^e vn^les, ideo
nulla huiꝰdi ceurrit ad pduc^oꝫ for^m vn^lium ꝯ^o
argu^r sic si sic seq^r q poss̄ eē aliq indiuiduū s^b nullo
sp̄e collocandū ans ꝫ fl̄m eo q omē indiuiduū alicuiꝰ
sp̄ei ꝫ indiuiduū ans ꝓbo nā forma vn^lis inducta
h^c nō ꝫ ens. Si ponat^r illud agens corpi an m^a
duc^oꝫ for^e sp̄ec^e ꝛ queo tūc in q̄^a sp̄e id indiuj sit
collocandū ꝛ apparebit q ī nulla eo q nō dū ꝫ vlla
forma sp̄eci^a introducta ꝫ^a, 3° ꝑ^r sic si sic ita h^c
ma^r ē ꝑtanto q forma corporeitatis ꝫ ēēna ī
m^a h ꝑ hoc h^c pom nō dꝫ ꝑ^o nā m^a se ipa est
extensa ideo nullā oꝫ ponē formā corporeitatis q̄
ipa extendi^r ans nota ꝫ dēsc ꝛ assūptū apparuit
inq^o hoc sc̄a sū sup^a tn̄ si forma corporeitatis eēt
aliqua forma ēēna distincta an^ma sc̄^a ex nō quāto
fi quātū q ꝫ impo^le ꝛ tenet ans eo q m^a de se indi^lis
fiet extensa, ꝫ^o si huiꝰdi eēt forma corporeitatis ī
m^a aut ī ista eēt de gnē sb̄e ul^r q^n^ti vl^r vna eēt de
gnē sb̄e ꝛ a^a de gnē q^nti h nō p^oo eo q omīs extēso
quātitas ē h n^c 2^oo q^r tūc aliq eēt actus ī m^a an^s
omem form^m sb̄alem ī m^a q illi negant ut 3°.^o q^r
tūc due eēnt extensiones ꝫ^m omem dim^eoꝫ realiter
inta se distincte ī m^a q ꝫ impo^le ꝑ ꝯtrariū dī
ne^rsum ꝯ^o argu^r sic ꝑ omībꝫ istis ꝯclusionibꝫ n^c^s
nulla ꝫ po^{di} pluralitate for^m ineodem indiuiduo
ꝛ nō s^t po^{te} ans tenet ꝑ vi^m phy ꝑmo huiꝰ et
assūptū apparebit in dissoluendo rōnes ad oppo^m
Contra 3^{am} ꝑmas ar^r sic aliquid p se ꝯueni^r ꝑbili

sp̄ei q nō ꝯuenit p se ꝑmo ꝑbili sp̄ei g^o for^e ill^os ꝑbilibꝫ
quo ꝯuenientes eēnt realiter distincte tenet ans q si nō
g^o quodꝗ ꝯuenit vni p se ꝑmo ꝯuenit alteri p se ꝑmo et
assūptū ꝑ^r nā al p se p^o ꝫ sb̄le nō ho ꝫ p se p^o sb̄^le
sile ho ꝫ p se ꝑmo risibile h nō al ꝫ p se ꝑmo risi^le
2° argu^r sic ꝛ suppo^r ꝑmo q quodꝗ inest hōi 2^m q
al h^c inest ei ali 2° suppo^r q q^d inest hōi p formā alis
h^c inest ei 2^m q al. Ex istis argu^r sic ī vno ꝛ eodē
indiuiduo nō s^t pl^es forme rea^r distincte g^o omē animal
ꝫ risi^le h h^c ans ꝫ fl̄m ꝛ ans bo^m seq^s ex ꝯone ꝑma
g^o ꝯ^o p^u ꝫ fl̄a h ꝓbo ans nā eadē ꝫ forma q sor est
ho ꝛ al g^o risi^le inest hoim p formaꝫ alis p suppo^m
2^m h quodꝗ inest hōi p formā alis inest ei ali p suppo^m
2^m ī cū p ꝯone ꝑma risi^le inest hōi p formā alis ꝯ^r
omē al ꝫ risi^le, 3° argu^r sic forma gnis ꝫ pot^{lis} et
n^alis forma sp̄ei form^alis ꝛ actualis g^o dn̄e tenet ans
eo q m^a vnū ꝛ idem rōe vniꝰ ꝛ eiusdem ē actuale ꝛ
pot^{le} ꝛ tenet assūptū a m^oe ꝑ^{ri} qui ponit gnis eē
formā m^alem ꝛ ponendꝫ dn̄e ꝯ formē actuale, ꝯ^o ar^r
forma sp̄ei intendi^r for^e g^l nō intendi^t g^o forma sp̄ei ē a^a
a forma g^l tenet ans eo q m^a vnū ꝛ idē ꝫ intēsibile ꝛ
nō intensionale ꝛ assūptū ꝑꝫ ꝑ albū sc 3° topicoꝫ
qui ponit formā sp̄ei intendi formā gnis nō intendi
ꝯsili^r poss̄ argui de remissione, 4° sic forme sp̄ei aliq
repugnant q nō repugnant for^e gnis g^o forma gnis
ꝛ sp̄ei s^t distincte ans tenet eo q ꝗ s^t vnū ꝛ idē q q
repugnant vni ꝛ alteri ꝛ assūptū ꝑꝫ eo q nigro albe m^a
repugnant q̄ cū colori nō repug^t h albedo ꝫ for^e sp̄ei
ꝛ color forma gnis, 5° sic quoꝫ vnū corrūpi^r ꝛ rēmanet
eē a^o nō corrupto i^a dn̄e realiter h forma gnis et
sp̄ei sic se h̄nt q for^e gnis manet forma sp̄ei corrupta
eo q nigro ne corrupta manet color ī e^a, 1° for^e gnis
ꝛ sp̄ei nō s^t distincte g^o quodꝗ incip^t eē albū incipit
eē coloratū ans fl̄m eo q ante exīte rō ans ꝑt eē
fl̄m ans ꝑ^r q ꝑte eadē ꝫ forma gnis ꝛ sp̄ei g^o eadem
ꝫ forma qua aliquid ꝫ albū ꝛ coloratū g^o si sic q quid
incipit eē albū incipit eē coloratū, 8^{uo} sic si forma
gnis ꝛ sp̄ei nō eēnt forme distincte sequi^r q s^t eadem
forma g^o nō eēnt quꝗ ꝑbilia ans fl̄m ꝛ 3^a poriꝰ ꝛ ans
bona, Nono sic alia ꝫ formis sp̄ei ꝛ indiuidui g^o in eodē
indiuiduo s^t pl^es po^{te} for^e distincte realiter ans nō est
ꝛ assūptū ꝑ^r multip^r ꝑmo sic forma sp̄ei ꝫ ēēna ꝛ for^a
indiuidua corp^lis ī e^a ans nō^u ꝫ ꝛ assūptū ꝓbo q^r agēt

prima pars auctoritatis philosophi primo posteriorum species non sunt extra [illegible] et a quibus
speciebus non esset scientia et auctoritas [illegible] eo quod omne individuum naturale
corruptibile ex quibus non omne [illegible] corruptibile est. Secundo sic forma
speciei est immutabilis et forma individui non ergo iste due forme in eodem
individuo different realiter. Minor nota et assumptum patet auctoritate porphyrii [illegible]
participatione speciei plures homines [illegible] Item quia creatio nata est quod corruptibilibus
et [illegible] immutabile sed species [illegible] corruptibilibus [illegible]
species et immutabilis [illegible] Tertio [illegible] sic non sit esset
[illegible] [illegible] esset idem obiectum sed hec consequentia falsa eo quod
potentie distinguuntur per obiecta et maior probatur quia tunc obiectum [illegible]
intellectus et cogitative [illegible] obiectum [illegible] sensus si eadem
est forma individui et speciei [illegible] obiectum potentie [illegible] intellectus
cogitative. Dicendum autem in eodem individuo esse plures formas
speciales [illegible] realiter distinctas [illegible] accidentis
[illegible] sed hec consequentia falsa et maior probatur nam idem equus post
[illegible] fuerat eundem colorem eandem [illegible] et similia a
[illegible] quando autem forma speciei fuit [illegible] hoc [illegible]
alia aliqua forma generalis [illegible] cum illa forma
speciei [illegible] esse [illegible] Si autem aliqua est forma
generalis illius accidentis [illegible] in eodem individuo
fore plures formas generales et speciales. Ad illas rationes
respondeo primo ad primam [illegible] auctoritatis nego minorem et ad probationem respondeo
[illegible] nego hanc minorem [illegible] speciei sumitur
ab eadem forma [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primo et [illegible] quia aliquod predicatum [illegible] alium [illegible]
non et [illegible] quia hoc predicatum sit [illegible] forma vel [illegible] est
[illegible] quia predicatum et [illegible] cum [illegible] sibi [illegible] convertendo.
Ad secundam nego [illegible] nam ut visum est omne predicatum sumitur
ab una et eadem forma et [illegible] quod [illegible] predicatum [illegible]
[illegible] quod [illegible] vel [illegible] quod [illegible] esse [illegible] esse volatile et
similia predicata capiuntur a forma alia [illegible] ille [illegible]
[illegible] omnes [illegible] [illegible] [illegible] in quantum [illegible] est [illegible]
[illegible] in quantum [illegible] est [illegible] [illegible] in quantum [illegible] et volatilis eo
quod [illegible] aliqua [illegible] vel plures [illegible]
[illegible]. Ad tertiam dico [illegible] [illegible] nam [illegible]
non [illegible] vult dicere aliquam formam esse [illegible]
aliam fore sed solum vult dicere quod [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] forme sed quia
[illegible] naturali [illegible] forme [illegible] sic
[illegible] [illegible] et [illegible] collocat. Ad
[illegible] respondeo [illegible] assumptum [illegible] est hanc [illegible]
esse [illegible] albedo [illegible] sit [illegible] color [illegible]
[illegible] forma [illegible] [illegible] repugnat [illegible]
sed albedo [illegible] tales [illegible] [illegible] reduplicatas et

[illegible] ut visum est non vult [illegible] hanc [illegible] albedo [illegible]
[illegible] color [illegible] sed vult hanc [illegible] albedo
in quantum albedo [illegible] color in quantum color [illegible]
et [illegible] quia in omnibus talibus [illegible] argumentum a superiori ad
inferius distributive [illegible] non valet. Ad quartam respondeo nego
assumptum ad probationem dico quod non [illegible] hanc [illegible] esse [illegible]
albedo repugnat nigredini [illegible] sit [illegible] albedo aliam
repugnat colori sed hec [illegible] [illegible] si albedo
in quantum albedo repugnat nigredini in quantum nigredo et tamen
albedo in quantum albedo non repugnat colori in quantum color.
Ad sextam respondeo nego assumptum ad probationem [illegible] si
albedo desinit esse color desinit esse sed non [illegible] si albedo
in quantum albedo desinit esse quod color in quantum color desinat
esse. Ad [illegible] nego minorem ad probationem nego [illegible] hanc [illegible]
albedo et color [illegible] sumpti ab eadem forma vel
[illegible] forma albedinis et coloris [illegible] incipit esse
album incipit esse coloratum et [illegible] quia [illegible]
[illegible] sumuntur ab eadem forma [illegible] nam
[illegible] [illegible] generalis et [illegible] specialis non
numquam valet argumentum a superiori ad inferius [illegible]
[illegible] et [illegible] argumentum non [illegible] efficaciam [illegible]
aliquis [illegible] argumentando [illegible] sibi [illegible]
sed hec [illegible] nam [illegible] sibi [illegible] album incipit
esse [illegible] coloratum incipit esse [illegible] numquam valet
[illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] fore distincte [illegible]
[illegible] sed solum [illegible] conceptus [illegible]
[illegible] ab una et eadem forma [illegible] ut visum
[illegible] numquam valet fore non [illegible] distincte [illegible]
non [illegible] distincta. Ad [illegible] respondeo nego assumptum et ad
probationem primam respondeo nego assumptum et ad probationem [illegible]
quod [illegible] [illegible] individuorum sed [illegible]
non [illegible] esse formam vel [illegible] a formis vel [illegible]
individuorum. Aliter [illegible] quod [illegible] [illegible] esse [illegible]
non [illegible] dicere [illegible] quod iste [illegible]
esse [illegible] [illegible] quod non [illegible]
[illegible] apud [illegible] hoc [illegible] et [illegible]
fuit [illegible] et [illegible] et [illegible] sed [illegible]
[illegible] fuit [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] sed [illegible] non [illegible] aliqua esse forma [illegible] alia et in
dividui. Ad aliam [illegible] assumpta nego assumptum ad [illegible]
dico quod [illegible] voluit [illegible] dicere quod conceptus [illegible]
est [illegible] quod non [illegible] [illegible]
Ad [illegible] nego maiorem et ad auctoritatem respondeo quod [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible]

obiectorum hic ponitur desperatam non possunt esse idem omnino —
Ad ultimam respondeo negando consequentiam et ad probationem dico quod in eadem
eadem alteratione vivo in equo mortuo et vivo et eadem habebat
vivo eo quod omnium accidentium ipsa mutatur in morte esse simul et quod in eadem
eadem mutatione in equo vivo et corrupto non oportet quod hiis
dumtaxat in generatione accidentia desunt in simul — Per hoc respondeo
ad rationes philosophi. Ad secundam aliam negando consequentiam ad probationem dico
quod omnes ille operationes sunt proprie operationes anime intellective. Cum sit
anima intellectiva et primum intellectum sit ipsa est primum sentiendi et vegetandi.
— Ad 3am dico concedendo antecedens negando consequentiam et ad probationem dico
negando assumptum quod licet visum et diverse coordinationes potentiales
diversa [illegible] ab una et eadem forma procedunt sunt tamen
et alie intellectiva — Ad 3am dico nego assumptum et ad probationem
primam assumpti respondeo negando assumptum eo quod licet ponatur unitas nulle
forme accidentales sunt entitate in materia quem et contra assumpta et ad probationem
assumpti dico quod licet hanc ponentem ab eterno ignis est
calidus nulla tamen caliditas ignis ab eterno fuit calidus non
valet ista consequentia caliditas ignis non potest auferre ab
igne ergo caliditas ignis est eterna et ita est quod potest esse quod totus
ignis destruatur tamen antecedente existente non consequentia est falsa et ad
2am probationem assumpti respondeo negando assumptum quod licet probationem et fuit
aliqua forma et in materia ante omne generatum et ad probationem dico
negando consequentiam et tamen quod hec propositio assumpta fuit sit hec
tamen propositio divina vera ante omne generatum aliqua fuit forma in
materia hec tamen est falsa non ante aliquam formam prefuisse ante omne
generatum — Ad 3am probationem quidquid sit de antecedente nego consequentiam
ad intellectum illorum eo quod corporeitas non est forma substantialis
in 1º modo et in 2º modo et ex hoc apparet propositiones quas dicit valere
— Ad 9um quale respondeo negando assumptum et auctoritatem dico quod
aliis voluit plus dicere nisi quod ex hoc quod plures eorum operationes
necessitatum quarum operationes aliis et plures operationes aliis quam
alie rationales et tamen hiis est quam aliquo operatio est perfectior tanto
completa requiritur ad eius operationes et tamen operatio intellectiva sit operatio
magis perfecta quam operatio sensitiva in eiusdem plures accidentes diver-
sos sufficitur ad exercendas operationes sensitivas quam intellectivas
— Ad 4um nego assumptum ad auctoritatem probatis dico quod non
aliud intellectum nisi quod forme perfecte potest ponere aliis prius inter
formas magis imperfectas scilicet elementares sed ex hoc
non sequitur aliquod inconveniens et sic est questio

Consequenter queritur

Utrum diffinitio motus sit bene data qua dicitur
naturam est principium motus et quietis eius in quo est primo
per se et non secundum accidens et arguitur quod non. Ista diffinitio non est
bene data que includit falsum ista est huiusmodi prima eo quod
includit naturam esse principium oppositorum videlicet motus et quietis sed
non potest idem esse principium oppositorum eo quod idem manens idem semper aptum
natum est facere idem et Secundo sic si sic sequitur quod idem semper moveretur
et quiesceret sed hoc est falsum per Ypocratem et tenet consequentia natura posita principio
sufficienti posito effectus sed natura per diffinitionem est sufficiens principium motus in
se posita natura posito motus similiter per diffinitionem natura est sufficiens principium
quietis ergo se posita natura posito et quies et quod se natura est in se idem
quiesceret et moveretur — 3º sic omnis bona diffinitio debet convenire
cuilibet contento sub diffinito ista non est huiusmodi prima natura non celi non est
principium quietis eo quod non est tunc datum quod celum stet ut per auctoritatem
probatur et natura terre est principium motus eo quod ipsa 2um
se totam immobilis est ut per auctoritatem philosophi 2º celi — 4º arguitur
sic solum non debet diffiniri per actus sed natura est solum motus et quies
actu ergo et cetera a notum eo quod solum per oratorem abstractum notata dicitur
et per 3 et Boetium per quo ad primam concedam per philosophum primo huius
ubi ponit materiam et formam esse naturam et sic solum et talia per ... in moribus
per 3º huius — 4º sic abstractum non debet diffiniri per concretum ergo diffinitio ista
est mala tenet consequentia eo quod principium est termini concretus natura non est res abstracta
et assumptum per abstractum et notum est — 6º sic si sic sequitur
quod eam solum esse diffiniendum per adiacentem sed hec consequentia est contra philosophum 1º
metaphysice et consequentia tenet eo quod hic ponitur aliquid extraneum a diffinito
— Ad oppositum arguitur auctoritate philosophi et commentatoris qui ambo huiusmodi diffinitiones
ponunt esse bonam et bene assignatam. Ad istam questionem respondeo
ponendo unam conclusionem istam quod diffinitio nature sit bene data istam probo
sic illa diffinitio est bene data que convenit solo diffinito et omni
contento sub diffinito ista est huiusmodi probo natura nulla res excepta
natura est cum hec diffinitio potest induci per ... competit et ipsa omni
illo de quo vere dicitur hoc esse naturam potest convenire — 2º sic ista
diffinitio est bene data que includit nisi sufficiens principium convenientie
et differentie respectu diffiniti cum quibus ... ista est huiusmodi probo natura
includit quod dicitur principium et tamen ... tanquam principium convenientie
sed per aliam ... idem ponita tamen principium sufficiens dicit ut probatur
patebit. Contra conclusionem arguitur diffinitio est nugatoria et non valet
consequentia est nota quod diffinitio sola ad modum nec nature non ... in
superfluus non debitur in diffinitione natura dicitur natura est principium et causa quod videtur
esse una synonima ... per se primo et non 2um accidens quod nugatorie
includit eo quod omne per se non est per accidens 2º sic deus est principium
motus ergo deus est natura consequens illud est falsum et consequentia tenet per diffinitionem
ergo diffinitio mala — 3º ars reconsiliandi est principium motus et cetera
natura consequens est falsum et consequentia tenet per diffinitionem — 9º per medicinam est
principium motus sanitatis eius in quo est ergo ars medicine est natura
consequens falsum et tenet consequentia ut prius — 4º sic gravitas est principium
motus eius in quo est ergo gravitas est natura consequens falsum tenet per
diffinitionem — 6º sic diffinitio est ... ergo est male assignata consequentia
nota est et assumptum probo natura ... natura est principium motus

et quietis est quod indivisibile nulla habens successionem vel quia si sic sit gratia exempli quod a necessario sit principium motus et quietis tunc arguo sit a necessario et principium motus et quietis ergo in aliquo instanti a necessario et principium motus et quietis et sic quod in aliquo instanti a movetur et quiescit. Item arguo sit motus et a necessario et necessario et principium motus ergo necessario et principium motus sed hoc unius est finium et omnis consequentie hoc et propositiones assumpte patent se etc. Ad evidentiam huius notandum est secundum quod tamen et principium est unum et eandem rem significat principium tamen magis attestatur sit tamen certum quod hoc non tamen vult Aristoteles 2o huius notabile eo quod indivisibile est efficiens quod principium et hoc solum quantum ad principale presentis instantis principium. Ulterius sciendum quod principium est per se non potest ablative vero principium et tertium huius quod est per se sed ambo ista respondenda sunt ad hoc quod est necessario sed non 2m articulus et respondendum ad hoc quod est eius in quo et ita ut supra dictis diffinitionis sit 1te necessario et per se primum principium movendi et quiescendi eius in quo est et non 2m articulus et ex hiis sit dictis patet solutio instantiarum ipsius potentie. Ad primum patet quod causa non est nugatoria quod iste dictiones simpliciter adversa refutatur. Ad 2m secunda causa negatur consequentia ad propositionem dicto quod deus non est principium eius in quo est. Ad 3m secunda causa negatur consequentia et causa quod licet ars constituendi sit principium constitutionis non tamen est principium motus eius in quo est non 2m articulus. Ad 9m consimiliter videtur quod licet ars medicine sit principium sanationis eius in quo est non tamen est principium sanationis eius in quo est non 2m articulus. Ad 4m secunda causa negatur consequentia supposito generante est aliud a forma substantiali corporis generantis ad propositionem dico quod licet generans est principium non tamen generans est per se principium primum quod hoc est sola forma corporis generantis. Ad 6m negatur causa ad propositionem dico quod necessario et principium motus et necessario et principium quietis ita quod termino decopulato ex parte necessario et principium motus et quietis potest negari sed tamen propositio copulativa necessario et principium motus et necessario est principium quietis potest admitti tamquam vera et isto modo intelligitur articulus vel aliter potest dici quod dicitur consequentia quod licet consequentia et de exemplo per locum consequentia vel. Ad 8m negatur consequentia quod iste propositiones assumpte in antecedente debent resolui in alias propositiones qua resolutione posita patet argumentum non valere. Ad principales ad primum negatur hoc ad propositionem posset dici negando assumptum quod idem agens potest producere diversos effectus et plures ut patet de actione solis. Aliter potest dici negando consequentiam quod quies nullo adequate non opponitur motui licet quies nulla a quo bene opponitur motui sed illius quietis non est principium. Ad 2m negatur consequentia ad propositionem dicitur quod propositio ista propositione decopulata ex parte termini forte falsa sed non reprobat copulatam vel disiunctivam et primum est falsum et 2m est verum. Ad 3m negatur hoc ad propositionem dicitur quod motor celi generaliter non debet dici natura quia non est necessario eius est principium motus ut visum fuit supra. Ad 5m negatur assumptum ad propositionem dico quod substantia recepta receptum substantiali non est diffinienda per additamentum sed substantia recepta receptum innovato et accidentali potest diffiniri per additamentum non receptum nec est receptum accidentalis. Ad 4m negatur consequentia quod licet tamen necessario non est tamen aliquid genus et tamen 1m ergo conveniet indivisione eius ex parte materiam quod nullus potest tamen 1m. Ad 6m patet solutio ex dictis solutionibus dicimus quod substantia recepta receptum accidentali potest diffiniri per additamentum licet forte sit receptum quantum ad totum recepta non generaliter sit diffinibilis per additamentum et sic patet questio.

Consequenter queritur

Utrum principium activum transmutationis vel motus sit intrinsecum passo et arguitur quod sic quia si sic esset sequeretur quod forma non esset natura sed hoc est contra finem et 2m physicorum 2o huius et probatur quia natura est principium intrinsecum motus eius in quo est ipsa forma vel erit principium intrinsecum motionis aut non erit principium intrinsecum illius quod movetur si primo sequitur principium motus esse intrinsecum illius quod movetur si 2o sequitur formam non esse naturam. Secundo sic si sic esset sequitur ipsa naturalia non differre a non naturalibus sed hoc est contra et 3m physicorum 2o huius et tenet consequentia consequentiam quia ipsa naturalia habent in se principium sui motus sed ipsa non naturalia non habent in se principium sui motus ut patet ex principio 2o huius. 3o sic si sic esset sequitur quod corporum et generationes non essent naturales sed violente sed hoc est contra finem tenet consequentia per descriptionem violenti datam ab Aristotele 3o Ethicorum violentum est a principio extrinseco nulla virtute conferentem passo ideo si principium motus est ab extrinseco generatio erit violenta. 9o sic si sic esset quod actiones non presupponerent ad interiora est contra et consequentia tenet quia agens extrinsecum solummodo agit 2m partes exteriores et non interiores. Item arguitur sic auctoritate physicorum 2o huius qui dicit si ars manifestaretur esset in ligno utique agit sicut nunc natura agit sed ista propositio non haberet veritatem nisi principium motus et mutationis esset intrinsecum illi quod movetur. Ad oppositum arguitur per textum 2o huius qui dicit corpora simplicia non habent in se principium actionis. Hoc idem apparet auctoritate physicorum secundo huius qui concludit causam finalem et formalem materie convenire in uno sed causam formalem et efficientem solum convenire in idem specie sed hoc non posset esse nisi efficiens esset principium intrinsecum et cetera. Hoc idem confirmatur quod si sic esset sequitur quod extrinseca quiddam essent principium rerum naturalium sed hoc est contra et 3m physicorum primo huius et consequentia ergo quod potest materiam et formam efficiens quando principium intrinsecum. Ad evidentiam questionis est sciendum quod causa naturalis sicut in metaphysica dicitur quedam est scilicet causa naturalis et media

et incorruptibilia quemadmodum est corpus celeste. Alia sunt generabilia et
corruptibilia et ista sunt in duplici differentia quedam enim sunt simplicia et
quedam sunt mixta. Sed mixta quedam sunt animata et quedam
non sunt animata et animatorum quedam sunt animata anima vegetativa
solum quedam sensitiva solum et quedam intellectiva. Ulterius sciendum
aliquid dicimus esse intrinsecum alteri multipliciter. Uno modo dicimus
aliquid esse intrinsecum alteri eo quod est pars eius sicut illius quo modo
dicimus formam Sortis esse intrinsecam Sorti. Alio modo dicimus aliquid
esse intrinsecum alteri eo quod ipsum indistans sibi continue secundum quod
ipsius quo modo dicimus ipsam intelligentiam moventem orbem esse
intrinsecam orbi eo quod ipsa indistans est sibi et ubilibet partibus
orbis. Sed iste modus non dependet nisi esse modo loquendi nam ipsam in-
telligentiam esse et realiter est extra ipsum modo loquendi. Alio modo aliquid
dicimus esse intrinsecum alteri eo quod sibi est continuum et iste modus loquendi
est impropius et extra eo quod secundum talem modum loquendi concedimus
huiusmodi propositiones esse veras caput est intrinsecum collo et collum
est intrinsecum pectori quas tamen propositiones secundum sensum eius proprium non sunt
admittende. Secundum hoc ponuntur alique propositiones. Prima
est ista corpus celeste movetur a proprio intrinseco motu locali. 2a est ista
corpora simplicia moventur a propriis intrinsecis motu locali. 3a corpora
mixta inanimata moventur a propriis intrinsecis motu locali. 4a corpora
mixta animata moventur a propriis intrinsecis motu locali. 5a corpus
celeste a nullo proprio movetur motu alterationis. 6a corpora simplicia
homogenea non moventur a proprio intrinseco motu alterationis. 7a
corpora mixta tam animata quam inanimata moventur a proprio in-
trinseco motu alterationis. 8a [illegible] quamvis res naturalis habeat proprium
intrinsecum alicuius motus. Prima conclusio probatur sic corpus celeste
a proprio movetur sibi et ubilibet partibus eius indistante sed corpus celeste
a proprio intrinseco movetur quia tenet consequentia [illegible] que
quibus et assumptum probatur ex eo quod ipsa intelligentia individualis
est et per consequens nulli parti indistans est. 2a conclusio probatur sic corpora
simplicia moventur a forma intrinseca sed moventur a proprio
intrinseco quia notum est et antecedens probatur ex eo quod omnia huiusmodi moventur
ad convenientia illis. 2o sic elementa moventur a natura sed moventur
a proprio intrinseco quia probatur quia est natura non materia et forma ergo
huius et tenet assumptum eo quod talium est natura. Conclusio 3a
et 4a probantur sic corpora mixta moventur secundum elementum predominans
sed moventur a proprio intrinseco quia tenet eo quod elementum est proprium
intrinsecum illi cuius est elementum antecedens probatur per [illegible] proprio celi.
5a conclusio probatur sic [illegible] alia movetur motu successivo ab alio
sed movetur a proprio intrinseco quia notum et assumptum probatur ex toto
quia sola est motus successivi est proprium. 6a probatur sic
corpus celeste est incorruptibile impassibile non est susceptivum in ipsum
non est alterabile quia tenet eo quod [illegible] fortiter terminantur
antecedens et antecedens est [illegible] et famosa incorruptibilia. 6a

conclusio probatur sic corpora simplicia sunt consimilis rationis sed ipsa nisi
nullius habet principium alterationis tenet quia eo quod omnis alteratio est
ratione alicuius diversitatis et assumptum tenet eo quod hoc
nam aliter non dicuntur esse nomina simplicia homogenea. 7a
3o probatur sic omnia mixta habent nisi sufficiens principium alterationis ergo a
vel sunt a proprio intrinseco alterabilia tenet quia [illegible] quod si a
proprio sufficienti posset principium effectus quod mixta diversitatem rationum ut
potest certum esse et verum quod diversitate sunt rationum habent nisi
ipsis sufficiens principium mutationis. Ex hoc sequitur 3o ultima inductive
corpus celeste habet nisi principium intrinsecum alicuius motus et nullum est
corpus quin ipsum sit huiusmodi. Contra 2am conclusionem primam arguitur
quia [illegible] orbis qui ponit corpus celeste necesse esse nam eo
[illegible] necesse moveri a proprio intrinseco. 3am [illegible] arguitur nam aqua
calefacta et post non deleta alterabit se ad frigiditatem sed simplicia
habent nisi principium intrinsecum alterationis. Ad primum videtur
istam non esse 2am et [illegible] nam 2am ut arguit idem solutio
corpus celeste non movetur a proprio intrinseco ipsum realiter informante quem-
admodum Sortes movetur successivo modo ab anima ipsum realiter
informante sed non vult negare quin moveatur ab aliquo proprio in-
distante sibi et ubilibet partibus ipsius et illud [illegible] movetur mo-
veri a proprio intrinseco. Ad 2am argumentum videt Burley quod huiusmodi
aqua calefacta non alterat ipsam sed accidit frigescere sed
contra istam solutionem obicitur quod si sic sequitur quod aliquid caret
maiore frigiditate quam ipsum inducit [illegible] quod est falsum quantum
agit ultra suam speciem quod naturaliter frigescat aliqua aqua
aliquam et similis frigiditatis qualis est [illegible] circumdans et tamen
quando autem sed ille aer circumdans causa maioris frigiditatis
et sic sequitur propositum aut non causat maiorem frigiditatem et ista aqua
magis frigescit et non ab extrinseco sed ab intrinseco quod fuit 2o
et propter solutionem. Videtur ergo 2o [illegible] et quia unum de
non est impossibile aliquid habere maiorem frigiditatem quam ipsum
inducit licet in se magis dispositio ad frigiditatem sed per [illegible]
[illegible] dispositio pervenit caliditatem maiorem quam
licet habet et forte est impossibile aliquid habere maiorem
caliditatem vel frigiditatem quam ipsum inducit licet in se eque disponitur.
Sed ista solutio adhuc non placet aliquo [illegible] dicunt quod [illegible]
[illegible] aqua calefacta et postea [illegible] non deleta redit
ad [illegible] frigiditatem et non continue [illegible] aer totaliter
est calidus et [illegible] et ab [illegible] solis [illegible] aer non potest
habere frigiditatem [illegible] et ideo illi dicunt alteri aqua calefacta
vel quodcumque corpus simplex frigescere aut alterari [illegible]
vel equalitatem sibi convenientem ad equalitatem sibi disconvenientem

vel a qualitate sibi disconveniente ad qualitatem sibi convenientem. Et per hoc ibi ponuntur duas propositiones: prima est omnia simplicia habent in se principium alterationis a qualitate sibi disconveniente ad qualitatem convenientem. Secunda: nulla simplicia habent in se principium alterationis a qualitate conveniente ad qualitatem disconvenientem sibi. Et per hoc dicuntur simplicia carere (?) quia mixta tamen habent in se principium unius alterationis quam alterius, sed hoc non est verum de simplicibus. Per hoc ad rationes: ad primam nego consequentiam; ad probationem dico quod probat bene formaliter esse principium intrinsecum alterius motus ut patet motus localis, sed ex hoc non concluditur ipsam fore principium intrinsecum alterationis. Ad secundam nego consequentiam; ad probationem dico quod in naturalibus motus (?) sed non in violentis quia acquisita violenter non sunt de perfectione entium naturalium sed potius de imperfectione quod sunt corruptiva. Aliter potest dici ad probationem quod naturalia habent in se principium motus naturalis sed ipsa non habent principium motus cuiuslibet naturalis. Ad tertiam nego consequentiam; ad probationem dico quod generationes dicuntur naturales quia motus naturalis ad generationem tamquam ad ipsius perfectionem et ultimitatem (?). Ad quartam nego consequentiam et causa est quod multa naturalia multorum motuum naturalium habent in se principium intrinsecum cum sic esset aliquod agens ab extrinseco; illud non semper ageret in partes profundas passi sed partes passi alterare ab agente ulterius alterantur partes sibi continuatas usque ad profundum. Ad quartam dico quod per istam auctoritatem Aristotelis non plus intendit nisi quod natura agit propter finem eo quod si natura ageret ad modum artis vel e contra tunc naturalibus consimiliter ageret ars et natura, et ideo concedit vel utrorumque (?) motuum aliquod esse principium intrinsecum vel istorum motuum rationes. Ad oppositum procedunt secundum conclusiones positas. Et sic patet quaestio.

ueritur consequenter

Utrum formae artificiales sint aliquae formae accidentales omnibus formis et rebus naturalibus distinctae. Et arguitur quod sic: omnia naturalia habent in se principium motus et quietis, sed nulla artificialia habent in se principium motus et quietis, ergo nulla artificialia sunt naturalia. Consequentia nota est de se et prima (?) patet per philosophum secundo physicorum ubi sic inquit: quidem enim natura sunt omnia videntur habere in se ipsis principium motus et status; et quantum ad secundam (?) lectulus autem et indumentum secundum quod (?) philosophus et si aliquid huiusmodi est genus (?) inquantum est ab arte nullum habet impetum mutationis innatum. Et eius ubi philosophus expresse patet naturalia differre ab artificialibus. Secundo sic: res artificiales cognoscuntur per formam artificialem et res artificiales non cognoscuntur per formam naturalem, ergo nulla forma artificialis est forma naturalis. Et consequentia nota est et assumptum probatur primum, patet ex eo quod domum cognosco per formam domus et similiter de aliis, et quod domum non cognosco per formam ligni vel lapidis. Consimiliter arguitur per oppositum. Tertio sic: res naturales cognoscuntur per formas naturales, ergo formae artificiales etc. (?) formae naturales. Sed res naturales non cognoscuntur per formas artificiales, ergo formae artificiales non sunt formae naturales. Consequentia et antecedens patet ut prius. Quarto sic: forma artificialis corporis nulla forma naturalis corporis, ergo formae artificiales sunt formis naturalibus distinctae. Tenet consequentia eo quod oppositum consequentis infert antecedens (?) quod si non esset aliqua forma artificialis esse naturalem et esset aliqua forma fore per quam ipsa corrupta, sed hoc est impossibile. Et assumptum arguitur (?) quia remanentibus omnibus formis vel rebus naturalibus huius domus sed domus corrupta vel omnibus rebus naturalibus remanentibus forma artificialis corrupta. Quarto arguitur sic: formae artificiales sunt formae accidentales, formae naturales ut plurimum sunt essentiales (?), ergo formae artificiales formis naturalibus sunt distinctae. Consequentia tenet pro tanto quod si non esset eandem formam fore substantialem et accidentalem. Non secundum (?) pars assumpti nota est de se et maiorem probo: formae quae adveniunt entibus in actu sunt formae accidentales, sed formae artificiales adveniunt rebus in actu, ergo. Consequentia nota et assumptum patet per auctoritatem commentatoris secundo de anima commento septimo (?) ubi ponit differentiam istam inter formas substantiales et accidentales quod formae substantiales adveniunt entibus in potentia, formae vero accidentales solum rebus in actu. Sed probatur quod non sunt ista lapides et ista ligna fuerunt huius domus, immo aliquando fuerunt (?) domus postquam non fuerunt domus et aliquando erunt non domus postquam fuerunt domus. Sexto arguitur: si non sic esset sequeretur quod omne agens vel saltem plura otiose agerent, sed hoc est contra omnes philosophos et impossibile eo quod agentia artificialia agunt propter finem. Sed (?) quod patet secundo huius ubi philosophus arguit artis et naturae ad invicem propter eo quod quaelibet illarum agit propter finem. Consequentiam probo: agens artificiale in agendo artificialiter aut aliquid producit de novo vel non. Si non, hoc est contra oppositum (?); videtur quod eius actio esset otiosa; si aliquid producit de novo et non producit aliquam formam naturalem, sequitur ipsum agens naturale aliquam formam artificialem de novo producere. Ad oppositum arguitur: sic omnia artificialia habent in se principium motus et quietis, ergo nulla artificialia sunt rebus naturalibus distincta. Consequentia tenet et antecedens philosophi prius allegata et assumptum probatur: naturaliter lectulus et scamnum sicut esset rectum plures utique moveri deorsum et non apud contrarium (?) ergo apud (?) intus (?) ergo lectus et scamnum est (?) cum naturalia. Ideo philosophus in textu post hunc prius allegatam subdit quod secundum quod accidit sed (?) est ipsis lapidis aut terreis esse aut mixtis habent tamen secundum principium motus. Contra istam quaestionem est opinio de forma artificiali qualiter a qualibet forma aut re naturali distincta fore videatur tamen quod actus (?) sed ista opinio non valet et est contra philosophum. Ideo aliter respondeo ad quaestionem ponendo aliquas propositiones: prima est nulla

forma artificialis z aliqua res entitas absoluta omnibus
formis aut rebus naturalibus condistincta. 2a nulla forma
artificialis z aliqua res realiter ab omnibus naturalibus condistincta. 3a
omnis res artificialis z aliqua res vel alique res naturales.
Prima conclusio probatur quia si sic aut igitur huiusmodi forma esset tota in toto
et tota in qualibet parte sibi aut tota in toto et pars in parte. Non
primum dari potest eo quod nulla forma nisi forte anima est huiusmodi. Nec
secundo quia quero aut partiales forme precedunt [illegible] vel non
si primo habetur propositum si secundo tunc introducto domus aut alicuius rei
artificialis oporteret alia generari novas formas quod [illegible] ad
experienciam quia tunc illud forma durat quod sit recepta [illegible] partes ad
experiencias. 2o si sic autem huiusmodi forma esset divisibilis aut
indivisibilis sed nullo modo potest dici primo non primo tunc quia tunc domus
esset indivisibilis tunc quia tunc aliquod indivisibile informaret aliquo loco
et spatio et situ distincta tamen quod valde foret dubium quod
possit esse secundum illius forme vel que pars illius totius esset secundum
illius et non debet [illegible] una pars quam alia [illegible] nec secundo tunc
quia huiusmodi forma aut esset homogenea aut heterogenea sed nec primo
non primo modo eo quod sua parte [illegible] forma non sit homogenea
nec heterogenea quia nulla z huiusmodi forma que sit sit composita.
3o sic huiusmodi forma aut z divisibilis secundum intencionem et extencionem
simul vel secundum extencionem tantum vel secundum intencionem tantum nullo modo primo
non primo quia tunc adquando domus esset facta domus esset tenet consequentia
quia omnis huiusmodi forma [illegible] secundum quamcumque
eius partem [illegible] nec secundo quia tunc huiusmodi forma aut
z divisibilis secundum omnes tres dimensiones vel secundum unam dimensionem tantum
vel secundum duas tantum quorum quodlibet z manifeste falsum nec secundo quia tunc
quelibet huiusmodi forma susciperet intensionem et remissionem et sic quelibet
domus [illegible] esset magis domus quam alia. 4o sic huiusmodi forma
aut educitur de potencia subiecti aut inducitur sed nullo modo primo non secundo
quia tunc quelibet agens artificiale ageret in profundum quod z falsum contra
[illegible] ubi vult naturalia agere in profundum artificialia
non [illegible] tamen [illegible] si sic esset sequitur quod [illegible]
et [illegible] ad huiusmodi formas naturales quod z manifeste falsum nec
secundo quia omnis talis inductio est creatio. 2a conclusio probatur sic quia
si sic [illegible] res aliquod esset fundatum [illegible] sed hoc z [illegible]
falsum eo quod si sic hoc non esset aliud quam partes sed hoc z falsum
quia tunc quelibet forma artificialis saltem quecumque [illegible]
[illegible] esset infinita res quia infinite sunt partes domus [illegible]
[illegible] fundatum aut [illegible] eadem [illegible] et sic
aut quelibet esset secundum huiusmodi res aut nulla sed [illegible] prius
tenet consequentia quia aliud istud est aliquod fundatum [illegible]
2o nullus res z aliquid potest [illegible] forma artificialis si
sunt res [illegible] distinctum a formis naturalibus [illegible]
bona et [illegible] tamquam [illegible] 3a conclusio sequitur

[illegible] duabus forme accidentales sunt aliquid vel aliqua [illegible]
distinctum a formis naturalibus [illegible]. 2o omnis res artificialis est
effectus aliquis [illegible] naturalium vel [illegible] naturales [illegible] et tenet consequentia [illegible]
[illegible] quod z effectus [illegible] naturalis [illegible] z naturale [illegible]
[illegible] ad quem effectum producendum [illegible] superiora et inferiora [illegible]
[illegible] sunt [illegible] naturalia. Ex istis conclusionibus sequitur quedam
correlaria primum z [illegible] fuit [illegible] fuit sculp-
tata ab artifice 2m [illegible] esset aliquam aliam [illegible]
3m [illegible] domus esset aliquis edificabilis ab artifice [illegible]
esset [illegible] ab [illegible] et [illegible] sicut hec
domus [illegible] ab [illegible]. Contra [illegible]
dubitatur omnis [illegible] z [illegible] realis sed [illegible] z [illegible] realis
[illegible] z realis [illegible] tenet et assumptum probatur [illegible] quia si non
[illegible] esset frustra eo quod nullius [illegible] z [illegible] sed [illegible]
[illegible] eo quod [illegible] z [illegible] vel [illegible]. 2o sic forme artificiales
sunt posteriores formis naturalibus [illegible] sunt illis condistincte [illegible]
z [illegible] et assumptum [illegible] eo quod [illegible] artificialis presupponit
[illegible] naturale. 3o forme artificiales nulla presupponunt [illegible]
naturale sed forme naturales huiusmodi presupponunt [illegible] sibi [illegible] condistincte
[illegible] et [illegible] ad utramque partem [illegible]. [illegible] artificialia
[illegible] naturalibus non sunt condistincta [illegible] potest producere naturalia [illegible]
potest producere artificialia et artifex potest producere artificialia [illegible]
[illegible] producere naturalia [illegible] ad [illegible] et ad [illegible]
[illegible] 2o huius [illegible] in quo [illegible] lignum [illegible]
[illegible] potenciam [illegible] non [illegible] sed [illegible]
[illegible] 2m [illegible] idem [illegible] producat naturalia et [illegible] artificialia
[illegible] tenet consequentia quia quecumque sunt indistincta [illegible]
quorumcumque [illegible] producta vel potest producta ab eodem [illegible]
[illegible] vel potest producta. 4o [illegible] forme naturalium precedit [illegible]
[illegible] sed non [illegible] formarum artificialium precedit [illegible]
[illegible] z [illegible] et [illegible] per [illegible] 2o [illegible]
[illegible] sunt [illegible] dispositio et [illegible] 2m [illegible] forme
artificiales [illegible] vel z forma vel ymago [illegible]
nulla precedit [illegible]. 6o [illegible] auctoritas [illegible] 2o huius [illegible]
43o ubi sic in quo forme artificiales sunt [illegible] in [illegible] naturalibus
et forme naturales sunt [illegible]. Et subdit forme artificiales [illegible] sunt [illegible]
[illegible] naturalibus [illegible] res artificiales [illegible] auctoritas [illegible]
[illegible] quod [illegible] adducte. Ad [illegible]
[illegible] z [illegible] quod huiusmodi nomina domus [illegible] lapis ligna
[illegible] et eadem [illegible] aut [illegible] tamen nominis
[illegible] eo quod huiusmodi nomina domus et [illegible] id quod [illegible]
[illegible] accidentali eo quod sunt [illegible] sed lapis et ligna [illegible]
[illegible] id quod [illegible] conceptum absoluto [illegible]. Ex hoc [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad primum [illegible] tota [illegible] et [illegible]

sed est causa operationis artificialis est aliquis finis extra realis sed iste finis non est forma aliqua artificialis realis distincta a rebus naturalibus sed finis communicationis est quod ipse res naturales taliter se habentes. Ad 2m nego assumptum et ad probationem dico quod huiusmodi termini significantes res artificiales principaliter imponuntur rebus naturalibus quantum tamen connotant sed propter tanto non oportet ponere aliquam formam artificialem positivam formis naturalibus sed huiusmodi nomina conficta rebus naturalibus postquam non conficientur de eisdem propter solum motum localem unde ista ligna et lapides non sunt ista domus prius quam non fuerint hec domus propter solum motum localem partium eorundem. Ad 3m ratio nego [illegible] et causa non sunt chimera nulla supponit distinctione mixtio sed forme naturales supponuntur distinctionem mixtio igitur chimera et forme naturales sunt distincte natura toto [illegible] convenit [illegible] et similia. Ad 4m [illegible] [illegible] artificialia natura producit sed ad probationem dico quod natura plus facit [illegible] vel auctoritas philosophi [illegible] natura non facit naturalia et artificialia sed artificialia natura facit [illegible] hanc domum natura produxit sed hanc domum natura non fecit esse domum et causa huius est quia ad hoc quod huiusmodi termini convenit conficta rebus naturalibus [illegible] naturalium [illegible] multa et multitudinis violentia quam natura non produxit. Ad 4m patet ratio similiter [illegible] sed rursum fuit ad argumentum 3m nego [illegible] propter eandem causam. Ad [illegible] dico quod [illegible] non capit [illegible] agens ut sepius dictum est pro aliqua forma reali [illegible] sed solummodo capit actus pro aliquo [illegible] conficti rebus de quibus conficta [illegible] non omnia talia nomina significant res artificiales [illegible] sunt causa eo quod [illegible] imponuntur rebus de quibus [illegible] natura [illegible] ista domus est domus propter quam ista domus non fuit domus et ista domus fuit domus. Ex his facile patet ratio. Ad principales ad primam nego assumptum [illegible] non negat artificialia habere [illegible] principium motus sed negat artificialia [illegible] huiusmodi habere principium motus [illegible] sed artificialia [illegible] artificialia non habent [illegible] principium motus sicut nec sed album [illegible] album non est risibile [illegible] album non est risibile et ista solum [illegible] [illegible] philosophi supra allegata lectus autem et indumentum et si aliquid huiusmodi est [illegible] est [illegible] nec [illegible] respectu [illegible] natura ubi expresse apparet quod [illegible] non [illegible] simpliciter sed solum [illegible] negat. Ad 2m nego assumptum [illegible] res artificiales solum [illegible] per formas naturales taliter se habentes. Consimiliter ratio [illegible] ad 3m. Ad [illegible] nego assumptum ad probationem dico quod non [illegible] aliqua res sed propter motum localem aliquod [illegible] desinit denominare illud quod prius denominavit et ideo nulla est corruptio naturalis sed solum localis. Ad 4m patet solutio ex solutione dubii. Ad ultimam dico quod agens artificiale nullam rem novam producit sed est [illegible] quod propter nullam rem novam agit sed solummodo agit ut res naturales taliter se habeant

qualiter in mente ipse artifex preconcepit et sic patet quod

Consequenter queritur

[illegible] finis sit causa et arguitur quod non finis non est prius [illegible] finis non est causa tenet ista consequentia quia prius [illegible] causa sit idem [illegible] patet 4o metaphysice et assumptum patet ergo quod prius ex opposito distinguitur. Secundo arguitur sic finis non est prior [illegible] causato igitur finis non est prius tenet consequentia eo quod prius [illegible] naturaliter precedit id cuius est prius et alius patet eo quod finis naturaliter sequitur id cuius est finis. 3o arguitur sic causa est ad cuius esse sequitur aliud [illegible] finis non est causa tenet consequentia eo quod fine habito cessat omnis motus [illegible] aliquod plus sequitur fine eo quod ipse est sequens omnia alia et assumptum patet per philosophum 4o metaphysice et [illegible] similiter. [illegible] sic si finis esset causa hec maxime esset respectu actionis sed hoc dici non potest probatio quia aut finis esset causa actionis dum actio est vel dum actio non est sed non potest dici primo eo quod actione existente finis non dum est et finis non est causa actionis tenet consequentia eo quod id quod [illegible] est nullius est causa nec 2o eo quod dum actio non est [illegible] est causa actionis tenet consequentia pro tanto quia illius quod [illegible] est nulla est causa. 4o arguitur sic si finis esset causa aut finis esset causa propter esse quod habet in anima vel propter esse quod habet extra animam sed nullum modo [illegible] natura 2m quod vult [illegible] metaphysice finis propter esse quod habet in anima est causa efficiens igitur non est causa finalis et finis propter esse quod habet in anima non habet [illegible] [illegible] ut sic non est finis tenet consequentia ex duobus finis [illegible] ab [illegible] huius et assumptum [illegible] natura finis propter esse quod habet in anima non [illegible] ad [illegible] [illegible] propter quid nunc est de perfectione illius cuius est finis nec est finis potest dici esse causa propter esse quod habet extra animam quia si sic aut [illegible] hoc esset propter esse actuali aut propter esse potentiali sed non 2o [illegible] quia ut si non habet [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] quod potentiali esse non [illegible] ad [illegible] [illegible] propter quid ubi igitur non [illegible] videmus iste ambulat propter hoc ut [illegible] sit sanus. Ad quod quia quando [illegible] quod hoc ambulat nunc [illegible] dici quod finis sit causa propter esse actuali quod [illegible] [illegible] [illegible] finis propter esse actuali est causa actionis dum actio est vel dum actio non est non primo quia tunc non dum finis habet esse actuale nec 2o eo quod tunc actio non est. Ad oppositum arguitur per philosophum et [illegible] 2o huius qui [illegible] [illegible] [illegible] causam finalem [illegible] hic idem arguitur sic id est causa a quo dependet necessitas rerum naturalium sed a fine dependet necessitas rerum naturalium ut [illegible] huius patet [illegible] [illegible] 3o sic id est causa quod [illegible] [illegible] propter quid finis est huiusmodi [illegible] nobis querentibus propter quid [illegible] ambulat [illegible] ut sanetur. Circa questionem sunt opiniones [illegible] opinio ponens finem esse causam quod habet causam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6o metaphysice ubi dicit finis [illegible] esse in [illegible] sed [illegible] [illegible] sed

nulla est res prius existens primum intentione et volitum in executione sed sola res futura est huiusmodi. Contra istam opinionem facit argumentum prius adductum, nam huiusmodi finis aut est causa actionis dum actio est vel dum actio non est; sed nullo modo potest dici quod reductum est. Item finis isto modo sumptus non habet rationem optimi vel non est causa finalis. Patet. Contra tenet auctoritas philosophi 2° huius ubi sic inquit quod cuius est causa ... id alii videntur aliter quod finis per eius obiecto est causa finalis rei et illi distinguunt de esse rei nam quoddam est esse obiectivum rei, aliud est esse reale rei modo finis per esse ... non habet esse actione causante. Finis tamen per esse obiecto habet esse ipsa actione causante sed id esse obiectivum est esse causatum et hoc est rationabile dictum nam rosa tempore hyemali non habet simpliciter non esse ut ipsa habet aliquid esse esse id relinquitur ipsam per tunc tempore habere esse obiectivum quantum ad est in ipsam rosam tempore hyemali fore generatam. Contra istum modum non valet primo per tanto quod huiusmodi esse obiectivum si esset non haberet rationem optimi nec volitum tum quod si huiusmodi esse obiectivum esset ipsum non videtur admittendum. Item quid id non habet rationem finis tum quod huiusmodi esse obiectivum ut est eo quod si esset aliquid vel esset substantia vel accidens sed neutrum illorum potest dari et cum quod certum vel id eorum adducta non facit ad propositum eo quod rosa tempore hyemali non plus habet esse quam iam ... habet esse nam utrumque istorum non est sed utrumque istorum posset esse sed tamen nullus concedit ipsum antichristum iam habere aliquid esse. Consimili via haberet concedere ipsum chymera et hircocervum habere ... habet omnis huiusmodi propositio concedere chymera est eius hircocervus est eius quam tum ... et tenet ... eo quod eque ita est de ... chymera sicut rosa vel saltem eque potest utrumque illorum habere esse generatum. Ideo aliter dicendum circa ... est secundum quod aliquid ... 2° ... finis est duplex: finis principalis et finis secundarius; principalis ... superior est ipse deus, sed finis secundarius sunt res inferiores naturales et corporales. Aliter distinguunt alii: finis est duplex: finis operationis et finis rei operate; finis operationis ut operatio domificationis est ipsa domus, sed finis rei operate est res ... domum. Aliter distinguunt quidam: finis est duplex: finis ... cuius et ... finem principalem et finem rei operate. Sed aliud est finis quo et ille quo ... finem operationis et finem secundarium ita quod tunc causa finis principalis finis rei operate finis ... cuius in proposito equivalent. Consimiliter finem secundarium et finem operationis et finem quorum ... sed hii fines ... ab invicem nam finis principalis presupponit actionem et ipsum agentem regulat et dirigit in agendo et habet rationem optimi; sed finis secundarius vel finis operationis non presupponit actionem ... causam ... ut dirigit nec ... sed ipse ...

actionem presupponitam. Nec huiusmodi finis quo habet rationem optimi sed solum volitum. Secundum hoc ponuntur aliquae propositiones. Prima est ista quod cuius agit propter se ... sic quod cuius per se ipsum diligit maxime vel quod cuius agit propter se gratia non est quod propter id quod diligimus agimus et propter id quod maxime diligimus maxime agimus et assumptum patet quia si non aliquis eius sibi posset velle malum ut posset se velle non esse et ... agere ad suam corruptionem quod non est verum. Secunda sic quod cuius se ipsum maxime appetit maxime propter se agit. Patet tenet ut prius et assumptum per ... philosophi et ... nam quod cuius appetitum et naturali se appetit ... 2a propositio est ista quod cuius naturale est finis sue actionis. Primo quod cuius naturale agit propter se vel quod cuius naturale est finis sue actionis. Patet tenet eo quod omne illud propter quod agimus est huiusmodi actionis finis et assumptum per ... primus. Secundo intelligentia movens ... agit propter se vel huiusmodi motus huiusmodi causa finalis est intelligentia. Patet tenet ut prius et assumptum per auctoritatem ... metaphysice ubi dicit intelligentia movens ... assimilare se primo ... sed hoc non esset nisi ipsa intelligentia ageret propter se. 3a propositio est finis est ... per illud quod ... admitto ... Item propter quod finis est huiusmodi actionis ... bonorum nam interrogantibus nobis propter quid edificator edificat bene videtur propter se ipsum. 2° illud est ... propter quod omnia agunt; sed omnia agunt propter finem ... est finis principalis rei et finis gratia cuius ... et ... est causa finalis ... illud quod ... et ... est causa finalis quod habet rationem optimi et volitum ... talium ... sed finis principalis est huiusmodi ... non ... esse finalis quod finis habet rationem optimi et volitum ut patet per philosophum ... philosophorum bonorum ... a fine principali omnia alia istius operationis regulantur et moderantur et mensurantur ... illorum finis habet rationem optimi. Patet ... et assumptum patet nam supposito edificatorem velle bene et honeste vivere edificator propter hoc bene expedite et frequenter agit edificando quod nullatenus faceret nisi se ipsum bene vivere propter huiusmodi actionem intenderet et ista ... est ex ... et consueto modo loquendi artificum qui dicunt si hodie volumus bene ... oportet nos ire ad laborem. 4a propositio finis secundarius vel finis ... non est causa finalis. Patet quia id non est causa finalis quod non habet rationem optimi; sed finis secundarius est huiusmodi; primo nam omnis huiusmodi finis est actionis vel saltem habet rationem actionis; sed nullam talem potest habere rationem optimi ... dignior sit et ... ut patet ... 2° sic id non est huiusmodi causa quod non est primum in intentione et ultimum in executione; sed finis secundarius est huiusmodi ... finis bonorum nam edificator volens edificare non ... domum sed se ipsum ... esse ex ... eius ... vel ... edificat et sic ... ista propositione facit quasi omnes rationes in pede questionis adducte

Sed iuxta conclusionem istam arguitur contra propositionem quia finis quod nature admirationem fecerunt propter quid secundum finis operationis et huiusmodi quod non nobis mirabilibus propter quid edificator edificat bene et iuvenes nature propter hoc ut domus fiat et huic concordat sententia philosophi 2o huius qui ponit sanationem esse causam finalem sanationis bene ut naturam secundum artem si id nature tanquam causa finalis assignata secundum tunc bonum est finis eo quod voluntas finis sanationis et ipse medicus qui est voluntate et ad quos propter quid fecerunt nature. Ex hiis patet responsio ad rationes motorum non procedunt rationes bene probant 3am et quartam secundum rationes motorum probant conclusionem tertiam et quartam et sic patet questio ista et cetera etc.

28

Consequenter queritur

Utrum secundum 2o physicorum sit verum et concedendum homo generat hominem et sol et arguitur primo quod non sol non generat ergo sola homo non generat hominem. Oppositum tenet quod oppositum conclusionis intenditur et assumptum quod multipliciter primo sit quod si sol generaret hominem aut sol generaret hominem tanquam agens naturale aut tanquam agens voluntarium aut tanquam agens violentum secundum nullum modorum ergo antecedens non sufficienter dividitur probo non primo quia si sol generaret hominem naturaliter sequitur primo quod sol semper generaret hominem secundum hoc patet ad experientiam et tenet conclusio eo quia omne agens naturale approximatum passo semper quo habet dominium aliquem producit effectum. Secundo sic si sic sequitur quod sol in producendo hominem repateretur ab homine secundum hoc patet et tenet conclusio eo quod omne agens naturale in agendo repatitur. 3o si sic sequitur quod sol ageret in ista inferiora per contactum secundum hoc patet propter nimiam distantiam et tenet conclusio eo quod omne naturale agendo naturaliter agit per contactum ut patet per philosophum primo de generatione et 2o huius. Nec est sol agit in ista inferiora voluntarie quia sol agit in ista inferiora per lumen et motum et non voluntarie. Minor tenet eo quod huiusmodi actio est naturalis et antecedens patet per 2o celi. 2o ad idem si sol produceret hominem voluntarie tunc sol esset animatus anima intellectiva secundum hoc patet quia tunc sol esset homo et tenet conclusio per tanto quod nullum corporeum agit per voluntatem nisi solus homo. 3o si sic sequitur quod sumpto dispositione ad producendum hominis sol posset non agere secundum hoc patet tenet conclusio eo quod agentium naturalia quandoque potentium disposita possunt agere et non agere. Nec potest dici quod sol sit agens producens hominem violenter quia si sic sequitur quod non ab eterno sol produxit hominem nec in eternum producet hominem secundum hoc patet et 2o physicorum et tenet conclusio per tanto quod nullum violentum est eternum. 2o sequitur quod sol citius destrueret hominem quam generaret secundum hoc patet et 2o physicorum et tenet conclusio per tanto quod hominem inclinationem suam naturalem producit tamen omne violentum est contra naturalem inclinationem hoc tamen est contra philosophum in libro de generatione

non sol in obliquo circulo est generationis et corruptionis istorum inferiorum secundum non violenta et si sic sequitur quod per absentiam solis plura generarentur quam per eius presentiam secundum hoc patet ad experientiam non tempore hyemali et est mali propter solis appropinquationem omnia incipiunt pullulare et generare que tempore hyemali propter solis elongationem fuerunt extincta secundum non hoc non esset nisi sol ageret in ista inferiora violenter producendo. Preterea arguitur ad principale sic si sol generaret hominem aut generaret hominem tanquam agens univocum vel equivocum nullum modorum ergo quia si sic sequitur quod sol et homo essent eiusdem speciei secundum hoc patet eo quod sol et homo differunt plus quam genere ceteris modis et tenet conclusio per descriptionem agentis univoci. Nec 2o ergo quia si sic sequitur quod sol esset nobilior homine secundum hoc patet eo quod homo est ens animatum nobilius quod non est verum dici de sole et tenet conclusio per descriptionem agentis equivoci. Preterea homo non generat hominem et homo et sol non generant hominem. Conclusio tenet cum precedentibus et antecedens probatur multipliciter primo sic quod si homo non generaret hominem aut homo generaret hominem mere agendo naturaliter vel mere agendo voluntarie aut mixtim agendo voluntarie et mixtim agendo naturaliter aut solum agendo violenter secundum nullum modorum potest dari ergo antecedens non sufficienter dividitur. Probo secundum hoc primo non primo quia si sic tunc homo consimiles actus producendo consimiles effectus produceret secundum hoc patet et 2o physicorum non ex multa seminis effusione multotiens non generatur. Tenet conclusio eo quod agens naturale consimili actione in consimili materia apta nata est facere eundem effectum. 2o si homo producendo hominem ageret mere naturaliter tunc hoc non esset nisi ipso ad passum non applicato non produceret secundum hoc patet et 2o physicorum ad experientiam eo quod per conceptus seminis nulla est virtus naturalis ad hominis generationem et tenet conclusio eo quod agens naturale non agit nisi per contactum ut apparuit supra secundum ad huiusmodi actionem concurrit agens potentiam ut 2o quod tunc ut prius deductum fuit passo in suis statue dispositione posset non agere quod 3o physicorum et 3o eo quod homo est agens liberum et huiusmodi actus et secundum actum ad producendum agere mere libere. Item homines huiusmodi actum generationis possibilis obviantie et agit mere libere. Item si sic tunc possibilis agere et non agere sumptis totaliter dispositione passi quod 3o physicorum nec 2o ergo generatio hominis est naturalissima operatio et generare est naturalissime operum et generare est non secundum violentem operationem conclusio iste notasse omnes de se et assumptum apparet auctoritate aristotelis et commentatoris 2o de anima tertio 2o ubi dicit naturalissimum fore opus posse sibi simile in specie generare. 2o sic post decisionem seminis homo hominem

non generat nisi mediante decisione seminis generat nisi cum generat
homo numquam generat hominem tenet consequentia quia non videtur actu
tempus quo possit generare et ista causa sufficiens dividit omne
tempus et assumptum probo nisi cum decisione nisi post decisionem
homo hominem generat quia tunc vel a quo semen decisit et patet non esse
nisi mediante decisione homo hominem generat quia tunc in actu
decisionis minor non dicit sufficienter ad huiusmodi generationem disposita est
tamen et quia si in actuali decisione esset actualis hominis generatio
sequitur quod in moment(o) post hanc decisionem seminis esset homo sed hoc
minus est contra naturales et contra medicos eo quod primo in matrice generatur
dic ante interva infundit vires — Tertio arguit ad principale sic si homo
generaret hominem aut tamquam agens univocum aut quasi equivocum
sed nullo modo primo non cum agit univoce quia tunc esset intra
hominis educeretur deperdi(tum) ... sed hoc minus est contra et contra Avicennam
.16. de animalibus ubi vult alias intervenire defectus fore in ducta
tenet consequentia eo quod agens univocum cum producente est eiusdem
speciei omnem effectum ab eo producibilem deperdens nisi producit et
educit nisi secundo quia si sic scilicet hominem generantem et hominem
generatum differre specie quod est falsum et tenet consequentia eo quod agens
equivocum a suo effectu differt specie — Quarto sic homo non potest
generare vel homo non generat hominem et sol consequentia tenet assumptum
probo homo est causa vel homo non potest generare tenet consequentia quia oppositorum
contrariis inveniuntur ambo assumptum probo patet hominis esse causa vel
homo est causa consequentia tenet ergo quia homo non est ad agendum
hominis et assumptum probo in hominis est causa ut patet primo huius
et forma hominis est causa ut patet per philosophum et per ..orem 2o et 3o
de anima ubi sic dicit et illo siquidem separari contingit tamquam
perpetuum a corruptibili et non sunt plures partes hominis quam materia et forma
— homo et sol iuncta non generat vel homo et sol non generant consequentia
tenet quia oppositorum contrariis inveniuntur ambo assumptum probatur quia si sic scilicet
primo quod homo esset generans et nullo esset generatus sed hoc minus est falsum
et tenet consequentia eo quod nec sol nec homo generaret sed utrumque modo
sol et homo non sunt Secundo si sic scilicet quod generatio hominis non esset
generatio univoca quia non videtur esse univoca 3o arguitur idem assumptum si sol et
homo generarent hominem aut vel quilibet eorum esset causa totalis
aut quilibet eorum solum esset causa partialis sed nullum istorum primo non
primo modo quia si sic scilicet quod in eodem genere causae eiusdem rei essent
plures causae totales quod non videtur esse verum probatur quia altera istarum
est superflua et tenet consequentia probatur quod sol et homo simul causant
in genere causae efficientis ut patet dicendo 2m probatur quod aliquis est
effectus vel hoc modo quae a diversis non potest produci partialiter
ut patet ... — 2o arguitur idem assumptum si quilibet eorum
esset causa partialis aut vel unum eorum producit partem formalem
et aliud partem materialem vel ambo producerent partem materialem

et partem formalem non primo quia non est maior ratio quare primus unum
dicatur esse causa forme vel materie vel econverso ut patet dicendo 2m tunc quia dempta parte
formalis hominis materialis est tunc quia tunc causa partis materialis quam est partis for-
malis essent partes diversarum rationum sed hoc minus est falsum et tenet consequentia
eo quod causae naturales agentes huiusmodi effectus sunt distinctae 2m ratione
vel cum quilibet agens naturale sit aptum natum sua virtute sibi similem producere
tanta est distinctio effectuum quanta est causarum naturalium agentium — Ultimo
arguitur idem quia sic homo non generat hominem sine adiutorio solis vel
sol non generat hominem sine adiutorio moventis primum sed movens
primum est infinitae potentiae vel homo non generat hominem sine adiutorio
infinitae potentiae consequentia primum tenet probatum quia sicut homo est im-
potens ad generandum sine adiutorio solis sic sol est impotens
ad generandum sine adiutorio moventis primum eo quod motus solis in obliquo
circulo est causa generationis et corruptionis ut patet in de generatione sed motus solis
non fit exclusive movente primo et cetera sed hoc minus est valde illatum est falsum eo quod
tunc ad producendum cuiuslibet actus necessario requireretur potentia infinita vel
saltem actio moventis primum et tenet consequentia eo quod non est maior ratio
de productione unius actus quam alterius — Ad oppositum arguit auctor
philosophi 2o physicorum ubi expresse dicit homo generat hominem et sol illud
idem patet auctoritate Ptolomaei qui sic inquit sol facit hominem corpu-
lentum facit pulchrum et coloratum et in aliquorum oculorum habili-
tat ad omnia opera animi si fuit in exaltatione sua Si non itaque
ad omnia opera eius abilitat cum indisponit hoc idem patet per
in secundo de vegetabilibus vel quia sic dicit sol poros terrae aperit ... ...
latentem in radicibus ad actum producit et terrae superficiem frondibus
et floribus libus renovat et reviviscat quae autem non essent
vel si sol adiutor in hoc producens non concurrit hoc idem patet ex
experimento sensibili nam tempore hyemali sole recedente multa mor-
tificantur quae tamen tempore aestivali per solis adventum cum eo renovantur
— Circa istam quaestionem est notandum quod causarum rerum sunt duae quaedam
enim sunt causae rerum totales quaedam vero partiales Causae rerum totales
sunt istae quae producunt effectum totum totaliter nulla alia causa concurrente
quo modo forte motor primus est causa totalis motus primi et causae
partiales sunt istae quae producendo ipsum effectum non producunt nec possunt
producere nullo alio concurrente quo modo dicimus sortem esse causam
filii sui et malleum esse causam cultelli — Ulterius sciendum
quod causarum partialium quaedam sunt causae partiales quaedam univocae Causas
partiales voco istas quae naturaliter agendo sibi producunt consimiles ef-
fectus sed causas univocas voco quae naturaliter agendo non semper
equales effectus vel modo diversos effectus 2m speciem producunt quo
modo dicimus deum vel solem esse causam univocam istarum rerum in-
ferior — Ulterius sciendum quod causa totalis alicuius effectus semper
dicitur esse causa equivoca eo quod ipsa quolibet effectu ab ipsa
producto est nobilior sed causarum partialium quaedam dicuntur esse causae univocae

effectibus diversarum rationum et quedam dicuntur esse cum suis effectibus eiusdem rationis de primo exemplum ut sol cum Sorte producto et alterius rationis plato cum Sorte producto alterius et eiusdem rationis. Et in generatione precedens a causa particulari eiusdem rationis cum effectu [illegible] vocari a philosophis generatio univoca. Sed generatio precedens a causa diverse rationis cum effectu dicitur esse generatio equivoca. Secundum hec patent tamen aliqua exempla primum ista sol generat hominem 2um et ista homo generat hominem 3um et ista deus generat hominem. [illegible] deus non est totalis causa generationis hominis 4um sol non est causa totalis generationis hominis 6um homo similiter non est causa totalis sui filii 7um homo est causa particularis filii sui univoca 8um deus et sol sunt cause particulares suorum effectuum equivoce. Nona nullius generationis est aliqua causa totalis univoca. Decima ad [illegible] effectus productionem concurrunt media [illegible] usque in infinitum concurrere. Prima conclusio probatur sic sol concurrit ad productionem hominis sed non concurrit ut causa [illegible] causa effectiva et sol generat hominem igitur [illegible] et assumptum patet per philosophum [illegible] de generatione motus solis in obliquo circulo et [illegible] probatur quod sol ad hominis productionem non concurrit tamquam causa finalis formalis vel materialis ut [illegible]. 2o sic si nullus esset motus solis nulla esset generatio et motus solis est causa generationis hominis tenet consequentia quia si ad alterationem motus solis [illegible] generatio et motus solis est causa generationis hominis assumptum patet primo celi et [illegible] ubi vult quod celo quiescente quiescerent omnis generatio et corruptio istorum inferiorum. 3o sic sol inducit aliquas qualitates in aliquos homines igitur sol est causa hominis effectiva consequentia tenet quia [illegible] inducit qualitates effectum in ipsum agens ipsum effectum producens ad esse assumptum patet auctoritate Tholomei sol facit hominem corpulentum et [illegible]. 4o sic si non sic esset sequeretur quod aliquod agens produceret tamquam causa totalis aliquem effectum nobiliorem se quod est contra philosophum [illegible] ubi dicit quod omne agens est prestantior passo et probatur consequentia quia capio [illegible] scilicet causam hominis productivus [illegible] sit causa solis et sufficiens ad generationem hominis vel non si ipsa est sufficiens et ipsa minus digna quam homo productus [illegible] si non potest producere sine causa solis sequitur causam solis esse causam productivam hominis. Ex ista conclusione sequitur [illegible] conclusio quod non solum sol est causa effectiva hominis [illegible] omnes planete vel saltem multe ad [illegible] hominis productionem concurrunt effective sed quod diversos planetas diverse [illegible] quod patet [illegible] Tholomei et [illegible] astrologie et [illegible] quod multa planete multis [illegible] per [illegible] aspectum super ista inferiora [illegible] soli. Secunda conclusio probatur sic si homo non generaret hominem sequitur quod homo non esset [illegible] hominis sed hoc est contra et tenet consequentia quia [illegible] ipsum generat. 3a conclusio probatur sic sol et homo sunt cause generationis hominis sed non sunt cause sufficientes [illegible] ponere aliam causam concurrentem

que sufficiens est [illegible] generationis hominis consequentia tenet quia [illegible] effectus [illegible] ponere causas sufficientes ad productionem suam esse et assumptum probatur quia si sol et homo essent cause sufficientes generationis hominis sequitur quod aliquis effectus productus esset nobilior causis totalibus sed hoc est contra et [illegible] et impossibile eo quod [illegible] aliquid produceretur [illegible] non esset [illegible] productum quia illud quod est ipsius effectus producti nobilius a nullo producitur tenet consequentia ista ultima eo quod [illegible] nobilius potest producere aliquod nobilius a se et tenet consequentia [illegible] quod homo productus nobilior est illis duobus producentibus. 2o sic si homo producendo hominem non agit nisi mediante [illegible] seminali et sol producendo hominem non agit nisi mediante motu et lumine sed iste due non sunt cause effective productionis hominis tenet consequentia ut [illegible] quod tamen aliquid produceret nobilius se assumptum [illegible] tenet per auctoritatem Mediatoris 2um tenet per philosophum 2o celi. 3o virtus seminalis et sol solum sunt dispositive et non sunt cause totales generationis hominis consequentia tenet antecedens probatur quia virtus seminalis est agens naturale et [illegible] non agit nisi sibi simile sed sua similitudo non est homo et ipsa non producit hominem sed disponit materiam ad hominis productionem similiter sol producendo hominem agit mere naturaliter et producit res sibi similes quod [illegible] patet et non producit hominem sed materiam caliditate disponit ad hominis productionem. 4o homo [illegible] materia et corpore sed [illegible] sufficiens ad producendum [illegible] exempto deo et ad hominis productionem deus concurrit effective consequentia nota est assumptum probatur supra [illegible] et assumptum 2um patet ex auctoritate theologorum. 5a conclusio probatur sic homo generat hominem et sol et deus non est causa totalis generationis hominis tenet consequentia quod causa totalis est ista ut dictum est que se sola effectum producit et assumptum tenet ex conclusione prima et 2a. Consimili via probatur 3a quinta et 6a deus effective concurrit ad generationem hominis et neque sol neque homo est causa totalis generationis hominis consequentia tenet ut patet [illegible]. 7a conclusio probatur homo pater concurrit ad productionem filii et eiusdem rationis est cum filio igitur pater [illegible] quod pater est causa univoca particularis filii sui consequentia tenet [illegible] et [illegible] patet per assumpta per [illegible] 6a et 2a [illegible] pater et filius eiusdem sunt speciei specialissime. 8a conclusio probatur sic deus et sol sunt cause particulares generationis hominis et sunt diversarum rationum cum hoc producto igitur deus et sol sunt cause particulares equivoce consequentia tenet ut patet [illegible] per [illegible] et 2a patet assumpta per eo quod deus et sol sunt [illegible] qualibet [illegible] homo productus et [illegible] quibus [illegible] differt [illegible]. Nona conclusio probatur sic ad quemlibet effectum producendum concurrit deus et sol effective igitur nulla est causa totalis et univoca cum effectu tenet consequentia quia deus et sol cum nullo effectu producto sunt eiusdem rationis et assumptum tenet ex [illegible] prima et 3a. 2o sic nulla est causa totalis alicuius effectus

producta et nulla causa totalis est, vel tamen [illegible] effectus producti
tenet consequentia eo quod [illegible] vel causam [illegible] quod supponit esse ad
assumptum quod ad quamlibet causam totalem alicuius effectus concurrunt
plura et nullum [illegible] est causa totalis. — Decima conclusio est sic
ad aliquos effectus producendos quantumcumque media requiritur ipsum deum et solem
concurrere et ad aliquos effectus producendos requiritur causa infinita. tenet consequentia
concedendo quod deus est virtutis infinite [illegible] alibi assumptum
tenet ex priore [illegible] — Contra conclusionem primam arguitur sic si sol generaret
hominem sequitur quod sol esset pater hominis sed hoc falsum est et falsum tenet
consequentia eo quod omne generans alterum vel alterius est pater ipsius — 2o arguitur sic
si sol generaret hominem aut ipse sol generaret aut motu solis
vel lumine solis sed nullo modo primo nec secundo quia sol non est immedia-
tus ipsi effectui producendo nec ipsi passo patienti nec tertio 2o
tum quia tunc magis generaret lumen solis generaret hominem quam ipse sol
tum quia tunc effectus productus esset nobilior causa producente cum
hoc lumen solis sit accidens res non producta substantia — Contra
conclusionem 2am arguitur sic si homo generaret hominem aut ipse
semine generaret hominem aut aliquo instrumento mediante sed
non primo quia homine putrefacto non cessat generatio filii nec
2o quia si aliquid esset huiusmodi instrumentum hoc maxime esset virtus
seminalis sed hoc dici non potest primo quia hec virtus seminalis aut
est substantia vel accidens non substantia quia hoc esset sperma [illegible] sed hoc
non est causa generationis hominis cum multum sit ignobilius homine
nec etiam potest dici accidens quia aut hoc esset aliquod accidens
reale ut puta caliditas vel frigiditas spermatis vel
aliquod accidens spirituale non primo propter dictam causam nec 2o
quia queritur de ipsis effectivo horum spirituum effective aut erunt
celum aut generantes si celum et [illegible] aliqui [illegible]
separate quorum nullum est accidens sic ut [illegible] rediret opinio platonis
ponentes ydeas [illegible] si huiusmodi spiritus sint generantes tunc querere
de [illegible] illorum et redit tota difficultas sicut prius. 2o
arguitur si virtus seminalis esset causa producta aut est decisa a toto
corpore et a quolibet parte corporis aut ipsa sola est decisa ab una parte
principali corporis sed nullo modo [illegible] hoc non potest
dici secundo quia si sic sequitur quod pater monoculus produceret filium
monoculum quod est contra experientiam et tenet consequentia quod a [illegible]
non decideretur huiusmodi virtus seminalis tum etiam quia hoc est contra
galienum qui dicit quod sperma fit sanguis nobilissimus a cerebro
decisus [illegible] per spinam dorsi usque ad vasa seminalia. 2o
quia si sic aut [illegible] a cerebro aut a corde aut ab aliquo
aliorum membrorum sed a nullo primo non cum cerebro eo quod ipsum [illegible]
sue frigiditatis non habet [illegible] virtutem activam formationis cum ipsum
inter omnia membra sit membrum frigidius propter calorem cordis
[illegible] hoc est [illegible] qui ponunt ipsum
sperma descendere a corde nec est a corde primo quia cum cor

sit membrum calidissimum ipsum non habet [illegible] fortem [illegible] quod ut deum
est quia inter omnia membra est frigidissimum et tenet consequentia quia caliditas
non habet virtutem generandi nisi est generata [illegible] cum ipsa illius [illegible] sit
corrupta et hoc est [illegible] ut decimum est — Contra conclusionem 3am arguitur
sic si deus effective concurreret ad omnem effectum producendum sequitur
quod deus malum produceret et omnia mala mundi produceret et produx-
isset et hoc est contra [illegible] quia deus non est auctor malorum sed
ultor et tenet consequentia eo quod actus mali sunt aliqui effectus producti
2o si 3o esset vera sequitur quod deus posset cogi ab aliqua creatura
quod est falsum eo quod in infinitum perfectior et dignior quam sit creatura
creatura et tenet consequentia ex eo quod si deus ad omnem effectum producendum
concurreret necessario nec potest non concurrere et ne aliquid voluntate libere
deus non potest concurrere ad huiusmodi volitionem producendam et si sit in
voluntate divina [illegible] quia hoc omnis dicimus [illegible] ad
faciendum quod non potest non facere infinita — Contra conclusionem [illegible] quartam
si virtus infinita [illegible] est causa illius est causa totalis sed deus est virtus
infinita [illegible] quod nulla [illegible] necessitas ad productionem plures causas
cum ipsa virtus infinita se sola sufficiat [illegible] regulam [illegible]
[illegible] est si [illegible] plura [illegible] et hoc [illegible] — 2o multi sunt
effectus [illegible] producti et multorum effectuum deus est causa totalis
et tenet consequentia quod si sic sequitur aliquem esse effectum [illegible] producibilem
[illegible] sed hoc falsum [illegible] quod est falsum et tenet
consequentia eo quod esse [illegible] producta [illegible] similiter — 3o
conclusionem decimam arguitur sic si sic sequitur quod quilibet effectus
esset eque facilis productionis sed hoc falsum est quod tunc eque facile
possit movere totum mundum aut speram [illegible] sicut levare festucam
et eque esset facile aut difficile generare hominem aut [illegible]
sed [illegible] omnia absurda [illegible] et tenet consequentia ex eo quod [illegible]
[illegible] omnia sunt [illegible] cum ipsa [illegible] infinitam ex-
cedat potentiam — [illegible] primo [illegible] quod vocando [illegible]
illam solum que effective ad productionem [illegible] concurrit [illegible] potest non
concurrere [illegible] illius [illegible] [illegible] inter istas
tres causas deum solem et hominem [illegible] causantes [illegible]
[illegible] deus ad [illegible] et [illegible]
[illegible] producitur deus est [illegible] producti et [illegible] sol
et [illegible] causalis — [illegible] quia hoc non est [illegible]
[illegible] et [illegible] dico quod [illegible] non respiciens
ad [illegible] seu [illegible] nobilitatem producentis solum [illegible]
causam producentem sive [illegible] est [illegible] sit
[illegible] et quia [illegible] solum est [illegible] hominis [illegible]
[illegible] solum hominem [illegible] dicitur esse [illegible] — [illegible]
dico quod sol [illegible] principaliter mediante motu et lumine [illegible]
[illegible] ab intelligentia non [illegible] ad [illegible]
dico quod [illegible] quod sol non agit ut instrumentum — [illegible]

maiorem secundo quia et propterea si lumen et motus solis essent causae
particulares totales sed si illa sumuntur in [illegible] tunc [illegible] essent
forte quod est [illegible] non solem causa totalis ideo a multo fortiori nec
motus eius. Ad rationem 2am conclusionis 2ae ad primam dico quod [illegible]
agit tamquam causa particularis mediante virtute seminali tamquam instrumento
et ad primam maiorem dico secundo quia et minorem [illegible] causa totalis
particularis unde si [illegible] ad hominis generationem non est tamquam causa totalis particularis
requireret secundum quod [illegible] actualem filii generationem nunquam
filius nasceretur et causa huiusmodi est quoniam causa instrumentalis nunquam
agit nisi mediante aliqua causa principali qua remota utique remanet
actio agentis instrumentalis. Et ad aliam maiorem qua probatur
virtutem seminalem non esse agens instrumentale quia huiusmodi vel esset
[illegible] vel accidentis quod huiusmodi virtus non est aliquis actus solum sed est [illegible]
tota a parte decisa generante sed quod videntur sonare auctoritates Galieni
et [illegible] et ad maiorem dico de [illegible] omnibus [illegible] quod multa sunt
quod huiusmodi virtus seminalis non recedit a toto corpore et a qualibet parte
corporis nec est decisa ab una parte corporis principali quia [illegible]
non solum hoc in una parte corporis [illegible] quia huiusmodi unitas
facit et [illegible] decisiones [illegible] cum [illegible] virtute habet ab
omnibus partibus principalibus decisa huiusmodi sed [illegible] que
et [illegible] sensibiliter [illegible] nimis huiusmodi virtutis officium debilitaret
et credo quod si quis esset homo vincens certus aliorum istorum membrorum
principalium ipse non esset efficere vel potens hoc generare
et ad auctoritatem dico quod nulla auctoritas [illegible] vel Galieni volunt
istam virtutem a nullo a decisa membro nisi [illegible] vel [illegible] sed
quod istam [illegible] volunt istam virtutem ab aliis decisa membris
sed principaliter [illegible] istam virtutem decisa [illegible] vel [illegible] sed [illegible]
[illegible] Galienus et [illegible] ut [illegible] quod [illegible] membra
principale [illegible] quod [illegible] primum vincens et ultimum mo-
riens Galienus [illegible] cerebrum membrum principale asserebat. Ad [illegible]
rationem [illegible] conclusionis [illegible] et multiplex resolutio [illegible] magistri antiqui
theologi [illegible] maiorem et [illegible] quod deus effective
[illegible] ad esse [illegible] actus mali sed non quod ad formale actus
mali sed moderni theologi [illegible] sic maiorem et [illegible] et [illegible]
[illegible] omnes has propositiones [illegible] deus est
auctor malorum deus effective [illegible] ad effectum mali [illegible]
deus facit vel facit malum [illegible] et sic omnes propositiones
[illegible] quia [illegible] deus facit malum [illegible] aequivalet isti vel saltem
stat loco istius deus facit aliquid quod ab aliquo male fit et
[illegible] ideo [illegible] est et admittenda rationabiliter quod sic [illegible]
[illegible] hoc apud nos et ab aliquibus doctoribus [illegible] et [illegible] actum
vel saltem actus omnino similes sed ab una virtuose et ab alia [illegible]
vel [illegible] huiusmodi propositiones [illegible] et sic omnes huiusmodi propositiones
sunt necessariae et ideo [illegible] habet [illegible] deus facit malum

valet istam deus aliquid quod malum est facit nihil
vel habet cum [illegible] credo causa aequivalet deus aliquid
facit male ergo [illegible] quod [illegible] oportet quod est de [illegible]
[illegible] necessariae omnes huiusmodi propositiones [illegible] auctoritates
[illegible] quas allegatas et ideo [illegible] ad [illegible] quando duas
propositiones [illegible] et [illegible] de novo producte sunt vel ibi
[illegible] deus est [illegible] efficiens et ista [illegible]
[illegible] nullum [illegible] est aliqua [illegible] sunt vel ibi
[illegible] sit [illegible] non ad est nisi actum esse deformem [illegible]
[illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] sicut exponunt doc-
tores [illegible] multarum [illegible] non sunt vel ibi nec alibi
[illegible] deus non est causa [illegible] quibus [illegible] solo
argumento [illegible] quamvis sit [illegible] argumento magis ad
theologos spectat [illegible] quam philosophos [illegible] difficul-
tas argumenti [illegible] plus est [illegible] quam naturalis et ideo
ista quae dicta sunt [illegible] dicta sunt [illegible]. Ad [illegible] argumentum
[illegible] et [illegible] dico [illegible] non
assumptum et [illegible] quod omnem effectum [illegible] deus
potest impedire nec huiusmodi [illegible] effectus [illegible] voluntate
totaliter facere [illegible] esse. [illegible] non [illegible] et causa est
quia deus ordinavit se ad omnem [illegible] actum
[illegible] aliquem [illegible] actum sui [illegible] et [illegible]
[illegible] quam hoc nulla [illegible] sed [illegible]
et voluntarie ordinat. Ad [illegible] quarta [illegible] necessario
maiore et causa est quia si fuit agens voluntarium [illegible]
[illegible] aut [illegible] vel nunquam agit [illegible] sic
potentiae et ideo [illegible] deus [illegible] solum agit libere ideo ista
[illegible] maior. Ad [illegible] rationem [illegible] et [illegible]
de virtute [illegible] unum omnium creaturarum et solum talium
deus est causa totalis et ideo [illegible] deus est causa
totalis sed non homines [illegible] in ista [illegible] stat [illegible]
[illegible]. Ad ultimam rationem dico [illegible] de [illegible]
[illegible] particularis non est difficilius movere
[illegible] quam levare [illegible] non [illegible] causae
[illegible] magis facile levare [illegible] quam movere totum mundum
eo quod apud huiusmodi causam non est difficultas nec facilitas
sed [illegible] stat quod [illegible] multarum causarum particularium [illegible]
sit difficilius movere octavam speram quam levare [illegible]
Per hoc [illegible] ad rationes particulares [illegible] ad primam [illegible] primam
maiorem [illegible] et [illegible] et ad probationem [illegible] dico [illegible] assumptum
sed ad primam probationem [illegible] dico quod sol generat homines [illegible]

ad mpb[ati]o[n]es dico neg[an]do [con]seq[uenti]am et c[aus]a est quia no[n] semp[er] m[ateri]a
est disp[osi]ta ad ho[m]i[n]is g[e]n[er]at[ione]m io no[n] o[mn]es q[uod] semp[er] g[e]n[er]et ho[m]i[n]em
ad p[ro]p[ositi]o[n]es in[stantia]e ag[...]et r[ati]o q[uare] m[od]o [...]valet q[ui]a [...] agens
sup[er] istam m[ateri]am h[abe]t do[m]i[ni]um et ip[s]um agit n[atur]alit[er] ergo g[e]n[er]at
ho[m]i[n]em vel asin[u]m [...] forte b[e]n[e] sequat[ur] h[oc] agens n[atur]ale a-
gendo n[atur]alit[er] h[abe]t do[m]i[n]ium suffi[cient]ib[us] sup[er] istam m[ateri]am [...] ad
[...] istam m[ateri]am vel disp[onen]do vel [con]fu[n]dendo vel fina[lite]r g[e]n[er]ando
— Ad 2am p[ro]p[ositi]o[n]em dico neg[an]do [con]seq[uenti]am p[ro]p[ter] tanto q[uod] no[n] o[mn]e agens
n[atur]ale in agendo n[atur]a[lite]r repati[tur] sed si aliqua agentia n[atur]alia
[...] tantu[m] sola [...] m[ateri]a [...] eius no[n] est sol
[...] ista in[...] — Ad 3am p[ro]bac[io]n[em] nego [con]seq[uenti]am et causa est
q[uia] sol no[n] agit in m[ateri]a[m] [...] et lune que in m[ateri]a sunt
[...] p[ro]ductis vel in effectibus p[ro]ducendis — Ad 2am
p[ro]p[ositi]o[n]em [...] dico [...] q[uod] sol et [...] ho[m]i[n]is [...] et ad
[...] nego [con]seq[uenti]am et causa est quia ut visu[m] est sol non
est causa [...] totalis sed solu[m] p[ar]cialis [...] no[n] o[mn]es
[...] p[ar]cialem suo eff[ec]tu fore nobiliore[m] — Ad
2m p[ro]p[ositi]o[n]em dico ut p[r]i[u]s neg[an]do [...] et [...] et ad p[ro]p[ositi]o[n]es
in[stantia]e [...] ut p[r]i[u]s sed ad p[r]imam [...] dico q[uod] ho[mo] n[on]
mere agendo n[atur]alit[er] n[on] mere agendo voluntarie p[ro]duc[it]
filiu[m] sed [...] et ad p[r]ima[m] [...] dico q[uod] ho[mo] [...]
est agens [...] sed no[n] ad p[er]ficiendu[m] — Ad 2am p[ro]p[ositi]o[n]em
[...] [con]similit[er] posset [...] actu[m] [...] no[n] [...]
— Ad 3am [...] nego [con]seq[uenti]am q[uia] ho[mo] no[n] agit libe[re] a p[r]i[n]c[ipi]o actionis
usq[ue] [...] ut visum est solu[m] effi[cien]s instrumentale
vel se[...] ad m[ateri]am applicat [...] qua applicac[ione]
[...] nullam aliam [...] voluntaria vel [...]
n[atur]alem [...] — Ad 2am p[ro]p[ositi]o[n]em dico q[uod] ho[mo] g[e]n[er]at
ho[m]i[n]em [...] vel [...] loco ho[m]i[n]is [...]
et ad [...] dico neg[an]do [...] homo ho[m]i[n]is
est causa [...] et [...]
[...] est quia homo no[n] d[icitu]r esse causa [...] g[e]n[er]ac[i]onis [...]
sed solu[m] [...] est ho[m]i[n]em esse [...] g[e]n[er]ac[i]o[n]is ho[m]i[n]is
qui homo no[n] est [...] — Ad [...] dico [...]
neg[an]do assu[m]ptu[m] et ad p[ro]bac[i]o[n]em p[r]imam dico neg[an]do [con]seq[uenti]am p[r]imam
[...] no[n] s[un]t p[ar]tes huius rei [...] res est [...]
est quia hec p[ar]tes p[r]i[us] esse [...] s[un]t p[ar]tes h[uius] totius [...]
alterius rei — Aliter r[ati]o neg[an]do assu[m]ptu[m] et ad p[ro]bac[i]o[n]es [...]
ad p[r]ima[m] dico q[uod] [...] sit [...] qualit[er]cu[m]q[ue]
disp[osi]ta est m[ateri]a [...] et [...] disp[osi]ta [...]
— Ad [...] p[ro]p[ositi]o[n]em dico neg[an]do assu[m]ptu[m] et ad auctoritatem [...]
[...] dicit q[uod] no[n] [...] sep[ar]ac[i]one sed solu[m] de sep[ar]ac[i]one
[...] ad [...] est sep[ar]ata [...] ab op[er]ac[i]one
[...] tamq[uam] [...] — Ad 4am p[ro]p[ositi]o[n]em neg[an]do
assu[m]ptu[m] ad p[r]imam p[ro]bac[i]o[n]em [...] et neg[an]do

[...] causa totali ut aliqualit[er] app[ar]e[re] p[ote]rit
[...] nona ad 2am p[ro]bac[i]o[n]em r[espon]de[tur] [con]similit[er] ut app[ar]ebit ex
eadem [...] nona Ad 3am p[ro]bac[i]o[n]em r[espon]deo q[uod] [...]
tanquam ca[usa] p[ar]cialis no[n] quo[a]d [...] ut [...] causat
p[ro]p[ter] causet effectus sed [...] quia [...] totu[m] causet
effectu[m] — Ad ultimam p[ro]bac[i]o[n]em eiusdem auct[oritatis] dico [...]
[...] ut patet [...] decima et ad [...]
q[uod] motus solis [...] no[n] est ca[usa] suffi[cient]ib[us] sed sol motus a
tali movente p[ro]p[ter] [...] causa sed no[n] totalis ut visum est in
corpore questionis et sic t[er]minatur questio et cetera

Queritur consequenter

Utru[m] [...] mathema[tica]lia sint aliquo vel aliqua
[...] n[atur]alibus condistincta et arguit[ur] p[r]imo q[uod] sic [...]
n[atur]alia s[un]t [...] ad maximu[m] et ad minimu[m] sed [...] mathema[tica]lia
no[n] s[un]t [...] ad maximu[m] et minimu[m] [...] n[atur]alia sunt
[con]distincta [...] mathe[matica]libus [con]seq[uenti]a p[ate]t quia [...] iterim[...]
[...] et assu[m]ptu[m] p[r]imu[m] p[ate]t auct[oritat]e [philosophi] p[r]imo huius et assu[m]ptu[m] 2m
est notu[m] auct[oritat]e Euclidis p[r]imo [...] ubi dicit q[uod] quacu[m]q[ue]
linea data [...] maiore[m] et sup[er] omnem linea[m] datam
[...] [...] no[n] [...] que no[n] esset [...] si
[...] mathema[tica]lia ad maxima et ad minima quantitate esse[n]t
[...] — 2o sic [...] mathema[tica]lia [...] s[un]t [...] sed
[...] n[atur]alia [...] s[un]t [con]distincta [con]seq[uenti]a p[ate]t ut p[r]i[u]s et assu[m]ptu[m] p[r]imu[m]
[...] quia [...] linea aut sup[er]ficies data [...] [...]
et 2m p[ate]t auct[oritat]e p[ate]t auct[oritat]e [philosophi] p[r]imo huius — 3o mathema[tica]lia
s[un]t abstracta a n[atur]alibus rebus [...] mathema[tica]lia no[n] s[un]t res n[atur]ales
[con]seq[uenti]a p[ate]t quia idem a se ip[s]o no[n] est abstractu[m] et assu[m]ptu[m] p[ate]t quia
mathe[matica]lia s[un]t abstracta a qualib[et] [...] 2o huius et [...]
abstrahentiu[m] no[n] est mendaciu[m] — 4o [...] [...] mathe[matica]liu[m]
s[un]t [...] re[rum] n[atur]aliu[m] [...] [con]seq[uenti]a p[ate]t p[er] istam [...]
quor[um] diffi[nici]o[n]es s[un]t distincte et ip[s]a s[un]t distincta sed assu[m]ptu[m] p[ate]t
auct[oritat]e [philosophi] 2o huius et [...] ubi [...] mathe[matic]a
diffi[ni]ri p[er] m[ateri]am [...] n[atur]alia diffiniri p[er] m[ateri]am
[...] — 4o [...] mathema[tica]lia s[un]t [...] re[rum] n[atur]aliu[m] [...] s[un]t
ip[s]is [con]distincta [con]seq[uenti]a p[ate]t p[er] [con]distinctione[m] [...] et [...] et
assu[m]ptu[m] p[ate]t quia mathema[tica]lia s[un]t linea sup[er]ficies corp[us] que
s[un]t [...] re[rum] n[atur]aliu[m] — Ad oppositu[m] arguit[ur] sic nulla est [...]
[...] sit [...] [...] p[r]imo huius sed nulla est [...]
[...] mathema[tica]lia [...] cum rebus n[atur]alibus [...]
ut [...] — Contra [...] quas [...]
[...] antiquor[um] [...] talem [...] mathema[tica]lia reb[us]
n[atur]alibus realit[er] condistincta qua [...] rebus [...]
[...] q[uod] linea sup[er]ficies corp[us] esse[n]t
[...] realit[er] distincte que [...] ab m[ateri]a et
[...] abstrahuntur [...] mathema[tica]lia [...]

est falsa vel alia et videndum ponendo aliquas conclusiones ex quibus
huiusmodi questio apparebit veritas. Prima est ista: aliqua sunt
entia mathematica. Secunda: nulla sunt entia mathematica ab omnibus
entibus naturalibus condistincta. 3a: omnia entia imposita quantitatibus
representabiliter possunt dici entia mathematica. Prima patet sic quia
si non sic esset sequitur quod scientia mathematica non esset scientia naturalibus distincta
sed hoc est contra Commentatorem et Philosophum 6° metaphysice et tenet consequentia quia nulla foret
vero huiusmodi entia mathematica. Ista conclusio non est multum
dubia quia omnes vel aliqua concedunt fore entia mathematica
sed solum est difficultas de secunda. Ista patet: sit omne ens vel
entitas realis existens preter omnem operationem intellectus est substantia vel accidens
sed omnis substantia vel accidens est ens naturale et nullum est ens mathematicum ab omnibus
entibus naturalibus condistinctum; consequentia nota est de se et assumptum probatur
prima pars quia substantia et accidens in metaphysica dividunt totum ens. Sed 2a assumpti
patet quia non est maior ratio de uno accidente vel substantia quam de alio quare
vel quelibet substantia vel quodlibet accidens erit mathematicum aut naturale. Secundo
sic: nisi sic esset sequitur quod extra ipsum esset aliquid infra speram
activorum et passivorum. Consequens autem est falsum quia nullum maius [illegible] minor non
[illegible] dicitur hoc quod non primo modo quia omne tale est aliquod
activum vel passivum et quibus tale est ens mere naturale. Nec 2o quia est
speram activorum et passivorum solum sunt entia mutabilia et passibilia
[illegible] vitam ducentium ut patet per Philosophum primo Celi sed nulla talia
sunt mathematica. 3o nullum ens infra speram activorum et
passivorum existens est a materia et a motu separatum et nullum tale est ens
mathematicum et per consequens naturalibus condistinctum, consequentia patet quia mathematica
si essent aliqua rebus naturalibus condistincta ipsa abstraherent
a materia et motu et antecedens patet per Philosophum primo et 2o de generatione ubi dicit
quod materia numquam separatur a morphis et a passionibus et per consequens non
actualiter [illegible] sibi in intellectu [illegible]. 4o nisi sic esset sequitur
quod ipsa vel esset quantitas vel qualitas vel aliquid aliorum predicamentorum vel
saltem sub aliquo eorum sed omnia talia sunt entia naturalia. 3a
Tertia conclusio patet quia omnia representabiliter imposita quantitatibus sunt linea superficies
corpus aut aliquid talium sed omnia huiusmodi dicuntur esse entia mathematica
ut patet primo Elementorum Euclidis. Ex his conclusionibus sequitur
correlarie primum: nullum ens mathematicum est proprie res mathematica
eo quod vel ... omnes huiusmodi propositiones de virtute sermonis sunt iste:
res proprie est linea, vel res proprie est superficies, vel aliquid superficies
proprie est superficies. Sequitur et ex quibus alii inferunt has propositiones:
aliqua est linea nisi linea, aliqua est superficies nisi super-
ficies, aliquod est ens nisi ens, similiter de virtute sermonis fore
falsas quas tamen reputo sustineri. Ultimus scilicet omne corpus
[illegible] dici ens mathematicum. Sequitur ultimus sequitur hac propositio

entia mathematica a motu et a materia abstrahit de virtute sermonis
fore falsam. Sed contra conclusionem 2am et correlarium ultimum
arguitur: sic entia naturalia sunt mobilia sed entia mathematica sunt
immobilia ut patet Philosophus 2o huius ergo entia mathematica sunt entibus
naturalibus condistincta. Adidem arguitur auctoritate Commentatoris 2o
huius commento duodecimo et sequenti ubi ponit lineas superficies
esse entia mathematica que utique rebus naturalibus sunt condistincta.
Adidem 3o per Commentatorem 2o huius commento decimo septimo neque ex
tendentia speculator scilicet mathematicus in quantum talibus corporibus
inexistunt quia non considerat de figura solis et lune 2m quod natura
ipsorum exigit illa sed 2m quod mens abstrahit motum et transmutationem
quam considerat figuras corporum 2m quod sic tamen non dicit sed solum quod sunt
entia mobilia. Adidem [illegible] sunt illa [illegible] plus abstracta
cum auctor dicit sic geometer cum considerat de corpore 2m quod est habens
dimensiones tamen naturalis non considerat de eo sed quod iste dimensiones
sunt terminus generationis motus et transmutationis. Similiter geometer
considerat de superficie 2m quod est superficies tamen naturalis non 2m
quod est finis corporis naturalis. Item dicit Commentator quod astrologus
non considerat de istis accidentibus 2m quod accidunt in corpore
corporis scilicet celestis sed naturalis considerat de talibus quia naturalis considerat
de figura solis et lune 2m quod natura ipsorum exigit illam figuram. Sed
mathematicus sive astrologus considerat illa accidentia sed quod mens
abstrahit ea a motu et transmutatione. Subdit Commentator aliqua sunt
de quibus possibile est considerare sed quod sunt in materia et abstrahuntur
a materia et sunt ista in quibus conveniunt mathematicus et naturalis
et sunt alia de quibus impossibile considerare nisi cum materia et ista propria sunt
naturalia. Ex his igitur possent aliquibus apparere entia naturalia
rebus mathematicis et econverso fore condistincta. Quibus
tamen non obstantibus teneo conclusiones prius positas esse veras
et non video aliquam ad dubia eo per [illegible] non copulatam assumpta
negatione 2a et ad probationem dico quod Philosophus per entia mathematica
esse immobilia vel [illegible] vel quod in diffinitionibus et conclusionibus
quas ponunt mathematici non debet poni nec motus nec
qualitas sed dicit non sunt ea fore immobilia. Ad auctoritatem per
admitto lineam superficiem fore vel dici entia mathematica
sed nego ipsas rebus naturalibus fore condistinctas. Per autem
primam 2m et 3m dicitur quod non est incidunt nec concludunt nisi quod eodem
propter supponere astrologus et naturalis dividere per diversa media
demonstrant propositiones et passiones. Proemium autem dicere
quod Commentator non incidit dico quod aliqua sit res naturalis de qua
mathematicus non posset aliquam demonstrare passionem eo quod
impossibile sit de illa re considerare nisi cum materia. Si vult dicere
quod aliqua sit passio de aliquo subiecto non nisi per medium naturale

assumens causam naturalem de intellectu et talis terminatio non est per terminos mathematicos eo quod mathematicus abstrahit a materia et a motu ut dictum est. Ad rationes principales ad primam ad minorem assumpto primo ad 8 viii dictum in principio huius quoniam de maximo et minimo nego 2m assumptum et ad probationem eius dico ad intentionem huiusmodi omnes proportiones quantumcumque linea data coniungit datam maiorem sed tamen confirmat contra has proportiones esse veras quotiens totum dato coniungit datam maius quotiens cum naturali dato coniungit datam maius et ideo totum tamen est sustinendum et alia similiter potest sustinere similiter et sic tamen 2o nunc videtur aliquod est totum maximum quo nullum dato est maius sit et huiusmodi 2o nunc videtur aliqua linea maxima qua dato nulla est maior. Ad 2am confirmationem admissam maiorem nego bonum et eius causam quoniam primo quoniam primo huius de maximo et minimo. Ad 3am nego assumptum et ad probationem dico ut prius quod philosophus 2o non est intendit nisi quod diffinitiones corporum mathematicorum quando nominis sunt abstractiores diffinitionibus corporum naturalium quoniam in diffinitione corporum mathematicorum non cadit motus neque materia neque qualitas sensibilis. Ad [illegible] dico quod distinguendo potest huiusmodi eo quod vel per rem naturalem aliquod naturale cadit in diffinitione corporum mathematicorum aut per rem naturalem signum naturale cadit in diffinitione corporum mathematicorum primo concedendo [illegible] et [illegible] sed 2o nego [illegible] et [illegible] potest videri quod non sit [illegible] diffinitio albi et musica in hoc quod musica differt ab albo diversis [illegible] tamen eis diffinitionibus [illegible] continetur. Ad ultimam nego assumptum et ad probationem dico quod [illegible] non aliud intendunt nisi quod sunt [illegible] plures de illis de quibus ponitur quorum logice loquendo actus est signum et ideo non sunt actus realis ut quidam [illegible] fuerunt antiqui credentes et albo distincta sed solum sunt actus logicalia per tanto [illegible] rei nulla potest argui diversitas et sic questio terminatur.

3a

[C]onsequenter queritur

Utrum entia naturalia habeant diffiniri per materiam sensibilem entia vero mathematicalia per materiam intelligibilem 2m quod videtur velle [illegible] et [illegible] in tractatu 2o 2i physicorum et arguitur quod non partes diffinitionis debent esse notiores diffinito sed entia naturalia non diffiniuntur per materiam quod tenet consequentia quoniam potest per primum physicorum materia est difficillime cognitionis eo quod non cognoscitur nisi in analogia ad formam et assumptum per [illegible] partibus logice. 2o sic partes diffinitionis sunt forme sed entia naturalia non diffiniuntur per materiam tenet consequentia eo quod materia et forma sunt partes distincte [illegible] assumptum per philosophum 2o huius ubi dicit partes diffinitionis sunt forme. 3o sic partes materiales posteriores sunt toto sed partes materiales non cadunt in diffinitione entium naturalium tenet consequentia per tanto quia entia naturalia sunt quedam tota [illegible] partibus materialibus et assumptum per philosophum 7 metaphysice. 4o sic materia [illegible] in hoc [illegible] in diffinitione entium naturalium consequentia tenet [illegible] et [illegible] quia nec quid nec quale nec quantum ut per 7 metaphysice. 4o sic si quidem esset [illegible] sed quod in diffinitione entium naturalium caderet actus quod est falsum eo quod tunc sequeretur ex [illegible] in diffinito quod potest per primum huius entia naturalia [illegible] cadit in diffinitione sensibilis accidentis ut nasus in diffinitione simitatis et tenet consequentia eo quod sensibilitas est aliquod accidens rerum naturalium. In oppositum arguitur auctoritate philosophi et [illegible] loco allegato qui ponentes dictum [illegible] entia mathematicalia et naturalia dicunt entia naturalia esse diffinibilia per materiam sensibilem entia vero mathematicalia per materiam intelligibilem eo quod entia mathematicalia a motu et qualitatibus abstrahunt sensibilibus quibus tamen entia naturalia sunt coniuncta. Ad evidentiam questionis sciendum quod diffinitiones sunt duplices quedam est diffinitio quid nominis et ista solum dicit quid importatur per nomen alia est diffinitio quid rei et ista indicat quid est res significata per nomen. Consimiliter diffinitum est duplex quoddam enim est diffinitum [illegible] cum diffinitione et [illegible] loco de diffinito [illegible] diffinitum [illegible] [illegible] loco [illegible] diffinitum est de cuius partes exprimuntur per partes diffinitionis et isto modo loco [illegible] diffinitum [illegible] res vere [illegible] quo modo et loco [illegible] diffinitio est diffinito non esse [illegible] diffinitum de diffinito non esse [illegible]. Ulterius sciendum quod sunt eadem res sub diversis conceptibus potest [illegible] sic et eadem res a diversis artificibus potest considerari in ratione obiecti sicut et eadem res a diversis artificibus diversimode consideratur et conceptu diversis conceptibus potest diffiniri diffinitionibus et ideo nullus artifex de aliqua re et eadem re potest sumpsit [illegible] perfectam notitiam sed plenius [illegible] in primo huius ubi [illegible] aliqua materia consideratur sub hoc conceptu qui est esse formam et considerat sub hoc conceptu qui est esse materiam et 2m diversos conceptus eius considerationis spectat ad diversos artifices nam sub primo conceptu eam considerat diffinit mathematicus sed sub 2o considerat et diffinit eam naturalis. Ex quo patet error [illegible] qui de dubitatione [illegible] ponebant obiecta realia esse [illegible] realiter ad modum [illegible] fore distincta quod ex predictis materie colligitur esse [illegible]. Ulterius sciendum quod per entia naturalia [illegible] nomine intelligimus non solum entia naturalia in [illegible] et intelligimus naturalia et que sunt [illegible] et habentia naturam quorum distinctio apparet ex primo capitulo 2o huius 2m hoc ponuntur conclusiones. Conclusio prima sit ista entia naturalia diffiniuntur per materiam sensibilem. 2a entia naturalia diffiniuntur

per materiam intelligibilem. 3a entia mathematica diffiniuntur per materiam
intelligibilem. Prima probatur quia sic entia naturalia cognoscuntur
per materiam sensibilem ergo diffiniuntur per materiam sensibilem. Consequentia tenet eo quod
idem est principium cognoscendi et diffiniendi et assumptum patet quia materia sensibilis est principium
distinguendi entia naturalia ab entibus mathematicis ergo est principium
cognoscendi. Tenet consequentia ex eo quod omne principium distinguendi est principium
cognoscendi et assumptum patet per auctoritatem philosophi et commentatoris 2o huius capitulo allegato
ubi innuit differentiam mathematici et naturalis [illegible]. Secundo arguitur
sic per id debent entia naturalia diffiniri per quod sufficienter exprimuntur eorum
conceptus, sed per materiam sensibilem vel per motum sufficienter exprimuntur conceptus
eorum, igitur etc. Maior tenet [illegible] quia per illud res debent diffiniri quo sufficienter
exprimuntur conceptus quidditatis earum diffinitione et habetur 2o huius ubi dicitur naturam
esse principium motus sed motus est quid sensibile ut patet 2o textu.
— Secunda conclusio quia sic materia sensibilis est materia intelligibilis sed per conclusionem
primam entia naturalia diffiniuntur per materiam sensibilem ergo etc. diffiniuntur
per materiam intelligibilem. Consequentia tenet quia oppositum quantitatis [illegible] per [illegible]
entia nobis [illegible] sunt entia naturalia non sunt diffinibilia per materiam intelligibilem
et entia naturalia sunt diffinibilia per materiam sensibilem ergo materia sensibilis non est intelligibilis
quod repugnat assumpto primo et id patet ex eo quod omne sensibile est fantasiabile
et omne fantasiabile est intelligibile ut patet [illegible] 2o et 3o textu. 3a
conclusio quia sic per id habent diffiniri entia mathematicalia per quod
sufficienter exprimuntur quid importat eorum conceptus mathematicus vel apparet
[illegible] sed per materiam intelligibilem fit hoc eo quod mathematicalia ab-
strahuntur a motu et a materia ut dictum est et expositum est in questione precedente
etc. — Secundo sic materia intelligibilis est principium cognoscendi conceptum
vel entium mathematicalium ergo est principium diffiniendi. Consequentia tenet ut
supra. Antecedens patet ex hoc quod materia intelligibilis est principium distinguendi
conceptus naturalis vel entia mathematica ab entibus naturalibus ut
patet 2o huius in questione precedente. — Ex hiis sequitur correlarie quod
diffinitiones entium mathematicalium non sunt diffinitiones quid rei sed
solum quid nominis eo quod solum indicant quid proprium vel conceptum im-
portatur quemadmodum est diffinitio puncti linee et superficiei con-
similiter multe sunt diffinitiones entium vel conceptuum naturalium solum quid
nominis importantes sive exprimentes quemadmodum est diffinitio
nature et motus. — Ex quo apparet quod diffinitiones entium naturalium
date per materiam intelligibilem vel sensibilem aut etiam diffinitiones entium
mathematicalium date per materiam intelligibilem sed hec non sunt diffinitiones
sed quedam nominum descriptiones. — Contra conclusionem primam materia sensibilis
non est quidditas entium naturalium ergo entia naturalia non debent
diffiniri per materiam sensibilem. Tenet consequentia quia tota diffinitio vel per se debet
diffinitionis rebus esse quidditativis cum diffinito et assumptum patet nam
nulla res potest manere cum [illegible] aut aliqua res potest manere [illegible]
est [illegible] sed entia naturalia [illegible]

nullis sunt quidditatibus. — Secundo arguitur sic nulla est diffinitio
entium naturalium in qua ponitur materia sensibilis ergo entia naturalia non
diffiniuntur per materiam sensibilem et tenet consequentia eo quod oppositum [illegible]
[illegible] antecedens et assumptum patet quia in diffinitione hominis non
[illegible] cadit materia sensibilis. 3o sic motus non est ens naturale
et non diffinitur per materiam sensibilem eo quod non est [illegible]
ut patet 3o textu. Item quia motus est ens naturale et tamen motus
non diffinitur per materiam sensibilem non per motum. 4o arguitur contra conclusionem
2am si conclusio 2a esset sequeretur quod non esset differentia inter entia naturalia
et mathematicalia sed hoc est contra [illegible] 2o huius. Tenet
consequentia quia que sunt eedem diffinitiones et que per eandem diffiniuntur
ipsa non differunt sed naturalia et mathematicalia per [illegible] ut [illegible]
per materiam intelligibilem diffiniuntur ergo etc. Dubium [illegible] sal-
tem aliqua [illegible] consimiliter contra 3am applicari. — Ad primum dicitur
[illegible] et ad evidentiam istius notande sunt
aliquae propositiones. Prima est ista nulla materia sensibilis ponitur in diffinitione
alicuius entis naturalis. 2a hoc complexum materia sensibilis ponitur in diffinitione
alicuius entis naturalis. 3a nullum ens naturale [illegible] est diffinibile per
conceptus [illegible] naturalibus [illegible] sunt diffinibiles ex quibus
apparet [illegible] solum [illegible] phisicus ut aliqua
res que sit materia sensibilis ponitur in diffinitione aliqua tamen [illegible]
diffiniunt non [illegible] ex rebus sed solum ex conceptibus et
ex nominibus naturam rerum exprimentes. — Ad [illegible]
dicitur primo negando assumptum et [illegible] quod nulla res que sit
materia sensibilis ponitur in diffinitione alicuius entis naturalis [illegible]
ut positum est hoc complexum materia sensibilis ponitur in diffinitione entium
naturalium [illegible]
non intelligit entia naturalia [illegible] esse diffinibilia per hoc complexum
materia sensibilis sed per materiam sensibilem entia naturalia esse diffinibilia non
[illegible] quod entia naturalia sunt [illegible] intellecta diffiniuntur
per conceptus de quibus hoc complexum materia sensibilis potest vere affirmari
quemadmodum est motus mobilitas et alia quibus res indicantur
esse naturales. — Ad 2am [illegible] dicitur [illegible] quod phisicus
[illegible] entia naturalia et ma-
thematicalia noluit plus dicere nisi quod in diffinitionibus entium naturalium
cadit hoc complexum materia sensibilis aut aliquid sibi equivalens
sed in diffinitione entium mathematicalium non cadit hoc complexum
materia sensibilis aut aliquid sibi equivalens eo quod [illegible]
[illegible] diffinitionis entium mathematicalium abstrahuntur a materia
sensibili et a motu sed in eorum diffinitionibus cadit hoc complexum
materia intelligibilis aut aliquid sibi equivalens sibi [illegible]
vel [illegible] ex quibus apparet quod pauce sunt diffinitiones entium
naturalium aut mathematicalium vel forte nulle date per conceptus

simpt' sc' huiusmodi diffiniciones potius logico quam mathematico
sunt attribuende eo quod mathematicus non considerat sub conceptibus
quiditatiuis et simplicibus naturalis vero et mathematicus considerat
res considerant sub conceptibus quotatiuis — Ex quo apparet
solutio racionis 3e 4a racione principii naturalis nam licet conceptu absoluto
et quiditatiuo non diffinitur per materiam sensibilem vel equiualentem racione
tamen conceptus conceptibus quotatiuis potest diffiniri per materiam
sensibilem aut aliquo equiualente — Per hoc eciam per solucionem ad
racionem quartam quod motus licet non diffiniatur per materiam sensibilem
aut motum racione tamen diffinitur per aliquod illis equiualens vel
potest per actum earum per hoc per solucionem ad id obiectum adductum — Ad
raciones pro illis nego assumptum prima racione et causa est quia
non intenditur quod cuius naturalis debent diffiniri per aliquam rem que sit
materia sensibilis sed per hoc complexum materia sensibilis aut aliquo equiualente
— Ad 2am dico nego consequenciam et causa est quia licet totum huius
complexi materia sensibilis sit materia et non forma hoc tamen totum complexum
materia sensibilis est forma ubi forte in diffinicione compositionibus eo quod
sunt conceptus notiores conceptibus rerum naturalium diffinitis —
Ad 3am nego maiorem et causa per quam ratio intendit hic vel dictum
cuius naturalis diffiniri per rem que sit materia sensibilis sed solum per hoc
complexum quod non est per nullus aliud dici ad aucte quod philosophus per partes
materiales intelligit partes quantitatiuas non de illis sunt concedit istas non
ponendas in diffinicione cuiuslibet naturalium aliud dic ad auctoritatem quod
partes materiales philosophus intendit condiciones indiuiduantes que
in nullis talibus diffinicionibus se locare — Ad 4am potest concedi
ut dicitur nego consequenciam eo quod naturalia diffiniuntur per hoc complexum
aliud racione nego assumptum et ad auctoritatem philosophi dicitur ut racione
in principio huius quere quere que quedam Utrum materia sit ens — Ad ultimam
raciones concedo consequenciam et consequens et causa est quia cuius natura
a philosopho naturali non diffinitur nisi per conceptus quotatiuos nunc notiores
et causa tales et actualiter et quotatiuos et sic terminatur questio

ueritur consequenti

31

Circa literam philosophi et circa digressiones commentatoris sibi
correspondentem Utrum casus et fortuna licet sint in contingen-
tibus ad utrumlibet et arguitur quod non auctoritate commentatoris ad oppositum
arguitur auctoritate Auicenne qui principio phisice sue ponit casum et fortunam
in contingentibus ad utrumlibet — Circa istam questionem est sciendum
quod commentator in digressione super illa litera recitat opinionem Themistii
et Auicenne et fuit opinio Themistii quod casus et fortuna non eueniunt
in contingentibus ad utrumlibet sed solum in contingentibus ut
in pauconbus quod tamen tenuit Themistius sic nisi sic esset
sequeretur quod te ambulare esset a casu et a fortuna sed hoc est falsum eo
quod nullum a casu ambulare dicimus consequencia tenet quia eo quod te ambu-
lare uel non ambulare est contingens ad utrumlibet quod ostendit quia istorum in-
distincte euenire sed due commentator huic Auicenne vel dicit consequens de dicto quod ponitur
conclusive quod casus et fortuna eueniat in contingentibus ad utrumlibet
et contra istam opinionem Auicenne sic procedit quod primo eam probat 2o racionem
Themistii dissoluit et 3o distinguendo contingens a necessario ponit
diffinicionem necessarii et contingentis primo arguit sic nisi sic esset sequeretur
quod aliquis esset diues sed hoc est falsum consequencia tenet quia quod aliquis diuenire
cum per ea que fiunt ut semper et ea que fiunt ut frequenter et per ea que
fiunt ut ea que sunt equaliter ea que sunt semper solum abicit cum duo
membra non que sunt ea ad utrumlibet illa et sunt equaliter ea que sunt semper et non
dicat commentator si cum iste silogismus fuerit factus ab aliquo sit diuisus completus
tunc non remanet aliquod membrum dicendum sed debet esse diuisione
completa que debet esse vel ad sex particulares ergo casus necessario continet
cum alio membro ita quod omne quod fit uel semper uel frequenter fit a
casu — Ulterius Auicenna ruit ad racionem Themistii inter qua
racione Auicenna hanc concedit racionem aliquam necessario et contingens aliquando
eueniens ut in pluribus et eueniens ut in paucioribus quod tamen ut dicit te
ambulare est contingens ad utrumlibet respectu potencie ambulantis vel
motiue sed est eueniens ut semper uel frequenter respectu appetitus mouendi
et ideo licet non sit contingens non a casu te ambulare respectu aliquis uel ap-
petitus ambulandi est tamen contingens ad utrumlibet uel a casu respectu potencie
motiue — 3o diffinit contingens et necessarium quod contingens ut in pluribus et
necessarium dicit inter quod contingens ut in pluribus habet impedimentum necessarium
ad non habet impedimentum sicut dicitur solem cras oriri non habet impedimentum tamen
contingens quod non cras legere habet impedimentum habet sit contingens ut in pluribus
et ideo Auicenna primo sue phisice capitulo 13o hanc ponit dicens necesse semper
et sepe ita quod ei quod est semper quod vocat necessarium non aduersatur impediens
sed ei quod est sepe ut potest contingens ut in pluribus aduersatur impediens
et subdit uel sic ab ea quod est sepe remoueatur ea que sunt contra
et impedientia sic quod dicit quod est sepe fiat necessarium et semper — Sed contra
racionem suam commentator sic procedit quod primo ponit commentator opinionem commentator Auicenne
opinionem probando 2o arguit contra solucionem opinionis Auicenne et 3o
arguit contra distinccionem necessarii et contingentis ut in pluribus primo dicit
commentator ponit casum et fortunam solum euenire in hiis que fiunt in
paucioribus sed dicit commentator quod contingens ad utrumlibet non euenit in potencia
actiua 3o dicit quod contingens ad utrumlibet solum euenit in potencia passiua
quemadmodum est materia prima et est receptibilis — Conclusionem primam
probat sic si sit sequeretur quod ambulare respectu potencie motiue esset
effectus contingens ad utrumlibet sed hoc est falsum quia ergo potencia motiua
indifferens est causa ambulacionis et non ambulacionis ergo

nientia dicitur quod ut sic et tenet consequentia quia a causa agente non
determinata nulla potest evenire actio et hoc eius plus determinatur ad unum
effectum quam ad reliquum sed tunc totaliter tenente quia aut hoc est contingens
ad utrumlibet aut ut in paucioribus non secundo per rationem iam dictam
quia illa causa determinans est ut in paucioribus et per consequens secundum propositionem
aliter potest argui et melius totalis causa ambulationis vel non ambu-
lationis vel est apta nata producere utrumlibet effectum vel magis unum et
magis reliquum non secundo quia tunc totalis causa non esset causa determinata
eo effectus producendi et sic causa totalis est ut pro pluribus apta et
sic non est casus nec fortuna sed solum in paucioribus et sic contra
propositionem — 3o quod sic si conclusio non esset vera sequitur quod eadem potentia
determinata vel simul produceret consequentia vel alia potentia esset otiosa sed
quodlibet istorum est impossibile consequentia patet ex quo hoc equaliter est impotentia ad utrumque
istorum et non est causa ratio quare producat unum magis quam reliquum et vel
utrumque producat vel alterum per consequens non potens producere est otiosa consequentia
patet probat sic in aliquibus potentiis evenit contingens ad utrumlibet
eo quod ambulare et non ambulare est contingens ad utrumlibet et nullum
est contingens ad utrumlibet in potentiis activis ut dicit 3o 2a est
in potentiis passivis si est aliquod contingens ad utrumlibet — 2o sic
potentie passive sunt impotentie ad esse et non esse et impotentie passive
sunt contingentes ad utrumlibet et tenet consequentia quia contingens ad utrumlibet
solum sic sic aliquis quae non plus sibi debent unam formam quam alteram
sed potentie passive sunt huiusmodi et ideo 3a infine digressionis recepito
sic dicit aliquis et est quod contingens ad utrumlibet non reperitur in pluribus
agentibus per se et hoc quantum ad potentiam sed in generando tamen
non in motibus potentiis passivis sic est contingens ad
utrumlibet sed solum aliquis quorum passio ad recipiendum unum contrariorum
istorum est equalis sic sic materia sua et ideo in impotentiis passivis
quae dispositionem recipiunt alterum istorum quam reliquum non est contingens
equaliter sic contingens ad utrumlibet ex quo patet quod 2um modo [illegible]
in multis potentiis est contingens ad utrumlibet et quod equaliter est
ad utrumque istorum sed quia nulla potentia determinata est impotentia
equalis vel impotentia equaliter ad utrumque sequitur ideo in nullis potentiis
activis est aliquod contingens ad utrumlibet sed ut in pluribus
est in omnibus potentiis passivis — 2o 3a pluribus arguitur contra
solutionem auctoris si solutio esset vera sequitur quod non esset contingens
naturalis nec necessarium naturaliter sed hoc consequens est falsum et inconveniens et falsitas
apparet satis sed consequentia probatur quod non dicitur naturale nisi ipsum 2um primum
modum dictum tale sed per solutionem auctoris non 2um primum non est con-
tingens ut necessarium sed quodlibet aliorum vel est necessarium vel contingens
per aliquod extrinsecum et hoc est quod dicit 3a si hoc fuit

scilicet quod idem sit contingens nec omnis et necessarium alius
non esset hoc contingens ut in paucioribus neque ut
in pluribus neque necessarium quod est impossibile 3o 3a principaliter
arguitur contra divisionem necessarii datam ab auctore si illa divisio
necessarii esset bona sequitur quod omne quod esset necessarium non aliter
sed hoc est falsum eo quod multa sunt contingentia ad utrumlibet et contingentia
ut in paucioribus et consequentia probatur 3a non aliud
inest aliud naturale quod inest et 2um naturam propria omni alia
circumscripto sed 2um divisionem necessarii datam ab auctore quodlibet esset
necessarium si quodlibet quod non est ipsum est circumscriptum eo quod tunc nullum
haberet impedimentum contrarium — his istis omnibus non obstan-
tibus possit auctor potest sustineri contra eius est sciendum
quod agentia sunt duplicia quaedam sunt agentia totalia et quaedam
sunt agentia partialia agentia partialia sunt duplicia quaedam
convertibilia et libera quaedam vero solum naturalia et horum utrorumque
agentium effectus sunt duplices quidam sunt effectus primarii
intenti et quidam sunt effectus secundarii intenti sicut ubi dicitur effectus
primarius volentis ire ad civitatem est ire ad civitatem effectus
autem secundarius eius forum est et mediate posse et non mediate
posse consimiliter effectus principalis ignis agentis primo est prima
[illegible] sed effectus secundarius corporis potest [illegible] multis
— 2um hoc ponuntur aliquae propositiones nullus effectus est
fortuitus aut casualis respectu causae agentis totalis secunda
aliquis effectus est casualis et fortuitus respectu causae a-
gentis partialis — 3a effectus principalis non est casualis nec
fortuitus respectu causae agentis — 4a aliquis effectus 2um unus
est casualis et fortuitus respectu causae agentis partialis — ex his
sequitur conclusio quod auctor non sufficienter auctoritatis reprobasse
— primus 3o quod sic respectu causae totalis nullus effectus evenit
ut in paucioribus et respectu causae totalis nullus est effectus casualis
et fortuitus tenet consequentia quia effectus casuales et fortuiti
sunt hi qui ut in paucioribus eveniunt et assumptum quod causa
totali posita in eo potest effectus semper ut in pluribus fieri
ideo respectu causae totalis nullus effectus evenit ut in paucioribus
secundo sic omnis effectus respectu causae totalis evenit ex necessitate igitur
nullus effectus respectu causae totalis est fortuitus et casualis
consequentia tenet ut prius et assumptum quod patet quod deus vel primum
principium ad quodlibet effectum producendum concurrit ut creditum
fuit in causa quod supra sed primum principium dicitur quae efficit
vel agit ex necessitate efficit vel agit vel ex defectu vel per primum
primum agit necessario quod dicitur est falsum — 2a conclusio quod sic
aliqui sunt effectus fortuiti et casuales respectu aliquorum agentium
et non respectu agentium totalium ut dicit 3o primus quod respectu

a agente particulari — 3a conclusio quod sicut omnes effectus preter intentionem
sunt principaliter intenti ita hii effectus non sunt casuales tenet consequentia
eo quod effectus casuales sunt hii qui eveniunt preter intentionem sed
assumptum notum est de se. Secunda sicut effectus preter intentionem eveniunt in pluribus
ita non sunt casuales tenet consequentia ut prius et assumptum probatur quoniam
effectus preter intentionem gratia sunt illarum causarum quarum sunt effectus in [illegible]
vel ut in pluribus eveniunt — 4a conclusio quod sicut effectus fiunt et e-
veniunt preter intentionem aliquarum causarum particularium et huiusmodi effectus 32
respectu talium causarum dicuntur esse casuales et fortuiti. Consequentia tenet per
descriptiones casus et fortune et assumptum patet exemplo quod ut in pau-
cioribus evenit forte violente [illegible] ad locum [illegible] acciden-
[illegible] [illegible] et [illegible] thezauri [illegible] [illegible] ad locum
sit preter intentionem invenientis quod [illegible] [illegible] ad locum
invenit thezaurum et iste effectus est fortuitus et casualis. — [illegible]
[illegible] conclusio quia quod [illegible] ex [illegible] aliquis [illegible] effectus
casualis respectu alicuius agentis [illegible] et [illegible] effectus respectu alicuius
agentis particularis est casualis et respectu alterius agentis [illegible] est [illegible]
[illegible] fortuitus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] respectu potentie [illegible] est
[illegible] ut in paucioribus et respectu alterius est [illegible] ut in
pluribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] sic [illegible] [illegible]
ut in pluribus [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] est ut in paucioribus et
[illegible] [illegible] [illegible] est ut in paucioribus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est ut in pluribus sic [illegible] ambulare respectu
[illegible] potentie et non [illegible] est effectus ut in pluribus sed
ambulare respectu potentie ambulandi non est [illegible] ut in [illegible]
sed solum ad utrumlibet in quibus omnibus [illegible] [illegible] [illegible]

Ad rationes ad oppositum que arguebat primo [illegible] [illegible]
ad probationem admisso antecedente nego consequentiam et [illegible] quia [illegible] potentie motive
nulla actio ut puta ambulare vel non ambulare [illegible] sit
ut fiat respectu eius totalis scilicet ambulare que [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] una actio [illegible] ut sic quod reliqua ita quod respectu
eius totalis scilicet ambulare vel non ambulare est [illegible] ad utrumlibet
— Et similiter [illegible] ad [illegible] [illegible] patet — Ad aliam
rationem [illegible] [illegible] si [illegible] ad utrumlibet et [illegible] [illegible] [illegible]
est quod [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] ad utrumlibet respectu effectus
preter intentionem [illegible] effectus [illegible] qui fiunt preter intentionem agentis — Ad
aliam rationem [illegible] solutione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] quod aliquid esse necessarium [illegible] vel
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] et [illegible] esse [illegible]
[illegible] tamen multa sunt necessaria [illegible] [illegible] [illegible] si omne impedimentum
[illegible] esse [illegible] quod [illegible] respectu alicuius potentie esse necessarium
[illegible] [illegible] non simpliciter [illegible] [illegible] quocumque impedimento vel
prohibente remoto [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ambulare et
potest ambulare et non est impeditus [illegible] [illegible] ambulabit [illegible]

[illegible] ambulabit [illegible] quocumque impedimento [illegible] prohibito [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum omni remoto impedimento [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et hoc non intellexit auctoritas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
alias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] hec tamen [illegible] [illegible]
[illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] et sic sit dictum de ista questione [illegible]

Consequenter queritur

Utrum monstra intendantur a natura et arguitur quod sic
natura producit monstra ergo natura intendit monstra assumptum notum
[illegible] et consequentia [illegible] natura [illegible] [illegible] [illegible] ab intelligentia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] natura non [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
Secundo sic natura monstra intendit ergo [illegible] intendit [illegible] [illegible]
eo quod [illegible] [illegible] [illegible] natura [illegible] vel [illegible] — 3o sic natura
monstra [illegible] ergo [illegible] [illegible] intendit [illegible] tenet quia natura
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et assumptum probatur eo quod natura
monstris [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] natura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et eo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] agentis [illegible] monstra sunt [illegible] [illegible] natura monstra [illegible]
[illegible] a natura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
arguitur sic [illegible] [illegible] casuale et [illegible] [illegible] [illegible] monstra
sunt casualia ergo [illegible] monstra non sunt intenta a natura — Circa istam
questionem est opinio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui natura est [illegible]
[illegible] et superior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] natura
[illegible] producit monstra — Secunda natura superior non producit nec intendit
producere monstra [illegible] 3o quod sicut natura [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] producere monstra tenet consequentia eo quod [illegible] monstrorum
est [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] et assumptum patet per philosophum [illegible]
Secunda conclusio quod sicut natura superior non potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
producit nec intendit monstra producere tenet consequentia eo quod [illegible] non
potest [illegible] et assumptum patet exemplo quia [illegible] superiores sunt [illegible]
— Opinio 2a [illegible] [illegible] [illegible] scilicet natura [illegible] et natura forme
[illegible] [illegible] opinio [illegible] [illegible] [illegible] natura quedam [illegible] intendit monstra secundum
natura que est forma non intendit monstra [illegible] probat sic natura
[illegible] [illegible] natura que est [illegible] appetit omnem [illegible] sibi possibilem [illegible]
monstra intendit [illegible] tenet eo quod [illegible] appetit ad quod est
[illegible] et omne [illegible] quod appetit intendit assumptum patet [illegible]
[illegible] [illegible] — Secunda quod sicut natura forme [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] monstra non intendit tenet consequentia eo quod producere monstra est
[illegible] [illegible] [illegible] et assumptum patet per philosophum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et forma coincidunt in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — 3a opinio distinguit de [illegible] [illegible] est
duplex quedam [illegible] et quedam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

primum nec non intendit monstra intencione primaria 2a natura in toto
monstra intencionis facia primum probat sic natura primaria intencione
intendit illud quod perfectum est sed nullum monstrum perfectum est ergo etc. tenet
consequentia et assumptum probatur quia aliquid deest secundum 2um patet ex eo quod monstrum
est pars non in modo nullum perfectum efficit — Secunda pars probatur sic natura
semper intendit de possibilibus producere illud quod melius est in natura
producere monstra intencione 2a ergo tenet consequentia patet quod intencione
secunda semper non intendit et producit quod possibilibus et melius
potest producere et assumptum patet ex [illegible] philosophi primo de celo quod deus et
natura nichil agunt frustra et ociose — Ex nulla harum opinionum
sufficienter videtur ad quesitum responderi ergo secundum quod patet ex auctoritate
Ioannis 2o huius 3o 63o et auctoritate Alberti circa primum octavi physicorum
quod monstrorum secundum quod [illegible] est causa prima [illegible] habundans 1a
materie 2a agentis ad passum disproporcio 3a [illegible] materia
ex causa prima reddit monstra multiplicia secundum hoc quod ista materia ha-
bundans dirigitur ad omnes partes corporis vel ad aliquas et aliquando
non sed ad omnes tunc efficitur homo magnus ultra staturam debitam
secundum 2o aut in [illegible] in una parte vel in pluribus si in una parte
sic producuntur homines habentes nimis grossa capita et [illegible]
gitos manus mano si in pluribus partibus sic generantur monstra
que habundant tam inequalitate capitis quam digitorum quam
et inequalitate pedum conformiter suo modo — Et secundum si materia fuit
nimis diminuta sic natura producit aliquem hominem habentem caput
nimis modicum vel pedem aut carentem parte vel manum vel di-
gito et hoc ideo quia deficiebat materia ex qua huiusmodi partes vel cor-
poris adequate debite debuit esse formata aut est generatur
pusillus corpore. 3o producuntur monstra propter disproporcionem potencie active
et passive — Ad evidenciam cuius est sciendum quod potencie passive mon-
strorum est semine mulieris potencia activa est [illegible] quedam in-
potencia activa [illegible] ad productionem monstrorum et causa prima secundum
causa potest dici planeta potens habens dominium super ista in [illegible]
2a causa est virtus formativa que secundum medicos distinguitur in
multas virtutes potencias quarum una generativa alia formativa
et sic de singulis aliis [illegible] quod [illegible]
mulier tempore concepcionis [illegible] quod quedam mulier pe-
perit masculum habentem caput [illegible] eo quod tempore coitus fortissime
de [illegible] cogitavit — 4a causa [illegible]
[illegible] medicos et naturales de
de matrice que aliquando [illegible] in [illegible] aliquando propter rupturam
[illegible] monstrorum in [illegible] causa est [illegible] animalia
puer vel infans generatus ex matre mulieris leprose aut
maculate propter semine [illegible] leprosus est — Ultimus sciendum
aliquid dicitur ad intencionem dupliciter primo et [illegible] secundo [illegible] aliud

aliud intendit cum illud producit quod aptum natum est producere et
quo non aliud producit si non impediatur secundo aliquid dicitur
intendere nisi per se quia aliquis producit quod non aptum natum est
producere nec produceret si non ab alio impediretur et isto modo dicitur
2us [illegible] debet dici evenire casualiter quia ex
proposito ubi scivit si vellem ire ad certum per viam illam et
sic [illegible] via esset [illegible] intenta sed si in medio vie accidat casus
preter intencionem meam ut per aliam viam non ad certum tunc
[illegible] illa alia via non esset intenta sed magis casualis
— Secundum hoc ponuntur aliqua proposiciones prima est quod monstra a natura
producuntur 2a monstra a nulla causa particulari naturali agente
producuntur vel per intencionem 3a monstra aliquando causa voluntarie a-
gente intenduntur vel per intencionem — Prima pars probatur sic monstra
a natura intenduntur vel a natura producuntur tenet consequentia eo quod tale est ut natura
intendens et producens et assumptum notum est ad experienciam — 2o
sic monstra producuntur naturaliter et per accidens nec non violenter [illegible]
producuntur naturaliter [illegible] producuntur a natura — 3o sic prima
[illegible] producta a natura [illegible] monstra producuntur a natura tenet consequentia ex eo
quod monstra sunt peccata nature ut patet ex auctoritate physicorum 2o huius et assumptum
patet ex auctoritate physicorum dicentem [illegible] et cum monstra sint peccata
illius quod [illegible] aliquid [illegible] nature quod agit propter aliquid
[illegible] — Secunda probatur sic si aliqua causa naturalis nec
naturaliter agens intenderet monstra [illegible] causa naturalis agens
[illegible] monstra intenderet sed hoc est falsum eo quod tunc monstra
non evenirent [illegible] in pluribus et tenet consequentia eo quod
causa naturalis agens [illegible] equale intendit effectum
producere — 3o sic sicut est in artificialibus sic est in naturalibus
sed in artificialibus ita est quod illud quod non [illegible] fit preter intencionem ar-
tificis sic ergo in naturalibus quidquid non [illegible] fit preter intencionem
agentis fit sed omne quod preter intencionem agentis fit ab agente
non intenditur ergo monstra ab agente naturali non intenduntur primus
[illegible] tenet per philosophum quia ars imitatur naturam et sed [illegible]
[illegible]
[illegible] et potent
non [illegible] medicus [illegible] et infra si [illegible] quedam sed [illegible]
in quibus quod [illegible] fit propter aliquid fit in quibus [illegible] aliquis
[illegible]
[illegible] — 3o arguitur sic illud quod evenit preter intencionem agentis
[illegible] non intenditur ab illo ab illo agente sed monstra eveniunt preter
intencionem agentis ideo etc. [illegible] et bone [illegible]
[illegible] corpore [illegible] aliqua [illegible] monstra [illegible]
illud quod solum evenit ex corrupcione alicuius [illegible] illud non [illegible]
intendit — 3a conclusio probatur sic causa libera potest agere

per finem debitum et per finem indebitum. Quia causa li-
bera potest preter intentionem monstra tenet consequentia eo quod omne a-
gens per aliquid id intendit vel potest intendere. Et assumptum
probatur eo quod aliter hec causa non esset causa libera. Ista etiam
patet per experientiam nam plantantes ortos faciunt arbores
monstruosas [illegible] nucem [illegible] ramos diversarum
specierum ex quibus postea generantur [illegible] et [illegible] que
sunt monstra nature. Id etiam patet per exemplum quoddam salvatoris
cum peteretur ab eo quis peccavit iste vel parentes eius ut nasceretur [illegible]
dicit sed ut manifestentur opera dei in illo ergo voluntarie ille
fuit factus vel cecus generatur. Contra istam conclusionem arguitur
auctoritate Ysidori in primo libro suo ethimologiarum qui de quodam
philosopho Verro nomine asserit dixisse monstra fieri non contra naturam
sed fieri secundum cursum nature. 2o arguitur sic et capio unum
monstrum quod sit a tunc arguitur sic hoc a est a natura hoc a est mon-
strum igitur monstrum est a natura consequentia nota eo quod est sylogismus expo-
sitorius et totum antecedens notum est. 3o sic natura se facit [illegible]
id quod melius est [illegible] tale est ut superaddat ut deficiat in
[illegible] facit quod melius est et per consequens fuit antecedens. 4o
sic per [illegible] 2o phisicorum [illegible] id quod generatur a causa per se hoc
intendit natura monstra [illegible] non [illegible] eo quod
monstra generantur [illegible] quare sunt per se causa huius
monstri. 4o nulla [illegible] fit [illegible] monstra sunt huius a
[illegible] 6o [illegible]. Ad auctoritatem primam dico
quod Ysidorus non plus [illegible] natura monstra producere
sed non sunt natura producat monstra ergo natura intendit producere
monstra [illegible] monstra sunt [illegible] 2o
huius [illegible] qui sic dicit deus qui est conditor et creator
omnium creaturarum unicuique rei facit illud quod sibi naturale
est et si [illegible] accidit monstrum [illegible]. Consule [illegible]
2us [illegible] eo quod [illegible] natura monstra producit natura tamen ea pro-
ducere non intendit. Ad 2um [illegible] non plus co-
[illegible] quod natura monstra producit meliori modo quo potest et
quia potest talia [illegible] producit monstruositates sed non solum natura quia
potest causa [illegible] producit monstruositates et intendit producere
monstruositates sicut [illegible] plus potest [illegible] tantum plus
abscondit se a periculis quod intendit pericula [illegible] non
valet [illegible] non
intendit pericula. Ad auctoritatem [illegible]
quod generatur a causa per se intendente hoc intendit natura vel sic
quod intendit a causa per se nullo casu accidente hoc intendit
[illegible] utrobique [illegible]. Ad ultimam nego
assumptum ad [illegible] dico quod [illegible] intelligunt de solis

perfectas et non monstruosis. Ad [illegible] dico primo nego consequentiam
secundo [illegible] ad probationem consequentie [illegible] non [illegible] natura [illegible]
ab intelligentia non errante ergo non errat sed bene sequitur natura
[illegible] ab intelligentia non errante ergo natura facit melius quod
facere potest vel facit melius quam facit. Ad 2um nego consequentiam
ad probationem [illegible] nego assumptum [illegible] multum [illegible] a natura natura
non nutrit. Ad 3um respondeo negando consequentiam sicut non valet
consequentia [illegible] periculum vitandum [illegible] periculum [illegible]
ut [illegible] formetur [illegible] ante.
Ad [illegible] nego [illegible] ista mediatione omne pro-
ductum a natura per se [illegible] nullo superveniente casu
impediente [illegible] per se intentum a natura [illegible]
vel [illegible] distinguendo [illegible] distinguere
[illegible] questionis [illegible] natura monstra in-
tendit [illegible] et sic patet questio [illegible]

Consequenter queritur

Utrum necessitas in naturalibus proveniat a fine
vel ex materia et arguitur quod ex materia sicut [illegible] in artificialibus sic
in naturalibus sed in artificialibus necessitas provenit ex materia ergo et in naturalibus
[illegible] et assumptum probatur per philosophum 2o huius [illegible] in
artificialibus puta in edificatione domorum [illegible] lapides
[illegible] infundantur [illegible] superedificantur ligna [illegible]
et postea tegitur ipsa [illegible] maximam levitatem.
2o sic [illegible] de pluvia sic et de aliis naturalibus sed pluvia [illegible]
[illegible] nam
pluvia [illegible] regionis medie [illegible]
[illegible] elevatos [illegible]. 3o vel plu-
[illegible] vel propter finem sed non propter finem [illegible] quasi
sic [illegible] fruges eo quod finis [illegible] optimum
sed [illegible] quia multo [illegible] fruges destruit [illegible]. 4o
sic si natura ageret propter finem [illegible] monstra [illegible]
[illegible] finis [illegible]
[illegible] finis [illegible] ad bonum sed monstra non
[illegible] bonum [illegible] eo quod sunt [illegible]. 4o sic si natura ageret
propter finem [illegible] agit propter
finem. Consequentia nota et assumptum probatur eo quod [illegible] dicitur
[illegible] propter [illegible]
[illegible] forme [illegible]
[illegible]. Ad oppositum arguitur per philosophum [illegible] qui ponit necessitatem
in rebus naturalibus ex fine et non ex materia. Circa istam
questionem [illegible]
quedam [illegible] necessitas simpliciter [illegible] necessitas

condicionata. De primo exemplum deus est et necessitas simpliciter simpliciter de
secundo sicud si asinus volat asinus habet pennas. Secundo sciendum quod finis
accipitur dupliciter vel dicitur dupliciter. Uno modo dicitur quidam intrinsecus generatum
vel rei operate, alio modo finis qui est operacionis extrinsecus. Ter-
tius sciendum primum notandum quod disposiciones sunt duplices quedam enim sunt disposiciones
perfectionales vel perfective quemadmodum visio vel racio hominis
alie sunt disposiciones non perfectionales sed precedunt quemadmodum mors
et corpus hominis. Quartus sciendum quod multum refert dicere necessitas
in naturalibus provenit ex efficiente vel ex fine et materia vel finis necessitas in rebus
naturalibus tamen quod una est etc. ut videbitur. Quarto dico et sic
Secundum hoc ponuntur alique proposiciones. Prima nulla est necessitas
in rebus naturalibus et hoc simpliciter. Secunda aliqua est necessitas condicio-
nata in rebus naturalibus. Tercia necessitas talium disposicionum perfectionalium est
ex parte finis. Quarta necessitas talium disposicionum precedencium est ex parte materie. Quinta
necessitas in rebus naturalibus magis est eciam ex parte finis operate quam
ex parte finis operacionis. Prima conclusio probatur sic quantumque rem naturalem
sic eius disposicionem qualibet contingens est esse ergo nulla in rebus naturalibus
est necessitas simpliciter. Maior nota est eo quod oppositum [illegible] formaliter incompati-
bilis et assumptum probatur nam Sortem esse et Sortem esse videntem et Plato-
nem esse vel Platonem esse audientem est contingens et nulla est res natu-
ralis quam ipsam esse vel ipsam talem esse est contingens et talis res sicud et eius
disposicionem contingens est esse. Maior nota est ut patet et assumptum quo ad primam
partem declaratur et quantum ad partem secundam arguitur quia non est maior racio de
una re naturali quam de alia re naturali ipsam esse vel non esse contingere
Sed dices concedendo totam istam racionem quod nullam naturalem habet vel in-
[illegible] necesse est esse simpliciter. Videtur multe sunt res naturales immutabiles
quas necesse est esse simpliciter etc. Sed ista solucio deficit primo quia ymagi-
natur aliquam rem esse immutabilem a rebus similibus distinctam quod falsum
est eo quod intelligencia non est naturale [illegible] quod [illegible] habet principium motus et quietis
ut patet per philosophum 2o huius non est [illegible] principium motus et quietis est
res [illegible] Ergo ista opinio non valet quamvis sint [illegible] res
[illegible] ipsam non esse distinctam [illegible] sed si [illegible]
[illegible] est [illegible] et hoc [illegible] simpliciter necesse est [illegible] simpliciter
necesse est [illegible] repugnancias [illegible] et tenet consequencia quod oppositum
formaliter includit [illegible] a [illegible] est b et a simpliciter
necesse est esse et b simpliciter contingens est esse. Ergo non valet. Item
[illegible] quod [illegible] sequitur quod aliqua esset res naturalis que
non est generabilis nec corruptibilis nec alterabilis nec augmentabilis et diminu-
ibilis nullam [illegible] mutacionis mutabilis sed consequens illud includit
contradiccionem eo quod nullum tale est ens naturale et tenet consequencia quod nullum
simpliciter necessarium esse per generacionem corrumpi alterari vel augmentari eo
quod omnis huiusmodi mutaciones aliquam [illegible] supponunt generaciones et corrupciones
Secunda conclusio probatur sic aliqua est necessitas condicionalis [illegible] res

naturales [illegible] racione qua naturalis sunt ergo aliqua est necessitas condiciona-
ta rerum naturalium. Consequencia tenet [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et assumptum probatur nam omnes hee proposiciones condicionales sicud
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si aliquis debet esse
homo [illegible] [illegible] disposiciones [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] naturalibus quas [illegible] [illegible] racione naturali. Secundo
sic sicud [illegible] materialibus sic [illegible] naturalibus sed [illegible]
multa est necessitas condicionata [illegible] [illegible] et non est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] condicionalibus quemadmodum [illegible]
hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tercia conclusio [illegible]
[illegible] sit necessitas talium disposicionum perfectionalium quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] finis [illegible] [illegible] [illegible] non quam [illegible] sit necessitas
[illegible] quod res habet esse [illegible] [illegible] [illegible] nam si [illegible] [illegible] quid iste
[illegible] oculos suos [illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sit homo. Secundo sic sicud [illegible] materialibus sic naturalibus sed
in materialibus necessitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disposicionum
[illegible] finem debitam quam edificantes domos non equaliter edificant
eas sed [illegible] edificat [illegible] finem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] altam quam latam [illegible]
edificabo [illegible] altam et non latam et hoc [illegible] [illegible]
sed quam [illegible] [illegible] finis [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dices finis [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] finis [illegible]. Secundo arguitur sic sicud se
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic se habet finis [illegible] ordi-
nator ad finem [illegible] sed [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ordinata [illegible] capiunt [illegible] [illegible]
finis ista non tota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] racione [illegible] [illegible]
[illegible] finis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordi-
natis ad finem sed [illegible] necessitas [illegible] [illegible] potest dicitur
[illegible] [illegible] Quarto arguitur sic [illegible] sit esse [illegible] disposiciones per-
fectionales et [illegible] non esse [illegible] sed [illegible] sed hoc
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tenet consequencia quod quedam
[illegible] est vel non [illegible] ipsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Quarta non [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et non [illegible] superiori [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tenet consequencia quam
si huiusmodi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam superiori [illegible] sequitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superiores [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eo quod ista sunt [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] est necessitatem in rebus naturalibus

oppositum continue. 4a conclusio quod sit ex causato proveniunt necessitas in dispositionem perfectionalem quod virtute adventio[?] generacionis factum propter quod secundum mundum est huiusmodi ergo non nobis querentibus propter quod homo est corporalis invenimus per materiam et non invenimus finem. 4a quod sit conclusio facit necessitatem in rebus naturalibus principaliter quod principaliter virtute adventio generationis factum propter quod secundum finis secundum tamen est huiusmodi ergo non finis finis quo ordinatur ad finem secundum tamen in iste finis secundum tamen perfectior est fine quo eo quod finis dignior et nobilior est ordinato ad finem. 2o sic in artificialibus necessitas proveniunt ex fine secundum tamen sed et in naturalibus consequentia tenet per similitudinem et assumptum probatur nam edificatas domum altam non potest esse edificata cum alia ut alta sit sed quod sit edificata sibi magis commoda est in mathematicis necessitas simpliciter in proveniunt in fine secundum tamen. Contra conclusionem primam arguitur sic medium esse non potest non esse in medio simpliciter necessarium est consequentia tenet ab uno equivalenti ad reliquum et assumptum probatur medium est inseparabile et incorporalis secundum ipsa non potest esse tenet consequentia eo quod oppositum contradictionis repugnat enim et assumptum patet per philosophum 3o celi primo huius secundum medium est aliquod cuius natura in aliquod cuius natura simpliciter necessarium est esse. 2o arguitur sic si 3o celi dicitur scilicet quod nullum cuius natura fore celum possibile secundum hoc sed est philosophum et 3o phisicorum et 3o celi ubi supra et in multis aliis locis quod est possibile continuum deficere ab aliqua tota specie secundum tamen possibile est continuum totum aliquid deficere et non fore sed probatur 3o celi nam secundum ex 3o nulla est necessitas simpliciter rerum naturalium secundum quarumque rerum naturalium demonstrata particularem possibile est non esse si sic secundum possibile est quamlibet rem naturalem non esse tenet consequentia ista [illegible] sufficienti ... ad suam universalem. 3o arguitur sic 3o prima [illegible] oppositum conclusionis sed in alia illarum est falsum tenet consequentia per locum a contradictione et assumptum probatur nam ex opposito 2e sequitur rebus naturalibus aliquam esse necessitatem eo quod conditionata necessitas est aliqua necessitas secundum istam ergo in rebus naturalibus est aliqua necessitas 3a dicitur prima et 2a. 4a arguitur sic in nulla actione naturali necessitas proveniunt ex fine in materia naturali vel dispositionem perfectionalem necessitas non proveniunt ex fine tenet consequentia eo quod huiusmodi actio in talem dispositionem perfectionalem est aliqua actio naturalis et assumptum probatur ab isto proveniunt actio rerum naturalium quod est materia necessaria secundum [illegible] necessarium materia qua finis in consequentia tenet de se cum semper ab illo quod [illegible] necessarium [illegible] necessarium proveniunt actio assumptum patet per philosophum primo huius ubi ponit finem esse tamen singulare et complexum [illegible] non. Contra conclusionem quartam aliqua est actio in dispositionem perfectionalem facta vel fienda propter finem

et non omnis actio in dispositionem imperfectionalem est propter materiam consequentia tenet per dictas ... et finalis et assumptum [illegible] latius ante finis est actio in dispositionem imperfectionalem qua in occasus vel mortis et tamen talis actio fit propter finem quod quia ad quam factam propter quod de huiusmodi occasione in finis et non [illegible] nobis [illegible] propter quod si occasus est capite invenimus per conservationem rei publice que conservatio est causa finalis occasus illius furis. Ad primam [illegible] in 2a [illegible] est faciendum quod necessitas in necessarium in complexis et in incomplexis secundum dicitur [illegible] incomplexis dicimus esse necessarium quod non est possibile non esse per quamcumque potenciam [illegible] vel quod non dicitur secundum rem videtur solum [illegible] necessarium est et isto modo accipitur necessitatem nulla est necessitas conditionata eo quod omne quod potest non esse isto modo loquendo non est necessarium sed in complexum dicitur esse simpliciter necessarium quod non potest aliud esse per quamcumque potenciam vel sed per tale complexum enunciatur esse et isto modo loquendo [illegible] si triangulus est triangulus habet tres equales duobus rectis sed necessarium et infinitum consimiles eo quod [illegible] includit [illegible] fore triangulum et illum tres angulos duobus rectis non habere et sic loquendo dicimus aliqua est necessitas simpliciter et aliqua conditionata hoc est [illegible] triangulus habet tres et non est necessarium simpliciter eo quod complexum potest esse falsum [illegible] conditione [illegible] conditionis triangulus est necessarium et hoc esse verum si triangulus habet tres equalibus patet quod necessitas simpliciter et conditionata non sunt due aliquarum rerum incomplexarum quod ut dictum est omnes res incomplexe sunt corruptibiles [illegible] tales est necessarium simpliciter est [illegible] simpliciter sed huiusmodi dicitur complexum quod ut dictum est omnes conditionales vel necessarium simpliciter multe tamen conditionales sunt [illegible] quod partes sed simpliciter sunt possibiles et contingentes [illegible] conditione tamen sunt necessarie ut visum est. Patet ad rationes principales ad primam [illegible] necessario [illegible] assumptum eo quod non est necessarium simpliciter [illegible] esse [illegible] et sic quod ipsius [illegible] includat [illegible] vel quod est scientiam [illegible] tamen necessarium est necessitate conditionata eo quod [illegible] est necessarium simpliciter si [illegible] naturalis est medium est secundum causato nullus [illegible] potest inferri istam [illegible] simpliciter fore necessarium quemadmodum visum fuit prius. Ad 2am [illegible] concedo [illegible] sed [illegible] necessario semper [illegible] non est necessarium tali necessitate cuius [illegible] repugnancia includit et ad [illegible] dico quod philosophus et [illegible] solum [illegible] conditionata et hoc [illegible] quod ut dicit [illegible] non est possibile aliqua tota specie deficere eo quod iste due [illegible] non stant simul mundus perfectus est et mundus aliqua tota [illegible] specie et [illegible] conditionalis est vera et necessaria si mundus est perfectus mundus nulla tota caret specie et [illegible] necessitatem intendit philosophus et [illegible]. Ad 3am [illegible] ad minorem [illegible] non necessarium et [illegible] est quod [illegible] non valet quia [illegible] istius

omnibus est possibilis ergo omnibus est possibilis in modo stat intellectus quod quilibet simul existente possibili omnibus tota est impossibilis sicud omnes hec simul possibiles possibile est regem sedere possibile est nullum regem sedere possibile est hec est vera demonstrando istum regem sedere possibile est hec est vera demonstrando istum nullus rex sedet possibile est utraque illarum est vera — Ad 2m vero assumptum et adprobationem dico quod necessitas conditionata non est necessitas alicuius rei in complexe ut posuit sine sup et propter hoc nulla huiusmodi necessitas est in rebus naturalibus ex quo propter falsitas assumpti adprobationis eiusdem assumpti — Ad 3m dico vero assumptum ad propositum dico quod licet ad opera omnem rerum naturalium non sit necessitas tamen necessitas sit propter ipsam in eis et hoc intendit philosophus in littera cum dicit quod propter quod serra huiusmodi sit et propter hoc licet illud quod est eius causa in complexe finis serra sit necesse est ferream esse licet serra sit et opus eius quod est et hoc est intendit necessitatem conditionatam sumpta ex parte materie et est ex parte finis ex parte materie et necessitas si serra debet secare dura oportet eam esse ferream ad aut est necessitas finis et et si serra apte debet secare dura oportet eam esse dentatam et ideo licet ratio dentatio serre non sit propter materiam sed propter finem eo quod nunquam serra apte dividit nisi ferrea et dentata — Ad 4m dico ad ... et hoc dico quod ... non procedit de relatione quantum dictum est sicud dictum quod huiusmodi dispositiones in fictionalis duplici via eveniunt aut cum eveniunt ex parte materie aut ex parte alicuius volentis ... sic est necessitas eveniunt ex parte materie et ... intellexit quarta licet si 2o talis dispositio eveniunt ex parte finis licet tali non intellexit quarta — Ad ... ad primam vero breviter cum materialibus necessitas non procedit etiam licet effectus licet aliquid ex dimissione materialibus et dispositionis ... tamen causa est quod tales dispositiones ... sicud lapides grossiores ... — Ad 2m ad ... in maiore vero breviter ad probationem dico quod pluvia non fuit necessitas propter necessitatem materie licet propter finem ... si velle ... in loco ... et ideo licet ... pluvie efficiat motum pluvie ... non est necessitas ... pluvie ... finis licet ... aque pluviose causat necessitatem conditionata motum pluvie ... — Ad 3m dico quod ... fructus ... aliquid ... finis pluvie licet ... pluvie ... quod ... velle ... si ... fieret ... solis ... aqua ipsam exaltatam et nulla fieret ... pluvie ... dissolve ... videmus est ... pluvie ... aque pluviose in loco debito — Ad 4m vero dico ...

et causa est quia finis in quantum ... est non necessitat in bonum eo quod licet ... cum ... huiusmodi necessitas in ... propter diversa agentia ... que ipsum agens non ... illud ad quod necessitatem ... — Aliter vero ... quia finis non necessitat agens semper ... licet solum necessitat conditionate et ideo non valet ... — Ad ultimam vero ... assumpta ... et ... agentia ... voluntaria ... agentia voluntaria ... finis propter que agunt ...

[Q]ueritur consequenter

utrum aliqua propositio de futuro contingenti sit determinate vera vel falsa et arguitur quod non est determinate vera vel falsa propter eveniente sed licet nulla propositio de futuro contingenti propter eveniente sed vel est nota et nulla talis est determinate vera vel falsa ... ista non est vera et assumptum ... eo quod omne determinate verum propter ... demonstratur vel ... omnis ... 2o propositio ... quod sit huiusmodi ... esse ... vera vel falsa ... non ... eo quod ... — Secundo arguitur sic si propositio de futuro contingenti ... est determinate vera vel falsa sequitur quod non ... propositio de futuro contingenti ... et ... prius ... ubi ... futurus non ... et assignanda ... et tenet ... propter ... quod ... omnibus ... equaliter ... assignanda — 3o arguitur sic si propositio de futuro contingenti aliqua vel ... est determinate vera vel falsa ... licet ... conclusio ... licet hoc ... futurum contingens ... nulla res ... ab eo nulla res ... est vera vel falsa licet tenet ... — 4o arguitur sic si ita esset hoc ... propositio de futuro contingenti aliquid ... vera ... bellum ... vera ... de futuro contingenti ... bellum ... et tenet ... ponimus ... quod nulla ... de futuro vel ... aliquid ...

presenti. Ad oppositum arguitur aliquae propositiones de futuro contingenti
contradictoriae et aliqua propositio de futuro contingenti est determinate vera
vel falsa tenet consequentia per te locis contradictoriarum quae numquam
possunt esse simul verae vel falsae ut patet primo periermenias et assumpta
tenet contra [illegible] primum principium quia sicut de quolibet esse sit et de quolibet
fore vel non fore. Circa istam quaestionem est opinio quae asserebatur
a philosopho quod ad istam quaestionem est respondendum ponit conclusiones duas. Prima est
ista quod non omnis propositio singularis de futuro contingenti et [illegible] esse et de-
sumpta per se affirmativa vel negativa est vera vel falsa. Secunda conclusio
nulla propositio singularis negativa de praesenti copulato ex partibus illarum ambarum
est vera in exemplo quod [illegible] propositio apud philosophum cras erit neque
est determinate vera vel falsa ut vult 1° periermenias [illegible] tamen propositio negativa
[illegible] neque est neque non est de copulato ex illo simpliciter
et falsum. Prima conclusio probatur sic si aliqua [illegible] propositio est vera
vel falsa determinate sicut omnia evenire de necessitate [illegible] et [illegible]
philosophus quia tunc non esset contingens ad utrumlibet contingens est
quod non magis est ut sit vel non sit se habebit et loquimur idem dicit
quod contingens ad utrumlibet est tamquam indifferenter eveniens etc.
quod aequaliter esse vel non esse [illegible] et apparet falsas. Eandem
conclusionem [illegible] quia iste conclusione posito non est negotiari neque con-
siliari de futuris contingentibus quia si sic facimus [illegible] philosophus
hoc est si vero non facimus non magis est quod non [illegible] et ille
similiter [illegible] dicere quod illud est [illegible] et si nullus
dicat [illegible] non magis illud est vel non est. Cuius [illegible] philosophus
quod [illegible] affirmare non magis vel magis illud est vel non est
et ideo loquimur idem sit in quo [illegible] aliquid sit non
quidquid [illegible] potuit illud et si non [illegible] evenire
necesse est [illegible] quia [illegible] potest quod [illegible]
[illegible] futurum est et [illegible] falsas. [illegible] secunda philosophus
quod isto [illegible] non esse [illegible] et [illegible]
[illegible] philosophus [illegible] et [illegible] contra [illegible]
[illegible] Ad cuius evidentiam [illegible] philosophus quod [illegible]
[illegible] esse vel sit [illegible] quod semper sit est sed [illegible]
[illegible] si propositio [illegible] vera et [illegible]
si propositio formata fuit [illegible] si [illegible] dicit quod est album
vel non est album [illegible] propositio [illegible] est
esse album vel non album [illegible] est affirmare vel negare [illegible]
propositionem et si non est [illegible] affirmans esse et [illegible]
[illegible] propositionem non esse sicut propositionem [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod de futuro possit esse [illegible] apud [illegible]
[illegible] veritas quaedam est rei quae est et res

est vera falsas [illegible] rei quae non est et res quae non est falsa [illegible]
[illegible] sive [illegible] propositio de futuro contingenti est [illegible]
vera vel falsa [illegible] necesse est ita evenire [illegible] sequitur tenet
[illegible] Secundo probat [illegible] idem philosophus sic si aliquid
est album verum est dicere prius quod est album quare et semper fuit
verum dicere [illegible] quod [illegible] et quod si [illegible] verum et dicere
quod est vel erit [illegible] potest hoc non esse vel non futurum esse quod autem non
potest non fieri impossibile est non fieri et quod impossibile est non fieri necesse est
fieri ergo omnia quae futura sunt necesse est fieri. Ad evidentiam huius
[illegible] est sciendum quod propositiones sunt multiplices quaedam enim sunt [illegible]
[illegible] et sunt hae in quibus [illegible] copula praesentis temporis
sed copulatur et quaedam [illegible] non [illegible] quo [illegible]
[illegible] quaelibet [illegible] determinate vera vel falsa sed [illegible] propositiones
de futuro [illegible] copula futuri temporis copulatur ut sic
[illegible] et [illegible] subiecto apud [illegible]
sed hae adhuc sunt duplices quaedam enim sunt in [illegible] contingentia
ad utrumlibet ut sunt hae cras est navale bellum cras non est navale
bellum et [illegible] quo [illegible] in [illegible] contingenti [illegible]
[illegible] vel semper quemadmodum sunt hae cras sol oritur
et [illegible] quo [illegible] loquendo non [illegible] difficultatem eo quod [illegible]
[illegible] vel falsae sed propositiones in [illegible] contingenti ad utrumlibet quaedam sunt [illegible]
[illegible] et quaedam [illegible] non [illegible] quae sunt [illegible]
[illegible] quo non [illegible] magna difficultas quia [illegible] determinate est
[illegible] albus [illegible] cras [illegible] sed
[illegible] quo [illegible] difficultate. Sciendum quod contingens non dicitur
contingens eo quod ipsum est vel non est vel eo quod ipsum potest esse vel
non esse eo quod [illegible] fore quoddam contingens ad utrumlibet
quod [illegible] tale potest esse vel non esse et [illegible] est vel non est [illegible]
quemadmodum [illegible] quod non potest non esse [illegible] sic
[illegible] et quod potest esse et quod potest non esse [illegible]. Sciendum
quod [illegible] esse [illegible] determinate [illegible] est nisi ipsam esse veram [illegible]
et ipsam determinate esse [illegible] fore veram per aliquod suppositum [illegible]
[illegible] quod [illegible] nulla est propositio de futuro con-
tingenti determinate vera quod nulla talis saltem ab aliqua [illegible]
[illegible] per aliquo supposito determinato cognita est esse vera sed propositio
[illegible] aliud est [illegible] talis qualis est [illegible] si fuit
propositio [illegible] vel quae [illegible] talis qualis est vel fuit [illegible] si
fuit propositio [illegible] de futuro. Secundum hoc ponitur aliquae propositiones
[illegible] et ista omnis propositio singularis de futuro contingenti est determinate
vera vel falsa [illegible] quod quaelibet duarum contradictoriarum [illegible]
[illegible] de futuro contingenti [illegible] determinate esse veram vel falsam. [illegible] propositio est [illegible] omnis propositio

vera contingens aliquod fore futurum determinate est vera et quandocumque
fuit ipsa fuit vera et si ab eterno fuisset ipsa fuisset vera. Secundo propositio
est ista nulla propositio de futuro contingenti est mutabilis vel necessario
vera. Prima pars patet et supposito quod veritas propositionis consistit in [illegible]
rei et opposito quod est suppositum supposito patet quia supposito accipiatur
ista propositio antichristus est que vocetur A et tunc arguo sic A propositio aut
est vera determinate aut non est vera determinate. Si primo habetur propositum. Si secundo
tunc sit A non est propositio vera et antichristus non est et totum antecedens est verum
et consequens [illegible] contradictoriarum et propositio est determinate falsa
et A propositio et determinate vera vel falsa. Secunda pars patet quia A non est propositio vera
et antichristus non est tenet consequentia ex supposito quia si non est vera primo non est ita
ex parte rei sicut per eam significatur sed per eam significatur quod antichristus est et non
est ita quod antichristus est et antichristus non est per eandem [illegible]. Secundo ex hoc
quod oppositorum contradictoriarum [illegible] formaliter [illegible] et ipse
antichristus antichristum fore est vera sed et contingens antichristum fore [illegible]
propositio vera quod repugnat [illegible] non propositio vera. Tertio
arguitur et [illegible] quod in nullo instanti aliqua due propositiones [illegible] simul
esse vere vel false et ista [illegible] et [illegible]
ubi [illegible] tamquam [illegible] et [illegible] simul
[illegible] supposito ista [illegible] de quibus esse vel non esse
et de nullo simul quo supposito arguo sic si nulla propositio de futuro con-
tingenti esset determinate vera vel falsa [illegible] simul fore vera
vel falsa et [illegible] et [illegible]
istas duas [illegible] antichristus est que vocetur A et eius [illegible]
[illegible] antichristus non est que vocetur B quo posito arguo sic
A propositio non est vera et A propositio est [illegible] B propositio
est vera [illegible] B propositio non [illegible] B propositio est [illegible] B propositio est falsa
[illegible] et sic [illegible] non solum duas [illegible]
simul fore falsas vel veras [illegible] simul et
semel fore veras et falsas quod non [illegible]. Tertio arguitur sic
nisi sic esset sequeretur quod aliqua propositio esset indifferens vera nulla
[illegible] consequentia [illegible] determinate supponit
[illegible] nec [illegible] determinate vera vel falsa
[illegible] nulla [illegible]. Quarto
[illegible] propositio est [illegible] vel falsa [illegible] de futuro contingenti [illegible]
[illegible] vel falsa [illegible] est determinate vera vel falsa [illegible]
[illegible] et assumptum [illegible]
Secundo [illegible] quandocumque propositio contingit sic esse vel fore sicut est vel est
tunc ipsa est vera sed si antichristus est futurus et [illegible] ab eterno fuisset antichristus
[illegible] sic significasset [illegible] est futurum fore et si ab eterno fuisset
[illegible] fuisset vera [illegible] per [illegible] cum alia premissa
infert oppositum alterius premisse. Et assumptum [illegible]

[illegible] et [illegible] notum est [illegible] supposito quod [illegible] propositio antichristus est semper
[illegible] sicut ipsa [illegible] significat. Secundo arguitur sic si
propositio contingens fore futurum quod est futurum non ab eterno fuisset vera
si ipsa ab eterno fuisset formata et ipsa aliquando fuisset vera [illegible]
fuit falsa et ipsa incepisset fore vera et sic incepisset fore sicut
per eam significatur sed per eam significatur aliquid incipere fore futurum
et aliquid incipere fore futurum [illegible] et [illegible]
[illegible] contra [illegible] quod propositio contingens fore
futurum quod non est futurum et non fore futurum quod est futurum ab eterno fu-
isset falsa si ab eterno fuisset formata. Tertio [illegible]
propositionis [illegible] est [illegible] et ipsa non est [illegible] vel in-
[illegible] tenet [illegible] quod nullum [illegible]
[illegible] et [illegible] aliqua
[illegible] simul fore [illegible] et assumptum [illegible]
[illegible] quod [illegible] tale [illegible] et [illegible] non fore [illegible]
[illegible] fore [illegible] affirmativa est [illegible] et [illegible] est [illegible] et
falsa si autem non [illegible] vel est vera
et [illegible] affirmativa [illegible]. [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] quod aliqua propositio de futuro [illegible]
[illegible] aliquod futurum [illegible] tempore [illegible] fore
vera et falsa [illegible] quod propositio [illegible] aliquid fore [illegible]
[illegible] est falsa postquam fuit vera non autem potest esse vera postquam
fuit falsa [illegible] temporibus [illegible] de futuro [illegible]
[illegible] est [illegible] affirmativa [illegible]
[illegible] potest esse vera postquam [illegible] vera fuit ipsa [illegible] est
falsa postquam fuit vera tenet [illegible] quod [illegible] alicuius
propositionis [illegible] est [illegible] et assumptum [illegible]
[illegible] propositionis antichristus est in [illegible] tempore [illegible] est [illegible] quam
[illegible] est in [illegible] tempore [illegible] quod non possit talis affirmativa esse vera
postquam fuit falsa. [illegible] arguitur sic quod [illegible] talis propositio est
vera [illegible] tempore [illegible] tempore [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] et vera postquam fuit falsa [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] affirmativa antichristus est [illegible]
tempore [illegible] qualitercumque [illegible] tempore [illegible]
esse [illegible] et assumptum [illegible]
non fore [illegible] tempore et [illegible] conclusionem
eandem. Secunda conclusio quod [illegible] est illud
quod propositio de futuro contingenti contingens fore quod futurum est
vel contingens fore quod non futurum est vel contingens non
fore quod futurum est [illegible] aliquo [illegible] tempore potest [illegible]
illud [illegible] quo contingit sic fore vel non fore esse

sicut si vera vel falsa propter statim quia si sic tunc ab eterno se
ipsa formata fuisset vera sed hec duo repugnant igitur 2e
et tenet consequentia eo quod nulla propositio contingens vera postquam fuit falsa
vel ergo ab eterno fuisset vera vel falsa si ipsa sic formata fu-
isset. Et ex hiis sequitur correlarie quod nulla talis propositio simpliciter
loquendo incipit esse vera vel falsa propter exercitationem predictam
et similiter quod isto non obstante aliqua talis propositio vere [illegible]
defectu temporis potest incipere esse vera postquam fuit falsa secundum correlarie
et sequitur quod possibile est aliquando multas similes propositiones quarum tamen ultra
[illegible] sibi [illegible] possibile et mundum fore eternum eo quod contingens
futurum mundum fore eternum quo posito [illegible] [illegible] [illegible]
est eternus quam tamen [illegible] [illegible] [illegible] eo quod mundus non
est eternus [illegible] quod utraque contradictionum possibile et esse [illegible]
tamen non et possibile illa fore simul vera vel falsa [illegible] et possibile [illegible]
successive fore vera et falsa quod relinquitur [illegible] [illegible]
et possibilis altera et altera non et in utraque possibile est forte [illegible]
quod si non [illegible] aliud istorum necessario et primum quod [illegible]
[illegible] sed necessario istarum incipit esse vera postquam fuit falsa [illegible]
[illegible] correlarium [illegible] Ad hoc videndo advertendum primo
videndo ad primum dico [illegible] consequentiam eo quod multa sunt vera que tamen
non eveniunt [illegible] Aliter possibile videtur concedo consequentiam
et consequens quod quelibet propositio de futuro contingenti vel alicuius potentie
eveniet [illegible] loquendo [illegible] eveniunt quo modo dicitur
forte eveniet [illegible] disputatione quam actualiter applicando
[illegible] disputationem sed [illegible] eventum non sequitur hec eveniet
[illegible] eveniet sicud [illegible] non sequitur [illegible] eveniet
[illegible] potentie [illegible] necessario [illegible] potentie [illegible]
debitum in questione sequente sed hec scilicet talis eventus [illegible]
nulla potentie est possibilis [illegible] potentie infinite siquidem talis sit.
Ad 2m [illegible] [illegible] argumentum [illegible] dico quod
contradictoria propositionum [illegible] de futuro contingenti et non contra-
dictoria propositionum [illegible] esse [illegible] [illegible] di-
[illegible] quod propositiones de futuro contingenti sic opposite contradictorie
quod non necessario [illegible] relinquitur esse falsa vel dicta
[illegible] esse determinata [illegible] vel falsa vel sic quod propositiones de futuro
contingenti non sic opposite [illegible] quod sic significent qualiter
propositiones de presenti [illegible] sicut sed [illegible] duos [illegible]
esse [illegible] non contradictorias de futuro contingenti et [illegible]
[illegible] sed [illegible] modum [illegible] esse dicitur sed hec [illegible]
[illegible] non obstante quod propositiones de futuro contingenti non
sic significent qualiter significant propositiones de presenti tamen propositiones
de futuro contingenti ita vere contradicunt quemadmodum propositiones

32

de presenti vel alie possibiles ordinate dicuntur [illegible] esse [illegible] propositiones contra-
dictorias de futuro et contradictorias de presenti esse [illegible] vel quod propositiones de
futuro contingenti [illegible] quod sicud una contradictoriarum de presenti est
determinate a nobis cognita [illegible] quod illa altera de futuro contingenti a
nobis determinate sit cognita esse vera vel falsa et sic concedendo esse [illegible]
sed non concedendo esse determinate [illegible] [illegible] contradictionum. Ad 3m
potest [illegible] [illegible] quia non sequitur absolute quod res est vel non
est vera vel falsa sed aliquando absolute quod res est vel non est vel fuit vel non
fuit [illegible] vera vel falsa [illegible] sed potest videri ad intellectum [illegible]
est quamvis nulla res est que futura est tamen sit est sicud propositionem [illegible]
non [illegible] non sit [illegible] sicud [illegible] complexum [illegible]
denotatur. Ad ultimum [illegible] quando dicitur quod [illegible] propositio
de futuro contingenti cras est navale bellum non [illegible] tale
[illegible] cras est navale bellum sed hoc aliquando est navale bellum vel [illegible]
cras [illegible] et dicitur [illegible] est navale bellum. Et ideo non [illegible] simul
propositio de presenti [illegible] de futuro cras est navale bellum [illegible]
Ad rationes oppositas [illegible] in questione sequente eo quod [illegible]
difficultatem [illegible] et sic patet questio. Et terminatur.

Consequenter queritur etc.

Utrum omne futurum de necessitate eveniet. Et arguitur quod
sic quia futurum sit impossibile non evenire de necessitate eveniet sed omne
futurum est futurum sic impossibile ipsum non evenire igitur omne futurum de necessitate
eveniet. Consequentia tenet eo quod [illegible] [illegible] quelibet [illegible] per [illegible]
[illegible]. 2o arguitur sic quia futurum esse futurum est necessarium et quodlibet
futurum de necessitate eveniet consequentia tenet quia oppositum [illegible] videtur
repugnare [illegible] non sequitur aliquod futurum non de necessitate eveniet et non
[illegible] futurum esse futurum est necessarium quod est repugnans primo assumpto. Ad
oppositum arguitur sic si omne futurum de necessitate eveniret nullum foret fu-
turum contingens sed hec [illegible] [illegible] [illegible] primo physicorum et [illegible]
et [illegible] [illegible] tenet consequentia eo quod multum futurum necessarium et
futurum contingens quam alias non contingens [illegible] [illegible]
et [illegible] quod repugnat [illegible] [illegible] secundo physicorum ubi
disputat [illegible] [illegible]. Ad evidentiam huius questionis est sciendum
quod li futurum potest significare duo aut enim significat eventualitatem alicuius futuri
vel significat propositionem significantem aliquid fore futurum et sic futurum [illegible]
[illegible] aliquod supponit pro re futura et aliquando supponit pro propositione enuntiante
aliquid esse futurum sed hoc [illegible] potest esse duplex [illegible] quorum unus [illegible]
omnis eventus futurus [illegible] de necessitate eveniet 2us
[illegible] sic eveniet sicud propositio [illegible] de futuro [illegible] contingentem
[illegible]. 2m hec ponitur et due [illegible] nulla eventus
futurus de necessitate eveniet. 2m nulla propositio simpliciter [illegible] de futuro
[illegible] supponit pro aliqua creatura est necessaria sic intelligendo quod necessario.

sic eueniret sicud pillam [illegible] cuilibet & contra [illegible]
[illegible] sic concludunt [illegible] 2m quod fortassis nulla [illegible] simplex
kathegorica de presenti cum [illegible] si supponatur generacionem sit
necessaria simpliciter — Prima 3o [illegible] pro philosopho primo periermenias sic
si omne futurum determinate eueniret sic omne consilium et diligencia
essent [illegible] falsum et 3m philosophum & tenet [illegible] quia sicut consulendo siue non
non minus eueniret illud quod euenire necessarium [illegible] & [illegible] 2m philosophum [illegible]
[illegible] necessarium non sic consilia & [illegible] frustra apud philosophum fieret
consilium an sol cras oriri debeat quia apud eum necessarium est solem
cras oriri — 2o arguit philosophus sic si sic sequitur quod nos non essemus
domini actuum nostrorum sed hoc est falsum & 3m philosophum [illegible] supra &
3o ethicorum ubi inquid nos sumus domini actuum nostrorum [illegible]
[illegible] quia non esset in potestate nostra hoc vel hoc facere si necessarium
est hoc euenire vel hoc non euenire & qualitercumque necessarium hoc euenire
sic necessarium esset nobis conformiter velle & operari — 3o arguit
sic si sic esset sequitur quod non essemus laudandi pro operibus virtuosis
nec detestandi pro operibus viciosis quod est falsum eo quod [illegible] iniuste
quibus malus puniretur sicud est minus iuste quibus bonus [illegible]
[illegible] — Item sic quarto quod nullus esset malus nec viciosus
eo quod nullus est malus nisi volens quia actus malus voluntarius
est quod si non esset quod si non esset voluntarius non esset actus
malus — 2m 3o [illegible] sic nulla est causa futuri quia necesse est
euenire [illegible] nulla [illegible] kathegorica continens aliquod futurum euenire
est necessaria tenet [illegible] eo quod oppositum [illegible] formaliter [illegible] oppositum
[illegible] & assumptum patet ex [illegible] prima [illegible] duabus [illegible]
[illegible] [illegible] parcium [illegible] [illegible] omnia [illegible] euenire
[illegible] — 3m 3o [illegible] ex 2m nulla [illegible] necessaria simpliciter kathegorica
continens aliquod futurum euenire [illegible] nulla talis est necessaria continens
[illegible] futurum fuit fore [illegible] tenet ut [illegible] quia si aliqua [illegible]
de presenti continens aliquod futurum fore est necessaria [illegible] continens
[illegible] futurum vel [illegible] aliquid fuit euenire necessarium sed hoc [illegible]
[illegible] 3o [illegible] 2o — Contra ista arguitur primo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] effectuum futurorum [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible]
necesse euenire tenet [illegible] tamen quia si non [illegible] esset [illegible] talia futura
[illegible] [illegible] quia si non illa necessario euenirent sicud [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] euenire & [illegible] [illegible] sic [illegible] de [illegible]
tamen quod [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] non potest aliter euenire 2m quod dicit
venerabilis anselmus de concordia — 2o arguitur sic quelibet futurum
pro aliquod tempus est futurum & pro aliquod tempus non est futurum
vel est dare maximum tempus pro quo hoc potest esse futurum vel minimum pro quo hoc
non potest esse futurum sed [illegible] [illegible] sic illud futurum determinate
euenire [illegible] [illegible] [illegible] & totum [illegible] est necessarium [illegible] [illegible] necessarium

[illegible] [illegible] aliter aut [illegible] est dare maximum tempus pro quo effectus
futurus potest esse futurus vel minimum pro quo non si maximum
[illegible] [illegible] b. & arguo sic b est maximum tempus pro quo
effectus potest esse futurus [illegible] b tempore elapso iste effectus necessario est
Si minimum pro quo non potest effectus fore futurus sic de [illegible]
exempli & tunc arguo sic pro [illegible] tempus [illegible] effectus non
potest esse futurus & pro quodlibet tempus minus [illegible] tempore quolibet
[illegible] [illegible] tempore elapso b effectus necessario eueniet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tempore futurum [illegible] aliquo tempore futuro elapso [illegible] effectus necessario
eueniet [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] arguitur sic [illegible]
effectus producere [illegible] [illegible] [illegible] pro mouentibus &
impedientibus & tunc [illegible] omnes causas [illegible] pro-
ducentes effectum & [illegible] & [illegible] [illegible] omnes causas
impedientes producere effectum que [illegible] b tunc arguo
sic aut [illegible] excedit b [illegible] b excedit a aut a est equale
b si a excedit b [illegible] necessario producet effectum [illegible] a [illegible]
[illegible] super b [illegible] b excedit a vel b est equale a [illegible] necessario
effectus non eueniet tenet [illegible] quia non est possibile [illegible]
equalis vel maioris [illegible] motum euenire & quod b vel ex-
cedit ab a vel [illegible] equale a [illegible] si effectus [illegible] [illegible]
equalis vel b [illegible] inequalitatis fiet motus — Preterea
arguitur sic omne complexum denotatum [illegible] sed omne [illegible]
est [illegible] [illegible] omne [illegible] denotatum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primo [illegible] — Preterea omne quod [illegible] [illegible] necessario necessario
eueniet sed omnia ista inferiora [illegible] [illegible] necessario [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible] necessario [illegible] effectus necessario [illegible] [illegible] quod sol &
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inferiorum [illegible] 2o [illegible] & [illegible] [illegible] ubi
[illegible] inquid [illegible] ista [illegible] superiorum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subiectum — sed non est dubium [illegible]
& solem esse [illegible] [illegible] istorum quorum sic esse [illegible] omne
[illegible] determinate [illegible] [illegible] omne [illegible] eueniet [illegible] non
est & [illegible] [illegible] si aliquid sit [illegible] quod non eueniret sic quod
aliquid sit [illegible] quod non est [illegible] sed hoc est falsum & [illegible]
& tenet [illegible] quia omne [illegible] est [illegible] & omne quod non
eueniet non est [illegible] [illegible] si aliquod [illegible] non eueniet aliquid
[illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ista
[illegible] & [illegible] sic si aliquod [illegible] non eueniet tunc illud
[illegible] non [illegible] & [illegible] non eueniet [illegible] [illegible] [illegible]
primo [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] & quod [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] non [illegible] — Preterea omne quod est ab aliqua
causa que [illegible] necessario illud eueniet [illegible] [illegible] eueniet sed
omne quod est futurum contingens est ab aliqua tali causa
[illegible] quolibet tale futurum contingens determinate eueniet [illegible]

non esse hoc propter quod si non quilibet effectus eveniret necessario ab
aliqua causa necessaria et istam causam oportet esse limitatam et deter-
minatam per aliam causam et sic de aliis ergo quod nullum agens
agit nisi sit determinatum per aliquod determinans de quo quaero
ut prius aut est aliqua causa necessario producens vel non et sic vel
procedatur in infinitum vel oportet ponere causam aliquam totalem
necessariam respectu cuius ille effectus necessario eveniet. Praeterea si iste
effectus fiet contingenter et fiet contingenter quando est et quando non est
non quando est quia omne quod est necesse est esse quando est secundum philosophum primo peryermenias in fine
nec quando non est quia quando res non est vel contingenter fit vel
contingenter non fit. Praeterea si non omnia contingentia evenient
et aliquod futurum potest non evenire hoc contra Philosophum secundo quia
si sit sequitur quod possibile est aliquod futurum non esse futurum sed hoc
contra est impossibile et contra Boetium et si futurum potest non esse futurum
sequitur quod non futurum potest esse futurum sed hoc contra impossibile quia
sequitur non futurum potest esse futurum et aliquod non futurum potest incipere
esse futurum quod est falsum quia omne quod est futurum ab aeterno fuit fu-
turum ut dicit est prius tenet consequentia quia quando omne quod
non eveniet non est futurum sed non omnia contingentia evenient ergo
quod futurum possibile est non esse futurum. Contra ponentes ergo si
sit Sortes movebitur est propositio de futuro necessaria et secundum prius tenet consequentia
eo quod propositio de opposito illius assumpti et assumptum probatur
supposito quod Sortes moveatur nunc quando sit Sortes necessario move-
bitur et Sortes contingenter. Si propositio haec, propositio si secundum contin-
gens est Sortes non movetur ponatur in esse et sit aliquod Sortis
ultimum instans motus Sortis post quod Sortes non move-
bitur. Tunc quandocumque Sortes movebitur Sortes movebitur et
movebitur necessario et si Sortes movetur Sortes necessario movebitur
ergo necessario Sortes movebitur quod fuit assumptum probandum. Contra
propositionem tertiam arguitur sic multae sunt propositiones de futuro necessariae et
secundum tenet consequentia eo quod illud assumptum sit oppositum propositionis et
assumptum probatur in multis propositionibus ut hae propositiones sol hodie
oritur hodie dies est quando sol movetur super emisphaerium
nostrum tunc dies est si sol respicit lunam tali aspectu
ut luna cadat in umbra terrae luna eclipsatur et consimiles
sunt necessariae et non sunt aliae secundum hoc nisi etc. Ad istam [illegible] ad
primum necessario concedendum quando ad primum fit evidens stat similiter [illegible]
[illegible] quod propositio quod [illegible] in quaestione praecedente [illegible]
tota corpus est prius et ideo Sortes disputabit dies totum
et tamen possibile est Sortem die toto non disputare et ideo sicut
[illegible] intuitus quo die divina Sortem disputare intuetur
non imponit necessitatem disputationi Sortis quando Sortes quando
disputat contingenter disputat sicut vel [illegible] esse in-

tuitive rebus futuris necessitatem imponit sed sicut cum intuitu de
actuali contemplatione stat actualis rerum contingentium sic cum dei prae-
scientia stat veritas rerum futurarum contingentium et hoc quod dicit
Boetius de consolatione quinto quia ego [illegible] inquid postulas ut necessario
fiant quae divinae luce lucent cum necessitate haec quaedam non fa-
ciat quae videt non [illegible] quam praesens ceteris aliis necessitatem
addat intuitus. Et subdit posterius sicut vos dum pariter
ambulare in terra hominem et oriri solem in caelo intueris quamquam
utrumque simul conspectum discernas et hoc voluntarium et illud
esse necessarium iudicans ita et inspiciens cuncta divinus intuitus
qualitatem rerum minime perturbat quae cum talia et cetera etc.
sed divinus intuitus respectu futurorum sicut divinus intuitus respectu
praesentium sed divinus intuitus rebus praesentibus nullam necessitatem impo-
nit nec earum qualitatem perturbat ideo nec intuitus divinus qualitatem
rerum futurarum perturbat. Et ad propositiones primas dico negando et aliquas
solvo contra duas quoniam nec causa huiusmodi contra dicendum [illegible] Sortem
disputare et dicendo possibile fuit Sortem non disputasse in dicto
die disputationis Sortis eventum. Sed ad istam consequentiam dico hoc
[illegible] quo de consolatione [illegible] contingentem causam deposse
placere sed quando [illegible] possit et an faceres quo non mutabis
prius conveniens sortitus intuitus divinae praescientiae te non posse
vitare sed divinae locatus quod tuus praesentia quod adulta vel adulta
propositio potest tum flectere propositionum et tua voluntatem et sic de scientia
ad quam propositionem illam contingenter mutabis et si adulta propositione
esset iussurus facere et aequaliter post dicetis sit et si cuius
dicetis opposita ad hoc quod facere sed sequimur tu solum duas
sortem et [illegible] peramatus. Sed quando ponitur quod deus praesciat
die tota Sortem disputare et ponitur ex quo contingenter disputat
Sortem die tota non disputare et sic tunc quod prima causa scivit Sortem
non disputare propter quam scivit ipsum die tota disputare dico
quod non scit quando deus est in quaestione praecedente sicut non est possibile aliquem
propositionem scire aliquam rem futuram fore vel non fore incipere de novo
ante illud instans quo propositio [illegible] sed sic est ab aeterno fuit et sit
et deus incipit aliquid praescire postquam ipse non praescivit sed si
nunc sit Sortem disputare die tota et sic est quod Sortes non disputabit
dies numquam non scit deus incipere praescire Sortem non disputare die
tota sed sequitur deum numquam praescivisse Sortem disputare dicto
[illegible] ponunt [illegible] prima [illegible] sed faciunt quod
nullatenus esse dicere aliquod esse maius tempus per quod deus est
futurus vel mundus per quod non et aliquod est maius tempus per quod
deus potest esse futurus vel mundus per quod non. Sed contra hoc ponunt
... propositiones prima est ista aliquod est maius tempus per quod

Antichristus est futurus supposito quod antichristus erit. 2m nullum est maximum
tempus per quod antichristus potest esse futurus. 3m aliquod est minimum
tempus per quod antichristus non potest esse futurus. Primo probatur quia ex eo quod primum
instans esse antichristi sicut et cuiuslibet rei future videtur maximum tempus
per quod antichristus est futurus quia per illud tempus est futurus et per multum tempus
maius est futurus ideo illud tempus est maximum per quod etc. 2m probatur
[illegible] sit quod si sit aliquod maximum tempus per quod antichristus potest esse futurus est
tempus finitum vel infinitum sed nullum maius [illegible] si aliquod
est maximum tempus finitum per quod antichristus potest fore futurus sit illud
b gratia exempli tunc arguitur sit b est maximum tempus et ubi b tempore elap-
so antichristus de necessitate eveniet sed hoc consequens est falsum et dictis prius repug-
nans [illegible] quia si non stat in opposito [illegible] b tempore elapso
antichristus non de necessitate eveniet et contingenter eveniet et potest non evenire
b tempore elapso et possibile est eum evenire in per maius tempus b. antichristus
potest esse futurus [illegible] per tempus infinitum quod si sic [illegible] antichristus non est fu-
turus [illegible] nullum est maximum tempus per quod potest esse futurus quod volebam
probare [illegible] quod non est futurum [illegible] maximum tempus per quod potest
esse futurus [illegible] minimum per quod non [illegible] probatur ex eo quod tempore
infinito [illegible] labetur et sic per infinitum tempus est futurus un-
quam eveniet quod nullum est tempus infinitum [illegible] per tempus finitum
eveniet [illegible] tenet ex eo quia [illegible] assumptum probatur quia
quodcumque tempus finitum est [illegible] antichristus est futurus
et nullum est maximum tempus per quod antichristus potest esse futurus et aliquod est
minimum tempus per quod antichristus non potest esse futurus [illegible] tenet quod ex
opposito [illegible] cum alio assumpto infertur oppositum [illegible] assumpti
[illegible] conformiter argui-
tur [illegible] aliquod est minimum tempus per quod antichristus non potest
esse futurus sicud [illegible] futurum et omne futurum de necessitate e-
veniet hoc argumentum [illegible] tempus est minimum tempus per quod antichristus non potest
fore futurus et quolibet tempore [illegible] elapso antichristus eveniet
[illegible] quocumque tempore elapso [illegible] antichristus potest esse fu-
turus [illegible] tempus infinitum [illegible] minimum per quod antichristus
non potest esse futurus. Ad 3m tempus infinitum non est medium [illegible]
est minimum [illegible] per quod aliquis effectus potest
esse futurus [illegible] hoc est minimum per quod
potest esse futurus [illegible] hoc est medium sicud non [illegible] hoc est maius
quod Sortes non potest [illegible] hoc est maximum [illegible] hoc argumentum procedit ex
nostra ignorancia. Ad 3m adhuc si sic [illegible] aliquem effectum
per tempus infinitum fore futurum eo quod tempus infinitum est minimum per quod
antichristus non potest esse futurus [illegible]
[illegible] tempus infinitum [illegible]
[illegible] aliquod est minimum tempus per quod antichristus non potest esse
futurus et per infinitum tempus antichristus potest esse futurus [illegible]

quod est fallax potest sic ostendi sicud [illegible] per aliquod tempus
antichristus est futurus et nullum est maximum tempus finitum aliquod
antichristus potest esse futurus nec aliquod minimum tempus finitum
per quod non potest esse futurus et per infinitum tempus etc. Vel sit per
aliquod tempus antichristus est futurus et per duplum et quadruplum et sic in
infinitum potest esse futurus et per infinitum tempus [illegible] notare
et totum [illegible] ex dictis. Ad 2m argumentum videtur dupliciter primo
admissa positione [illegible] quod [illegible] effectus producendus
[illegible] causas producentes et impedientes sed tunc nego [illegible]
[illegible] quod [illegible] sit omnis causas producentes et [illegible] omnis impedientes
[illegible] non [illegible] possibile assumere omnes causas producentes et im-
pedientes [illegible] infinite [illegible] ad effectus producendos fore
producentes et impedientes [illegible]
Ad 3m [illegible] illius sophismatis [illegible]
potest [illegible] et forsan melius admittendo totum argumentum
[illegible] quod [illegible] a precedit b vel b precedit a [illegible]
[illegible] precedit b quia hoc [illegible] motibus potentis [illegible]
[illegible] qua voluntarie quod precedent potentia
[illegible] supposito quod debeat fieri motus sed [illegible] nego [illegible]
[illegible] effectum [illegible] quia [illegible]
in questione illa [illegible] sol et homo generant hominem [illegible]
effective et [illegible] voluntarie [illegible] cuiuslibet
effectus [illegible] Sortes precedit [illegible] b lapidis
et ei sibi approximatus [illegible] distancie [illegible] Sortes portabit
[illegible] b lapidem [illegible] Sortes [illegible] porta-
bit b lapidem quia [illegible] Sortes nunquam portabit
b lapidem eo quod voluntarie portabit b lapidem si porta-
bit sic [illegible] deus [illegible]
principalissimum [illegible] quod [illegible] non agit [illegible] non agit [illegible]
deus nunquam [illegible] voluntarie [illegible] illud argumentum
non procedit. Ad 4m [illegible] assumptum eo quod omne
complexum contingens [illegible] primo [illegible]
quod non [illegible] hanc [illegible] necessario
omne complexum [illegible] omne complexum [illegible] Aliter
potest [illegible] totum [illegible] et [illegible] hanc [illegible]
omne [illegible] contingenter [illegible] omne complexum [illegible]
[illegible] eveniet [illegible] cum toto [illegible] stat [illegible]
Ad 4m videtur assumptum distinguendum [illegible]
omne quod [illegible] ab agente [illegible] illud [illegible]
[illegible] vel sic omne quod [illegible] hoc [illegible] eveniet
[illegible] assumptum [illegible] admitto [illegible]
[illegible]
[illegible] quia deus [illegible] necessario [illegible]

sicud est certum planete sunt de necessitate attamen super eos est
aliquod necessarium [illegible] — Ad 6m venio assumptum nego
et ad probationem concedo quod omne generale contingens generale et con-
tra ultimus quod omne generale possibile est non generale sed ultimus
nego argumentum vel aliquod generale non est generale [illegible] falsitate
antecedentis stat veritas consequentis in [illegible] non valet | Ad [illegible] deducitur ber-
ley ubi modicum valet et ideo non aliquod circa recedendo
— Ad 7m quod dicit [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
in solucione [illegible] quia sed ultimus nego bone [illegible]
[illegible] facimus sed quod [illegible] [illegible] novo necessario de
agentes sunt duo [illegible] et [illegible] [illegible] hec
que dicit amplius passis vel effectibus [illegible] agere vel non
agere sed potencie [illegible] sunt hec que dicit applicant
passis non [illegible] agere stante [illegible] influencia generali [illegible]
[illegible] quod ista potencia [illegible] aget | vel agere posset | [illegible]
aliqua causa necessario agente sed [illegible] hoc
[illegible] [illegible] [illegible] et voluntate agentibus [illegible]
non est [illegible] [illegible] [illegible] vel saltem aliqua ipsa semper
[illegible] ad agendum [illegible] [illegible] [illegible] volun-
tate [illegible] [illegible] voluntate [illegible] ad quem effectum
[illegible] et ideo non [illegible] ipsa aliquo alio agente [illegible] sed
ipsa semper cum [illegible] causis [illegible] [illegible] per hoc
[illegible] solius ad formam [illegible] non valet [illegible] non
quibus [illegible] [illegible] necessario ab aliquo [illegible] sed [illegible]
[illegible] istam causam [illegible] [illegible] aliquam [illegible] aliam ipsum
[illegible] ad agendum [illegible] quod sed quod [illegible] [illegible]
illud non [illegible] necessarium [illegible] [illegible] quia aliquod agens [illegible]
forte omnia voluntate [illegible] ipsa [illegible] [illegible]
ad agendum — Ad 8m [illegible] [illegible] admittendo [illegible]
[illegible] talem [illegible] modos loquendi et ad [illegible] [illegible] [illegible]
negando assumptum [illegible] non [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
multa sunt que [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
istam [illegible] [illegible] fine [illegible] [illegible] est faciendum quod hec [illegible]
[illegible] [illegible] sunt vera et admittere in quocumque instanti res
est in illo instanti [illegible] non esse [illegible] [illegible] in aliquo instanti
res est et in illo non est | est impossibile sicut [illegible] [illegible] [illegible]
instanti res est in illo non est [illegible] et impossibile [illegible] [illegible] quod
aliqua res in aliquo instanti est in illo instanti [illegible]
et in illo instanti [illegible] non [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — Ad aliam racionem venio [illegible] [illegible]
[illegible] nego [illegible] esse quod [illegible] agentibus [illegible]

in [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] quod [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] istius [illegible] futurum [illegible] non esse futurum
stat veritas illius impossibile est futurum non esse futurum [illegible] istius
[illegible] [illegible] illius sunt aliquod [illegible] — Ad 2m [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicud futurum potest non esse futurum sic non futurum
potest esse futurum sed ultimus nego [illegible] [illegible] aliquid potest incipere esse
futurum [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] si aliquod est futurum ab
[illegible] fuit futurum et ad probationem ad non futurum potest esse futurum [illegible] potest
incipere esse futurum nego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] istius [illegible]
aliquo [illegible] esse [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] si [illegible] sed quod sic [illegible]
[illegible] [illegible] aliquod futurum [illegible] non est futurum et [illegible] post hoc
ipsum est futurum sed [illegible] [illegible] est impossibile eo quod [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible]
aliquod futurum [illegible] est futurum et [illegible] [illegible] non fuit futurum que
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
fuit sunt hec [illegible] est futurum vel hec [illegible] vel hec [illegible] [illegible] hoc
fuit futurum que [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nego
hoc assumptum sol necessario movebitur et quocumque [illegible] [illegible] et ad
probationem dico quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est necessaria si sol movetur
sol movebitur et sol movebitur sed [illegible] hec stat quod [illegible] [illegible] illius
[illegible] esse [illegible] [illegible] sicud est [illegible] est aliqua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ideo [illegible] non
[illegible] | [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] idem assumpta si sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non 2m [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] sol hodie oritur sol hodie move-
bitur super [illegible] [illegible] [illegible] luna eclipsabitur sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] stat omnium [illegible] [illegible] [illegible]
si sol hodie movebitur super [illegible] [illegible] [illegible] est dies sicut
[illegible] [illegible] [illegible] luna et solem luna eclipsabit illud
[illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] dico
[illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] assumptum nego [illegible] eo quod talis
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] quod [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] sub qua non contingit [illegible] [illegible] si [illegible] assumpte
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nego assumptum — Ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et sic [illegible] [illegible] nego assumptum que [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] assumptum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nego [illegible] eo quod consequens impossibile est

36

dicta et sic sunt questiones secundi libri phisicorum. Incipiunt questiones tertii libri

Consequenter queritur

Circa 3m phisicorum. Utrum ignorato motu necesse sit ignorare naturam. Et arguitur quod non, quia natura scitur vel ignoratur et contingens, ergo natura ignoratur vel scitur, non sit necessarium [illegible] cuius [illegible] rationem [illegible] in esse ista consequentia tenet. Ergo quod impossibile est ut [illegible] contingens sit necessarium, sed quod dixit [illegible] 2o huius sed assumptum probatur quia [illegible] natura [illegible] huius [illegible] non est impossibile, sed [illegible] consequentia tenet eo quod [illegible] numquam [illegible] impossibile sed [illegible] et assumptum probatur. Secundo sic, necesse est esse [illegible] motum [illegible] non ignorare quoniam ignorato [illegible] consequentia tenet ergo quia [illegible] secundum [illegible] aliquo ignorato ignorare [illegible] necesse est non est [illegible] assumptum per auctoritatem philosophi 2o ethicorum ubi dicit naturam [illegible] continere [illegible]. 3o sic motus [illegible] non [illegible] motu ignorato natura non ignoratur, consequentia tenet eo quod [illegible] est [illegible] natura dicitur [illegible] et [illegible] per auctoritatem philosophi 1o methaphisice assumptum per 2o et 3o huius. Quarto [illegible] non est [illegible] motus [illegible] non ignorare motu ignorato, tenet consequentia eo quod omnis [illegible] notitia [illegible] motus [illegible] natura quia natura [illegible] motum et assumptum per auctoritatem philosophi 2o huius quod [illegible] motus et quietis sit [illegible] arguitur 4o motus [illegible] non [illegible]. 6o sic si sic [illegible] motu [illegible] hoc est [illegible] eo quod [illegible] motus sit [illegible] quod [illegible] methaphisice ubi dicit [illegible] consequentia tenet eo quod si motu ignorato non ignoratur [illegible]. In oppositum arguitur sic auctoritate philosophi [illegible] 3o huius ubi dicit quod ignorato quid sit motus necessarium est et ignorato ipso naturam ignorare.

Sciendum quod [illegible] non [illegible] sed [illegible] large pro aliquibus motibus et [illegible] est qualiter [illegible] motus [illegible] naturam alia [illegible] et sic [illegible] conceptus [illegible] alia autem est notitia [illegible] conceptus [illegible] specialis [illegible] simpliciter et [illegible] notitia [illegible] et [illegible] alia [illegible] notitia [illegible] non [illegible]. Item nota quod [illegible] conceptus [illegible] motus conceptu [illegible] et conceptu [illegible] sicut [illegible] conceptu [illegible] quod [illegible] album [illegible] conceptu [illegible] absoluto [illegible] album [illegible] conceptu [illegible] respectivo [illegible]. Item nota [illegible] necesse non quod [illegible] distinguitur et

hoc [illegible] in modo [illegible] aliquid [illegible] et [illegible] si [illegible] vel [illegible] totam [illegible] et [illegible] tales sufficienter [illegible] motum [illegible] quia [illegible] et 3o. Secundum hoc [illegible] aliquas [illegible]. Prima natura [illegible] motu ignorato. 2a motu ignorato non est necesse naturam ignorare. 3a motu ignorato ignoratur natura [illegible] conceptu [illegible] absoluto. 4a motu ignorato ignoratur [illegible] conceptu respectivo [illegible]. 4a ignorato motu ignoratur diffinitio [illegible]. Prima 3o [illegible] sic [illegible] motu ignorato [illegible] conceptus [illegible] conceptibus [illegible] motu ignorato. 2o arguitur sic [illegible] vel [illegible] non cadit motus ergo ignorato motu non est necesse naturam ignorare, consequentia tenet ergo quia si hoc [illegible] necesse [illegible] diffinitione [illegible] conceptibus [illegible] assumptum probatur. 2a [illegible] sic naturam ignorare est [illegible] non est necessarium naturam ignorare quoniam ignorato assumptum [illegible] questionis et [illegible] tenet auctoritate [illegible] 2o huius. 3a [illegible] sic motus cadit in diffinitione naturae in [illegible] conceptu [illegible] absoluto ergo motu ignorato ignoratur natura [illegible] conceptu [illegible] et absoluto, consequentia tenet [illegible] assumptum per auctoritatem philosophi [illegible] huius [illegible] auctoritate [illegible] quod sicut [illegible] sic [illegible] naturam ergo natura [illegible] conceptu [illegible] ignoratur motu ignorato. [illegible] sic ignorato [illegible] ignoratur [illegible] motus [illegible] ergo si [illegible] ignoratur motus ignoratur, consequentia non est assumptum [illegible] per auctoritatem philosophi [illegible] et [illegible] per auctoritatem philosophi 2o huius quod [illegible] motus est [illegible] motus. 4a [illegible] sic motus est [illegible] diffinitionis naturae ergo motu ignorato ignoratur natura diffinitive, consequentia tenet eo quod ignorata parte diffinitionis ignoratur diffinitio, sed assumptum per auctoritatem philosophi 2o huius [illegible] diffinitio naturae [illegible] motu [illegible] parte diffinitionis. Contra [illegible] auctoritatem philosophi [illegible] forma. 2o arguitur sic si motu ignorato non est necesse naturam ignorare [illegible] motu ignorato [illegible] naturam ignorare ergo motu ignorato [illegible] naturam contingens [illegible] naturam non ignorare, sed hoc [illegible] quia [illegible] natura [illegible] motu et tenet consequentia quod [illegible] necessarium [illegible] et tenet consequentia [illegible] quod [illegible]. Ad istud [illegible] quod philosophus intelligit [illegible] naturam [illegible] si motus numquam [illegible] numquam [illegible] sed [illegible]

d. si nullus motus fuerit vel fuisset [illegible] non fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] quia non est bona si nullus motus fuisset
[illegible] non [illegible] et ideo magis [illegible] vel [illegible] est [illegible]
si nullus [illegible] status motus [illegible] status [illegible] esse non vel [illegible] est
[illegible] non esse [illegible] et hoc [illegible] quam [illegible] est [illegible] quod
[illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] non requirit [illegible]
[illegible] motum sicut [illegible] naturam esse [illegible] vel
[illegible] esse [illegible] ceco quod ista sunt [illegible] [illegible] et [illegible]
absoluta et respectiva — Ex hoc patet solutio ad rationes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod deduxit [illegible] prima et 2a
[illegible] et [illegible] [illegible] quod ignorato motu [illegible] est non
ignorando naturam quam ambe hee propositiones sunt [illegible] [illegible]
naturam ignorare [illegible] est naturam non ignorare et ideo pro
maiori [illegible] [illegible] philosophi est sciendum quod hee propositiones [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] motu ignorato non [illegible] est ignorare
naturam — 2a non [illegible] est ignorato motu ignorare naturam 3a
ignorato motu [illegible] est naturam ignorare — [illegible] ignorato motu [illegible]
naturam non ignorare — 4a [illegible] est ignorato motu ignorare naturam
— 5a [illegible] est ignorato motu ignorare naturam esse naturam — [illegible] est
[illegible] est ignorato motu ignorare naturam esse naturam — [illegible] non
[illegible] est ignorato motu ignorare naturam esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod philosophus [illegible] requirere [illegible]
[illegible] [illegible] ad primam patet solutio ex [illegible] quod [illegible]
in motu [illegible] — Ad 2am [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]
sit quod [illegible] esse sit [illegible] sit quod ista [illegible] est [illegible]
[illegible] possit [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] non est non est
difficile [illegible] cum difficultate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] assumptum [illegible] 2o [illegible] [illegible] non [illegible]
non est difficile [illegible] esse [illegible] [illegible] quorundam ignorato
— Ad 3am [illegible] [illegible] [illegible] duos modos [illegible] assumptum
quam [illegible] [illegible] insequentibus motus saltem localis non est
[illegible] aliqua [illegible] [illegible] mobilibus [illegible] — Aliter potest
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est quam omnis [illegible] notitia [illegible]
[illegible] ex [illegible] [illegible] et ideo non est [illegible] aliqua notitia
[illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible] et ad [illegible] philosophi [illegible]
potest dici quod sicut [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] sic et [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible]
aliquis [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] aliquis
[illegible] et ideo si [illegible] philosophi [illegible] forte [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] quam forte [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subsequente [illegible].

[illegible] fuisse [illegible] et ideo hee forte [illegible] [illegible] sub aliquo [illegible]
[illegible] est [illegible] sicud [illegible] quod [illegible] aliqua sub [illegible] est [illegible]
— Ad 4am et ad [illegible] simul videtur [illegible] [illegible] [illegible] est quam [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] processus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod et quia non non [illegible] est [illegible] illius [illegible] non potest
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a. est [illegible] b [illegible] [illegible] [illegible] quod a non
potest [illegible] ex b. [illegible] [illegible] illius a. est [illegible] b. [illegible] a [illegible]
[illegible] ex b. [illegible] quod est sic [illegible] [illegible] non sit [illegible] motus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necesse esse [illegible] [illegible] co
quod motus et [illegible] est nobis manifestius [illegible] — Ad ultimam
[illegible] [illegible] [illegible] est quam non [illegible] nos [illegible] motum [illegible]
naturam [illegible] [illegible] est nos intellexisse motum vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse [illegible] vel aliquid esse materiam [illegible]

Consequenter queritur

[illegible] [illegible] sit [illegible] motus est — Et arguitur quod non
[illegible] [illegible] esset [illegible] motus est [illegible] esset [illegible] motus [illegible]
esse [illegible] et [illegible] bona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenet [illegible]
quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] non omne [illegible]
[illegible] [illegible] et si motus est non [illegible] motu [illegible] [illegible] aliquid [illegible]
vel incipiet [illegible] [illegible] [illegible] sit quam [illegible] [illegible] motus [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] quod si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motus et [illegible] [illegible] esse [illegible] aliquod
[illegible] [illegible] [illegible] motu [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit aliquis motus
[illegible] non est et [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est tenet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnis
motus est [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] aliquis motus non est que
fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] sic si hoc
[illegible] est [illegible] motus est [illegible] [illegible] aliquid movetur [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] bona [illegible] [illegible] motus localis est [illegible] aliquod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquid movetur et [illegible] cum motu aliquid [illegible]
vel movebitur [illegible] [illegible] [illegible] sic quod si aliquid movetur aut
ipsum movetur in loco in quo est vel in loco in quo non est non in
loco in quo est quam [illegible] [illegible] ad [illegible] ad quod sibi [illegible] est [illegible] loco
in quo non est quod [illegible] [illegible] [illegible] in quo non est — 2o [illegible] [illegible] [illegible]
sic si [illegible] movetur aut movetur in spatio sibi equali aut in spatio
sibi non equali [illegible] [illegible] [illegible] non in spatio sibi equali quod omne
corpus quiescit in spatio sibi equali [illegible] in spatio sibi inequali
quam omne corpus est in loco sibi equali [illegible] [illegible] [illegible] corpus
est ipsum in loco sibi equali est [illegible] [illegible] corpus [illegible] ipsum est

quod tunc in loco sibi equali est. 3º sic quia tunc predicta motus
sit in quo non predicta motus est tenet consequentia ergo quod omne quod est
non dicit etc. quod si sic nunc dicere motus sit in [illegible] nunc erit di-
cere motus est assumptum quod auctoritate philosophi 3º huius ubi [illegible] quod
dicit consequentia predicto dictum nunc cuius successive et permanentia dicit
cuius successive esse nisi quia motus est actus entis in potentia
secundum quod in potentia. In oppositum arguitur sic quia est predicta aliquid
movetur in motus est tenet consequentia ergo quia si non sunt in opp[ositum]
consequentia et [illegible] has duas propositiones sibi forte vere aliquid movetur
quoniam nullus motus est [illegible] aliquo modo et nullo motu movetur
que vere dicit sed propositiones sunt impossibiles consequentia ultra declaratur
sic assumptum patet quod ad experientiam quoniam multus experimur
moveri. Circa istam questionem est opinio que negat dicta
huius propositionis motus est concedens tamen istam esse veram in instanti
post hoc motus erit et tollit istam in instanti tamen hoc fuit
motus [illegible] ea ratione quia si aliquid esset vere motus esset [illegible]
ipse esset vere in [illegible] tamen in tempore non [illegible] non in [illegible] quando tunc [illegible]
moveretur in [illegible] et in tempore quod si ipse vere sit in aliquo tempore
sicut in tempore [illegible] et arguitur sic in tempore quod est vere motus
est in toto tempore [illegible] eius supponit [illegible] quia
pro quo supponit [illegible] motus per totum tempus [illegible] per totum
tempus [illegible] si non sit haec propositio motus est esse vera per
totum tempus [illegible]. Sed ista opinio [illegible] est et repugnans
[illegible] qui dicit sic ab aeterno fuit motus
et ab aeterno fuit [illegible] motus est si non [illegible] consequentia
et stabunt hae duae propositiones sibi ab aeterno fuit motus et nunquam
[illegible] fuit [illegible] motus [illegible] quod repugnat [illegible] logicalibus
et [illegible] auctoritate philosophi et [illegible] 2º sic motus
in infinitum est [illegible] motus est tenet consequentia quod si non stent
[illegible] has duas propositiones esse vere motus est et motus
infinitum est [illegible] 3º arguitur sic motus est [illegible] in motus est
consequentia ut [illegible] assumptum [illegible] 2º [illegible] 4º arguitur [illegible]
[illegible] motus est res distincta a mobili in motus est
tenet consequentia quoniam si non sunt has duas propositiones esse vere nullus motus
est et motus est aliqua res distincta a mobili que [illegible]
[illegible] propositiones [illegible]
est [illegible] quod [illegible] motus non est [illegible]
[illegible] propositionibus non equalibus [illegible]
[illegible] quod [illegible] 3º huius quando motus
est actus entis in potentia secundum quod in potentia et in hoc nomen motus
absolute loquendo pro nulla re supponit sed pro re [illegible] supponit

[illegible] esse in aliquo vel alicubi ubi in instanti tamen hoc non fuit
et fore alicubi in instanti post hoc [illegible] nunc non est et non hoc
[illegible] motus [illegible] [illegible] equaliter [illegible]
Sed [illegible] quia [illegible] propositiones [illegible] predicta motus est 2um
in quo [illegible] motus est prima [illegible]
[illegible] 2º arguitur sic qualitercumque [illegible]
sit [illegible] concedenda tenet consequentia quoniam [illegible]
ut est [illegible] sic esse [illegible] contradictionem assumptum probatur quia hoc
[illegible] motus est [illegible] aliquid in instanti tamen hoc alicubi
fuisse ubi nunc non est et illud idem in instanti post hoc alicubi
alicubi fore ubi ipsum nunc non est et sic ut experientia
[illegible] 2um [illegible] sic [illegible]
sic est sicut [illegible] propositio motus est [illegible]
est in [illegible] est et consequentia tenet [illegible]
[illegible] et assumptum [illegible] nunc est aliquid in instanti
tamen hoc fuisse in aliquo spatio in quo nunc non est et in instanti
post hoc fore alicubi ubi nunc non est [illegible]
Contra [illegible] arguitur sic si [illegible] predicta motus
est [illegible] predicta aliquid movetur [illegible] consequentia [illegible] probat
et consequentia bona et assumptum [illegible] consequentia tenet ultra eo quod
[illegible] non [illegible] et consequentia tenet [illegible] assump[tum]
quod si non stabunt in hoc due simul [illegible] motus est [illegible]
quod non est unus [illegible] aliquid movetur [illegible] motum
fore quod [illegible] sed [illegible]
[illegible] sit [illegible] aliquo modo quoniam nullo movetur
sed hoc [illegible] est [illegible] quoniam omne quod movetur ab aliquo movetur
ut [illegible] 7º huius [illegible] probo et pono in [illegible] quod c. mo-
veatur ab a. et b. [illegible] sic quod [illegible] medietate
moveatur ab a. et in 2a medietate moveatur ab b. quo posito
[illegible] medium [illegible] et vocetur d. et arguo sic in d.
in quo c. movetur [illegible] in instanti [illegible] in quo d. mo-
vebatur et in instanti post d. in quo movebatur in d. [illegible] movebatur
consequentia tenet quoniam [illegible] movetur quod in instanti [illegible]
movebatur et in instanti post hoc movebatur assumptum [illegible]
[illegible] sed [illegible] c. [illegible] movebatur [illegible] quod [illegible] movebatur
ab a. [illegible] a. b. [illegible] ab a. quoniam in d. [illegible] a [illegible] movetur
c. in d. [illegible] a. non movebat c. [illegible] in d. in [illegible] b. mo-
vebit c. [illegible] quoniam in d. in [illegible] b. non [illegible] c. consequentia tenet
ut [illegible] assumptum [illegible] 2º sic si aliquid movetur
aut movetur motu uniformi aut motu difformi sed
aliquo [illegible] aut [illegible] quod [illegible] uniformi
[illegible] difformi [illegible] impossibilis [illegible] consequentia ultra

patet ex eo quod certum potest non sequi impossibile. Secundo contra primum sic [illegible] et
ponatur initium quod a. mobile moveatur per c. b. partes sit quod
in b parte moveatur aliquo motu uniformi et in c parte moveatur
motu uniformi duplo quo casu posito sequitur quod movetur uniformiter
per totam istam horam eo quod non qualibet parte istius hore movetur
uniformiter sed quod movetur difformiter per totam istam horam patet
casu et possibili omni ponere. Sed revertitur in [illegible] = Aliter di-
cit Burley [illegible] istam tamen posito [illegible] in instanti medio tamen est
a. mobile motum et tamen in instanti medio non movetur motu uniformi patet quia in
instanti post hoc non movetur tali velocitate quali movebatur in instanti
ante hoc in tamen non movetur motu uniformi in nullo instanti movetur
motu difformi patet quia in instanti ante hoc movebatur motu uniformi
et in instanti post hoc movebitur uniformiter sed in nullo instanti movebitur
motu uniformi. = 3o sequitur si aliquid moveretur ex aliquo casu supposito
posito tamen esset concedendum aliquid moveri quod non habet potentiam ad motum.
Sed hec conclusio est falsa eo quod motus fit per potentiam motivam ex-
cedentem potentiam resistivam ut patet 7o et 8o huius. Sequitur
[illegible] et pono quod b. mobile debeat tangere c. medium fit differ-
matum quod ipsum alicubi habeat resistentiam equalem ipsi b. et
sit talis resistentia ipsius c in puncto d. et pono ulterius quod in instanti
in quo b. attingat punctum d. incipiat ipsum d resistere quo
posito sequitur contradictio quia in instanti quo b. attingat punctum
d. movebitur, probo quia in instanti ante contactum ipsius d. b. movebatur
et in instanti post contactum b. movebitur ut patet ex casu, ergo in instanti
contactus b. movebitur. Sed ex casu b. non habet potentiam ad motum
patet ex casu quod tunc potentia resistiva ipsius d. equalis ipsi b.
= Tertia conclusio ponit eciam Burley, secundo contra primam patet
sicud [illegible] dicitur est concedenda quod ad utrumque partem [illegible]
quod in instanti medio non movetur sed in instanti medio aliquo movetur quod apcius
et tamen est [illegible] quod motus respicit partes preteritum et futurum.
Contra 2am que dicit quod dicto non est sufficiens quia aliquid potest moveri
motu uniformi et difformi simul. Contra 3am que dicit necesse quod
moveatur in illo instanti medio et [illegible] rursus ipse necesse hoc
[illegible] in instanti ante hoc movebatur et in instanti post hoc mo-
vebitur ergo nunc movetur. Sed hoc argumentum esset bonum aliquid
in instanti ante hoc movebatur et in instanti post hoc movebitur
et nunc habet potentiam sufficientem ergo nunc movetur. Sed tunc eius conclusio
sed valeret ut solet quaerunt valencie [illegible] replicatio [illegible]
[illegible] per subtilitatem ex admissione [illegible] et [illegible] aliter [illegible]
[illegible] ad probationem [illegible] ad primum dico necesse [illegible]
admisso et [illegible] in instanti medio non movetur necesse est assumptum

= Ad omnes alias conclusiones concedendum est quod tamen [illegible] in instanti medio habet [illegible]
[illegible] [illegible] in instanti [illegible] in instanti motus est [illegible] in instanti
aliquid moveri i. in instanti aliquid pertransit spatium motu ad motum
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] motum ex quo patet solutio huius
[illegible] in instanti aliquid movetur per [illegible] [illegible] [illegible] in instanti
est verum aliquid moveri ergo in instanti aliquid pertransit spatium [illegible]
est falsum [illegible] [illegible] vel sic in instanti [illegible] verum aliquid moveri ergo in instanti sic
est [illegible] [illegible] significat [illegible] [illegible] in instanti aliquid pertransit
ergo in instanti aliquid pertransit vel pertransibatur. = [illegible] ad istas
duas [illegible] [illegible] et [illegible] ad primam quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad motum [illegible] [illegible] [illegible] tamen
necesse [illegible]. = Ad aliam formam [illegible] [illegible] [illegible].
Sed necesse assumptum [illegible] [illegible] in instanti est verum aliquid moveri
non sequitur in instanti aliquid pertransivisse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
aliquid pertransivit et multum [illegible] hec [illegible] [illegible] in instanti
[illegible] motum esse [illegible] [illegible] motum esse in instanti quia [illegible] non [illegible]
precedit [illegible] [illegible] habere esse verum motus est. Sed 2a [illegible]
aliquid moveri in instanti quod [illegible] est. Sed [illegible] adhuc si in instanti [illegible] esset
concedenda motus est [illegible] in instanti acquisitio [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] est verum [illegible] et tamen est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
tamen necesse [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] motus est [illegible] [illegible] est verum motus est. Sed
hec [illegible] [illegible] et [illegible] motus est in instanti est [illegible] est verum motus
in instanti est in aliqua [illegible] [illegible] ex aliqua [illegible]. Sed [illegible] modum lo[illegible]
est [illegible] quod [illegible] [illegible] est verum tamen posito [illegible] per totam istam horam
[illegible] ab aliquo [illegible] [illegible] [illegible] moveatur per totam istam horam [illegible]
[illegible] est verum per totam istam horam [illegible] motu uniformi tamen [illegible] posito
[illegible] motu uniformi [illegible] moveatur per totam istam horam [illegible] [illegible]
istas [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] duas [illegible] [illegible] [illegible]. = Ad
[illegible] [illegible] [illegible] necesse [illegible] idem [illegible] et admisso tamen [illegible]
quod in instanti quo b. tangit d. [illegible] est [illegible] b. moveri [illegible] [illegible] quod
[illegible] est [illegible] b moveri quia b. non habet potentiam [illegible] resistentiam [illegible]
[illegible]. Sed non [illegible] [illegible] b moveri in aliquo [illegible] quando non habet
potentiam suam resistentiam excedentem. = Per hec [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad primam necesse [illegible] ad [illegible] dico quod tamen [illegible] est verum
aliquid incipit moveri [illegible] tamen [illegible] est verum aliquid incipit esse
motus [illegible] [illegible] [illegible] motus incipiat esse [illegible] tamen [illegible]
non omne mobile [illegible] [illegible] si motus est motus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] moveri. = Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dico quod [illegible] mobile quod movetur movetur in toto loco
in quo est. Sed [illegible] dico totus locus pertransitus est

non est equalis per distantia secundo hoc modo per distantias non in uno loco
loco situ [illegible] [illegible] [illegible] per quod [illegible] motus mobile
est sicut ubi est in respectu sibi equali [illegible] in uno tempore quo movetur sit
in respectu sibi equali [illegible] solvo [illegible] partes quamvis omne
mobile quod movetur in respectu sibi inequali [illegible] est
[illegible] movetur [illegible] esse quamvis quodlibet [illegible] esse sicud sit in [illegible]
sic sit in respectu sibi equali sic sed [illegible] movetur sit in [illegible] sit [illegible]
sic est ipsum non sit in respectu sibi equali [illegible] in respectu sibi inequali
et hoc intendit philosophus 2o huius de [illegible] tenentes [illegible] mobile
per quod [illegible] motus [illegible] esse in loco sibi [illegible] et sibi equali
[illegible] per quod [illegible] motus ubi [illegible] ipsum mobile est in loco [illegible]
[illegible] in [illegible] quam dicimus aliquid fieri
[illegible] ubi quia ipsum [illegible] esse postquam non habuit esse [illegible]
dicimus forte fieri album [illegible] dicimus [illegible] non [illegible] habuit esse [illegible] non esse
[illegible] esse tale ubi [illegible] postquam non habuerit tale ubi [illegible] quem
modum dicimus forte fieri album [illegible] forte [illegible] non [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] quod [illegible] non [illegible] eundem modum
ipsius [illegible] et [illegible] ipsum sic sit [illegible] aliquid [illegible] et
[illegible] quod dicimus de [illegible] quod [illegible] et sit [illegible] questio et

Consequenter queritur

Utrum motus sit aliqua entitas realiter distincta
ab omnibus rebus permanentibus et arguitur quod sic motus corporis [illegible]
[illegible] permanente corporis [illegible] motus non est [illegible] permanens [illegible] tenet [illegible]
si non [illegible] aliqua res permanens
[illegible] quod repugnat [illegible] et tenet [illegible] medium motus
est res permanens ubi permanentes [illegible] ad [illegible]
2o sic [illegible] motus [illegible] permanentium [illegible] distincte realiter
[illegible] motus [illegible] permanentes [illegible] distincte realiter [illegible] tenet [illegible]
[illegible] assumptum [illegible] 3o huius [illegible]
[illegible] permanentium motus [illegible] 3o sic motus
[illegible] res permanentes non [illegible] motus [illegible]
tenet [illegible] [illegible] per philosophum 2o [illegible]
[illegible] 4o sic motus est [illegible] permanentium [illegible]
motus non [illegible] permanentium [illegible] tenet [illegible] quamvis non [illegible]
mobile [illegible] assumptum [illegible] 3o huius quamvis [illegible] motum [illegible]
[illegible] 4o sic [illegible] motus esset fluxus distinctus [illegible] motus
[illegible] est [illegible] philosophum 6o [illegible]
[illegible] motus est res permanentes [illegible] res permanentes [illegible]
[illegible] motus [illegible] 3o huius
[illegible] sic [illegible] motus [illegible] res [illegible] motus. [illegible]
est [illegible] quod [illegible] opiniones [illegible]

[illegible] opinio [illegible] [illegible] motus [illegible] et permanentia
[illegible] motus [illegible] quodlibet eius [illegible] est
entitas realiter distincta ab omnibus rebus permanentibus [illegible]
[illegible] opinio [illegible] motum
non esse [illegible] aut entitatem aliquam distinctam ab omnibus rebus
permanentibus [illegible] quidam [illegible]
motum [illegible] non [illegible] aut [illegible] motum non esse [illegible]
[illegible] potius [illegible] medium [illegible] opinionem [illegible] esse
[illegible] opinionem [illegible] sic si motus esset aliqua
entitas realiter distincta ab [illegible] permanentium ipsa esset
aliqua entitas [illegible] ipsa esset aliqua entitas [illegible] partes
[illegible] partes ipsius [illegible] ipsa non est et ista [illegible] philosophus [illegible]
[illegible] arguitur sic [illegible] entitas [illegible]
aut [illegible] non in [illegible] quamvis [illegible] corporis [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] corporis et si [illegible]
in [illegible] partes ubi [illegible] infinitas non [illegible] partes quamvis in
[illegible] partes motus [illegible] in [illegible] partes [illegible]
infinitas [illegible] nulla [illegible] in [illegible] partes
motus corporis [illegible] 3o sic [illegible] motus
non [illegible] esse in [illegible] motus corporis [illegible] tenet [illegible]
[illegible] corporis in aliquo [illegible] in qua ipsum non [illegible] esse [illegible]
[illegible] per philosophum ubi [illegible] corporis [illegible] quamvis
[illegible] corporis [illegible] partes simul [illegible] non esse corporis
in [illegible] tempore [illegible] partes motus [illegible] motus est
res permanentes [illegible] sic motus non corporis
[illegible] possibile ipsum corporis [illegible] corporis [illegible] tempore [illegible]
tenet [illegible] partes [illegible]
sic si motus corporis aut [illegible] corporis per aliquam formam
sibi [illegible] aut [illegible] aut [illegible]
[illegible] nullo modo [illegible] quod nulla
forma [illegible] motum [illegible] sit [illegible] motus [illegible]
[illegible] possibile motum [illegible]
[illegible] entitas motus
non corporis [illegible] ut 2o quamvis motum corporis
[illegible] ipsius [illegible] ut 3o quamvis [illegible] motus [illegible]
[illegible] non [illegible] formam [illegible] fluxum [illegible]
corporis ut [illegible] quamvis non est [illegible]
[illegible] huius [illegible] aliquid esset [illegible] si possibile esset
motum corporis [illegible] ab aliquo agente [illegible]
quod si sit [illegible] ab agente aliquo [illegible] sed hoc
[illegible] quod non quamvis [illegible] ab agente [illegible]
ubi [illegible] ab utroque simul [illegible] non [illegible]

·f· ab agente mediato quam vel illud agens mediatum vel con-
cedit istam formam deperditur nunc vel deperditur totaliter corrupta, sed
nullo modo non primo modo quia si sic sequitur quod in [illegible] esset in medio
solum ipsius motus quod 3° 2° physicorum et contra primo huius nec
ab agente extrinseco quia tunc idem agens perfecte ulterius
agens esset prius actum alterius forte cuius forte ipsum esset
susceptivum quod non videtur esse verum eo quod effectus et in nulla contradicit
et maxime impotentius nunc illud agentibus et tenet consequentia ergo
quod forma mediata esset productiva motus et esset solum causa
motus non apud extrinseco quia quaeritur et si forma producitur
cum aliqua resistentia vel non [illegible] dici quod habeant producta
cum resistentia quia non est forma generata [illegible] ipsa agentia
resistens adhuc huiusmodi formae concurret ut sit resistentia quam
tunc inquirit motum infinita velocitate conveniret si forma [illegible]
via infinita velocitate corrumperet sed non primum sit quod corrupti non [illegible]
corrupti quam forte primo cum tunc corrupta est sic forte est quod non
videtur esse generandum de aliqua forma nisi ab aliquo agente naturali
vel agente concreta. Consilium via [illegible] habere formam
non esse convenientem per agens mediatum et creatum sit. Probo si motus
esset aliqua entitas ut ponit fluxus talis si entitas esset
visibilis sed hoc consequens est falsum ergo quam si talis fluxus esset
visibilis esset in [illegible] sed non [illegible] ut [illegible]
in quaestione una et motus non est talis fluxus et tenet consequentia per
principalis auctoritate philosophi 2° de anima. Probo si motus esset huiusmodi en-
titas sequitur vel quod aliquis esset motus in aliquo quo non movetur
vel aliquis esset actus mixto ipsum non potens removere nisi sequitur
quod erit aliquod agens sufficiens. Argumentum [illegible] non sufficiens
producto motum sed consequens est impossibile sed probo consequentiam et ponitur
scilicet [illegible] a· corpus esse mixtum ex b·c·d· elementis ipsius sicut
elementum b· et adhuc quod [illegible] ipsum a· moveatur motu b producta ab
ipso b· sed ipsum a non movetur motu c· nec d· et tamen c et d
[illegible] potentes producere fluxum talem sicut b· d et in c·
et d· producere aliquos fluxus sibi correspondentes quemadmodum
produceret ipsum b· aut non si primo sequitur idem moveri diversis
motibus quia diversis fluxibus talibus a·b·c·d· vel si non sequitur
aliquem fluxum forte in aliquo quo non movetur quod est impossibile aut
c·d· non producere huiusmodi fluxus sibi correspondentes sed tunc sequitur
3um in consequentia quia c·d· [illegible] alterius [illegible] ad producendum fluxum
et non est forma contraria impediens huiusmodi fluxus [illegible]. Probo
nulla est ponenda pluralitas sine necessitate sed omnia [illegible] fluxum
salvant [illegible]. 3° diversas [illegible] sit [illegible] in
sufficit [illegible] non [illegible] ad [illegible] [illegible]

questionem pono aliquas conclusiones quarum [illegible] expeditas. Prima
est quod motus non est fluxus realiter distinctus a rebus permanentibus
2a motus non est tantum [illegible]. 3a motus est tantum actualis absolu-
te quod est gradus motus et motus quod [illegible] non est formalis
motus et motus. 6a non omnis motus est motus. Prima 2°
[illegible] in [illegible] adductas. 2a 2° [illegible] si motus esset
[illegible] in aliquo [illegible]
[illegible] est [illegible]. 3a 2° probatur sic in divisione motus ponitur aliquid
[illegible] et aliquid [illegible] ut [illegible] 3° huius [illegible] sed quod
sit absolutus [illegible] ad aliud [illegible]
[illegible]. 4a 2° [illegible] non est [illegible] motus quod est fluxus
distinctus a mobili [illegible] motus est [illegible] gradus motus
est motus [illegible] quo aliter possent
salvari veritas huius [illegible] motus est sed [illegible]
[illegible]
[illegible] motus [illegible]. 4a 2° [illegible]
[illegible] motus est [illegible] motus non [illegible]
[illegible] eo quod [illegible] nullo ut [illegible]
[illegible]. Probo [illegible]
[illegible] in qua esse [illegible] non [illegible] veritas
[illegible] in qua motus [illegible] sed [illegible] non [illegible]
[illegible] huius [illegible] motus [illegible] motus. 6a
[illegible] sic [illegible] motus [illegible] non est [illegible] non omnis motus
est [illegible] physicorum 3° et 2° huius [illegible]
[illegible] quod [illegible] acquisita vel acquisibilis [illegible]
[illegible] qualitas non est [illegible] quod [illegible] huiusmodi [illegible] est solum [illegible]
[illegible] veritas [illegible] motus [illegible] ad quem
motus [illegible] motus est [illegible] motus [illegible] fluxus et sic
[illegible] ab [illegible]
[illegible] omnis motus non est [illegible]
motus est [illegible] et sic [illegible]. Contra primam conclusionem
arguitur sic [illegible] esse aliquis fluxus realiter distinctus a rebus permanentibus
sed nullam [illegible] [illegible] et tenet [illegible]
[illegible] et 3a [illegible] philosophorum et tenet consequentia [illegible] quam
[illegible] et non [illegible] fluxum esse. 2° sic quia [illegible] non sufficiunt
ad diversas [illegible] sic [illegible]
[illegible] vel [illegible] sed impossibile et motus non sufficiunt ad [illegible]
[illegible] aliquem ut ponit fluxum talem [illegible]
[illegible] sic [illegible] quantitas mole et spatium est
motus est quantitas [illegible] 3° sic si non [illegible] possent [illegible]
de [illegible] in [illegible] sit [illegible] ut [illegible] alicuius rei

moveri. Et hoc consequens falsum et impossibile. Et tenet consequentia quia supposito
forte quod mundus non moveretur et [illegible] post hoc sequitur [illegible] de
[illegible] huius conclusionis solummodo ad videndum [illegible] sit aliquod
rei movere quam propter motus non est aliud quam mobile et spatium
quorum neutrum de novo acquiritur vel deperditur. Quinto si sic sequitur quod intelli-
gentie moventes orbem non facerent. Consequens falsum. Tenet consequentia eo quod non faceret
nec spatium. Quarto si sic sequitur quod celum [illegible] non [illegible] consequens falsum tenet
consequentia quia celum [illegible] idem continuum motus non [illegible] mobilis
primo [illegible] supponitur [illegible] celi vel continuum spatii [illegible]. Sexto sic
[illegible] de motu et tempore. Sed consequens est aliquid preter res permanentes
et motus consequentia non est et [illegible] similiter. [illegible] quod
si non sequitur quod idem [illegible] prius quod fuit in millesimo anno [illegible] quando
in millesimo anno. Consequens falsum et tenet consequentia quod idem mobile illius anni
prius quod fuit in millesimo anno et [illegible] in millesimo anno. Octavo sic motus
est [illegible] mobilis et motus non est mobile. Consequentia tenet eo quod [illegible] non
[illegible]. Nono sic [illegible] sequitur quod aliquod quiescens mo-
veretur. Sed hoc consequens falsum [illegible] et tenet consequentia supposito [illegible]
quod [illegible] quiescat. Sed moveatur [illegible] a quo [illegible] sic
quod [illegible] motus [illegible] mobile [illegible] si aliam et aliam [illegible]
[illegible] motus [illegible] et [illegible] super [illegible] et [illegible]
spatii. [illegible] quiescat [illegible]. Nono sic
[illegible] sequitur quod aliquid [illegible] movetur et non movetur. Sed hoc consequens falsum
[illegible] implicat. Sed [illegible] quod [illegible]
[illegible] moveatur motu [illegible] quo [illegible]
[illegible] sic [illegible] et [illegible] non movetur
[illegible] vel ipsum vel aliquid [illegible] se [illegible] quam prius [illegible].
[illegible] vel ipsum vel [illegible] ipsius [illegible] diversas partes spatii [illegible]
non [illegible] et ipsum [illegible] in [illegible] et non movetur. [illegible]
dubia [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
permanentes et [illegible] successivis [illegible] est [illegible] quod ut patet per philosophum
[illegible] eius et [illegible] eius non est [illegible] sic non [illegible]
[illegible] obviatur per [illegible] philosophorum quod ipsum eius [illegible] per
manentes et eius [illegible] ut per diversis locis philosophi [illegible]
quam eius permanentes quod omnes suas partes [illegible] successivum [illegible]
[illegible] repugnat [illegible]. [illegible] videtur quod [illegible]
non est [illegible] philosophorum [illegible] loquitur [illegible] intelligentes [illegible]
[illegible] non [illegible] realibus [illegible]
realis [illegible] conceptualis [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] simpliciter et [illegible] quam [illegible] conceptus [illegible]
[illegible] diversis [illegible] et [illegible] per [illegible]
[illegible] supponit [illegible] conceptus [illegible] super [illegible]

[illegible] ipsa non est [illegible] malo et [illegible] spatio. Sed [illegible] conceptus eius
[illegible] supponit vel [illegible] supponere [illegible] ipsam [illegible]
[illegible] malo et [illegible] spatio. Ex quo patet solutio rationis [illegible] hec due
diffinitiones si [illegible] permanentis et successivi non [illegible] diffinitiones [illegible] quid
rei. Sed solum quid nominis exprimentes quod [illegible] per [illegible]
diffinitionem eius permanentis est quod [illegible] omnes partes sibi non [illegible]
[illegible] res [illegible] non [illegible] malo et alio situ. Sed diffinitio eius
successivi [illegible] quod [illegible] repugnat [illegible] id est repugnat
sibi simul et semel esse in diversis partibus spatii. Ad [illegible] videtur
admittendo [illegible] concedo [illegible] ad [illegible] conclusionis
motus est [illegible] quam mobile et spatium. Sed
[illegible] hoc [illegible] ipsum mobile [illegible] spatio se [illegible]
Sed [illegible] se [illegible] non vel novum est quod facit huius conclusionis
[illegible] non [illegible] hoc [illegible] mobile et spatium sufficit
[illegible] ad motum [illegible] mobile et spatio [illegible] motus quia
[illegible] ab illis duabus [illegible] ab huius conclusionis [illegible]
[illegible] duo [illegible] qualitates [illegible] se non haberent non [illegible]
[illegible] motus est. Ad [illegible] distinguendo [illegible] quod aliquid
[illegible] sibi [illegible] aliquid novum [illegible] aut [illegible] novum
[illegible] non fuit [illegible] sic dicimus quod [illegible] de novo
[illegible] sibi [illegible] et de novo [illegible] sibi [illegible] dicimus
sibi aliquid [illegible] non quod ipsum aliquid [illegible] novum acquirit
Sed non [illegible] quod ipsum [illegible] aliam [illegible] prius non
[illegible] quemadmodum dicimus quod solum per locum [illegible]
[illegible] sibi novum locum et [illegible] quod non [illegible] quod per solam locum [illegible]
solum acquirit novum locum [illegible] prius non fuit. Sed solum [illegible]
aliam [illegible] prius non [illegible]. Per hoc ad [illegible]
quod [illegible] consequens [illegible] nego [illegible] quod [illegible] est
quod [illegible] intelligentias [illegible] novam
[illegible] et non [illegible] novam vel [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] consequens distinguendo quod aliquid facere [illegible] vel aliquid
[illegible] quod ipsum faciat aliquid sive novam [illegible] quam
non fuit vel quod faciat res [illegible] [illegible] qualitates [illegible]
se non haberent [illegible] quod [illegible] non [illegible]
consequens non [illegible] et [illegible] intelligentia [illegible]
spatium mobile vel spatium [illegible] faciat et [illegible] est quod [illegible]
[illegible] faciat res [illegible] qualitates se
non haberent [illegible] et [illegible] res [illegible]
[illegible] qualitates prius se non haberent faciat [illegible] aliquam
res novam. Sed non [illegible] novum quam [illegible]. Sed faciat
[illegible] novas res per [illegible] in [illegible] eo quod

motus solis in alio circulo tamen [illegible] moveret per
accidens in sphaera ut dicit Aristoteles in libro de caelo quae tamen auctoritas
sine dubio non potest salvare [illegible] quod realis fluxus et
ut [illegible] [illegible] nec [illegible] — Ad 4am rationem videtur
modo concedendum et ad probationem dicitur quod Aristoteles 8° physicorum non intendit
probare continuitatem mobilis aut spatii sed intendit quod
numquam differat mole prius quam et [illegible] fore in divisibilis
spatii ut [illegible] [illegible] ipsum prius mole indivisibilis partibus
temporis [illegible] fore in eodem spatio sibi adaequato quod cum
sit motum prius [illegible] et Aristoteles [illegible] non probat aliquam
[illegible] [illegible] aliquam [illegible] sic se habere ut sint [illegible]
[illegible] modo et motum — Ad [illegible] videtur admittendum [illegible]
modo [illegible] et ad [illegible] videtur modo concedendum et illius [illegible]
[illegible] — Ad [illegible] [illegible] non [illegible] modo [illegible]
suppositionibus [illegible] est [illegible] non scilicet [illegible] est passio [illegible]
[illegible] non est [illegible] [illegible] suppositionibus [illegible] et hoc [illegible] suppositionibus
[illegible] et [illegible] [illegible] suppositionibus [illegible]
[illegible] motus est [illegible] motus non est [illegible]
mobilis — Ad [illegible] dicitur modo concedendum et [illegible] et ad [illegible] dicitur [illegible]
supposito [illegible] quam [illegible] motum et ad [illegible] videtur
quod non valet [illegible] se habet [illegible] quo [illegible]
[illegible] hoc quiescat [illegible] neque hoc [illegible] hoc [illegible] se habet
[illegible] quam prius [illegible] et [illegible] [illegible] fixa
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] quiescere
se habet aliter quam prius et tamen non [illegible] [illegible] quiescat
Sed [illegible] [illegible] motum [illegible] quod [illegible]
loco in quo [illegible] aut hoc non fuit neque [illegible]
hoc [illegible] [illegible] quiescat — [illegible]
non est [illegible] motus vel motum Sed ad [illegible] dicitur
motus est vel aliquid [illegible] quod [illegible] se habeat
ad aliquod quiescens qualiter se habuit in instanti ad hoc [illegible]
quiescens neque [illegible] se habebit in instanti post hoc — Et [illegible]
[illegible] ad hoc ut aliquid [illegible] quiescere non sufficit ut
[illegible] [illegible] habeat qualiter se in instanti ante
hoc habuit et in instanti post hoc habebit Sed [illegible]
ut [illegible] habeat [illegible] quiescentis qualiter se in instanti ante
hoc habuit et in instanti post hoc habebit [illegible] quiescentis
[illegible] non motum [illegible] aliter se habeat [illegible]
[illegible] [illegible] quiescat
[illegible] se habet ad omnia [illegible] [illegible]
prius Sed non ad aliquod [illegible] quiescens [illegible]
[illegible] quiescens [illegible] [illegible] aliter et [illegible] se habet

[illegible] eiusdem [illegible] quiescentis [illegible] [illegible] solo
satis clara [illegible] quae ad [illegible] laborat [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] causas assignatas [illegible]
Richardus [illegible] ad eandem rationem videndo [illegible]
motum et tamen non motu motum [illegible] sic dicit [illegible] quod aliquid
movetur et non [illegible] motus [illegible] quam [illegible] et ego de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequens [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible] sicud
[illegible] modo et tamen non [illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible] modo
et tamen [illegible] motus [illegible] et sic ut dicit [illegible] non
[illegible] Sed sine dubio [illegible] est [illegible] non movetur [illegible] quia
[illegible] movetur motu circulari [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliqua non motu
[illegible] quod non [illegible] movetur motu [illegible] [illegible] aliquid
[illegible] et [illegible] Sed [illegible] numquam [illegible] [illegible] aliquid
non et non motu movetur [illegible] [illegible] tamquam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicud ad
[illegible] ut [illegible] est [illegible] — Ad [illegible] ad primum [illegible]
[illegible] assumptum [illegible] hoc quod motus desit [illegible]
non est [illegible] motum desinere esse sicud [illegible] quod album
desinit [illegible] forte [illegible] est [illegible] album desinere esse
Sed [illegible] [illegible] albedinis [illegible] [illegible] forte desinere esse
album sit [illegible] hoc quod [illegible] non est [illegible] indivisibilis partibus
spatii postquam fuit indivisibilis partibus spatii [illegible] motum
desinere [illegible] Sed [illegible] non [illegible] [illegible] motus
desinit esse [illegible] [illegible] corporis [illegible]
corporis [illegible] [illegible] realis ista non est admittenda motus
desinit esse [illegible] corporis [illegible] [illegible] ista [illegible] ad
[illegible] motus desinit esse [illegible] non [illegible]
[illegible] desinit [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] motus [illegible] quod [illegible]
[illegible] tamen non est [illegible] [illegible] realis [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] non [illegible] [illegible]
— Ad [illegible] rationem [illegible] melius in quo [illegible] sequenti — Ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] rationem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] assumptum quod motus [illegible] [illegible]
[illegible] Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia non [illegible] motus [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sufficit
[illegible] est [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible]

Consequenter queritur

Utrum motus sit perceptibilis cognitione absque aliqua
potentia sensitiva. Arguitur quod non quia si sic hoc maxime videtur esse
motus localis eo quod ipse omnibus aliis motibus notior est
sed consequens est falsum probatio quia si sic aut in hoc motus percipitur
super parte pertransitam aut super parte pertransiendam sed nullo
modo probatio non super parte pertransitam quia super istam partem iam non est
sed fuit nec super parte pertransiendam consimili ratione quia super istam non dum
est sed erit. 2° sic si sit hoc maxime esset iste visus eo quod
ipse nobis plures res differentias ostendit ut patet primo metaphysice sed consequens
falsum quia si motus videtur aut videtur super partem pertransitam aut super partem
pertransiendam sed non primo quia super istam partem motus non est sed
omne quod videtur est nec consimili ratione videtur super partem pertransiendam
quia adhuc super istam partem motus non est. Et si iste motus
non videtur eo sensu visu est omne quod videtur est. 3° sic si motus
videtur aut in ratione magnitudinis aut multitudinis non magnitudinis eo quod motus non
habet esse magnitudinis sed ut videtur non habet esse sed motus non videtur
nec multitudinis quia visio fit magnitudinis ut patet 2° de anima sed ut quod nobis
de magnitudine visibile est et tamen motus non habet esse magnitudinis motus non
est visibilis. 4° si sit motus esset perceptibilis aut est perceptibilis
cum successione per totam istam horam aut partibus sed neutro probatio non
primo quia tunc motus esset perceptibilis eo quod omnis successio est
ipsius per totam horam et per consequens et tamen est esse ipsius nec
secundo quia ut dicit commentator omnis est motus et partibus aliquis
modus per totam horam in successione et una pars si non successive est una
sed neque motum esse continuum sed partes quod non est demotu quod
movetur et continue per aliquam totam horam. 5° si motus
esset perceptibilis motus esset aliquid tenet consequentia ut patet
eo quod omne quod sentitur aliquid est sed consequens est falsum tamen quod motus non
est eo quod partes ipsius non sunt tamen quod forte motus non est aliud
a ipsum mobile tale et tale successive sed mobile tale et tale successive
non est. In oppositum arguitur per philosophum 2° de anima qui ponit motum
esse sensibile commune. Circa questionem istam sciendum quod cognitio est
duplex interior et exterior quo querit de cognitione exteriori sed
non de interiori. 2° non dicitur nec de cognitione exteriori et maxime generaliter
considerando sensu quedam enim ponunt talem sensationem
sit per ipsum obviet sit quod ipsum aliud multotiens [illegible] ipsum
medium usque adquirit [illegible] de qua sit multa omitto sed
que sit sit contraria [illegible] potentia sensitiva [illegible] alii vero ponunt
[illegible] solum obiectum quidem eis potentia sensitiva sed multi
et [illegible] talem [illegible] per medium sed que hoc opinionum sit verior
non spectat hic discutere sed de hoc est in [illegible] de anima [illegible]

2° nota quod motus aliquis non percipitur aliquo sensu propter
nimiam eius distantiam sicut quemadmodum in modica hora
non apparet nobis solem moveri sed in eadem hora satis
per partem forte sol. Sic motus per multa milia miliarium
et huius tamen causa est quod ad perceptionem sensus requiritur debita distantia
ut patet 2° de anima aliud est motus non percipitur propter eius nimiam
velocitatem quo non percipimus sed certus qui adeo velociter et
separate fuit motus factus quod non apparet nobis moveri res
aliqua aliud est non percipimus motum sed propter nimiam motus
tarditatem quomodo in rotis horologiorum nobis apparet que aliquando
in tanta continua vicinius partes sunt [illegible]. 2° nota
quod sicut in [illegible] motus est non semper capiuntur communiter
[illegible] sit [illegible] motus percipitur equivoce [illegible]
[illegible] ipsa equivoce [illegible] motus est [illegible]
[illegible] aliquas [illegible] prima est quod nos percipimus motum
2° nos percipimus motum per se et visum. 3° nos percipimus
motum sensu tactu. 4° non percipimus motum sensu
visus et sensu tactus. 4° non est visio [illegible] motus
per istam totam horam vel partem horam. Prima ergo probatur sic nos
percipimus alterationem [illegible] et percipimus motum. Item consequentia tenet
eo quod omnis alteratio corporalis motus est et assumptum patet ad
experientiam experimur enim nos [illegible] infrigidari
[illegible] et ergo 2° sic nos percipimus [illegible] nos
percipimus motum solem consequentia tenet eo quod motus solis est
[illegible] et corporis ut patet 2° [illegible] et [illegible] assumptum
patet ad experientiam hoc idem patet auctore [illegible] [illegible]
ubi sit de [illegible] omnia quiescere [illegible] est. 2° ergo
sic [illegible] percipimus aliquid [illegible] in aliquo [illegible]
[illegible] non [illegible] et [illegible] postea
non est [illegible] motum percipimus consequentia tenet
[illegible] motus [illegible] motus est [illegible]
[illegible] non fuit in [illegible] hoc [illegible]
ubi est in [illegible] assumptum patet ad experientiam
[illegible] sit esse sensu [illegible] possumus percipere motum
aut motum sed consequens est falsum ad experientiam [illegible]
consequentia quia si [illegible] hoc non possemus percipere
non est [illegible] tactus et alius [illegible] sensus
non [illegible] percipimus aut nulla [illegible] sensu
percipimus motum aut motum. 3° ergo sic [illegible]
aliquid percipimus tale sed hoc quale [illegible]

ante hoc non habuit et qualiter in mente post hoc se non habebit
non convenit tactum motum percipimus. Contra tenet ut in questione
secunda. Alias per adceptionem [illegible] non enim percipiunt alterationem localem
motum quia non sentiunt possunt et non sentiunt [illegible] vel relinquitur
quod percipiunt motum tactu. Ex quibus patet quod [illegible] inter
mole et spatium ad motus percipiendum non requiritur alius
nonus sensus. Ex quibus patet qualiter motus sit sensibile commune
quod licet talis motus supponit pro aliquo quod diversis sensibus potest
percipi communiter per quod qualiter quies est sensibile commune non enim
percipitur quies nisi aliquem esse percipere quod non sit spatium
aut corpus quiescens eo quod quies est privatio [illegible] motus
tamen ad quietis percipiendum sufficit percipere ipsum mobile non
tale se habere qualiter in mente ante hoc se habuit et qualiter in
mente post hoc se habebit quod consistit conclusio de [illegible] sensibilis
per percipi ut dicta. Contra quia secunda [illegible] sicut est quod ego percipio
aliquid tale se habere qualiter in mente ante hoc se non habuit et
qualiter in mente post hoc se non habebit [illegible] quia tenet [illegible]
pollentes [illegible] et alias per [illegible] prius in ista
questione. Ad quartum [illegible] non est certum [illegible]
totus motus [illegible] non est una et eadem visio [illegible] motibus
[illegible] quia tenet eo quod multas visiones attendit [illegible]
[illegible] et [illegible] videntem alias [illegible] non sicut in motu
ipsum mole [illegible] est in alia et in alia [illegible] spatium ita [illegible]
[illegible] visus. Contra secundam [illegible]
motus est perceptibilis [illegible] ubi est color ubi coloratus
ergo quod est falsum [illegible]. Secundo sic motus esset perceptibilis [illegible]
percipitur notitia intuitiva aut abstractiva ergo [illegible]
quia [illegible] quod non [illegible] notitia [illegible]
[illegible] motus autem est illud quod fuit et est. Tertio sic sequitur
[illegible] ego percipio aliquid moveri [illegible] ego percipio
aliquid motum esse ergo quod est falsum eo quod non [illegible]
[illegible] quod [illegible] ubi quod non est. Quarto si percipimus aliquid moveri
[illegible] percipimus aliquid fore movendum quod est falsum et tenet
quod quia [illegible] moveri [illegible] hoc movebit. Sed
[illegible] percipis [illegible] quod sit falsum
[illegible] percipis illud quod necessario aut contingenter non [illegible]
quia [illegible] non necessario [illegible] si contingenter [illegible] hoc non moveri
post hoc [illegible] quod est falsum [illegible] percipe
[illegible] est falsum. Respondendum solutionem [illegible] quod hoc [illegible] motus sit
[illegible] quod [illegible] duo [illegible] sicut [illegible] conclusione [illegible]
quod [illegible] ponuntur [illegible] mobile [illegible]
[illegible] supponit [illegible] mobile [illegible]

[illegible] habeo non supponit [illegible] album [illegible] album
albedinis [illegible] quo [illegible] supponit ipsum tamen [illegible] non [illegible]
eo quod ipsum conceptum [illegible] conceptu [illegible] non reducit
[illegible] albedinis [illegible] supponit. Sicut
[illegible] hoc [illegible] motus [illegible] significare et [illegible]
[illegible] quod [illegible] ipsum mole [illegible] quo supponit
[illegible] significat ipsum tamen [illegible] motus solum hoc [illegible]
quod [illegible] et fore quod [illegible] res quas [illegible] significare
[illegible] motus [illegible] motus non est
[illegible] quod falsum est [illegible] conclusio et tenet [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
mobile [illegible] sit non [illegible]. Prima [illegible]
et [illegible] est quod [illegible] motus [illegible] significare [illegible]
ipsum tamen [illegible] talis [illegible]
[illegible] motus est [illegible]
[illegible]
[illegible] motus
[illegible] motus
[illegible] quantum
[illegible]
non enim sic percipio aliquid moveri notitia [illegible] percipio aliquid
motum esse notitia [illegible] notitia [illegible] ut dictum est [illegible] sola
est [illegible] et [illegible] loquendo de
notitia [illegible] abstractiva [illegible]
percipio aliquid moveri [illegible] percipio aliquid aliquid esse motum
[illegible] cadit [illegible] aliquod [illegible]. Concedo [illegible] ad
[illegible] percipio aliquid moveri [illegible]
[illegible] percipio aliquid esse movendum [illegible] notitia [illegible] quin
[illegible] illius [illegible]. Abstractiva tamen [illegible] ut prius [illegible]
et [illegible] quod percipio [illegible] quod movetur contingenter fore mo
[illegible] sic [illegible] quod [illegible] contingenter [illegible] hoc movebitur et [illegible]
[illegible] quod omne quod movetur necessario movebitur [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] quia [illegible] est prius nullatenus [illegible]
[illegible] aliquis
[illegible] si aliquid movetur
ipsum movebitur et [illegible] est [illegible] necessario [illegible]
[illegible] cum [illegible] tamen [illegible] qualiter [illegible]
[illegible] contingenter fore [illegible] [illegible] admitte[illegible]
[illegible] motus [illegible] sicut [illegible]
[illegible] in quo [illegible] neque [illegible]

neque pertransibunda quietari nec ad situm proprium vel forte quod motus nullibi videtur sicud et est multum eius situm proprium respectu situm generatorum omnia principalis situa. Ad 3m ad intentionem eius ad maiorem dicitur ut ista quod motus ad id quod est ad situm proprium non videtur quia quietari ad situm suum bene dicatur. Ad 4m respondetur ut prius dictum est istam concedo quod naturaliter motus videtur et ad probationem respondetur habent necessario quoniam nullus motus est naturaliter sed motus naturalis est motus perpetuitatis. Ad 5m ergo respondeo quod generatione omnia quia non speciei omnis motus perpetui per istam horam ad probationem respondetur nego istam quoniam omnis est motus gravis per istam horam in qua omnia est speciei et sic non sequitur hoc tunc movetur et hoc equaliter proprie primo ex eodem autem sequitur oppositum quod prius. Ad ultimam respondetur concedo maiorem et minorem ad maiorem respondetur quod motus gravis eius situs proprius nulla causa est non illam causam sequitur in realitate prius motus tamen quo ad eius situm suum aliquid est quia aliquid est per quod suum et magis licet motus supra vel quod sit [illegible]

Consequenter queritur

2o Utrum actio forme sit in agente vel in patiente

et probatur primo quod in agente sit sicud scilicet passio ad patiens sic scilicet actio ad agens sed passio forme est in patiente vel [illegible] ergo et assimiliter [illegible] forme [illegible] ergo propositum. 2o actio est in illo quod denominat sed actio denominat agens ergo actio est in agente assimiliter [illegible] sic non actio [illegible] aliquo non in tenens ipsum non denominat sic propositum omnis actio sibi denominans est in ipso forme sed [illegible] propositum et [illegible] non [illegible] et [illegible] per [illegible] qui dicitur actio de actio est [illegible] in quod [illegible] aliquid [illegible]. 3o sic actio est [illegible] in patiente et actio et passio forme [illegible] non sunt in eodem sed passio est in patiente ergo actio sic in aliquo est in agente [illegible] sicud talis [illegible] et [illegible] omnia patiens et probatur. Oppositum sic arguitur [illegible] omne quod ab alio producitur necesse est [illegible] in aliquo producitur sed autoritas non [illegible] si actio forme non est in agente eo quod actio ab agente producitur. In oppositum est [illegible] qui istam materiam [illegible] et eadem est actio agentis et patientis quia actus forme est in patiente. Pro intentione huius questionis est sciendum quod doctores antiqui imaginabantur actionem esse rem realiter distinctam ab agente et producente et esse productam quam [illegible] quod producitur [illegible] ista res que est actio sectatur posse aliqua sibi addo vel [illegible] quantum et actum ponebant esse unam rem per se [illegible] et [illegible] reale realiter distinctam a quocumque aliis rebus que non sunt in [illegible]. Sed sic dicentes ad hoc in modo [illegible] sunt diversi quidam ponebant actionem esse unam absolutam distinctam inter se realiter et [illegible] alii vero ponebant huiusmodi unam non fore unam absolutam sed [illegible] unam respectivam distinctam inter se realiter et [illegible] et a quibus rebus [illegible] ponebant tamen huiusmodi esse respectus non [illegible] sed [illegible] ad [illegible] ut [illegible] unum salvare distinctionem [illegible] impossibile ad aliquid collocari quia [illegible] ad aliquid non sunt respectus [illegible] sed res absolute ad [illegible] qualia non sunt actio neque passio. Sed ista [illegible] non est sufficiens neque [illegible] in [illegible] et [illegible] huius questionis est sciendum quod hoc nomen actio non est nomen absolutum neque quidditativum sed est [illegible] et [illegible] et [illegible] re significat [illegible] non absolute neque quidditative significat [illegible] [illegible] hoc [illegible] sed [illegible] res significatas illa sic significat [illegible] aliquid [illegible] aliquid fore [illegible] et aliquid fore [illegible] sic [illegible] et hoc est quod dicitur [illegible] in motu [illegible] ex quo [illegible] quod hoc nomen actio [illegible] formam acquisitam et acquirendam quam [illegible] agens. Ex quo [illegible] quod [illegible] et alia sequentia cum [illegible] [illegible] ipsam actionem supponere pro agente. 2o nota quod actio sunt [illegible] quedam dicuntur actiones [illegible] sicud actio [illegible] alie sunt actiones transeuntes et huiusmodi dicuntur actiones [illegible] que sive [illegible] et aliquid distinctum eius [illegible] agit formam [illegible] et [illegible] distinctio [illegible] [illegible]. Ex quibus [illegible] quod hoc nomen actio [illegible] supponere [illegible] agentem [illegible] agens [illegible] sed agens [illegible]. 3o nota quod actio adhuc [illegible] quedam est actio [illegible] et [illegible] non fore [illegible] est [illegible] sed actio [illegible] est ista [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] actio [illegible] est [illegible] agens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agentis [illegible] [illegible] [illegible]. Ex [illegible] non [illegible] hoc [illegible] non esse [illegible] absolutam sed [illegible] [illegible] [illegible] non simpliciter [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] aliquando [illegible] [illegible] actio forme est [illegible] 2a actio forme est in patiente 3a [illegible] [illegible] et [illegible] agens et patiens [illegible] [illegible] actio est [illegible] actio et passio sunt distincta [illegible] actio non est res distincta realiter ab agente vel patiente et forma producta.

vel productio qua motor dicitur pati vel passio productiva tamquam instrumento. Prima ratio patet sic quia idem sit agens et movens effectivus est respectu motus cuius ipse motor est subiectum et movens est agens et patiens respectu eiusdem. Consequentia tenet ex eo quod efficere aliquid est ipsum agere et recipere est ipsum pati et assumptum quantum ad primum probatur quia patet et recipio secundum utramque motionem et quod aliquid sit secundum intellectum [illegible]

Antecedens probatur ab obiecto efficitur ut aliquid vel ab obiecto et motu fiunt. Et non potest dici quod si sit aut in illis sed esset ab obiecto [illegible] aut vel non ab obiecto vel quia nullum [illegible] ut nunc suppono nec ab obiecto fiunt quia [illegible] solum causa [illegible] solo [illegible] filii [illegible] sed [illegible] filio [illegible] illis non est filio [illegible] illis. Sed [illegible] [illegible] et relinquitur quod illis conceptus illis esset aliquid [illegible] efficitur aut aliquid et obiecto. Et ipse motus [illegible] est subiectum et locus [illegible] ut patet 3o de anima [illegible] dicit philosophus est [illegible] locus [illegible] [illegible] et relinquitur actu quo [illegible] [illegible] forte [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est efficiens voluntatis quia est eiusdem voluntatis est subiectum et eadem [illegible] voluntas est agens et patiens respectu eiusdem actus volendi. Consequentia tenet cum prius et assumptum quantum ad primam probatur per philosophum 3o physicorum [illegible] quia nos sumus domini actuum nostrorum quod non esset verum si actus voluntatis non a voluntate [illegible] ab obiecto esset [illegible] ut [illegible] efficitur et quantum ad secundam probatur [illegible] physicorum quo [illegible] quia voluntas est [illegible] cuius subiectum est [illegible] est [illegible] voluntas. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel voluntas aut [illegible] [illegible] voluntate [illegible] [illegible] et eiusdem voluntatis aut [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] est [illegible] efficiens [illegible] aliqua actio [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ut prius et assumptum [illegible] [illegible] et eius [illegible] [illegible] [illegible] sic passio [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum et passionem et eadem res est actio et passio tenet [illegible] quod sicut se habet [illegible] ad [illegible] sic abstractum scilicet ad abstractum et assumptum [illegible] [illegible] 3o huius [illegible] dicit sic aut neque [illegible] actum [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] neque [illegible] [illegible] duobus aut pluribus [illegible] esse actum [illegible] quibus [illegible] [illegible] quod [illegible] et idem est actus duorum scilicet agentis et patientis [illegible] 3a et idem [illegible] [illegible] [illegible] 3o huius ubi dicit idem est actus agentis et patientis et motus [illegible] et quod [illegible] [illegible] [illegible] forte actum duorum scilicet agentis

et patientis et [illegible] [illegible] [illegible] quod actio et passio sunt idem ut vestis et tunica et non actio et passio sunt idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voces [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physicorum qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et passio [illegible] [illegible] idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agere et pati tamquam [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] sic esset [illegible] processus in infinitum [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible] physicorum [illegible] motor [illegible] [illegible] quia si actio est illis res [illegible] motor ac res producta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit aliqua res de novo producta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motor producitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qua motor ista producitur aut ista [illegible] producitur aut alia [illegible] motor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] motor [illegible] [illegible] ut prius et sic est processus in infinitum [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] producitur [illegible] [illegible] motor [illegible] est quod ista que producitur vel producitur ut quo vel ut quod non ista que producitur ut quo vel [illegible] motor ista producitur [illegible] [illegible] non ista que producitur ut quod vel [illegible] motor sed ista solo [illegible] [illegible] producitur ut quo vel [illegible] producitur [illegible] [illegible] [illegible] productum est productum ut quod [illegible] productum [illegible] productio est [illegible]. 2o sic si actio sit [illegible] res distincta [illegible] [illegible] aliqua [illegible] actio [illegible] [illegible] [illegible] actio [illegible] [illegible] quod forte [illegible] aliquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producit [illegible] [illegible] vel non si producit [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qua motor [illegible] [illegible] producitur si non producitur [illegible] quod agens sufficienter [illegible] passo [illegible] quod sufficienter [illegible] non [illegible] quod non [illegible] [illegible]. 3o arguitur [illegible] nulla est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et re producta qua motor res producta producitur vel non est [illegible] [illegible] tenet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] Contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] esset [illegible] [illegible] quod idem esset [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physicorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et idem est agens et patiens respectu eiusdem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. 2o si sic [illegible] quod aliquis esset nobilius [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenet eo quod omne agens est [illegible] passo [illegible] si idem est agens et patiens idem est [illegible] nobilius. 3o si 3o esset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia idem est agens et patiens [illegible] [illegible] idem est [illegible] et [illegible] respectu eiusdem. Ex quo [illegible] [illegible] [illegible] si sic [illegible] idem sibi [illegible]

esse simile sed hec consequentia falsa quia implicat et tenet consequentia quia ubi
corpus de gradu [illegible] passum [illegible] agentis agenti est difficile
cum infinite reddi[tur] simile [illegible] tamen per conclusionem idem est agens et passum
per totum tempus transmutationis idem [illegible] est sibi dissimile
hoc tamen infinite est sibi simile — 4o sic si 3o esset verum sequitur idem
se ipsum excedere Sed consequens est falsum ut probatur tenet consequentia quia
omne agens excedit et [illegible] passum ut dicit [illegible] et [illegible]
6o si 3o esset verum sequitur quod [illegible] motus [illegible]
quod est falsum et [illegible] [illegible] tenet consequentia eo quod adsequitur
ut [illegible] proportione equalitatis vel saltem non habent proportionem
aut inequalitatis non movens — 7o si 3o esset verum sequitur quod [illegible] simpliciter
[illegible] duo [illegible] unum actum et aliud passum
Sed consequens est falsum ut [illegible] dicit tenet consequentia eo quod [illegible]
sufficiens est facere actum et passum — Contra conclusionem [illegible] arguitur
passum [illegible] impartibile [illegible] conclusionem et actum est passum per conclusionem
[illegible] actum est [illegible] impartibile [illegible] non est [illegible] impartibile
Contra conclusionem [illegible] arguitur actum [illegible] est magnitudo Sed
actum et passum [illegible] non [illegible] impartibile — 2o sic passum [illegible]
non est magnitudo [illegible] ut actum [illegible] est impartibile [illegible] conclusionem tenet
[illegible] et assumptum [illegible] per philosophum 3o huius qui ponit passum esse [illegible]
et non magnitudo [illegible] idem assumptum [illegible] quod passum non de-
notat ipsum agens [illegible] passum non est magnitudo — [illegible] conclusionem [illegible]
arguitur actum et passum sunt [illegible] opposita [illegible] non [illegible] tenet
consequentia quia [illegible] [illegible] [illegible] decorrem [illegible]
dicimus album et nigrum [illegible] et totum et [illegible] et assumptum
per philosophum 3o huius [illegible] huius [illegible] Sed passum est huius [illegible]
2o sic actum et passum habent [illegible] diffinitiones ut patet per philosophum
[illegible] 6o [illegible] distincta realiter tenet consequentia eo quod
[illegible] [illegible] [illegible] diffinitionem [illegible]
[illegible] — [illegible] sic actum [illegible] passum [illegible] non sunt distincta [illegible]
Sed hoc consequens repugnat [illegible] tenet consequentia eo quod distincta
[illegible] non [illegible] esse [illegible] adinvicem [illegible] — [illegible]
[illegible] conclusionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
— Contra [illegible] conclusionem [illegible] [illegible] [illegible] questionis ponit
Sed [illegible] non obstantibus [illegible] [illegible] [illegible] ponitur esse [illegible]
[illegible] ad [illegible] consequens [illegible] eo quod ista duo [illegible] actus et passio [illegible]
recipiunt [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] dicitur esse [illegible]
quod [illegible] esse [illegible] non sit [illegible] dicitur [illegible] esse [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] de quo [illegible] hoc est [illegible] dicitur aliquid
esse [illegible] non [illegible] quod [illegible] solum [illegible] esse et non esse Sed quia [illegible]
[illegible] aliquid efficere aut recipere quod [illegible] [illegible] recipit [illegible] efficit
quo [illegible] [illegible] quod est [illegible] ad productionem [illegible] Sed actus [illegible] [illegible]

[illegible] ille quo aliquis de [illegible] efficit et recipit Sed 3o
[illegible] [illegible] non istorum modorum sed solum recipi [illegible] potentie
recipere et actus [illegible] [illegible] ad productionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
Sed [illegible] [illegible] consequens et consequens et ad probandum videtur quod
[illegible] primo [illegible] solum intelligeret de actu et [illegible] et [illegible]
quia impossibile est [illegible] simul et semel [illegible] [illegible] Sed
[illegible] intelligeret de actu et [illegible] 3o quia ut sic non [illegible]
[illegible] primo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videtur quod
solum [illegible] [illegible] est [illegible] agentibus [illegible] aliquid agit in
aliquod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] hoc [illegible] idem est nobilius [illegible] idem [illegible] [illegible]
[illegible] sibi attributorum [illegible] nobilius [illegible] ignobilius [illegible]
[illegible] quemadmodum [illegible] [illegible] dicit quod idem homo [illegible]
[illegible] publicam [illegible] nobilis eo quod nobiliter agit
Sed idem homo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] idem homo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicimus quod idem [illegible] [illegible] huius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
et consequens et ad probandum videtur quod [illegible] solum [illegible] [illegible] [illegible]
que aliquid producunt vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] impossibile est [illegible] et [illegible] [illegible]
quod [illegible] idem in [illegible] [illegible] esset productum [illegible] [illegible]
[illegible] idem produceret [illegible] sibi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod est [illegible] [illegible] quia ut [illegible] [illegible] [illegible]
salvat Sed [illegible] non producentibus [illegible] con-
[illegible] hoc non est [illegible] sic est [illegible] [illegible] producens
[illegible] aut [illegible] in voluntas [illegible] ut sibi ipsi [illegible]
producit — [illegible] [illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] quod non [illegible] [illegible] quod agit impossibile sibi
[illegible] [illegible] quod non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] agens [illegible] est [illegible] non voluntas non [illegible] [illegible]
et que [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] loquitur
[illegible] et [illegible] quod aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sit dissimile [illegible] [illegible] sibi sit simile [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] videtur [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad hoc
ut fiat actio non [illegible] excedens et excessum [illegible]
ut fiat actio a rebus distinctis [illegible] [illegible] et
excessum quia ut alibi declaratum est nulla duo a genere
[illegible] [illegible] facere nisi [illegible] ipsa duo sit excedens et
excessum [illegible] [illegible] et idem posset [illegible] [illegible] nullo excessu
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut actio

sit tamen esse excedens et excessum. Ad quartam rationem dicendum [illegible] sillo-
gismum [illegible] et ad probationem dicendum quod possibile est actionem esse in nulla
existente proportione agentis ad patiens, et non sequitur quod omnis actio
resultat ex proportione, licet necessarium sit omnem actionem [illegible] distantem
super aliquam fundari proportionem ex qua proportione velocitas istius actionis
omnis velocitas sit [illegible] sit ex aliqua proportione [illegible]
[illegible] huius. Ad aliam rationem dicendum [illegible]
quia [illegible] huius [illegible] [illegible]
se [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] plura
[illegible] stat quod aliquis actionis [illegible] quibus [illegible]. Ad secundam
rationem quando [illegible] assumpta et omnes [illegible]
[illegible] quod non valet [illegible] actio fortior est [illegible] et actio
fortior non est magis [illegible] et causa est quia aliquis actionis [illegible]
est agens et patiens [illegible] licet [illegible] actio fortior est
[illegible] et non omnis actio fortior est magis [illegible] huius
[illegible] stat [illegible] huius [illegible] actio fortior est [illegible]
[illegible]. Ad tertiam rationem dicendum [illegible]
omnia assumpta et omnes [illegible] [illegible]
sicud [illegible] non valet [illegible] actio fortior est [illegible]
actio non est fortior [illegible] sequitur ad
[illegible] et non omnis passio fortior est [illegible]. Ad rationem
[illegible] [illegible] assumptum quod [illegible] passio
fortior est magis [illegible]. Aliter dicendum
[illegible] et causa est [illegible] quod dicitur actio et passio [illegible]
[illegible] [illegible] actio [illegible] cum passio [illegible]
et non [illegible] passio est magis [illegible] actio et passio
est [illegible] non [illegible]. Ad [illegible] videtur
[illegible] assumptum [illegible] est [illegible] actio et passio [illegible] [illegible]
[illegible] proportionalis [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur hoc est impossibile quia non est
possibile [illegible] simul et semel dicimus
[illegible] actio et [illegible] passio et [illegible] quod impossibile est [illegible]
[illegible] licet [illegible] stat quod [illegible] [illegible]
[illegible] simul et semel [illegible] [illegible]
impossibile dicimus hominem esse album et nigrum tamen non impossibile dicimus
[illegible] esse patrem et filium et tamen pater et filius [illegible]
[illegible] simul impossibile dicimus [illegible] [illegible]
non impossibile dicimus [illegible] esse duplum et dimidium et tamen duplum et
dimidium [illegible]. Ad [illegible] rationem dicendum [illegible]
[illegible] quod solum [illegible] de difficultatibus quas [illegible] dicentibus. Sed non de
difficultatibus dicentis quod [illegible] est [illegible]. Ad [illegible]

[illegible] dicendum [illegible] et [illegible] est quia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum [illegible] proportionali. Sed [illegible] sicud
valet [illegible] [illegible] homo est albus et homo et albus [illegible]
[illegible] [illegible] stat [illegible]. Et [illegible] videtur
ad [illegible] que [illegible] [illegible] adquirat [illegible] ad-
[illegible] si [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passio [illegible] ad [illegible] sicut
[illegible] actio ad agens [illegible] ad omnes [illegible] quia [illegible]
[illegible] sit [illegible] omnem actionem fore magis [illegible]
[illegible] passio [illegible] impotentie. Sed [illegible] quo ad aliquid [illegible] est
scilicet quo ad [illegible] [illegible] quo ad [illegible]
quo ad [illegible] ad [illegible] absolutos [illegible] sicud omnis passio
est [illegible] scilicet [illegible] sic omnis passio est [illegible] scilicet agente. Sed
sicud omnis passio est impotentie omnis actio est [illegible] et huius
causa est quia esse [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
. Ad [illegible] dicendum [illegible] non [illegible] est [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] aliquid in quo
tamen non [illegible] longum aliquid [illegible] et tamen [illegible] longum
est [illegible]. Sed ad [illegible] quod [illegible] dicit quod [illegible]
[illegible] sit [illegible] vel [illegible] non [illegible] actio non sit [illegible] scilicet
agente est tamen [illegible] scilicet ab eodem agente et hoc sufficit de-
[illegible] quo ad [illegible]. Ad [illegible] dicendum [illegible]
[illegible] quia ut [illegible] actio est passio
et [illegible] est [illegible] actio est [illegible] passio et non [illegible] ad [illegible]
[illegible] actio et passio [illegible] licet [illegible] actio et passio
est magis [illegible] quod non est impossibile [illegible] con-
[illegible] [illegible] possibile [illegible] simul et semel [illegible]
non [illegible] ut [illegible] est quia [illegible] actio
et passio [illegible] licet [illegible] non
est [illegible] sit [illegible] et [illegible] est [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] [illegible] quia sicud [illegible] sic fore
aliquid fuisse aliquando [illegible] licet [illegible] [illegible]
quod [illegible] quod in agentibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
homo aliquando [illegible] filium [illegible] [illegible]
filius est homo. Sed ad [illegible] [illegible] huius quoniam
[illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible] que
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est actio [illegible] si forma [illegible] est [illegible]

actio et quidquid dicitur ratione scilicet dicitur de formis
sed contra est quia dicimus quod actio desinit scilicet esse
quod actio incipit esse quod non possumus dicere quod forma incipit
incipit esse quod forma desinit esse secundum aristotilem et ad argumentum
evidentiam totius questionis omnes hee propositiones actio est solum
actio est quia actio est quia passio est solum passio est quando passio est qualitas
realis passio est solum passio dicitur passio disputatur passio sylogi-
zat vel passio solummodo actio desinit esse actio quando non actio
desinit esse passio desinit esse passio quando non passio desinit esse
secundum ve(ritatem) concedende et ergo ecce alterius exponentes omnium predicatorum
quia passio sit est in anima verbum non res quecumque quedam
producta et est solum et est qualitas et sic dicendo sedum propositionum
dubitatem predictis concessarum et sic patet quo-

[C]onsequenter queritur

21

[U]trum in continuo sit multitudo partium infinita et arguitur
quod non quia si sic aut hoc esset in actu vel in potentia sed non
potest dari primum scilicet quod actu quia contra sufficienter dicitur quod non in actu tunc quia
nunquam est infinitum in actu secundum quod dicit aristotiles 3° physicorum tunc quia
partes continui non sunt in actu sed in potentia neque 2° quia partes
continui sunt actu in continuo ergo si multitudo partium continui est infinita potentia
erit actu infinita. Secundo arguitur sic si sic sequitur quod quelibet continui
esset infinitum intensive consequens falsum ad experientiam probo consequentiam quia
si sic sequitur quod in quolibet continuo essent infinite partes quarum quelibet
esset aliqua alia aut equalis aut maioris et sic ergo tales partes non
constituerent infinitum intensive. Arguitur 3° sic sequitur quod quodlibet continuum
esset extensive infinitum et tenet consequentia per idem dictum quoniam
quolibet continuo essent infinite partes quarum quelibet esset aliqua alia
sed tales partes infinite necessario constituunt infinitum. 4° arguitur
sic si sic sequitur quod esset dare maius infinito consequens falsum ergo et
quod est maius infinito est falsum tenet consequentia ergo quod in quantitate
bipedali plures sunt partes quam in quantitate pedali ergo
si utrobique est multitudo infinita ergo est multitudo infinita bipe-
dalis quantitatis quam pedalis. 4° arguitur sic in quolibet continuo
est dare primam partem et ultimam ergo non continuo est multitudo infinita
consequens tenet ergo quod multitudo ergo ipsum infinitum caret primo
et ultimo. Sed assumptum est quod continuo ratione cuiuslibet continui est talis
et ordinatus processus ut dicetur est. Sed nullus talis
processus ordinatus fit nisi sit primum sine primo medio et ultimo
et 3° in oppositum est aristotiles 3° physicorum et est ratio non sic esset sequitur
quod ipsum continuum non esset divisibile in infinitum sed hoc consequens est falsum
et contra philosophum 3° consequentia quia si non foret in continuo scilicet divisio contra
in infinitum ergo haberet multo partium infinita quod multitudo

finitas et dico infinita quod non videntur esse diversa. Ad evidentiam
veritatis quorum sciendum quod antiqui doctores distinxerunt
de partibus continui quedam enim sunt partes continui eiusdem quantitatis et quedam
eiusdem proportionis partes eiusdem quantitatis vocantur esse illas
que equales sunt quantitatis sed partes eiusdem proportionis sunt partes
que diviserunt similiter secundum eandem proportionem. Secundum istas distinctiones
posuerunt duas conclusiones ad istam questionem prima est
quod in continuo non sunt infinite partes eiusdem quantitatis secunda
quod sunt infinite partes eiusdem proportionis. Prima probatur quod si in continuo
sic esset sequitur quod quolibet continuum esset actu infinitum consequens falsum ad experientiam
tenet consequentia quia infinite partes eiusdem quantitatis constituunt actu infinitum
et 2° probatur sic quod non sit esse sequitur dicendum continuum non in-
infinitum abire. Sed hoc est contra philosophum ut dictum est supra. Sed licet
iste modus aliqualiter sustineri possit ipsa tamen ut videtur diminuta
est et deficit in modo loquendi. Dicendum ergo sit partes eiusdem
quantitatis sunt partes eiusdem proportionis quia si in continuo non est multitudo
infinita partium eiusdem quantitatis eodem continuo non est multitudo
infinita partium eiusdem proportionis et ex opposito si in continuo est
multitudo infinita partium eiusdem proportionis et continuo est multitudo
infinita partium eiusdem quantitatis tenet consequentia quia ambo ex hoc
quod partes eiusdem proportionis sunt partes eiusdem quantitatis et ergo
assumptum probo quia due medietates alicuius continui sunt partes eiusdem quantitatis
proportionabiles et hec due medietates sunt partes eiusdem proportionis
et similiter 3. tertie et 4° quarte alicuius continui sunt partes
eiusdem quantitatis et sunt partes eiusdem proportionis et tamen ille
sunt partes quantitatis eiusdem alicuius continui nisi certum partes
sunt partes eiusdem proportionis et assumptum est verum. 2° arguitur
sic nulla est multitudo infinita in continuo non est multitudo infinita
partium eiusdem proportionis tenet consequentia ex eo quod oppositum consequentis
forte inveniunt aliis assumptum est philosophus 3° physicorum ut notabitur
infra et patet quia de bona forme quantitas est multitudo finita
et terminus et nullus est numerus in ipso sit multitudo finita
non et cetera et non propter memorie evidentiam quorum est sciendum
quod licet nomen infinitum tam apud philosophos et logicos duplicatur
autem teneri syncathegorematice et tunc non est nomen sed est de-
terminatio propositionis et exponitur per non tot quin plura vel exponitur
per duplum triplum et quadruplum et aliis exceptis secundum categorema-
tice tamen debet sibi propositio apte sibi posito et ita aptari
Aliter teneri quod categorematice et tunc sonare esse solum vel partium
propositionis significatur acceptus et sic non est dictum secundum magis vel
diminuibile et per talem acceptionem convenit sibi tale aptare pro-
quam apte sibi sonat. Secundum istam distinctionem pono 3° conclusiones quarum

Prima est ista partes in continuo sunt actu. 2a nullius continui est dare
partem ultimam. 3a in quolibet continuo est procedere in infinitum multitudine
partium. 4a in nullo continuo est multitudo partium infinita. 5a infinita
multitudo partium eiusdem quantitatis est in continuo. 6a in quolibet continuo
bipedali sunt infinite partes bipedales quarum nulla est
reliqua. Probatur prima quia si sint continui partes aut sunt in actu
hoc continuum aut in potentia solum quo posito quero per quid re-
ducitur ad actum an per divisionem aut per novam formam producendam.
Sed non primo quia per divisionem partes fit totum et non re-
manet pars sed per divisionem pars non fit pars in actu sed solum
fit totum in actu. Nec 2o quia non est dare formas partis distinctas
realiter a forma totius cum quantitas [illegible] forma totius ipsa et
est forma partium ergo non videtur quod ipsa pars fiat in actu per adventum
nove forme eductionem. 2a patet id est eius in actu quod [illegible]
aliquando actu. Sed pars totius est huiusmodi [illegible] pars [illegible]
ipsa mota et posita [illegible] mota [illegible] ergo pars est
actu in ipso toto. 3a patet nisi sic esset sequitur quod non esset proportio inter
totum et partem sed hoc consequens est falsum tenet consequentia quia nec eius
actio et eius passio solum [illegible] proportio [illegible] forte [illegible]
et cum [illegible] finiti nullus [illegible] quia cum [illegible] finitus nullius
est proportio cum ipso ut patet. 4a nisi sic esset sequitur quod totum esset in potentia
hoc consequens est falsum partes [illegible] tenet consequentia quia totum [illegible] quod
omnes sue partes ergo si partes solum sunt in potentia totum solum est in potentia.
2a 3a probatur sit nisi sic esset sequitur quod [illegible] aliquid foret continuum
sed hoc [illegible] physicorum [illegible] huius [illegible] ubi dicit quod continuum est divi-
sibile in semper divisibilia et tenet consequentia per quam [illegible] divisionis est dare partem
ultimam eiusdem continui [illegible] esset continuabilis vel si non continuabile
nulla esset ipsius pars ultima vel [illegible] aliquam
partem huius continui ultimam et tunc hoc continuum [illegible] est dicere quod [illegible]
ut [illegible] 3a probatur [illegible] nullius continui est dare
partem ultimam et in quolibet continuo procedendum est in infinitum forte partes
consequentia tenet [illegible] infinitas [illegible]
[illegible] 4a probatur si sit nullus numerus aut nulla multitudo
est infinita et non est procedendum in aliquo continuo forte partes infinitas
tenet consequentia ut patet [illegible] et [illegible]
[illegible] 5a probatur si sit in quolibet continuo sunt due
medietates eiusdem quantitatis et [illegible] partes eiusdem
quantitatis quam in [illegible] sunt plures partes eiusdem quantitatis
[illegible] tenet [illegible] quam [illegible]
[illegible] et [illegible] ex [illegible] 2a et 3a quam [illegible]
[illegible] infert [illegible] 2a et 3a
quam si aliquibus partibus eiusdem continui quantitatis non sit

dande plures partes alicuius quantitatis sibi aliqua esse [illegible]
partem alicuius continui et per consequens non esse infinita multitudine [illegible]
[illegible] ut dictum est assit 3o 2a et 3a. 6a 3o [illegible] sit [illegible]
[illegible] pars equalitatis bipedalis ergo in quolibet parte bipedali
infinite sunt partes pedales [illegible] tenet ut patet
[illegible] ex 3o 2a et 3a. Contra 3onem primam [illegible]
tes totius continui actu in toto [illegible] actu [illegible]
actu [illegible] Sed non 2o quia [illegible] actus vel [illegible]
3o quia [illegible] quod [illegible] partes vel quelibet [illegible] aliqua
et per consequens ipsum esset impossibile [illegible]
[illegible] quod [illegible] esse [illegible] locus [illegible] moveri et quiescere quod
omnino non [illegible] esse [illegible] tenet consequentia ex hoc quiescere partes
actu in toto quarum aliqua sunt in [illegible] loco et [illegible] loco et
aliqua movetur et aliqua quiescit. 2a 3onem [illegible]
sit et pono casum quod aliquid sit continuum sit [illegible] quod prima
pars eius [illegible] sit alba 2a nigra 3a [illegible] alba et [illegible]
nigra et sic ultra [illegible] infinitum [illegible] in partibus [illegible]
continui quo posito pono [illegible] excepta [illegible] partes [illegible]
[illegible] illius continui sit [illegible] tangat [illegible]
posito quero aut pars alba tangens [illegible] aut pars nigra
aut [illegible] excepta alba et nigra si primo sequitur quod [illegible] pars alba
tangens [illegible] sit [illegible] pars illius continui [illegible]
si [illegible] magna [illegible] 3o quia
[illegible] nulla est pars [illegible] alba et nigra [illegible]
pars que [illegible] sed eius superficies [illegible]
non esse [illegible] superficies [illegible] et sequitur quod hoc continuum
non [illegible] partem albam et nigram. 2o [illegible]
sit et pono casum quod a. b. [illegible] pertransire c. [illegible]
sic tamen quod a. super quamlibet partem [illegible] in duplo velocius
moveatur quam b. [illegible] tamen a ipsum b. in fine [illegible]
partis [illegible] quo posito quero aut a. b. [illegible] eque cito
tenent ad finem c. magnitudinis aut a. precedit ipsum b.
non [illegible] quia [illegible] ipsum ad quamlibet partem
[illegible] in duplo citius pertransibit quam ipsum b. ergo
citius ipsum a. deveniet ad finem c. magnitudinis quam ipsum b.
si 2o sequitur [illegible] quod [illegible] in quo a. tenet
ad finem magnitudinis c. d. quo posito quero aut [illegible]
b. pertransibit [illegible] partem aut plures non pertransibit.
plures quam hoc esset contra casum [illegible] quod pertransibit
[illegible] illius magnitudinis c. 3o arguitur sit
et pono [illegible] quod a. b. [illegible] pertransirent c. magnitudinis

sit tamen quod nulla continuetur (?) nisi quantitatem bipedalem b continuetur
continuo quo posito quero utrum aut remanebit [illegible] [illegible]
[illegible] scilicet excessu aut b vel [illegible] quo posito [illegible]
quod ipso [illegible] non esse motus b a [illegible] [illegible]
[illegible] continuum [illegible] partes proportionales sed [illegible] quaslibet partes proportionales
finitas et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] partes proportionales [illegible]. Contra [illegible]
[illegible] sit [illegible] multitudo infinita [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] infinita multitudo [illegible] [illegible] tenet ergo quod [illegible]
[illegible] [illegible] infinitur [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]. Con-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinita multitudo
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] multitudinem infinitam [illegible] [illegible]
ut [illegible] et [illegible] [illegible]. [illegible] arguitur sic infinita multitudo
[illegible] vel aliqua multitudo [illegible] est infinita [illegible] tenet [illegible]
[illegible] simpliciter et [illegible] [illegible]. [illegible] arguitur sic omnes partes
[illegible] sunt partes [illegible] sed omnes partes sunt [illegible] sunt partes infinite
vel partes [illegible] sunt partes infinite [illegible] tenet ergo quod [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
infinitum. Contra [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] arguitur sic [illegible]
[illegible] sunt infinite partes equales [illegible] quantitas est maior
infinita [illegible] tenet quam infinite partes equales non [illegible]
[illegible] maior infinitum [illegible] [illegible] maius sunt partes infinite
equales [illegible] infinite equales non [illegible] et [illegible]
[illegible] maior infinita. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] sit scilicet quaelibet [illegible] bipedalem [illegible] [illegible] infinita
tenet [illegible] quam infinite partes pedales [illegible] maior [illegible]
[illegible] [illegible] inequales quantitate bipedalem sunt infinite partes peda-
les scilicet quod maior bipedalis sit maior infinita. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] video [illegible] [illegible] partes totius [illegible] esse
[illegible] et [illegible] [illegible] quod partes totius [illegible] sunt [illegible] [illegible]
Contra [illegible] si partes totius non sunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] ut sit [illegible] arguitur
[illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] esse male et [illegible] assignata hoc [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] quam istas [illegible] [illegible] tamquam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] homo [illegible] sunt quarum partes [illegible]
[illegible] [illegible] totius ut est lapis et [illegible] sed [illegible] [illegible] quarum
non quelibet pars recipit [illegible] totius [illegible] ut homo vel asinus
quia non quelibet pars asini est asinus [illegible] quelibet pars lapidis
est lapis [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] video [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] pars [illegible] non est ens [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] non entibus [illegible] [illegible] [illegible] ens [illegible] [illegible] entibus [illegible]
ens [illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] est [illegible] omne non ens est [illegible]
[illegible] in aliquid et ens [illegible] [illegible] quod non est ens non est
aliquid sed quod non est aliquid [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
scilicet hoc non ens [illegible] hoc est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc
non est ens [illegible] hoc non est aliquid sed ultimus video [illegible]
[illegible] [illegible] hoc non est aliquid [illegible] hoc est [illegible] quam pars totius
[illegible] est ens neque aliquid sed ipsa aliquid est [illegible] et [illegible]
non scilicet ipsam esse [illegible] [illegible] ipsa non sit aliquid. Ad [illegible] [illegible]
video [illegible] [illegible]. Aliud [illegible] [illegible] est [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] sit [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quelibet pars actu [illegible] tota recipiat actualem [illegible]
totius [illegible] se et [illegible] [illegible] sed [illegible] esse [illegible] [illegible]
quelibet pars [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a toto separata
recipit [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] qualem recipit
totum [illegible] se et [illegible] [illegible] lapidem esse [illegible] et non [illegible] quam
quelibet pars lapidis separata a toto dicitur esse lapis sed non
quelibet pars hominis separata ab homine dicitur esse homo sed
solum dicitur fuisse aliquid hominis. Ad [illegible] [illegible] [illegible] sed
video admittendo [illegible] [illegible] et [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible]
[illegible] totam albam [illegible] [illegible] sed infinite partes quarum
quelibet est alba et nigra [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible]
ista [illegible] repugnat [illegible] quam [illegible] esset [illegible] nullam
partem [illegible] [illegible] albam et nigram. Procul dubio sunt hec
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinite partes [illegible]
[illegible] sunt albe infinite partes [illegible] [illegible] sunt [illegible] infinite partes albe
vel tangentes [illegible] infinite partes [illegible] tangunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tangunt [illegible] [illegible]
superficies [illegible] non est eadem superficies partis albe et [illegible] [illegible] [illegible]
non tangunt [illegible] [illegible] partem albam et [illegible] parte nigra quam [illegible]
quod superficies sit aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est [illegible] eadem esse superficies partis albe et nigre licet
non esset eadem superficies [illegible] [illegible] quarum quelibet [illegible] [illegible]
esse alba vel nigra. Ad [illegible] [illegible] video [illegible] [illegible]
admittendo et [illegible] video quod [illegible] a [illegible] tangunt [illegible]
quam b [illegible] [illegible] sed d hoc repugnat [illegible] quam [illegible]
esset [illegible] quod a quamlibet partem totius [illegible] quam b [illegible]
sunt hec partes [illegible] quamlibet partem [illegible] [illegible] a quam b sed a
non [illegible] [illegible] quamlibet partem quam b quam hoc [illegible] [illegible] c
[illegible] non [illegible] [illegible] ab a quam b sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] c [illegible] et sit d [illegible] [illegible] sit
in [illegible] [illegible] d [illegible] a et b [illegible] non [illegible] c [illegible]

ergo in mete eius d. medietas a precessit b. per totam et per aliquam
partem proportionalem in mete eius hic medietas d. precessit d. et vice
versa per se et sic partem ante partem ultimam. Ad hoc dico
concedo omnes consequentias preter ultimam et ideo consequentia non valet in
mete eius d. medietas a. precessit b. in per aliquam partem
proportionalem a in mete eius hoc medietas precessit b. sed dico
et sic ipsum a in mete eius hic medietas d. precedit b. per aliquam partem
proportionalem sed non obstante a. per nullam partem proportionalem in mete
eius d. precessit b. sic concedo est in mete eius d a.
distetit per aliquam partem proportionalem a b. sed per nullam partem proportionalem
a distetit ab. in mete eius medietas d. conformiter potest responderi
est ad argumentum tertium casu admisso cum hic equaliter concludat quod
quelibet vel quodlibet partes proportionales alias ut prius patet
sicut a. quam b. sit tamen sine nulla sunt magnitudines sicut prius
dictum infinite multe partes proportionales a excederet b. ista magis
non tamen precessit a quam b. Ad rationem quartam dico
nego consequentiam et est quia mente sunt infinita cathegorice et
[illegible] sunt sincathegorice et consequentia non valet et ad probationem
dico quia consequens impertinens est antecedentis [illegible] ex opposito [illegible]
[illegible] Ex ista patet responsio ad argumenta facta. Ad rationem quintam
que procedit ex falsa fundamento. Ad sextam rationem dico
nego consequentiam et ad probationem dico nego assumptum quia in proportione infinita
est multitudo partium non est in re facta [illegible] et ideo ipsa
non continuatur simpliciter [illegible]. Ad septimam dico admisso
primo casu ad bonum [illegible] nego [illegible] quia [illegible] omnes partes
proportionales infinite que est assumptum [illegible] quarum finitus
est [illegible]. Ad rationem octavam dico nego consequentiam et [illegible]
est faciendum quod [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] super [illegible] questiones infinite sunt partes equales
non communicantes pedales [illegible] pro infinito aliquod
esse infinitum sed [illegible] infinite sunt partes equales [illegible]
pedali [illegible] est infinitum [illegible] non assumitur in aliqua
ratione. Ad rationem nonam [illegible] concedo [illegible]
[illegible] est quia [illegible] huius [illegible] infinite sunt partes pedales
[illegible] infinitum [illegible] sequitur [illegible]
[illegible] infinite partes pedales non communicantes [illegible]
est infinitum sed hoc assumptum non [illegible] ratione [illegible]
sibi [illegible] impertinens. Ex hiis faciliter [illegible] ad [illegible]
[illegible] ex ratione prima et dubiis eiusdem. Ad
[illegible] solo ex ratione secunda et dubiis eiusdem similiter
[illegible] solo [illegible] et [illegible] solo ex
[illegible] solo [illegible] sed ad [illegible] solo ex
questione [illegible] ubi [illegible] fuit quesita questio. Ad
in toto sunt plures partes quam in eius [illegible]. Ad rationem
[illegible] solo ex ratione [illegible] conceptum [illegible]
[illegible] nego assumptum [illegible] quod [illegible]
[illegible] ordinatus [illegible] accipere [illegible] partem
sed non ultimam et sic [illegible] questio [illegible]

[C]onsequenter queritur

Circa tertium [illegible] aliquod infinitum [illegible]
[illegible] sic aliquod corpus infinitum vel utrum possibile [illegible]
aliquod corpus esse infinitum [illegible] quod sic rationibus [illegible]
[illegible] est infinitum ergo possibile est esse infinitum
consequentia non est [illegible] repugnat [illegible] assumptum
[illegible] philosophus [illegible] mathematicis [illegible]
hoc cum infinitum et [illegible] et [illegible]
huius. 2o magnitudo est [illegible] aliquod est infinitum consequentia
tenet ut prius assumptum [illegible] philosophus [illegible] dicit [illegible]
[illegible] infinito et [illegible] [illegible]
[illegible]. 3o sic [illegible] corpore non [illegible] infinitum
[illegible] consequentia tenet ut prius assumptum [illegible] philosophus [illegible]
[illegible] non est [illegible] si [illegible] [illegible] huius et [illegible]
[illegible] sic aliquod est corpus infinitum [illegible] consequentia tenet ut prius [illegible]
[illegible] non accipio aliquod corpus quo accepto quero [illegible]
ipsum sit finitum vel infinitum si infinitum habeo propositum si finitum
ergo ipsum [illegible] est ergo ipsum aliquo esse [illegible] est [illegible]
[illegible] philosophus [illegible] sic dicit [illegible] finitum [illegible]
ad aliquod [illegible] quo accepto quero [illegible]
est finitum aut infinitum si infinitum habeo propositum si finitum ergo ad
aliquod esse [illegible] quam prius [illegible]
quero ut prius et sic procedam in infinitum [illegible] finitis vel
[illegible] corpus infinitum. 4o sic [illegible] non [illegible]
infinitus est et [illegible] magnitudines infinite [illegible] esse ergo
infinitum est consequentia tenet ut prius [illegible] philosophus [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible] dubitare [illegible]
[illegible] infinitus [illegible] esse et [illegible]
magnitudines. 6o sic [illegible] celum infinitum est [illegible]
ut prius assumptum [illegible] quia [illegible] celum est [illegible] infinitum [illegible]
celum est corpus infinitum consequentia tenet quia [illegible]
et posse ergo si [illegible] celum non est [illegible] infinitum [illegible]
corpus infinitum [illegible] [illegible] celum est corpus infinitum
et assumptum [illegible] quia non est [illegible] celum [illegible]
[illegible] infinitum quod [illegible] apud nos sed [illegible] apud nos non

est vacuum vel extra celum non est vacuum. Secundo celum est infinitum,
ergo aliquod est infinitum. Consequentia tenet ut supra. Assumptum
probatur, nam infinitum est extra quod nichil est, sed extra celum nichil est,
ergo celum infinitum est. Quod autem [illegible] antiqui qui
isto modo descripserunt infinitum. Secundo sic: aliquod est corpus
finitum vel aliquod est infinitum. Consequentia tenet, quia si unum oppositorum
est in rerum natura et reliquum possibile est esse in rerum natura. Sed finitum
et infinitum sunt de oppositis [illegible] primo huius finitum et
infinitum [illegible] sicut [illegible] tamquam de oppositis, ut patet ad
sensum. Ad oppositum arguitur quia si esset infinitum aut esset simplex
aut mixtum, et si simplex vel simile ubi non simile, et simile si esset aut
sed non potest dari, ut patet [illegible] plurium [illegible]. Circa questionem
est sciendum quod infinitum capitur multis modis. Primo dicitur
illud esse infinitum quod impossibile est transiri, ex eo quod ipsum non est
aptum natum transiri. Et isto modo capitur punctum, si esset aliquid aliud
infinitum quod neque punctum aptum natum est pertransiri. Secundo
dicitur infinitum quod est habens finem consumabilem, ubi quod non aptum
natum est habere finem non tenet habere finem. Et isto modo dicimus quod vita
longa [illegible] et [illegible] esse infinita, quamvis ipsa sit transibilis,
numquam tamen transitur propter impedimenta. Tertio capitur infinitum secundum
appositionem et divisionem vel utroque modo, quo modo dicimus quod [illegible]
in finitum esse divisibile aut et nullum infinitum fore consumabile
[illegible]. Sed hec [illegible] [illegible] de infinito
quod non habet finem consumabilem ut aptum natum est habere finem consumabilem,
et habet multas [illegible] quas [illegible] que sunt
magis [illegible] et dubie. Prima conclusio: corpus mixtum est actu
infinitum. Secunda: nullum corpus simplex est actu infinitum. Tertia: non est possibile
aut quod corpus esse infinitum [illegible] includit aliquod
corpus fore infinitum. Quod infinitum corpus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] huius dicitur quod possibile
est aliquod corpus esse infinitum [illegible] [illegible]
[illegible] quod est equale alteri, hoc est finitum. Sed omne corpus est
equale alteri [illegible] quod omne corpus est in aliquo locus aliorum
[illegible] equalia sibi [illegible]. Tertio sic: omne corpus continetur superficie
aut pluribus. Sed nullum corpus continetur infinita superficie vel infinita
superficies est infinita, ergo omne corpus est finitum. Quarto si sic, sequitur quod
totum esse [illegible] sed hoc consequens est falsum, ut patet [illegible] huius, et tenet
[illegible] quicquid est infinitum esset [illegible] ipsum esset mixtum ex
pluribus partibus, partes omnes [illegible] [illegible] loco.
Quarto sic: [illegible] si esset [illegible] quod partes [illegible] totum

infinita, sed hoc est falsum, et tenet consequentia quia mixtum includit
partes [illegible], ergo si esset mixtum infinitum partes essent [illegible]
[illegible] in infinitum. Secunda probatur sic: si aliquod corpus simplex actu
esset infinitum, sequitur quod ipsum omnia alia destrueret. Sed consequens est
falsum ad experientiam, et tenet consequentia, ex eo quod corpus simpliciter
ad [illegible] [illegible], ergo si esset aliquod humidum corpus simpliciter
infinitum, ipsum [illegible] excelleret omnia alia et [illegible] [illegible]
alia corpora [illegible] non [illegible] [illegible]. Tertio
probatur sic: si possibile esset aliquod corpus esse actu infinitum, possibile esset aliquem
hominem esse actu infinitum. Sed consequens est falsum, [illegible] quia si esset talis
homo, hic non posset [illegible] oculos aperire [illegible] ambulare, quia
[illegible] hominis pedes aut sunt finiti aut infiniti; si finiti,
[illegible] et [illegible] sunt finita [illegible] si infiniti,
quod aut passus illius hominis aut [illegible] infinitus
non finitus, quia inter duo [illegible] finita sit distantia est distantia
infinita [illegible] illius hominis [illegible]
ipsius hominis [illegible] se [illegible] non [illegible] distantiam
[illegible] non est [illegible] quia non [illegible] esse [illegible]
[illegible] alia infinita. Secundo [illegible] sit quod
b corpus infinitum infinita loca occuparent. Sed hoc consequens est
falsum [illegible] sit [illegible] quod b sit [illegible] corpus infinitum et
[illegible] spatium occupatum [illegible] infinita [illegible] ipsum b [illegible]
[illegible] omnia [illegible] ipsius [illegible] spatium infinitum
[illegible] locus est equalis loco, ergo si aliquod est corpus infinitum,
ipsum occupabit spatium infinitum. Tertio [illegible] si possibile esset [illegible]
quod possibile esset fore infinitum locum et infinitum vacuum. Sed hoc
consequens est falsum, [illegible] [illegible] quod [illegible] infiniti lapides
albi [illegible] et volo quod [illegible] omnes lapides albi [illegible]
[illegible] lapidibus [illegible] quo posito infinita [illegible] [illegible]
ergo infinitum vacuum est [illegible] et infinita [illegible]
[illegible] qui infiniti fuerunt lapides albi et [illegible] infiniti
fuerunt lapides [illegible] adhuc remanebit spatium [illegible]
[illegible] infinita. [illegible] si possibile esset [illegible] aliquem distantiam
finitam esse distantiam infinitam. [illegible] falsum [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] et pono [illegible] quod sit aliquod
corpus [illegible] infinitum [illegible] [illegible] finitum [illegible]
[illegible] volo quod [illegible] partes [illegible] finiti [illegible]
[illegible] duplex sit quod [illegible] partes pedalis fuit partes
pedalis [illegible] quod [illegible] finitum [illegible] corpus
infinita [illegible] spatium infinitum [illegible] hore

... aut per spacium infinitum non potest dari quod distet per spacium
infinitum quia inter quoslibet duos terminos solum est distantia finita
contra philosophum 3o huius. Sed tamen sicut sic dicebatur
... corpus finitum et in proportione hore et infinite ... distantia
solum sit finita ... ista distantia est finita ergo quando ista distantia
fuit occupata per totum infinitum ... distantia est distantia in-
finita tenet consequentia eo quod infinitum totum ... distantia infinita
et assumptum contra ... quod ... infinite semper partes per se
... Quarto sic sit ... deus producere aliquem effectum et
facere duplum et triplum ad quadruplum ... et sic sit ...
infinitum effectum non impossibile est ... consequentia tenet ... quod ...
... repugnaret ... assumptum contra ... Sed illa
ratio licet sit probabilis ... non ... est insufficiens et
... insufficienter ... cum hoc quod ... ad
... philosophus non ... infinitum abstractum aequa-
libus ... vel non ... consequentia ... eo quod aliquas
... ut ... inconsequentibus ... eo quod ...
... repugnantes ... 2a et 4a ... Pro intencione
... questionis est sciendum quod ... infinitum ... duplum
vel quod aliquid sit infinitum abstractum aequalibus ... vel quod aliquid sit
infinitum ... partibus et utroque ... potest ...
duobus modis vel ... vel ... magnitudine. Ita pluribus ...
... prima est ista aliquid est infinitum separatum aequalibus partibus 2a
est ista non magnitudo aut multitudo infinita separata aequalibus ...
3a est ista ... corpus simplex est ... infinitum quarta ... est corpus
... infinitum ... non includit ... aliquod corpus
simplex aut ... separatum aequalibus ut non separatum aequa-
libus ... infinitum. Prima 3o ... sit aliqua virtus
infinita separata aequalibus ... aliqua ... infinita separata ...
... non ... aliqua est virtus separata que potest facere
effectum infinite ... aliqua est virtus ... infinita ...
... non ... quod nulla virtus finita potest effectum infinite
difficultatis ... et assumptum ... aliqua virtus potest ...
... facere. Sed aliquid ... est effectus infinite diffi-
cultatis ... et assumptum contra ... Item aliqua
est virtus que potest effectum producere que non potest aliqua virtus
finita ... aliqua est virtus infinita ... non ... assumptum
... et alias ... que ...
non ... aliqua ... finita. 2o aliqua est virtus

separata que potest effectum infinitum producere ergo aliqua est
virtus infinita ... non est ... ergo ... deus ...
potest ... partes ... alicuius hore partes equales
alicuius hore producere ... quod hoc ... quanto
... in infinitum hore effectus infinitus ... non ...
... si non sit infinitas non potest dari quia ... infinite
partes huius hore equales alicui ... non ...
... sic ... infinita ... et assumptum
... Sed ... in ... motor ... in infinitos producit effectus
... et tamen ... motor est infinitus eo
quod ... motor semel et semel non sufficit producere istos effectus
Sed ... Sed hoc non arguunt infinitatem ... Sed hoc
non ... quod ... quidquid sufficit ... producere
potest semel et semel producere ... hoc ... non ... indu-
... Item ... effectum producere
... partibus ... hore potest illos effectus ...
... hore producere ... non ... potest ... effectus ...
producens potest in una hora producere et ... effectus
quem sufficit ... que non sufficit producere alias aliqua
virtus finita posset effectum producere ... non posset ... minorem
producere. Sed ... quod ... ... et
tenet consequentia eo quod ... dato aliquo effectu
minor potest ab aliqua ... et minor ... 3o ...
... multi ... esse dubia. 2a 3o ... sic
... infinitum abstractum ... non est ... consequentia tenet ...
Primum ... et ... quia sicut ... aequa-
litas hoc ... totius mundi. Sed
hoc ... totius mundi ... finita ... ca-
... 3a 3o ... quibus ... quod
... infinitum ... omnia alia ... in-
finitum ... movet ... quiescit. Sed hoc
non est verum et tenet ... Conclusio 3o
... infinita ... Sed 3o 4a sic aliqua est virtus
infinita ut ... non includit ... aliquid ...
magnitudine infinita ... non est ... quod ... infinite non repu-
gnat effectum infinitum producere ... est ... 2a ...
et pono ut ... quod deus ab eterno produxisset ali-
quod ... sic quod ... produxisset ... vel ...
... quod partes ... alicuius hore produxit aliquod

corpus sit tamen quod inequali parte proportionali produceret quantitatem
pedalem quo posito quero aut nunc infinite hore ideo corpus
continuum vel non. si sic infinitum habet proportionem si non hoc est contra
primo quia in hoc quanto sunt infinite partes pedales non com-
municantes secundo hoc quod est infinitum componitur actu possibile sic similibus
rationibus. Sed jam contra premissum argumentum sic si aliquod quantum
foret infinitum hoc maxime esset tamen quantum. Sed consequens est falsum primo quia
si esset possibile sit virtus infinita ponitur quod produceret effectum in-
finitum ut pone angelum aut albedinem aliquam quo posito quero
aut illa albedo sit perfectior eo vel eque perfecta vel minus perfecta non
perfectior nec eque perfecta eo quod hoc non concedit philosophus nec theologus
nec tertio quia tunc albedo esset finita primo quia omne minus
infinito est finitum. Sed per te albedo illa esset infinite minoris perfectionis
[illegible] et ipsa esset finite perfectionis in virtute tamen quod ut videtur illam
albedinem et colorem infinite virtutis deus non possit corrumpere
et tenet consequentia quia sicut corrumpit ex opposito equaliter sic
et motus tamen est econverso. secundo sic quod si esset non sit virtus
infinite virtus infinitum esset in nullo alio ideo consequens est falsum quia in-
finitum est [illegible] quod non est ut dicit tertio huius et tenet consequentia quia remo-
tum per esse aliqua albedo infinita sit quod aliqua parte illius
corrumperetur quo posito quero aut pars residua sit finita aut
infinita non finita eo quod tunc tota albedo fuisset finita eo quod esset
composita ex parte corrupta que fuit finita et ex parte residua
finita. Sed due partes finite constituunt totum finitum nec secundo
quia sic sequitur quod tamen alia residua est infinita et illa albedo
residua minor est maior quam fuit tota albedo composita ex parte corrupta
et parte residua et utraque istarum fuit infinita vel sequitur propositum
secundo arguitur [illegible] sic item si sic esset [illegible] motus possibilis [illegible]
quia ut dicit [illegible] implicat et tenet consequentia quia si [illegible] potentia infinita
non possit movere aliquam molem in instanti. Sed solum in tempore finito sequitur quod
equali velocitate movebit aliqua potentia finita aliquam resistentiam
sicud movebit eandem resistentiam potentia infinita. Sed hoc consequens est
falsum eo quod hic deficerent omnes rationes proportionum et probo consequentiam et pono secundum
dicitur quod a potentia infinita moveat b resistentiam finitam in tempore finito
quo tempore finito moveat c potentia finita b resistentiam quo posito
pono quod d sit potentia finita habens eandem proportionem ad totalem b resistentiam
qualem habet c agens ad partem b resistentie que vocatur f quo
posito sequitur propositum quod omnia sit non inequali tempore quod a potentia in-
finita movet b resistentiam movet c f partes b resistentie

Sed per casum tanta est proportio d ad b quanta est proportio c ad f igitur
tanta velocitate movebit d b quanta velocitate movebit c
f igitur d potentia movet equali velocitate b resistentiam quanta
velocitate movebit a eandem et tenet per hanc regulam vel
principium quecumque [illegible] et eadem sunt eadem inter se sunt eadem Sed
a potentia est infinita per positionem et d potentia finita per casum et b est e-
qualis resistentia in utraque igitur potentia finita et infinita mo-
vebunt equali velocitate si potentia infinita non possit producere motum
in instanti et nunc est contra philosophum [illegible] ubi ponit hanc
conclusionem quod nulla mole finita possit moveri motu finito a potentia
infinita. Tertio si sic esset videtur sequi quod essent aliqua que non
solum producerent motum in instanti ymo appetunt locum in infinitum
distantem consequens est falsum ergo quod huiusmodi appetitus frustra tenet consequentia
supposito tamen quod ex parte tua producerentur duo infinita quorum sit infinite
gravitatis reliquum vero infinite levitatis quo posito ista duo
appetunt locum in infinitum distantem primo in quanto aliquid est gravius
tanto magis petit elongari a centro et quanto aliquid est levius
tanto plus appetit [illegible] remotum et [illegible] plus remotum sed
tamen per casum ista duo sunt infinite gravitatis et infinite levitatis
sequitur ergo appetere infinitum [illegible] remotum [illegible]
[illegible] per philosophum tertio huius ubi sic dicit [illegible] quod
[illegible] ipsum aliquid ens infinitum impossibile est Sed
istam consequentiam probat [illegible] item sit plus [illegible] infinitum est [illegible]
Sed si esset aliquod ens infinitum [illegible] ipsum esset in-
divisibile [illegible] huiusmodi infinitum [illegible] quia repugnans
est dicere hoc est indivisibile et hoc est infinitum quia ideo indivisibilitas
repugnat rationi infiniti et consequentia. Sed [illegible] probat
[illegible] omnis magnitudo aut multitudo [illegible] per oppositum
[illegible] equaliter ipsum nec est magnitudo nec multitudo quia
ex opposito [illegible]
[illegible]
[illegible] difficultatibus [illegible] aliquod
infinitum [illegible] Contra [illegible]
[illegible] sit quod [illegible] est [illegible] dubia [illegible] ipsa non
est [illegible] tenet consequentia [illegible] quod dubium est dubium et non
[illegible] Sed primo [illegible] et [illegible] sit possibile est ex opposito [illegible]
finitos fuisse productos angelos et dubium est an sit
[illegible] dubium est an sit [illegible] quod aliqua multitudo infinita
equalibus [illegible] separata. Contra [illegible]
[illegible]
eo quod [illegible] non [illegible]

infinitum. Sed contra conclusionem primam possibile est aliquod corpus esse in-
finitum in actu et assumo secundo et pono in actu quod producat tale p[er]
aliquod corpus infinitum, tunc sequitur illud corpus esse mole et non esse mole, et sequitur
illud corpus esse alicuius figure et nullius figure, et sequitur illud corpus esse corporale
et non esse corporale, et sequitur illud corpus esse plenum, et sequitur illud corpus non esse [illegible]
[illegible] que et multe consimiles sequentes ex ista positione sunt [illegible]
inconvenientes ut necessarium est et [illegible] ergo [illegible] quod [illegible]
dictionis debet habere corpus [illegible] quod infinitum [illegible] causa
contradictionis sibi debet [illegible]. Ad istud [illegible] concedendo primo
ad primam [illegible] [illegible] [illegible] et ad impossibile [illegible]
ad inmittendo [illegible] quod deus produceret effectum infinitum
quem [illegible] aut hic effectus sit maior [illegible] ut [illegible] et video quod
ista [illegible] non est admittenda [illegible] quod [illegible] si non res
[illegible] [illegible] et hic infinitum productum non [illegible]
[illegible] non plus quam [illegible] productum [illegible] [illegible]
admittendo hanc [illegible] hic effectus infinitus [illegible] produceret
est deo [illegible] et ad [illegible] video [illegible] [illegible]
hic effectus est deo [illegible] et hic effectus est finitus et [illegible]
quia dicitur quod omne unius infinito est finitum video quod aliquid dicitur esse
maius aut minus alio [illegible] [illegible] aliquid dicitur esse maius alio
[illegible] et sic [illegible] dicitur esse minor aliud quia aliquod [illegible]
[illegible] tantundem [illegible] [illegible] ista [illegible] que [illegible]
non [illegible] [illegible] alio non aliquid dicitur esse maius alio [illegible]
[illegible] dicitur esse maius alio quod includit aliud et aliquid plus [illegible]
[illegible] omne [illegible] dicitur minus alio quod est inclusum ab alio [illegible] video
quod omne [illegible] infinito [illegible] maius et minus est finitum [illegible]
[illegible] [illegible] maius et minus [illegible] [illegible] totius [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] maius et minus [illegible] [illegible] totius [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] totius
et partes totius sunt infinite [illegible] partes [illegible] [illegible] partes [illegible]
sit [illegible] [illegible] impossibile. Ad [illegible] [illegible] video [illegible] [illegible]
[illegible] video [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] non est [illegible] maius et minus sit [illegible]
est [illegible] equale et [illegible] non [illegible] [illegible] infinite produceret effectum
infinitum [illegible] et [illegible] infinita [illegible] effectum infinitum [illegible]
[illegible] equalitas [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et equalitas. Ad aliud [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] infinite [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam aliqualiter [illegible]
est qualiter [illegible] [illegible] infinitum [illegible] maius alio et [illegible] [illegible]

[illegible] quod deus [illegible] albedinem infinitam quo posito quero
aut albedo [illegible] sit finita [illegible] quod possibile est albedinem [illegible]
[illegible] [illegible] esse finitam. Sed [illegible] albedo infinita [illegible] esse [illegible]
est [illegible] quod albedo [illegible] [illegible] [illegible] sit infinita [illegible]
[illegible] albedo finita [illegible] infinita quam possibile est quod [illegible] infinitum
[illegible] et [illegible] quod [illegible] [illegible] infinite [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] infinita. Ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] conclusionem primam video primo [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] motum [illegible] [illegible] quod [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] corpus esse in diversis locis [illegible] [illegible]
Ad [illegible] video [illegible] [illegible] [illegible] forma [illegible] [illegible] non est [illegible]
motus equalis velocitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quam ut visum est supra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] suos [illegible] non potest [illegible] [illegible]
et quantumcumque [illegible] sumere [illegible] non obstante infinite
[illegible] motum non produceret [illegible]. Sed [illegible] non solvit quam [illegible]
[illegible] deus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non produceret motum
[illegible] quam [illegible]. Credo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] infinite [illegible] produceret motum [illegible] et [illegible] quam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. Sed quam [illegible]
repugnat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Sed [illegible] est quam [illegible] [illegible] sit [illegible] infinite
[illegible] non potest facere duo [illegible] simul esse [illegible] et quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] deus non potest
hoc facere et hoc non est [illegible] [illegible] dicere quam dicere quod deus non
possit [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible]
[illegible]. Sed [illegible] [illegible] [illegible] non posset movere
[illegible] corpus [illegible] motum ita velociter [illegible] quam [illegible] finita
[illegible] [illegible] mole [illegible] aliquam [illegible] [illegible] velocitate movere quam
infinita velocitate potest movere [illegible] mole. Sed [illegible] velocitate non [illegible]
[illegible] mole aliqua [illegible] finita aut aliquid [illegible] motum movere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] video [illegible] [illegible]
finite [illegible] et [illegible] sicud infinita [illegible] [illegible] sit
[illegible] [illegible] infinitum [illegible] loci distantia [illegible] [illegible]
[illegible]. Ad [illegible] [illegible] video primo quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod esse [illegible] non est [illegible] infinita [illegible]
aequalibus [illegible]. Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non repugnat
[illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible]

infinitatem licet esse totum possunt aliquid esse infinite continua-
tiva sufficit ut dicit Gregorius secundo quolibet unum infinitum est indivisibile quod
unum est continuato magis ut multis. Sed non est verum de infinito
quod est per se infinite. — Ad rationes contra primam et tertiam videtur
concedo quod inter dicte est in dubium an esse sit sicud sonat primo
prima et secunda quod introducit non ex propositione potest esse sicut si et du-
bium est in an placuit deus sic fieri. Sed istas duas rationes posui secundo
hoc secundo quod non est necessarium non enim omnis esse infinitum in eum
fore sed sicut unum in actu primam est supplenda et posui istas
rationes necessarias. — Ad articulum contra rationem autem videtur necessario assumptum
et ad probationem admitto primam et secundo quod esse totum esse indivisibile admitto
mota sola confunderet id totum nullius veritate posset esse fine con-
tinui esse totum esse totum principaliter, similiter non est ratione totius infiniti
nec ipsum habeat nos precipue nec est ratione infiniti ut infinitum
est hic ratione partium. Sed licet est ratione infiniti producti et non
extra quod omnia ista assumpta idem evenit sicut. Propter hoc videtur ad
rationes quibus probabatur secundo et tertio magistri richardi quod procedit ex
parte et secunda. Ad primam videtur necessario quod extra partem, vera tamen
est quod non potest aliquid esse infinitum aliunde esse finem. Sed ratio
dicens omne infinitum est quantum, sed omne quantum aut est binarium
aut continuum et sic consimilibus verbis infinitum est in ra-
tione potest esse ipsum et aliud esse finem. — Primo arguitur
videtur aliquid secundo quod partes necessario secundum quod esse est in
ipsis dicit quod infinitum quantum si esse ipsum non esse in aliquo pro toto
Sed ista solo ut dicit non valet ratione primi quantitatis
est esse divisibile in ea que infinita ut dicit quarto metaphysice secundo et ideo quantum
infinitum non ipsum divisibile videtur sed fore infinito quantum et ideo
videtur aliter concedo communem primam necessario secundum ut patet per
ad propositionem videtur quod licet totum sit per diversas partes quod partes ad
certum aliud distans tamen inter esse sed forte dico procedit ista
partes ad finitum et infinitum vel si non procedit eam tamen
sicut quod istas diversas rationes secundum divisionem per finitum et infinitum
ita in se diversas quantum ratione aut est distans. Aliter est finita
alia infinita. Sed tamen totum finita totum est quarum quo
utique ipsa quantum quod totum necessario est aliqua secundum ipsius partis.
— Ad secundam videtur admittendo rationem et in ea ad secundum tamen
ut primum sit necessario quod totum infinitum sicut infinitatem distan-
tiam occuparet. Ad aliam rationem videtur quod ad rationes
primas positas secundum tamquam consequens non esse impossibile infinitum
fore creatum et infinitum fore plenum necessario de finito

sed quod et non simpliciter. — Ad quartam rationem videtur necessario rationem et
ad probationem videtur casum admittendo et ulterius videtur quod
totum dicitur per hoc esse ulterius per ipsum quod et hoc partem secundum
sit aliqua distantia et causa est quod ista supposito quod quelibet pars si totum descen-
dit ad sui secundum duplum et locus ubi tamen fuit hoc infinitum sit
a et b. Per ulterius huius infiniti motus sit inter a et b esse distantiam
finitam et distantiam infinitam quod contradictionem implicat et hoc tamen
non solum difficultatem istam nomen sit probatio et veritatem
inhabitabit. Similiter arguitur contra aliquas rationes quodlibet mathematicas
rationes oppositas rationibus hic positis. Aliae rationes cuiusque in genere
sunt rationes naturales et posse secundo et istas concedo tamen rationibus contrarie
per hoc casus finalis naturalis ad principalem. Ad primam videtur quod non est contra
infinitum in natura esse et hoc non repugnat partis. — Ad
secundam videtur necessario habere rationem mathematici dicentis infinita et
infinitum esse verum est quia quantum spectat ad rationes mathematicas
non refert ponere magis esse finitum vel infinitum sed ma-
thematica non est certificare aliquid esse infinitum. Sed quia refert ad
rationes naturales aliquid esse finitum vel infinitum ideo naturalis
necesse magis infinitatem et sic causa esse necessario. — Quarto
videtur quod non repugnat sensui mathematicorum ponere
positionem infiniti secundum extensionem. — Ad tertiam dico quod non plus
quantum in infinitum sunt quantitatibus et corporibus. Sed hoc non est
infinitatem extensionis. — Ad quartam necessario assumo ad probationem quod
totum acceptum ipsum finitum dicto est. Sed ad maiorem quod esse totum
tamen ad secundum quo posito quod dico quantum est omne totum
finitum ad secundum quod sic verum est eo quod omne totum sensu aut
aliquo sum tamen et ita de ista similiter assumitur. — Ad quintam admitto
casus necessario rationem tamen non valet hoc autem tamen in mundo non
deficit secundo aliquis numerus infinitus est verum est quia per ut
non est extra mensuram numero sed ut per ut est extra numerum propter
et non sicud ut non deficit ratione quia ita sicut non
non deficit in actu applicatione numeri in infinitum nec tamen numerus ap-
plicatus per ut est infinitus et non infinitum procedit
numerus et nullus tamen numerus procedit in infinitum non infinitum
sed numerus finitum nullum tamen numerum sed est per esse unum infinitum
de alia parte consistens ratione dicitur est in hoc articulo philosophus. — Ad
tamen necessario assumo et ad probationem videtur quod apud philosophum esse per
esse totum infinitum verum est eo quod apud philosophum verum est dicere
tamen nullum est totum in qua tamen potest esse totum non secundum philosophum et tamen
non est possibile fore aliquod totum quantitate. — Aliter videtur
rationes concessas admittendo quod esse totum est infinitum

distantia in qua nullum corpus est possibile est tamen corpus fore. Sed dato non obviat predictus similis positio quam non dictum est non repugnat [illegible] possibilitas infinita secundum extensionem, licet de facto numquam sit, dimensio infinita eo quod ad [illegible] [illegible] et [illegible] et saluatur, [illegible] infinitas. Ad [illegible] necessario assumptum et [illegible] dico quod ista descriptio infiniti infinitum est et quod non est non est descriptio [illegible] [illegible] quod [illegible] infiniti secundum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit dicere [illegible] [illegible] esse infinitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] descriptio [illegible] [illegible] descriptum [illegible] finitum et infinitum vel quod infinitum non sit [illegible] [illegible] quod non est. Sed infinitum est cuius quantitatem [illegible] accepta in infinitum [illegible] est aliud quod [illegible] [illegible] vel in partibus equalibus [illegible] in partibus eiusdem [illegible] primo modo [illegible] diffinitio [illegible] [illegible] est descriptio infiniti secundum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est descriptio infiniti [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] infinitum est [illegible] aliquid est [illegible] et hoc [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] hoc infinitum est [illegible] [illegible] infinitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assumptum quam non [illegible] si [illegible] [illegible] est [illegible] et reliquum fore [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reliquum fore [illegible] [illegible] non repugnat [illegible] [illegible] quam [illegible] est possibilitas infiniti non repugnat [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] secundum [illegible] vel secundum [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible]

Consequenter queritur

93

Circa diffinitionem ipsius loci utrum locus sit ultima superficies corporis continentis et arguitur quod non locus non est superficies ergo locus non est ultima superficies. [illegible] tenet [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et assumpta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] locum et superficiem esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] diffinitio [illegible] [illegible] diffinitionis [illegible]. Secundo [illegible] sic partes loci copulantur ad [illegible] [illegible] ad quem non copulantur partes superficiei ergo locus non est superficies. [illegible] [illegible] [illegible] quia locus est superficies [illegible] [illegible] [illegible] loci et superficiei [illegible] [illegible] copulatio partium loci et superficiei [illegible] assumptum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod partes loci copulantur ad eundem [illegible] ad quem copulantur [illegible] [illegible] [illegible] partes copulantur ad lineam [illegible] linea non est corpus [illegible]. Tertio [illegible] sic item [illegible] [illegible] est quantitas locus non est quantitas ergo locus non est

superficies [illegible] non est et assumptum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superficies [illegible] assumptum [illegible] locus [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ergo locus non est quantitas [illegible] tenet [illegible] quod ipsa quantitas [illegible] [illegible] et [illegible] secundum quod [illegible] [illegible] in libro [illegible] quam non [illegible] [illegible] [illegible] et secundum [illegible] [illegible] [illegible] secundum assumptum [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] locum esse [illegible] [illegible] et corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] locum [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] corporis [illegible] hoc nulli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. Quarto item [illegible] [illegible] sic si locus esset superficies sequitur quod locus non esset equalis locato [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod superficies [illegible] [illegible] non [illegible] eo quod corpus [illegible] secundum [illegible] [illegible] est [illegible] non superficies quod superficies tamen secundum duas dimensiones [illegible] est. Quinto item [illegible] sic si locus esset superficies sequitur quod locus [illegible] esset [illegible] loci esset eiusdem [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] loci [illegible] et [illegible] [illegible] eo quod locus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tenet [illegible] [illegible] quod superficies [illegible] [illegible] superficiei eiusdem [illegible] [illegible] [illegible] superficies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et eiusdem [illegible] superficies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]. Sexto item [illegible] sic [illegible] esset sequitur quod locus non haberet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tenet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aliquo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis. Secundo arguitur [illegible] sit locus non [illegible] corporis [illegible] ergo locus non est superficies [illegible] [illegible] tenet [illegible] [illegible] quod superficies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et assumptum [illegible] [illegible] locus est [illegible] locus est ultima superficies [illegible] [illegible] [illegible]. Ad oppositum arguitur [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible] [illegible] loci et [illegible] [illegible] quorum [illegible] locum [illegible] locatum secundo quod locus [illegible] ipsius locati [illegible] [illegible] [illegible] eiusdem et [illegible] [illegible] quam locus non [illegible] [illegible] locato secundum item quod est [illegible] locus non est aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit dicit et [illegible] [illegible] [illegible] est ista locus esse equalis locato [illegible]

quia [illegible] est secundum quod locus est dux [illegible] et prius [illegible] ista [illegible] non est [illegible] de loco [illegible] sed solum de loco [illegible] dum [illegible] locus equalis debet esse locato [illegible] et [illegible] quos dicit [illegible] [illegible] locus non [illegible] neque [illegible] [illegible] loco [illegible] quod dicit [illegible] neque [illegible] [illegible] quod [illegible] sit esse [illegible] in loco [illegible] [illegible] [illegible] locus sit [illegible] [illegible] et non [illegible] separabilis esse [illegible] locus [illegible] duas oppositas [illegible] et non [illegible] locus [illegible] [illegible] locus [illegible] locus [illegible] posse [illegible] et [illegible] non esse [illegible] locus movetur [illegible] quam [illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible] locum sibi convenientem [illegible] [illegible] ut [illegible] locus [illegible] ipsius locati et non [illegible] [illegible] [illegible] locus [illegible] [illegible] loci. His visis secundum est quod [illegible] opiniones [illegible] esse locum [illegible] forma esse locum [illegible] dimensionem separatam ut [illegible] [illegible] esse locum [illegible] locum esse [illegible] superficies corporis continentis. Primo [illegible] sit locus [illegible] corporis et [illegible] locus est [illegible] opinionis [illegible] locus [illegible] locatum [illegible] forma est locus [illegible] opinionis fuit quod locus est equalis locato [illegible] est equale loco [illegible] spatium [illegible] esse spatium esse locum. [illegible] [illegible] ut [illegible] opiniones non [illegible] locus [illegible] locatum [illegible] quod [illegible] corpus est aliquid locatum [illegible] nullum corpus est locus [illegible] [illegible] locus [illegible] duas oppositas et locus [illegible] [illegible] locatum [illegible] spatium [illegible] [illegible] non [illegible] locatum neque [illegible] duas oppositas [illegible] spatium non est locus [illegible] locatum naturale [illegible] ad locum [illegible] nullum locatum [illegible] corpus non [illegible] ad huiusmodi [illegible] separatum [illegible] nullum [illegible] spatium est locus [illegible] opinio [illegible] quod locus sit ultima superficies corporis continentis et [illegible] est [illegible] [illegible] quod [illegible] sit locus vel est materia vel forma vel spatium separatum vel ultima superficies corporis continentis [illegible] [illegible] primis modis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet [illegible] esse locus cui conveniunt [illegible] loci [illegible] ultime superficiei corporis continentis [illegible] [illegible] loci ut [illegible] [illegible] in singulis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opinionis [illegible] [illegible] opinionis [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

[illegible] quia [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] non [illegible] in hoc loco [illegible] quod [illegible] [illegible] locus est receptivus corporis [illegible] hoc [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] corporum [illegible] [illegible] [illegible] opinionis [illegible] quae [illegible] opinio [illegible] non debet [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] solum [illegible] [illegible] ab ista opinione [illegible] quam opinio [illegible] ut [illegible] [illegible] locum esse [illegible] superficies corporis continentis [illegible] locum esse corporis continentis. [illegible] opinionis [illegible] [illegible] [illegible] quam ut [illegible] [illegible] [illegible] superficies corporis continentis est ipsi locato equalis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam ad [illegible] [illegible] ista opinio sit [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] non placet [illegible] [illegible] [illegible] de loco [illegible] de loco [illegible] et loco [illegible] [illegible] locus [illegible] qui [illegible] est locati [illegible] non sit equalis loco [illegible] [illegible] locus est [illegible] locus [illegible] [illegible] de loco [illegible] quod [illegible] locus [illegible] ipsius locati est [illegible] sit et [illegible] locato est equalis. [illegible] de loco quod quidam est locus naturalis et quidam est locus violentus. Locus naturalis est [illegible] locati naturaliter et qui [illegible] [illegible] locatorum [illegible] et per oppositum locus est violentus ad quem [illegible] locatum violenter et quod [illegible] locus [illegible] corruptivus. [illegible] ista [illegible] [illegible] ponit aliquas [illegible] quare prima est ista: locus non est superficies [illegible] [illegible] superficies esset quod [illegible] [illegible] vel corporibus [illegible] superficies [illegible] esse locus [illegible] locus est corporis locantis [illegible] locus [illegible] [illegible] ista diffinitio [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]. Prima [illegible] sit superficies non est aliquid [illegible] locatus [illegible] locus non est superficies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] superficies [illegible] superficies [illegible] longitudo et latitudo sit [illegible] ut [illegible] in singulis [illegible] [illegible] superficies non est [illegible] superficies non esset corporis locans [illegible] [illegible] superficies esset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non posse assignari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquam [illegible] corporum vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible] sit [illegible] [illegible] quam non [illegible] quo [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] superficies [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loci [illegible] ut [illegible] est [illegible] [illegible] naturalis

corporis quod tamen falsum est quia corpus non fit in extremo. 2° probatur
quod sic si sic esset sequitur quod locus non haberet virtutem conservativam
neque duas oppositas que tamen sunt false et [illegible] huius [illegible]
consequentia patet quod superficies que est [illegible] si esset aliquid dis-
tinctum [illegible] non esset calida nec frigida [illegible] quas [illegible]
[illegible] conservativa et duas opposita. 3° probatur quod sic videtur est locus cum
[illegible] proprietates loci sed sic est ratione locantis [illegible] patet quod
[illegible] attribuit proprietates alicui illi attribuit [illegible] proprietates
[illegible] infinitas [illegible] nam corpus locans est [illegible]
[illegible] et corpus locans non est [illegible] et corpus locans equale [illegible]
corpori locato et corpus locans habet oppositas [illegible] corpori locanti
[illegible] locata naturaliter et [illegible] locantibus [illegible] ipsa corpori naturaliter
locata sicud terra naturaliter [illegible] in aqua et aqua naturaliter in [illegible]
[illegible] sicud in loco proprio et quieto naturaliter. 2° probatur contra
[illegible] sic [illegible] esse locus nisi id quod habet virtutem salvativam
locati naturaliter et virtute corporum [illegible] locati violenter [illegible]
[illegible] loci sed corporum locantium [illegible] naturaliter ignis sal-
vatur in aere [illegible] ignis et locus naturalis [illegible] naturaliter
corporum [illegible] aque [illegible] idem [illegible] loci [illegible] proprie
et [illegible] primum et 2e [illegible] corpus locus non est
superficies [illegible] sunt [illegible] ponentium quod locus sit spatium
interceptum inter latera corporis [illegible] ponentem [illegible] ry-
chardus [illegible]. 4° [illegible] est ista [illegible]
[illegible] locus qui est distantia laterum est locus [illegible] probatur
sit [illegible] locus in [illegible] sed non superficies [illegible]
esset in [illegible] corpus locans esset in [illegible] relinquitur
[illegible] distantia laterum esse locum. 2° [illegible] sit [illegible]
distantia laterum esset locus sequitur quod locus non esset equalis locato
[illegible] et tenet [illegible] quia [illegible] in loco
equale esse locato [illegible] laterum distantia [illegible]
quod est corpus [illegible] quod [illegible] est in loco [illegible] in loco [illegible]
[illegible] est in aqua [illegible]. 2° [illegible] quod
corpus [illegible] motu [illegible] non [illegible]
3° [illegible] est quod [illegible] corpus sit [illegible] sit impletus [illegible]
[illegible]. [illegible] ideo sit [illegible]
[illegible] ideo [illegible] quod locus non est equalis locato quod locus non
habet virtutem salvativam [illegible] corpus [illegible] quod locus non habet [illegible]
et quia hec [illegible] sit [illegible]
[illegible] assumpte [illegible] sunt [illegible]
[illegible] qui [illegible] est de virtute [illegible] quod [illegible] sit [illegible] locus

qui est distantia laterum est locus [illegible] aliquis locus
qui [illegible] distantia laterum est locus [illegible] ut [illegible]
[illegible] datam [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] nam
[illegible] distantia laterum est locus [illegible] illa. 2°
[illegible] hoc [illegible] sit locus qui est distantia laterum [illegible] aliquo
est distantia laterum [illegible] est distantia laterum [illegible]
[illegible] quod [illegible] sed hoc [illegible]
est falsum quod [illegible] sit ubi est [illegible] ubi [illegible] sed nulla non potest [illegible]
relinquitur [illegible] non solum quantum [illegible]
[illegible] 2° [illegible] ipsius loci
[illegible] aliquo in obliquo et aliquid in recto [illegible] est [illegible]
[illegible] tenet [illegible] et [illegible] quod sic [illegible]
locus [illegible] locati. 4° [illegible] quod sic locus non est superficies
sed locus est corpus locans sed quod [illegible] et 2° [illegible]
[illegible] loci [illegible] est falsum et quod [illegible]
de virtute [illegible]. [illegible] locus
esset corpus locans sequitur quod locus non esset equalis locato [illegible]
quod locus non esset in [illegible] et tenet [illegible] quod corpus locans
[illegible] locato [illegible] et [illegible] tenet [illegible]
[illegible] corpus [illegible] est [illegible] sit [illegible]
est falsum quod locus est [illegible] ipsa est [illegible]
[illegible] loci [illegible] a [illegible] alia. [illegible]
[illegible] quod locus [illegible]
[illegible] equalis locato [illegible] non est [illegible]
[illegible] loci sed [illegible] quod locus [illegible] equalis locato [illegible]
[illegible] quod [illegible] occupat [illegible] loci [illegible]
non [illegible] hoc [illegible] loci non equalis locato [illegible]
[illegible] locus non est equalis locato [illegible] quod
illi [illegible] et non [illegible] dicit [illegible]
[illegible] esse [illegible] locus non est equalis locato. [illegible]
[illegible] in questione sequenti. [illegible]
[illegible] quod locus [illegible] non [illegible] qui
[illegible] non [illegible] ubi [illegible]
corpus [illegible] locans loco illius [illegible] sed [illegible]
est [illegible] nulla est superficies [illegible] corpus locans non locat [illegible]
superficiem et [illegible] illius [illegible] quod superficies est [illegible]
[illegible] [illegible]
quod corpus locans debet esse locus [illegible] quod [illegible] corpus [illegible]
[illegible] aliquod corpus [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] omnes [illegible]
[illegible] et [illegible] et sic [illegible] questio [illegible]

xx°

onsequenter queritur

Utrum locus sit inmobilis et arguitur quod non locus nec alterius mobilis ergo locus non est inmobilis. consequentia tenet et antecedens probatur quia ... mobilis ... omnes que in ... sunt ... quia locus est ultima superficies que est corporis mobilis. 2° arguitur sit ... orbis lune et ... ipsius sit mobilis ergo locus mobilis. consequentia tenet ... orbis lune ... et adequatus locus ... ipsius ... locus ... 3° arguitur sit locus est ... locus est mobilis. consequentia ... motus ... locatum ... locus ... quod si locus ... equalis locato ergo si locatum ... locus ... 4° sit locus ... locus est mobilis ... motus ... si locus est corpus ... [illegible]

[illegible]

ab eius ... quia non solum ... et non ... locus ... que supponit ... mundi ... et ... aliquo ... forte ... loci ... distanciam loci ... polis mundi ... ab aliquo ... si ... loci ... distanciam ... aliquid ... [illegible]

[illegible]

album remaneret quia hoc quod est album non est album et conformiter propositum est quod hoc quod mutatur non est locus set corpus remanens quia licet non remaneat locus tamen. Secundo arguitur de arbore stante in terra quam continue per volatum venti circuit alius et alius aer ergo licet non dicatur arbor locum mutare tamen continue remanet in eodem loco. Sed hoc quod sic sit locus ad horam non est eius locus per immobilitatem distancie sit conformiter de eo si descenderet versus unum vel versus aliud tamen continue esset in eodem [illegible] hoc tamen unum dicatur mutari secundum locum eo quod continue esset alius et alius ipsum tangens tamen eadem a polis mundi quod motum huius non locus mutare. Quod autem contrariorum [illegible] contrarium declarare et conformiter de motu hominis qui est assiduus aliquis puto tamen [illegible] tamen nec [illegible] [illegible] homo debet mutare locum et non solum tantum stante et [illegible] quod tanta distancia a polis mundi sufficit ad mutacionem loci in motibus [illegible] tamen non sufficit ad locum mutacionem [illegible] et ideo licet homini stante [illegible] in eadem distancia [illegible] per motum [illegible] non tamen sic habebit in eadem distancia [illegible] et ideo quod [illegible] quiescere [illegible] loci [illegible]. Ex hiis faciliter patet videre ad questionem quod locus est immobilis [illegible] sit mobilis per accidens ut locus est in mobili [illegible] ut locus est immobilis quantum ad formale ipsius ut locus est immobilis quantum ad [illegible] ipsius et omnes iste [illegible] bene [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible]. Ex hiis faciliter apparet [illegible] ad rationes [illegible] [illegible] rationes [illegible] locum esse mobilem solum probant [illegible] quod supponitur locus esse mobile ut [illegible] ipsius loci est mobile sed non probant locum [illegible] ad [illegible] ut locum [illegible] ipsius fore mobilem ut ipsum [illegible] esse mobile. [illegible] [illegible] sit [illegible] et cetera.

27

Consequenter queritur

Utrum [illegible] corpus naturalis sit [illegible] locus naturalis et arguitur quod non [illegible] corpus naturale et [illegible] non est in loco sibi proprio [illegible] [illegible] non est et assumptum probatur [illegible] [illegible] quod ipsum [illegible] [illegible] naturalissimum [illegible] ipsum est corpus naturale assumptum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non fore. 2o arguitur sic si quod esset [illegible] [illegible] [illegible] esset in loco sed hoc [illegible] est falsum et [illegible] [illegible] quod [illegible] est falsum [illegible] tenet [illegible] quod terra est corpus naturale sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic si terra esset in aliquo sibi proprio et naturale hoc maxime esset quod aqua vel [illegible] aque esset locus proprius et adequatus ipsius terre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] huius sed hoc tamen est falsum probo quia si aqua vel superficies aque esset proprius locus terre [illegible] quod [illegible] [illegible] terre

esset circumdata aqua vel superficie aque sed hoc [illegible] est falsum et tenet [illegible] [illegible] quod locus proprius circumdat ipsum locatum undique. 3o [illegible] [illegible] sic si aqua esset locus [illegible] quod aqua esset equalis terre sed hoc [illegible] est falsum [illegible] [illegible] eo quod non undique [illegible] [illegible] et tenet [illegible] [illegible] loci [illegible] et adequati. 3o sic si [illegible] esset locus terre [illegible] [illegible] [illegible] undique et non impediretur [illegible] ab aqua vel ab superficie aque sed [illegible] est falsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aque ut [illegible] [illegible] [illegible] et non impedit et tamen non [illegible] et tenet [illegible] [illegible] quod omne corpus naturalem impeditum [illegible] ad locum sibi naturalem [illegible] [illegible] salvetur [illegible] in [illegible] locum in loco sibi naturali. 4to arguitur si sic esset [illegible] quod terre [illegible] [illegible] [illegible] aque quiesceret naturaliter sed [illegible] est falsum ad experienciam [illegible] [illegible] [illegible] non quiescat in infundo aque et tenet [illegible] [illegible] quod omne corpus naturale quiescit in loco sibi naturali. 5to arguitur si terra esset locus aque [illegible] aqua non esset locus terre [illegible] tenet [illegible] [illegible] quod [illegible] non est locus [illegible] [illegible] sed assumptum [illegible] [illegible] est locus aque ad quod ipsa aqua movetur naturaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loci sed aqua movetur naturaliter ad terram ut [illegible] ad experienciam [illegible] aqua [illegible] superfusa non remaneret in superficie [illegible] [illegible] vadit [illegible] terre [illegible] ipsa naturaliter movetur ad terram [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod aqua [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed hoc nulla haberet [illegible] si terra non haberet [illegible] locatam [illegible] [illegible] aque. 6o arguitur [illegible] si terra est locus terre [illegible] aque [illegible] non est locus terre [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] non [illegible] [illegible] loca [illegible] [illegible] adequata et assumptum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] terra est in medio locatione [illegible] tamquam in loco sibi naturali [illegible] [illegible] sed hoc non esset [illegible] [illegible] [illegible] esset locus terre [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] terre. 7o [illegible] [illegible] assumptum locus terre [illegible] esse [illegible] [illegible] sed [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] terre [illegible] [illegible] locus terre [illegible] non est et assumptum [illegible] [illegible] [illegible] quod locus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut locus [illegible] est [illegible] et [illegible] locus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] distans [illegible] [illegible] [illegible] orbis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] terre [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] est locus terre ad quod naturaliter [illegible] terra si non [illegible] sed [illegible] terre [illegible] [illegible] [illegible] terre non [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui ponit istam [illegible] [illegible].

omne corpus est in loco sicut in omni loco est corpus. Sententia huius
questionis est secundum quod quemadmodum visum est de ratione
includentis locum et ipsum undique contineat ex quo patet ex hoc
corpus quod non debet esse locus naturalis eius quod ipsum non totaliter et
plenarie contineat. Sed hoc patet per tres conclusiones. Prima superficies
aque aut aqua non est locus naturalis terre. Secunda aer aut superficies
aeris non est locus terre. Tertia nullum corpus aut nulla superficies est locus
terre. Quod non omne corpus est in loco sibi naturali et adequato.
Prima conclusio patet quia si superficies [illegible] aque [illegible] si sic esset
ipsam aquam totam terram totaliter contineret et esset totam
aquam adequate continere terram et non plus sed ita sit contra
sensum et experientiam ut dictum est supra et contra omnia loca naturalia
adequate [illegible]. Patet secunda quia aer nec superficies aeris contineat
immediate totam terram nec eam continet adequate igitur non est
locus eius naturalis et propius contra tenet condiciones loci ut supra
assumpta apparet ad experientiam. Tertia conclusio patet quia si aliquod esset corpus
locus terre hoc maxime esset aqua superficies aque aut aqua superficies aeris
vel aer sed nos predicta improbatum in [illegible] prima et secunda et assumpta
[illegible] apparet per omnes in secunda conclusione. Quarta [illegible] patet quia terra est corpus naturale
que non est in aliquo vno loco sibi naturali et adequato igitur
corpus non est in loco aliquo per equipollentiam nam aliquod non quod omne
[illegible] sed contra tenet ex hoc quod terra est aliquod corpus naturale et
assumptum apparet ex [illegible] conclusione [illegible] sit terra totaliter
circumdata est igitur terra habet locum contra tenet [illegible] huius modi quod
[illegible] est ideo tamquam in loco naturali sed assumptum
notum est eo quod terra insula est [illegible]. [illegible] sit aer et
aqua habent sibi loca naturalia igitur terra tenet [illegible] ex eo quod non
debet esse maior [illegible] quia [illegible] terra tenet partes
[illegible] superficies aque est locus naturalis terre [illegible] contra tenet predicta
supra et assumpta quia superficies aque est locus terre vel superficies
aeris sed non superficies aeris igitur superficies aque est locus terre [illegible]
[illegible] istam quod terra [illegible] ab aliis partibus [illegible]
[illegible] est locus [illegible] locus [illegible]
[illegible] salvationem [illegible] sed aer non habet virtutem
salvativam [illegible] non est [illegible]
[illegible] loca [illegible] secundum [illegible] philosophus primo [illegible]
[illegible] terra et aqua in ulla quarta [illegible] spherarum [illegible]
[illegible] aer [illegible] terre [illegible]
[illegible]

[illegible] tertio celi et mundi [illegible] philosophus primo celi et [illegible] volt quod
corporis simplicis est vnus locus simplex. Ad ista videtur [illegible]
nec habent [illegible] est locus ipsius [illegible]
[illegible] hoc immediate circumdatum est ab aliquo igitur aliquod est
locus ipsius [illegible] assumptum esse [illegible] dictum est
a nullo corpore terra immediate circumdata est et habent [illegible] hoc
circumdatum est [illegible] aliquod [illegible] locus ipsius [illegible]
non repugnaret [illegible] si aliquod esset locus
terre [illegible] indivisibilis locus [illegible] et tenet [illegible]
[illegible] aliquid [illegible] diversa [illegible] tamquam in loco
sibi [illegible] in locis diversis. Ad illud videtur quod idem esse
indivisibilis locis potest [illegible] duobus [illegible] vel in duobus locis
totalibus vel partialibus non [illegible] est [illegible] idem esse indivisibilis
locis totalibus ut homines esse [illegible] vel Rome simul cum
hoc tamen stat quod idem potest esse indivisibilis locis partialibus quemadmodum
[illegible] baculus sed cuius vna medietas potest esse in aere et alia pars
in aqua [illegible] loca sibi [illegible] sed non sunt
loca totalia. Ad rationem [illegible] aer
et aqua sunt in locis sibi naturalibus [illegible] terra est [illegible]
naturalibus [illegible] aqua est [illegible] loco sibi naturali [illegible]
[illegible] terra est quod aqua et aer [illegible]
circumdata [illegible] ab aliquo [illegible] sit [illegible]
[illegible] quia [illegible] deus [illegible]
terram non totam aquis [illegible]
[illegible] tota esset terra aquis cooperta [illegible] non possent [illegible]
[illegible] quemque aquis [illegible] non [illegible]
sicut [illegible] experientia. Ad [illegible] nego assumptum
[illegible] terra est
[illegible] neque superficies aque totaliter locat terram neque
superficies aeris sed iste simul terram locabunt. Sed [illegible]
hoc [illegible] superficies aeris [illegible]
[illegible] terra [illegible] est supra [illegible] non locabit [illegible] nec
totaliter [illegible]. Ad [illegible] quod
loca [illegible] locum et [illegible]
locato et [illegible] corporis [illegible]
[illegible] quod terra [illegible] superficies aque non [illegible]
superficies aque est [illegible]
[illegible] non [illegible] ad locum [illegible]
[illegible] loca [illegible] locato sed [illegible]
quemquam aer [illegible] ipsi terre [illegible]

[illegible] aer aut terra racione densitatis vel superfluxe racionum densitatis quas
[illegible] aeris reciperet [illegible] quod aer [illegible] [illegible] loci
[illegible] terre et huius signum est quod aer [illegible] [illegible] non est aer [illegible]
sed aer aquis. Ad [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible] quod [illegible] corporis
sumptis [illegible] aliquo corpore et [illegible] aliquis locus simplex
non sit non est [illegible] ob aliud [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible]
esset si non [illegible] impeditum non ut dictum est [illegible] glosa
[illegible] non terra non esset totaliter cooperta aquis et non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ordinatum est ut [illegible] dicitur quod totum [illegible]
[illegible] non sufficeret [illegible] [illegible] aqua [illegible] sufficeret ad ipsius
[illegible] [illegible] et non racione impedita terra in aqua predicto [illegible]
est sic tamen non est [illegible] [illegible] [illegible] non valet sed [illegible] [illegible] solis
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] tamen apud nos [illegible] famosior
[illegible] hoc videtur adrationes [illegible] ad [illegible] [illegible] solvere [illegible]
in alia questione. Ad [illegible] dicitur nego [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est in [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicitur
[illegible] sic si aqua esset locus terre [illegible] quod terra [illegible] [illegible]
non [illegible] non ad [illegible] dicitur nego [illegible] [illegible] supra
[illegible] est [illegible] terra non [illegible] non ad superficiem [illegible] superficies
[illegible] quod movetur [illegible] mundi [illegible] terra naturaliter non ad ipsum [illegible]
[illegible] est [illegible] medium mundi dicitur quod non [illegible] quod superficies
aque est magis [illegible] medio mundi quam superficies ignis et
aeris et aque [illegible] terre ad hoc magis [illegible] [illegible] medio
mundi quam superficies aque et ita [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] solvere [illegible] quod non [illegible] ad [illegible] [illegible] superficiei
[illegible] [illegible] quiesceret terra [illegible] [illegible] aque [illegible] naturaliter non
ad medium mundi [illegible] terra [illegible] [illegible] quiesceret naturaliter.
Ad [illegible] dicitur nego [illegible] et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] locatur naturaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] movetur ad medium mundi et hoc non [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] qualitatis [illegible] quod [illegible] aquam [illegible] terra et [illegible]
[illegible] quod omnis aqua et omnis aer et omnis ignis ablata terra
non naturaliter ad concavum orbis lune [illegible] [illegible] [illegible] est quod
concavum orbis lune non sit locus terre et non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] dicitur nego [illegible] et ad
[illegible] [illegible] dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod in [illegible] est ipsius [illegible] et [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] sit [illegible] quod sit locus ipsius [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] si esset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
locatum. Ad [illegible] [illegible] [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible] non [illegible]

[illegible] ipsa [illegible] naturaliter quiescit [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ipsius [illegible]
sed [illegible] quod [illegible] terra [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] aque non esset locus aeris [illegible] et ipsa aqua [illegible] [illegible]
ipsius terre et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] locus naturalis aque non est centrum terre vel [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur quod [illegible] loci [illegible] sumptum est ut [illegible] locatum
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quod locus aeris non esset
sola concavitas ignis sed concavitas [illegible] ignis et [illegible]
[illegible] aque locaret [illegible] [illegible] aeris sit [illegible] [illegible]
[illegible] aque [illegible] aliquo [illegible] [illegible] terre [illegible] locaret
terra et [illegible] centrum [illegible] [illegible] aque [illegible] [illegible] loci
[illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible] loci non [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt
locus [illegible] medii et forte sic non plus [illegible] [illegible] [illegible] non posset
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aeris [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] nobilitatem [illegible] et [illegible] et sic [illegible] questio [illegible]

Consequenter queritur

Utrum ignis sit in concavo orbis lune et [illegible]
quod non concavum orbis lune non est locus [illegible] ignis non est in
concavo orbis lune tamquam in loco [illegible] tenet [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] concavum orbis lune
non est in [illegible] non est locus [illegible] [illegible] tenet [illegible]
loci [illegible] esse in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia
concavum orbis lune non [illegible] [illegible] [illegible] ad
motum [illegible] [illegible]. Secundo sic [illegible] [illegible] quod ignis qui
[illegible] in concavo orbis lune sed [illegible] est [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] celi [illegible] non [illegible] [illegible] quod ignis [illegible] non
motu [illegible] ad motum concavi orbis lune et tenet [illegible]
hoc quod locatum non [illegible] esse in loco sibi naturali in quo quiescit
naturaliter. Tertio sic concavum orbis lune non [illegible] cum ipso igne
[illegible] ergo non est locus ipsius tenet [illegible] [illegible] quod locus
[illegible] [illegible] [illegible] sed hoc non esset [illegible] [illegible] [illegible]
vel aliquibus qualitatibus sed [illegible] [illegible] quod concavitas orbis
lune [illegible] [illegible] vel aliqua [illegible] sibi [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] non est susceptivum sicud nec totum
celum. [illegible] sic concavitas orbis lune [illegible] [illegible]
ipsius ignis ergo non est locus naturalis ignis [illegible] tenet [illegible]
quod ut [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et orbis [illegible] [illegible]

magis et minus densum ut apparet 2o celi. Sed luna est frigida
et humida et totus orbis lune est frigidus et humidus. Sed ignis
est calidus et siccus. Sed frigiditas et humiditas caliditas et siccitas sunt
qualitates que adinvicem totaliter opponuntur. Ergo cum humiditas et
frigiditas debeantur orbi lunari sic orbe lune non esse locum
ignis. 4o sic concavum orbis lune non est proprie contiguum igni ergo non est
locus ignis. Consequentia tenet ex hoc quod locus debet esse equalis locato.
Sed consequens et assumptum probatur quia concavitas orbis lunaris solum continet
ignem primo et aerem et terram etiam et non solum etiam primo motum
mixti etiam. Sed non est dubium ista quod sit spera ignis ergo etc. In oppositum
arguitur sic auctoritate philosophi in libro qui ponit ipsum ignem esse
in concavo orbis lune tamquam in loco proprio et naturali. Ad istam
questionem respondendo ponuntur conclusiones. Prima omne corpus naturale continuatur
in loco sibi naturali. 2a non omne corpus naturale quiescit in loco sibi
naturali. 3a ignis est in concavo orbis lune tamquam in loco sibi proprio
et naturali. 4a quodlibet corpus naturale habet aliquem locum sibi naturalem et
ad quem ipsum fertur naturaliter. Prima probatur quia sit locus habens
tu locato id locus naturalis naturaliter continuatur suum locatum conservatur
calidum quod similiter destruitur et conservatur qualitatem diffor[mem] et simpliciter
sit similiter est igne conservatur quantum et etiam apparet in diversis in singulis
locis nam aqua locatur in terra conservatur eam in frigiditate similiter
locatur aqua conservatur eam in frigiditate et similiter ignis conservatur
eum ex eo quod locat naturaliter ergo etc. 2o apparet ad experientiam non solum
in simplicibus sed etiam in mixtis nam experimur spiritus ut cum mixta
et magis animata non extra loca naturalia et eis conservata extra
primo moriuntur quod non esset verum si locus non continet conservatur
locatum non haberet. Ad quod apparet auctoritate philosophi et huius de moti[bus]
animalium
proportionibus plures alias conveniunt. 2a 3o probatur sic aqua non quiescit
in spera aeris nec aer quiescit in spera ignis ut ignis quiescit
in concavo orbis lunaris et tamen quodlibet istorum est in loco tamquam in
loco naturali et ideo non est et etiam sunt in similibus nam aqua continue
movetur modo fluens et refluens ut apparet 2o metheororum et apparet
ad experientiam his qui apud mare fuerunt. Consimiliter aer continue
movetur circulariter ad motum circularem ignis quia et ignis continue
movetur circulariter ad motum circularem firmamenti nam movetur ab eo
ignis modo circulariter ad motum concavi orbis lune sicut et
aer modo motu raptus ad motum ignis. 3a 3o probatur sic ignis
est elementum nobilius et sibi debetur locus nobilior et ista consequentia
tenet per consequens loca cum locato sed nullus est locus nobilior
nisi concavum orbis lune eo quod celum in loco est nobilius etiam

inferioribus et etiam 2o sic simpliciter levi debetur locus simpliciter
sursum sed ignis est simpliciter levis concavum orbis lunaris est
simpliciter sursum ergo etc. 3o sic si concavum orbis lune non sit locus
ignis aut ergo aqua vel terra vel aer esset locus ignis sed
nullum istorum potest dari eo quod in nullo istorum quiescit. 4o sic
in materie debet esse locus ignis in qua materie conservatur ignis
sed in concava orbis lune materie conservatur ignis ergo etc. a terra
ut supra sed hoc quia ratione motus est calor ergo quanto ad velo-
cius movetur tanto magis calefit sed quod concavum spera sua velocite[r]
movetur ergo magis calefit et quia ignis maxime est calidus etiam
ergo naturalis ignis a concavo orbis lune conservatur etc. 4o quod sit
ignis habet sibi locum proprium naturalem et terra etiam simpliciter
et similiter habet ipsa sibi locata naturalia et omne naturale corpus habet sibi
locum naturalem ad quem fertur naturaliter. Consequentia non est et assumptum probatur
inductive in singulis. 2o sic diversa corpora in diversis locis salvantur
vel corrumpuntur ad quos motus naturaliter vel a quibus recedit naturaliter igitur
quodlibet corpus naturale etc. Consequentia tenet in prius et etiam apparet per experimentum
et per inductionem. Contra conclusiones primo arguitur sic locus est
conservativus locati ergo locus conservativus eius quod est aliquid locati
sed hoc consequens est falsum quia probatur ut tenuit sicut dicunt intelligentes per
potentias quod centrum per partes conservatur et locatum destrui-
tur naturam conservatur. Sed hoc non esset verum si locus esset conservativus
locati. Consequentia tenet eo quod si ... locus totius
et partis sit conformis si locus est conservativus locati et conformiter
conservativus eius quod est aliquid locati. 2o sic locus violentus
non est conservativus primo corporis locati ergo non omnis locus
est conservativus locati. Consequentia tenet. Per responsionem illam quod corpora
extra in mixtis ... sed etiam probatur nam si aliquid esset locatum
in igne utique corrumperetur ab igne ideo etiam apparet ad experimentum
in multis locatis que non sufficiunt per tempus aliquod ... durare
in locis sibi contrariis et distinctibus. 3o contra conclusiones arguitur
sit locatum appetit locum sibi naturalem ergo loco naturali habito
locatum bene quiescit. Ista consequentia tenet. Oppositum dicit philosophus
quod ab extrinsecis ... in ... cessat motus ergo ignis quiescit
extra in concavo orbis lune eo quod concavum orbis lune est locus
naturalis sed etiam probatur apparet ex dictis ac loca et conclusiones quia
locus ignis habet virtutem salvativam locati. 2o si sic esset
verum sequitur non esse differentia inter locum naturalem et violentum. Sed hoc
est falsum eo quod ... vel ... distincta et conservat
... quod locatum non naturaliter extra locum violentum

secundo si ignis motus in loco sibi naturali non [illegible] nullam esse distantiam inter locum naturale ignis et violentum. Contra conclusionem [illegible] arguitur sic: si esset verum sequitur quod celum non esset [illegible] [illegible]. Sed hoc quod est contra experientiam, ergo tenet consequentia. Consequentia tenet quia ignis est contiguus concavo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] secundo tunc ipse ignis [illegible] sit materie spiritualis scilicet ipsum impedire [illegible] quo ad aspectum aliorum. Tertio si tertio esset verum sequitur quod ignis [illegible] [illegible] sed quod est contra experientiam ergo tenet consequentia. Ergo quod ignis excedat quantitate omnium aliorum elementorum simul sumptorum ut faciliter potest demonstrari et quantitas ignis excedit quantitatem omnium aliorum elementorum eo quod ignis in sphera sua est [illegible] calidus. Tertio si sic sequitur quod hoc elementum aliquibus esset [illegible] aliis, sed quod est contra [illegible] eo quod [illegible] [illegible] non est ut non possunt sustinere propter vehementem caliditatem ignis. Contra conclusionem tertiam arguitur sic: suppono quod aliquod corpus mixtum habeat terram ad minus et sit mixtum quod habeat ignem vel aerem ad minus sicut [illegible] corpus [illegible] [illegible] [illegible] quo posito quero aut est idem locus naturalis sed [illegible] duorum corporum [illegible] non potest dici quod sit idem locus quia tunc esset idem locus gravis et levis, sed [illegible] quod est contra [illegible] et contra experientiam et rationem [illegible] quia [illegible] duorum corporum eiusdem speciei est idem locus sed [illegible]. Secundo sic suppono [illegible] quod sit aliquod mixtum equale [illegible] omnium elementorum quo posito quero quis sit locus illius [illegible] non potest [illegible] [illegible] [illegible] quia non [illegible] quia [illegible] si [illegible] elementorum [illegible] ut [illegible] ad [illegible] illius mixti equaliter [illegible] habet levitatem ut [illegible] et [illegible] gravitatem ut [illegible] ergo non sursum et [illegible] si esset tanquam [illegible] aqua sit levis [illegible] levitatem ut [illegible] vel [illegible] gravitatem ut [illegible] et [illegible] non potest [illegible] eo quod tunc gravitas excedit levitatem [illegible] relinquitur [illegible] conclusionem esse falsam. Tertio non omne corpus potest moveri ad locum sibi naturalem [illegible] non [illegible] sibi locum naturalem [illegible] non tenet consequentia quia [illegible] [illegible] assumptum [illegible] [illegible] quod aliquis sit ignis [illegible] [illegible] quo posito [illegible] pluribus motum ignis tunc quero aut hic ignis movetur ad unam partem [illegible] vel ad diversas partes [illegible] sed nullo modo [illegible] non [illegible] modo quia [illegible] aliqua [illegible] modo

violenter ut [illegible] mediantes que distantiam [illegible] contraria non esset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non potest moveri ad quamlibet partem vel ad nullam sed non potest moveri ad quamlibet vel ad [illegible] vel hic ignis esse [illegible] sed omnes partes sed [illegible] [illegible] hoc [illegible] impossibile est [illegible] ignis ad aliquem locum moveri et consimiliter non potest dare [illegible] [illegible] [illegible] quod sit aliquod mixtum [illegible] [illegible] gravitas excellat levitatem sic tamen quod [illegible] gravitas eiusdem et [illegible] levitas [illegible] hoc mixtum sufficiat moveri sursum quo posito quero si hoc mixtum movebitur ad locum sibi naturalem ipsum aliquando incipiet moveri ad locum sibi naturalem ista conclusio est bona ut potest [illegible] per experientiam et [illegible] quod si hoc mixtum aliquando incipiat moveri ad locum naturalem [illegible] quodlibet in [illegible] incipiat moveri sed [illegible] quod hoc sit impossibile quia in [illegible] aut gravitas huius mixti excedit levitatem eiusdem aut est equalis [illegible] gravitas ad levitatem aut [illegible] levitas excedit gravitatem [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] maioris [illegible] vel minoris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenet consequentia [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] levitas huius mixti excedit gravitatem eiusdem [illegible] levitas excedebat gravitatem [illegible] [illegible] levitas [illegible] ignis [illegible] est [illegible] [illegible] quocumque ignis [illegible] [illegible] ad [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] hoc mixtum non incipiebat moveri ad [illegible] sibi naturalem tenet consequentia ex hoc quod si [illegible] levitas huius mixti excedebat gravitatem eiusdem et quamcumque levitas huius mixti excedit gravitatem eiusdem hoc mixtum sufficit moveri sursum ergo hoc mixtum [illegible] incipiebat moveri sursum. Ad rationem [illegible] conclusionis [illegible] [illegible] tenendo quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsius ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adeo moderatum quod [illegible] [illegible] non potest resistere [illegible] totius. Aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] tenentur [illegible] [illegible] que si [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] aliquod [illegible] non [illegible] [illegible] formam totius et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est aliquod totius non [illegible] [illegible] ut [illegible] ipsum [illegible] omnes [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et non simpliciter ergo non sunt potentia sed solum indefinite a locis loca-
libus naturalibus et secundo simpliciter graue stat deorsum sine contrarietate huius-
modi loci et corporis locati. Ad 3am rationem negando consequentiam ad
probationem que consistit in dicto philosophi dicitur quod licet celum in medio cessaret
motus unus est quo mouetur secundum situs circulatus est secundum se
non ex parte accidentis istorum situs in quibus totaliter quiescit non
per alios diuersos motibus [illegible] non obstante huius
situs circulationis sit per quem ignis acquirit motum sibi naturalem
sed tamen quietem contrariam motui non stat ipsum ignem impossibile sine
motu motu circulari et non est magis inconueniens quod mouetur aliquid
motu motu circulari quod tamen quiescit quiete opposita motui recto uel [illegible]
quia hec quiescit quiete opposita motui recto et hoc quiescit quiete
in gyro contrario aliquid impossibilis contrario per eius. Ad 4am
rationem negando consequentiam et causa est quia licet celum in loco proprio et
naturali mouetur circulariter non tamen apparet de motu mouetur extra locum
suum naturalem quia tamen in tantum est de celo violenter locus quia ista non
mouetur in locis violentis sed magis proprie loco aptitudinem mouetur extra
locum violentum ad locum sibi naturalem et hoc est quod dicitur quod licet
celum patitur mouetur in locis sibi naturalibus non tamen mouetur extra locum
suum naturalem sed violenter locum extra locum violentum non naturale.
Ad 4am rationem modo negando antecedens ratione negando [illegible]
quod ignis est corpus lucidum quia ut patet 2o de celo et mundo
in descensu a superiori usque ad terram non est corpus lucidum [illegible]
nisi solum secundum ignem esse corpus lucidum uel aliquid [illegible]
per quod impediret visum astrorum. Sed 3o de flamma et ignis et
flamma est corpus lucidum [illegible] uel aliquis ignis est corpus
lucidum [illegible] rationem negando assumptum quantum quia [illegible]
flamma non est ignis sed est quoddam [illegible] fumus igneus uel
accensus sed non est acceptum ubi generatur ignis. Ad 6am negando
consequentiam ad probationem negando quod ignis mouetur et quod [illegible]
[illegible] ...
[illegible] motus rationem negando [illegible] et causa est quia in proposito [illegible]
[illegible] mittentes [illegible] ut ipse ignis sed in quantitate
et inquantitate [illegible] non [illegible] [illegible]
quod ignis [illegible] ad [illegible] non tamen
sufficit est quod [illegible] [illegible] [illegible]
in alia [illegible] ...

...cum eius asperius debilitatur in una parte in qua reliqua for-
tificatur sed in parte opposita forte reliqua [illegible] sed [illegible]
per aliam et eius asperitatem elementorum debilitatem fortificatum est et e contrario
debilitatur sic quod debite salua contra elementorum [illegible] in quantum [illegible]
in [illegible] debita elementorum [illegible]. Ad 7am rationem negando consequentiam per causas
[illegible] per intentum [illegible] naturam rationem negando consequentiam
et causa est quia ut dicitur quod etiam [illegible] quod non sufficit viuere
in [illegible] [illegible] sicud videmus multa sunt alia
que non sufficiunt viuere in igne in [illegible] in aqua sed
in sola terra quemadmodum est talpa et sic aliter solum in aqua
sufficit viuere et non in terra sed alia respirantia non sufficiunt
viuere in aere et salamandra sufficit solum viuere in igne
et hoc non est impossibile. Ad 8am [illegible] rationem negando [illegible]
forte repugnans est ut aqua 2o [illegible] sicud eiusdem speciei
[illegible] sic [illegible] sunt [illegible] et [illegible] leuitas [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] distincta loca secundum speciem [illegible] sed sic in [illegible]
[illegible] simpliciter quod aliquis 2o [illegible] eiusdem speciei habent
loca distincta specie hoc est non est inconueniens [illegible]
[illegible] sed [illegible] elementa distinctas ut patet primo
celi sic [illegible] ad [illegible] elementa [illegible] et quod [illegible]
est impossibile aliqua 2o [illegible] eiusdem speciei habere distincta loca
ad oro distincta specie secundo non est inconueniens [illegible]
distinctas locis [illegible]. Ad 9am rationem apud aliquos quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] motu [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
ad esse [illegible] non includit [illegible]
[illegible] quod [illegible] si esset aqua [illegible]
uel super non eadem [illegible] est [illegible] sed quod patet primo celi
elementa in suis locis [illegible] non [illegible] quod patet [illegible]
quod si [illegible] uel [illegible] esset [illegible] non [illegible]
[illegible] si [illegible] esset super [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] partes [illegible] partes [illegible] quam [illegible]
sed esse [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible]. Ad [illegible] rationem [illegible] et ad
[illegible] rationem [illegible] et dico quod [illegible] quod
ignis mouetur ad [illegible] et [illegible] est quod non ad
partes [illegible] sed non [illegible] secundo non adequate [illegible] ut [illegible]

[illegible]

Consequenter queritur

Utrum ultima spera sit in loco [illegible]

[illegible]

vel secundum locum vel secundum situm. Modo dico caelum non moveri localiter secundum
locum sed solum secundum situm, ita quod ultima sphaera non mutat locum sed
solum situm. Sed contra istam opinionem arguitur contra primo auctoribus
ut patet [illegible] 2o huius quod caelum circuit [illegible] in loco per accidens
et [illegible] ibi caelum per suam sphaeram quae prius accepit caelum
[illegible] mundo. Sed 8o huius dicitur quod motus localis circularis
primus [illegible] est primus omnium motuum. Item in 8o huius dicitur quod
[illegible] totum mutat locum secundum [illegible] et non secundum [illegible].
Item 4o huius dicitur motum [illegible] in [illegible] quantitate
qualitate et [illegible] modo est aliquid [illegible] secundum situm nisi
[illegible] sed secundum locum [illegible] situs est locus ergo si sphaera mutat
secundum situm ipsa mutabit secundum locum quam tenet [illegible]
situs et [illegible] ergo quam [illegible] sit ipsum locus [illegible]
[illegible] quale ad [illegible] moveri secundum situm non [illegible] locum. [illegible]
contra istam opinionem arguitur beatus Thomas situs [illegible] mobilis
sed mobile non est motus ergo [illegible] ad situm est motus [illegible] est quod
[illegible] non supposita [illegible] assumpta est bona [illegible] esse [illegible]
[illegible] est situm esse mobilem et non [illegible] est opinio [illegible] tamen con-
cordat [illegible] beati Thome et [illegible] [illegible] ponit [illegible] conclusiones.
Prima quod caelum est in loco ratione suarum partium. 2a est caelum secundum
situm totum non est in loco. Prima [illegible] sic [illegible] non caelum
est in loco quod movetur non localiter [illegible] caelum solum movetur localiter ratione suarum
partium ergo [illegible] est in loco ratione suarum partium. 2a [illegible]
medio [illegible] quia totum caelum non mutat locum ergo totum caelum non est
in loco. Sed ad [illegible] huius quod [illegible] beatus Tho-
mas dubium [illegible] partes non sunt in toto ut movetur in toto
[illegible] ergo [illegible] in loco [illegible] quam tenet [illegible]
[illegible] motum [illegible] esse in loco [illegible] quo movetur [illegible]
sunt in loco. Sed ad istud dubium [illegible]
[illegible] quod motus [illegible] esse magis [illegible]
opinio [illegible] quod totum [illegible] est quam sine partibus non [illegible]
quod si [illegible] sphaera movetur secundum suas partes quod ipsa movetur secundum totum
2o partes movent ad motum totius ergo totum non movetur [illegible]
partium quam tenet [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] quod motus totius est motus [illegible] et non est [illegible]
opinio [illegible] qui [illegible] primo [illegible] mobilia
quod sunt mota [illegible] motum [illegible] et quod sunt mobilia mota
solum motu [illegible] est [illegible] ut dicunt istam [illegible]
et motus illos [illegible] luna [illegible] excedit motum [illegible]

[illegible] hoc ponit [illegible] conclusiones aliquas. Prima [illegible] motum
motum [illegible] indiget loco in quo movetur. 2a [illegible] motum non
circularem non indiget aliquo in quo movetur. 3a [illegible] motum non
circularem indiget aliquo [illegible] quod movetur. [illegible] sphaera [illegible]
locum. 4a [illegible] sphaerae ignis est locus caeli. Sed contra istam
opinionem [illegible] [illegible] conclusiones arguitur contra primam sit [illegible]
sphaerae ignis non est equalis ipsi caelo ergo non debet [illegible] locus
caeli quam tenet et [illegible] [illegible] loci. 2o locus
debet esse equalis locato sed [illegible] ignis et [illegible] sphaera
non sunt equalis ergo [illegible] 3o locatum est in loco sed [illegible] sphaera non
est in [illegible] ignis [illegible]. [illegible] ad [illegible] ponit [illegible]
conclusiones. Prima est ista [illegible] sphaera est [illegible] in loco. 2a [illegible]
sphaera non est in loco per se. 3a [illegible] sphaera est in loco per accidens et
[illegible] si [illegible] sphaera est in loco [illegible]. Prima [illegible] sit quod
non est in loco non movetur localiter sed [illegible] sphaera non movetur
localiter ergo ipsa est in loco. 2a [illegible] sit omne quod per se est in loco
[illegible] aliquid [illegible] ipsum sed [illegible] ipsas [illegible] est [illegible] ipsas
ergo ipsa non est in loco per se. 3a [illegible] est sequens [illegible] sphaera
est in loco per [illegible] et non per se [illegible] ergo est in loco
per accidens [illegible] 3a. Sed [illegible] est [illegible] ut dicit
[illegible] quod [illegible] movetur [illegible] quiescens [illegible] ipsum [illegible] super
quo ipsum movetur [illegible] [illegible] magis [illegible]
[illegible] motibus [illegible] si non [illegible] aliquid fixum in quo posset
[illegible] movere non sufficerent [illegible] si
non esset quiescens super quo [illegible] quod fieret motus [illegible]
[illegible] motum sed [illegible] 2o [illegible] quod [illegible] loci est
ipsum esse [illegible] 2o [illegible] 2o huius [illegible]
[illegible] non debet esse locus [illegible]
et [illegible] quod ipsum [illegible] sed [illegible] ergo [illegible] sed [illegible] ista
opinio sit probabilis est [illegible] primo [illegible] quod omnes rationes
quas [illegible] adducit contra opinionem [illegible]
[illegible] contra opinionem [illegible] et non [illegible] quod [illegible]
[illegible] opiniones. 2o [illegible] quod [illegible] non
est in loco per accidens quod non [illegible] ipsum
sed [illegible] sphaera est [illegible] non est et [illegible] assumptum
sed [illegible] quod [illegible] est [illegible] huius [illegible] esse
in loco per accidens [illegible] quod ipsum est in aliquo quod per se est in loco
quo [illegible] totius [illegible] ut [illegible] esse in locis per accidens
quod [illegible] est [illegible] quod [illegible] quod totum per se [illegible]
est in loco sed non est dubium [illegible] sphaera nullius

esse partes quod per se est in loco ut tertius eundem. Ad rationes
secunde loco est aliter respondendum ad questionem, et primo primo quod celum ubi
quia spera movetur localiter, secundo quia spera non movetur in aliquo, tertio quia
spera non est aliquod continens spera quia non indiget aliquo quie-
scente extra quod ipsa movetur, quarto quia spera non est in loco per se nec per
accidens. Secundum hoc est fundamentum de dicto Simonis [illegible] [illegible]
vel tenentium in locus [illegible]. Per maiorem secundo arguitur sic: sol [illegible]
non [illegible] motus sequitur quod celum non [illegible] quod est [illegible] quod [illegible] non
ad motum sui orbis et etiam [illegible] adexpiciens. Secundo [illegible] sic:
celum non est in aliquo, ergo non movetur in aliquo. Tenet consequentia: [illegible]
quod oppositum [illegible] oppositum et etiam [illegible] quod [illegible] et [illegible]
[illegible]. Tertio arguitur sic: quia spera non movetur [illegible] cuius motus
est [illegible] quod ipsa [illegible], ergo non est aliquod quod tenet
quia [illegible] non esset motus [illegible] nec ipsius esset aliquod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia spera esset revolutione [illegible] ista
inferiora [illegible]. Quarto arguitur sic: non esset [illegible] sed quod [illegible] quod
[illegible] in [illegible] inferioribus celum non [illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] quod [illegible] ista [illegible] movent ad hoc ipsa [illegible] orbis
vel [illegible] spatium per movere [illegible] spatium non obstat motui [illegible]
inferiorum. Tenet consequentia ex hoc quod [illegible] quod [illegible] ad aliquem effectum re-
quiritur [illegible] effectus ille non producitur [illegible] produci [illegible]
[illegible] quia spera ad ipsius motum indiget aliquo quiescente
ablato [illegible] motus [illegible]. Secundo sic: ista solum indiget aliquo
quiescente [illegible] indiget [illegible] sed quia spera in motu ipsius
non indiget [illegible] nec [illegible] aliquo quiescente ad ipsius
motum [illegible] non est et etiam [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] nec aliquo quiescente addito super [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] nec [illegible] [illegible] sufficit nisi esset
aliquod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible]
non sufficit [illegible] [illegible] et etiam [illegible] [illegible] ipsum celum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsum non
indiget aliquo [illegible] ipsum [illegible] ad ipsius motum. Quarto
[illegible] sic: [illegible] est [illegible] spera [illegible] nec ipsa est [illegible] aliquis
nec [illegible] quod per se est in loco, ergo ipsa nec per se nec per accidens est
in loco. Tenet consequentia ex eo quod oppositum [illegible] oppositum et etiam
[illegible] ad [illegible]. Secundo sic: aliquid est locatum quod nec per se nec per accidens
aliquid locat, ergo aliquid est locus locatus [illegible] nec per se nec per accidens
est locatum. Tenet consequentia et etiam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nullus [illegible] esse locus. Tertio sic: [illegible] [illegible] sicut
[illegible] non [illegible] esse [illegible] sed [illegible] [illegible] in aliquo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in eodem locus [illegible]
non [illegible] tenet et etiam [illegible] [illegible] et etiam [illegible]

de motore [illegible]. Quarto si spera esset in loco ipsa per se in loco sed
ipsa per se non est in loco, ergo nec est in loco. Tenet et etiam
[illegible] quia sicut spera per se movetur ita eodem si esset in loco per se
esset in loco. Sed etiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible] notan-
dum quod est [illegible] de dicto Simonis que [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] sed sic est [illegible] et [illegible] non est et etiam [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] assumptum [illegible] [illegible]. Contra
[illegible] [illegible] arguitur sic: celum non [illegible] locum et celum non movetur
localiter. Tenet consequentia ex eo quod oppositum [illegible] oppositum et etiam [illegible] celum
[illegible] est super [illegible] spatium super quo fuit [illegible] et super quo
[illegible] [illegible] ergo non [illegible] locum. Tenet consequentia [illegible] et aliquo
[illegible] [illegible] et [illegible] logici. Secundo sic: [illegible] non localiter
et non localiter violenter [illegible] [illegible] tenet ex hoc [illegible] quod
omnis motus aut est violentus aut naturalis sed [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] celum non movetur violenter [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible]
[illegible] [illegible] naturalis [illegible] quo [illegible] movetur [illegible] sibi non [illegible] [illegible]
[illegible] sed quia spera non movetur [illegible] sibi non [illegible] ad locum [illegible]
Tertio sic: celum non localiter ergo celum non [illegible] aliquo [illegible] ergo aliquid
quiescit sed [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] nec [illegible] celum [illegible] aliquo non [illegible] ergo [illegible] movens ad [illegible]
et non [illegible] ergo [illegible] tenet ex hoc quod [illegible] [illegible] cessat
motus [illegible] [illegible] esset motus ad id quod [illegible] est quod [illegible] [illegible]
in libro de generatione [illegible] quod [illegible] [illegible] in [illegible] cessaret
motus. Quarto sic: celum movetur localiter ergo motus eius est [illegible]
[illegible] sed hoc [illegible] est [illegible] quia tunc motus eius esset [illegible] et
tenet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] motum [illegible]
de [illegible] in [illegible]. Contra [illegible] [illegible] arguitur sic: celum movetur
localiter [illegible] [illegible] [illegible] ergo vel movetur in loco [illegible] vel [illegible] locum
[illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] quia non [illegible] [illegible] locum
[illegible] quiescit vel movetur ex locum [illegible] ad locum [illegible] [illegible] sed
[illegible] non [illegible] tempus [illegible] ipsum esse in loco. Secundo sic: [illegible] in loco
quod [illegible] ad utrosque [illegible] [illegible] per [illegible] sed quia spera sit celum [illegible]
in [illegible] orbis [illegible] spera sit [illegible] [illegible] [illegible] locum
ipsius. Tertio sic: celum movetur [illegible] alicubi est [illegible] in loco [illegible] tenet
[illegible] ex eo quod alicubi esse et in loco esse sunt [illegible] ad invicem.
Contra [illegible] [illegible] arguitur sic: quia spera movetur [illegible] [illegible] non
[illegible] aliquod quiescens sed hoc [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsum [illegible] quod
[illegible] sit quiescens [illegible] quod [illegible] [illegible] et [illegible] sed [illegible] [illegible]
[illegible] sic: si quia spera [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] sed hoc [illegible] est [illegible] ex eo quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] sed [illegible] partes ipsius [illegible]

solis autem et quia motus sit per prius et posterius vel quod continue continuo
[illegible] inequalitas [illegible] medietas. Ad aliud [illegible] arguitur ipsius motus
contra quod arguitur [illegible] sit [illegible] sic huius [illegible] sit dicendum
omne [illegible] quod non naturaliter indiget quiescente [illegible] quod vel supra
quo ipsum moveatur. Ad primam rationem [illegible] videtur nego
consequentiam [illegible] celum non mutat locum [illegible] non [illegible] locum
et ad [illegible] nego [illegible] et causa est quia ut dictum est [illegible] huius [illegible] celum
non mutat locum secundum subiectum tamen mutat locum secundum rationem. Ad evidentiam
huius solutionis est sciendum quod sicut de motu circulari et de motu recto
[illegible] motum circularem non requiritur [illegible] loci sit quod ipsum secundum se [illegible]
[illegible] sit in aliquo loco quod [illegible] ipsius habeat quod non totum [illegible] ad
ipsius [illegible] quod [illegible] necessario requiritur ad motum rectum sed sufficit
ad motum circularem quod ipsius centrum [illegible] conformiter se habeat
partes tamen circumferentie diverse respiciunt ipsum centrum et ad hoc
ad ipsius sufficit motum et hoc forte voluit Aristoteles mutare locum
secundum formam et ideo [illegible] locum mutasse vel mutare [illegible]
partes circulares [illegible] diversis partibus temporis diversimode respiciunt [illegible]
centrum quiescens vel saltem respiciunt si esset quiescens et tunc
negandum est assumptum id est celum non mutat locum. Ad rationem [illegible]
[illegible] et [illegible] dicitur esse id quod non sit violentus
et [illegible] quod [illegible] non naturalis non violentus sed [illegible]
videtur nego consequentiam [illegible] non ad locum sibi naturalem et causa est quia ita
[illegible] motus naturalis non debet [illegible] motibus naturalibus [illegible]
[illegible] motus naturales et voluntarios qui motus debent [illegible]
corporibus [illegible] et hoc [illegible] huius [illegible] quod motus
naturalis est [illegible] ad locum naturalem sed non [illegible]
intelligitur [illegible] respectu de quo [illegible] naturalis [illegible]
[illegible] se ad id quod voluntate fit vel ad id quod [illegible] fit. Ad
[illegible] rationem videtur [illegible]
[illegible] et causa est quia [illegible] motum [illegible] intendit
effectum sed intendit [illegible] et [illegible] ad hoc [illegible]
sed [illegible] effectus [illegible] loco non [illegible]
[illegible] vel [illegible] dicitur quod motus [illegible] suo et id quod [illegible]
intendit se [illegible] intendit movere et ex hoc [illegible] solis
ad [illegible] quod [illegible] movens [illegible] quod [illegible]
non habitum. Ad [illegible] videtur [illegible] si intelligatur [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] et [illegible]
non [illegible] quod [illegible] motus [illegible] sit [illegible] quod
si [illegible] motus [illegible] esset [illegible] dicitur [illegible]
esset [illegible] motus [illegible] sicut [illegible]
[illegible] quod [illegible] huius sed tamen quod motus eius
est [illegible] dicitur [illegible] salvatur causa [illegible] et

[illegible] [illegible] revolutionem. Ad primam [illegible]
[illegible] [illegible] movetur [illegible] locum sit tamen [illegible] quod ipsa
non [illegible] in loco ad [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible]
locum quem [illegible] movetur in loco sed [illegible]
celum non [illegible] quod ipsa non [illegible] locum non naturalem ad locum [illegible]
quod sit movetur [illegible] locum non [illegible] sed [illegible] movetur
[illegible] locum et non loco sit [illegible] Ad [illegible] nego [illegible]
[illegible] [illegible] totus motum locatur vel ac quod [illegible]
ad utroque [illegible] est in loco vel [illegible] ad quod
est in loco et sit [illegible] [illegible] ad quod
est in loco [illegible] ipsa [illegible] ad utroque [illegible]
ipsa [illegible] quod non est in loco [illegible] ad [illegible]
[illegible] quod omne [illegible] quod alicubi est in loco est [illegible] ad est quod
in loco [illegible] sibi [illegible] loci hoc alicubi
est. Ad [illegible] nego [illegible] et causa est quia
ut visum fuit in questione non est [illegible] motus circularis
ut sit [illegible] ad questionem [illegible] non [illegible] aliquid
quod ipsius est [illegible] sed forte [illegible] sit [illegible] quod ipsa [illegible]
et hoc [illegible] quod ut [illegible] fuit [illegible] ipsa [illegible]
[illegible] [illegible] solis et non ipsa [illegible] non sed tamen forte motus
eius sit nobis [illegible]. Ad ultimam rationem [illegible] quod [illegible]
[illegible] est de corporibus motis [illegible] sed non est [illegible]
[illegible] de quibus motu circulari tamen in quibus [illegible]
[illegible] ad [illegible] questionem ad hoc ut [illegible] motus [illegible] motus
quod [illegible] motu [illegible] non esset [illegible] quam [illegible]
[illegible] quod movetur eo quod apparet nobis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible]
[illegible] non adversus [illegible] quia ut visum
est celum non [illegible] locatur [illegible] sed non [illegible] admodum
[illegible] movere questionis et celum [illegible] partes [illegible]
sicud et ipsum celum [illegible] suas partes [illegible] ex hoc [illegible] solutio
rationis [illegible] celum [illegible] partes [illegible] vel [illegible] quod
ut dictum est [illegible] non [illegible] partes [illegible] partes [illegible] partes
[illegible] ex quo [illegible] quod [illegible] est id quod dicit sanctus Thomas
celum movetur [illegible] partes [illegible] eo quod [illegible] partes [illegible] quam
[illegible] est in suo toto quia sicud totum [illegible] est totum sic [illegible]
[illegible] est totum [illegible] totum [illegible] [illegible]
[illegible] sit totum et non [illegible] est totum [illegible]
[illegible] non [illegible] sua [illegible] quam [illegible]
motu [illegible] simpliciter quam [illegible] motus non [illegible]
[illegible] non [illegible] sed motus [illegible] et uniformitas
[illegible] motum magis esse simpliciter. Sed ad evidentiam opinionis

anaxagore et ad concordandum cum sit contrarium est sciendum quod aliquid
esse in loco separatus intelligitur dupliciter et sit solum in loco separatus
quod est in aliquo quod potest esse in loco et hoc dicimus esse plenum et aliquid
esse in loco separatus alio modo et esse in loco separatus ...
solum ex eo quia ipsum est contentum extra mixtum ubi in mixto quod
est in loco proprie et isto modo intellexit anaxagoras quando posuit esse
in se quiescere ignis tamen in loco separatus eo quod extra to-
tum [illegible] in mixto quiescit ignis ignis qui ignis potest esse in loco
[illegible] potuit quando sperant suum totum esse in tectum. Verum tamen
in loco separatus eo quod totum est aliquod quiescens et quod
[illegible] [illegible] et intellexit quod ipsa et ideo non discordat opinio
[illegible] ab opinione anaxagore in quod ignis potuit ideo esse locum
separatus quando sperat quod [illegible] esse in mixto et contiguum [illegible] potuit
ideo esse locum quando separatus ... quod ipsa non potest tamen esse
quiescens. Sed videtur quod hoc [illegible] sit ... ut visum est opinio
tamen anaxagore magis potest esse probabilis quia opinio [illegible] cum quod
ratione loci est contigue locum tamen quod ratione loci est ... corpus
nostrum locatum quiescit ubi movetur hoc non est dubium quod duo
magis quando sperant quiescere ignis quando totum hoc [illegible]
[illegible] ad rationes quales ad primam dicitur primo negando
consequentiam et causa est quia ut visum est non omne corpus in loco ubi
dicitur secundo concedendo consequentiam quia potest esse ubi separatus [illegible]
sperat non sit in loco potest esse in loco separatus ad minus dum
[illegible] — Ad 2am respondetur dicendum primo negando consequentiam
et causa est quia non est ubi ratione motus ipsum esse in loco
[illegible] forte sit ratione motus tamen ubi [illegible] dicendum secundo conceditur
consequentia ut dicitur potest ubi separatus — Ad 3am dicitur negando con-
sequentiam assumptam et causa est quia ipsa sua sperat neque est
gravis neque levis et ideo forte neutrum esse non esse esse
alicubi modo ubi [illegible] non ... aliquod locum potest [illegible] solum se-
paratus quia non habet locum potest [illegible] dicitur ad aliud [illegible]
Sed ad aliud [illegible] dicitur negando consequentiam [illegible] hoc est ideo ali-
cubi est quia alicubi esse est ... diffinitio loci [illegible] sequitur
hoc est [illegible] hoc est ... corpus est [illegible] alicubi
ubi in loco locus ... alicubi esse ubi in loco esse [illegible]
in loco [illegible] admittit et [illegible] non ad [illegible] hoc alicubi [illegible]
monstrando [illegible] sperant ... ad est quod [illegible] alicubi
est ubi in loco et sit de questione [illegible] et cetera

28

Consequenter queritur

Utrum sit possibile vacuum esse in rerum natura et arguitur

quod sic rationibus antiquorum rarefactio est ergo vacuum est [illegible]
est [illegible] ... et ad experientiam [illegible] et quia [illegible] non [illegible]
[illegible] corpus rarefactum occupat maiorem locum quam [illegible] et si sit
queritur an tunc [illegible] hoc rarefactum recedit [illegible] rarefactio ubi
non si non recedit sequitur penetratio dimensionum si recedit queritur tunc
de partibus [illegible] aut ille partes recedentes recipiuntur
in plenum ubi in vacuum si in vacuum habetur propositum si in plenum
sequitur dimensionum penetratio. 2° sic motus localis est ergo va-
cuum est [illegible] ... ad experientiam et quia [illegible] non [illegible]
locatur ubi recipi in vacuum ubi in plenum si in vacuum habetur
propositum si in plenum ergo sequitur dimensionum penetratio. 3° con-
densatio est possibilis ergo vacuum est possibile [illegible] est [illegible] [illegible] hoc
[illegible] ... non [illegible] [illegible] mouet [illegible] quo
[illegible] queritur [illegible] recipiunt in possibile patiens ubi in plenum
si primo habetur propositum si 2o ergo ... sequitur penetratio dimensionum
quod duas partes recipiunt [illegible] in eodem loco. 4° sic
augmentatio est possibilis ergo vacuum est possibile [illegible] notum est experimento
[illegible] et [illegible] ... sit [illegible]
ad [illegible] alia [illegible] quo [illegible] quod [illegible] hoc aliud recipi in
[illegible] vacuum ubi in plenum si primo habetur propositum si 2o sequitur penetratio
dimensionum. 5° sic [illegible] est levis ergo vacuum est causa [illegible]
ad experientiam [illegible] quia [illegible] non [illegible] alio [illegible] esse levius nisi
quod partes [illegible] vacuitas includit et [illegible] est [illegible]
In oppositum est philosophus [illegible] non esse possibile
vacuum [illegible] — Circa istam [illegible] opinionem antiqui diversas
opiniones habebant de vacuo [illegible] quod [illegible] vacuum simpliciter
esse propter salvationem motus localis [illegible] [illegible] [illegible] quia
non videtur possibile posse salvare motum localem in pleno sine dimensionum
penetratione. Alii probabant vacuum propter salvationem motus rarefactionis
quod non videtur posse salvare rarefactionem sine penetratione dimensionum
aut [illegible] ... si [illegible] vacuum [illegible] eo quod [illegible]
rarefacta [illegible] occupant maiorem locum ut dictum est quia [illegible]
[illegible] necessarium est ut videtur propter rarefactionem [illegible] ubi [illegible]
partes [illegible] corpus esse simul in eodem loco ubi [illegible]
[illegible] alii ponunt vacuum non esse simpliciter [illegible] vacuum [illegible]
salvandum motum condensationis ubi augmentationis [illegible] non [illegible] videtur
non esse possibile [illegible] condensationem motum augmentationis [illegible] [illegible]
ponentes porositates [illegible] in quibus recipiuntur partes condensati ubi
partes [illegible] [illegible] aliqui due partes condensati ubi alia
penetrabitur [illegible] sic [illegible] propter salvare experientiam antiqui ponunt vacuum
esse simpliciter ubi [illegible] quod [illegible] [illegible] probabat [illegible] experimentum
est illud quod solum [illegible] repletum [illegible] [illegible] [illegible]

capit non repletur utribus. Sed huius experimentum non capit declarationem nisi ponantur
porositates vacue in utribus; igitur ille porositates vacue sunt ponende. Sed
experimentum est illud quod repletum dolium cineribus tantum capit de aqua
quantum capit nullis repletum cineribus. Sed huius experientie non videtur
posse signari causa nisi vacuum [illegible] ut dictum est. Sed ista opinio
tamen est contra experientias quia sunt corpora [illegible] tenentia sine corporibus [illegible]
[illegible] quod [illegible] non [illegible] est necessarium vacuum esse non secundum possibile
aliquid necesse esse vacuum simpliciter [illegible] quid et [illegible] ergo [illegible] philosophus
dicit quod si sit vacuum eo quod sicut visum est [illegible] ultimam [illegible]
quod vacuum esse non [illegible] salvare motum localem et motum rarefactionis
et compressionis quod si esset vacuum, si esset locus, ipsum esset dimensio separata
non in [illegible] huius [illegible] est, quod locus non est talis dimensio separata.
Secundo si vacuum esset hoc maxime esset [illegible] ut dictum est quod vacuum
esset locus. Sed consequens est falsum, quia ratione loci est habere continentem
salvationem aut corporum locatorum; sed non est possibile vacuum [illegible]
corporibus ut salvativum loci eo quod non est. Tertio arguitur ad conclusionem:
si vacuum esset, sequeretur aliquid esse [illegible] sed hoc consequens est
falsum, et tenet consequentia ex hoc quod huiusmodi vacuum si esset aliquis distantie
lateralis; sed omnis distantia quantitas est [illegible] non sit quantitas [illegible] sed huiusmodi quantitas
non est sine aliquo. Quarto ad idem: vacuum est, igitur vacuum est ens.
Sed consequens est falsum [illegible] quod quantum esset demonstrative hoc ens
vacuum non est [illegible] vacuum [illegible] est et tenet consequentia [illegible] quod contrariorum
[illegible] contrariorum [illegible] sed vacuum non est ens, igitur
vacuum non est. Ad idem arguitur [illegible] experimento: nam clepsedra
aqua repleta foramine tamen superiori obstructo non emittit
aquam per foramina inferiora, et si [illegible] fuerit simile motum aque
[illegible] aliam experientiam [illegible] si [illegible]
[illegible] magis [illegible] et [illegible]
[illegible] per anhelitum [illegible] aqua [illegible]
[illegible] Sed huius experientie non videtur
posse assignari ratio nisi vacuum. Ad idem est experientia [illegible]
sicut partes follis ad invicem [illegible] quod nullus possit sub-
intrare aer [illegible] follis [illegible] potest levari ad
se invicem; sed hoc non esset nisi [illegible] natura vacuum abhorret.
[illegible] dicto huius quod
[illegible] primo [illegible] et [illegible] huius [illegible] ad [illegible] qui dicit
natura [illegible] abhorret vacuum quod [illegible] partes celi [illegible]
[illegible] implendo vacuum [illegible]
[illegible] naturam vacuum abhorrere.
Contra istam conclusionem [illegible] arguitur [illegible] esset
[illegible] quod aliquis motor posset movere ad motum resistentibus [illegible]

[illegible] et per totum spatium quod tamen id mobile per id spatium in nullo
tempore movetur; sed hoc consequens est falsum et contra philosophum. [illegible]
[illegible] quod [illegible] non ubi [illegible] sunt magnitudo
tempore motus quod ad [illegible] si spatium est divisibile motus
et tempus erunt divisibilia [illegible] antiquo
ut dicit [illegible] productiones [illegible] quod sunt due tabule
valde plane in motu [illegible] sic quod incipiat aliquis levare
[illegible] tabularum [illegible]
[illegible] incipit levare; ergo nunc non elevat et in instanti post hoc e-
levabit; tenet consequentia ab exposito ad exponentes. Et sic illa nunc
non elevat et in instanti post hoc elevabit; ergo ille due tabule
distant in nunc et in instanti post hoc distabunt; sed illo [illegible]
quero [illegible] in motu post hoc ille aer sit motus ad
medium illarum tabularum vel non; si non, ergo in instanti post hoc erit
vacuum in medio illarum duarum tabularum, quod est contra [illegible]
si non, ergo tempus erit antequam aer [illegible] ad medium illarum
tabularum, et per consequens [illegible] vacuum in medio illarum
~~illarum tabularum ergo [illegible]~~ si aer in instanti post hoc non
est motus ad [illegible] illarum tabularum, ergo [illegible]
[illegible] ergo antequam aer moveretur ad [illegible] erit vacuum [illegible] sed si
dicatur quod in instanti post hoc aer non [illegible]
possibile [illegible] est [illegible] post hoc; ergo in nullo tempore aer
movebitur ad medium illarum tabularum, et tamen aer non [illegible]
[illegible] quia non [illegible] resistentia [illegible] ergo
sequitur quod aer movebitur per totam magnitudinem [illegible]
[illegible] tabule et medium ipsius [illegible] in nullo [illegible]
et non fuit [illegible] Secundo arguitur [illegible]
et ponatur lapis quadratus qui incipiat moveri [illegible]
[illegible] sic quod lapis incipit moveri; ergo nunc [illegible]
loco et in instanti post hoc erit in aliquo alio loco [illegible]
ab expositis ad exponentia [illegible]
[illegible] in instanti post hoc [illegible] lapidem moveri
ad medium [illegible] loci ubi [illegible] si non, ergo [illegible]
loci [illegible] aut in illo tempore in medio [illegible] loci [illegible] vacuum
aut non [illegible] quod sic [illegible] possibile [illegible] aliquis motus
esse [illegible] per totum spatium qui tamen in nullo [illegible]
est tempore. Secundo principaliter arguitur sic [illegible] vacuum esse,
scilicet quod aliquis posset impedire [illegible] constellationem [illegible]
[illegible] quod [illegible] si ipse non impediret [illegible] vel quod
[illegible] posset facere quod aliqua constellatio [illegible] quod non
fieret [illegible] alia [illegible] sed consequens est falsum ut [illegible]

astrologos et quod dicitur contra haly qui sic loquitur contra [illegible] loqui
theologice dicitur quod non est contra potest impedire actiones stellarum
potest quod bene disponere se ad hoc ut melius possit sus-
cipere earum influentiam stellarum et ideo est intelligendum dictum
thome qui dicit quod sapiens dominabitur astris scilicet non impediendo sed
sibi melius disponendo. Sed contra convenit quando [illegible] posito quod ignis
et aer includantur in uno vase [illegible] spisso et forti et quod
ignis habeat se ad aerem in proportione sexquialtera et sic vas
adeo forte quod [illegible] ignis adiungente incluso non sufficeret
corrumpere vas illud [illegible] isto posito [illegible] est igne corrumpere tunc
aerem quo posito queritur [illegible] locus huius aeris [illegible] vacuus
vel non si sic habetur propositum si non ergo aliquid replet locum aeris
corrupti de quo replete queritur quid sit vel est aer vel ignis non
ignis quia tunc ignis rarefieret [illegible] et per consequens
corrumperetur et totum vas sit remaneret vacuum quod autem ignis
corrumperetur patet quia ignis ad suum esse [illegible] rarefactione
[illegible] quod si rarefieret utique corrumperetur ergo si vas totum
igne repleretur ignis rarefieret [illegible] debita
sibi nec aer replet locum quia si sic aut hic est aer inclusus
vel exterior non inclusus quia [illegible] secundo quia
tunc oporteret [illegible] vas [illegible] corrumpi vel [illegible] penetratio
dimensionum sed nunc potest dari non dimensionum penetratio quia hoc
est impossibile [illegible] huius nec [illegible] corpus quia queritur [illegible]
[illegible] vas se ipsum corrumpit vel aliquid aliud
[illegible] corpus non potest quia nec se ipsum corrumpit sed magis
[illegible] corporum aeris inclusi vas [illegible] se ipsum non
potuit corrumpere et tamen [illegible] virtutis sic vas [illegible] corpus
aeris inclusi sicut [illegible] si autem corpus aeris illud
vas se ipsum non corrumpit nec ipsum se ipsum corrumpit post corruptionem
aeris inclusi si autem [illegible] corrumpens vas tunc
queritur vel [illegible] corrumpens est ignis inclusus vel aer existens
vel virtus celestis [illegible] non potest quod huius
[illegible] fuit [illegible] secundo quia aer existens vas
[illegible] non est maioris virtutis post corruptionem aeris inclusi aer exi-
stens non sufficit corrumpere vas [illegible] corruptionem aeris
aliqui [illegible] quod vel aer existens esset fortius vel vas esset
debilius [illegible] corporum aeris inclusi quorum [illegible]
[illegible] quod si sic queritur [illegible] virtus [illegible] que
[illegible] si aer non esset corruptus vel [illegible] non potest [illegible] non
[illegible] aerem [illegible] super [illegible] vas quod si aer non esset [illegible]
vas habebit maiorem resistentiam [illegible] quod ratione [illegible] constellatio
non corrumpet si aer non esset corruptus eadem ratione nec corrumperet
post corruptionem aeris inclusi quod autem constellatio [illegible]

maiorem virtutem post corruptionem aeris inclusi quam ante [illegible]
[illegible] hoc ut [illegible] quod [illegible] ipsius non [illegible] ut [illegible] quo
ad ipsa quod [illegible] nullatenus [illegible] virtus fortificatur [illegible]
[illegible] illorum [illegible] si autem dicitur quod est [illegible] constellatio quod illa [illegible]
[illegible] si aer non esset corruptus in vase [illegible] tenetur [illegible]
[illegible] qui clausit ignem et aerem in vase fecit talia [illegible] constellationem
quam [illegible] si ignem et aerem in vase non clausisset. Sed ad
[illegible] [illegible] ratione [illegible] in vigore
precedens. Prima forte ad dicendum [illegible] ignis non corrumpet
aerem [illegible] stabunt simul [illegible] vase [illegible] corrumpere sed id non [illegible]
quia [illegible] [illegible] et [illegible] super ipsum vel [illegible]
est ei [illegible] et ut impediat [illegible] vel [illegible]
[illegible] quia non est [illegible] quo ad
singulas eius partes [illegible] quam ad ultimam quod dicitur forte quod
quod hic aer est indispositus ut corrumpatur ab igne sed non [illegible] quod si [illegible]
est [illegible] huiusmodi corporis non dispositus [illegible] queritur autem est
[illegible] inclusus vel aer inclusus vel vas vel aer existens
vel virtus celestis non potest quod tunc [illegible] se ipsum [illegible]
[illegible] quod non est a [illegible] quia [illegible] sibi ipsi non
resistit nec vas est impeditivum huius actionis [illegible] quia non maioris
virtutis est hic vas non [illegible] quam ipsum esse [illegible] sed
[illegible] non impediret ut [illegible] ut non [illegible]
impediret. Et sic ratione [illegible] existente vel aer incluso
[illegible] ratione quod non [illegible] virtus est hic aer inclusus in vase [illegible]
quam vase non [illegible] hic aer non posset resistere nec impedire
corruptionem sine [illegible] impedire corpus vasis non [illegible]
[illegible] istis [illegible] quia si ad [illegible] esset impeditum
huius corporis aut est indispositum hoc magis esset [illegible]
[illegible] in [illegible] tenet [illegible] sed hoc [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] differentia [illegible] quod [illegible]
[illegible] ut [illegible] quia [illegible]
ad quod [illegible] est quod [illegible] istis [illegible]
[illegible] constellationes et [illegible] constellatione
et tenet [illegible] quod vas [illegible] vel non [illegible] quod [illegible]
[illegible] constellatio que non esset vase non [illegible]
et [illegible] constellatio non [illegible] apto
[illegible] et quia [illegible] stat [illegible]
vel non [illegible]. Aliter dicitur [illegible] quod [illegible] vas illud
corrumpi [illegible] sed a vacuo sed id ut [illegible] exclu-
ditur quod [illegible] non [illegible] aliquem posse [illegible]
sed illud [illegible] est [illegible] et absurdum quod si id non [illegible] ut est sit nichil
[illegible]. Sed quia [illegible] [illegible] [illegible]

et minor quia in ratione huius expositionis videtur concedere oppositum dicto
dicitur quod talis non intendit concedere nisi ratione huius concessionis vacuum
non est locus et tamen verum est quod sunt opposita secundum intentionem philosophi in dicta
concessione quod si talis sit secundum locus est solum sunt contradictoria
ut dicit ratio huius et parte vacuum est locus et vacuum est solum sunt
contradictoria et vacuum est et ad quam sunt est et vacuum
non est et concessa positione vacuum est locus secundum hec duo
concessione vacuum ut est vacuum est id sed tamen solum huius vacuum
non est locus stat bene positis huius vacuum est. Sed si sit dubium
utrum una quia sicut prius dictum est quod secundum exclusionem posita vacuum est
locus secundum vacuum et aliquid sit extra vacuum et secundum vacuum
est aliquid quia non sit extra secundum quod illa non esset ex eodem
vacuum est et tamen vacuum non est non oportet quod dicte forte contra
includere sicut et prius. Ideo ponitur esse modus ad solvendum rationes
philosophi et dicitur quod talis concedit quod non sit dare vacuum
per tempus longum sed est dare vacuum breve et momentaneum
Sed ad rationem [illegible] videtur [illegible] ad [illegible]
[illegible] per dicta quod aliquid non [illegible] vacuum [illegible]
[illegible] quia partes [illegible] non sit nec est [illegible]
si [illegible] non abhorret vacuum vel non [illegible] vacuum quod [illegible] non
abhorret vacuum quia abhorret omnem [illegible] vacuum
[illegible] non [illegible] [illegible] videtur breve quod non omnem [illegible] ali-
qualiter abhorret non tamen sic abhorret quin [illegible]
ut [illegible] aliquorum aliorum. Istis non obstantibus
non est [illegible] aliquo de vacuo [illegible] actorum et passi-
vorum [illegible] et [illegible] ad rationes huius vacuum
ponentis. Ad primam [illegible] et [illegible] [illegible] dicitur primo
[illegible] quod sicut due tabule sint adinvicem
coniuncte quod [illegible] sit medium et agens [illegible]
sufficit elevare et disiungere [illegible] tabulas abinvicem
secundum lineas eque distantes et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aer coniunctus aque [illegible] nullam [illegible]
[illegible] sursum elevare sit aque elevare et sic [illegible] quod aer
[illegible] aque coniunctus non [illegible] sursum levari sit aque elevare
[illegible] de tabulis adinvicem coniunctis [illegible]
quia coniungitur aer aque quod nullatenus [illegible] ab alia [illegible]
secundum [illegible] quod sit secundum lineas eque distantes. [illegible] si agens
[illegible] huius tabulis non [illegible] elevare sit [illegible] tabule in-
cipiunt distare et [illegible] distarent plures eque distantes
sed incipit distare plures [illegible] sequitur esse [illegible] quod [illegible]
agens [illegible] super unam tabulam sufficit eam levare

[illegible] non [illegible] [illegible] quia [illegible] nulla est pars primo distans
vel partes primo distantes [illegible] quibuscumque partibus distantibus dantur
alie partes distantes [illegible] fuerint partes distantes [illegible]
non est dare aerem primo motum ad partes primo distantes sed
quandocumque aere moto prius aer movebatur quod [illegible]
[illegible] et dicte [illegible] [illegible] alique partes [illegible] duarum
tabularum distant aliqua distantia [illegible] forte nulle partes harum
duarum tabularum aliqua distantia [illegible] distantia et [illegible]
[illegible] aliquas partes aeris [illegible] ad distantiam tabularum
[illegible] forte nulle partes ad aliquam distantiam [illegible]
[illegible] [illegible] Sed [illegible] quomodo [illegible] repugnat [illegible]
[illegible] videmus tabulas adinvicem coniunctas et posse levari ab
agente [illegible] vel secundum distantiam linearum eque distantium [illegible]
distantiam [illegible] dicitur quod huiusmodi experientiam [illegible]
[illegible] [illegible] expositione secundum quod [illegible] fuit in [illegible]
[illegible] experientiam [illegible] quia videmus aerem non posse levari
[illegible] aque [illegible] aqua esset levata secundum quod [illegible] de tabulis
non est quod [illegible] tabule adinvicem coniungentur forte quod aliquod
agens [illegible] aer medius et [illegible] huius aeris
[illegible] hee due tabule [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aerem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod melius et facilius est [illegible] si nullus esset
aer interceptus in medio tabularum agente [illegible] quod
ad levandum esset sufficiens facilius et levius esset [illegible]
expellere aerem [illegible] ipsum [illegible] quod resistit motui [illegible]
[illegible] non resistit motui levationis ut motui [illegible]
[illegible] tabularum quia [illegible] difficilius est quia [illegible] aerem [illegible]
[illegible] expellendo [illegible] quo mediante [illegible] vacuum [illegible]
et tabulam levare. Aliter dicitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adinvicem [illegible] [illegible] et [illegible] quia
[illegible] aer non [illegible] tamen aliqua resistentia [illegible]
aer [illegible] ab intelligentia non [illegible] [illegible] hoc est
ad [illegible] medium illarum duarum tabularum et sic [illegible] et [illegible]
est [illegible] quo [illegible] quod [illegible] aer non [illegible] resistentia et
[illegible] [illegible] et [illegible] est quia si [illegible] esset quod esset ab
[illegible] infinita velocitate [illegible] sursum
[illegible] aerem coniunctum aque [illegible] aqua infinita
velocitate ascenderet sursum [illegible] aqua non [illegible] resistentia
quod [illegible] sursum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] distantiam hoc [illegible] [illegible] sunt nova [illegible]
huius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapidem
quadratum ipsum non posse moveri [illegible] vacuum [illegible]

cum aere superiori seu ignea sive ignee non tamen aer [illegible] quod aer eo
ingrediens lapidi apte [illegible] fiet in motu moto lapide
hoc tamen est falsum et est suppositum quod [illegible] in motu lapidis aliquae partes
aeris ingrediuntur lapidi et cum eo moventur motu deorsum et hoc non
est magis mirum quam aquam ingredientem aeri moveri sursum
ad motum aeris et sic patet [illegible] in illo procedit. Ad 2m dicitur breviter
et faciliter [illegible] non tamen [illegible] aliquis potest impedire
constellationum [illegible] futurorum vel potest facere aliquam constellationem evenire
quae non eveniret si non ageret [illegible] dupliciter [illegible] quod aliquis
possit hoc evenire quod constellationum evenienda eveniret vel facere constellationem
non evenientem evenire vel sic quod hoc [illegible] possit impedire constellationis
futurum vel facere effectum aliquem evenire qui non eveniret si ille non ageret
[illegible] [illegible] et impossibile [illegible] nec ille [illegible] potest
impedire eclipsim solis aut [illegible] aut aliam coniunctionem vel
aliquis homo potest impedire [illegible] [illegible]
[illegible] constellationum non posse evenire. Secundo modo [illegible]
[illegible] motus solis in signis septentrionalibus [illegible] constellatio
[illegible] calidum in signis inferioribus [illegible] quibus effectus [illegible]
potest impedire quod [illegible] loco frigido [illegible] solis
producitur sic motus solis in signis meridionalibus [illegible]
in signis inferioribus [illegible] effectus [illegible] impedire [illegible]
calidum ut [illegible] supra caelestia [illegible] quia nisi sit [illegible]
[illegible] quod impedire [illegible] liberum arbitrium [illegible] quod constellatio
vellet facere [illegible] non [illegible] quod non ageret
[illegible] [illegible] totum supercaelestium. [illegible] Ad 3m
dicitur admisso casu [illegible] quod aer contraheretur vel non
[illegible] medium [illegible] ignem [illegible]
[illegible] hoc [illegible] totus ignis corrupti et [illegible]
[illegible] quod in vase inclusus [illegible] corrupto rarefiet [illegible]
[illegible] sive fortius [illegible] et tamen est [illegible]
pugillo aeris [illegible] pugilli ignis [illegible] hoc [illegible]
[illegible] casu supposito [illegible] aeris inclusi ignis non rarefit
[illegible] condensari quod loco [illegible] pugilli aeris erit [illegible]
pugilli ignis [illegible] ignis [illegible]
[illegible] vacui [illegible] supposita [illegible]
[illegible] Aliter dicitur
ad argumentum 2m [illegible] calidum [illegible]
ignis et aer inclusi in vase non [illegible] non [illegible]
[illegible] et adiungeretur dicitur [illegible] quod
quod hic aer [illegible] non sit impeditus et adiungeretur [illegible] quod hic aer
non [illegible] nec [illegible] nec [illegible] nec [illegible]

[illegible] omnibus [illegible] ut in casu supposito [illegible]
[illegible] caelestia et regulata [illegible]
non [illegible] quae [illegible] non [illegible]
ut dictum est supra [illegible] possibile aliquam constellationem impedire
vel non impedire [illegible] illo [illegible] supposito [illegible]
caelestium [illegible] [illegible] quos [illegible]
[illegible] quod [illegible] posse [illegible] [illegible] astrologiae
et supposita quod [illegible] homines sit [illegible] vel non
[illegible] constellationis si [illegible] quae
[illegible] si non [illegible] vel non si non [illegible] supposito impotens
libera [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible]
constellationes [illegible] supracaelestium si [illegible] constellationem
hoc dicitur non [illegible] quia [illegible] constellationes [illegible] effectum
et [illegible] non potest [illegible] constellationis et si [illegible] constellationis
[illegible] effectum [illegible] corporis aeris inclusi in vase
[illegible] non [illegible] constellationes supracaelestes
et [illegible] vel non [illegible] liberum arbitrium vel [illegible]
non [illegible] admodum [illegible] Pro hoc [illegible]
[illegible] [illegible] quod partes [illegible]
corporis [illegible] cedunt et quod [illegible]
[illegible] vel non [illegible]
quod vel cedunt vel [illegible] [illegible]
aliquam [illegible] ita quod [illegible] sicut
rarefit [illegible] condensatione [illegible]
caelum non [illegible] motum rarefactionis [illegible] Confirmatur
dicitur ad 2m [illegible] [illegible] quod partes
cedunt et [illegible] [illegible] et [illegible] con-
densatione [illegible] quem [illegible] ut [illegible] caeli extensio. Ad 3m
[illegible] [illegible] admissa [illegible]
[illegible] quod condensatio [illegible] [illegible]
[illegible] an ille [illegible] recipitur [illegible]
dicitur quod ille partes recipiuntur [illegible] non
[illegible] quam [illegible] [illegible] partem
non sit [illegible] [illegible] per solam [illegible]
[illegible] Ad [illegible] non [illegible] et [illegible] dicitur
quod [illegible] fit per [illegible] partes
recipiuntur [illegible] et non [illegible] sal-
[illegible] Ad [illegible] concesso [illegible] non [illegible] et [illegible]
non [illegible] non [illegible] gravia aut levia quia
includunt [illegible] vel [illegible] quia habent
formam aptam moveri sursum vel deorsum [illegible]

29

[C]onsequenter queritur

Utrum aliquis motus possit fieri in vacuo et
arguitur quod sic nam aliqua moventur in vacuo si esset in vacuo
possibile est fieri motum si esset. Consequentia patet quia motus talis est ad quem
et antecedens apparet auctoritate commentatoris quarto huius commento 4°. Dicit si vacuum
esset aliquid possibile moveri in ipso. 2° sic mixta moventur in vacuo
si esset ergo etc. Consequentia patet ut prius et antecedens probatur quia mixtum in vacuo
si esset haberet omnia sufficientia et non impedientia ad mixtum movendum
in vacuo si esset. Consequentia patet ut prius et antecedens probatur nam sufficientia ad
motum est contrarietas compositorum agentium adversitatum cum
debita approximatione contrariorum ad invicem sed in mixto sive quod
esset esset huiusmodi contrarietas compositorum mixta cum debita contrariorum
approximatione igitur. 3° sic quod equali velocitate et in equali mensura
aliquod pertransiret totum et medietatem sed consequens est falsum et impossibile
quod in equali tempore mensura pertransire totum est duple velo-
citatis ad motum quo pertransitur medietas eius magis ... mediate
mensura ut apparet septimo huius. Sed consequentia probatur quod ponatur quod sint
duo lapides a et b equalis gravitatis et sic equales et sit
a in concavo orbis lune et b in medio inter centrum et concavum orbis
lune et nihil sit impediens motum vacuo excepto sit
quod vacuum sit a concavo orbis lune usque ad centrum quo posito
queritur tunc a et b equali velocitate descendent versus centrum mundi a
non. Si non sed ergo quod potentia dupla est distantia a centro mundi
ad distantiam ipsius b et in eodem instanti incipient moveri quod
in quo sic et per eodem in instanti contingit centrum tunc sed
ergo potentia si non et b prius veniret ad centrum mundi quam ipsum a sed
hoc non esset nisi fuisset motus tardior a quam b in a et b mo-
vebuntur. Contra si sit sic quod nullus motus esset naturalis immo
omnis motus esset violentus sed hoc consequens est falsum et consequentia similiter
probatur et consequentia patet quod omnis motus fit per medium impediens per medium
et non naturaliter in violente in motus et motus violentus etiam
consequentia apparet secundo celi quod motus naturales in fine sunt velociores et
contra motus naturalis tanto est velocior et ergo sed in vacuo si esset
esset motus violentissimus igitur etc. Ad oppositum arguitur si in vacuo
possibile esset motus sic quod aliquod posset moveri tanta velocitate in pleno
sicut in vacuo sed illud consequens est falsum quod ex illo sequitur sic dicto omnium
istarum propositionum. Consequentia patet et sit a mobile quod non aliquanta velocitate
mutetur in plenum b velocitate tunc arguitur sic in medio per sit
diffusius per rarefactionem ut a possit moveri in medio b velocitate in tanta
velocitate medio et in tanto medio quanta velocitate movetur in vacuo consequentia
patet quia ex opposito consequentis cum alia premissa infertur oppositum alterius

premisse et antecedens apparet auctoritate philosophi quarto huius ubi vult quod nulla
est maxima raritas quam est in medio per rarefactionem immo quantacumque ipsius
data raritate contingit dare maiorem. Secundo quod motus
et mobilia sunt duplicia quedam simplicia quedam composita
composita sunt duplicia quedam equalia quedam inequalia moto
de motu simplicium forte patebit in questione sequenti sed
de duabus aliis autem patebit in proposito. Primo sed quod mixta sive
equalia sive inequalia moventur in vacuo ut sic esse sive composita
alicuius corporalis ubi cum contraria alicuius corporalis specialis
specialium contrarietate sed hoc non dico ubi contrarie ad motum specie
contraria propria per equalem influentiam sed quod potentie celo applicabiliter
corpori celi sidera agere nisi ista influxa mote motum et lune
ubi non ista superiora contraria per immediatum assistentiam sic
motum quod contraria componi cum cetero effectum producere et non solum ad
per motum et lune. Item sciendum quod non potest non sic possibile
vacuum esse contrarium ut magis apparuit potest tunc per possibile sup-
ponere vacuum esse et hoc supponitur ubi sed quod supposito sicut
premisse ergo supposito corpora celestia cum aliis influentiis sive
equales influentias per motum et lune non potest fieri motus alterationis
in vacuo simpliciter. 2a ergo quod cetera supposita nullus potest
fieri motus alterationis in vacuo sed quod. 3a supponitur tamen per
contrarie sed equalem influentiam non potest per motum et lune sed per
mediatam assistentiam possibiliter fieri motum in vacuo simpliciter alterationis
contra stante equali influentia contra dico quod mixtum potentia
in vacuo sed quod motum localem. 4a stante equali influentia
non est possibile moveri quod mixtum motu locali in vacuo simpliciter
probatur. 3° quod sic nullum esset lumen cum aliis influentiis contra
prime non agerent sed influentiam motus et lune consequentia non est
et antecedens patet quod lumen non est nisi quo illuminante ubi illuminoso sed
nihil esset illuminare si esset vacuum simpliciter. 2° sic sit sic quod
agens agit et non agit per contrarium sed id consequens est falsum et
contra agentis naturalis quod agentia naturalia propter agunt
per contrarium ut sequitur hoc videlicet esse primo de generatione consequentia patet
quod ex quo esset vacuum simpliciter corpora supercelestia ut contra
sed quia tamen agens agit in aliquod distans per contrarium in medio
agit sed consequens falsum et ideo ratio agentium naturalium consequentia patet
supposito quod aliquod sit mobile ubi alterabile in medio etc. quod precise
est alterabile a corporibus supercelestibus supposito quod ubi sit inter speciem
actorum et passivorum in solum id alterabile tunc etiam est distantia inter
corpus celeste et id alterabile et nihil corporum est medium et per te virtutem
agit in reliquum igitur etc. Ad dicendum ergo supponitur primo quod
supponitur ut posse moveri in elementis corporibus sive celestibus sive influentiis

Et ideo quod est simpliciter primo quod accidens non educitur et ideo dicitur
factor effectum quem ipsum facere potest et ideo ratio non valet cum quod est [illegible]
predicatam in questione super 2o huius de quo queritur tamen homo generat hominem
et sol cum quod si non esset dicta sic esset apud polos sic alterationum in generatione
mixtis inferioribus virtute sic celesti non generatur et ideo quod est
generatio [illegible] [illegible] primo de celo et 2o huius quod homo generat
hominem et sol et 2o huius dicitur quod motus corporum [illegible] in via istorum
inferiorum et primo de generatione dicitur quod latio solis in obliquo circulo
est causa generationis et corruptionis istorum inferiorum et primo meteororum quod ista inferiora
[illegible] cum lationibus supercelestibus ut totum mixtum in generatione
et [illegible] et 2o celi dicitur quod si celum non esset non moveretur [illegible]
non moveretur [illegible] non haberent [illegible] [illegible]
[illegible] tamen magis [illegible] 3o huius de quo queritur [illegible]
an ad actus esse accidens naturale possit se solo aliquem effectum [illegible]
ducere [illegible] consilia media [illegible] 2o quasi super eadem
fundatur radice. 2um 3o queritur sit naturale polo [illegible] in [illegible]
[illegible] in vacuo et [illegible] influentia [illegible] [illegible]
polo [illegible] inequalitas [illegible] corrumpat [illegible] [illegible]
polo [illegible] motum simpliciter alterationis contra non est quod [illegible]
oppositum et [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] experientie [illegible] et sufficiens [illegible]
[illegible] sit [illegible] Sequitur [illegible] [illegible] quod [illegible]
simpliciter [illegible] motum alterationis [illegible] motus alterationis [illegible]
[illegible] motus alterationis contra [illegible] oppositum [illegible]
et [illegible] quod motus augmentationis [illegible] [illegible] quia
motus [illegible] de quo [illegible] [illegible] motum augmentationis
3o si aliqua virtute potest fieri motus alterationis in vacuo simpliciter
similiter eadem virtute potest fieri motus augmentationis in eodem sed
[illegible] ex quo [illegible] Sequitur [illegible] [illegible] quod plante
aut alia animata [illegible] [illegible] in vacuo [illegible] quod potest
[illegible] motus generationis et potest [illegible] motus plante [illegible] quod plante
[illegible] motus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
plante [illegible] sufficiens [illegible] generationis et [illegible] sufficit [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
3o [illegible] sit [illegible] sufficiens [illegible] motus localis
in vacuo in quo [illegible] [illegible] in vacuo non [illegible] localis [illegible]
[illegible] quod [illegible] sufficientibus [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] sufficiens [illegible] motus
[illegible] est debita [illegible] [illegible]
[illegible] debita [illegible] quod si non esset [illegible]
debita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] et [illegible] quia [illegible] [illegible] et [illegible]
quia si auferrentur [illegible] non [illegible] et [illegible]
sufficienter supposita [illegible] huius quod velocitas motus sequitur
[illegible] et [illegible] vel saltem sic aliqua velocitas que
[illegible] est [illegible] et sic [illegible] [illegible]
[illegible] locis [illegible] eadem 3o et [illegible] [illegible] quolibet
ad ductum. [illegible] 3o queritur sit anima [illegible] non potest movere
motu volationis in vacuo [illegible] [illegible] potest movere quod non
in vacuo [illegible] quod [illegible] motus volationis
est [illegible] motus et [illegible] motus volationis [illegible] quod
aer [illegible] [illegible] quo [illegible] sufficit [illegible] et volat [illegible] si non esset
aer [illegible] quo [illegible] alas suas [illegible]
non volaret [illegible] non est et [illegible] [illegible]
[illegible] volare [illegible] quam nulla [illegible] [illegible]
[illegible] sic [illegible] quod si visio fieret per speciem [illegible]
[illegible] nulla posset fieri visione in vacuo et [illegible] quia in vacuo
[illegible] susceptivum aut receptivum [illegible] [illegible] [illegible] non potest
[illegible] visione [illegible] visio fiet per speciem [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] in vacuo [illegible]
Contra [illegible] [illegible] sit in vacuo [illegible] quod planeta potest movere
motu alterationis [illegible] 2a [illegible] quia [illegible]
[illegible] et [illegible] sit [illegible] planeta [illegible] quod potest [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] non [illegible] [illegible]
alteratione [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] sit vacuum et fiat planeta planetata [illegible]
[illegible] est [illegible] planeta [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] quod [illegible] planete [illegible] et [illegible]
[illegible] b. [illegible] est quod [illegible] a sufficit sibi [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] b [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] non sufficeret sibi [illegible] b et [illegible]
[illegible] a super [illegible] [illegible]
b. [illegible] equalem [illegible] eandem [illegible] et super
b [illegible] [illegible] quod fit si totus motor movet
totum mobile [illegible] aliquam [illegible] motor medietatem mobilis movebit
[illegible] eandem [illegible] et [illegible] motor movebit
[illegible] motum et [illegible] et sic [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] habet aliquam
[illegible] aliquam sibi [illegible] in b quam [illegible] potest

attrahere in vacuo sed totum a attrahit b totum in spacio
2o planta impedita aere nutrimentum potest attrahere nutrimentum et id
actum alterare et insuper alia consimilia igitur planta potest in
vacuo aliquid attrahere et alterare consequentia patet quia talibus attrahere
nutrimentum sunt impedite quia tamen impedimento non in vacuo nullum
esse impeditum sed contra [illegible] tempore hyemis planta sibi nutrimentum
attrahit et tamen eo tempore totum [illegible] impedit illam [illegible]
frigiditatem et solis elongationem [illegible] 3o [illegible] quod sit vacuum
simpliciter [illegible] et [illegible] solo [illegible] quod ad corpus
alterabile sit coniunctum ipsi soli [illegible]
[illegible] est alterari [illegible] in-
fluencia per motum et lumine et id [illegible] ut [illegible]
in vacuo [illegible] quod vel simpliciter [illegible] ubi ambo
[illegible] influencia in vacuo
non potest fieri motus [illegible] corporibus [illegible] quecumque [illegible]
influencia sunt [illegible] influencia
non est possibile in vacuo esse aliquem motum alterationis [illegible] patet ergo quod
[illegible] quia non possibile fieri motum alterationis
[illegible] vel corporis [illegible] alteratio [illegible] vel corporeo
ut [illegible] non est [illegible] quod non potest moveri motu corporis
quia [illegible] quod [illegible] corpus [illegible] sed hoc [illegible] est [illegible]
[illegible] 2o [illegible] quia [illegible] vel corrumpit [illegible] salvat
et tenet [illegible] ergo quod in vacuo [illegible] corporibus [illegible]
[illegible] non potest moveri [illegible] quiet [illegible]
[illegible] in vacuo [illegible] non potest [illegible] celestis igitur
[illegible] non potest [illegible] tenet [illegible] ergo quod ad omnem
[illegible] vel corpore [illegible] celestis [illegible]
[illegible] homines et sol [illegible]
[illegible] corporum supercelestium influencie [illegible]
[illegible] receptivum [illegible] Contra [illegible] si in vacuo
possit esse motus localis [illegible] possit moveri in vacuo [illegible]
[illegible] non [illegible] in vacuo [illegible] non [illegible]
in vacuo tenet [illegible] ergo quod motus [illegible]
[illegible] de motibus [illegible]
in vacuo [illegible] non [illegible] respirare [illegible] tenet [illegible]
ergo quod [illegible] consistit in motu [illegible] et [illegible]
[illegible] motu ablato [illegible]
ad [illegible] quod respiratione ablata [illegible] sic [illegible]
[illegible] non potest fieri motus visionis igitur in vacuo non potest fieri motus
localis [illegible] quecumque [illegible] influencie tenet [illegible] ergo quod
visio vel est motus localis vel non est sine motu locali [illegible]

[illegible] est [illegible] quia in vacuo non potest fieri nullus
[illegible] ad [illegible] 3o ad [illegible] questio [illegible] medii
[illegible] motus ad motum sed nulla est
[illegible] vacui ad plenum [illegible] nulla est [illegible] motus [illegible] in vacuo
ad motum [illegible] in pleno sed hoc est [illegible] omnem motum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] eiusdem [illegible]
motus [illegible] dicit quod velocitas [illegible]
[illegible] vel [illegible]
quod non [illegible] vel [illegible] ad non esse nulla est [illegible]
[illegible] a quo [illegible] ad quem distantie illa [illegible]
[illegible] sed in vacuo non est distantia [illegible] a quo [illegible] quia
si sic [illegible] vacuum esse plenum sed hoc [illegible]
[illegible] quantitas [illegible] plenum
[illegible] 4o [illegible]
[illegible] quod [illegible] in vacuo [illegible]
in vacuo [illegible] non [illegible]
in vacuo non potest fieri motus violentus quia [illegible]
[illegible] quod in vacuo non est quies
[illegible] in vacuo non est motus [illegible] quiete
[illegible] motum Contra [illegible]
[illegible] in vacuo [illegible] locali
[illegible] in vacuo non potest moveri localiter sed
[illegible] istis omnibus non obstantibus [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] stante [illegible] influencia per motum et lumine
[illegible] intelligebam [illegible]
[illegible] quod planta in vacuo [illegible] potest sibi nutrimentum [illegible]
[illegible] attrahere [illegible] et nutrimentum [illegible]
[illegible] in vacuo [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] influencia per motum
et lumine potest sibi nutrimentum attrahere et [illegible]
potest in vacuo [illegible]
[illegible] quod si sit [illegible] celestis [illegible] attrahere
sibi nutrimentum [illegible] quod [illegible]
[illegible] a [illegible]
[illegible] b [illegible] a et b qualitercumque [illegible]
[illegible] si totum [illegible]
totum motum [illegible]

aliqui secundo et dico quod centrum corporis non oportet quod sit quolibet pars a sufficit movere corpus partem b vel aliquas partes et tamen quiet ipsius b secundum se solo non adiuvetur nec restatur per influencias intelligencie non creatam nullum potest effectum producere et ideo si diversitas totum motorem motorie omnis ut diximus non solum tamen hoc naturale agente set quod diximus actionem intelligencie cooperantur actioni huius agentis naturalis et ideo dicitur ipsum motorem intelligencie duobus modis vel quod dicitur motor naturalis a motore spirituali vel quod ipse motor dicitur diversa disso et quod utrumque talia pars movet per diversa ad effectus producendum propterea non nisi tamen non est quod ipsum motorem dividi in aliquas partes corporales eo quod pars corporalis aliqua sufficit ad movendum sibi corporale tamen effectum producere quia effectum sufficit totum ad motum sibi corporale sed per aliqua declarata in 2° huius et declarando ulterius et 2° huius capitulo dictum est quod pars a excludens virtutem celestem nullum sufficit effectum producere quod quamvis sufficit pars a excludens virtute celestem ipsa non potest nec impedio nec in vacuo in fieri attrahere nec actum dicere supposito quod influencie per motum et lumine sed quod supposito sic accidens sed in isto modo dicitur ipsius a secundo quod est actus per partes corporales ipsius a sed tamen actum non est pars sed quia potest in vacuo quod vel simpliciter non potest corporalem influenciam quantitatis per motum et lumine ut 2° dicitur in die sufficit omnis fieri et repugnatis omnibus dubius physicis videtur tamen quod non movendo in tota illa locorum ubi ut in visione ipsum agere agendo per influencias dicendum est in lumine vel quod ad partes celestes vel quod ad partes actuales vel quod ad partes que sufficit vel quod adicitur sed non agens per influencias celestes per effectus suos quod potest esse in visiones per transmissiones et hoc nullus repugnat dubius physicis. Ad 2um videtur est non quod in illo videtur quod magis est impeditum vacuo in potentia posset sibi attrahere in virtute quod sit hic in eo quod per locum aliquid est actus solus quod ad ipsum in virtute comparatum quale tamen accidens utiliter potest esse in vacuo et ideo vacuo magis est impeditum in vacuo quam per locum et ideo hoc nulla sit resistencia actionis in vacuo et tamen in dicto repugnat sufficit vacuo in virtute non potentis solus actum recipere nec ipsa potentia inter 2m. Ad 3m dicendum quod quod 3° in virtute debitus quod non se [illegible] unitate illa in virtute per motum et lumen sed secundum abstrahens dis[illegible] tentes et ideo quia [illegible] potest in virtute non sit actum et non est quia [illegible] eo quod tamen [illegible] producere tamen [illegible] sibi subiectam similiter ex eo esse [illegible]. Ad primum in 3o dicendum videtur esse [illegible] hic in [illegible] ut tempore simpliciter vel quod

et ad partes primum videtur esse [illegible] vel se ipsum corporalis ad tamen ab aliquibus corporibus vel ab aliquo que aliquo vel aliquo ipsius et sic est in supposito si esset ad mixtum id vocatur mixtum quod ad tunc agerent eadem corporis sed non mixtum est ipsum mixtum ens sed mixtum sed extra invicem [illegible] dubitatio pro hoc supposita corporis ipsius mixta extra in vacuo quod in corrumpi vel resolutio et est ideo dicendum quod mixtum est [illegible] ipsum possit corrumpi 2m dubio supposito quod in vacuo simpliciter vel [illegible] sit ad corpus simpliciter simplex non mixtum nec [illegible] [illegible] hoc possit moveri motu [illegible] corporis [illegible]. Ad primum dubio dicendum quod id mixtum sufficit [illegible] corrumpi in sibi [illegible] ut patet si [illegible] ista resistencia [illegible] et eandem [illegible] sed dicitur quod [illegible] ad hoc est mixtum ideo ad hoc corrumpi [illegible] ut patet ad hoc dicendum quod id mixtum [illegible] mixtum corrumpi [illegible] producens vel [illegible] quia [illegible] loca. Ad 2m dicendum quod [illegible] simplex si [illegible] in vacuo ipsum [illegible] corpus [illegible] loco [illegible] corporis [illegible] non [illegible] vel corpus [illegible] in corpore [illegible] simpliciter in vacuo non [illegible] agente sibi [illegible] et quod [illegible] simplicitas non [illegible] aliquam [illegible] sibi [illegible] ipsum non [illegible]. Ad 2m [illegible] videtur [illegible] non [illegible] ad hoc [illegible] ipsum [illegible] et est quia [illegible] influencie sufficit ad ipsum [illegible] et [illegible] solus per motum et lumine et [illegible] sed ad est [illegible] assistens [illegible] assistens quod est assistens [illegible] et [illegible] influencia [illegible] agente assistente per [illegible] assistens [illegible] ad ipsum [illegible] in vacuo et sic [illegible] sufficit [illegible] per [illegible] influencie [illegible] lumine et motu quod [illegible]. Ad [illegible] dicendum quod [illegible] et [illegible] videtur quod vacuo [illegible] non [illegible] non [illegible] possit [illegible] sed hoc non obstante possit moveri sed forte [illegible] et [illegible] ut [illegible] qui non [illegible] respirare sed postea [illegible] sed non per [illegible] longum et movere. Ad 2m [illegible] videtur quemadmodum [illegible] supposito quod

visio fiat per species non est possibile fieri in vacuo eo quod illud est susceptivum
illarum specierum ab obiecto [illegible] unde concedo suppositum tamen quod visio non
fiat per illas species [illegible] tunc causa esset [illegible] et non quaelibet quae
tenetur [illegible] non concedit. — Ad 2am rationem dicendum quod quando philosophus est
in [illegible] simplicibus motibus in aequalibus mediis velocitates
sunt secundum proportionem mediorum non comparando ea ad se sed ipsa com-
parando ad agentia sicut medio quod causa est proportio sunt agentis
ad suum medium ad proportionem alterius agentis ad suum medium tamen
et velocitas sunt ad velocitatem alterius [illegible] regula fuit dicendo
[illegible] quia de motu [illegible] quod velocitas non sunt
secundum proportionem mediorum sed secundum proportionem totius agentis composita ex agente
[illegible] ad resistentiam mediorum [illegible]
[illegible] videbitur amplius in sequenti questione. — Et ultimo [illegible]
[illegible] rationes [illegible] dico quod prima non et 2a laborat
[illegible] et totius [illegible] in sequentibus [illegible]

[C]onsequenter queritur

[U]trum gravia et levia simpliciter possint moveri
in vacuo et arguitur quod sic medium resistens non requiritur ad motum
gravium et levium igitur possibile est gravia et levia moveri in vacuo [illegible]
[illegible] ad necessitatem possibilitas motus in vacuo nisi
[illegible] resistentie sed antecedens [illegible] medium impedit motum
gravium et levium igitur non requiritur ad motum gravium et levium [illegible]
[illegible] quod impediens effectum non requiritur ad eius effectum [illegible]
[illegible] quod [illegible] nobilior sit motus
[illegible] quod in medio [illegible] et velocior est motus [illegible]
sed [illegible] medium resistens [illegible] medium resistens impediens
— 2o sic in vacuo est sufficiens resistentia ad motus [illegible]
igitur in vacuo est motus [illegible]
est [illegible] distantia sit [illegible] et [illegible] possibilitas sed [illegible] possibilitas
sit distantia est sufficiens ad motus [illegible] — 3o [illegible]
in vacuo esset motus scilicet quilibet motus esset [illegible]
omnis motus esset violentus sed hoc [illegible] et [illegible] philosophus
[illegible] et tenet [illegible] quod omnis motus [illegible] in medio
[illegible] violentum [illegible] medium [illegible] motus fit ab [illegible] quo
violentato sed omne [illegible] esse violentum. — Ad oppositum est
auctoritas philosophi [illegible] nec gravia nec levia nec simpliciter
moveri possunt in vacuo et [illegible] gravia et levia possent
moveri in vacuo scilicet quod [illegible] equali velocitate moverentur in vacuo
et in pleno sed [illegible] et [illegible] est [illegible] quia illa
[illegible] scilicet quod [illegible] scilicet equalis velocitas

quod [illegible] proportionem sed [illegible] possibilis supposita hac propositione
quod omne quod movetur [illegible] in vacuo sed quod est suppositum [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] eo quod nulla est maior [illegible] velocitas quam
[illegible] in medio ista supposita [illegible] quod a movetur
in b velocitate et movetur idem a in c medio [illegible] velocitate quam
[illegible] b et d velocitates sunt ad invicem proportionales eo quod unum medium
aliud est [illegible] quod sit [illegible] sed [illegible] dupla et c ad
[illegible] quadrupla [illegible] [illegible]
quo [illegible] in medio [illegible] ad [illegible] velocitate tunc a movetur
in medio [illegible] dupla velocitate ad d velocitatem [illegible]
velocitate movebitur in pleno et in vacuo et tenet [illegible]
[illegible] conclusio [illegible] quod quecumque duo media
ad [illegible] sed eandem [illegible] equales [illegible] est
et [illegible] suppositio et [illegible] assumptio [illegible]
[illegible] — 2o sic [illegible] medii ad medium [illegible] est
proportio velocitatis ad velocitatem ista [illegible] auctoritas philosophi [illegible]
in ista [illegible] amplius [illegible] quod [illegible]
gravia et levia [illegible] velocius [illegible] duas causas
[illegible] nulla est proportio medii pleni ad vacuum ut [illegible]
[illegible] sic se habet vacuum ad medium
plenum sed nulla est proportio [illegible] philosophus
nulla [illegible] sed [illegible] ad vacuum [illegible]
[illegible] philosophus est quod sicut nulla est proportio medii ad vacuum quod
[illegible] proportio velocitatis ad velocitatem. — Pro [illegible] quod est
[illegible] est [illegible] quod gravia
et levia possent in vacuo [illegible] sic [illegible]
[illegible] est sufficiens resistentia in vacuo
est motus [illegible] quod [illegible] non [illegible]
motus in vacuo [illegible] resistentie sed [illegible]
[illegible] distantia [illegible] in [illegible] est sufficiens
resistentia eo quod impossibile est [illegible]
[illegible] distantia [illegible] possibile [illegible]
[illegible] in [illegible] locis — [illegible] opinionis
[illegible] tenentes [illegible] non
est [illegible] distantia [illegible] non est sufficiens resistentia ad motus [illegible]
in vacuo [illegible] quod est sufficiens resistentia [illegible] supponitur
esse sed [illegible] quia distantia non est [illegible] distantes [illegible]
[illegible] non res distantes [illegible] nulla [illegible] est
— 2o si non valet scilicet quod [illegible] esset resistens quod [illegible]
[illegible] resistit sed hoc [illegible]
resistentia eo quod resistit [illegible] non [illegible]

est non se tangentium et tenet consequentia quia sequitur quod simplex motum
in vacuo non semper tangit corpus distantia corpus vacuum nimo
extremus tantus ubi alio extremior tanto ipsum sed quiescat
et non movet. Ideo alii tenentes oppositum conclusionem ut probant tamen
tamen alio medio ubi dicunt aliam causam successionis in motu
naturali dicendo quod quia omne corpus naturale appetit suum naturalem
locum naturaliter et quanto aliquod corpus naturale est maius tanto magis
appetit locum suum naturalem et quanto minus tanto minus appetit locum
suum naturalem ideo tunc in quolibet corpore gravi motu naturali sunt infinite
partes quarum una est maior alia igitur erunt infinite partes
quarum quaelibet motu naturali quaelibet minus appetit moveri ad
locum suum naturalem quam alia et per consequens motus totius ubi motus
partis maioris impeditur per motum partis minoris eo quod minus
appetit pars haec moveri ad locum sibi naturalem quam alia et propter
hoc velocitas partis minoris appetitum eiusdem partis ita quod
quantus est appetitus partis bonus adeo appetitus partis est tanta
est velocitas partis aeris et velocitas partis bonis et quia deinde
est bonus est appetitus partis b ideo eius est bona velocitas et per consequens
velocitas partis aeris remittitur per velocitatem partis bonis
Secundo causa successionis motus est et intrinseca non est sufficiens
in vacuo quod quia sit causa esset vacua scilicet insufficiens scilicet quod
aliquod simplex motum in vacuo movetur tarditate infinita in vacuo
et ideo consequens est falsum eo quod dicitur simplex in non meo potest
moveri tarditate infinita eo quod non est possibile aliqua tarditas
infinita et consequentia probatur quia in quolibet simplex motum in vacuo
sunt infinite partes parte quarum quaelibet resistit motum aeris
resistentia quod resistit secundum certam partem datam et secundum certam partem
parte resistit aliqua resistentia igitur si quaelibet partium partis
resistet tamen resistentia per infinitatem partium resistentium
sed et multo fortiori hoc ut movebit infinita tarditate ipsum
totum motum movebit infinita tarditate tenet consequentia
sequitur quod nunc quaelibet pars resistit plus per aptior quam certe
data et tamen certa ... quod velocitas totius motus habet
appetitum quia tamen ... est velocitas quae sit velocitas
totius et bonus appetitum certam partem quae ... et bonus quia
quae certa ... infinitum descendo igitur infinita tarditate movebitur
aliqua. Confirmatur quia ... quod infinita velocitate movebit
quia motum simplex in vacuo et hoc consequens est falsum ...
tenet consequentia quod velocitas ... scilicet appetitum igitur
non in quolibet gravi motu in vacuo sunt infinite partes quarum quaelibet non
esset velocitate ... eo quod ... appetitum ... in quo tale modo
infinita velocitate. Tertio scilicet quod quia motum sit in vacuo sive vacuo
movetur infinita velocitate et similiter tunc hoc movetur infinita
tarditate et hoc consequens est falsum et repugnantia includens et tenet
consequentia eo quod tunc talis motu sunt infinite partes quarum quaelibet
una bona minus appetit ... et per consequens minus appetentis remittitur minus
partis minus appetentis ergo infinita tardatur motus et per oppositum in-
finite sunt partes quarum quaelibet magis appetit ... ergo et per consequens ap-
petentis intendit motum partis minus appetentis ergo erunt infinite
partes quarum quaelibet plus intendit motum totius alia et hoc
non esset nisi hoc movetur infinita velocitate. Quarto sicut esset
bonum et ... scilicet quod aliquis eiusdem speciei remittet aliquid alterius
speciei et hoc [illegible] consequens falsum eo quod remissio sit per contrarium et tenet
consequentia eo quod gravitas partis remittet gravitatem totius
Quinto sit pars intendit motum totius et pars non remittit
motum totius tenet consequentia eo quod si non esset ... oppositum constabit
constabit ille duo sibi quod eadem pars remittit motum totius
et intendit per eodem motum eiusdem et id consequens est includens
repugnantiam. Sexto ... quod ... pars totius ab-
lata remittit velocitas totius ut ...
motus totius ablata aufertur medietas totius et medietas
totius ablata in eodem medio aufertur medietas velocitatis
et ... addito medietatis addito medietas totius ideo
addito ubi ablatio partium intendit ubi remittit motum consequens
est quod pars movens remittit motum totius. Ideo est alia opinio
... ad oppositum quarum videtur quod duabus conclusionibus
prima est ... simplex grave in vacuo movetur in vacuo
... simplex grave in vacuo non ... successive et ...
... sit ... scilicet quod equali velocitate pertransibit totum spatium
... partis ... et hoc consequens est falsum et tenet consequentia
quia si in vacuo non esset motus tamen in vacuo sit distantia scilicet
illius distantiae ... pertransiri medietatem quam totum quia
... totum pertransitum est. Secunda conclusio ... sit in vacuo nulla
est resistentia et in vacuo nulla simplex grave potest moveri
in vacuo tenet consequentia quod omnis motus sit per aliquam resistentiam
et tamen ... omnis resistentia aut est ... in medio
et hoc simplex grave in vacuo nullam resistentiam ... eo quod ...
est in vacuo ... eo quod grave est ... simplex
et ... non ... resistit
sibi ipsi ... resistentia ...
... habet medietatem resistentiam ...
... quod nulla tenet consequentia ...

in primo genus potencie ... eo quod ... motu altera est ... quod ... ex parte ... requisitis simpliciter ad ... Ad hoc videtur ... quia ... sicut dicit ... exemplum ... impossibile vel ... impossibile ... impossibile sed ... forti ... adhuc ... est impossibile ... Alia ... remotis ... in ... simpliciter ... que ... ad ... potentiarum activarum et passivarum que ... potest ... Prima conclusio simpliciter ... motus. 2a conclusio simpliciter ... motus. 3a conclusio simpliciter ... resistencia ... motus. 4a motor ... simpliciter excedit suam molem. 5a ... simpliciter ... inequalitas motoris ad molem. 6a ... inequalitatis motoris ad molem ... simpliciter ... 7a conclusio simpliciter ... motum ... conclusio simpliciter ... simpliciter ... simpliciter ... non ... alio ... 11a ergo simpliciter ... maior ... 12a ... est ... molem ... loci ... simpliciter ... simpliciter est ...

[illegible]

... ergo simpliciter ... est ... qui reducuntur sunt ... quod ... advenit istorum ... influencia quod nulli ... vel simpliciter est ... ad quem modum ... seclusa ... non ... motus. Ista conclusio ... sic ... simpliciter est ... conclusio simpliciter ... motus ... motus ... et ... ad ... motum vel ... motus ... resistencie medii et ... influencie ... quecumque ... vel ... posset ... locare ... simpliciter ... simpliciter ... simpliciter non ... simplicia ... simpliciter tenet ... quod ... scilicet a et b et b non est ... a non est ... scilicet a est ... loci quia ... ipsi et ... quasi ... non est simpliciter conclusio ... ipsius ... non ... quod ... loci ... conclusio ... non ... si ...

[illegible]

quia idem non includit se per differentiam includentis et inclusi
3a [illegible] 3a dicit [illegible] sunt saltem nisi [illegible] ipsius gravis
[illegible] [illegible] quod non est et [illegible] non [illegible] simpliciter
invariatum non movet quin [illegible] simpliciter [illegible]
[illegible] resistentem [illegible] et [illegible] resistentem
[illegible] per ablationem medioris [illegible] non [illegible]
[illegible] infinitus velocitate simpliciter non [illegible] simpliciter
non [illegible] [illegible] tenet [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] duo [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible]. Contra [illegible] motor gravis [illegible]
[illegible] motoris gravis non infinitum excedit suum mobile tenet
[illegible] ex hoc quod [illegible] infinitum non excedit se ipsum excedit
et tenet [illegible] quod [illegible] [illegible]
ipsius gravis [illegible] motor gravis est ipsum mobile [illegible]
[illegible] [illegible] ipsum [illegible] simpliciter [illegible]
quod mobile [illegible] gravis [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] ex hoc quod idem non se infinitum excedit
ut dicitur [illegible] quia si sit [illegible] forma gravis
infinitum excedit [illegible] [illegible] hoc [illegible]
quia si sit [illegible] infinitum [illegible] excedit [illegible] ipsius in
[illegible] quod [illegible] [illegible] gravitas in
[illegible] quod sit [illegible] gravis [illegible] non [illegible]
quod [illegible] forma gravis infinite esset [illegible] quod
ipsa [illegible] forma gravis infinitum
excedit [illegible] [illegible] ipsa est [illegible]
[illegible] quod si forma infinitum excedit [illegible] ipsius [illegible] ipsum
[illegible] esset [illegible] resistentie [illegible] hoc [illegible]
[illegible] ubi dicebatur quod [illegible] simpliciter non [illegible] resistentem [illegible]
[illegible] tenet [illegible] ex hoc quod omne excedens [illegible]
[illegible] [illegible] quod excedit [illegible] infinitum [illegible]
[illegible] excedit [illegible] ipsum [illegible] [illegible] infinitum
[illegible] forma gravis [illegible] hoc [illegible] quod [illegible] forma
gravis infinite esset [illegible] [illegible] sit [illegible] forma gravis
non excedit [illegible] quod excedit [illegible] excessu quia ipsum [illegible]
[illegible] non infinitum [illegible] [illegible]
[illegible] excedit infinitum [illegible] [illegible] quod forma
[illegible] [illegible] alia [illegible] infinita [illegible] premisse
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] qui [illegible]
excedit [illegible] excessu quia per quantitatem [illegible] si [illegible]
[illegible] quantitatis est [illegible] quantitas [illegible]

[illegible] non est [illegible] [illegible] si aliqua [illegible] esset
infinita vel infinitum excedens [illegible] necessario sufficeret
[illegible] movere velocitate [illegible] hoc [illegible] [illegible] et tenet [illegible]
quin excessus infinitus quod [illegible] finitum infinitum excedit [illegible]
[illegible] sit motor [illegible] simpliciter et excedit suum mobile finite
vel infinite [illegible] non finite [illegible] [illegible]
[illegible] si sit [illegible] quod ad resistens et non resistens [illegible] inter se
equalia vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et sit [illegible] quod
mobile gravius simplicius sit [illegible] [illegible] motorem et [illegible]
[illegible] [illegible] resistentie que [illegible] sit [illegible] [illegible]
motorem [illegible] velocitate aliqua et [illegible] mobile [illegible]
et resistentie ut dicitur [illegible] [illegible] resistentie [illegible]
inter se sunt equales et tenet [illegible] ex hac [illegible] quod ad quecumque
duas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt equales
inter se [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] sit [illegible] quod
excedit aliud plus quam [illegible] et plus quam [illegible] [illegible]
[illegible] hoc excedit ipsum infinitum [illegible] motor gravis simplicius excedit
suum mobile plus quam [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] si non
[illegible] aliqua [illegible] [illegible] exemplum quod [illegible] sit [illegible] motor
excedit suum mobile plus quam [illegible] [illegible]
sit aut [illegible] excedit ipsum [illegible] aut [illegible] quam [illegible] si
[illegible] quod resistentia et non resistentia erunt equales et tenet [illegible]
[illegible] quod aliqua [illegible] resistentia [illegible] quod motor gravis excedit
[illegible] suum mobile excedit [illegible] illa duo resistentia
et non resistentia erunt equalia [illegible] quod [illegible] quia
[illegible] motor excedit mobile aut [illegible] hoc [illegible] finite vel infinite
[illegible] non infinite quod isto dato [illegible] excessus motoris simpliciter
mobile [illegible] infinitum medium [illegible] hoc [illegible] eo quod [illegible]
[illegible] excessu esset [illegible] [illegible] mobile
motum [illegible] excessu movere infinita [illegible] quod [illegible] eo quod
[illegible] gravis simpliciter in medio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod ille motor excedit illud
mobile [illegible] quam [illegible] finite [illegible] si sit [illegible] [illegible]
finitum et [illegible] aut [illegible] [illegible] et plus [illegible] [illegible]
aliqua alia [illegible] [illegible] hoc [illegible] eo quod quacumque
[illegible] data [illegible] resistentium et non resistentium [illegible] equales
vel ad resistens et non resistens [illegible] [illegible] quod est
[illegible] [illegible] non concludit [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] infinitum excedens [illegible]
[illegible] excessus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quia non est et [illegible] [illegible] excedit

chymeram finite vel infinite non finite quia si sic sequitur quod aliqua
proportio esset ergo quod non quia quantumcumque proportione data finita maior proportio
sortis excedit chimeram eius sequitur ideo consequens quia sit b. et chimera sequitur euidenter eque
proportionata quod omnino est falsum et impossibile, nam sequitur quod sortes infinitum excedere
chimeram. Confirmatur argumento quia sequitur sortes excedit chymeram
plus quam in duplo triplo et sic sic de infinitum ergo excedit eam in
infinitum consequentia tenet ex nominis impositione et antecedens probatur quia si non
sic ergo quod in aliqua proportione excederet et esset ut proportio eius et non eius
equali excessu ab aliquo ente excedi. Et hoc consequens est falsum quia
nec eius et non eius erunt equalia quod est falsum. Et quia redarguere
non est salue ideo videtur ad istas questiones et primo ad primum videtur
necessario distinguendum proportionem eo quod vel finite excedit vel infinite
sed vel sortes chymeram excedit finite vel infinite. Et si ponitur dis-
iunctiue modo [illegible] sic motor summus et excedit suam molem finite vel
non finite admittendum distinctionem et ratione actum vel plus [illegible]
hoc motor summus suam molem non excedit finite quia proportionaliter
concedo et extra [illegible] non sunt motores summus suam molem excedere
in infinitum et causa est quia summus est deus qui nec est ad quod se sola
non se aliqualiter [illegible] Et hoc [illegible] quod motor summus infinitum
excedit suam molem et [illegible] non sunt excedentia. Conformiter
[illegible] si [illegible] distinctione assumpta motor summus
aut infinitum excedit aut non infinitum excedit. Et [illegible] ut
prius vel [illegible] que non est sufficiens [illegible] affirmatiuis.
Ex hiis faciliter [illegible] ad [illegible] quod capitata proportio
est finita [illegible] motor summus excedit suam molem plus quam in duplo
et plus quam in triplo [illegible] motor summus nullo
excessu vel finito vel infinito excedit suam molem. Contra
[illegible] sit [illegible]
[illegible] proportionis aut inequalitas mo-
toris ad molem in simplici est infinitum maior [illegible]
formatur quod aliqua sit proportio motoris ad molem [illegible]
[illegible] nulla est proportio motoris ad molem ergo non est infinitum maior
proportio motoris ad molem [illegible] nulla est proportio aut
inequalitas motoris ad molem. Et hoc due proportiones nulla est
proportio aut inequalitas motoris ad molem in simplici et aliqua
est proportio [illegible]. Confirmatur [illegible]
quia infinitum excedit motor summus suam molem ergo infinitum
maior est proportio aliqua est proportio [illegible] ut [illegible] Et consequens
[illegible] repugnant [illegible] alia [illegible] [illegible]
quod [illegible] non est [illegible] non dissoluo [illegible]

[illegible] sit nulla est proportio infinitum maior ergo proportio motoris ad
molem non est infinitum maior [illegible] quod [illegible]
[illegible] repugnat [illegible] si aliqua est proportio in-
finitum maior et hoc est per infinitum excessum quo excedit primum
motoris ipsum molem et est per infinitam modicam resistentiam
ipsius molis [illegible] non [illegible] quia [illegible] motor
summus est [illegible] ergo quod [illegible] excedit [illegible] excessu excedit
[illegible] quam ipsam molem summus [illegible] est resistentie [illegible]
ergo non [illegible] proportio motoris ad molem infinita maior per
infinitam modicam resistentiam ipsius molis quia debeat dici
sortes chymeram [illegible] infinitum maior per infinitam modicam
resistentiam [illegible] sortes [illegible] qui non [illegible]
resistit molem summus motu suo quia resistat chymera [illegible]
[illegible] non est infinitum maior [illegible] reliqua est
infinitum maior. Secundo sit si aliqua [illegible] proportio infinitum maior
est aliquis motus [illegible] excedens proportione [illegible] velocitatis infinite
Et hoc consequens est falsum eo quod [illegible] molem motum [illegible] motum et non [illegible]
[illegible] infinitum spatium sicut [illegible] molem non [illegible]
[illegible] quod [illegible] sunt [illegible]
est [illegible] moueretur [illegible] ipsius [illegible]
[illegible] obs[illegible]
[illegible] non est [illegible] in aliquo tempore [illegible] maior
finita [illegible] motum infinita. Et hoc consequens est falsum quia [illegible]
infinitum est [illegible] ad aliquem motum [illegible] quod [illegible]
[illegible] spatium inequali tempore pertransire. Et hoc consequens est falsum quia
[illegible] motus infinite velocitatis et motus [illegible] equalitatis [illegible]
[illegible] eo quod [illegible] motibus pertransirent spatia equalia in temporibus
equalibus. Et [illegible]. [illegible] probat sic
proportio [illegible] inequalitas que infinitum excedit [illegible]
proportio maioris inequalitatis finita est maior in infinitum [illegible]
infinita. Et sit [illegible] quod [illegible] quod infinitum
excedit quod finitum est infinitum. Et [illegible] quia [illegible] proportio
que est [illegible] quam in duplo maior quam aliqua proportio [illegible] inequalitatis
finita et plus quam in triplo et plus quam in quadruplo et sic
[illegible] in infinitum excedit omnem proportionem [illegible] inequalitatis
finitam. Et sic [illegible] eo quod [illegible] finita ad
ad finitum est [illegible] proportio [illegible] excessus. Et [illegible] si aliqua
[illegible] et sit [illegible] exempli gratia
proportio motoris ad molem [illegible] non sit [illegible] quam in duplo
maior quam aliqua proportio [illegible] inequalitatis quo [illegible] quanto [illegible]

sed proportio sit per se quadrupla ad eam ubi b or et sit proportio
aris inequalitatis [illegible] a. et sit b or proportio quadrupla et
accipio aliam proportionem eius inequalitatis finitam que sibi sit quadrupla
ad eam et ita vocetur c et ut [illegible] sit a et c eadem proportione
proportionem ad b. igitur a et c sunt proportiones equales inter se et tenet consequentia
in certa communi proportione quod quecumque quantitates ad aliquam tertiam habent
eandem proportionem ipsas inter se equales esse necesse est ut patet ex
nono elementorum euclidis. Sed hec consequentia est falsa et impossibile posito quod si sit sed
quod eandem proportionem quam aliquis motor ad aliquam resistentiam
habeat alter motor equalis et eiusdem virtutis ad nullam resisten-
tiam sed hoc est falsum ut apparet per totum falsum [illegible] boetii et
[illegible] elementorum euclidis [illegible] non potest dici quod proportio
a ad b sit b or quam quadrupla quia quelibet [illegible] finite b or vel
infinite sed non potest dici quod infinite quia tunc posito secundo quod motor
movens sub a infinitum tardius moveretur quam motor movens
sub b quod est impossibile quia non sit motor movens [illegible] resistentiam
infinitum velocius movet quam motor movens nullam resis-
tentiam quod est absurdum dictu dicere. Nec etiam potest dici sed [illegible] quod a or finite
sit b or quam b quia si sic posito secundo exempli quod a subduplum ad
b quo posito sequitur quod motor movens sub a moveretur in duplo tardius
quam motor movens sub b sit secundo motor movens [illegible] molem e-
qualem [illegible] resistentem moveretur in duplo tardius quam motor
consimilis virtutis quam motor movens ad molem tunc est resisten-
tiam sed hoc est impossibile eo quod [illegible] omnes [illegible] proportionem et consequentia [illegible] est
[illegible] fuit [illegible] falsum et impossibile. Sed [illegible] non [illegible]
non [illegible] quia si [illegible] probare [illegible] quod [illegible] infinitum [illegible]
[illegible] proportio aris inequalitatis sub [illegible] et [illegible]
sit nulla proportio aris inequalitatis quo in infinitum [illegible] proportio
aris [illegible] in infinitum est [illegible] sit [illegible] aliqua
sed [illegible] proportio [illegible] in infinitum excedit quamcumque
proportionem aris inequalitatis finitam [illegible] proportio [illegible] plus
quam in duplo et in triplo et sic in infinitum excedit quamcumque proportionem
[illegible] infinitum [illegible] tenet [illegible] sibi [illegible] quia
si aliqua [illegible] et sit [illegible] exempli quod proportio
[illegible] non sit plus quam in quadrupla [illegible] aliqua [illegible]
proportio aris inequalitatis data et sic [illegible] exempli proportio
[illegible] a. et proportio finita quam non plus excedit
sit b. tunc quod a [illegible] a excedit b per se in quadruplo [illegible]
[illegible] sic [illegible] accipiatur alia proportio aris inequalitatis que per se sit
quadrupla ad b et sit [illegible] exempli c tunc [illegible] a
et c equalem [illegible] proportionem ad b igitur a et c [illegible] proportiones
equales tenet consequentia ex proportione [illegible] allegata [illegible]

sed hec consequentia est falsa eo quod tunc proportio [illegible] ad [illegible] esset [illegible]
tunc esset proportio [illegible] virtus [illegible] resistentie sed hec consequentia est
[illegible] eo quod tunc [illegible] et aqua esset resistentia [illegible] equalis re-
sistentie quod est impossibile nec potest dici quod a ad b sit b or quam quadrupla
quia quod [illegible] infinite est minor [illegible] finite sed non [illegible] quia
tunc sequitur quod motor movens tunc nullam resistentiam ut [illegible] [illegible]
in infinitum [illegible] infinitum tardius moveret quam [illegible] movens [illegible]
resistentiam [illegible] finite quia si sic sit [illegible] exempli [illegible]
quod sit subduplum quo posito sequitur quod in duplo tardius moveret
motor movens [illegible] resistentiam quam motor movens [illegible] resistentiam sed
[illegible] consequentia est falsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sed quod [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] admittendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod proportio motoris ad molem nullam excedit proportionem aris
inequalitatis [illegible] ut proportio simplicius [illegible] ad suam molem
excedit aliquam proportionem aris inequalitatis [illegible]
[illegible] proportionem [illegible] simplicius ad suam molem sed nulla [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] falsum. De [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si aliquid simul et semel incipit movere
et quiescere [illegible] aliquid simul movetur et quiescit sed consequentia falsum
[illegible] sed tenet consequentia quia [illegible] hoc [illegible] incipit moveri
[illegible] [illegible] moveretur [illegible] hoc incipit quiescere [illegible]
[illegible] post hoc quiescet [illegible] hoc simul sub [illegible] post hoc moveretur
et quiescet. Confirmatur [illegible] [illegible] [illegible]
repugnant [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] hoc incipit moveri
non potest [illegible] [illegible] [illegible] quecumque et tamen [illegible] non sit [illegible]
hoc [illegible] non [illegible] et [illegible] post hoc moveretur sed [illegible] quod [illegible]
[illegible] incipit quiescere [illegible] [illegible] hoc [illegible] non quiescat
et [illegible] post hoc quiescet [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illius molis quiescere [illegible]
et potest [illegible] [illegible] sic [illegible] hoc [illegible] quiescat et [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quiescere et quievisse [illegible] [illegible] ista quam [illegible]
sic [illegible] in [illegible] nunquam [illegible] [illegible] simpliciter hoc non movetur
et [illegible] post hoc movebitur [illegible] [illegible] simpliciter hoc [illegible]
non quiescat et [illegible] post hoc quiescet [illegible] [illegible] [illegible]
simpliciter incipit moveri [illegible] simpliciter incipit quiescere tenet
[illegible] [illegible] ad [illegible] sed [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] simpliciter incipit moveri et sit a et quod [illegible] simpliciter

in a quiescet ubi non sit dare quod sit ultima quies et instans et a ad
quiescet antequam incipit moveri quod falsum est de se et contra motum requiritur
loquitur hic. Sed tamen dico quod simpliciter in a non quiescet in primo extrinseco
et verum quod dicit sit simpliciter nunc non in [illegible] secundo probo 2a expositione fore
vacuum quod dicit in instanti post a hic simpliciter quiescet quod quando potest
post a in instanti quiescat ubi moto. Sed primo sic [illegible] si 2o quod
quod mediat inter a et tempus in quo quiescet hic simpliciter potest non
ubi tempus sit in [illegible] sed in continua fore [illegible] quod non potest consequens
si 2o sit id tempus et quod quando non hic simpliciter quiescat nunc vel
moveatur non potest dici primo quod tunc sequitur quod id tempus non fuisset medium
inter a et tempus in quo quiescat simpliciter quod est contra concessum. Sed tamen
dicit 2o scilicet quod simpliciter movetur in vacuo cum velocitate [illegible] =
presumens post concessum sequitur contra communem quod omnis motus factus
in tempore est cum velocitate. Sed si tamen valet consequens contingenter
quod modo infinities incepisset moveri et incepisset infinities quiescere
in uno et eodem incepisset moveri et quiescere sequitur contra absurditatem
implicantia et probo consequens et recipio a in [illegible] hodie
vacuo et tunc ex qua sit qua specie in instanti et non in instanti et in instanti
post hoc movebitur sed in a in quantum incipit moveri tenet contra ab-
[illegible] ad contradictionem. Sed probo consequens [illegible] quod in continuo non
in casu est [illegible] in a medietate qua specie non in [illegible]
expositionis continens est et se probo eo quod in a medietate qua specie incipit
quiescere et eodem sit in a in medietate qua specie non quiescat et in instanti
post hoc quiescet sed in a medietate qua specie incipit quiescere [illegible]
ut post et cetera [illegible] probo in a medietate ut quiescat in [illegible]
in a medietate qua specie non quiescet [illegible] fuit expositionis [illegible]
probo 2a in instanti post a in medietate et in medietate et in quolibet [illegible] qua specie
non in secundo in instanti post hoc ipsa quiescet et incipit quiescere. Ad
id videtur ad argumentum nego [illegible] et ad [illegible] video quod in a in [illegible]
hic simpliciter quiescet et ad [illegible] video quod non quod non id dico [illegible]
quiescere quod ipsum [illegible] qualitercumque [illegible]
id quod [illegible] a tali [illegible] qualitercumque [illegible] et id quod in instanti
[illegible] et hic mole [illegible] id [illegible] ipsum quiescere. = Contra [illegible]
[illegible] argumentum [illegible] non [illegible]
[illegible] contra [illegible]
[illegible] notum est de se [illegible]
[illegible] simpliciter in a incipit moveri in post a hoc
simpliciter est [illegible] loci quod [illegible]
[illegible] esse in indivisibilis locis [illegible]
est impossibile post a hic simpliciter esse in indivisibilis locis [illegible]
[illegible] illius [illegible] hic simpliciter in instanti post hic non est in [illegible] loco

id enim stat cum dicto huius conclusionis in a medio hoc simpliciter incipit
moveri ut de se notum est. [illegible] vero ponitur quod [illegible]
in a [illegible] sit quod [illegible] tale quod sit concavum inter concavum orbis
lune et centrum terre et [illegible] simpliciter in concavo orbis lune
tunc videtur dicere hoc simpliciter in instanti post a est in omnibus locis
que sunt inter concavum orbis lune et centrum terre et talia loca
sunt infinita. Sed tenet contra [illegible] quod quando potest in instanti
post hoc est in omnibus istis locis ubi in instanti si in instanti hic
ponitur si in instanti ubi id medium est tempus ubi in medietate. Sed non
cum in instanti medietas quelibet [illegible] in tempore
quod tunc movetur cum velocitate quod in tanto tempore post a attingeret
unam extremitatem quam reliquam. Pro isto videtur michi dicendum
hic verum quod in instanti post a hic est in omnibus locis sed potius ad
mittendum illorum in omnibus locis est in instanti post hoc sed tamen utrumque
[illegible] est impossibile quam ex quo positum est vacuum inter centrum et [illegible]
nullus est locus inter centrum et concavum et ideo [illegible] non est impossibile
in instanti post hoc est in instanti in omnibus locis quam [illegible] in instanti
post hic est in omnibus locis et aliqua erunt loca [illegible] hic
et in instanti post hic sed hic [illegible] et supposita [illegible]
et [illegible] conclusionis ad hoc [illegible] non [illegible] in instanti post hoc est in
omnibus locis et in instanti post hic est in omnibus locis quod possibile est
[illegible] contra [illegible] impossibile [illegible] est impossibile ad
[illegible] fore in divisibilis locis. = Contra conclusiones [illegible] se-
quentes que fundantur super hanc [illegible] posito vacuo inter
et descendit ad [illegible] concava orbis lune ad [illegible]
concava [illegible] eiusdem orbis [illegible] descensu suo
descenderet per centrum terre et ideo in [illegible] centri ipsum in-
cipit [illegible] resistentibus [illegible]
[illegible] non [illegible] non quiescit [illegible] medium ipsius
est medium mundi et ideo partes huius [illegible] centrum
resistunt partibus que non [illegible] centrum et quod [illegible] plures
[illegible] partes [illegible] quo [illegible] ideo et
nulla est resistentia [illegible] hic [illegible] tenet ipsius
est medium mundi ideo sequitur quod in instanti post hoc quod hic [illegible] incipit
moveri incipit hic resistentibus et [illegible] resistentia
et ideo [illegible] moveri [illegible]
[illegible] sit [illegible] tamen non videtur [illegible] quam si
[illegible] verum [illegible] influentia in [illegible] esset motus
[illegible] simplicius et motus violentus in uno [illegible]
esset sursum et deorsum sed [illegible] eo quod in [illegible] esset

quod salvata et corrupta eo quod sursum et deorsum sit eorum salvative et corruptive [illegible] ut argumentum contra huius [illegible] partes et est quando [illegible] contra huius quod per plus allegatum est [illegible] sit possibile impossibile esse corpus motum in vacuo et secundum [illegible] quod [illegible] non [illegible] contra [illegible] quando non motus quia non est [illegible] ut [illegible] et [illegible] secundo quod [illegible] non potest esse motus violentus et secundo [illegible] quod [illegible] corpus successive ut [illegible] et [illegible] quod [illegible] in vacuo est quies non motus [illegible] tenet [illegible] exprimatur [illegible] quod [illegible] resistentia [illegible] moventur sursum [illegible] [illegible] sit [illegible] questionem [illegible] questionis [illegible] distinguendum [illegible] influentia [illegible] motum [illegible] motum [illegible] motus [illegible] influentia non [illegible] motum [illegible] [illegible] quod motus [illegible] [illegible] moventur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] influentia [illegible] resistentia [illegible] [illegible] influentia [illegible] motu [illegible] motus [illegible] in vacuo [illegible] non est impossibile [illegible] in vacuo [illegible] influentia [illegible] motum in vacuo [illegible] influentia [illegible] motum in vacuo [illegible] in vacuo [illegible] resistentia [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] formas [illegible] formas [illegible] quod

[illegible] motum [illegible] non [illegible] motum tenet [illegible] [illegible] intentio et [illegible] motus [illegible] [illegible] motus non est [illegible] [illegible] velocitate [illegible] ablata [illegible] [illegible] motus [illegible] ablata [illegible] velocitate [illegible] tenet [illegible] ablato [illegible] motus [illegible] resistentia [illegible] motus [illegible] motus non est [illegible] quod [illegible] motus et quietis [illegible] resistentia [illegible] [illegible] distantia [illegible] influentia [illegible] non [illegible] motum [illegible] ad hoc non sufficit [illegible] resistentia [illegible] resistendum [illegible] distantia [illegible] [illegible] [illegible] medio agentis [illegible] distantia [illegible] distantia [illegible] distantias [illegible] influentia [illegible] resistit [illegible] ad resistendum [illegible] resistentia [illegible] ad resistendum [illegible] influentia [illegible] motum [illegible] in vacuo non potest [illegible] influere [illegible] motum [illegible] resistentia [illegible] resistentia [illegible] in vacuo [illegible] in vacuo [illegible] velocitatis [illegible] ad resistentiam [illegible] in vacuo nulla est resistentia [illegible] resistentia [illegible] in vacuo [illegible] [illegible] motum [illegible] influentia [illegible] in vacuo [illegible] [illegible]

aliter si careret celestis influentie non esset possibile virtutes ce-
lestes influere non currente corporibus celestibus in vacuo quia
vacuum [illegible] impressionum et influentiarum non est susceptivum et
antecedens patet ex dictis quia vacuum non est capax impressionum
virtutum supercelestium. Secundo sic impossibile est aliquem effectum
fieri nisi currente influentia [illegible] sed in vacuo non est possibile
fieri talem influentiam ergo motum celestium [illegible] impossibile est in vacuo
stante tali influentia fieri [illegible] motum [illegible] totaliter
[illegible] locis [illegible] secundo huius dicit quod homo generat
hominem et sol et primo methaurorum dicit oportet mundum esse con-
tiguum superioribus lationibus ut totus sublunaris [illegible] et [illegible]
celi [illegible] totum moveri [illegible] valet
[illegible] motu celi et [illegible] in [illegible]
diversos effectus [illegible] in istis inferioribus [illegible]
[illegible] tertio ergo [illegible] si aliqua [illegible] quod
[illegible] simpliciter [illegible] non [illegible] quod [illegible]
hoc [illegible] in finita velocitate possibile est [illegible] simpliciter [illegible]
[illegible] non [illegible] plus simpliciter [illegible] in vacuo [illegible]
quod [illegible] simpliciter [illegible] in vacuo et [illegible] velocitate [illegible]
[illegible] secundo sic [illegible] consequens [illegible]
non sequitur [illegible] quia [illegible] solum [illegible]
[illegible] et repugnantes [illegible]
[illegible] homines [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] non est [illegible] non [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible] in vacuo quia [illegible] simpliciter
infinita velocitate [illegible] simpliciter [illegible]
non [illegible] velocitate [illegible] in vacuo [illegible]
[illegible] simpliciter [illegible] velocitate est [illegible] et [illegible]
quod [illegible] non est [illegible] sic [illegible]
[illegible] influentia [illegible] simpliciter [illegible]
locis [illegible] se totus distinctus [illegible] stante eadem influentia non
est possibile [illegible] simpliciter in vacuo [illegible] velocitate [illegible] stante
influentia [illegible] infinita velocitate possibile est [illegible] simpliciter
in vacuo [illegible] quia si impossibile esset [illegible]
[illegible] non [illegible] velocitate [illegible] quia
[illegible] velocitate [illegible] quia si in vacuo
possibile est [illegible] simpliciter fore [illegible]
[illegible] quod repugnantiam [illegible] quod [illegible]
fuit possibile et [illegible] possibile est stante [illegible] influentia [illegible]
[illegible] indivisibilibus locis distantibus [illegible] totus [illegible]
possibile [illegible] quia si [illegible] infinita [illegible]
[illegible] velocitate [illegible] velocitate [illegible] et

in vacuo [illegible] quod est [illegible] quod [illegible]
[illegible] velocitatis [illegible] velocitatem [illegible]
[illegible] ulla sit [illegible] ulla
[illegible] velocitatis in vacuo [illegible] velocitatem [illegible]
[illegible] quod si [illegible] velocitate simpliciter in vacuo sit [illegible]
[illegible] velocitate [illegible] stante [illegible]
[illegible] motus et quod non est [illegible]
[illegible] velocitatem [illegible] simpliciter
[illegible] aliquam equalem velocitatem et illa erit
velocitatis [illegible] lo ergo [illegible] sit infinita velocitati
possibile est [illegible] in vacuo [illegible] infinite velocitatis est
motus in [illegible] simpliciter [illegible] in vacuo
[illegible] quod [illegible] esse [illegible] non esse incipit esse [illegible]
[illegible] velocitatis motus non [illegible] sed [illegible]
esse. Contra [illegible] arguitur sic possibile est in vacuo esse
motum certe velocitatis [illegible] simpliciter [illegible] possibile est in vacuo
esse resistentiam [illegible] quod omnis certa velocitas fit ab
aliqua certa resistentia [illegible] quod [illegible] sit
[illegible] in vacuo [illegible] ignis [illegible]
[illegible] sit totum [illegible] medio
[illegible] sibi [illegible] obviabit [illegible]
[illegible] obviabit sibi [illegible]
[illegible] non esset [illegible] esset quod ille
[illegible] media et [illegible] media
quia [illegible] laborat [illegible] quod
eodem tamen [illegible] infinita velocitate movebitur
[illegible] obviabit [illegible] non obvia-
bit [illegible] sibi obviabit sibi [illegible]
[illegible] quia totum et [illegible] quod
sed hoc non esset [illegible]
secundo sic [illegible] aeris sit [illegible]
[illegible] et sit [illegible] quod [illegible]
moveretur [illegible] et [illegible] in vacuo non est [illegible]
quod [illegible] simpliciter [illegible] certe velocitate et [illegible] in vacuo [illegible]
[illegible] simpliciter in vacuo certa velocitate [illegible]
[illegible] quod [illegible] movebitur [illegible] a longe et
longe [illegible] simpliciter [illegible] sit hic
[illegible] simpliciter [illegible] certa velocitate et [illegible] in vacuo [illegible]
in vacuo [illegible] certa velocitate [illegible] quod
[illegible] simpliciter [illegible] velocitate [illegible] pau-
la [illegible] quia [illegible] allegatum est sed non est
[illegible] velocitate [illegible]
[illegible]. Contra [illegible] stante [illegible]

influentia dicitur suspendi equalibus in vacuo in quibus bra-
chiis suspenduntur pondera inequalia a et b tunc ideo [illegible]
quia et a levabit b sic a pondus [illegible] ut non levabit
b et levare b est agere igitur [illegible] influentia fit [illegible]
motus in vacuo si non levabit b sed illa [illegible]
[illegible] passo et non impeditum non agat in tempore [illegible]
nisi [illegible] quemadmodum [illegible]
et [illegible] quia [illegible] a est [illegible] b et applicatur sibi
equaliter. 2o sic si [illegible] esset sequitur quod constante influentia
[illegible] motum et lumine non esset possibile [illegible] motum
in vacuo [illegible] hoc [illegible] quia [illegible]
posse moveri in vacuo et [illegible] possibile esset
[illegible] celeste [illegible] et lux influere [illegible]
per ipsum influere tempore [illegible] simpliciter [illegible] in vacuo [illegible] si nec-
[illegible] influentie que fit [illegible] sunt [illegible]
in vacuo [illegible] influentia [illegible]
[illegible] in [illegible] sunt tres co-
[illegible] narrate de quibus [illegible] solutionibus [illegible]
opinionibus adductorum. 3a [illegible] sit in-
finita velocitate motus simpliciter in vacuo in aqua velocitate motus
simpliciter in vacuo [illegible] bona quia [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] repugnant [illegible]
quia [illegible] simplicitas [illegible] resistentia
neque [illegible] neque [illegible] eandem [illegible] simplex
nulla movebitur velocitate in vacuo [illegible]
[illegible] simpliciter movebitur [illegible] velocitate [illegible]
2o [illegible] eandem [illegible] tempore requiretur ad
motum simplicem in vacuo in [illegible] velocitate movebitur simpliciter
in vacuo [illegible] quod tempore et velocitas motus [illegible]
[illegible] ad [illegible] et ad [illegible] utraque [illegible]
[illegible] huius in [illegible] si [illegible] esset
[illegible] tempore motus simpliciter in vacuo aliquis [illegible] velocitas
[illegible] in [illegible]
quiescere [illegible] duo in [illegible] tempore medium
in [illegible] duo in [illegible] puta a et b quiescit [illegible]
quod [illegible] simplex incipit moveri [illegible] a et b [illegible]
quiescere sic [illegible] tempore [illegible]
[illegible] 4o et 6o huius [illegible] nullum tempore [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] 2m [illegible] quod [illegible] simplex [illegible]
in vacuo in [illegible] tangit [illegible]

aliud in quo quiescit et [illegible] tangit ipsum quiescit [illegible]
sic est [illegible] in quo [illegible] tangit [illegible]
quietis ipsius. [illegible] sic [illegible] simplex motum in vacuo
non desinit quiescere in ipso non incipit moveri [illegible] patet
quod motus [illegible] si non desinit quiescere ipsum
non incipit moveri [illegible] desinit quiescere
[illegible] desinit quiescere [illegible]
[illegible] et [illegible] sit a [illegible]
[illegible] in quo [illegible] simplex incipit moveri [illegible]
[illegible] sit [illegible] quiescat et in [illegible]
a [illegible] desinit quiescere [illegible]
quod si [illegible]
[illegible] quod in [illegible] simplex quiescit
[illegible] quod si non in [illegible] ipsum [illegible] simplex [illegible] tempore [illegible]
[illegible] quiescit et si tempore [illegible] velocitate
[illegible] tempore movebatur quod repugnat [illegible] sit tempore
requiritur [illegible] quiescat sit [illegible]
[illegible] tempore non requiritur [illegible] tempore [illegible]
ipsum [illegible] simplex quiescit [illegible] tempore non requiritur [illegible]
[illegible] simplex [illegible] non est [illegible] quod infinita
velocitate movebitur in nullo tempore requiritur [illegible]
tempore requiritur [illegible] quod in [illegible] simplex [illegible]
[illegible] non desinit quiescere in [illegible] incipit
moveri quod [illegible] contra [illegible] 3am [illegible]
[illegible] quod [illegible] non
includit [illegible] simplex moveri in vacuo sic [illegible]
[illegible] simplex [illegible] in vacuo [illegible]
si [illegible] in vacuo motum
de velocitate [illegible] simpliciter nullo [illegible] impedimento [illegible]
[illegible] quod a et b
obviabunt sibi [illegible] obviaverit sibi [illegible]
[illegible] a et b obviabunt sibi a
et b in nullo tempore obviabunt sibi a et b in nullo [illegible] ob-
viabunt sibi a et b in [illegible] obviabunt [illegible] a et b
non [illegible] obviaverint sibi quod quiescat [illegible]
[illegible] solutio [illegible]
[illegible] nec
hoc repugnat [illegible] simplex [illegible]
motum in vacuo [illegible] quod
quod [illegible] simplicitas moveri [illegible]
[illegible] moveri [illegible] non repugnat
[illegible] ad eandem [illegible]
[illegible] simplex
motum in vacuo sine [illegible] impedimento [illegible]

in casu ante 2m quia per te ipsum simplex assignatum in vacuo-
rum eius aliqua ratione hoc simplex in suis motu impediretur. Ad
primum ante 3m 2am conclusionem dico quod stante casu de suspensione ac equalibus
in vacua supra 2am conclusionem equalis influentia quod solum est per motum
et lumine a. non levabit b. et ad probationem dico vero a tamen per ea
parte qua quod a sit sufficiens experimentum et non impeditum et
causa est quod b ipsum a et ipsa b sit sufficiens experimentum ipsum tamen
impeditum vacuum tamen non potest suscipere equalem influentiam
~~sed per motum et~~ ad 2m dico concedendo quod nec grave
simplex movebitur in vacuo per hanc 2am equalem influentiam quod sit
per motum et lumine. nec hoc est contra ea quae dicit philosophus 4o physicorum
est multas auctoritates philosophi ab eo inductis locis physice probantibus ut
ostensum est supra. Ad rationes 3e partis contra nec contra ea quae
sunt forme quia probant contra opponentem quia stant cum dicto contra pro
ante quod hec due conclusiones infinita velocitate grave simplex non
in vacuo et nulla velocitate grave simplex non in vacuo nec
opponentes non requirunt adinvicem et ad probationem contra dico nec
causa quilibet per te causa non grave simplex in vacuo non est potentius
nec necessita huius conclusionis infinita velocitate hoc simplex movetur
in vacuo et ad probationem 2am [illegible] solvendo concedendo
dans vacuum si argueret sit infinita velocitate grave simplex non
in vacuo in simplex non admisso [illegible] et [illegible] ad id quod
non sed ipsum simplex aliqua velocitate moveri in vacuo contra opponentes
huius conclusionis [illegible] stat cum dicto hoc grave simplex movetur in vacuo
Iterum si ponentes [illegible] modum infinita velocitate non simplex
in vacuo in simplex non [illegible] movebitur in vacuo velocitate aliqua
[illegible] admittende [illegible] et [illegible] decem quia [illegible]
[illegible] ante decem [illegible]. Ad rationes 4e [illegible]
nec [illegible] facienda quod [illegible] hec conclusiones [illegible]
et simplex grave quod non desinit quiescere incipit moveri et [illegible]
et simplex grave quod [illegible] incipit moveri [illegible] desinit quiescere
et et simplex grave quod incipit moveri [illegible] incipit quiescere
ad probationem [illegible] dicitur quod [illegible] et motus [illegible] non tamen [illegible] si
[illegible] de aliquo relinquitur [illegible] quod [illegible] fieri
[illegible] debita [illegible] et [illegible] ideo tamen [illegible]
grave simplex aliqua [illegible] velocitate moveri in vacuo et ideo non
[illegible] huius [illegible] hoc grave simplex incipit moveri
[illegible] hoc grave simplex non desinit quiescere
Pro hoc ad [illegible] quod [illegible] nec [illegible]
quia in vacuo nulla resistentia [illegible] grave simplex est sufficiens
ad motum [illegible] velocitatis [illegible] et ad probationem dicitur ut dictum est

in replicationibus contra eandem opinionem quod distantia terminorum
est et [illegible] non sufficit [illegible] a qua resistentia et si [illegible]
aliquam resistentiam scilicet quod mole [illegible] [illegible] [illegible]
in medio [illegible] quam in medio [illegible] stante equalitate ipsius medii
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quia [illegible] mole [illegible]
[illegible] equalem [illegible] [illegible] medium distantiis et tenet [illegible]
ex hoc quod [illegible] medium equale [illegible] resistendi
[illegible] et tamen hoc quod [illegible] distantiis [illegible] [illegible]
[illegible] tamen [illegible] distantia sit [illegible] resistentia et [illegible]
scilicet [illegible] resistentiis [illegible] [illegible] et medium [illegible]
[illegible] inequales et tenet [illegible] ex hoc quod inequalibus [illegible]
[illegible] fuit [illegible] inequalis [illegible] scilicet sic [illegible] medium
infinitum [illegible] posse moveri [illegible] medio [illegible] infinito
[illegible] [illegible] [illegible] quia non [illegible] distantie [illegible]
si in infinitum extenderetur quia sit aer [illegible] et [illegible]
[illegible] et tenet [illegible] quod si distantia [illegible] faciat aliquam
resistentiam [illegible] distantia faciat [illegible] resistentiam ergo in-
finita distantia faciat infinitam resistentiam tenet [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ergo tamen infinita [illegible] distantia [illegible] scilicet [illegible]
infinitam [illegible] resistentiam. Pro hoc [illegible] opinionis
[illegible] conclusione [illegible] cum sibi [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] assumptum et ad [illegible] ut [illegible] fuit [illegible]
[illegible] quod [illegible] non impedit motum [illegible] non [illegible]
[illegible] motu totius [illegible] motus totus quia
[illegible] et ad [illegible] non [illegible] plus [illegible] totum
locum sibi [illegible] quod [illegible] [illegible] appetitus
[illegible] et [illegible] totius et ideo est [illegible] appetitus
[illegible] totius [illegible] diversis [illegible] appetit moveri [illegible]
eius [illegible] naturaliter [illegible] si eodem [illegible] appetit moveri
ad locum eius naturalem [illegible] moveretur ad locum eius
naturalem. Pro hoc [illegible] [illegible] [illegible] distinguendo
quod [illegible] est sic simplex aliqua velocitate [illegible] in vacuo
et [illegible] et ad [illegible] est ad [illegible] opinionis
[illegible] [illegible] [illegible] in vacuo est [illegible] distantia [illegible]
ergo grave simplex [illegible] velocitate in vacuo quia ut dictum est
opponentes [illegible] stat cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] simplex grave non in vacuo admittentium [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] ut [illegible] sequitur [illegible]
ut declaratum est aliquantulum in 2a [illegible] [illegible] opinione
[illegible] sufficienter [illegible] fuit [illegible] contra eandem in replica-
tionibus contra eandem [illegible]. Et ideo ad rationes [illegible]
[illegible] [illegible] quod sit [illegible] in solvendo [illegible] opinionis [illegible]

Ad 2um negatur consequentia quia motus non dicitur naturalis ex hoc quod
pars fit a forma nullo extrinseco concurrente sed ideo dicitur naturalis quia
fit a principio intrinseco et non quia inclinatio naturalis existentis mobilis cuius
sit principium effectivum motus est ipsa movens. Ad 3m patet. Consimiliter ad 4m
quia motus non dicitur violentus ex hoc quod ad inclinationem violentam
quia sic omnis motus esset violentus quia in omni motu est quod
violentum sed ideo dicitur motus naturalis qui fit per inclinationem quia aliquando et non
contra inclinationem naturalem et ideo non obstante quod inclinationem quod inclinationem
violentam quia cum inclinatio violenta non fit contra inclinationem
mobilis ideo motus iste dicitur naturalis et non violentus et sic etc.

[C]onsequenter queritur

[U]trum rarefactio sit possibilis et arguitur quod non quia
tunc quorum si sic scilicet vel vacuum esse possibile vel partem equale
quantum ex equali sed neque possibile est vacuum esse neque possibile est
quod sit quantum quanti ex se equali et patet consequentia quod hoc et 2a de
generatione quod [illegible] huius visum est vacuum non esse possibile et illo de
generatione dicitur quod ex uno pugillo aeris generantur 10 pugilli ignis
[illegible] posito quod aer rarefiat si sit possibile partes ignis
partes [illegible] locum occupent quod prius quo posito queri [illegible]
[illegible] partes aeris nunc occupantes [illegible] locum quem prius [illegible]
impleverunt vel [illegible] si [illegible] [illegible] si impleverunt
partes [illegible] recipiunt et cedit vel non cedit si
non cedit [illegible] [illegible] si cedit [illegible] partes illas
cedunt et sic scilicet ad rarefactionem [illegible] medium ipsum [illegible]
[illegible] ipsum vacuum esse possibile [illegible] si rarefactio
est possibilis quod [illegible] equale [illegible] ex equali quod si [illegible]
[illegible] et ipsum non recipit [illegible] nec impleo [illegible] divisionum
partium [illegible] sibi [illegible] cedit et sic ad rarefactionem [illegible]
corporis medium scilicet [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] ex equali sibi.
2o sic si rarefactio esset possibilis [illegible] possibile esset partes [illegible]
aliquando plus distare quam nunc distant sed nunquam plus distant
quam nunc distant igitur rarefactio non esset possibilis [illegible] non est et
[illegible] [illegible] [illegible] ex descriptione rarefactionis que est quod partes rarefacti [illegible]
plus distant quam ante distabant [illegible] quod due [illegible] vel [illegible]
partes [illegible] sint ad invicem [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
quam nunc solum distant quod [illegible] quod ad invicem [illegible] [illegible]
si partes non [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] plus [illegible]
distare. 3o si rarefactio esset possibilis [illegible] [illegible]
a qua [illegible] [illegible] vel [illegible] nullo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] 4o si rarefactio esset possibilis [illegible]
esse possibile quod [illegible] rarefieret [illegible] [illegible] [illegible] sed hoc [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si sit esset scilicet quod
rarefactum [illegible] rarefactionis esset infinite [illegible] [illegible]

hoc [illegible] est [illegible] ad experientiam et tenet [illegible] quia [illegible]
sunt partes rarefacti quarum quelibet fit [illegible] [illegible] rarefactione sed hoc
non esset [illegible] [illegible] rarefactionis hoc esset infinitum igitur etc.
4o sic si rarefactio esset possibilis [illegible] corpus [illegible] esset corpus densum
sed hoc [illegible] esset [illegible] quod raritas et densitas [illegible] [illegible] [illegible]
et tenet [illegible] quia ipsum corpus [illegible] [illegible] fieret densum et ergo [illegible]
oppositum arguitur auctoritate philosophi et [illegible] [illegible] [illegible] dicit rarefactionem
esse possibilem et [illegible] [illegible] est possibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tenuitatem [illegible] [illegible] effectum sed [illegible] rarefactionis
[illegible] quia qualitates [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] rarefactionis
que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] quod [illegible] aut rarefactio est [illegible]
naturalis et violenta naturalis rarefactio est que fit ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel frigore et hoc ab intrinseco vel extrinseco
alia autem est [illegible] violenta et [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] naturalem
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[U]lterius sciendum quod rarefactio sint partes rarefacti plus [illegible]
[illegible] [illegible] distare quam distabant et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ubi
fit [illegible] partes [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible]. [illegible] sciendum quod [illegible] questione non [illegible] [illegible] [illegible]
an rarefactio aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel an possibile sit [illegible] rarefacte.
[illegible] [illegible] [illegible] rarefacti vel [illegible] vel an [illegible] sit
raritas et densitas vel an [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad questionem sufficit [illegible]
[illegible] aliquas [illegible]. [illegible] [illegible] rarefactio est possibilis 2a rare-
factio fit [illegible] [illegible] 3a non est impossibile rarefactum [illegible]
[illegible] quod rarefactio et rarefactum [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] rarefactio esset possibilis ubi [illegible] [illegible] [illegible] non esse possibile
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible] 2a de
generatione [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posse [illegible] ex
quolibet [illegible] [illegible] quia vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] si [illegible] hoc non est possibile sine rarefactione quod ex quolibet pu-
gillo aeris generantur 10 ignis et ex quolibet pugillo [illegible] [illegible] pu-
gilli [illegible] [illegible] quod dicit philosophus [illegible] sed [illegible] [illegible] ex pugillo aeris
solum generatur [illegible] pugillus aque sed hoc neque est [illegible] neque
possibile [illegible] rarefactione aut condensatione [illegible] [illegible] [illegible] est
aliquam [illegible] [illegible] [illegible] rarefactione aut condensatione
[illegible]. 2a [illegible] sic [illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

71

q^o p^{ll}

rarefactio. Contra quia rarefactio vel condensatio sunt motus complete
ad quantitatem simpliciter igitur cum dicta forma dicit omnia necessaria
requisita cuius forma substancie. Si contra videtur velle commentator quod
necesse est in substanciis prius est extensio utriusque et rarefactionis
prius et extensio. Secundum autem arguitur quia tercio physicorum 2o de celo vel
dicit quod idem subiectum non suscipit sed salvatur. 2o rarefactio
et condensatio fit per qualitates contrarias forma sibi rarefacti
non fit apud intellectum. Contra quia qualitates forma disconvenientes
nocentes nisi secundum naturam sibi sua forma. Sed autem quia condensatio
aeris fit per frigus densitas ipsius aeris quia forma aeris
repugnat et forma est raritas a qua que fit ex calore
ignis vel aeris circumstantis que raritas vel conveniens est
sed aqua. 3o multe rarefactiones et condensationes fiunt ex motu
corporibus celestibus. Verbi gratia ad motum rarefactionem vel condensationem
corpora corpus celestis in rarefactio vel condensatio fit apud extrinseco
contra quia corpus celestis cuiuscumque condensatio et rarefactio est extrinseca
Secundum autem quia per diversas influentias diversorum planetarum istis
inferioribus fit condensatio aut rarefactio quia influente et resistente
saturno sed condensatio in inferioribus quia saturnus frigide nature est
planeta que frigiditas est causa condensationis. Sed ergo resistente
sole autem sequitur rarefactio in inferioribus quia sol complete calidi
et humidi ... [illegible] ... in 2o secundum ...
... complexionis et ... [illegible] ... qui potuit ...
... plus ... effectum ipsius ... [illegible] ... 3o quod sit non est
impossibile motum alterationis fit apud intellectum in impossibile motum
rarefactionis fit apud intellectum. Contra quia quando ... non
... [illegible] ... quod ... [illegible] ... potentia
... non ... ut ... 2o ... sed ... [illegible]
aqua calefacta ipsa quocumque absente ... se ipsam re-
ducit ad frigiditatem in quod ... apud intellectum ... alterari contra
non est et ... [illegible] ... in ... quibus an ...
simpliciter ... [illegible] ... prius sua ... alterationis 2o
sit forma ... sua alterat de qualitate sibi disconveniente ad
qualitatem sibi convenientem in potentia est similiter apud intellectum
rarefacti condensatione sibi disconveniente ad raritatem sibi convenien-
tem ... [illegible] ... non est ... et ... definitio ... isto
quod ... ad ... forma reducit ad qualitatem ... sufficit
reducere agens naturale ... [illegible] ... isto ...
... adesse ... 3o quod sit rarefactio suppositi rarefacti
... [illegible] ... rarefactio et rarefactum ...
... [illegible] ... quod rarefactio sibi
supponitur ... aliquo rarefactum ... aliquo distincto ab ipso rarefacto.

ra ... sufficit ... sed non ... 2o quod quia si sit sic
quod motus ... esset aliquis fluxus distinctus a rarefacto per
quo supponitur rarefactio. Sed hoc contra est ... ut dictum est in 3o et ...
quia si non supponitur rarefacto hoc ... rarefactio ... videtur
ad posse ... quod supponitur ... posset supponi nisi illud
ille. — Contra ... [illegible] ... sic si 2o esset ... se-
... et ... ad ... [illegible] ... incendit motum
... [illegible] ... motum et ad ... motum
motum suum ... [illegible] ... motum suum. Sed contra est ...
quod ... mole ... velocior sed ... aqua ... ipsius igitur
quecumque parte ... motum suum totum incendit motum ...
et ... toto ... motum suum ... ipsius ...
motum suum. Sed ... quod sit hoc corpus spericum ...
... in hoc sufficit revolutione ... quod rarefiet
ad ... ad ... similiter revolutione ... revolu-
... quod hoc mole ... rarefactum incendit motum suum
... velocius ... velocitatem ... est ...
... ad ... [illegible] ... rarefactum ad ...
... mole rarefactum incendit motum. Sed quod ... punctus ipsius ...
motum ... quod si ipsum rarefactum fiet 2m ... punctus
in ... spacium facit duas revolutiones vel ...
se motum est. Sed hoc non esset ... punctus ipsius ...
motum ... [illegible] ... si ... mole
spacium condensari ad ... aut ad ... 2o si
rarefactio esset ... 3o quod aliqua ... penetraret ... quod
spacium quod ... esset penetratum ... Sed hoc ... est ...
... quod ... quod si sit corpus bipedale super quod debe-
ret ... ipsum ... tantum quod ... penetratum ... penetratum
rarefiet usque ad ... pedale ... quod sit ... spacium
penetratum ... quod ... penetratum quod si ... spacium
est penetratum ... penetratum. Sed hoc ... est ...
... Sed ... quia ... spacium ...
esse penetratum ... spacium est ... quod ... bipedalis
quantitas aliquam ... penetrata ... et ...
... penetraret ... penetraret ... partes
3o si sit sic quod esset ... corpus ... sic ...
... plus ... distaret ab ...
... quiescente quam prius distabat. Sed hoc ... est ... quia
... ut ... ipsius esse rarefactum ... ubi ...
rarefiet aliqua ... quod ... fiet ...
... ipsius ... medius punctus ... non

plus distat a centro celi quam prius distabat. Contra: si rare-
factio esset possibilis scilicet quod eadem mole manente continue velocitate per finitum
super spatium finitum. Et hoc consequens est falsum et ideo antecedens. Consequentia [illegible]
non valet [illegible] sit quod eadem dilatetur et eadem dilatatione
[illegible] spatium [illegible] continuetur. Et consequentia [illegible] supposito
quod a mole manente moveatur [illegible] spatium finitum sic se habens
quod partes ipsius continue [illegible] partes [illegible] continue
[illegible] rarefiunt [illegible] consequens [illegible] nunquam
[illegible] a mole [illegible] finita [illegible] spatium et spatium
est finitum quia possibile est [illegible] et sic [illegible] esse et [illegible]
scilicet [illegible] et tanta est velocitas motus rarefactionis [illegible]
[illegible] et tanta velocitas [illegible] quanta
est velocitas a mobilis quod possibile [illegible] rarefactionis
si sit scilicet esse possibile quod eadem corpus non rarefiat et se et quolibet
ipsius ipsum tamen esset rarefactum et eadem ipsius et eadem ipsius non
esse rarefactum et tamen non esset dare maximum partem ipsius rare-
factum [illegible] non rarefactum. Et ideo [illegible] esse impossibile
et [illegible] quod [illegible] aliquo [illegible] motus sit
rarefacta et alia [illegible] rarefactum
[illegible] impossibile quia [illegible] ipsius est rarefactum [illegible]
[illegible] et tamen non est dare maximum partem ipsius rarefacti [illegible]
[illegible] quia motus rarefactionis [illegible] continuitate est
[illegible] et non est dare maximam partem motus [illegible] quia
ipsa [illegible] motu rarefacta [illegible] rarefactum [illegible] nulla est
[illegible] et [illegible] quod non sit dare [illegible] partem rarefactam quod
si sit [illegible] esset vel motus [illegible] vel aliqua pars ipsius sed
[illegible] quia quotiens [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] non rarefactam eiusdem motus [illegible] hoc quod nullus
motus [illegible] est dare [illegible] 6° si rarefactio esset
possibilis scilicet quod b distaret a c et tamen nulla distantia distaret
a c. Et hoc consequens est falsum quia omne distans ab alio per aliquam
distantiam distat ab eo. Et consequentia probatur ponendo quod a sit [illegible]
rarefactibile cuius [illegible] motus rarefiat [illegible] ipsius [illegible]
non rarefacta [illegible] per [illegible] motus rarefactionis
motus non rarefacta [illegible] c. Tunc [illegible] sit quod b distet
a c per [illegible] mediam distantiam nulla est distantia. Et [illegible]
[illegible] quia [illegible] sit [illegible]
si non [illegible] distat a c [illegible] b est [illegible]
[illegible] est [illegible] mediatio rarefactionis. Et hoc est falsum
quia nullius [illegible] est dare [illegible] ipsius in
finitum. Et consequentia [illegible] quia [illegible] in motu ipsius
non est dare [illegible] motus et [illegible] non est dare [illegible]
Et [illegible] quod b motus [illegible] motus [illegible]

modicum ipsius distet a c. Contra [illegible] arguitur sic ex
2° [illegible] [illegible] alteratio est [illegible] non est [illegible]
quia ex [illegible] scilicet rarefactionis [illegible] sed ex [illegible] scilicet
rarefactionis [illegible] continuum rarefactionis [illegible]
[illegible] et [illegible] Et idem consequens est falsum [illegible] distinctionem [illegible]
[illegible] sit rarefactio et rarefactum supponit [illegible]
[illegible] quia supponit [illegible] sic [illegible]
[illegible] Et [illegible] est contra. Ad ista [illegible] et primo ad primum
[illegible] omnes [illegible] idem adducte [illegible] quia [illegible]
idem non possibile est eadem corpus [illegible] motum suum cuius quodlibet pars
remittat motum suum possibile est eadem totum remittere motum
suum cuius tamen quelibet pars intendit motum suum possibile est et est eadem mo-
[illegible] cuius tamen multe partes intendunt vel re-
mittunt motum suum et [illegible] hic [illegible] quod
quolibet [illegible] velocitas sicut aliqua pars ipsius [illegible]
[illegible] est quia [illegible] solum non est [illegible] secundum [illegible]
Et [illegible] sic [illegible] mole [illegible] velocitatem [illegible] aliqua pars
ipsius [illegible] et partes eius [illegible] se habent [illegible] motus qualiter
se habent [illegible] totius et si totum intendit motum quelibet
pars intenderet motum vel si totum remitteret motum quelibet pars remitteret
motum [illegible] esset [illegible] et [illegible] Et [illegible] est falsum [illegible]
scilicet [illegible] quod partes equaliter se habent [illegible] totum [illegible]
[illegible] motus sicud [illegible] quia si sit scilicet [illegible] et non
rarefactum. Et hoc [illegible] Ad 2ᵐ [illegible]
[illegible] admisso [illegible] quod [illegible] continue [illegible] quantitatem
[illegible] et nunquam [illegible] quantitatem [illegible] [illegible]
[illegible] hec [illegible] quantitatem hic mole [illegible]
Et [illegible] quod hec mole [illegible] quantitatem [illegible]
quantitatem [illegible] hic mole [illegible] et tamen hec mole solum
[illegible] quantitatem hic mole [illegible] [illegible]
quantitatem [illegible] quantitate [illegible]
[illegible] Ad 3ᵐ admissa [illegible] quod [illegible]
et ideo [illegible] quod [illegible] rarefactio sit a quod [illegible] sicut [illegible]
rarefactio nullum [illegible] nec [illegible] supposito
ad [illegible] quod [illegible] supposito aliquo [illegible]
quo ablato non [illegible] Ad 4ᵐ [illegible]
[illegible] ad [illegible] dicitur quod solum [illegible] [illegible]
[illegible] spatio finito [illegible]
non est possibile eadem corpus moveri [illegible] velocitate [illegible] uniformi [illegible]
infinitum [illegible] spatium infinitum [illegible] non esset
[illegible] ipsum mole infinito tempore moveri [illegible] nunquam

partium continuitatis — Ad 11m [illegible] quod conficientes partem magis rarefactam vel minus non rarefactam [illegible] sic et quodlibet corpus minus [illegible] [illegible] maiorem partem [illegible] ut [illegible] si enim [illegible] partes maius rarefactum non est quin sic et quodlibet sive est rarefactum [illegible] quod [illegible] partem [illegible] corpus est rarefactum [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] est [illegible] in [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] b distat a c [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] aliquantum [illegible] [illegible] est [illegible] quod [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est aliqua [illegible] [illegible] b [illegible] [illegible] est [illegible] ad [illegible] [illegible] dicitur quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nullum b [illegible] sic totum tangitur et quod si [illegible] b [illegible] [illegible] partes [illegible] b [illegible] tamen hoc stat quod infinite partes b tangunt et nulla tamen [illegible] tangitur — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indefinitis scilicet aliqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes huius rarefacti nunc plus distant quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod partes distantes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] est aliquod rarefactum si aliquid rarefit [illegible] est aliquid condensatum si aliquid condensatur quodlibet rarefactum [illegible] rarefit et si aliquod rarefit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] equale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si aliqua fieret rarefactio nulla fieret [illegible] quod [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] partes rarefacti plus distabunt post rarefactionem quam distabant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] infinite partes huius rarefacti nunc non plus distant quam distabant [illegible] infinite partes huius rarefacti nunc non plus distant quam distabant et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] non plus distabunt post rarefactionem quam [illegible] distabant quam [illegible] [illegible] [illegible] post quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible] plus distabunt post rarefactionem quam [illegible] [illegible] infinite [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] distantes non distantes — Ad [illegible] [illegible] [illegible] Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] et densum non plus differunt quam album et nigrum [illegible] rarum et densum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] non est et sic [illegible] questio [illegible]

72

Consequenter queritur

[illegible] [illegible] sit possibile et arguitur quod non si sit [illegible] scilicet ut [illegible] vel [illegible] [illegible] vel esse [illegible] vel equale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible] ut probatum est supra et [illegible] [illegible] ut supra — 2° si condensatio esset possibilis scilicet aliquid condensari sic et quodlibet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] est [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] hoc [illegible] — 3° si sit scilicet quod esset [illegible] [illegible] rarefactum esse [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] omne rarefactum esse est rarefit et [illegible] [illegible] omne [illegible] esse est [illegible] ut [illegible] [illegible] 6° huius [illegible] [illegible] quod rarefactum esse est [illegible] [illegible] — 4° si sit scilicet idem [illegible] rarefit et condensatur [illegible] hoc [illegible] est [illegible] quia rarefactio et condensatio [illegible] motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] rarefactio rarefactionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rarefit et condensatur [illegible] si sit scilicet omne [illegible] esse condensatum [illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible] quia non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] est [illegible] [illegible] quam est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] quia non est [illegible] ut [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] quia [illegible] esset scilicet non esse [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] et [illegible]

philosophi 2° de generatione ubi vult quod elementum generatur ex quolibet et
minor non est quia ex pugillo ignis fiunt solum decem pu-
gilli aeris. Sed hoc non esset possibile nisi quantitas posset condensari
vel rarefieri. Secundo quod omnes [illegible] ponentes quodlibet et
non ultra eadem [illegible] sicut nos quod omnes debent tenere in ista
questione sicut [illegible] [illegible] admiratione
nec notitiam ponunt aliqua ponentes. Prima est non omne corpus
est rarefactibile aut condensabile. 2a omne corpus generabile est condensabile et
corpus generabile [illegible] quodlibet ipsius est rarefactibile et condensabile contra aliquos est primo
modo in quo aliquod [illegible] quodlibet sui est rarefactum et condensatum.
4a nullum corpus quod [illegible] gradum maximum rarefieri et condensari in-
finita velocitate [illegible] vel condensari et ita [illegible] [illegible]
[illegible] in eadem questione. Prima 3° probatur quia non est con-
densabile aut rarefactibile [illegible] corpus [illegible] quia [illegible] aliquod
corpus et [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] questionis [illegible]
[illegible] solutis [illegible] [illegible]. 2a 3° probatur sit omne corpus
generabile [illegible] alterum [illegible] sibi [illegible] vel distantibus [illegible] omne
tale corpus [illegible] alterum [illegible] non est [illegible] [illegible] aliquod effectus
[illegible] et effectus et [illegible] [illegible] [illegible] eundem non repugnat
effectus sed [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possibilia
sunt alterum [illegible] [illegible] [illegible] alterum. 3a 3° probatur sit omne corpus
[illegible] et quodlibet [illegible] [illegible] corpus rarefactibile vel condensabile et sic
et quodlibet sui condensari vel rarefieri [illegible] [illegible] [illegible] est philosophi
primo de generatione [illegible] quod quodlibet [illegible] [illegible] [illegible] 2° sit possibile
est aliquid calefieri vel frigefieri et sic et quodlibet sui [illegible] possibile est con-
densabile et quodlibet sui condensari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] experientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible]
[illegible] aut calefieri [illegible] [illegible] [illegible]. 3° possibile est [illegible] [illegible]
[illegible] aut rarefiens [illegible] [illegible] [illegible] sufficit [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] possibile est [illegible] condensari et sic et quodlibet [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] sufficit [illegible] [illegible] producere
effectum suum sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
applicari [illegible] [illegible] et sic et quodlibet [illegible]. 4° [illegible] est possibile
quod repugnans [illegible] sed sic est [illegible] ut [illegible] in solutionibus
[illegible] [illegible]. [illegible] 3° probatur aliquod est in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad certum rarefactum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gradum rare-
factionis rarefactum fuit [illegible] [illegible] primum modum rarefactum esse
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
2° [illegible] in modo [illegible] albi esse in [illegible] [illegible] primum rarefactum esse
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4a 3°
probatur sit mihi sit [illegible] quod quodlibet tale rarefactibile [illegible] [illegible] medium
fiet infinite extensionis [illegible] [illegible] [illegible] ipsum fiet infinite

[illegible] sed illa minor sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
minor probatur velocitas motus rarefactionis vel condensationis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quantitatem simpliciter sed qualitercumque [illegible] [illegible] [illegible] non si primo
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinitam [illegible] ad quantitatem pre-
[illegible] et tamen [illegible] [illegible] sit finita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia si velocitas rarefactionis [illegible] [illegible] quantitatem simpliciter [illegible]
nulla est ratio infinite velocitatis [illegible] infinita quantitas [illegible]
simpliciter minor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et tamen [illegible] sit impossibile
[illegible] [illegible] fore impossibile. Contra [illegible] [illegible] [illegible] sit sicut [illegible]
[illegible] quod idem corpus occupet [illegible] locum et [illegible] vel [illegible] et [illegible]
sui [illegible] [illegible] quantitas vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] quia [illegible] totus [illegible] [illegible] quantitatem et minor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 2° si sit
[illegible] quod [illegible] corpus [illegible] b et sit [illegible] sed [illegible] et equale
sibi sed [illegible] [illegible] [illegible] repugnantiam [illegible] [illegible] a [illegible]
quantitatem ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed minor probatur [illegible] [illegible] quod a
sit [illegible] quantitatis [illegible] longitudinis latitudinis et profunditatis et b sit [illegible] [illegible]
sed omne divisione [illegible] [illegible] quod a condensetur [illegible] [illegible] latitudinem usque
ad quantitatem [illegible] nulla condensatione facta [illegible] profunditatem [illegible] [illegible] a
est maius b [illegible] et est maius eodem sed tamen [illegible] et equale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 3° si sit [illegible] quod a et b erunt duo cor-
pora [illegible] [illegible] [illegible] latitudinis [illegible] [illegible] a [illegible]
b et tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reliquo non [illegible] [illegible] sed
[illegible] minor est [illegible] [illegible] sed minor [illegible] [illegible] [illegible] quod a et b
sunt [illegible] equaliter [illegible] et [illegible] [illegible] sic et quodlibet sui [illegible]
usque ad non gradum reliquum [illegible] solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad non gradum [illegible] [illegible] [illegible] 3°. [illegible] si sit [illegible] [illegible] duo corpora esse
equalia [illegible] a et b que equalis latitudinis [illegible] [illegible] et tamen
[illegible] hoc [illegible] esset [illegible] [illegible] sed [illegible] minor est [illegible] et minor probatur
[illegible] supposito. 4° si sit [illegible] quod infinita velocitate aliquod
possit condensari quo [illegible] [illegible] [illegible] velocius sed hoc minor est [illegible]
et probatur minor [illegible] [illegible] rarefactibile [illegible] [illegible] supposito quod sunt infinita
rarefactibilia quorum [illegible] a [illegible] [illegible] rarefiat reliquum [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] sit statu [illegible] [illegible] [illegible] 3° quod infinita ve-
locitate [illegible] rarefit [illegible] rarefactibile [illegible] [illegible] [illegible] velocius rarefit
[illegible] [illegible] infinita velocitate [illegible] rarefit quaecumque [illegible] velocius
rarefit sed [illegible] [illegible] [illegible] quod infinita velocitate nulla velocitas est
[illegible]. Contra [illegible] [illegible] [illegible] sit si 3° esset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed hoc minor est [illegible] et probatur minor [illegible] quod b rarefactibile
sit rarefiat sic et quodlibet ipsius quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rarefactionis [illegible] [illegible] [illegible] reliqua [illegible] [illegible] [illegible] b.

moveri [illegible] alia [illegible] 1o [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible]
[illegible] et non est [illegible] quiete [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] movebitur [illegible] [illegible] 2o si sit [illegible] [illegible] 3o quod a et b
moveantur equeveloc[iter] per tempus equale et tamen [illegible] [illegible] [illegible]
ubi [illegible] [illegible] [illegible] ad spacium [illegible] ab a [illegible] [illegible]
est [illegible] quod velocitas [illegible] [illegible] [illegible] spacium [illegible] [illegible]
si a et b [illegible] [illegible] spacia inequalia movebuntur [illegible]
velocitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod a et b [illegible] equeveloc[iter] super duo
spacia [illegible] sit [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] ad duplum ubi ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] 1o [illegible] [illegible] 3o
Contra [illegible] [illegible] a et b sit [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] totum tempus [illegible] quod est [illegible] et totum tempus [illegible] quod est [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] aut est [illegible] aut [illegible] si [illegible] quod sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non fuit totum tempus [illegible] [illegible]
quod fuit [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] latius [illegible] latitudine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non fuit [illegible]
inquo fuit [illegible] 2o non est [illegible] [illegible] [illegible] inquo [illegible] album
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 3o sit [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod aliquid est [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] inquo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est album [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] album [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
inquo [illegible] [illegible] album Contra [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] [illegible] que debeat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
velocitate [illegible] [illegible] [illegible] velocitate [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] duplum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliqua [illegible] [illegible] occupet [illegible] locum [illegible] [illegible] [illegible]
et ergo [illegible] [illegible] ubi [illegible] alicuius [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ubi [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] alicuius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod a et b fuit
inequalia [illegible] aliquas dimensiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dimensiones et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

b fiet maius a et tamen non fiet equale sibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fiet equales adinvicem [illegible] a et b numquam fuit equales
supposito casu [illegible] [illegible] [illegible] Ad 2m [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] supposito quod [illegible] [illegible] equaliter [illegible] sic [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est duo equalia latitudine [illegible] [illegible] et tamen [illegible] [illegible]
hoc non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo
[illegible] inequalia a et b equaliter et [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] [illegible] ad non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible]
[illegible] eadem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
latius [illegible] b [illegible] [illegible] [illegible] a et tamen [illegible]
hoc b est album a non [illegible] albo Concedo [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] Ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] infinita velocitate [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quo tamen [illegible] aliquid [illegible] [illegible] velocius et ad [illegible] [illegible] [illegible]
infinita velocitate nulla est velocitas [illegible] et 3o [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] infinita velocitate ad [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velocitate nulla est velocitas
[illegible] [illegible] velocitas supposita [illegible] [illegible] [illegible] aliquo [illegible]
supposito [illegible] [illegible] [illegible] infinita velocitate [illegible] movebitur [illegible] [illegible]
quod sit velocitas infinita [illegible] [illegible] [illegible] 3o [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] movetur [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] supposito quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] quod motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ubi [illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fuit et infinita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] non aliqua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc non [illegible]
in [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ad 2m [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 3o a et b [illegible] [illegible] movebitur equeveloc[iter]
et tamen [illegible] ubi [illegible] spacium est [illegible] ab a quod a et b [illegible]
[illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] supposito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] [illegible]

in quo hoc est verum & sic quodlibet ipsius sit medium quo hoc in medio [illegible]

[illegible]

Consequenter queritur

Utrum in actione a qua qualitas de novo acquiritur [illegible]

[illegible]

quantitas est cum me ad condistinctum. 2o quantitas de novo acquisita
aut recepta parte in eadem parte subiecti in qua est quantitas antiqua
vel recepta in alia parte in qua non est quantitas antiqua. Secundum nullo
modo potest dici. Primo non primo modo quia quero an illa quantitas praecedens totaliter
corrumpatur aut aliquod ipsius corrumpatur et ad non non primo. Primo quia
quantitas praecedens fuit et quod ipsius esset dare ultimum in quo esset, cuius contrarium
tamen quod si sit quaero a quo corrumpatur quia praecedens aut ab aliqua nova
aut ab aliquo alio contrario quod nova non primo tum quia ipsa non esset
tamen quod agendo naturaliter nullum agens corrumpit sibi simile in specie
nec 2o quia nullum est agens contrarium illi quantitati quia contrarium non
est. Si agens contrarie quantitati praecedenti ut sit ipsa eiusdem speciei
sive rationis cum quantitate acquisita. Contra hic agens non corrumpit quantitatem
acquisitam sicut quantitatem praecedentem, et ideo hoc agens corrumperet
rarefactionis totam quantitatem praecedentem vel de novo acquisitam quod repugnat
agentibus naturalibus quod ut dictum est prius omnibus vel aliud contrarium
ut ipsum magis corrumpit non potest dici quod aliqua quantitas corrumpatur et aliqua
non cum quod non est maior ratio quare corrumpit unam quam aliam cum eiusdem
rationis sit. Cum quaero quare ut prius aliquo corrumpatur et non potest
in veritate agens corrumpere quantitatem praecedentem relinquendo quantitatem
praecedentem cum quantitate acquisita de novo in subiecto remanente. Secundum hoc non est
fuit tamen quod sit scilicet in eadem parte quo duarum quantitatum eius nova et
antiqua cum quod duae quantitates sint in eadem quare praecedens cum facit
in rarefactione quando facit aliquid quantitatis cum acquisita praecedenti. Item
etiam auctor quinti huius 8o et 9o ut dictum est quod in
rarefactione nulla nova quantitas acquiritur nec in modo condensationis
aliqua deperditur. 2o sic in modo rarefactionis nulla nova
quantitas acquiritur et in modo condensationis nulla deperditur materia
similiter et eadem ratione praecedente. 2o sic si in modo condensationis
aliqua quantitas antiqua deperditur aut tota quantitas praecedens
deperditur aut aliqua deperditur et aliqua non. Non tota quia hic
non esset condensatio tamen quod si sit aut est deperditur tota sub ratione
aut sub contrario non sub in ea quod nulla res dicitur absque
privatione deperditur modo similiter ut sub contrario quia aut praecedens deperditur
quantitas praecedens antiqua aliqua alia introducitur vel non. Secundum nullo
modo potest dici et si aliqua corrumpitur et aliqua non tunc non est maior ratio quare
una corrumpitur quam alia ideo vel quaelibet corrumpit vel nulla. 3o quantitas
non est contraria in corpore quia non est et etiam auctor praedicamentorum
2o quantitas non est res distincta a substantia et eadem substantia remanente
in condensatione remanebit eadem quantitas quia tenet consequentia quia
contrariorum quantitas repugnat ad et etiam auctor praedicamentorum
contrariorum contrarium sit autem et locum non est sed distincte naturae

et una non perficit sed aliter ut unam est alia quia tenet quia
distincte non se dicere inveniunt particulares et etiam auctor primo physicorum 40 h9
Secundum sed rarefactio est augmentum et rarefactio et locum motus sed se distincte
2o si sit scilicet quod aliqua rarefactio in infinitum rarefactionis fiat infinitae
extensionis secundum hic consequens est falsum et impossibile ut etiam 6o et 3o quia probatio
potest tamen quod a sit inter ipsum alterando et per sicut ipsum a
agit in b in modo alterationis sic rarefaciant partes alterant ita quod
in qua proportione parte alterata est intensior alia in eadem proportione
fiet maior ideo potentia tamen sit infinita sit partes alterata quarum quaelibet
est intensior alia secundum hic non esset possibile nisi hoc totum alteratum esset rare-
factum in infinitum. Contra 2am est sit in modo alterationis acquiritur de
novo aliquid novae speciei in rarefactione aliqua nova quantitas
acquiritur tenet consequentia quia quo de novo speciem non fit nisi vel corruptio
vel additione vel eandem speciem. Secundum et etiam auctor quo hoc quod in sic
rarefactionis aliquid est bipedale quod in principio eiusdem est fuit bipedale
sed quod dicitur secundum bipedale et tripedale sed tamen 2am speciem ut etiam auctor primo physicorum
in principio 2o sic in rarefactione nullus locus acquiritur ergo nova
quantitas quia tenet quia locus quantitas ut etiam auctor primo physicorum in principio
et etiam auctor et impossibile esset ad rarefactionem et non esse locum acquirere
nulla ipsius parte condensata. 3o sic in rarefactione aliqua quantitas
deperditur et in rarefactione quantitas acquiritur vel deperditur quia non est et secundum
primo auctor ex hoc quod cum duobus dimittitur est ipsum rarefactum in
generando rarefactione reducta quia ipsum esset. 4o si sic
scilicet quod bipedale quantitas bipedalis et tripedalis. Secundum hoc consequens est falsum et
quia quando sunt tripedalis et bipedalis ut acquiritur vel deperditur. Contra
3am et sic si in condensatione deperditur scilicet cum simul partes
est in situ secundum hoc consequens est falsum et 2o quia et sic quod in condensatione
quod b corpus condensatur ad subduplum nulla quantitas deperditur quod potest
per unum reducta quod tamen quantitas exibit in una materia existente
habet prius in eadem vel non. Si 2o hoc propositum. Si sit hic dicitur
non potest quod si quantitas nunc inferret quod prius non in fortiori quantitas
quantitas que tamen condensatur fuit in bipedali quantitate ut est impossibile quod te
Secundum hoc nunc esse non possit nisi tota quantitas esset in fortiori quod prius in-
fuit. Ad primum autem concedo secundum consequentiam negatam et ad probationem
quod non omnis diversitas speciei est diversitas vel in omnibus
differentia speciei sunt esse in una vel ambo quod est ad albedinem et alia sunt
et non faciunt speciei una causa potest differre cum prius alterationis est quod
et in actu bipedalis priorem augmentatio vel rarefactio et locum motus non est
fortiorum aliquid variatur cum quo tamen bipedale fiat quod eadem primo secundum
Ad 2um videtur negando consequentiam et ad probationem ad unum esset falsum non
sit possibile hoc rarefactum in infinitum rarefactionis esse infinitae extensionis

[illegible]

Consequenter queritur

Utrum tempus sit ens [illegible]

[illegible]

et ad mobile imparetur. 2º quo quia sit tempus infinitum est dicere
tempus est passio motus, tempus est numerus, tempus est quid consequens ad
alia, et sic tempus est procedens tempus ante tempus, consequens quoniam si non diceret oppositum
concedere et continuitatis infinitum tempus, et contra primum est physicorum octavo
huius. 3º non ad [illegible] phisicorum octavo huius. 3º quo quia non sit esse
preter ipsum tempus esse actus ad [illegible] consequens [illegible] celi quia si esset ad
distinctum ab omnibus rebus permanentibus ipsum esset ad eius similitudinem
secundum illos nulla res potest esse eius similitudinem. ergo si tempus est ad esse
distinctum a rebus permanentibus tempus est accidens vel fluxus vel secundum continuitatis
partes ergo multiplicato ergo si sic esset ipsum haberet solum ad
adequatum. Sed hoc contra est fuerit ergo quod consistet adequate in motore
primo vel in mobili ergo vel in motore primo [illegible] consequens [illegible] dicitur
Sed nullo modo potest dici ergo non primo quia tunc deus et motor primus
esset aliquid accidentalis realis susceptibilis et esse mutabile. Sed hoc contra est
fidem et contra philosophum 12º metaphysice et 8º huius quoniam [illegible]
ut dicit primo celi [illegible] que mensurant tempore senescunt [illegible]
nullo modo procedendo est de motore. 2º [illegible] quoniam [illegible] temporis
adequate est in primo mobili et totum non est in mobili ergo [illegible]
ergo adequato consequens tenet [illegible] non solum adequatum totius
temporis sed etiam [illegible] temporis que [illegible] in mobili ergo
adequate est. 2º sic [illegible] totum tempus est [illegible] nullum ipsius
est solum [illegible] tenet consequens [illegible] quoniam solum [illegible] est solum [illegible]
commensuratum sed [illegible] non est commensuratum [illegible]
ergo quia si sic scilicet quod [illegible] esset solum adequatum alicuius [illegible]
Sed id contra est fuerit et contra consequens [illegible] tantum tempus est motus in motus
primus non est solum adequatum temporis tenet consequens [illegible] non
est sui ipsius solum. Ad principale 2º sic si tempus esset huius fluxus [illegible]
ille fluxus aut esset totus in toto [illegible] aut esset totus in parte [illegible]
et totus in toto aut [illegible] in parte sed nullo modo potest dici ergo quoniam [illegible]
adequate totum est [illegible] aliquid tempus [illegible] neque in toto neque
in parte consequens non est [illegible] quoniam tempus est preteritum et futurum [illegible]
apud philosophum in 4º [illegible] dicit quod hoc quod [illegible] preteritum fuit
et non est et [illegible] futurum non dum est sed quod preteritum est et futurum non est
ergo tempus non est. Ex eo tamen posset alia ratio [illegible] non est [illegible]
[illegible] sed tempus non est [illegible] 3º sic tempus est [illegible]
[illegible] motuum fuit [illegible] ipsum [illegible] sed hoc
contra est fuerit quoniam si tempus [illegible] quod [illegible] motore
vel a primo mobili vel ab aliqua alia [illegible] non [illegible] motore [illegible]
nullarum [illegible] [illegible] [illegible] quoniam [illegible]
[illegible] esset [illegible] esset in motore ergo vel in mobili [illegible]
utrumque [illegible] [illegible] primus [illegible]

ut est ab aliquo alio [illegible] quia [illegible] quod [illegible] phisicorum [illegible] tempus
est passio motus primi sed [illegible] est [illegible] primo aut
mobili primo primo movere [illegible] si a motore ergo a motu
primo non [illegible] huius [illegible] fluxus [illegible] alio [illegible] si fluxus
[illegible] actus [illegible] ipsum est [illegible] difficilius ad [illegible]
vel nullius difficilius sed non [illegible] quia si sic scilicet quod
difficilius esset motu primum mobile ut ipsum motum mensurat
[illegible] quia esset difficile movere [illegible] apprehensione men
surare sed id contra est fuerit [illegible] quod in difficultate [illegible]
[illegible] nullo modo [illegible] si [illegible] difficilius est
producere tempus vel fluxus [illegible] ab aliquo [illegible] apprehendente non
posset produci sed id contra est fuerit quoniam [illegible] apprehendens motum
primum [illegible] mensurare motuum [illegible] apprehendendo producit
tempus [illegible] consequens tenet [illegible] quod id quod [illegible] difficilius est adproducendo
non aliquis [illegible] potest produci [illegible] si sic scilicet quod ipsum [illegible]
produceret sed hoc contra est fuerit quia [illegible] aliquid esset [illegible]
primum mobilis [illegible] difficultate motor [illegible] adproducere
[illegible] actus [illegible] si [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] primo celi [illegible] esse [illegible] sed [illegible] continuitas [illegible]
tempus non [illegible] non [illegible] tenet consequens quod omnis [illegible]
sit a primo 2º si [illegible] a motore vel a mobili ergo
[illegible] ab aliquo alio [illegible] sed non potest dici ergo non a motore [illegible]
quod [illegible] ipsum [illegible] vel voluntate non [illegible] quia si sic
[illegible] ipsum posset non [illegible] posset esse sibi [illegible] tempus posset
esse res permanens consequens [illegible] tenet [illegible] cuius sunt
[illegible] permanentia que [illegible] ab [illegible] consequens
[illegible] agentis [illegible] 2º ergo quia si sic
scilicet agentis [illegible] esset eiusdem [illegible]
[illegible] tenet consequens [illegible] ergo
[illegible] est solum huius [illegible] [illegible] tempus [illegible]
[illegible] sed [illegible] esse [illegible]
[illegible] esse vel [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] sibi impossibilis [illegible] dicitur
sed non [illegible] motus ergo quoniam [illegible] et [illegible]
non solum [illegible] ipsum [illegible] ut [illegible]
huius [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] quod vel hoc repugnans esset [illegible]
[illegible] vel alterius non [illegible] quoniam [illegible] duo [illegible]
sibi [illegible] sunt impossibilia [illegible] esset [illegible] possibilitas
[illegible] quoniam [illegible] impossibilitas [illegible]
[illegible] quod non est [illegible] quoniam [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] quod [illegible] sit [illegible]

nc aliquod eorum pt dici exco q ut dictu e in ictu ul non
inducitur nc custodit spcem nc aliud tum in proposito pendit
Item si tpe similiter ut corpus ? ipsum aliqua mensura corpus
h. 2. e f ergo quia si sit ea ? mensura adeq(ua)ta et indivisibilis sed
nullo modo ergo non q(uo)d si sit i tpe b c et sit b c divisibile corpus
? alicui h(uius)mo ee ? eius ptes hnt sibi ee totum simul quia si non
dicitur oppositum ? sed aliqua divisibile corpori q(uod) unq(uam) divisibile hnt esse
? e fm nc indivisibile ergo quia nullum indivisibile mensura corpus ?
? p ipius ? ?am aut ipiu tpe ? ? ? q(uod) corpus ipiu ul
non ? ? ergo ? sit ? ? de ? eo ? ? simul
e fm quia ut ? ut ? corpus Item si tpe e ? ptes
tpis sint eius e ? ? simul ? ? ergo ? ? ? ?
ad suas ptes ? t ? ? ? ? ? ? ?
plures ptes tpis sibi ? ? ? eius successiue ? pmanens
Contra ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? e ? ul ? ? nullo non ? ? tpe ? ?
aliqui totu tpe sibi ee ? ? ? fm ? ? q unq(uam)
? ? e ? ? eius ? ? ? ? eius ? ul
? ? si fuit ? ? ? ? ? ? ? ?
totu tpe 3 ? nc 200 q si sit ? ? sit e ? ? ? ?
sed hoc e impossibile q si sit ? tpe ? ? ? ? ?
? ? mensura ergo ? ? ? mensura sit e ? ?
? ? ? ? ? laborant ? ? ? ?
? ? ? ? Contra ? ? ? ? ? ? successiuu
ul pmanens sed non ? ? ? ? ? ? quia
? ? ul e successiuu ul pmanens ? ? ? ? nec
200 quia si sit ? ? ptes tpis ee sibi sed hoc ? ?
fm quia tunc non differret a pmanentibus ? eius successiuu
? ? ? pmanentibus 2o sic ptes tpis ? succ ne
? ? ? nc ? sibi ? ? tpe e successiuu ?
? ? quia hoc e ? ? successionem ? ? ?
? 3o sic nulla ? ? ? ? plures nc aliquc
ptes tpis ? sibi ? ? ? e eius succ tenet
? ? ? q hoc e ? ? successionem ? ? ?
a pmanentibus ? ? ? ? q unq(uam) ? ? plures ?
? ? ? sibi ? 2u ? ? tpis ? ?
? ? e eius succ ? ? ? ? ? succ
hnt ee sed ? e ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? 4o tpe ? e ? ? non e pmanens ? ?
quia pmanens ? non ? ? ? ? ? ? ?
no ? 6o ? e ? succ ? non pmanens ? tpe

tenet ? ? e ? ? ? sed ? ? ? ? ?
? ? dicit q tpe e ? ? ? sed hoc non ? ?
? ? eius succ No tpe ? succedit ? ? ?
? ? eius succ tenet ? ? ? ? ? ?
? Ad primum ? ? ? ? q ? tpe ? ?
? sed q ? ? ? ? ? ? ? quia
? ? ? ? ad ? ? ? ? non ? ?
? sed ? suo ? ? ? sit se ? ? ? ?
? ? illas res pmanentes ? mensure ? ? ul ?
se ? ? ? non ? ? ? se ? ? ?
? ? non ? ? ? ? ? ? ? ?
? q ? non ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? q ? ? ? ? sibi q tpe e ? suo ?
sed non ? ? q ipsu tpe e ? eius ? ? ?
? ? e sed e aliqua ? se ? se ? ut dictu e Ad
? ? ? ? ? ? ? ? e ? ? ?
? e ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? e ? ? q ? ? ? ? fuit
? Ad ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? suo ? sed non ? ? ? ?
sibi ? sed non ? sibi ? ? ? ? ? ?
ul hoc ? successiuu ee sed 2u ? ? ? pmanens ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ab ? e ? ? ? ? ? e ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? successiuu ? pmanens ? ? ? ? ?
? Ad ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? q ? ? ? ? ? ? ? ?
e ? sed non e ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? non ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? e ? ? ? ? Ad 2m ? ? ? ?
? ? ? q ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? sibi ? ? ? ? ? ? ?
tpe Alii ? ? ? q ul sit ? q aliqua sint
? que ? ptes tpis ? ab ? ? ? pmanentibus
que succ ? ul ? q ptes tpis succ ?
sit q ? succ ? ? ? ul ? ?
? ? non sibi ? ipsu ? indivisibilibus ? ? ?
? ? ? sed 200 ? ? ? ? ?

per omnes partes ... ad 2m. — Ad 3m nego casum et ad
auctoritatem primo quod non intelligit nisi quod numquam actualiter apprehenditur
hoc quod tempus esse indivisibilis locus ubi ubi et simul ...
secundo ... pars ... quod ... ad ... non habet ... esse ... tempus
est eius successivum si tamen ad ... ego nego sed
... quia non ... tempus est eius successivum ... omnibus
rebus ... quod ... successivum et permanens sunt
... et ... ubi ... — Ad ...
nego ... quia non ... edificare esse edificium est
... edificare esse ... non est ... et ... si ...
quod edificare esse ... non est ...
... et ... dico ... esse locus et secundum hoc
distinctionem ... eius successivum et permanens ... distinctionem
edificare ... plus est logicale quam phisicale
— Ad 6m ... et ... volumus ut dictum est
non ... et motus ... distinctio ...
permanens. — Ad 7m ... ut dictum est ... 2m ...
non plus ... quod tempus sit successivum ... — Ad ...
quod ... laborat ...
magis infra et sic ... questio et cetera

Consequenter queritur

77

Utrum tempus sit unus motus et arguitur quod tempus
est motus ... tempus non est unus motus ... quidem non est
unus sine ipsius et ... tempus est actus entis in potentia ...
est motus ... describitur et descriptum
... ex ... quod tempus est eius successivum ut ...
... successivum est actus entis in potentia ... 2o sic
tempus non est unum ... tempus non est unus motus ...
... quia si tempus esset unus ... ipsum ...
... in potentia ... quibus distinctio quia ...
et 3o ... tempus ... quibus ... et tenet
quia ... unus est ... quibus distinctio ... si tempus est unus
tempus est ... quibus distinctio. — 3o sic tempus ... unus
... tempus non est unus tenet quia ... quod ...
... cum ... possibilitatem ... ... possibile sed
... possibile ... 6to huius et ...
... 4o ... quod unus ... que ... est
... quantitas ... quod ... non ...
... — 6o si sic ... unus ...
... unus quo mensuramus ...
huius et tenet quia ... nullo modo ...

non ... tempus est unus quo mensuramus quod hoc ...
et ... unus quo mensuramus est ...
... non est tempus ... tempus non est unus quo mensuramus ... unus mensuratus
quod unus mensuratus est ... quod mensura ... tempus non est
... quod mensura ... est mensura ...
motuum ut ... huius. — 4o omnis unus est finitus tempus est
infinitum ... tempus non est unus tenet quia ... quod ...
... cum ... possibilitatem ... possibile ...
... 3o huius quod ... unus ... est ...
... et ... quo huius ... tempus esse ...
et infinitum. — Ad oppositum ... huius ... quod
... opiniones de tempore ... distinctionem tempus
est unus motus ... hoc non esset ...
tempus esset unus motus. — Circa questionem istam primo videndus
est ... ut ... et quid
... — 6o ... quod ... huius
... opiniones antiquorum ... quod ... posuerunt
tempus esse ... alii vero posuerunt quod tempus esset ...
... vero dixerunt quod tempus esset motus alii vero dixerunt
quod tempus esset ... motus ... omnes has ... idem ...
... opinionem ... ut ad ...
esse ... opinionis ...
... sit ...
... est tempus quod ut ...
... quod ...
...
... esse ...
... non ... idem ... sit
... quod aliqua sunt ... que ...
... huius ... opinionis ...
quod ... opinio ...
... reputant esse
... tempus est ... non ...
... opinionem ... esse ... quod
ut ...
...
non ...
— 2o ... opinionem esse ... tempus esse ...
... sit ... revolutionis ut ...
non est revolutio ... tempus et tempus non est revolutio
... quod ...
... tempus est revolutio quod revolutio est motus ...

spo et tempus est motus velocis sphere vel tempus est revolutio. 2o arguitur auctoritate philosophi qui arguit contrarium annum non esse tempus sic quia pars temporis est tempus sed non quelibet pars anni est annus igitur annus non est tempus. 3o prima et quelibet pars [illegible] vel motus circularis
[illegible] sic quelibet pars aliqua est sphera sed non quelibet pars circuli est circulus igitur non est sphera. 3o patet et [illegible] vel motus circularis non [illegible]
Pro primo notandum est quod philosophus [illegible] non intendit negare
[illegible] huius tempus est revolutio velocis sphere sed intendit negare
[illegible] non esse [illegible] sic ut [illegible] quod ipse dicit quod tempus est
revolutio velocis sphere et hoc est verum sed quod magis [illegible] infra.
Pro 2o est [illegible] quod aliqui dicunt quod philosophus [illegible] non intendit
[illegible] novem esse [illegible] tempus non est revolutio sed intendit
quod tempus et revolutio non esse [illegible] et non [illegible] dicunt
[illegible] annum et tempus non esse [illegible] quod
[illegible] quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] simul [illegible] non processu
[illegible] quod tempus [illegible] dicitur [illegible]
sit [illegible] quod tempus et motus sit [illegible] sed tempus
[illegible] huius et motus [illegible] quia tempus [illegible]
[illegible] motum [illegible] et [illegible] non [illegible]
esse [illegible] hoc [illegible] huius [illegible] 2o
tempus esse [illegible] tamen [illegible] ipsius et [illegible]
[illegible] sic et [illegible] si tempus [illegible]
[illegible] distantiam quod ipsum distantia est [illegible]
[illegible] tempus est [illegible] et [illegible]
non est [illegible] motum et motus et tempus non sit [illegible]
motum [illegible] et [illegible] motus [illegible] motu
esse [illegible] tempus quod est [illegible] et quod
[illegible] quod est motus [illegible]
[illegible] sibi [illegible] distantia [illegible]
quod [illegible] distantia [illegible]
[illegible] ipsum tempus [illegible] super motum [illegible]
vel [illegible] Pro [illegible] ponuntur [illegible]
tempus est motus. 2a tempus est [illegible] motus. 3a tempus est
tempus est quedam distantia. Prima [illegible] tempus est successio vel successive
vel tempus est motus [illegible] quod [illegible] est [illegible] actus [illegible]
[illegible] sed omne [illegible] est motus et [illegible]
2o tempus et motus [illegible] supponunt [illegible]
[illegible] sic motus vel tempus est motus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] 3o [illegible] supponit [illegible] tempus est motus
ut [illegible] supponit [illegible] tempus est motus

[illegible] quod [illegible] huius quia tempus ipsum esse passionem
motus sed [illegible] sicut [illegible] qui [illegible] hoc [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible] est passio hominis. 2a [illegible] sic
tempus est passio primi motus vel tempus est motus [illegible] ubi
[illegible] et [illegible] est philosophus [illegible] huius sed [illegible] plus [illegible]
consequentia quod. 3a [illegible] sic tempus est motus ubi ipsum motum
vel tempus est [illegible] quod [illegible] distantia quod ipsa
[illegible] sit [illegible] sed ipsa distantia non [illegible] sit [illegible]
[illegible] ut [illegible] huius sed [illegible] est philosophus [illegible] huius. 2o
sic tempus est longum et tempus est breve vel tempus est [illegible] quod
longum et breve sunt [illegible] ubi [illegible] et [illegible] est philosophus [illegible]
[illegible] motum et tempus quod motus [illegible] velox
vel tardus tempus autem longum vel breve. [illegible] sic tempus
[illegible] tempus est [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] est philosophus [illegible] huius. 2o sic tempus est [illegible]
[illegible] vel tempus est distantia [illegible] quod [illegible] sit [illegible]
[illegible] esse distantia. 3o tempus est [illegible] vel tempus est distantia [illegible] quod
[illegible] et [illegible] quod tempus [illegible] primus motus
sed [illegible] motus [illegible] sit. Contra 3o [illegible]
plus [illegible] huius motus [illegible] motus et non est
[illegible] quod [illegible] tempus non [illegible] motus vel tempus non
est motus. 2o sic tempus est idem [illegible] sed motus non est
[illegible] vel tempus non est motus. 3o omnis motus est
velox vel tardus sed nullum tempus est huius et [illegible] tempus est motus
[illegible] et [illegible] est philosophus [illegible]
huius [illegible] huius sic velox [illegible]
tempus [illegible] sed idem [illegible] vel tempus non est velox vel
vel tardum. Contra [illegible] philosophus idem si tempus esset primus
motus [illegible] primus motus esset [illegible] sed [illegible]
[illegible] est [illegible] vel tempus est [illegible]. Contra
3a et [illegible] arguit sic [illegible] alias [illegible] alia
est primum [illegible] loyca [illegible] tenet [illegible]
[illegible] impossibiles [illegible] impossibiles et [illegible] quod [illegible] esse distantiam
[illegible] esse [illegible]
repugnantes. 2o sic nullum [illegible] est distantia [illegible] alia
[illegible] est [illegible] quod [illegible] esse
[illegible] quod [illegible] sit [illegible] tempus est
[illegible] ut [illegible] hoc tempus est distantia ut [illegible] 2o [illegible]
[illegible] est [illegible] tempus [illegible] est [illegible] vel tempus [illegible]
distantia [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible] repugnantes tempus
si esset aliquid esset huius [illegible] quod [illegible] est [illegible]

tempore [illegible] est ex duabus quibus distincta s. a quo [illegible] sicut [illegible]
repugnantes [illegible] sed [illegible] quin non
prius non est [illegible] - Ad primum [illegible]
quin motus prius non [illegible] indivisis mobilibus et non sint [illegible]
esse tempore [illegible] prius motus [illegible] [illegible]
non [illegible] reliquum si tamen tempore non [illegible] motus [illegible]
sed quicumque motus indistincte quod ad [illegible] possumus concedo
[illegible] tempore sicud [illegible] motuum [illegible] quod [illegible]
[illegible] motus [illegible]
quicumque motus [illegible]
[illegible] tempore non esse [illegible]
[illegible]

[illegible]

et minimum quo minimus. Ad solutionem rationis dicendum quod quamvis esset idem tempus et motus et motus est infinitus tamen tempus non est infinitum et non minus est infinitus nisi tantum minus infinitum eius et hec sola procedit [illegible] et sic patet.

76

[C]onsequenter querit

Utrum tempus habeat esse ab operatione anime intellective [illegible]

[illegible]

[illegible]

motum primi. antecedens quia dato opposito contradictorio et sequitur contrarium motum g[illegible]
apprehendere. 3° si in apprehensione temporis aliquis motus necessario
apprehenderetur ex aliqua, hoc maxime esset motus corporis celestis
sed hoc contra est [illegible] et [illegible] ergo [illegible] quia si sic hoc maxime
esset motus celi sed si sic esset tunc ista mulier [illegible] non sentiret
tempus quia non sentit motum celestem et non diceret quod tunc simul sen-
tiret motum et tempus quia sentire tempus non est preter sentire aliquem con-
tinuum motum et [illegible] nos autem sentimus tempus quando celestem
apprehensionem [illegible] absque eo quod attendit [illegible] motus et hoc non est aliquem
sentimus motum [illegible] [illegible] contingit et [illegible] quia enim sentimus
[illegible] [illegible] aliquem motum [illegible] apprehendimus tempus hoc
[illegible] — Ex quibus videtur quod [illegible] nullum motum ex [illegible]
necessario [illegible] ad [illegible] — ergo sic quamquam apprehendimus non
esse in eo tunc [illegible] et [illegible] quod non necessario requiritur motus
[illegible] non est et [illegible] et [illegible] quibus quibus mensuratur
motus [illegible] motum mensuramus alia — 2° 3° [illegible] sic tempus
est unus motus in [illegible] esse tempus in aliquo uno apprehenso
[illegible] quia opposito [illegible] et [illegible]
[illegible] — 2° sic in sic [illegible] quod nos possemus non esse [illegible] sed
[illegible] motus sed contra est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] — 3° omne tempus vel [illegible] vel preteritum vel futurum
sed [illegible] est in aliquo apprehenso [illegible] ut [illegible] est
— 3° 3° [illegible] si sic [illegible] quod tempus non esset unus motus [illegible] contra est [illegible]
[illegible] ipsius temporis [illegible] quia [illegible] est aliquem motum
[illegible] tempus [illegible] — 2° sic [illegible] est ad esse
[illegible] aliquem motum apprehendi ab anima [illegible] motus est tempus
[illegible] non est et [illegible] — [illegible]
[illegible] omnis motus apprehensus ab anima potest esse mensura a quantitate
[illegible] et omnis motus potest esse tempus [illegible]
non est et [illegible] [illegible] in singulis motibus
[illegible] apprehendimus [illegible] motum [illegible]
[illegible] — 4° [illegible] motus est notissimus et [illegible]
[illegible] motum [illegible] motus apprehensus est notissimus [illegible]
[illegible] — 2° [illegible] motus est [illegible] apud omnes et [illegible]
[illegible] — [illegible] motus apprehensus
motus [illegible] est [illegible] apud omnes [illegible] motus apprehensus
[illegible] tempus notissimum [illegible] — Contra [illegible]
[illegible] sic tempus est motus vel unus motus [illegible] necessario ad esse
[illegible] motum [illegible] [illegible] ad esse temporis [illegible]
motus [illegible] tempus [illegible] motus ex [illegible]
[illegible] omnis motus vel est in anima vel ex [illegible] sed [illegible] quia
motus est [illegible] [illegible] anima est [illegible] motus
non potest esse tempus — 2° sic ad esse temporis [illegible] sufficit [illegible]
tempus [illegible] quia [illegible] ab anima sed hoc [illegible] quia

[illegible] causa quibus sufficit esse [illegible] sicut [illegible]
[illegible] — 3° si ad esse temporis sufficeret motus
anime sicut quod dormientes [illegible] tempus [illegible] ut [illegible]
[illegible] huius [illegible] et [illegible] quia
dormientes [illegible] aliquem motum [illegible] — ergo si sic sicut quod tempus
non esset [illegible] apud omnes sed hoc est [illegible] huius [illegible]
[illegible] quia [illegible] motus [illegible] anime [illegible] apud omnes — 4° tempus sic
[illegible] motum [illegible] necessario ad esse temporis sicut motus [illegible]
et [illegible] est [illegible] huius [illegible] — 6° si [illegible]
[illegible] est [illegible] quod mensura et mensuratum [illegible]
[illegible] sed tempus est mensura motus ex [illegible]
[illegible] huius [illegible] si tempus est motus ex [illegible] — Contra [illegible] si
apprehendere [illegible] motus necessario [illegible] ad esse temporis in apprehensio
motus [illegible] tempus sed [illegible] quia tempus est quoddam [illegible]
[illegible] anime et [illegible] — 2° sic tempus [illegible]
apprehensio anime est [illegible] ad esse temporis non requiritur motus apprehensus
— Contra [illegible] tempus est motus sed motus potest esse nullus
[illegible] anime apprehensione anime [illegible] motus potest esse nullus [illegible]
anime [illegible] non est et [illegible] — [illegible] sic
si quis motus apprehensus potest esse tempus sicut quod [illegible] motum
[illegible] tempus sed hoc [illegible] et [illegible]
huius et [illegible] quia motus sunt multi et si quis motus
potest esse tempus [illegible] esse tempora — 2° si sic sicut quod non esset [illegible]
tempus sed hoc [illegible] et [illegible] quod [illegible] sunt [illegible]
[illegible] est unus [illegible] — Contra
[illegible] si sic sicut motum [illegible] esse notissimum sed [illegible]
[illegible] motus [illegible] sed [illegible] non est [illegible]
— 2° omnis quod [illegible] tempus esse sed non [illegible] motu
esse [illegible] motus [illegible] non est notissimum tempus [illegible] non est et [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] tempus esse [illegible]
motum esse [illegible] tempus esse [illegible] motu
[illegible] — Ad primum [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] — 6° cum [illegible]
quod cum [illegible] ad esse temporis necessario requiritur motus [illegible]
[illegible] quod [illegible] motus necessario [illegible] ad esse temporis sed [illegible]
[illegible] [illegible] quod ad esse temporis non [illegible]
motus in anima [illegible] [illegible] quod motus [illegible]
non sit [illegible] ex [illegible] sed cum motus
[illegible] quia [illegible] longior [illegible]
— Ad [illegible] videtur [illegible] ubi [illegible] tempus esse
[illegible] ab anima [illegible] et [illegible] quod
[illegible] sit futurum [illegible] ab anima non [illegible] sed [illegible]
[illegible] et [illegible] tempus esse futurum ab anima [illegible]

non s. est sumptum ab alia. — Ad 3um contra dicitur [illegible] cum [illegible]
aliquam [illegible] accidentes difficiles vel faciles nos comprehendimus
tempus. hoc autem est [illegible] quoniam ratio huius [illegible] dicitur quod communes
quam [illegible] et continuata sunt et quod motum [illegible] comprehendimus
percipimus tempus tamen aliter [illegible] sunt [illegible] et non sunt [illegible]
et quod motum sunt [illegible] [illegible] non percipimus
tempus in quo [illegible] et [illegible] ut dictum est [illegible] quibus
difficilia [illegible] et fortassis quod communibus in [illegible] nulla
[illegible] difficilius [illegible] [illegible]
[illegible] tempus communes [illegible] tempus percipimus. — Ad [illegible] dicitur contra
[illegible] et ad auctoritatem [illegible] est quod [illegible] et plus
quam [illegible] non tempus apud omnes [illegible] hoc [illegible] et notissimum
tamen quod [illegible] multis [illegible] quod non [illegible] apud omnes. — Ad
[illegible] sic [illegible] ita ut sit [illegible] tempus [illegible]
[illegible] motum [illegible] et ad auctoritates [illegible] quod non ad
[illegible] ut dictum est quod tempus [illegible] motum tamen quam
[illegible] et notissimum tamen quod [illegible] quod [illegible] aliud motum
[illegible] notum. — Ad [illegible] non [illegible] si [illegible]
[illegible] est vel [illegible] admisso autem [illegible] hoc [illegible] quod tempus
est mensura motus [illegible] et ad [illegible] videtur quod [illegible] forte [illegible]
[illegible] sit quod tempus sit mensura motus [illegible] hoc tamen non est [illegible]
— Ad [illegible] dicendum quod [illegible] vel [illegible] omnis
[illegible] tempus vel quod [illegible] ut tempus sit [illegible]
[illegible] et [illegible] tempus 2do et ad [illegible] quod [illegible] sic tempus est [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] supponitur [illegible]
[illegible] motum esse [illegible] ut [illegible] admisso [illegible] supposito [illegible]
[illegible] tempus [illegible] vel ad [illegible]
tempus est [illegible] et [illegible] ad [illegible] non [illegible] motum
motum [illegible] tamen [illegible] tempus [illegible]
[illegible] vel [illegible] tempus est [illegible]
[illegible] vel motor [illegible] quantumque sit [illegible] motum [illegible]
[illegible] tempus [illegible] cum quo tamen
[illegible] quod ad esse [illegible] non [illegible]
[illegible] sit tempus [illegible] sit [illegible]
[illegible] quod [illegible] esse [illegible] quod [illegible] motus [illegible] tempus
est [illegible] ab alia [illegible] tempus [illegible] vel [illegible]
[illegible] esse [illegible] quod [illegible] sunt. — Ad [illegible]
[illegible] videtur [illegible] quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] est albus [illegible] album [illegible] album esse non est [illegible] nulla albedine existente
[illegible] esse non est [illegible] nulla albedine existente vel [illegible] est musicus
[illegible] est [illegible] nulla musica existente [illegible] est musicus esse [illegible]
musica existente [illegible]
[illegible] si [illegible] supra [illegible] dicto [illegible]
[illegible] album [illegible] esse nulla albedine existente [illegible]

[illegible] ad [illegible] quod esse nulla [illegible] existente sed
[illegible] non [illegible] tempus et [illegible] hoc quod [illegible] est tempus [illegible] motus [illegible]
non [illegible] esse tempus [illegible] non apud [illegible] — Ad [illegible]
[illegible] dicendum [illegible] et ad auctoritates philosophi et [illegible] respondendum
est [illegible] quod sunt [illegible] [illegible] quod tempus
est [illegible] apud omnes sic [illegible] [illegible] quod [illegible] sit de
[illegible] 2a [illegible] quaesitum motus [illegible] accepti non [illegible]
[illegible] apud omnes sic et [illegible] apud omnes illius [illegible] apud plures
[illegible] — Ad [illegible] dicendum [illegible] [illegible] [illegible]
et ad auctoritatem philosophi [illegible] quod non [illegible] [illegible]
— Ad [illegible] dicendum [illegible] quam [illegible] est [illegible]
tempus [illegible] sit notissimum vel [illegible] ad tempus [illegible] [illegible]
[illegible] tempus apud omnes [illegible] est [illegible] motum [illegible]
et ad [illegible] videtur quod [illegible] est quod [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] motum [illegible] motus [illegible] tempus
[illegible] sit notissima [illegible] ad [illegible] tempus [illegible] — Ad 2um [illegible]
[illegible] quam [illegible] forma [illegible] non [illegible] omnis [illegible]
[illegible] album [illegible] est albus vel [illegible]
[illegible] quod [illegible] tempus non [illegible]
motum vel [illegible] ut dictum est quod tempus [illegible] vel est motus [illegible]
[illegible] non est notissimus [illegible] tamen [illegible] ad [illegible]
[illegible] notissimum. — Ad [illegible] [illegible]
[illegible] tempus [illegible] esse [illegible] esse ad [illegible]
[illegible] tempus [illegible] esse [illegible] sit [illegible] et [illegible]
[illegible] — [illegible] tamen [illegible]
[illegible] non [illegible] vel [illegible] non [illegible]
[illegible] quod tempus [illegible] non est ab alia tempus tamen [illegible] quod
[illegible] vel [illegible] sic est ab alia et [illegible] huius [illegible]
[illegible] tempus non [illegible] ab alia [illegible] — Ad 2um
[illegible] non [illegible] et ad [illegible] philosophi [illegible] quod [illegible]
[illegible] esse [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] esse [illegible] illa quibus [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] solum
[illegible] [illegible] 2do non solum [illegible]
[illegible] esse [illegible] non [illegible]
[illegible] esse [illegible] esse [illegible]
[illegible] non [illegible] tempus esse [illegible]
[illegible] non est [illegible] non [illegible]
[illegible] sic est [illegible] quam [illegible]
[illegible] quam [illegible] — Ad [illegible] dicendum [illegible]

necesse continuam et tale est quod licet tempus sit continuum tempus tamen est discretive acceptum et ideo si arguitur sic tempus est continuum et non discretive acceptum est eius omnium agentem sine circumscripta ... sicut eius ... ut apparet in corpore questionis. Ad quintum ... dicendum quod ... eius ... longe ... si ipsum fuit signum vel ... ipsum ... Ad ... dicendum ... equalem ipsi et sic ... in differentie temporis ... et per hoc patet solutio ad confirmationem. Et sic patet questio illa et cetera.

7a

[C]onsequenter queritur

... utrum ... sit aliquid mobile ... omnibus rebus ... et arguitur quod sit aliqua mensura ...

[illegible]

... tempore sic ... quod ... quantitas durationis per hoc tempus ... sit quantitas durationis per hoc tempus et Sortes vixit per hoc tempus ... non est ... per totum tempus vite sue ... ipsa maxima quantitas ... per totum ... tempus ... per totum tempus vite sue. Ad oppositum ... sicud se habet punctus ad lineam sic se habet ... ad tempus ... sic se habet ... quod ipsum non est aliquid mobile ... distantium ab omnibus rebus ... mensura ... distantia ... tempore ... Ad ... auctoritate philosophi ... toto tempore ... non est mensura mobilis ... distantia ... mobiles ... quod ... ipsum est ... distantium ab ...

[illegible]

indivisibile a recipitur [illegible] eius [illegible] eius successiuum — contra

[illegible] sic omne successiuum infinitum est divisibile [illegible] infinitum est divisibile

[illegible] tenet [illegible] quia [illegible] est eius successiuum [illegible]

[illegible] tempore et motum [illegible] successiua [illegible] infinitum [illegible] divisibilia

— 2° sic [illegible] infinitum est divisibile [illegible] infinitum est divisibile [illegible]

quia [illegible] et [illegible] 2ᵘ et antecedens [illegible] ex hoc quod [illegible]

[illegible] infinitum est divisibile ut [illegible]

— 4ᵘ [illegible] sic [illegible] esse [illegible] huiusmodi actus indivisibilis ubi [illegible]

indivisibilis [illegible] esse [illegible] adequatum [illegible]

[illegible] subiective et adequate [illegible]

[illegible] sibi adequato [illegible]

esse et [illegible] albedinis [illegible]

[illegible] quia sicut [illegible] divisibile [illegible]

divisibile non divisibile quia [illegible] divisibile [illegible] indivisibilis [illegible] adequatum [illegible]

esse sicut adequatum [illegible] indivisibile [illegible]

non actus [illegible] actus indivisibilis [illegible]

[illegible] adequatum [illegible] actus [illegible]

[illegible] processus infinitus [illegible] indivisibilis quia [illegible]

forma [illegible]

[illegible]

[illegible] divisibilis [illegible] indivisibilis [illegible]

[illegible] indivisibilis [illegible] divisibilis [illegible] quia si sic [illegible]

[illegible] indivisibilis [illegible] sicut [illegible]

[illegible] divisibile non divisibile quia divisibile [illegible] divisibile adequari non

[illegible] indivisibilis [illegible] ad totum [illegible] indivisibile [illegible]

[illegible] et tamen sic [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] huiusmodi [illegible] indivisibilis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] non esse ad huiusmodi actus [illegible] indivisibilis [illegible]

[illegible] divisibilis [illegible] — 2° si sic esset [illegible]

[illegible] sed [illegible] huius [illegible]

[illegible] indivisibilis [illegible]

[illegible] esse [illegible]

[illegible] huius [illegible]

indivisibile [illegible]

[illegible] indivisibile [illegible]

[illegible] esse [illegible] non [illegible]

esse [illegible] — 3° [illegible]

[illegible] non esset [illegible]

[illegible] et sic [illegible] indivisibile [illegible]

quia [illegible] corporis [illegible] indivisibile [illegible]

[illegible] corporis [illegible] non est [illegible] ex hoc

[illegible] quod [illegible] indivisibile [illegible]

[illegible] corporis [illegible] divisibili [illegible] indivisibilis [illegible]

quia [illegible] indivisibilis [illegible] sibi [illegible]

[illegible] huius [illegible] indivisibilis [illegible] sibi [illegible]

[illegible] quod [illegible] corporis divisibilis quia sic [illegible] divisibile quia omne

[illegible] divisibile est [illegible] sibi [illegible] ubi [illegible]

[illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible] quia [illegible] non indivisibilis [illegible]

[illegible] tempore [illegible] si sit [illegible] quod

[illegible] in quantum [illegible]

[illegible] non [illegible] indivisibilium [illegible]

[illegible] tenet [illegible] quia [illegible] huiusmodi [illegible]

[illegible] divisibile [illegible]

[illegible] huiusmodi indivisibilia si [illegible] ab aliquo

[illegible]

[illegible] non [illegible] quia [illegible]

indivisibilia [illegible] sub [illegible] quia non [illegible]

[illegible]

[illegible] si aliquod [illegible] huiusmodi indivisibilis indivisibile [illegible] ab aliquo

corpore [illegible] quia ubi [illegible]

ubi ad corpus [illegible] non [illegible] quia non [illegible]

quia si sic hoc [illegible] esset [illegible] motus [illegible]

[illegible] tempore [illegible] non [illegible]

[illegible] corporis [illegible] quia [illegible] ad [illegible]

[illegible] tempore [illegible] ut [illegible] huius [illegible]

— [illegible] indivisibilia ubi [illegible] non [illegible]

[illegible] — Contra [illegible]

[illegible] si [illegible] esset [illegible] tempore ad [illegible]

[illegible] modo [illegible] quia modo [illegible]

[illegible]

— 2° [illegible] sub [illegible]

[illegible] non est [illegible] quia [illegible]

esse [illegible] quia [illegible]

successiuum non successiuum [illegible] — Contra

[illegible] si [illegible] indivisibile [illegible] non est infinitum divisibile [illegible]

[illegible] quia [illegible]

[illegible] si [illegible] esset in-

divisibile non esset [illegible] tempore [illegible] divisibilibus [illegible]

[illegible] tempore [illegible] divisibilibus [illegible]

[illegible] tempore [illegible]

[illegible] divisibilibus — Contra [illegible] si [illegible] esset huiusmodi indivisibile

[illegible]

78

[illegible]

Consequenter queritur

[illegible]

sic si unum et idem mobile toto tempore esset sicut tunc esset et
tunc hoc quod fuit antiquum in nullo anno et eius idem cum hoc
quod est in uno anno [illegible] et tunc quantum quod illa dicuntur esse
sibi invicem quesita in eodem nunc si unum et idem est
nunc toto tempore eterno utique esset sibi in eodem nunc et nullo
quod fuit in uno anno et quod est in uno anno quando sic tunc in bona
fortuna sua tamen et pisces iudicasse et tunc quantum quia idem
est nunc dici primum et non dici quod fuit in bona fortuna sua et cetera
— Ad oppositum arguitur quod nunc est in proprio motu [illegible] ipsum tunc
numerum et idem toto tempore in te nunc in [illegible] numerum et idem toto tempore
eterno quantum patet ex hoc quod oppositum quantum cum alia [illegible]
sed oppositum aliquis [illegible] [illegible] ex quo [illegible] — [illegible]
quod [illegible] quod [illegible] plus [illegible] solum [illegible]
est [illegible] ipsius ante aliud sed [illegible] [illegible]
[illegible] obstantes [illegible] ii [illegible] omnis [illegible]
[illegible] quod eius [illegible] nunc sit unum et idem toto tempore sed
ex ipsius sit quod [illegible] [illegible] sibi [illegible] distinctum et [illegible]
apud multos est famosum [illegible] sed quod [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] plus [illegible] quesitum
[illegible] [illegible] prima [illegible] est [illegible] non [illegible] ab
eorum motibus — 2o ipsum [illegible] non [illegible] non [illegible] ad [illegible]
non quod ad esse [illegible] — 2o [illegible] esse unum et idem
in toto tempore eterno — [illegible] quod [illegible] esse [illegible] est
ad et ad esse motus prima [illegible] quod si sit [illegible] ipsum
motus esse [illegible] mobile [illegible] sibi [illegible]
sed [illegible] est [illegible] et [illegible] quantum [illegible] quod [illegible]
[illegible] esse [illegible] — 2o si sit [illegible]
distinctus ab esse [illegible] est [illegible] nunc [illegible] et
[illegible] quantum [illegible] — 2o [illegible] si non [illegible]
ipsum in [illegible] sed [illegible] est [illegible] ab
aliquo est in ipsius [illegible] in aliquo alio esse non nisi quod
quod sit non [illegible] in aliquo alio esse quod sit [illegible] in quo
[illegible] est [illegible] nisi [illegible] malo esse non nisi [illegible]
non in [illegible] nisi quod [illegible] quod [illegible] ipsum [illegible] nisi
[illegible] malo esse et sic [illegible] et [illegible]
[illegible] esse [illegible] esse non nisi quod [illegible]
et non [illegible] esse quod [illegible] nisi [illegible] esse
et [illegible] ut prius [illegible] et [illegible] ergo [illegible]
[illegible] — 2u ergo [illegible] non est [illegible] complete
[illegible] unum et idem [illegible] quantum [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] est ergo 2u — [illegible] ergo [illegible] est [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] mobile [illegible] [illegible]
est ad [illegible] quantum [illegible] [illegible] et [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] sole
[illegible] — 2o [illegible] [illegible] [illegible]

esse [illegible] motus quantum non est et [illegible] ut [illegible] quod [illegible] quantum [illegible]
ubi est ad [illegible] in eo sole [illegible] celum orizontem quod sit
[illegible] eodem [illegible] tangente celum [illegible] orizonte
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est et [illegible] alium est et [illegible] ut sophistice
[illegible] aliud [illegible] esse [illegible] et aliud esse in [illegible]
[illegible] quod non nisi [illegible] alicte quod sunt [illegible] [illegible]
[illegible] quando [illegible] quod ad est [illegible] albi et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando [illegible] sic [illegible]
aliquis — Contra 2am [illegible] sic [illegible] esse in [illegible]
in [illegible] esse in [illegible] quantum [illegible] qui [illegible] in [illegible]
est et in modo cum hoc non fuit in [illegible] esse quantum non est et [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] non sic [illegible]
in esse [illegible] toto tempore [illegible] quantum [illegible] [illegible]
[illegible] non esse [illegible] qui [illegible] non est
[illegible] — 2o sic divisa in [illegible] [illegible] [illegible] sic divisa
[illegible] quantum [illegible] ex hoc quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ergo 2a — Contra [illegible] esse in [illegible]
est [illegible] divisa sunt quantum [illegible] quod [illegible] non est idem esse
et [illegible] ergo — Ad primum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] mobile
[illegible] et [illegible] in [illegible] non [illegible] ipsum [illegible]
esse sed quod [illegible] et [illegible] quod [illegible] ad [illegible]
motus [illegible] esse in [illegible] esse non [illegible] in [illegible] mobile
[illegible] esse in eo loco [illegible] ad [illegible] ut [illegible] esse in
eodem loco ut ipsum [illegible] esse [illegible] mobile [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — Ad 2am [illegible]
[illegible] et tamen est quod [illegible] 2u [illegible]
[illegible] [illegible] non est [illegible] in quod [illegible] mobile
non est in [illegible] locus [illegible] [illegible] 2o locus [illegible]
in quibus ipsum [illegible] [illegible] fuit [illegible] locus
sed si [illegible] nunc sit in loco [illegible] ipsum [illegible]
in loco [illegible] [illegible] ipsum mobile esse in a et in b
non sit [illegible] quia [illegible] mobile [illegible] est [illegible] ipsum [illegible]
fuit in locis [illegible] quod est non [illegible] — Ad 2um [illegible]
[illegible] et tamen est quod [illegible] [illegible] quod non [illegible]
[illegible] — Ad [illegible] [illegible] et tamen est quod
[illegible] non [illegible] est [illegible] sed [illegible]
[illegible] est [illegible] quod [illegible] — Ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quantum sed [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] sed
quantum non [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible]
magis in 6o [illegible] Ad 2um [illegible] b quod [illegible] de anno
non est [illegible] [illegible] [illegible] sed quod [illegible] [illegible] b et [illegible]

Ad [illegible] adducta [illegible] quis [illegible] motus [illegible]
[illegible] in questionibus precedentibus. Ad aliud [illegible] quando [illegible]
[illegible] sicut in [illegible]
fuerunt [illegible] ubi fuerit [illegible]
ita fuerunt [illegible] sic fuerit [illegible]
[illegible] demonstratum [illegible] quorum [illegible] reliquum [illegible]
[illegible]
illa [illegible] ut dictum est [illegible]
[illegible] incipiunt questiones 4 phisicorum

Consequenter queritur

Utrum omnis motus sit de subiecto in subiectum [illegible]

[illegible]

79

[illegible]

proportione sint equalis virtutis sic tamen quod a agat sua resistentia in duplo
velocius quam agat b cum resistentia quo posito probo quod remittatur
resistentia usque ad subduplum a b potentiis non auctis [illegible] tunc
[illegible] sit a potentia in duplo velocius agebat sua resistentia
quam b cum tota sua resistentia [illegible] ergo a potentia movebitur tanta
velocitate sua resistentia quanta resistentia movebit b cum motu [illegible]
resistentie [illegible] [illegible] per remissionem illam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo
[illegible] [illegible] velocitate [illegible] movebitur [illegible] [illegible] resistentie
dupla velocitate et cum resistentia b sit [illegible] [illegible] ipsum b non dupla
velocitate movens ad velocitatem [illegible] [illegible] a non movebitur [illegible] velocitate
quod dupla ad b velocitatem et b movens cum resistentia [illegible] equali
velocitate [illegible] movebat a sua resistentia quod fuit probandum. 2o sic si [illegible]
esset verum [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] infinita [illegible] velo-
citate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam non omnis motus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] infinite velocitatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] resistentia ipsum agit velocitate et si
cum [illegible] [illegible] resistentia [illegible] 2a velocitate agit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] agit resistentia cum motus ille non sit [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] [illegible] infinita [illegible] velocitate. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est motus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] non est [illegible] [illegible] non est motus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit motus non [illegible] [illegible] que
motum impediunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum impedit
ergo motus non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsum impedit [illegible] [illegible] [illegible] quod
[illegible] est [illegible] resistentie [illegible] resistentia est ipsius motus [illegible]
2o si motus esset [illegible] [illegible] realis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esset [illegible] motus [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible]
quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qualitas est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illa [illegible] quam [illegible] dependet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] quod a et b equevelociter moveantur et [illegible] velociter moveri [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod a potentia
moveatur equaliter velociter [illegible] [illegible] [illegible] incipiat b potentia [illegible]
[illegible] duplo movere suam resistentiam [illegible] usque ad [illegible] [illegible]
[illegible] motum [illegible] usque [illegible] [illegible] motus a [illegible]
[illegible] incipiat b potentia [illegible] motum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a et b [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equalis est
potentia a et b [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a et b equales
resistentias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non movent
equevelociter quam si [illegible] a et b [illegible] moventur equevelociter
[illegible] [illegible] [illegible] a et b [illegible] non movebant suas resistentias

60

equevelociter [illegible] a et b [illegible] [illegible] [illegible] suas resistentias [illegible]
hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Ad [illegible] [illegible] ad quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
est impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] agat equevelociter cum aliquo agente quod agit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non obstante ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] hoc est impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod sit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] influentia [illegible] possibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equevelociter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
resistentiam [illegible] [illegible] equali [illegible] hoc esset possibile [illegible]
[illegible]. Ad 2am [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] influentia est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velocitate
[illegible] [illegible] velocitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sine esset [illegible] [illegible] non esset motus quam [illegible]
velocitas [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] resistentia [illegible]
[illegible] ipsius agentis. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] sua resistentia
non impedit motum [illegible] impediat [illegible] velocitatem motus [illegible]
equalis [illegible] motum impedit motum [illegible] aliqua [illegible] impedit
motum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impedit motum
Ad 2am nego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod non omnis [illegible]
impedit motum [illegible] omnis [illegible] [illegible] motum quam [illegible]
non est [illegible] [illegible] motus [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
Ad 3am nego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] admisso
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc non [illegible] equevelociter [illegible] a et b
[illegible] [illegible] equevelociter quam b [illegible] [illegible] [illegible] non sufficit motum [illegible]
[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod b potentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] hoc a et b [illegible] [illegible] equalis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a et b [illegible] [illegible] hoc movere [illegible]
velociter et non equevelociter. Ad hoc [illegible] admisso [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] b potentia non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc
b potentia [illegible] movere. Per hoc ad rationes [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] questionis ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non omnis motus [illegible] [illegible]
realis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Consequenter queritur

Utrum ad 3um [illegible] sit motus et [illegible] quod non
ad [illegible] est motus [illegible] non [illegible] ad 3um [illegible] est motus [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] est motus
[illegible] [illegible] quam ad [illegible] [illegible] [illegible] motum quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

atque sic necesse — 2o sic ad quantitatem non est motus in non tamen ad
3m predicamentum est motus tenet consequentia ex auctoritate expositoris huius sententie
et antecedens probo quia quantitati non est contrarietas et inquantitate non est motus tenet
consequentia ex [illegible] philosophi qui in 5o huius negat motum esse in substantia quia substantia
non est contrarietas et antecedens ex auctoritate philosophi libro predicamentorum ubi dicit quantitati nichil
est contrarium id [illegible] ex auctoritate commentatoris [illegible] huius qui volt quantitates non esse
[illegible] actiuas et passiuas ergo quia in quantitate non est contrarietas — 3o sic
ad qualitatem non est motus ergo non tamen ad [illegible] et tenet consequentia ut [illegible]
et antecedens probatur primo quia si ad qualitatem esset motus sequitur quod uel ad qualitatem
de prima specie uel 2a uel 3a uel 4a esset motus sed non potest dici primo
non ad qualitates de prima specie quia sic ad uirtutes et ad malicias esset
motus quod negat [illegible] in 7o huius nec ad qualitates 2e speciei quia tunc esset
[illegible] [illegible] uel [illegible] [illegible] in 3o quia [illegible]
[illegible] 3e speciei sed ut [illegible] est ad qualitates de quarta specie non est motus
nec ad qualitates de 4a specie quia [illegible] ad [illegible]
ergo ad eas non est motus tenet consequentia [illegible] quod 4o huius
[illegible] ad relationem non esse motum et [illegible] quia eadem res sit diuerse
fore ut diuersa [illegible] per motum diuersa [illegible]
per motum diuersa [illegible] — 4o sic [illegible] tamen ad 3m predicamentum
est motus ergo omnis motus est ad 3m predicamentum sed hoc consequens est falsum
quia quilibet motus est ad predicamentum sed consequentia tenet [illegible]
omnis [illegible] — 4o [illegible]
[illegible] tamen ad 3m predicamentum est motus in ad 3m predicamentum est motus et ad
[illegible] quod ad 3m predicamentum est motus sed hoc consequens est falsum primo quia
[illegible] uel ad duo predicamenta est motus sed [illegible] uel 2o predicamenta
[illegible] ad quam [illegible] predicamenta in [illegible] ad quam ad 3m predicamenta est motus
sed tenet consequentia [illegible] expositores huius sententie quod [illegible]
philosophi et [illegible] — [illegible] auctoritate philosophi 4o huius [illegible]
[illegible] si [illegible] predicamenta [illegible]
[illegible] motus [illegible] qualitas et [illegible]
[illegible] — [illegible] questionis est sciendum
quod ad motum [illegible] motus et motum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ex quibus tamen aliqua sit [illegible] motum a [illegible]
[illegible] quod motus sit aliqua [illegible] ab omnibus rebus
permanentibus [illegible] sit [illegible] aut [illegible]
[illegible] sed [illegible] in [illegible]
quod [illegible] motus — Isto [illegible] primo [illegible] motus
[illegible] ad 3m predicamenta [illegible] est motus 3m [illegible]
est motus — [illegible] tamen ad 3m predicamenta est motus
— [illegible]
[illegible]
esse [illegible] quod [illegible]
non [illegible]
[illegible] sed hoc consequens est [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] — [illegible] quod [illegible] ubi quod aliquod
[illegible] aliqua tota [illegible] ubi quod stabit [illegible]
sed [illegible] quod [illegible] est falsum et impossibile et tenet consequentia [illegible]
quod aliqua sit [illegible] ipsa sufficit [illegible]
forma [illegible] quod sit [illegible] quod [illegible]
[illegible] ignis [illegible] sic [illegible]
[illegible] ignis non [illegible]
ignis sed ad [illegible] ignis [illegible] ignis sed
non [illegible] quia si sic [illegible] quod [illegible] ignis stabit [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] ignis quantum [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] et tenet consequentia
ergo quod [illegible] ignis et [illegible]
[illegible] non esse [illegible] ignis [illegible]
non esse [illegible] ignis est [illegible] quia est [illegible]
[illegible] ignis et tenet consequentia [illegible] ergo quod uel [illegible]
uel [illegible] — 2a [illegible] sic quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] predicamenta est motus tenet consequentia ergo
quod ad [illegible] est motus quod [illegible] et ad [illegible]
[illegible] — 2o [illegible] auctoritate philosophi et [illegible]
[illegible] omnibus [illegible] est [illegible] sed [illegible]
est motus [illegible] motus consequentia [illegible]
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] ad [illegible] est [illegible] tenet
consequentia ergo quod [illegible] tenet consequentia ergo quod
sed [illegible] est [illegible] ad ad ad [illegible]
consequentia quia [illegible] est [illegible] est [illegible]
— 2o [illegible] non [illegible]
uel [illegible] est [illegible]
[illegible] nulla [illegible] est [illegible]
ergo [illegible] sed consequens [illegible] philosophus ad
ad [illegible] quod sit [illegible]
uel [illegible] consequentia 2m [illegible]
[illegible] ad [illegible] sed [illegible]
[illegible]
[illegible] uel tres [illegible] uel tres filios [illegible]
[illegible] ab [illegible] tres [illegible] et non [illegible]
[illegible] tres [illegible] — 2o [illegible] sic [illegible]
[illegible] est ad [illegible]
sed quotcumque non [illegible] est motus in [illegible] quia
non [illegible] ex [illegible]
sufficit sed [illegible] primo quia si [illegible] uel [illegible] est motus
primo quia [illegible] quod [illegible] ad [illegible] est motus sed [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] uel [illegible]
[illegible] quod [illegible] sed [illegible]
[illegible] et [illegible] quod [illegible]

Consequenter queritur

Utrum aliqua contraria possint esse simul secundum quibus gradibus et arguitur quod sic nisi sic esset sequitur quod omnis motus gradualis esset infinite velocitatis consequens est falsum quia omnis motus est certe velocitatis ... quod omnis motus fiat per ... ...

[illegible]

possent se simul compati scilicet quod etiam in eadem maxima gradum cum quo potest stare hoc tamen datum [illegible] quod [illegible] non [illegible] quod
[illegible] sit [illegible] quod ipsum remittatur stante gradu maximo in remisso
cum quo potest stare [illegible] gradus [illegible] sic remissus
gradus cum quo potuit stare [illegible] potest stare cum gradu sibi [illegible]
[illegible] gradus [illegible] potuit stare cum gradu [illegible] dato [illegible]
[illegible] quod si [illegible] non potuit stare cum [illegible] gradu [illegible] debilitatem
ipsius [illegible] debilius [illegible] potest stare cum gradu maximo
cum quo potuit stare [illegible] posse stare cum [illegible] gradu [illegible]
gradui maxima dato cum quo potuit stare [illegible] eo quod [illegible] est fortius quam
gradu remissiori [illegible] potest dici [illegible] quod si sit scilicet quod ab gradus
remissus possit stare cum gradu summo sibi contrario [illegible] hoc [illegible] est [illegible]
[illegible] impossibile eo quod [illegible] debilius dicere gradum summum cum gradu summo
stare [illegible] contrario [illegible] [illegible] quam dicere gradum remissum [illegible]
posse stare cum gradu summo sibi contrario [illegible] quod non
[illegible] maximus gradu cum quo potest stare [illegible]

[illegible]

62

Consequenter queritur

Utrum [illegible] que due forme possint se sibi compati
aut [illegible] contrarietatem [illegible]
due [illegible] non possint se sibi compati [illegible] non due forme [illegible]
eo quod non [illegible] quam de [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible]
[illegible] quod nulla [illegible] est [illegible] ut ipsa sit [illegible]
[illegible] secundo [illegible] cum [illegible] sufficere [illegible]

sue continuationis superfluum esset quod plures mas sibi invicem
coextendi. 2º arguitur non est possibile duas quantitates simul extendi secundum non
est possibile duas formas sibi coextendi ...

[illegible]

Dicitur tamen pro solutione quod plures forme eiusdem coextenduntur in eodem mixto, sed non plures forme speciales coextenduntur in eodem mixto. [illegible] quod forme elementorum sunt forme speciales [illegible] in mixto.

2o arguitur [illegible] plures forme in eodem mixto coextense [illegible] tenet consequentia [illegible] quelibet forma [illegible] specialis mixti [illegible] non essent distincte [illegible] hoc consequens est falsum [illegible] intelligere [illegible]

[illegible] 2o [illegible] forme [illegible]

[illegible] due partes eiusdem forme [illegible] coextenduntur in eodem [illegible] due partes eiusdem forme [illegible] forme [illegible] eiusdem speciei in eodem coextenduntur [illegible] forme [illegible] adinvicem [illegible] forme [illegible] forme coextense [illegible] forme [illegible] non faciunt [illegible] forme [illegible]

forme [illegible] eiusdem speciei non coextenduntur in eodem [illegible] forme [illegible] coextenduntur in eodem [illegible]

[illegible] latitudinis [illegible] loco [illegible] latitudinis [illegible]

[illegible] aque [illegible] coextense [illegible] aque [illegible] coextensum [illegible] in mixtione [illegible] aque coextenduntur [illegible] aque [illegible] due [illegible]

[illegible] si [illegible] divisio [illegible] hoc [illegible] divisionum [illegible] coextendi. 2a [illegible] quod [illegible] partes [illegible] in eodem [illegible] questionis [illegible] in mixto [illegible] hoc [illegible] forme [illegible] in eodem [illegible] aqua [illegible]

[illegible] eiusdem speciei [illegible] aqua [illegible] eiusdem speciei [illegible] forme eiusdem speciei [illegible] loco [illegible] forme [illegible] due partes eiusdem forme [illegible]

[illegible] eiusdem speciei [illegible] aqua [illegible] eiusdem speciei [illegible] aliqua forma [illegible] eiusdem speciei [illegible] forma que [illegible] eiusdem speciei [illegible] eiusdem speciei [illegible] forme [illegible] eiusdem speciei [illegible] eiusdem speciei [illegible] in toto [illegible] eiusdem speciei in toto [illegible] forme [illegible]

[illegible] due partes eiusdem speciei [illegible] due forme eiusdem speciei [illegible] in eodem [illegible] partes [illegible] divisibilis [illegible] in eodem coextense [illegible]

[illegible] coextensa [illegible] coextensa que [illegible] in eodem [illegible] coextendi [illegible] latitudinis [illegible] non repugnat [illegible]

rem 3ª jonez ista. videtur nec^do 3ᵐᵃ quia non omnis qⁿᵗᶦᵗᵃˢ ex-
tensio est causa penetrationis dimensionum sed solum illa qⁿᵗⁱᵗᵃˢ ex-
tensio qua et quelibet suffⁿᵇ est se sola facere ad inuicem cum for-
sibi auferat — Prima est soluta ad rationes priores nam non [illegible]
[illegible] et 2ª non soluta est prima 3ª et omnis dubium. Ad 3ᵐ est
solutio expressa jone et 3ᵘ quia 3ᵃ non [illegible] dicitur est soluta [illegible]
[illegible] 3ª janeui 3ᵃᵐ — Ad [illegible] admittendo 3ᵃᵐ [illegible]
est in 3 [illegible] posset dici nec^do 3ᵃᵐ et ad [illegible] videtur nec^do [illegible]
et causa est [illegible] phy [illegible] [illegible] modum quod ad
[illegible] sequitur infinita possibilia et [illegible] dicta [illegible]
seq^z [illegible] infinite [illegible] 3ᵃ [illegible] non [illegible]
quam ut [illegible] ex [illegible] et [illegible] ad [illegible] est duas formas
[illegible] simul extendi — Ad [illegible] 3ᵃᵐ [illegible] dicit
[illegible] per formam [illegible] et [illegible] que
omnes sunt [illegible] distincte [illegible] et sit [illegible] questio

onsequenter queit

Utrum forme intendantur et remittantur per additionem
[illegible] et per depurationem a [illegible] et sic forma [illegible]
per admixtionem [illegible] forma remittatur [illegible] 3ᵃ [illegible]
per admixtionem [illegible] in suo [illegible] 3ᵃ [illegible]
[illegible] non [illegible] commixtione qua [illegible] — Ad oppositum [illegible]
non [illegible] quo [illegible] extensio [illegible] forme [illegible] gradus
[illegible] remissio forme [illegible] et [illegible] forme [illegible]
[illegible] quod [illegible] gradus [illegible] forme [illegible] gradus [illegible]
quod non [illegible] quia [illegible] intensio fit per
depurationem a [illegible] depuratione [illegible] non [illegible]
[illegible] — [illegible] forme intensibilis fit [illegible] forte
[illegible] quod nulla forma intensibilis fit per depurationem a suo [illegible]
[illegible] quod nulla forma [illegible] sit per depurationem a suo [illegible]
[illegible] — Alia est opinio [illegible] albertus
[illegible] ricardi qui [illegible] libro [illegible] [illegible]
[illegible] intensionis forme est depuratio [illegible]
per [illegible] parte quod [illegible] remissio est [illegible] forme cum suo [illegible]
[illegible] — Ista [illegible] albus [illegible]
[illegible] album albius [illegible] quod magis est permixtum [illegible]
[illegible] quod [illegible] cum suo [illegible] sit causa intensionis forme
— 2º [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] super eodem libro [illegible]
[illegible] remissio
[illegible] — 3º sit [illegible] est re-
missio [illegible] admixtio est causa remissionis [illegible]
[illegible] permixtio cum suo
[illegible] et non placet [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] — 2ᵘ omne quod [illegible] producitur aliquis
intendi [illegible] remitti — 3ᵘ aliqua forma [illegible] intendi
[illegible] impossibile — 3ᵘ [illegible] dicere quod [illegible] forma [illegible] remissio quod
[illegible] — 4ᵘ admixtio [illegible] non est causa intensionis et remissionis
alicuius forme — 4ᵘ nulla latitudo alicuius forme intensibilis [illegible]

[illegible] — [illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] videtur [illegible]
[illegible] producere aliquam sibi
[illegible] — 2ᵘ supposita [illegible] opinionis
quod [illegible] posse se simul [illegible] non est causa
intensionis et remissionis — 3ᵘ supposita [illegible] quod [illegible]
posse se sibi [illegible] admixtio est causa intensionis et remissionis [illegible]
[illegible] admixtio cum suo non est [illegible] causa intensionis
et remissionis — Prima [illegible] sit [illegible] corpus [illegible] non
permixtum sibi [illegible] et [illegible]
[illegible] causa [illegible] quod [illegible]
sola corpora [illegible] calidis et frigidis
[illegible] nullis [illegible] et [illegible] activus [illegible] corpus [illegible]
[illegible] non producere [illegible] impossibilis [illegible] — 2ᵘ [illegible]
[illegible] non [illegible] permixtum [illegible]
[illegible] non [illegible] causa intensionis et remissionis [illegible]
[illegible] impossibile est impossibile est causa [illegible] impossibile [illegible]
[illegible] permixtum [illegible] impossibile [illegible] opinionem [illegible]
[illegible] intensionis est — 3ᵘ [illegible] sit [illegible]
[illegible] quod [illegible] latitudo [illegible] forme
[illegible] latitudinem [illegible] admixtione
[illegible] non [illegible] eandem latitudinem cum [illegible]
equalis intensive [illegible] est [illegible]
[illegible] quod [illegible] cum [illegible]
non [illegible] intensionis [illegible] equalem latitudinem [illegible]
[illegible] eandem intensionis [illegible] non [illegible]
equalem latitudinem intensionis — 2º [illegible] quod intensio
[illegible] non attendi [illegible]
[illegible] quod equalis intensionis est [illegible]
permixta [illegible] intensionis [illegible] forma [illegible] equali
[illegible] forme [illegible] non [illegible] intensionis — 3º [illegible]
aliqua forma [illegible] et [illegible]
intensior [illegible] equaliter [illegible]
[illegible] intensione forme [illegible]
quod forma quanto [illegible] tanto [illegible]
[illegible] quanto [illegible] intensione [illegible]
effectum [illegible] fortes
[illegible] non intendi
[illegible] sola [illegible] quasi [illegible] quod calidum
[illegible] sibi [illegible] ut [illegible]
[illegible] intendi
[illegible] ut 2º [illegible] intendi si [illegible] caliditas ut
2º [illegible] equecalida [illegible] 2º [illegible]
[illegible] ut [illegible] caliditas sibi [illegible] ut [illegible]
caliditas ut [illegible] sibi [illegible] ut 2º et causa est
quia in utroque [illegible] equalis equalis est [illegible]
[illegible] et equalis intensio [illegible] sit si permixtio cum

[illegible]

Consequenter queritur

[illegible]

[illegible]

ut dicitur ergo solutio huius argumenti quo sic arguitur hoc nunc est magis album
quam ante et tamen albedo nunc est magis intensa quam prius quia intensio
non sufficit ad intentionem acquirere gradum et gradum proportionales ...
intensio requirit ad veram intentionem ut acquirantur gradus proportionales nullis
deperditis gradibus imperfectioribus ergo quia hic non sit manente forma ...

[illegible]

[illegible]

67

Consequenter queritur

[illegible]

[illegible]

intencio[n]e sed actus e[st] dissi[milis] tenet q[uo]n[iam] ex eo q[uod] [illegible]
q[uia] omne actus vel e[st] i[n] sensibilis vel insensibilis si i[n] sensibilis ip[s]e est
extenuacionis si vero insensibilis ip[s]um est intensionis [illegible] q[uod] [illegible]
tenus huiusmodi actum insensibus insensibilibus no[n] p[otes]t tu[n]c [illegible]
q[uod] possit plus agg[re]gata [illegible] s[ed] q[uanti]ta[s] [illegible] plus [illegible]
t[ant]o i[n]tensiore p[ro]ducit effectum i[n] quibus [illegible] for[m]e [illegible]
[illegible] dissimilis 2o sic si aliqua esset forma insensibilis [illegible]
nulli forte esset [illegible] s[ed] hoc [illegible] qui[a] om[n]is for[ma] [illegible] fore
[illegible] tenet [illegible] ex eo q[uod] om[n]is forma [illegible] i[n] [illegible]
forma insensibilis s[ed] [illegible] 3o s[ic] q[uod] [illegible] forma
i[n] finita esset modice [illegible] i[n] [illegible] esset modice [illegible]
s[ed] [illegible] tenet [illegible] ex eo q[uod] [illegible] forme
[illegible] q[uan]ta [illegible] ad forma[m] insensibile[m] [illegible] p[er]fectus
[illegible] ad p[er]fectiore[m] [illegible] insensibilis s[ed] [illegible] forme
insensibilis ad [illegible] s[ed] p[er]fectio[rem] [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] for[me] [illegible] agenti [illegible] s[ed] [illegible]
[illegible] for[me] [illegible] no[n] [illegible] agente
[illegible] tempore [illegible] forma [illegible] infinite mo-
dice [illegible] 3o [illegible] sic n[on] sic esset s[ed] q[uod] [illegible] a[illegible]
forma i[n]tensius [illegible] agit s[ed] [illegible]
eo q[uod] [illegible] frustra agit [illegible] eo q[uod] agens
[illegible] agens [illegible] s[ed] ad [illegible] q[uod] [illegible] agens n[on] agit
[illegible] no[n] s[ed] [illegible] agens frustra agit [illegible] ad [illegible]
alteratio[n]e [illegible] se [illegible] q[uod] [illegible] p[ri]m[o] s[ed] n[on] [illegible]
[illegible] q[uia] hoc agens agendo [illegible] alteratur
sine alteratio[n]e [illegible] q[uod] [illegible] p[ar]tis [illegible] forme
forme addi[tio]n[e] vel p[er] aliqua[m] disp[ositi]o[n]e[m] vel p[er] partes huius alteratio[n]is vel
p[er] hoc [illegible] huius alteratio[n]is fac[illegible] [illegible] sed
si [illegible] vel 2o [illegible] q[uod] [illegible] intensio fit p[er] [illegible]
addi[tio]ne[m] [illegible] additio[n]e[m] vel [illegible] addita [illegible] disp[ositi]o gradus
vel forma[rum] [illegible] 3o [illegible] alteratio intendit [illegible]
[illegible] q[uod] facit [illegible] alteratio [illegible] loca[illegible] q[ui]a [illegible]
vel s[ed] [illegible] vel [illegible] 2o [illegible] 3o [illegible] [illegible]
[illegible] qui[a] no[n] [illegible] q[uod] p[er] sole[m] alteratio [illegible] oportet
p[ar]tes alteratio [illegible] q[uia] [illegible] 2o n[on] sic esset s[ed] q[uod] om[n]i
[illegible] lumen no[n] p[ro]ducit [illegible] lumen [illegible]
s[ed] [illegible] q[uia] n[on] q[uod] lux p[ro]ducit lu[mine]
[illegible] s[ed] q[uod] [illegible] i[n] [illegible] no[n] facit 2as umbras
s[ed] [illegible] tenet [illegible] q[uod] [illegible] no[n] sit [illegible]
intensio [illegible] lumen [illegible] p[ro]ducit lu[men] s[ed] lu[men] [illegible]
[illegible] facit [illegible] umbras [illegible] 3o n[on] sic esset s[ed]
q[uod] [illegible] effectum no[n] posset [illegible] assignari [illegible]
s[ed] [illegible] effectus [illegible] p[ro]ducti sit [illegible]
[illegible] p[ro]ducte s[ed] om[n]is effectus [illegible]
[illegible] vel saltem p[otes]t [illegible] ut [illegible]
p[ro]portio[n]e [illegible] huius [illegible] no[n] p[otes]t assignari [illegible]
[illegible] radios solares [illegible]
[illegible] radios [illegible]
[illegible] huius effectus [illegible]
radios no[n] [illegible] huius effectus [illegible]
sit [illegible] vallibus q[uam] i[n] montibus [illegible] huius effectus [illegible]
[illegible] apud nos q[uod] in [illegible] media no[n] p[otes]t [illegible]

assignari eo q[uod] p[ar]te intensio no[n] sit [illegible] gradum [illegible] 3o
[illegible] sic n[on] sic esset s[ed] q[uod] [illegible] p[ro]porcionatus [illegible] esset [illegible]
[illegible] s[ed] h[oc] [illegible] est 3m [illegible] huius [illegible]
no) [illegible] p[ro]porcionatus e[st] [illegible] s[ed] [illegible]
[illegible] no[n] esse [illegible] in [illegible] no[n] esse [illegible]
[illegible] quibus [illegible] sic [illegible] gradus [illegible] forte [illegible]
sit tu[n]c [illegible] intendere [illegible] quo [illegible] quo [illegible]
[illegible] no[n] si sic [illegible] si no[n] [illegible] in [illegible] [illegible]
gradus [illegible] a. f. [illegible] gradus [illegible] tu[n]c gradum [illegible]
vel q[uod] [illegible] sit [illegible] in [illegible] esse gradus [illegible] 2o sic n[on] 3o esse [illegible] s[ed]
q[uod] [illegible] agens [illegible] equali[ter] distantia [illegible] p[ro]ducit
effectus s[ed] hoc [illegible] 3a [illegible] agentis [illegible] tenet [illegible]
eo q[uod] agens [illegible] gradum [illegible] gradum [illegible]
gradus si esset eiusdem [illegible] s[ed] illi 2o [illegible] p[ar]te [illegible]
[illegible] gradum eiusdem [illegible] sic [illegible] q[uod] p[ro]ducit [illegible]
agente agendo [illegible] 3o n[on] sic esset s[ed] q[uod] [illegible] agendo
[illegible] esset p[ro]ductiva alterius qualitatis [illegible] esset [illegible]
s[ed] h[oc] [illegible] repugnantis agendo [illegible] 3o s[ed] quod
[illegible] esset destructiva [illegible] esset [illegible] talis
[illegible] tenet [illegible]
[illegible] calido [illegible] frigido [illegible] suff[icienter] agere
[illegible] n[on] sic esset q[uod] 3o esset [illegible] s[ed] q[uod] [illegible] agens [illegible]
[illegible] posset [illegible] ip[s]um q[ui]a [illegible] effectum [illegible] agere
s[ed] h[oc] [illegible] tenet [illegible] eo q[uod] [illegible] gradum luminis [illegible]
a sole addere addere [illegible] gradus luminis [illegible] luminosi quo
[illegible] quod [illegible] gradus luminis [illegible] a sole [illegible]
gradus luminis [illegible] addito vel no[n] si [illegible]
[illegible] gradus luminis [illegible] 2o [illegible] luminosi sit intensiora
[illegible] gradu [illegible] 3o si no[n] [illegible]
gradus 3o [illegible] adiectum novum gradus [illegible] gradus [illegible]
a sole [illegible] hoc [illegible] gradus [illegible] a sole [illegible] effic[illegible]
[illegible] agentis luminosi [illegible]
[illegible] 4o n[on] sic esset s[ed] q[uod] [illegible] agens esset infinite
[illegible] s[ed] h[oc] [illegible] tenet [illegible] q[ui]a [illegible]
[illegible] distantia fiet [illegible]
[illegible] in [illegible] posset [illegible]
[illegible] tempore fiet i[n] duplo [illegible] posset
[illegible] duple [illegible] vel [illegible] si [illegible] quadruplo [illegible] esset
[illegible] gradus fit ab aliqua [illegible]
[illegible] infinite [illegible] q[uod] [illegible] adiacentes
[illegible] distantis 5o gradus
luminosi no[n] [illegible] gradus [illegible] maius [illegible]
gradus [illegible] adiectum gradus [illegible] tenet [illegible]
q[ui]a n[on] sic esset s[ed] q[uod] [illegible] duobus luminosi
no[n] [illegible] 2as umbras [illegible] i[n] [illegible] tenet [illegible]
eo q[uod] [illegible] gradus [illegible] 6o sic [illegible] a quo
illi gradus [illegible] vel [illegible] vel a [illegible] vel a [illegible]
vel ad [illegible] vel p[er] [illegible] gradum s[ed] no[n] p[otes]t [illegible] no[n]
[illegible] susceptiva gradus [illegible] agens [illegible] no[n] e[st]
[illegible] eo q[uod] [illegible]
[illegible] eo q[uod] [illegible] 2o
[illegible] repugnantia gradum [illegible] qui[a] illi gradus [illegible]
[illegible] no[n] [illegible] repugnantia [illegible] [illegible]

foret repugnancia nec gradus eiusdem speciei quantitatis esset nec gradus
diversarum specierum [illegible] non [illegible] sicut [illegible]
adhuc ab aliquo [illegible] quia secundum aliquos [illegible] possunt se sibi compati in
eodem subiecto [illegible] inquantum gradus possunt se sibi compati in eo-
dem subiecto [illegible] — Quarto ergo [illegible] sit in subiecto eiusdem speciei
quo recipiunt [illegible] eiusdem nominis speciei non [illegible]
[illegible] gradibus eiusdem forme [illegible] quod nulla [illegible] esse
eiusdem speciei [illegible] de quibus [illegible] non [illegible] et illa diversarum
specierum de quibus possunt [illegible] diversarum specierum [illegible]
[illegible] quibus gradus [illegible] ullo [illegible]
— 2o sit [illegible] eiusdem speciei [illegible]
[illegible] quod ita sit eiusdem speciei [illegible] toto — Contra [illegible]
[illegible]

[illegible]

idem [illegible] magis et minus calidum — quod nulla [illegible]
[illegible] gradus et gradus in nulla quibus [illegible] gradus
ad gradus [illegible] tenet [illegible]
sit suffic[illegible] [illegible] sufficit [illegible] latitudo
ab eo [illegible] a [illegible] latitudo
latitudinis [illegible] quam [illegible] vel [illegible] latitudo
[illegible] nulla [illegible] quia a [illegible] est [illegible]
[illegible] minus [illegible]
[illegible] quam
[illegible] quia [illegible] latitudo
[illegible]
gradus — 4o si sit [illegible] gradus ante
[illegible]

[illegible]

[illegible]

(C)onsequenter queritur

Utrum aliqua forma possit [illegible]

[illegible]

a et b forma sit corruptibilis in quantitate pro parte finita et nullam si 200 scilicet 2m per distinctionem proportione si prima 100 scilicet prima per distinctionem proportione quo nam si b forma corruptibilis esset aliqua potentia finita vel quo tempore finito tunc ipsa esset resistentie etc. et si eadem forma ab eadem potentia in subduplo esset corruptibilis ipsa foret subduple potentie et si in subduplo ipsa esset subdupla resistentie [illegible] quanta proportio est potentie ad potentiam quanta est proportio temporis ad tempus et tunc parte forma b est corruptibilis et non tempore ipse est infinite modice resistentie et infinite modice difficultatis est ipsam corrumpere [illegible]. Dico 200 [illegible] quod b forma sit corruptibilis [illegible] quod si sit in prius corrumpere [illegible] metas quam alia [illegible] hoc contra est [illegible] quo nam [illegible] agens [illegible] potentie ad corrumpendum medietatem 2am quanta potentia est ad corrumpendum medietatem primam eo quod equales sunt [illegible] hoc agens ad utramque medietatem et hoc agens equo [illegible] est cum [illegible] si de alia et nullum est [illegible] plus corrumpet unius medietatis quam 2e [illegible] ut [illegible] vel corrumpet utramque simul vel neutram sed non neutram ut [illegible] ad [illegible] et utramque simul et non corrumpet b formam simul [illegible] ubi re-

— 2o [illegible] item arguo sic si aliqua forma esset corruptibilis ubi resistibilis scilicet quod forme esset dare minimum sed hoc contra est [illegible] et [illegible] quo hoc et 2o de [illegible] quod omnium [illegible] contrarius [illegible] magis [illegible] contra [illegible] nam si aliqua forma esset re[illegible] potentia et quod ipsa remitteret usque ad non [illegible] contra tunc [illegible] est dare minimum [illegible] forme [illegible] sine hoc [illegible] si sic [illegible] et [illegible] b forme [illegible] quo potentia quando [illegible] b forme corrumpi [illegible] ubi [illegible] sed nullo [illegible] quo non [illegible] quia tunc [illegible] corrumpere [illegible] medietas [illegible] quod [illegible] et non fuit [illegible] [illegible] forme et contra [illegible] quia medietas est [illegible] suo toto non [illegible] quod tunc b forma non [illegible] sic et [illegible] contra [illegible] ad non [illegible] quod repugnat [illegible] contra [illegible] quia contra [illegible] b forme [illegible] corrupti [illegible] corruptum non re[illegible] sic et [illegible]. — 3o adidem si aliqua forma esset corruptibilis et prius corrumperet medietas b forme quam tota forma corrumpere contra tenet quia ipsum agens [illegible] ad medietatem quam ad totam et [illegible] corruptibilis b medietas. [illegible] forme quam tota forma [illegible] contra [illegible] quod sit [illegible] in quo a non agit in b formam ipsum corrumpendo [illegible] sic in a in [illegible] b forma et [illegible] medietas et in medietate [illegible] b forma non est et non [illegible] hoc medietas a forme non est et non [illegible] medietas b forme corrumpi quam ipsa tota forma corrumpetur contra non est [illegible] et [illegible] quia [illegible] non esse b forme [illegible] medietas [illegible] non [illegible] b forma non est sed non [illegible] medietatem non [illegible] b forma non est [illegible]

— [illegible] arguitur aliqua est intensio contra et aliqua est remissio contra contra tenet [illegible] non potest esse aliqua inte[illegible] contra et nullum est [illegible] qui [illegible] alicuius possit esse in[illegible] contra et non est [illegible] aliqua forma intensionis contra. — 2o aliquid fit magis calidum [illegible] fuit minus calidum et aliquid est intensio contra sic [illegible] ad fit minus [illegible] fuit magis calidum et aliqua est remissio contra [illegible] contra eo quod [illegible] non [illegible] sic [illegible] ad fit minus calidum [illegible] quam fit magis calidum et tunc nulla intensio contra quam formam

est [illegible] scilicet [illegible] et [illegible] ad [illegible]. — Circa questionem est sciendum quod corpus sunt duo [illegible] fuit longe [illegible] corpori [illegible] ipsum de sunt [illegible] ad quod [illegible] ipsum [illegible] a 100 [illegible] et ita ad hoc sunt duo [illegible] quod est destructio [illegible] a 100 [illegible] semper [illegible] sit ita fiat a [illegible] sit non [illegible] quod [illegible] tunc intelligi [illegible] ut [illegible] Oltrius sciendum est aliquorum [illegible] quam [illegible] de minimo forme possibilis loquitur dupliciter [illegible] intensionem ad [illegible] extensionem [illegible] sunt [illegible] forme. — Primo sciendum quod [illegible] forme esse [illegible] in [illegible] duobus modis vel [illegible] intensione vel [illegible] extensione forme [illegible] non [illegible] 100 sic b forme est dare ad [illegible] in [illegible] et in b forma in [illegible] sit esse [illegible] ipsa [illegible] ad ipsius in medietate [illegible] 100 [illegible] sit [illegible] in [illegible] forme b [illegible] b forma [illegible] esse [illegible] ad [illegible] ipsius b forme et [illegible] quod est ad ipsius ad in medietate [illegible] hoc fuit [illegible] alicuius forme esse [illegible] sic [illegible] quod [illegible] in [illegible] forma [illegible] esse [illegible] ad ipsius [illegible] hoc [illegible] habebit esse vel sit quod in [illegible] forma [illegible] esse ad [illegible] et [illegible] quod est ad ipsius in medietate [illegible] hoc [illegible]. — Secundo [illegible] forme aliqua [illegible] [illegible] loco hoc est quod [illegible] esse [illegible] nec nullius forme est dare [illegible] sit esse [illegible] 2m nullius forme [illegible] loco est dare [illegible] in [illegible] sit esse [illegible] loco [illegible] in [illegible] esse. — 3m [illegible] forme [illegible] loco est dare [illegible] in [illegible] sit esse [illegible]. [illegible] forme [illegible] vel extensive est dare [illegible] in [illegible] sit esse 200. — 4m [illegible] quod loco [illegible] non est possibile quod [illegible] forme sit [illegible] in [illegible] sit esse [illegible] est dare [illegible] in [illegible] sit esse sic [illegible] quod [illegible] in [illegible] sit esse et [illegible] in [illegible] non esse [illegible] in [illegible] distinctus. — 5m quod nullius forme est dare minimum [illegible] intensionem. — 6m nullius forme est dare minimum [illegible] extensionem.

— [illegible] est [illegible] aliqua forma [illegible] contra vel [illegible] aliqua forma corrumpere contra. — [illegible] est [illegible] remissio [illegible] est contra. — 10m quod agens remittendo vel corrumpendo formam non [illegible] corrumpit [illegible] medietatem ius forme quam totam formam. — Prima 3o [illegible] 3o esset [illegible] scilicet quod esset possibile [illegible] loco quod agens [illegible] agere infinite difficultatis sed hoc contra est [illegible] eo quod in hoc [illegible] potentia finita a potentia infinita quia potentia finita [illegible] nata est producere effectum esse difficultatis [illegible] infinita [illegible] nata est producere effectum esse difficultatis et effectum infinite difficultatis si tamen fuit agens [illegible] [illegible] contra producendum [illegible] non si hoc agens [illegible] formam producit in aliquo tempore tunc agit cum aliqua difficultate et si in 2lo [illegible] agit dupla difficultate et si in [illegible] agit [illegible] difficultatem et sic in infinitum agendo difficultatem [illegible] tempus [illegible] et tunc [illegible] formam [illegible] non tempore in parte in [illegible] sit esse et agit cum infinita difficultate vel saltem nullius difficultatis [illegible] formam agit vel [illegible] sed utrumque [illegible] contra est [illegible] contra bona [illegible] 2m [illegible] sit [illegible] sic esset [illegible] quod [illegible] potentia esset infinite [illegible] vel saltem sufficiens agere effectum infinite difficultatis vel nullius esset difficultatis aliquam formam corrumpere sed utrumque [illegible] contra est [illegible] plus [illegible] loco

et ista ratio probatur per eandem deductionem qua probatur conclusio in motu praecedenti. — 2o arguitur una ratione quae [illegible] non [illegible] debet dici, scilicet quod quaelibet forma possibilis introduci ubi [illegible] a quolibet agente cuiuscumque speciei ubi [illegible] corrumpi a quocumque subiecto [illegible] sed hoc consequens est falsum eo quod tunc agentes [illegible] inaequalitatis producerent motus, et tenet consequentia ex eo quod nullius difficultas est corrumpere aliquam formam in aliquo agente per huiusmodi formae corrupti. Tenet consequentia etiam ex eo quod quaelibet potest producere effectum in quo nullius difficultas est, si tamen ad huiusmodi effectum est. Et antecedens probatur ex deductionibus iam positis quia si extremum formae est dare ultimum in quo sui esse ubi primum non, iam scilicet quod agens est productus ubi corruptus talis formae esse infinite parve, quod sequitur ideo relinquitur quod istas formas producere ubi corrumpere nullius esse difficultas quo ad [illegible] ubi corrumpi.
— 3o arguitur sic: [illegible] motus in quo aliqua forma successivalis primo habuit completum esse et [illegible] loco cuius formae successivalis est dare primum instans in quo sui esse in quo ipsa habuit primo sui completum esse, tenet consequentia quia non videtur aliter [illegible] formae successivalis quod [illegible], et antecedens probatur quia si sic esset, scilicet nullius formae esse completum esse, sed hoc consequens est falsum. — 2a sic: cuiuslibet formae aliquod instans completum esse et non est ultimum instans in quo ipsa habebit completum esse nec primum in quo non habebit, et habebit primum instans in quo habebit ipsa completum esse [illegible] non est et antecedens [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] hoc quod [illegible] 2o [illegible] [illegible] quod in motu [illegible] ultimum instans in quo habebit completum esse non primum in quo non habebit esse in primo in quo [illegible] tunc [illegible] motus formae habebit esse et in [illegible] sequenti habebit [illegible] esse et [illegible] motus [illegible] ultimum sui esse ubi primum sui non esse. — 3o sic: [illegible] in motu localis [illegible] ita [illegible] [illegible] plane [illegible] motu locali [illegible] in quo [illegible] quo ipsum spatium primo [illegible] et [illegible] hoc [illegible] fuit [illegible] in motu alterationis [illegible] primum instans in quo ipsa forma fuit [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] acquisita fuit [illegible] — [illegible] 3o arguitur [illegible] ultimum in quo [illegible] non [illegible] formas [illegible] [illegible] [illegible] ultimum esse [illegible] forma [illegible] ista [illegible] [illegible] quod [illegible] ipsum [illegible] [illegible] in ipsum [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] oporteret et [illegible] esse [illegible] ipsa non est eo quod [illegible] dicere oporteret [illegible] quod tamen aliqua [illegible] [illegible] quod tamen non [illegible] esse [illegible] sed [illegible] ad [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] nullius [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sui esse ubi ultimum sui non esse sed nullius [illegible] est dare [illegible] dare primum in quo sui esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] omne [illegible] esse sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] sic ultimum esse [illegible] in quo sui non esse sed hoc ultimum in quo [illegible] non esse et ultimum in quo formae [illegible] illa [illegible] quia [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible] forma non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — 4o arguitur sic [illegible] esset [illegible] scilicet quod ad [illegible] esset fuit [illegible] — [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] est falsum [illegible] omnis [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] ultimum non esse [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] b [illegible] [illegible] et b est [illegible] [illegible] non si non [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] huiusmodi forma non esse [illegible] quod [illegible]

est primum in quo huius formae sed [illegible] b [illegible] in toto tempore [illegible] formam non [illegible] sed [illegible] quod in toto tempore [illegible] formae et quia [illegible] ultimum in quo non esse formae [illegible] non habebit esse talis formae [illegible] [illegible] [illegible] habebit esse talis formae sed tempore est in [illegible] [illegible] in toto tempore [illegible] formae et [illegible] reductum, [illegible] tempore [illegible] aliqua [illegible] [illegible] formae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forma est [illegible] forma non est. Circa conclusionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod omne [illegible] ad maximum non est [illegible] ad minimum [illegible] quod est [illegible] ad minimum [illegible] quod non est [illegible] ad maximum [illegible] [illegible] omne quod est [illegible] ad maximum [illegible] non est [illegible] ad minimum [illegible] sic et [illegible] [illegible] [illegible] quod ad [illegible] [illegible] quod maximum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] sic nullius formae [illegible] est dare primum in quo sui esse [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] nullius formae est dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scilicet illius formae est dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forma ubi aliquid [illegible] est [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in quo esse [illegible] formae [illegible] [illegible] quod omne [illegible] quod [illegible] [illegible] est [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod si non scilicet [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible] est formae [illegible] in toto tempore et forma illa [illegible] in toto tempore non fuit [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible] — 2o sic: si [illegible] formae successivalis esset dare [illegible] sequitur quod talis formae successivalis non esset infinitum [illegible] sed hoc consequens est falsum [illegible] quia si non [illegible] esset [illegible] [illegible] [illegible] esset [illegible] [illegible] sed [illegible] non [illegible] [illegible] — [illegible] 3o arguitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scilicet [illegible] formae esset dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] 3o arguitur sic: nulla forma est [illegible] [illegible] [illegible] illa forma est indivisibilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illas formas esse [illegible] [illegible] illa forma est [illegible] [illegible] illa forma est indivisibilis [illegible] 2o sic: si [illegible] forma esset indivisibilis [illegible] [illegible] esset forma [illegible] [illegible] ubi forma [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] esse corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] esse [illegible] huius formae corporis [illegible] [illegible] non esse corporis non habebit esse. — [illegible] 3o arguitur sic: [illegible] calefacta non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calefactionis [illegible] [illegible] calefactibilis [illegible] ipsum calefactibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illuminabile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsum illuminabile [illegible] [illegible]

et minus illuminatum et confortatur ex parte elongationis corporis lucidi si ab ipso
illuminatum hoc illuminatum contra dicitur esse minus lucidum sed ista dicta omnia
non habent veritatem nisi solum in formis [illegible] aliqua forma esset contra intensibile
et est remissibile per eandem formam scilicet in 3o gradu — 10us arguitur sic posito
quod ultimum instans non esset corporis tota forma corrupta vel corrupta sed
non tamen quam in instanti medio post ultimum instans non esset corporis medietas eiusdem
forme corrupta vel corrupta et in non medietas forme corrupta vel remanet
quod tota forma corrupta vel corrupta contra eum nisi est eo quod eo quod
[illegible] cum alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et antecedens quam
in medio post in instanti ultimum non esset corporis aliqua pars forme corrupta
est sed quantitas aliqua pars forme corrupta est ipsa tota forma corrupta
corrupta est [illegible] in medio post hoc instans ultimum ita tota forma corrupta
vel corrupta sed antecedens 2m [illegible] quia si non esset in antecedens [illegible] quod tamen quia
in medio post hoc medietas forme corrupte quam tota corrupta sit sed [illegible]
ista autem scilicet quod non in medio post hoc sit tota forma corrupta est tamen
antecedens probatum est in alio [illegible] — Contra 3m [illegible] sit cum forme
[illegible] est dare primum instans sui esse antequam ipsum fuit 3o etiam
forme est dare ultimum locum [illegible] in quo primum primo loco contra non est
et antecedens [illegible] philosophus [illegible] huius quod [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sed hoc non esset [illegible] nisi ut ipsius forme [illegible]
quam tota ipsa [illegible] [illegible] — 2o ipsius visionis et illuminationis
est dare primum instans sui esse antequam ipsa fuit in [illegible] forte est
dare primum instans antequam ipsa fuit primo loco [illegible] instans
esse contra non est [illegible] in quo [illegible] antecedens philosophus et contra
2o [illegible] [illegible] visionem illuminationem et consimiles formas sit [illegible]
— 3o arguitur sic et probatur quod aliquo visibile quod [illegible] distantia sufficit
[illegible] sue visionis ita posito arguitur sic in instanti incipit hoc visibile [illegible]
distantia hoc visibile [illegible] sue visionis [illegible] in instanti [illegible] [illegible]
visio sit quod [illegible] [illegible] ut ipsius fuit contra [illegible] [illegible] ex hoc
quod [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] distantia [illegible] hoc visibile sufficit
[illegible] sue visionis sed contra 2m ex [illegible] quod si illius est [illegible] esse
visionis illius nulla est maxima distantia [illegible] hoc sufficit [illegible] sue
visionis sed hoc contra [illegible] [illegible] et [illegible] contra [illegible] quam [illegible]
esse visionis et maxima distantia [illegible] sufficit [illegible] sue visionis [illegible]
tuo scilicet [illegible] — 4o [illegible] quod radii solares [illegible] [illegible]
ad foramen [illegible] lux [illegible] [illegible] illi foramini in puncto
b ita posito arguitur sic ad [illegible] instans in quo radii solares [illegible]
lux ad punctum b [illegible] quod non [illegible] ad lux [illegible] ad punctum b [illegible]
[illegible] in quo est [illegible] primo loco huius illuminationis ad punctum b contra
non est [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] forte [illegible] [illegible] quia
non sic esset [illegible] quod [illegible] quam in instanti [illegible] quam radii [illegible]
[illegible] ad punctum b sic lux [illegible] ad punctum b [illegible]
scilicet quod ad lux [illegible] vel [illegible] sit in puncto b quod non [illegible]
a radiis [illegible] [illegible] quod radii [illegible] sit ad punctum b
[illegible] [illegible] ad punctum b sed [illegible] contra [illegible] [illegible]
[illegible] contra [illegible] in [illegible] [illegible] — Contra 2m [illegible] arguitur [illegible]
[illegible] aliqua est maxima distantia [illegible] visibile sufficit [illegible] sue
[illegible] ad [illegible] instans [illegible] forme [illegible] post quod ut ipsius est contra
tenet [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] contra et
[illegible] et sic b [illegible] distantia [illegible] [illegible] maxime distantie

et sit [illegible] quo posito arguitur sic ipsum visibile in puncto sufficit [illegible]
suam visionem in visio [illegible] in [illegible] visio post quod nulla est
visio illius visibilis [illegible] contra [illegible] visibilis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arguitur de radiis [illegible] quod radii [illegible] [illegible] per foramen
[illegible] lux ad punctum b [illegible] [illegible] radiis ita posito arguitur sic
[illegible] lux [illegible] in puncto [illegible] post hoc est in puncto [illegible] hoc
in [illegible] fuit ultimum instans [illegible] [illegible] non est [illegible] quod
non sic esset scilicet vel quod radii [illegible] non [illegible] [illegible] vel quod [illegible] [illegible]
[illegible] ut posito [illegible] lux esset indivisibilis partibus [illegible] sed [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex hoc quod si post hoc
et [illegible] lumine [illegible] lux [illegible] [illegible] ab eisdem radiis
scilicet [illegible] radios illos non esse motos vel [illegible] lumine [illegible]
ad [illegible] radiis motis [illegible] indivisibilis partibus [illegible] sed
hoc est [illegible] 2m — 2o sic aliquod est instans [illegible] aliqua
forma [illegible] post quod [illegible] ipsa [illegible] ad ipsum [illegible] in aliqua
forme est dare ultimum instans sui esse primo loco [illegible]
in [illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] super
[illegible] [illegible] alicuius forme est dare ultimum instans sui
esse loco 2o [illegible] in [illegible] esse sic in b [illegible] in [illegible]
esse a forma ita posito arguitur sic in b [illegible] a forma [illegible]
[illegible] esse 3o in instanti post hoc ad ipsum non est [illegible] contra [illegible]
ex hoc quod [illegible] [illegible] [illegible] in sui esse quo posito [illegible]
quod [illegible] quo in instanti post hoc non est [illegible] [illegible] sic in b
in [illegible] est [illegible] in instanti post ut ipsum [illegible] ad ipsum est eo quod
ipsa totaliter [illegible] a [illegible] esse [illegible] — 2o [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] contra [illegible] [illegible] ad illuminatum ipsum [illegible]
illuminando [illegible] ad b in quo hoc lucidum [illegible] [illegible]
ab hoc illuminato ita posito arguitur sic in b in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corporis lucidi si ad hoc illuminatum ad lux [illegible] illuminata
[illegible] est et in instanti post hoc lux [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aliqua pars ipsius corrupta et vel ipsa [illegible] [illegible] [illegible]
scilicet [illegible] sed si totum lux [illegible] [illegible] sui corruptum est [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] lucis post quod ut ipsius fuit si [illegible] lux
in b in [illegible] non incipit corrumpi [illegible] sui et non ipsum
[illegible] corrumpi in [illegible] ipsius incipit corrumpi [illegible]
scilicet in b in [illegible] [illegible] incipit corrumpi in instanti post hoc ipsum
[illegible] in hoc [illegible] fuit ultimum instans post quod ut ipsius
est — Contra [illegible] 3m arguitur sic et probatur quod sor vel alio
fortius [illegible] contra quod totum tempus [illegible] [illegible] usque ad
b instans quod est primum non esse sor quo posito arguitur si albius sor
[illegible] esset dare [illegible] instans sui esse scilicet quod [illegible] esset [illegible] sor
incipiet esse ita albus sicut [illegible] est albus [illegible]
[illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si ad [illegible] instans [illegible]
[illegible] alio [illegible] [illegible] sit [illegible] quod [illegible] sit [illegible] [illegible]
sor non est albior quam [illegible] est albus [illegible]
[illegible] sor in [illegible] [illegible] sor incipiet esse ita albus sicut [illegible]
[illegible] est albus contra tenet [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
in quo [illegible] forma [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible]

quia si sor incipiet esse ita albus sicut plato est albus
aut in aliquo instanti incipiet esse ita albus sicut plato est
albus aut in aliquo instanti post b a in quo precise b sicut
non primo nec secundo. Probo quia in b instanti sor non habebit esse nec
in aliquo instanti post b habebit illud esse per casum et in instanti b ut
in aliquo instanti sortes b illa forma habebit per totum [illegible]
esse tenet conclusio quia [illegible] per totum intendit esse per suppositum esse et
[illegible] contra [illegible] nec 3o probo quia si sit [illegible] in quo in
instanti precise b instanti sor incipiet esse ita albus sicut plato
est albus secundum hoc contra esse sicut 4o quia a [illegible] b et in instanti
tradit medium tempus nec illud non [illegible] contra 2o eo quod in instanti
[illegible] ut probo quia tunc tempus dicto et in instanti [illegible]
[illegible] b sor est albior quam in medio [illegible] propinqua in instanti
sor non incipiet esse ita albus sicut plato est albus eo quod
[illegible] est plato sor est albior quam ipse non est albus
in instanti. — Contra [illegible] sit si 2o [illegible]
[illegible] ad esse [illegible] non esse nec quam non esse secundum hoc [illegible]
[illegible] implicationem [illegible] sit [illegible] b instanti sit solum
esse forme [illegible] intendere [illegible] hoc modo a forma
non est [illegible] a forma intendere [illegible] b instanti et [illegible]
a forma [illegible] b in instanti et [illegible] in instanti esse
[illegible] a forma [illegible] b modo et [illegible] a forma non est [illegible] sic
[illegible] a forma intendere [illegible] b instanti esse — 2o probo [illegible]
partes [illegible] a forma intendere [illegible] b instanti et [illegible] a forma intendere
sic [illegible] a forma intendere [illegible] b instanti eo quod totum est sic partes [illegible]
[illegible] b in instanti et [illegible] quod totum est [illegible] a forma intendere
probo quia si non stet [illegible] eo quod [illegible] a forma intendere
[illegible] secundum formam [illegible] [illegible]
[illegible] b instanti et [illegible] non est [illegible]
[illegible] a forma intendere [illegible] b non est [illegible] b instanti fuit solum instanti [illegible] forme
[illegible] b habebit esse in b instanti fuit solum in [illegible] forme
[illegible] [illegible] et quod [illegible] [illegible]
[illegible] a forma [illegible] b [illegible] [illegible]
[illegible] a forma intendere [illegible] b instanti et [illegible] [illegible] non est intendere [illegible]
intendere [illegible] b instanti et [illegible] — Contra [illegible]
[illegible] [illegible] sibi [illegible] — Contra [illegible]
[illegible] [illegible] b instanti [illegible] in instanti a forma
[illegible] la forma mobilis corporis secundum [illegible] quod mobilis corporis sibi corporis
[illegible] ut [illegible] secundum [illegible] quod sibi corporis [illegible]
est [illegible] in instanti sine non esse in a forma est [illegible] instanti
sine non esse quod [illegible] a [illegible] a forma fuit [illegible] ultimum
sine non esse quod fuit b [illegible] eiusdem forme [illegible] [illegible]
in instanti sine esse [illegible] b eiusdem [illegible] [illegible] sine esse [illegible]
b secundum hoc [illegible] 3o [illegible] — Contra [illegible]
[illegible] quod a et b intendantur ab equalibus [illegible] [illegible]
[illegible] quod a et b [illegible] [illegible] [illegible] b [illegible]
equaliter [illegible] tempore [illegible] a [illegible] b [illegible]
[illegible] quo posito [illegible] sic albo a excedit [illegible] b [illegible] albo
a [illegible] intensa [illegible] et [illegible] intensum esse [illegible] non albo b
[illegible] albo a excedit [illegible] b quo posito [illegible] [illegible] albo a ex-
cedit [illegible] b mobili ut [illegible] non mobili [illegible] quod [illegible]
a et [illegible] b [illegible] [illegible] equaliter tempore [illegible] albo [illegible]
non excedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eo quod excessum
[illegible] [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible]

quod eiusdem [illegible] sunt magnitudo tempore motus [illegible] quo
ad dilatationem et quo ad intensionem [illegible] si excessus for-
marum [illegible] formarum [illegible] [illegible] tempore quo excessus [illegible]
[illegible] est [illegible] 3o forma a excedit formam b [illegible]
quod est [illegible] — 2o sic [illegible] forme esse [illegible] [illegible]
[illegible] quod remissio [illegible] forme possit esse infinite [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cuiuslibet [illegible]
[illegible] quo ad [illegible] et infinitate tempore motus et [illegible] [illegible]
forma remissibilis [illegible] tempore remissionis et [illegible] et [illegible]
[illegible] quia non est [illegible] [illegible] forma corpore [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore diminutionis — 3o
[illegible] tempore motus quod ad [illegible] [illegible] [illegible] albo [illegible]
[illegible] sit [illegible] tempore quod sit album b [illegible] tempore quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempora sit [illegible] quo posito quod [illegible]
[illegible] in [illegible] b et [illegible] hoc est album [illegible] [illegible]
[illegible] coloratum [illegible] quo [illegible] coloratum [illegible] 2o [illegible] 3o
quod non est [illegible] [illegible] corpus [illegible] forme [illegible] [illegible]
[illegible] colore coloratum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] colore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quo posito quod [illegible] in instanti hoc est album [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instanti [illegible] album [illegible] [illegible]
[illegible] instanti [illegible] forme eo quod ipsa in instanti [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in instanti et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] quam forma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instanti [illegible]
forme [illegible] fuit [illegible] in instanti [illegible] [illegible] forma [illegible]
— Contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] ex-
tensionis et intensionis [illegible] et [illegible] si nullius forme esset [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] tempore requireretur ad forme
[illegible] corporis et infinitum tempore requireretur ad [illegible] forme [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt
[illegible] [illegible] — Contra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] non [illegible] esse sibi [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
forme [illegible] et non remittitur [illegible] forma [illegible] 3o forme
[illegible] et [illegible] secundum totum [illegible] est [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] — Contra [illegible] sicut [illegible] intensio
[illegible] sic [illegible] extensio [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] sicut [illegible] extensio ad intensibile sic [illegible] [illegible] ad
[illegible] secundum [illegible] [illegible] et non intendi — Contra
[illegible] [illegible] sic si 2o esset [illegible] quod non [illegible] esset corpore
[illegible] quia totum secundum hoc [illegible] eo quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] corpore [illegible] [illegible] corpore totum et [illegible] quod [illegible]
et velocitas non sequeretur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et tenet [illegible] eo quod ipsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] quam ad totum [illegible] si non [illegible] [illegible] [illegible]
quam totum [illegible] — 2o probo quod [illegible] [illegible] corpore [illegible]
quam totum et sic a [illegible] b [illegible] totum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] re-
[illegible] quo posito [illegible] sic [illegible] corpore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a corpus a b corpus est et non [illegible] sibi a

ascensus incipiet corrumpi [illegible] b [illegible] corrump[i]
quam b secundo a prius corrumpetur [illegible] b [illegible] tunc est prius b [illegible] a ascens
corrumpens totum [illegible] prius corrumpetur [illegible] b quod est [illegible]
si 3o esset verum scilicet quod nullus esset difficilius corrumpi quam totum
[illegible] hoc [illegible] aliqua sunt tota que [illegible] capitulo
prius resistere non possunt [illegible] quam infinite modice difficilius
est resistere aliquam partem ita [illegible] quod in infinite modice resistere
est aliqua pars [illegible] quod in infinite modice [illegible] aliqua
pars [illegible] non difficilius est [illegible] resistere totius quam partem in infinite modice
difficilius est corrumpi totum [illegible] quam [illegible] infinite
modice difficilius est corrumpi a [illegible] difficilius est corrumpi b in
infinite modice difficilius b [illegible] quod infinitum facilius esset fa-
cere [illegible] quam facere [illegible]
resistere [illegible] modicus lapillus [illegible]
[illegible]

[illegible]

esset dare minimum [illegible] ab [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

mutatis contrarietatis nunquam tamen habet proprium terminum esse nisi in hoc tempore sit conformiter in hoc instanti ut ?ius ?? corporis in hoc tamen instanti [illegible] motus solis solis mutatis incipit corporis sicut in ?? ?? in [illegible] ut ipsius corporis est eo quod in hoc instanti ipsum [illegible] perfecte et complete actuatum est in motu [illegible] ad ipsius corporis ut tamen in motu [illegible] sic [illegible] sicut corporis est sicut [illegible] sol terminus [illegible] suum habet lumen aliquam [illegible] motus [illegible] motu [illegible] sicut in motu [illegible] [illegible] [illegible] motus sit in motu [illegible] habet [illegible] quartas lumen producit et lumine corporis [illegible] est aliqua in motu [illegible] sit ?? novum ?? [illegible] sic [illegible] et aliqua [illegible] et [illegible] solis lumen corporis [illegible] — Ad 2am ?? [illegible] ?? [illegible] [illegible] ad [illegible] actus adminto [illegible] et [illegible] in alle[illegible] et ad actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in motu [illegible] ?? [illegible] [illegible] ad ipsius [illegible] esse [illegible] [illegible] ad [illegible] in motu [illegible] [illegible] [illegible] et ad tamen ipsius [illegible] in motu [illegible] et [illegible] in motu [illegible] et [illegible] ipsius ad in motu [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] ipsius lumen [illegible] incipit esse corporis [illegible] [illegible] ipsius incipit corporis ut corporis esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] latitudo [illegible] [illegible] [illegible] latitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latitudinis [illegible] [illegible] [illegible] — 2o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tota latitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latitudinis [illegible] [illegible] [illegible] — 3o [illegible] [illegible] dupla latitudo [illegible] [illegible] latitudinis [illegible] in motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latitudinis [illegible] [illegible] [illegible] latitudo

[illegible] [illegible] et latitudo [illegible] [illegible] — Ad 2am dico quod latitudo [illegible] [illegible] a quo nullo tamen [illegible] deficit in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] forme [illegible] [illegible] [illegible] — Ad 3am dico quod tota latitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latitudinis [illegible] [illegible] in motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod latitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in motu [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] adminto [illegible] [illegible] dico [illegible] [illegible] [illegible] quod in motu [illegible] a forma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a forma [illegible] est in [illegible] [illegible] et aliquis [illegible] a forma in motu [illegible] et [illegible] a forma in motu [illegible] [illegible] [illegible] in motu [illegible] a forma et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod aliquis a forma in motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in motu [illegible] [illegible] in motu [illegible] ad ipsius habet esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in motu [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ipsius ad [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ipsius [illegible] ad ipsius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — Ad [illegible] [illegible] [illegible] adminto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a excedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a excedit [illegible] — Ad 2am [illegible]

cuiuscumque quod sit finite sive infinite. Respondeo dicendo quod
et omnis quantum quando quod talibus fiet difformis corporis continue eius
... primo eius forme gradualis quod prima pars ipsius corporis
aliqua velocitate et 2a pars eiusdem forme gradualis corporis 2a
tarditate 3a pars 3a tarditate corporis qua corpus prima pars
... forme intensio huius forme vel corporis durat
per infinitum tempus quod faciliter ostenditur sic infinita ... non ...
requiritur ad corpus huius forme in tempore infinitum requiritur quantum tenet
quantum ... et ... prima pars huius forme corporis
aliqua velocitate in tempore aliquo sit in ... quod ... tamen
sit 2a pars ... eiusdem forme in 2o ... vel intensionis
et tarditas intensionis vel corporis in 2a ad tarditatem re-
missionis prime partis et prima equalis ... tempore equale requiritur
quantum tenet ... tarditate 2a ... inequali
tempore quo ... duplum velocitate duple et sic ... de
parte 2a ... partis prime ... 3a partis
... tempus requiritur ad ... 3a partis ... requiritur
tempus ad ... 2e partis et ut deductum est tantum tempus requiritur
ad ... 2e partis quantum requiritur ad ... prime partis et ...
est ... partem ... secundo ... tempus ... equale
tempori quo ... prima pars secundo totum tempus erit infinitum et ad auctoritatem
philosophi ... quod philosophus ... tempus motum ... fodere (?) ...
... quod ... corpus ... quod non ... quo ad
... et infinitatem. — Sed ... solum ... philosophus secundo
huius ... quod motus tempus et magnitudo ... sint
qua ad finitatem vel infinitatem et ... quod ...
... sic ... infinitum est et ... aliud ...
est ut ... infinitum est tempus et ... sit
... si ... in ... tempus et in ...
... possibile est ... finitum
... tempus infinito et hoc ... neque modo ...
... quod ... idem. — Ad ... Respondeo quod impossibile est ...
... modo infinito ... regulari et uniformi non tamen est
impossibile ... et difformi. — Sed ... 2a ... philosophi
2o huius ... quod non ... in ...
... regulari hoc non esse possibile ... hoc ... de
modo irregulari non esse possibile et ... talis ...
si non ... equaliter ... vel uniformis ... mobile ... quod
hoc dico quod ... quo ad ... talis sit motus
sit ... huius motibus ... partes ... eadem
... quia difformis modo ... et ... partes
... aliquotas ... impossibile est ... modo ... sunt
... tempus ... infinito et ... quantum hoc totum
tempus quo ... partes aliquote ... tamen ... proporcionaliter
partibus finitis ... et multis et ut ... ad rationem
philosophi ... partes ... sunt ... vel ... et ...
... stat quod difformis motum ... partes aliquotas ... de
... quemadmodum ... solum ...
... motum esse infinitum vel ... per tempus infinitum ... finitum
— Ad 3m ... admitto ... et quod ... sit ... duorum
... et ... Respondeo quod ... in ... hoc ... neque est album

neque nigrum ... in ... hoc ... desinit ... esse album ...
... esse nigrum ... quod ... sit ... esse album ...
... sit ... non esse nigrum ... possibile est esse ...
quod neque est album neque nigrum ... aliquo medio ... Respondeo
non ... quod ... est ... non ... aliquam mediam ...
b et d ... saltem ... intensiones in ...
... medias ... colorem (?) non ... sic esse
... multos ... modo ... ad ...
... neque ... sit ... et quod ... sit
... mobile ... b et d ... quod ... est possibile ... aliquod
... esse ... neque album neque nigrum fortassis
... loco ... impossibile ... aliquo tali mobili ...
esse album ... nigrum ... esse album ... nigrum ...
... suppositio ... in ... hoc non esse album
... nigrum ... est ... suppositio hoc desinit esse album
... esse album ...
et ... incipit ...
... et hoc non est ... medius ... nec ...
nullum ... possit ... mobile ...
quod ...
... — Ad ...
... et ... modis
...
... — Ad ... Respondeo ...
et ... Respondeo ...
non ... sit ... et
forma ... ut ...
... corpus. — Ad primum ...
... non ...
... quantum ... album ...
sit albus quod ... hoc album sit
... quod ... et ... quod
... non ... — Ad ...
Respondeo dicendo ... et ...
... totum ... totum non ... desinit
totum ... corpus
ad ... Respondeo ... dicendo ... et ... faciliter
... totum
... totum ...
... et ... hoc totum
... non ...
... esse ... hoc ... non est ...
... corpus ... esse ...
... mobile ... esse. — Ad 2m respondeo admisso casu ...
... corpus b ...
est et non ... corpus ... corpus
b et d ...
d non ... corpus b ...
... corpore b et d. — Ad 3m respondeo ... dicendo ...
ad ... potentias
... totum corpore ... totum et ... hoc ...
Respondeo ... et ... sit ... difficultas

[illegible]

Consequenter queritur

[illegible]

q intendere frigiditas sit cum repugnantie ipsius caliditas quousque ita fortitas et secundum se tunc proportione gradus ... hic non est calidum ... quam excessus ... non est in duo ... tamen hoc prima fuit calidum ut ... non est calidum ... ut duo ... remissa est ... caliditas ... ut ... calidus ...

[illegible]

[illegible]

ita est eadem 2o ex auctoritate philosophi 6o huius quod tale sicut
dicitur non nigrum non totum inequale sed non album album non modo
ad non album non quod totum sit huius sed quod plures a maiori
parte illius partis ex qua producitur sicut quod non dicitur esse ad album
quod ipsum habet partes alterius forme sed quia habet plures partes [illegible]
forme non ipsum dicitur esse albius et intensius. Sed [illegible]
[illegible] sed dicitur non primo [illegible] intentum quod sit adeo [illegible]
[illegible] partes sit tanta gradu summo calitas ut patet [illegible]
[illegible] vero partes eiusdem [illegible] sit calide sed tamen quibus latius
[illegible] quod totum subiectum debeat dici summe
calidus vel [illegible] calidum non sicut [illegible] quia si gradus summus esset
extensus per tot partes per quot partes sit extensus gradus
[illegible] dici summe calidum sed quia ut patet [illegible]
summus quod unus subiectum esset extensus [illegible] non [illegible] summe calidum [illegible]
[illegible] dici [illegible] calidum quia per [illegible] gradus calidus
[illegible] ipsum debet denominari summe calidum. 2o sit aliquid
[illegible] calidum illo gradu adueniente [illegible] intentio non [illegible] intendi per
[illegible] gradum [illegible]
[illegible] calidum illud aduenit
[illegible] 3o sit adeo subiectum [illegible] uel effectus [illegible] effectum
sit actione [illegible] adeo subiectum [illegible]
[illegible] gradum [illegible] forme uel [illegible] forme non intendi per
[illegible] gradum simpliciter [illegible] non esse eo quod forma [illegible]
[illegible] quod sit adeo [illegible]
[illegible] sibi taliter [illegible] quod [illegible] ad sui
[illegible] efficit
effectum quam [illegible] eo quod omnis [illegible]
[illegible] fortior est [illegible]
ut [illegible] quod ad [illegible]
sit [illegible] alterius forme [illegible] effectum [illegible]
[illegible] sit [illegible] alterius forme [illegible] intentio non
[illegible] per formam [illegible] gradum [illegible] forme
[illegible] adeo [illegible] sit [illegible] uel [illegible]
[illegible] uel [illegible] intentio non attenditur per formam [illegible]
[illegible] gradum forme [illegible] quam [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] sibi sit actione uel [illegible] alterius forme [illegible]
quod [illegible] gradus [illegible] ut [illegible] 2o [illegible]
[illegible] gradum [illegible] forma [illegible]
gradum [illegible] forma [illegible] sed [illegible] gradus
[illegible] magis
ut unus [illegible] sit [illegible] alterius [illegible] forma
[illegible] ut [illegible] totum [illegible] 3o [illegible]
sit [illegible] plures [illegible] quod sit adeo
subiectum [illegible] huius gradu [illegible] ut [illegible] sibi
[illegible] sit subiectum adeo huius [illegible] ut [illegible] nulla
[illegible] sibi [illegible] a [illegible] calidum ut 2o eo
quod intensio [illegible] per [illegible] sed b [illegible] calidum
[illegible] gradu ut [illegible] b est calidius uel intensius a sed omnia
quod non [illegible] plures gradus calitatis habet a quam b [illegible]
[illegible] a est intensius b sed a forte intensius b et b forte [illegible]

a [illegible] includit [illegible] includere [illegible]
[illegible] adeo [illegible] gradu [illegible]
[illegible] dici summe calidum [illegible] et secundum [illegible]
latitudo [illegible] qualitas sit extensa per adeo subiectum [illegible]
uel difformiter [illegible] non in aliqua parte subiecti sit a quam
forma [illegible] uel [illegible] subiectum denominari [illegible]
gradu forme [illegible] non obstante quod gradus [illegible] uel [illegible] parte
[illegible] si [illegible] a qua per alterius forme
extensa per aliquam partem alterius subiecti [illegible] per forme alterius
sibi [illegible] extensa per aliam partem subiecti [illegible] uel una
forma [illegible] uel non [illegible] uel una forma [illegible] subiecti
quam alia uel non si vero forme huius plures gradus fuerint in [illegible]
parte subiecti [illegible] subiectum [illegible] denominari [illegible] huius
plures gradus extensos per [illegible] partem subiecti et [illegible]
si forma huius plures gradus sit extensa per equalem partem subiecti
per [illegible] partem extensam [illegible] plures huius
gradus sit extensa per unius subiectum [illegible] quod intensio forme
attenditur penes latitudinem forme simpliciter [illegible] subiectum [illegible] denominari a
forma habente plures gradus [illegible] non [illegible]
[illegible] subiecti [illegible] intensio attenditur penes latitudinem
forme simpliciter sed penes [illegible] latitudinem [illegible] subiecti [illegible]
denominari sed formam extensam per [illegible] partem subiecti [illegible]
denominari subiectum [illegible] latitudine simpliciter non [illegible]
[illegible] uel unius [illegible] adeo subiectum [illegible] due [illegible]
[illegible] formis [illegible] et eque intensis [illegible] totum subiectum [illegible]
non [illegible] subiectum denominari [illegible] forme [illegible]
[illegible] quod intensio attenditur penes latitudinem simpliciter [illegible]
ad subiectum non [illegible] quia [illegible] totum debeat denominari ab una
forma quam ab alia eo quod [illegible] est equalis [illegible]
ex quo [illegible] quod [illegible]
[illegible] sed [illegible]
attendi penes latitudinem simpliciter quod non sit forma equaliter
est extensa per [illegible] subiectum [illegible] denominari [illegible] forma quam
ut dictum est intensio [illegible] non attenditur penes latitudinem [illegible]
ad subiectum sed penes latitudinem simpliciter [illegible] quod intensio
attenditur penes latitudinem [illegible]
[illegible] complete [illegible]
[illegible] calidum et illa [illegible]
esse calidum [illegible] sibi [illegible] calide et [illegible] quam solum
[illegible] quod equalis latitudo extenditur per adeo subiectum [illegible] calidum
[illegible] quod ut [illegible] dici calidum
sit [illegible] alterius calitatis [illegible]
calidum sit [illegible] alterius [illegible] quam [illegible]
[illegible] quod [illegible]
attendi penes excessum quam [illegible]
sed quod [illegible] fuit [illegible] nullo gradu
adueniente [illegible] non [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
[illegible] non [illegible] quod [illegible] non [illegible]

producit ex eari intencione s[ed] ad quam producitur ex bri intencione intel-
ligis sui [illegible] v[e]l s[ecund]a ignis i[n] sc[ien]cia intellector e[st] s[ed] isto
actum forcior e[st] actus sp[eci]ei ignita q[ui]a sic actus ip[s]ius ignis et
h[oc] io q[ui]a s[ecun]dus calidus sp[eci]ei ignita sic magis actue [illegible]
[illegible]

68

Consequenter queritur

[illegible]

non habens causatus [illegible] nisi sempiternum conservatum quam sit causatus
[illegible] vehemens et [illegible] et conservatum eque effectum potest producere quia
[illegible] non debitum potest eundem effectum producere et tantum [illegible]
causatus est eius et ita perfectum sempiternum et conservatum sicut causatus
[illegible] 2o 3o probatur sic nulla virtutis [illegible] in istis inferioribus potest

[illegible]

celestis non recta vel generante intelligentia non creante h(oc)
h(abe)t commentator super 7 phisicorum ut dictum est supra et tenet consequentia quia
terminus passiuus agentis est agere et nullo alio contingit quod
ex phisicorum 8o huius. Ad 7o arguitur sic actiuis supponendum et conformis
non est verius hoc quia ipsum non fuit coniunctum in actiuis ad generationem
propria potest effectum producere tenet consequentia quia actiuis coniunctum sibi
et tamen ab intelligentia non errante potest effectum aliquem virtute propria
producere et alium ex generatione prima et voluntate creatam. 2o sic
actio caloris summus continuata in actiuo et quod potentiam
agat infinitas sibi approximata vel non potest dici 2um tunc quia tu
quia 2a sunt esset sufficienter approximata quorum unum non sufficit
agere inclinatione quia ut dictum est conceptum in esse et statuo ignis non
agit in quantum ignis hoc in quantum calidus et oportet dici primo et tunc
ipsum sufficienter producere taliter formam vel non hoc non potest dici 2um quia
non est agere ideo quia omnem introduceret et non reliquit tunc et quia
omnis illi secundus sit omnino virtus et tunc esset agens approximatum
passo in quantum sufficeret agere et tamen in ipsum non agit in dicta
quia ipsum in troduceret secundum summum hoc est secundum sine influentia non
potest esse calor summus sine forma ignis vel alterius talis tamen summe
si calor summus virtute propria cum minimum loco hoc est aliqua producit forma
substantialem. 3o 3o sic quodlibet et in quolibet calor posuit secundum semper esse
hoc producere effectum in ipsum actus esse et virtute alterius secundum
generationem hoc sunt effectum producere tenet consequentia patet in quantum hic virtute
alterius secundum producit in ipsa sola seclusa tamen non producit et
tamen ex eo quod calor virtute quam ut producit in taliter
si actus a(liqu)o agit in virtute alterius secundum generationem hic maxime forte
de calore solari et complexionali hoc hoc commentator est 7 et 8 ex 1
quia tunc ex omnino tantum posita sibi vel ullo non fiet tamen
quod est phisicorum ad . . . et tenet consequentia eo quod tunc deficit solem et
certum et filii patre mortuo non producere filius quia tunc deficit
sola virtute calor solaris agit et tenet consequentia quia plus
talis quod hic accidit nobilius producunt effectus ut patet foris
complexionales. Contra 3am conclusionem arguitur sic actiuis esse similes
est ipsum actiuis non esse actiuis hoc est propter actiuis non est actiuis
includit 3um conclusionem et introducere. 2o sic ut potest sequitur ab hoc ipsius
forma hoc includit est formalis vel accidentis in conclusione tenet et tamen
conclusio est quod impossibile hominem esse et non esse similiter hoc tamen in
est potentia qua actualis esse est in esse. Contra 3um et 2am arguitur
similiter est conclusio materiam primo sic ad quod patet quod alio
actiuo subiecto potest in aliquam formam formarum et sic eo ad
agens non potest inducere ideo virtute propria potest in illam sed
calor quoquo subiecto potest in substantiam ignis et non ex
hoc quia calor non potest inducere ignis inducere ad formam
et calor virtute propria potest producere formam ignis consequentia tenet in
dictum quia quod quod potest in eius potest in ignis hoc consequentia quia calor
subiecto virtute propria potest calefacere et summus calor potest summe calefacere
hoc summus calor est dispositio necessitans ad formam ignis et
hoc propria prima ad partem. 2am probatur quia si sit sequitur quod

forma ignis introducitur in materiam sine dispositione necessaria hoc hoc
consequens est impossibile quia actus actiuorum sunt in patiente disposito
tenet consequentia ex hoc quod non dispositum ad formam ignis nisi
calor aut in virtute caloris. Sed hic vero ut dicit idem doctor
obiicit vel ... ... quod
nullus calor in virtute propria potest in aliquem calorem necessitate
ad formam ignis quia per quam quemcumque dispositionem introducitur
illa introducitur tantum introductorem formae ignis et ideo illa
imperfecta manet tantum nisi quod inducetur ... et in inductionis
formae ignis sit debere tempus in quo non erunt ... formae
ignis esse. Sed contra hoc obiciendo ... ... hoc
dictum potest sit non tamen est fundatum hic ideo ... ... futurum
sufficientius est quod calor virtute propria potest omnem taliter primo praecedentem
formam ignis introducere tantum introductorem formae ignis sed
ergo calor virtute propria non posset formam ignis producere et
sic igitur tunc deus suspenderet actiones omnium aliorum agentium aliorum
ab hoc calore scilicet secundum tunc sub caliditate foret sine forma
ignis quod videtur inconveniens ... ...
esse caliditatem quod est inconveniens tenet consequentia quia nulla ... ...
sine caliditate quam est forma ignis. 2o agens tamen summum
inducit formam ut ... ... 4o metheororum calor inducit
formam ignis et virtute propria tenet consequentia quia calor est agens in esse
tamen summum. 3o calor in quolibet est secundum potius semper producere
potest consimilem effectum in virtute propria et tenet consequentia ut patet in
hoc ... ... et ... ... 4o calor in virtute propria potest ...
formam corporis in virtute propria potest aliquam formam ... sed
calor in virtute propria potest corrumpere ut ... ... Sed hic in
... ... quia ... est destruere quia ... quia
calor ... ... sed non ... Sed ... corporum
est secundum alterius in ... potest corrumpere potest ... tenet consequentia quia
... ... secundum
et corpus sit ... motus ... potest corrumpere ... Contra
... ... si sit scilicet quod non esset in potentia ... actus ...
... ... scilicet nos non esse ... actum ... hoc hoc consequens
est ... et 3o phisicorum 3o ... ...
... ... quia si sic scilicet quod ... ...
hoc hoc commentator est ... 3o phisicorum ... supra et ... ...
... et ... 4o de ... ... quod ... plenius
2o huius et tenet consequentia quia ... ... virtute propria
... actus producta si sic ... non est in potentia ... producit ...
non producit ... non est ... eo quod ... est ... ...
Contra ... 3am arguitur si sic sequitur quod frustra ... ...
... ... ad producendum ... effectus hoc hic commentator est ... et 3o
... ... et tenet consequentia ... ... quia ... ...
... sola posse ... producere. 2o si sic sequitur ... ...
posse moveri ... resistentiam ... et ... ... hoc hic
commentator est ... et 3o phisicorum ... ...
... ... 4o ... ... ad hoc ... quod ... ...

resistencie potencie finita et potencie infinita motorum equali velocitate
quod est contra philosophum 4° huius et contra rationem probo quia resistentie
in motibus et tenet consequentia supposito per adversarium quod potencie infinite
non est possibilis resistencia nisi infinita quo posito probatur sic
possibile est b agens finitum quod moveat b contra c resistenciam
certa velocitate probatur quia velocitate b movet c in tanto quanto potest aliquod
agens finitum a quod in equali proportione se habet ad b agens in
qua proportione se habet resistencia ad d [illegible] ipsius [illegible]
[illegible] sic sicud se habet a ab b sic se habet c ad d et per [illegible] sicud
se habet b ad d sic se habet a ad c et per [illegible] proportionum certa velocitate
probatur a movet c [illegible] velocitate b movet d [illegible] per suppositum [illegible]
proportionum equalis est velocitas quia a movet quanta inequa [illegible]
c [illegible] potencie finita [illegible] potencie infinita quod est proporcionalis [illegible] finita
et potencie infinita movebunt eandem resistenciam equali velocitate [illegible]
[illegible] eandem [illegible] si sit [illegible] proportiones ad se invicem
[illegible] consequens est falsum et contra philosophum [illegible] 12° metaphysice [illegible] quia
sicut se habent proportiones [illegible] ipsius velocitates que
[illegible] sit [illegible] et [illegible] tenet [illegible] quod [illegible]
est agens [illegible] agencia [illegible] aliud [illegible]
[illegible] si [illegible] quia [illegible] infinite posset [illegible]
ad producendum effectum bonum eadem [illegible] infinite [illegible]
producere effectus mali [illegible] hoc consequens est falsum [illegible]
non est auctor mali [illegible] Iulius [illegible] alibi. 4° si sit
[illegible] infinite posset [illegible] a deo aliquem [illegible]
[illegible] consequens est falsum eo quod repugnat [illegible] doctorum [illegible]
et tenet consequentia quia quia [illegible] quare [illegible]
posset [illegible] infinite ad effectum aliquem [illegible] quia [illegible]
[illegible] si in [illegible] nullo [illegible]. Contra [illegible]
sit actus ad producendum effectum aliquem ut puta [illegible]
[illegible] aut producat [illegible] agens infinite [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] 2° [illegible] quia agens infinite [illegible]
[illegible] aut [illegible] diversis [illegible] diversos producat
effectus [illegible] calor a quo [illegible] agente [illegible] semper
eundem producit effectum [illegible] infinitis. Contra [illegible]
si sit [illegible] non [illegible] motus pro-
gressivi [illegible] non [illegible] proporcionaliter
motus [illegible] huius
[illegible] quod [illegible] Contra [illegible]
[illegible] quod [illegible] non fit [illegible] infinite [illegible] non fit [illegible]
[illegible] sit [illegible] non fit [illegible] consequens tenet per [illegible]
[illegible] infinite [illegible] non [illegible] philosophus 4° metaphysice [illegible] non fit
[illegible] motus [illegible] non fit [illegible] qualitate. 2° sic
[illegible] quod [illegible] non [illegible] ut patet [illegible]
[illegible] tenet consequentia quia non [illegible] ad [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] 3° sit [illegible] producere [illegible]
[illegible] hoc consequens est falsum probo quia si sit quod a quo [illegible]
[illegible] ipsum ex quo [illegible] non [illegible] quia

hoc [illegible] est [illegible] in [illegible] non [illegible]
a° quia ab [illegible] producere. Ergo [illegible] omnem [illegible]
[illegible] hoc consequens est falsum et [illegible] tenet consequentia quia [illegible]
huius [illegible] non [illegible] a sibi [illegible]. Ad primum [illegible]
[illegible] 2um [illegible] non [illegible] est [illegible]
[illegible] non est [illegible] supposita [illegible] quod est. Ad 2um [illegible]
[illegible] 2um [illegible] secundum quod
[illegible] non est [illegible] qui si sit [illegible]
[illegible] quantitatem [illegible] ipsa non [illegible] sicud [illegible]
[illegible] ipsum non [illegible] est [illegible] non
[illegible] philosophum a° metaphysice [illegible]
[illegible] ad [illegible] quod hoc [illegible]
[illegible] est posse [illegible] impossibile est [illegible]
[illegible] posse et non posse [illegible] ut patet [illegible]
[illegible] philosophus [illegible] non [illegible] formaliter [illegible]
quid [illegible] equipollet et [illegible]
quod qui [illegible] differt [illegible] quod non [illegible]
[illegible] differunt [illegible] ut [illegible]
[illegible] duabus [illegible] secundum [illegible] quod hic [illegible]
sunt [illegible] est [illegible] et [illegible] ipsum
[illegible] est [illegible] non [illegible] non est [illegible]
hoc non [illegible] non [illegible] sunt [illegible]
ipsum [illegible] secundum [illegible] quo [illegible] sunt [illegible]
[illegible] ipsum est [illegible] formas [illegible] ut
puta albedinem [illegible] formas [illegible] formas
[illegible] sicud album [illegible] sibi [illegible]
[illegible] est album posse non esse album [illegible] impossibile sit album
non esse album [illegible] supposito [illegible] quod sit [illegible]
esse [illegible] si [illegible] cum quo [illegible]
quod impossibile est [illegible] non esse [illegible] supposita [illegible] quod est. Ad
[illegible] ipsius [illegible] ratione
[illegible] quod [illegible] 2° loci [illegible] producit effectus
[illegible] non [illegible] ad [illegible]
[illegible] loco effectus effectum aliquem posse producere [illegible] ad
[illegible] loci [illegible]
[illegible] loci [illegible] loci
[illegible]. Ad 2um [illegible] loci 2um [illegible]
[illegible] loci [illegible] in
[illegible] ad 3um [illegible] loci
2um [illegible] loci [illegible] hoc [illegible]
[illegible] non [illegible] loci 2° [illegible]
[illegible] quod
[illegible]. Ad [illegible]
[illegible] influencia [illegible] quod [illegible]
[illegible] idem [illegible]
[illegible] non [illegible] effectum producere [illegible]
[illegible] quod [illegible] aque [illegible] quod
[illegible] loco [illegible] non [illegible]
motor [illegible] non [illegible] non est

a sc(ilicet) et causa est qu(ia) p(ri)ma causa sic disponit generare ad
omnem effectum quare non solum causa producit conformiter lo(quen)do
sicud radii solares intrantes domum volunt illuminare domum et

[illegible]

sibi similia quam patet quod secundo huius cum primum forme artificiales sint forme naturales igitur si naturales producunt sibi similes per se artificiales producunt sibi similes patet quod sit intentionis philosophi et sui commentatoris respondendum est secundo huius [illegible] forme artificiales dicuntur ad distinctionem a rebus naturalibus. Ad argumentum primum dico quia aut intelligit sola et intelligit etiam agentis adiutorio [illegible] nego consequentiam et cum agentis [illegible] secundo [illegible] [illegible] per quod apparet [illegible] secundo et quartum. Ad tertium ad minorem [illegible] nego consequentiam et cum [illegible] quam dicitur agentium in speciali agentium [illegible] naturaliter [illegible] agentium [illegible] voluntarie agentium quam agentium [illegible] agentium voluntarie non agunt nisi mota sed agentium in speciali agentium naturaliter [illegible] [illegible] amotae [illegible] sed quod distinctum [illegible] [illegible] [illegible] simpliciter sed quod ipsa producit [illegible] suos. Ad quintum video [illegible] consequentiam simpliciter ipsam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est possibile actus non est in [illegible] [illegible] hec est impossibilis [illegible] [illegible] quicumque [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] actus est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] impossibilis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non philosophi [illegible] [illegible] [illegible] huius [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] non [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quam [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] non [illegible] consequentiam [illegible] est quam nobiliores [illegible] [illegible] nobiliora [illegible] et non quia non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] influentia producunt non res [illegible] et non ad hoc [illegible] [illegible] arguo res quam [illegible] effectum arguunt non res causas [illegible] [illegible] [illegible] in suo vigore [illegible] [illegible]

69

Consequenter queritur

Utrum sit possibile idem numero regenerari quod si [illegible] [illegible] idem [illegible] [illegible] est facere igitur agens [illegible] effectum [illegible] numero regenerare tenet consequentia quia omnibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] idem [illegible] idem non [illegible] [illegible] [illegible] numero regenerari idem [illegible] idem non [illegible] [illegible] est facere [illegible] [illegible] est [illegible] facta et [illegible] [illegible] [illegible] et ab [illegible] [illegible] [illegible] regeneratione. Secundo si non esset possibile impossibile esset idem numero regenerari [illegible] et [illegible] impossibilis [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] ad [illegible] esse impossibile et tenet consequentia ex hoc quod omne non possibile est impossibile. Tertio [illegible] [illegible] [illegible] idem numero regenerari possibile est idem [illegible] tenet consequentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] agentis [illegible] [illegible] [illegible] est hoc possibile et [illegible] idem [illegible] quam non [illegible] [illegible] idem numero regenerari quia [illegible] [illegible] [illegible] possibile est [illegible] [illegible] possibile est idem numero regenerari [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] possibile est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possibile idem numero [illegible] quam possibile est agens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

corporum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eo quod [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] secundo huius [illegible] [illegible] eadem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] motum [illegible] [illegible] easdem [illegible] [illegible] [illegible] idem numero [illegible] tenet consequentia quam motus [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] huius [illegible] [illegible] [illegible] eundem motum [illegible] idem numero [illegible] [illegible] impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impossibile idem numero [illegible] [illegible] est [illegible] quod corpori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] corporum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non quod corpori [illegible] quam [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc totum [illegible] [illegible] [illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc non est totum [illegible] [illegible] [illegible] totum et [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] totum quod [illegible] non fuit totum sed totum. Propter hoc [illegible] [illegible] [illegible] possibile est [illegible] [illegible] idem numero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est possibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possibile est idem numero [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est possibile idem numero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impossibile est [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse impossibile [illegible] [illegible] [illegible] idem numero [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] eo quod [illegible] [illegible] [illegible] non est impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] idem numero [illegible] [illegible] [illegible] est possibile [illegible] [illegible] [illegible] impossibile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impossibile est [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] non est esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed hoc [illegible] [illegible] quam [illegible] non esset [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] quam omnes effectus producuntur [illegible] [illegible] [illegible]

omnem esse post ipsius corporis [illegible] precedentium [illegible] et [illegible]
[illegible] uniformiter si possibile est [illegible] sicud in [illegible] [illegible] fuit
si autem [illegible] si possibile non simpliciter [illegible] respectu causas [illegible] sic
nego [illegible] et ad [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] nec [illegible]
non non [illegible] bona [illegible] [illegible] non includit [illegible] [illegible] possibile
[illegible] causas naturales agentes [illegible] [illegible] stat cum [illegible]
— Ad [illegible] [illegible] admisso quod non sufficit producere b et ad [illegible]
[illegible] necessario [illegible] [illegible] parte ipsius [illegible] quod non [illegible] difficultas
producere [illegible] naturaliter agentium [illegible]
[illegible] difficultas est [illegible] producere b [illegible] corpus quod sit producere
[illegible] producendum [illegible] non sit [illegible] [illegible] quod fuit
[illegible] b [illegible] [illegible] [illegible] processu [illegible]
quod fuit b quod [illegible] sit [illegible] difficultas producendi b quod
[illegible] illo possibile [illegible] [illegible] quod [illegible] producentes
[illegible] agentia possunt [illegible] sit [illegible] sufficiant
producere [illegible] forte quod possibile est [illegible] naturalibus omnes causas producentes
b [illegible] forte in eadem dispositione in qua fuerunt [illegible] producere
b et [illegible] ipsius b [illegible] requireretur omnes
[illegible] habebat et quia [illegible] non est
possibile [illegible] naturalibus [illegible] impossibile [illegible] producere b et
[illegible] difficultas producere b [illegible] non
obstante [illegible] b [illegible] supposito
[illegible] omnes [illegible] producentes [illegible] [illegible] producebant [illegible]
b [illegible] producere b et si sic [illegible] [illegible]
causas naturaliter agentes [illegible] possibile [illegible] supposito
[illegible] [illegible] [illegible] sicut
[illegible] doctores astrologie posuerunt [illegible]
[illegible] annorum [illegible] annorum [illegible]
[illegible] quia omnes [illegible]
[illegible] naturales agentes [illegible] effectum [illegible] habebit [illegible]
[illegible] doctores [illegible]
[illegible] [illegible] naturaliter agentes non est
possibile omnes causas [illegible] naturales agentes [illegible] naturalibus
[illegible] effectum [illegible] [illegible]
[illegible] effectus [illegible] — Aliter [illegible] [illegible] supposito [illegible]
[illegible] nec [illegible] [illegible]
[illegible] omnes causas naturales agentes
et voluntarie agentes [illegible] supposito [illegible] omnes
naturales agentes [illegible] habent [illegible] qualis [illegible]
[illegible] effectus producere quia [illegible] impossibile est
libere agentis velle [illegible] possibile est [illegible]
voluntarie agentium sit [illegible] producere non [illegible]
[illegible] — Ad [illegible] [illegible] de agente [illegible]
sufficienter disposito [illegible] autem intellectu nego [illegible]
[illegible] de causis naturaliter agentibus et ad [illegible]
[illegible] [illegible] possunt disponi [illegible] dispositione
qua apte nate effectum producere [illegible] non possunt disponi
in ordine [illegible] naturaliter [illegible] dispositione [illegible] possunt effectum [illegible]
producere [illegible] si intelligatur [illegible] effectum [illegible] [illegible]
[illegible] agentis [illegible] [illegible]

et non esse [illegible] et [illegible] — Ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ipsius necessario [illegible] et [illegible] est quia [illegible]
vaporibus per frigiditatem aeris [illegible] pluvia
[illegible] pluvia [illegible] solis [illegible] vapores [illegible] non [illegible] vapores
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] notandum quod illi
vapores de [illegible] non sunt illi vapores [illegible] ex
quibus aqua [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] non [illegible] album non est
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] sic dicimus
et iudicamus quia [illegible] naturaliter agentes [illegible]
[illegible] producti effectus — Ad [illegible] [illegible]
philosophorum [illegible] distinguunt de [illegible] qualitas [illegible]
et alia [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] agentis et [illegible] passiva [illegible]
[illegible] [illegible] difficile
[illegible] [illegible] [illegible] rem
[illegible] non sit [illegible] agentis qua [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] impossibile est omnes causas [illegible] producere sic
[illegible] qualis [illegible] [illegible] effectus producere
[illegible] voluntarie agentes et naturaliter agentes [illegible]
sit [illegible] effectus producere voluntate [illegible]
[illegible] producere [illegible] — Ad [illegible] admisso [illegible] necessario
[illegible] quod [illegible] producat [illegible]
[illegible] admitto totum [illegible] necessario [illegible] quod non [illegible]
[illegible] productum [illegible] productum fuit et [illegible] b [illegible] b d.
hodie [illegible] productum est [illegible] b [illegible] producere
[illegible] [illegible] [illegible] qua [illegible]
[illegible] [illegible] quod sit [illegible] productum [illegible]
[illegible] productum [illegible] impossibile [illegible] [illegible] quod d.
productum est [illegible] quia [illegible] hodierna non
hesterna et nulla alia [illegible] et [illegible]
[illegible] necessario [illegible] totum [illegible] sit [illegible]
[illegible] totum [illegible] pluribus [illegible] totum [illegible]
aliqua [illegible] dico quod [illegible] hodierna producere
[illegible] solus [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] difficultas [illegible] — Ad [illegible] [illegible] necessario [illegible]
[illegible] et ad [illegible] admitto [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] quod
[illegible] [illegible] non producit eandem [illegible] que
[illegible] producta fuit [illegible] quia [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non producit eandem [illegible] que [illegible] producta fuit [illegible]
[illegible] non [illegible] causis naturalibus sufficienter [illegible] producere [illegible]
effectum quod [illegible] naturaliter agentes [illegible] non
[illegible] quam [illegible] [illegible] aque — Ad [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]
[illegible] non [illegible] semper [illegible] [illegible] quod [illegible]

ad unum [illegible] aptum natum est facere idem [illegible] non est possibile nisi idem [illegible] ad invicem [illegible] et eadem eodem modo se habentes qualiter se habeant. — Ad [illegible] rationem quod probat [illegible] ad est rubeo medio [illegible] [illegible] non [illegible] materia potest [illegible] disposito intrinsece regitur ad esse [illegible] quae non [illegible] contrariorum ad [illegible] formae aut [illegible]. — Ad [illegible] potest dici medium [illegible] est [illegible] [illegible] possit dici medium [illegible] [illegible] [illegible] loquebantur illorum [illegible] ad opinionem illorum [illegible] sed non [illegible] opinionem [illegible] [illegible] et sic est 1a quaestio.

ad

Consequenter quaeritur

Utrum media realiter componantur ex extremis et [illegible] [illegible] [illegible] quod sic [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] mixtum [illegible] mixto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

exhoc quod colores extremi ut patet [illegible] et in [illegible] se [illegible] ut oculi [illegible] [illegible] quod videre [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] sit dicat quod non [illegible] aliquis [illegible] quod color medius [illegible] ex albo et nigro [illegible] [illegible] albi quodammodo obscuritas [illegible] [illegible]. — [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medium [illegible] extremis [illegible] [illegible] [illegible] medium differt [illegible] ab extremis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad album [illegible] [illegible] quod est medio [illegible] [illegible] [illegible] medium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] medium [illegible] extremis [illegible] extremis [illegible] medium [illegible] quod in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]

[illegible]

primo ut est color obscurus ut glaucus et ideo sic de
aliis qualitatibus extremis et decor inest mixto et ideo — Juxta
hoc est certum primum impedire quod possit sit hic 2o quia
elementa non manent in mixto secundum formas intensas et remissas
— 2a elementa non manent in mixto secundum virtutes quae loco dominantes
sicut dicuntur — 3a colores medii non proveniunt ex re et non
tendit 1o — 2a colores medii non proveniunt ex re et ... ipso
ut sic ambos qui extremat colorem non claudit impossibilitas in solo
medio et hic videtur contra 3e opinionis predictis supra predictas 3o
2a videtur contra eandem 4a 3o colores medii non proveniunt
realiter ex qualitatibus ut coloribus extremis et ita videtur contra
contra rich. beu ... in hoc ... ut ... 3o colores
medii sunt colores reales et specie distincti a coloribus
extremis 1a contra medio non tamen sint 2o extrema et ita videtur
contra opinionis de medie dicte — Prima 3o quia sic si in mixto
manerent formae elementorum formaliter et secundum gradus quosdam
se alterum hoc et ... tamen ... ut quelibet pars mixti non esset
mixta ut sic 2 ... formas ... in se in medio distinctas
... et inadequate in eodem loco sunt secundum totalem hoc
... impossibile ut dicit ... secundum ... a ... to
ad mixtum ... et ... illius mixti ... acc...
... quam parte quesit et quod ... in parte mixta sit
... elementum formaliter ut non si non habet ... in ... quia
in parte mixta non sunt plura elementa et sic ut ... de ...
mixta si dabit primum se ... in ... 2e ul et ...
... elementorum ... secundum ... et ... sit
... corpore ... et quantum ... distantes — 2o ad idem sic
... et ... ad ... quod ... non in
... impossibile ... non ...
... sit hoc
... de quibus tamen ... reputare
... impossibile secundum ... parte mixta
quam parte ... forma ... et forma aque et sit ...
... et quod ... ut ...
... forma ... aque et forma ... non
si sit ... in ... si non ... elementa non ...
... mixta secundum ... distincta et separata si ...
... non ... parte mixti ut ... — 3o si sic sequitur
quod forte ... et sibi impossibiles adequate ...
... si ... quia ... forte
ut ... in ... sibi ... agent ...
... in ... et ... in eodem ... et ... agentia
quam ... in ... agentia ... quibus ... distinctis
... ad ... et ... quia quam
forme elementorum et qualitates que contrariae elementorum ...
... secundum quod ... 2o ... ipse ...
sibi qualitates ... ut ... — 2a 3o quia elementa
non manent in mixto ... ut ... in ... non ...

in mixto ... quia quod est quid ...
... elementorum aut ... ipsa ... elementa ... formalibus ...
... contrarias aut ... ... formas
elementorum ... ad ... contrarium elementorum ... secundum non ...
... non ... quia ... non 2o ... sit ...
esse possibile formam ... ab ea ... est ...
... non ... quia ... et ... non esset ...
... impossibile ... quia ... forma
... non ...
... quia ... non ... sit ...
... quod non est possibile ... non 2o
quia ille est modus ... quia sic
... quia ... totaliter ...
est quod non est ... et ... quam ... ab
alio ... remane... ... totaliter ...
sit sicut solet ... non tamen ... solet ad modum
... quo ... est ... et ... elementa manent in mixto
... — 2a 3o ... sit omnis ... est ex re ... et nulla ...
est ex re et non ... tenet ... loquentes et ...
... omnis ... sit ... agentium ... agentium ... est
... non agunt ... res ... in
... re ... — 2o ... in coloribus mediis ...
... aliqua nova res ... coloribus extremis modo
... nulla nova res ... secundum solus modus ...
... non ... quia sic colores medii proveniunt ex re
et re quam sic colores medii non proveniunt ex extremis ...
... non 2o quia quod ... quid sit ... ...
... color medius aut ... sit colores extremi ... modi
... color extremus aut ... secundum non ... quam colores
... in ... color medius ... ista opinio
... ut ... non ... 2o tamen ...
... colores ... aut ... modus
... esse ... secundum ... ab omnibus
... et ... non 2o quia ...
... color medius ... ut ... quesitum
— 3a sic ... aut ... distinctio ... medio
... esse distinctio ... ut ... ut ... non ... quam
ut ... sit ... omnis distinctio est ... non 2o
quia sic ... esse distinctio non ... et ...
... per ... non ...
quia ... non ... sicut ... — ... ...
... non ... quia ... principium ...
... quia ... in ... et ...
forme ... totaliter ... ut ... non ...
... duo ... totum ... secundum ... in
... totaliter ... est ... 2a ... de ...
non esse ... quod ... forma.

fiat unum per se nisi habeat compositionem se ipsa et unionem formarum
mixtorum. Ad [illegible] sine dubio si individuum componitur ex virtute totius
tamen ex virtute et non aliquis per unionem formali utrique alia esset
[illegible] non quod individuum esset per se unum, sed ad eius argumenta
magis infra ex solutione videbitur; per ista autem adducta —
Quaeritur secundo utrum sit colores extremi [illegible] sint in colores extremi
non claudunt [illegible] nulla color medius [illegible] [illegible]
in nullius [illegible] componi includit et ad eius [illegible] et extremum [illegible]
quia quod impossibile non dicitur esse. 2o sic et quaeritur quid intendit per
colores extremos [illegible] colores extremi remissi et intensi
[illegible] colores extremi fieri et non differentes, sed non probo quia
[illegible] sive 2e quia colores extremi remissi [illegible] sunt
colores [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod non [illegible] ut dictum est. — 4o sic: colores
extremi non possunt [illegible] et colores extremi non [illegible]
nunt medios colores [illegible] [illegible] quia per [illegible] ad colores
medios [illegible] [illegible] [illegible] extremis non [illegible] colorum
extremorum. Sed ad eius argumenta dicitur primo sit colores extremi [illegible] ad
[illegible] et non possunt [illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] non est [illegible] [illegible] tenet et ad eius [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] sunt quae [illegible] [illegible] sunt [illegible]
quae [illegible] [illegible] possunt et in eodem [illegible] se [illegible]
sed mutuo se [illegible] [illegible] [illegible] nulla est [illegible]
[illegible] sed ad eius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] — 2o sic: idem est sic colores
extremi non se [illegible] [illegible] [illegible] et non sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fit [illegible] [illegible] qualitatum [illegible]
quae [illegible] sunt, sed ad eius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] quod [illegible] non esset si [illegible] [illegible] esset
ad [illegible] — 3o sic: [illegible] [illegible] color [illegible] sed
colores [illegible] non sunt [illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] tenet quia [illegible] [illegible] [illegible] et ad eius quia
nullorum [illegible] non [illegible] [illegible] sed [illegible] color [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed ad eius [illegible] quod si colores extremi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est impossibile [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extremi non
sunt [illegible] et tamen [illegible] quod colores extremi possunt [illegible]
[illegible] ut dicitur [illegible] quod sunt [illegible] quod utique [illegible]
possunt et [illegible] [illegible] extremorum solum fit [illegible] quantum [illegible]
[illegible] solutione [illegible] [illegible] colores extremi possunt [illegible]
[illegible] [illegible] quod sunt qualitates [illegible] non [illegible] possunt
[illegible] [illegible] qualitates [illegible] non possunt [illegible] [illegible] [illegible]
— Ad 3m [illegible] videtur [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] non in [illegible] quantum [illegible] sed [illegible] solutio [illegible] quia

[illegible] [illegible] [illegible] sit qualitates [illegible] non sunt [illegible] [illegible]
medii non [illegible] ex extremis [illegible] [illegible] quantum [illegible]
[illegible] [illegible] qualitates [illegible] sunt [illegible] [illegible] in nullo
[illegible] [illegible] [illegible] nullo tempore [illegible] se [illegible] si [illegible]
[illegible] se [illegible] tempore [illegible] se [illegible] [illegible] in nullo
tempore [illegible] color medius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tempore quod est [illegible] ad [illegible] [illegible] in multotiens
colores medios longo tempore [illegible] [illegible] colores [illegible]
et ad eius quia qualitates [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] ut quod [illegible] se mutuo [illegible]
[illegible] nullo tempore [illegible] manent [illegible] et [illegible] [illegible] medii colores
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] multo [illegible] tempore — 2o [illegible]
eandem solutionem [illegible] sit si [illegible] quod motus non esset per se ad
colores medios [illegible] nullus esset motus per se ad aliquem colorem
sed omnis [illegible] motus esset ad qualitates [illegible] [illegible] quia
colores medii [illegible] sed hoc [illegible] est [illegible] ad [illegible] et [illegible]
quia per [illegible] colores medii non [illegible] [illegible] colorum extremorum
sed [illegible] qualitatum [illegible] — 3o [illegible] non [illegible] colores [illegible]
[illegible] [illegible] quia medii quod [illegible] [illegible] quia nulla [illegible]
colores extremi [illegible] quantum [illegible] [illegible] qualibet
[illegible] qualitates 2e — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extremi
[illegible] [illegible] [illegible] quia ex coloribus extremis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] ut [illegible] est [illegible]
mixtio [illegible] colores medii — 4o [illegible] solutio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad se et quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quantum [illegible] colores medii [illegible] resulta-
bunt colores medii [illegible] colores medii resultabunt [illegible]
[illegible] [illegible] quia nullo colore extremo [illegible] sed sola [illegible]
[illegible] [illegible] quantum [illegible] [illegible] resultabunt colores medii
ex quo [illegible] [illegible] non [illegible] colorum extremorum sed [illegible]
quantum [illegible] colores medios [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] motus [illegible] esset ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et quia impossibile esset [illegible] colores medios [illegible] [illegible] [illegible]
colores extremi [illegible] qualitatum [illegible] qualitatum [illegible]
[illegible] colores extremi quod [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] color extremus — 2o ad
[illegible] sit si [illegible] medii colores ex extremis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] non [illegible] quod ex duobus [illegible] [illegible]
non fit [illegible] per se unum ut [illegible] [illegible] et aliquando [illegible]
[illegible] quod [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] quod unum
extremorum [illegible] sed [illegible] quod unum extremorum non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
quod colores medii fiunt ex coloribus extremis sed [illegible] [illegible]
[illegible] quod ex duobus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fit per se unum sed [illegible] [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] aliter [illegible] ad

illam p[ro]p[ter] m[odo] aut[em] q[ui]a de agentib[us] nc[?] nali agentib[us]
q[uia] no[n] de agentib[us] artificib[us] .. .. artificialiter agentium no[n] est
magis .. eorum cum ... artificialiter ... patet ... contra ...
solucio[n]em ... in ... qui ... colores medii .. ab agentib[us]
naturalib[us] ... ... dicit ... datur
... qui ... colores medios ... quam ...
... resultat medios ... eosdem colores medios ...
... ab ... agentium artificialiter ... que diverse
... sibi ... ... ut ... ab ... agente
naturali ... ... tunc ... simil[iter]
... medii colores floridi ... liber ... est
colores medios flos ... liber no[n] ... colores ... coloribus
... ...
[illegible]

[illegible]

et elementa [illegible] in mixto et [illegible] non [illegible]
elementa [illegible] — [illegible] quod mixtum non esset alteratum [illegible]
nisi [illegible] alteratorum [illegible] esset alteratorum [illegible]
[illegible]
[illegible] quia elementa non manent in mixto [illegible]
in mixto [illegible] alteratorum [illegible] — [illegible]
aut [illegible] manent quantitates [illegible]
non [illegible] quia impossibile est [illegible] elementa [illegible]
impossibile est [illegible] elementa [illegible] quia quantitates
quod [illegible] elementorum aut [illegible] elementa aut quantitates.
elementorum [illegible] elementa formaliter manent in mixto [illegible]
[illegible] quod [illegible] manent [illegible]
mixtum non esset mixtum [illegible]
[illegible] elementorum manent in mixto — [illegible]
[illegible] resolvitur [illegible] mixtum resolvitur in elementa [illegible]
[illegible]
[illegible] quia lignum [illegible] resolvitur [illegible]
in igne [illegible] fumum [illegible] et in aquam [illegible]
— [illegible] non [illegible] qualitates lignum in aquam
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] elementa non manent in mixto lignum non [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] approximatio calor ex calore [illegible] procedunt
adaucto [illegible] [illegible] ne [illegible]
[illegible] posset dicitur si quod velit ne [illegible]
[illegible] quod [illegible] commixtum [illegible] facit in eo
[illegible] [illegible] secundum [illegible] dicitur naturaliter
[illegible] quod dicit [illegible] modo medio [illegible]
[illegible] [illegible] calorem medium dicitur [illegible]
calorem medium [illegible] calore [illegible]
approximato adaucto [illegible] dicitur
[illegible] modo [illegible] quod calor medius [illegible] omnibus
[illegible] quod [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adaucto [illegible] adaucto [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] approximato [illegible] [illegible]

quintus c[apitulum] medius calor [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] calor medius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] calore
[illegible] calor medius [illegible] approximato [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] approximato
[illegible] [illegible] calor [illegible] [illegible]
[illegible] quod fuit [illegible] approximato
[illegible] calor [illegible] [illegible]

Explicit nos super quosdam libros phisicorum [illegible]

seu forte argui

Sor mapit

Sor mapit et albuz

[illegible]

Sor pertransiit a spacium [illegible]

[illegible]

Sor pertransiet a spacium [illegible]

[illegible]

Sor incipiet pertransire a spacium [illegible]

preteritu

[illegible]

A spacii incipit ee preteritu [illegible]

[illegible]

A incipit esse veru [illegible]

[illegible]

A mochatur p

Anq tpt Wanne

[illegible]

Sor[tes] ita cito desinit moveri sicut movebitur

[illegible]

Sor[tes] ita cito erit corruptus sicut ipse incipit generari

[illegible]

[illegible]

Incipit [illegible]

[illegible]

Incipit albefacere

[illegible]

Incipit generabit

[illegible]

[illegible]

A maior ee divisi et no divisi [illegible]

[illegible]

A maior ee divisi [illegible]

[illegible]

A maior ee pre aliquis b [illegible]

[illegible]

Ser incipit posse pertransire a spatio [illegible]

[illegible]

A spatio incipiet et pertransiri a forte [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sor mouetur ... ad spacium quem non debet pertransire

[illegible]

Sor potest ... desinere velle a sicut vult a

[illegible]

[illegible]

Sor[tes] movet in duplo velocius quam plato

[illegible]

Sor[tes] et plato incipiunt cum velocitate moveri

[illegible]

Sed non movetur velocius quam pars

[illegible]

Sor moveri velocius quam sor nunc movetur

[illegible]

pro parte moveri uniformiter pro ut equaliter

[illegible]

[illegible]

Sor incipiet posse movere a gradu velo^ns

[illegible]

Sor incipiet posse movere A lapidem

[illegible]

[illegible]

valeat por(?) hoc sophisma

Sor' pt' ita cito h(abe)re po(tenti)am a(d)mo(ven)di lapidem

[illegible]

Plato pt' incipe ee fortissimus ho(m)i(nu)m q(ua)s(t) h(omi)n(e)m

[illegible]

(ap)p(ositu)m

opp(ositu)m

2(m) sit

[illegible]

[illegible]

Si vero sunt mediete simul incipiunt terminari [tentative reading]

[illegible]

In infinitum facilius est facere c ee unum quam facere d ee unum [tentative reading]

[illegible]

[illegible]

... b facit c ... viii ...

[illegible]

In infinitum facilius est facere b quam ...

[illegible]

[illegible]

In infinitum maius erit A vim quam erit B vim [illegible]

[illegible]

Ceteris paribus ... in A pertransibit sortes ... spatio [illegible]

[illegible]

Tu scis hoc esse omne quod est hoc [illegible]

[illegible]

[illegible]

Tu scis hoc esse Sortem

[illegible]

Tu scis regem sedere

[illegible]

[illegible]

[illegible]

A est sum acc [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] physice [illegible]
[illegible] applicatur
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

n̄ n̄

Ser. z. albior ... ipso recipit ... aqua

Ser. recipit ... albior ... ipso recipit ... aqua

Ser. recipit ... ita aqua sed ... est aqua

Ser. recipit ... ... aqua ... ipso ... aqua

Ser. est ita aqua ... ipso est aqua in aquo ...

Ser. est in duplo ... ipso est aqua in a ...

ad ... ...

Ser. ... a ... / ser. ... a ...

Ser. recipit ... a ... / a ... recipit ... ...

A recipit ... / a moveba... ... ad ... ...

Ser. ita ... desinit moveri sed movebitur

Ser. ita ... est ... sed ... ...

A recipit i ... / a recipit calefacti / a ... ...

A recipit ... dimissio ... dimissio / ... recipit ... ...

Ser. recipit posse ... a ... / ... ... incipit ... ...

Ser. movebitur ... ad ... / ... ita ... a ...

Ser. ... in duplo velocius ... ipso / ser. ... recipit ... velocius ...

Ser. ... velocius ... ipso / ser. movebitur velocius ... ...

... ... ad ... velocius sed ... ...

Ser. incipit posse moveri a ... velocius / ser. incipit posse ...

Ser. ... ita ... ad motum ... sed ipso ...

ipso ... ...

... ... in ... ...

... facilius z a ... ...

... facilius ... ...

... ... a ... ...

... ...

... ... / ... ...

... ... / ... ...